

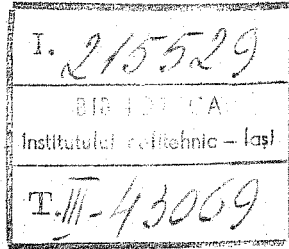
Prof. dr. arh. CEZAR LĂZĂRESCU

CONSTRUCȚII HOTELIERE



Editura tehnică
București

MAI 2003



R&S

Lucrarea a fost realizată de un colectiv de autori

condus de prof. dr. arh. CEZAR LĂZĂRESCU

- Arh. CEZAR LĂZĂRESCU
 - Cap. INTRODUCERE
 - Cap. CONSIDERAȚII GENERALE
 - Cap. ANALIZA FUNCȚIUNILOR COMPONENTE
 - Cap. MOBILARE-ECHIPARE
 - Cap. EXEMPLIFICĂRI
 - Cap. ASPECTE TEHNICO-ECONOMICE ȘI DE ORGANIZARE A DEZVOLTĂRII REȚELEI DE CONSTRUCȚII HOTELIERE
- Ing. NICOLAE LAZLO
 - Cap. STRUCTURI DE REZISTENȚĂ ȘI PROBLEME DE CONSTRUCȚII
- Ing. ALEXANDRU BĂILESCU
 - Cap. INSTALAȚII ELECTRICE
- Ing. ANTON NECȘULEA
 - Cap. ACUSTICA HOTELURILOR
- Ing. GHEORGHE ZAHARIA
 - Cap. INSTALAȚII SANITARE
- Ing. RADU PATRAULEA
 - Cap. INSTALAȚII DE ÎNCĂLZIRE
 - Cap. INSTALAȚII DE VENTILARE
 - Cap. INSTALAȚII DE CLIMATIZARE

R 29

MAY 2003

CUPRINS

I. INTRODUCERE	7
II. CONSIDERAȚII GENERALE	11
Clasificarea hotelurilor	11
Funcțiile componente	13
Amplasamentul	17
Orientarea și însorirea	17
Compoziția și organizarea generală	20
Hoteluri sezoniere și de vacanță	24
Moteluri	27
III. ANALIZA FUNCȚIUNILOR COMPONENTE	30
Primirea (recepția)	30
Cazarea	33
Alimentația publică	48
Comerț și alte servicii	61
IV. STRUCTURI DE REZISTENȚĂ ȘI PROBLEME DE CONSTRUCȚII	64
Structuri pe diafragme	65
Structuri pe cadre	67
Structuri cu parter elastic	69
Structuri mixte	70
V. ACUSTICA HOTELURILOR	72
Amplasament	72
Partiu	73
Măsuri constructive	74
VI. INSTALAȚII ELECTRICE	77
Iluminatul artificial	78
Instalații de curenți slabi	84
VII. INSTALAȚII SANITARE	99
Alimentarea cu apă	99
Canalizarea	102
VIII. INSTALAȚII DE ÎNCĂLZIRE	104
Sisteme uzuale	104
Corpuri de încălzire și scheme de distribuție	105
Surse de căldură	111

IX. INSTALAȚII DE VENTILARE	113
— Ventilarea naturală	113
— Ventilarea mecanică	115
X. INSTALAȚII DE CLIMATIZARE	120
— Instalații centrale	122
— Instalații locale	128
XI. MOBILARE — ECHIPARE	130
XII. EXEMPLIFICĂRI	151
— Hoteluri permanente	152
— Hoteluri sezoniere	238
XIII. ASPECTE TEHNICO-ECONOMICE ȘI DE ORGANIZARE A DEZVOLTĂRII REȚELEI DE CONSTRUCȚII HOTELIERE	278
— Bibliografie	293
— Rezumate în l. străine	296

I. INTRODUCERE

Omul a călătorit încă din antichitate, la început din necesități practice, apoi din dorința de a cunoaște planeta pe care trăia, alte popoare, în scopul de a-și îmbogăți experiența și cunoștințele, pentru a explora ținuturi care îi erau necunoscute, sau pentru a face schimburi cu avantaje reciproce.

În afara comunității în care se născuse și în care trăia, omul era considerat ca un „xenos” — oaspete străin. În societatea deja civilizată a antichității, străinul era considerat ca o ființă sacră. Primele surse ne informează că în Grecia antică străinul era o ființă respectată, și cum anticii s-au gândit la toate, ei au creat pe Xenios Dias — Jupiter, Zeul ospitalității — protectorul străinilor. Xenos însemna atunci un prieten căruia i se datora ajutor și adăpost. Ca și în Grecia, în multe alte țări ale lumii s-a transmis pînă astăzi tradiția acordării ospitalității străinilor.

De atunci, pînă în secolul nostru, privilegiul de a putea călători și de a putea trăi un oarecare timp departe de locuința obișnuită era rezervat numai unei clase restrînse, care dispunea de bogate resurse materiale. Obiectivele principale ale călătorilor erau proprietățile de la țară, băile pentru îngrijirea sănătății, călătoriile de interes științific.

Una din caracteristicile societății contemporane o constituie marea mobilitate. Dezvoltarea mijloacelor de transport, din zi în zi mai rapide și mai comode, simplificarea continuă a formalităților administrative, dorința mereu crescîndă de a cunoaște direct oamenii și locurile știute pînă acum doar din literatură, toate acestea contribuie la intensificarea circulației dintre o țară și alta.

Călătorul venind din țări industrializate caută confortul și întoarcerea la natură — pe pantele înzăpezite ale munților sau pe plaje însorite, în țări noi, printre locuitorii acestora, dorind să le cunoască obiceiurile, specificul țării și poporului respectiv.

Cel ce vine din țări în curs de dezvoltare se îndreaptă spre țări industrializate pentru a cunoaște și cîștiga o experiență utilă a tehnicii și vieții moderne.

Pe de altă parte, în interiorul fiecărei țări, descongestionarea marilor metropole, apariția și dezvoltarea rapidă a unor noi centre populate pe teritoriul țării duc la o pendulare deosebit de importantă a populației.

În general, eforturile omului de pretutindeni tind spre reducerea timpului de lucru, a activității controlate și spre mărirea timpului liber de odihnă, recreație, distracție, cultivare, a activității libere, personale. O statistică recentă a Organizației Națiunilor Unite arată diferitele moduri de a se petrece timpul liber în câteva țări:

	Belgia	Franța	Ungaria	Polonia	R. F. a Germaniei	U.R.S.S.	S.U.A.
Radio, televiziune, ziare	2,1	1,4	2,3	1,9	1,8	1,7	2,3
Viață socială	1,0	0,9	1,5	0,8	1,2	0,5	1,5
Plimbare	0,2	0,2	—	0,2	0,5	0,2	—
Sport	0,1	—	0,1	—	0,1	0,1	0,1
Destindere	0,5	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3
Spectacole	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1
Deplasări de agrement	0,4	0,5	0,9	0,6	0,4	0,8	0,9

(cifrele reprezintă ore și diviziuni de câte 6 minute în cadrul unei zile).

Asistăm astăzi la o creștere generală a mobilității; tendința de a evada din cadrul de viață cotidian se accentuează. Această mobilitate nu se manifestă numai în spațiu, ci și în viața economică și socială; totul se mișcă, totul se transformă.

Din aceste motive, pe scurt prezentate, în mai toate țările, o problemă actuală o constituie dezvoltarea rețelei hoteliere, menită să satisfacă necesitatea adăpostirii numărului sporit de călători. Desigur că problemele pe care le pune aceasta, precum și rezolvările la care se ajunge, sînt diferite în funcție de condițiile specifice fiecărei țări. Astfel, de exemplu, țări ca Elveția sau Italia, în care industria hotelieră cu vechi tradiții reprezintă un venit național important, au cu totul alte probleme decît Spania, de pildă, care a devenit de curînd unul din importantele puncte de atracție ale turismului european.

Hotelul are un rol determinant în dezvoltarea turismului, care la rîndul său determină, cum s-a mai arătat, dezvoltarea rețelei hoteliere.

Un hotel reprezintă, înainte de toate, o construcție menită să adăpostească pe călători, dotat totodată și cu un personal care să-i deservească. Hotelul constituie o unitate industrială ce se caracterizează prin imobilizarea unor anumite fonduri și a unei importante mîini de lucru. Aceasta este strîns legată de problema rentabilității acestor dotări, care determină de cele mai multe ori existența rețelei hoteliere.

Clientul de azi cere de la un hotel nu numai adăpost și masă, ci și un confort ridicat, o ambianță plăcută, de destindere; posibilitatea alegerii libere a anumitor servicii. Hotelul trebuie să-i poată oferi posibilitatea reunirii unor grupuri în care să discute, să se distreze sau să lucreze; el trebuie deci conceput într-o structură nouă, adaptată vieții moderne.

Clientul se poate mulțumi și cu servicii mai puține, însă dorește multă operativitate. De asemenea, el dă mai multă importanță confortului și camerei, decît mesei; se urmărește, în general, asigurarea posibilității unei mari libertăți în alegerea serviciilor.

Se pare că fenomenul motorizării este pe cale să schimbe concepția tradițională de amplasare și exploatare a hotelurilor. Dezvoltarea motelurilor indică o tendință nouă și ultimele realizări a „Etapelor turistice Europene” sau „Novotel Lille” par să dea dreptate inițiatorilor, prin deosebitele aprecieri ale clienților.

Problema alegerii amplasamentelor hotelurilor, în centrul orașului sau la periferie, devine o problemă fundamentală în viața acestuia; vom continua să construim hoteluri în centrul orașelor, suferind de toate constrîngerile de spațiu, de zgomot, de dificultățile de acces și de parcare, de scumpirea investițiilor și greutatea amortizărilor, sau, din contra, vom prevedea

structuri hoteliere descentralizate la circa 6—10 km de centru, beneficiind de un cadru natural agreabil, de liniște, de spații mari de parcare, de posibilități de destindere și distracții?

Proiectanții hotelurilor sezoniere sau de vacanță, în special, trebuie să privească categoric spre viitor. Vacanța tinzând din ce în ce mai mult să devină o distracție, hotelul trebuie să organizeze viața locatarilor săi; a găzdui pe cineva înseamnă a te îngriji de programul lui, a contribui la buna lui dispoziție, pe tot timpul cât folosește hotelul. Acesta devine astfel un fel de club, în care concepția de construcție pavilionară a găsit acordul majorității beneficiarilor.

Diversele activități posibile în câteva dintre cluburile mediteraneene

Dotări	Foca	Agadir	Al Hoceima	Djerba	Svetinarco	Pakostane	Gadaques	Arviz	Santa Giulia	Donoratico	Palinoro	Cefalu	Caprera	Aifhion	Corfou	Moketier	Saint Moritz	Misurina	Montauvet	Portiragnes	Belvedere	Mont Blanc	Bulgaria	Tatiti
Sporturi terestre	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vele	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Schi nautic			x	x	x	x			x						x								x	
Vinat																								
submarin	x		x	x	x	x	x		x				x	x	x									
Scufundare liberă							x				x		x											
Scafandru							x		x				x											
Excursii	x	x	x	x	x	x	x	x				x		x	x		x	x					x	
Plimbări				x										x	x									
Muzică clasică	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tenis	x	x								x	x					x								
Piscină		x	x				x			x	x								x					
Judo				x							x													
Yoga	x	x		x				x			x													
Forum																								
Plimbări îndelungate												x												
Cicloturism																								
Ranch		x	x																					
Canoie																								
Club noapte	x	x																						
Băi-turcești	x																							
Băi mare		x																						
Camping					x				x		x													
Loc pentru cort									x				x											
Pescuit																								
Schi zăpadă																								
Plimbări agrement											x	x												

Clubul Mediteranean a început cu organizarea vacanțelor în corturi, a contribuit la progresul bungalourilor, apoi al hotelurilor, oferind o gamă variată de tipuri, dar toate au fost concepute pentru a crea o atmosferă de club. Entuziasmul suscitât de aceste forme noi face să apară un sector dinamic, care se suprapune peste celelalte. Oricare ar fi noua formulă, preocuparea comună este de a se crea animație. Hotelurile trebuie să se adapteze la această viață nouă, pentru a putea comercializa „produsul hotelier”, care condiționează dezvoltarea turismului.

Tendințele internaționale actuale de deplasare turistică au făcut posibilă valorificarea și exploatarea economică a diverselor regiuni, creînd probleme noi, care se pun în prezent și care vor continua să preocupe oamenii în viitor. Acestea sînt legate de primirea în fiecare țară a acestor fluxuri turistice, de asigurarea cazării și alimentării turiștilor, de tot ceea ce cadrul natural sau cel construit trebuie să le ofere.

Dacă se admite că omul este strîns legat de natură, trebuie să se facă tot posibilul pentru a o păstra intactă, creația de arhitectură trebuind să se armonizeze cu cadrul natural.

Există sate mici, cu hoteluri modeste ce dispun de un confort elementar, dar care este „încălzit” de ospitalitatea gazdelor, după cum există mari hoteluri metropolitane, a căror atmosferă îl fac pe om să se simtă stingher și străin. În legătură cu aceasta, apar numeroase probleme și semne de întrebare la care trebuie să dăm răspunsul.

Mișcarea turistică spectaculară la care sîntem martori necesită dezvoltarea unei adevărate „industrii hoteliere” și în paralel cu aceasta a unei mari „industrii a transporturilor”. Acestea două însă nu trebuie în nici un caz să influențeze caracterul teritoriului, modul de viață specific țării, care sînt, de altfel, tocmai elementele care atrag călătorii.

Dacă admitem că nevoile esențiale ale turistului sînt găzduirea, hrănirea, posibilitatea de a se bucura de natură, satisfacerea unui interes intelectual ce-l îndeamnă să cunoască o altă țară, cu istoria ei, cu oamenii care o populează, dacă acceptăm aceste ipoteze, atunci trebuie să se facă totul pentru ca această industrie hotelieră să-și atingă scopul.

Volumul unităților hoteliere să fie legat de mediul înconjurător. Din punct de vedere economic, un hotel nu este viabil decît de la o anumită capacitate în sus, dar cu cît aceasta crește, hotelul capătă un caracter mai neutru și se depărtează de scara ambianței înconjurătoare.

Străinul care ajunge într-un hotel vrea „să simtă” țara în care se află. El ar dori să trăiască printre oamenii locului respectiv, să le cunoască obiceiurile și modul de viață, și nu să se regăsească printre compatrioți.

Orice dezvoltare turistică nouă ar trebui să aibă culoare locală, să conțină condițiile indispensabile pentru păstrarea caracterului istoric și particular al teritoriului ce s-a dezvoltat natural.

O organizare rigidă, bazată doar pe valorificarea economică maximă după modelele internaționale, duce mai curînd sau mai tîrziu la distrugerea cadrului natural, al caracterului specific național și se traduce printr-o îndepărtare a vizitatorilor, ce vor căuta alte locuri mai pure și mai nealterate.

În lucrarea de față sînt arătate unele aspecte de ordin general pe care le ridică pe plan mondial dezvoltarea turismului, precum și probleme actuale ale proiectării și construcției hotelurilor de toate tipurile și mărimile.

Se face, de asemenea, o trecere în revistă a practicii internaționale în acest domeniu, ilustrată cu unele dintre cele mai recente și mai semnificative realizări.

II. CONSIDERAȚII GENERALE

Hotelul este o clădire sau un ansamblu de clădiri care asigură, contra cost, cazarea turiștilor și a călătorilor pe un anumit interval de timp. În camere special amenajate, corespunzător mobilate. El le oferă, de asemenea, posibilitatea de a lua masa, de a se distra, de a-și petrece după voie o parte din timp, punându-le la dispoziție o serie de servicii. Oaspeții se așteaptă să găsească într-un hotel un confort cel puțin la nivelul celui cu care este obișnuit acasă, cu o masă bună și o cameră agreabilă.

Hotelul contemporan nu mai este însă doar un loc de oprire temporară a călătorilor. Astăzi, în unele hoteluri au loc conferințe și consfătuiri, întâlniri de afaceri și diverse manifestări publice, se organizează expoziții, festivaluri, conferințe de presă etc. Hotelul a devenit astfel o adevărată funcțiune urbană, prezența lui aducând de multe ori modificări în dezvoltarea zonei respective a orașului, necesitând studii speciale de sistematizare.

CLASIFICAREA HOTELURILOR

În majoritatea țărilor clasificarea se face după trei criterii: confort, capacitate și funcțiune sau caracter.

Din punct de vedere al confortului, sînt acceptate în general următoarele categorii:

- categoria lux;
- categoria I;
- categoria a II-a;
- categoria a III-a;
- categoria turistic.

Stabilirea gradului de confort al unității hoteliere respective este determinată de tratarea diferențiată a unității de cazare, a spațiilor comune de acces, recepție și alimentație, de echi-

parea tehnico-sanitară, finisaj, dotare și mobilier, precum și de conținutul și calitatea prestațiilor de servicii pentru călători. Această împărțire în categorii este un rezultat al condițiilor tehnico-economice, ca urmare a necesității existenței unei rețele hoteliere diferențiate, pentru satisfacerea diverselor cerințe și în directă legătură cu valoarea de investiție respectivă.

Criteriile precise de încadrare într-o categorie sau alta de confort variază de la o țară la alta și sînt stabilite printr-o legislație specială, de stat, sau a organizațiilor profesionale respective. Ele oscilează însă între anumite limite și criterii comune.

De pildă, în Cehoslovacia hotelurile se împart în categoriile de lux, A, B și C; prin anumite standarde ale Ministerului Comerțului Interior sînt stabilite, pentru aceste categorii, dimensiunile camerelor, dotarea lor și dependențele. Cerințele actuale sînt îndreptate în special spre așa-numita „celulă higienică”, fiecare cameră trebuind să aibă WC propriu și cel puțin un lavabou.

În Franța, clasificarea este marcată prin atribuirea unui număr de 1 pînă la 4 stele diverselor categorii de confort, în afară de cea de lux, stabilindu-se totodată și dotarea, mobilierul și finisajul corespunzător.

În Italia, în anul 1964, pe baza recomandărilor Conferinței Națiunilor Unite, UIOOT (Uniunea Internațională a Organismelor Oficiale de Turism) a propus clasificarea hotelurilor în cinci categorii: lux, 1, 2, 3 și 4, încadrarea în aceste categorii a diverselor hoteluri urmînd să se facă pe baza constatărilor făcute de o comisie special desemnată. Propunerile de categorii conțin și indicații cu privire la dotare, mobilare, precum și la dimensionarea spațiilor comune. În capitolul rezolvării camerelor vom reveni cu precizări asupra unor dimensiuni stabilite pentru fiecare grad de confort.

Din punct de vedere al capacității sînt recunoscute, în general, trei categorii: hoteluri mici (pînă la 150 paturi), mijlocii (între 150 și 400 paturi) și mari (peste 400 paturi).

Stabilirea capacității unităților hoteliere se face pe baza studiului zonei apropiate sau a unei zone mai extinse, în funcție de cerințele actuale sau de perspectivă; ea este în același timp condiționată de rentabilitatea unității respective.

În privința capacității, păreriile specialiștilor din diverse țări sînt diferite.

În R.F.G. hotelurile din orașele mari, pentru a fi rentabile, trebuie să aibă peste 100 camere. În Cehoslovacia sînt recomandate cele de 400—600 locuri. Specialiștii americani consideră că, pentru a fi rentabil, un hotel trebuie să aibă minimum 300 camere și maximum 800 camere; în U.R.S.S. s-a ajuns la concluzia că din punct de vedere urbanistic ar fi rațional să se creeze complexe mari, cu 1 000—2 000 locuri.

Capacitatea celorlalte funcțiuni, în special a restaurantului, nu este determinată exclusiv de capacitatea de cazare a hotelului, ci de caracterul lui și de existența unor dotări similare în zona învecinată, precum și de categoria de confort în care se situează.

După caracterul sau funcțiunea lor, hotelurile pot fi împărțite în: hoteluri de tranzit, sau hoteluri pentru o ședere mai prelungită, cu caracter permanent sau sezonier, în centre urbane, turistice sau balneare.

Hotelurile de tranzit, amplasate de obicei pe arterele de mare circulație, sînt destinate, în principal, celor ce călătoresc, ca adăpost pentru o noapte sau chiar numai pentru un timp mai scurt; au de obicei camere de 1 și 2 paturi, cu servicii comune reduse, cu restaurant sau altă formă de alimentație, cu o capacitate mult mai redusă decît cea de cazare a hotelului. Acest tip de hotel se realizează de obicei la o capacitate mică sau mijlocie și la un grad de confort inferior sau mediu.

Motelurile sînt destinate aceluiași categorii de clienți, care circulă cu automobile proprii. Amplasate în afara perimetrului construit al orașelor, cu acces direct din marile artere de circulație rutieră, sînt în general construcții simple cu 1 sau 2 niveluri.

Hotelurile orășenești pentru găzduire prelungită sînt cele mai numeroase, de toate mărimile și categoriile de confort. Cele mari și cu confort ridicat îndeplinesc și alte funcțiuni ur-

bane, putînd constitui, de cele mai multe ori, sediul unor conferințe sau reuniuni, festivaluri, vanchete sau recepții, expoziții etc. Construcția hotelului este completată, în acest caz, cu spațiile adecvate acestor manifestări. Aceste construcții constituie, prin aspectul și volumul lor, dotări orășenești importante.

Hotelurile sezoniere sînt concepute pentru o găzduire de mai lungă durată (1—4 săptămîni); de aceea, pe lîngă camerele de 1 și 2 paturi, se prevăd și camere mai mari, pentru familii cu mai mulți copii, și spații comune suficient de bine dimensionate. Tratatrea arhitecturală a amerselor cît și a acestor spații comune trebuie să ducă la crearea unei intimități apropiată de cea a locuințelor.

Caracterul de tranzit sau de ședere prelungită se pot interfera la ambele categorii, în funcție de amplasament, de sezon turistic sau de necesitățile ocazionale de folosire. Rezultă deci că aceste delimitări nu sînt categorice.

Hotelurile cu apartamente, apărute cu caracter sezonier la început, se dezvoltă în prezent din ce în ce mai mult ca hoteluri orășenești. Ele cuprind apartamente de diverse mărimi, similare cu locuințele care au pe lîngă camerele de baie și o bucătărie completă. În locul formulei obișnuite de hotel cu servicii complete, apare o formulă nouă de hotel, cu servicii parțiale; clientul respectiv poate să-și pregătească singur masa pe care o servește în spațiul rezervat și amenajat, sau să o comande la restaurantul central; celelalte servicii, cum ar fi curățenia și întreținerea sînt asigurate de personalul hotelului.

În funcție de mărimea hotelului, acesta mai cuprinde: un restaurant, atît pentru locatari cît și pentru cei din afară, cafenea, bar, spații pentru reuniuni, jocuri și sport, piscină, sauna sau băi medicinale, un centru comercial, diverse unități de deservire (atelier foto, de frizerie, coafor, poștă etc.).

Pentru a se asigura rentabilitatea unui astfel de hotel, capacitatea lui trebuie să fie destul de mare (200—400 apartamente), dotările respective deservind și zona orășenească imediat învecinată.

Hotelurile de cură din stațiunile balneare sau climaterice cuprind pe lîngă funcțiunile obișnuite și amenajări pentru unele tratamente medicale. Partiul lor este determinat de natura tratamentelor, însă pentru asigurarea rentabilității aceste hoteluri sînt concepute astfel încît să poată caza în condiții optime orice categorie de clienți. Fiind situate de obicei în locuri liniștite, într-un cadru atrăgător, sînt folosite, în afara sezonului, pentru găzduirea unor conferințe sau congrese, cu participare mai limitată și cu o durată mai lungă.

FUNCȚIUNILE COMPONENTE

Conținutul hotelurilor este variabil în raport cu mărimea, gradul de confort sau caracterul lor, această varietate manifestîndu-se nu numai în dimensionarea unor funcțiuni interioare, ci chiar în faptul că unele dintre ele există și altele nu.

Cu toate acestea, sectoarele de bază sînt aceleași, pentru că ele materializează de fapt destinația unor asemenea clădiri.

În general, hotelurile cuprind următoarele funcțiuni, care determină amenajarea anumitor spații și crearea anumitor servicii:

Funcțiuni	Încăperi	Personal și anexe Servicii
<i>Primirea oaspeților</i>	— hol intrare	— portar
— primirea	— portar recepție	— recepție
— repartizarea în camere	— birouri administrație	— personal pentru transport bagaje
— încasarea costurilor serviciilor prestate	— direcțiune	— personalul lifturilor pentru conducere și întreținere

Funcțiuni	Încăperi	Personal și anexe Servicii
<p><i>Găzduirea</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — dormitul — igiena corporală — întreținerea îmbrăcăminteii — cititul, scrisul — vizite — radio și televizor — relații cu exteriorul 	<ul style="list-style-type: none"> — camere sau apartamente de diferite tipuri, cu sau fără baie — încăperi de folosință comună — camere-saloane de lectură și corespondență, de așteptare, de convorbiri etc. — centrală telefonică, poștă, telex — centrală-instalație radio și televiziune — sală de mic dejun — restaurant — bar de zi — bar de noapte — cofetărie — cafenea — braserie — snak-bar — grill-room 	<ul style="list-style-type: none"> — serviciul de cameră — serviciul de etaj — inventar — personal
<p><i>Alimentarea</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — alimentație publică (mîncare, băutură) 	<ul style="list-style-type: none"> — sală de mic dejun — restaurant — bar de zi — bar de noapte — cofetărie — cafenea — braserie — snak-bar — grill-room 	<ul style="list-style-type: none"> — transport alimente — bucătărie — anexe (preparări, depozite, cămară, frigifere) — oficiu — cameră personal — laboratoare — bucătar șef — gestionari
<p><i>Activități comune și distracții</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — muzică, dans — teatru, distracții — televiziune — spectacole — întruniri — conferințe — expoziții — demonstrații de modă 	<ul style="list-style-type: none"> — săli festive — săli de dans — salon radio și televiziune — săli (eventual scenă) — saloane — foaiere 	<ul style="list-style-type: none"> — vestiare — toalete — depozite — casă de bilete — anexe
<p><i>Alte funcțiuni destinate oaspeților</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — citit — fumat — îngrijirea sănătății — informații — comerț — cosmetică 	<ul style="list-style-type: none"> — vânzarea articolelor de presă și produse de tutungerie — tonetă comercială — artizanat — florărie — salon frizerie-coafură — salon cosmetică — cabinete medicale 	<ul style="list-style-type: none"> — transport — depozite — încăperi anexe — servicii proprii — închirieri
<p><i>Sport și jocuri</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — jocuri de societate și de cărți — biliard — tenis (de câmp și de masă) — golf, călărie, înot, popice — jocuri cu mingea — sporturi de iarnă 	<ul style="list-style-type: none"> — saloane și camere de joc — terenuri de sport — bazine de înot — popicărie — camera de păstrare și înmormânt echipment 	<ul style="list-style-type: none"> — vestiare grupuri sanitare — anexe — instructori sport
<p><i>Deservire tehnică</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — încălzire — ventilare-condiționare — iluminat — apă — spălat — evacuare deșeuri — întreținere 	<ul style="list-style-type: none"> — centrală termică — centrală ventilații sau condiționare — post trafo — boilere-hidrofoare — spălătorii mecanice și uscătorii — crematoriu — ateliere de reparații 	<ul style="list-style-type: none"> — mecanici — vestiare — depozite
<p><i>Circulație</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — parcare, garare — întreținere, reparare și spălare auto — alimentare cu carburanți 	<ul style="list-style-type: none"> — parcaje, garaje — încăperi pentru reparații, spălătoare, gresare — stație de benzină 	<ul style="list-style-type: none"> — servicii anexe proprii — paznici — tehnicieni reparații — administrator — închirieri

Conținutul hotelurilor pe grade de confort

	Descrierea amenajărilor, norme minime	Italia				Turcia				
		I	II	III	IV	I	II	III	IV	
Unitate de cazare	Camere cu 2 paturi m ²	15,6	15,6	15,6	15,6	14,5	14,0	12,0	11,0	
	Camere cu 1 pat (minim 10%) m ²	9,0	9,0	9,0	9,0	12,3	11,9	9,0	7,0	
	Apartamente minimale (2 dormitoare + salon)	—	—	—	—	da	—	—	—	
	Înălțimea camerei	nu este normată				nu este normată				
Echiparea minimală la cameră	Cadă de baie	% din nr. de camere	50	—	—	—	10	20	—	—
	Duș (cu cadă)	% din nr. de camere	25	50	20	—	—	80	100	—
	WC separat	% din nr. de camere	—	—	—	—	—	—	—	—
	WC în camera de baie	% din nr. de camere	75	50	20	—	100	100	100	—
	Lavoar		100	100	100	100	100	100	100	100
	Bideu		75	50	20	—	—	—	—	—
	Suprafețe cumulate grupar sanitar	m ²	—	—	—	—	—	—	—	—
Grupuri sanitare comune pe etaj	Duș cadă	nr. obiecte / nr. camere	1/cameră	1/cameră	1/etaj	1/etaj	—	—	1/10	1/10
	WC pe sexe	nr. obiecte / nr. camere	1/cameră	1/cameră	1/cameră	1/cameră	—	—	—	2/10
Spații comune	Hol + recepție		da	da	da	da	da	da	da	da
	Saloane		da	da	da	da	da	da	da	da
	Grup sanitar hol (pe sexe)		—	—	—	—	da	da	da	da
	Suprafețe cumulate m/cameră		—	—	—	—	—	—	—	—
Circulații	Ascensor pasageri (obligatoriu de la)		p+2	p+2	—	—	p+1	p+1	p+1	p+3
	Ascensor serviciu (obligatoriu de la)		p+2	—	—	—	p+1	—	—	—
	Scara principală		da	da	da	da	1,5	1,5	da	da
	Scară de serviciu		da	da	da	da	da	da	da	—
Echipare tehnică	Încălzire centrală (I) sau climatizare (C)		I	I	I	I	I	I	I	I
	Apă caldă curentă		da	da	da	da	da	da	da	da
	Telefon în cameră %		da	50%	—	—	da	da	—	—
	Telefon pe etaj		—	—	—	—	—	—	da	da
	Telefon (cabina în hol)		—	da	da	da	da	da	da	da
	Semnalizare personal		da	da	da	da	da	da	da	da
	Radio în camere		—	—	—	—	da	—	—	—
Izolații fonice		—	—	—	—	da	da	da	da	
Servicii mini-male	Restaurant sală m ² / cameră		da	da	da	—	da	da	—	—
	Bar de zi		da	da	—	—	da	—	—	—
	Sală pentru micul dejun		—	—	—	—	da	da	da	da
	Servirea micului dejun în cameră		—	—	—	—	—	—	—	—
	Post de prim ajutor		da	—	—	—	da	da	—	—
	Standuri comerț — prestații		da	da	—	—	da	da	da	—
	Frizer — Coafor		da	—	—	—	da	da	—	—
	Garaj (G) — Parcaj (P) % din camere		G	—	—	—	20+P	15+P	10+P	—
	Sală de mese personal		—	—	—	—	da	—	—	—
	Oficiu — cameră serviciu — personal etaj		da	—	—	—	da	da	—	—

Conținutul hotelurilor pe grade de confort

	Descrierea amenajărilor, norme minime	Franta				Spania			
		I	II	III	IV	I	II	III	IV
Unitate de cazare	Camere cu 2 paturi m ²	14,0	12,0	10,0	10,0	16,0	15,0	14,0	13,0
	Camere cu 1 pat (minim 10%) m ²	12,0	10,0	8,0	8,0	9,0	8,0	7,5	7,0
	Apartamente minime (2 dormitoare + salon)	—	—	—	—	10,0	9,0	9,0	—
	Înălțimea camerei	nu este normată				2,7	2,7	2,6	2,6
Echiparea minimă la cameră	Cadă de baie % din nr. de camere	45	—	—	—	75	50	15	—
	Duș (cu cadă) % din nr. de camere	45	70	30	—	75	50	85	50
	WC separat % din nr. de camere	—	—	—	—	75	50	15	—
	WC în camera de baie % din nr. de camere	90	50	20	—	75	50	45	25
	Lavoar	100	100	100	100	100	100	100	100
	Bideu	100	100	70	25	75	50	15	—
	Suprafețe cumulate grup sanitar m ²	—	—	—	—	7,5	6,7	6,2	2,5
Grupuri sanitare comune pe etaj	Duș cadă nr. obiecte / nr. camere	1/20	1/20	1/20	1/30	—	—	1/6	1/7
	WC pe sexe nr. obiecte / nr. camere	1/10	1/10	1/10	1/10	—	—	2/6	2/7
Spații comune	Hol + recepție	da	da	da	da	da	da	da	da
	Saloane	da	da	da	—	da	da	da	da
	Grup sanitar hol (pe sexe)	da	da	—	—	—	—	—	—
	Suprafețe cumulate m/cameră	3,4	3,0	3,0	1,5	—	—	—	—
Circulații	Ascensor pasageri (obligatoriu de la)	p+2	p+3	p+4	—	p+2	p+2	p+3	p+4
	Ascensor serviciu (obligatoriu de la)	da	—	—	—	da	da	—	—
	Scară principală m lățime	da	da	da	da	1,5	1,3	1,2	1,1
	Scară de serviciu	—	—	—	—	da	da	da	—
Echipare tehnică	Încălzire centrală (I) sau climatizare (C)	I	I	I	I	C	I	I	I
	Apă caldă curentă %	da	da	da	da	da	da	da	da
	Telefon în cameră	da	da	da	—	da	da	da	—
	Telefon pe etaj	da	da	da	da	—	—	—	da
	Telefon (cabina în hol)	da	da	da	da	da	—	—	—
	Semnalizare personal	—	—	—	da	—	—	—	—
	Radio în camere	—	—	—	—	—	—	—	—
Izolații fonice	da	da	da	da	da	—	—	—	
Servicii mini-male	Restaurant sală m ² / cameră	da	da	da	—	2,0	1,7	1,5	1,0
	Bar de zi	da	da	—	—	—	—	—	—
	Sală pentru micul dejun	—	—	—	da	—	—	—	—
	Servirea mic dejun în cameră	da	da	da	—	da	da	da	da
	Post de prim ajutor	—	—	—	—	—	—	—	—
	Standuri comerț — prestații	—	—	—	—	—	—	—	—
	Frizer — Coafor	—	—	—	—	—	—	—	—
	Garaj (G) — Parcaj (P) % din camere	G+P	G+P	—	—	25+P	—	—	—
	Sală de mese personal	—	—	—	—	da	—	—	—
	Oficiu — cameră serviciu — personal etaj	—	—	—	—	da	da	da	—

Așa cum s-a menționat mai înainte, prezența acestor funcțiuni și dimensionarea spațiilor aferente este foarte variabilă, fiind rezolvată în mod diferit în practica internațională. În tabelul alăturat este prezentat modul de interpretare al acestor funcțiuni în câteva țări, care recizează conținutul hotelurilor, în funcție de gradul de confort.

AMPLASAMENTUL

Situarea hotelurilor în cadrul orașelor este influențată de tipul, mărimea și gradul lor de confort; ea constituie astăzi o problemă viu discutată, datorită unor poziții de principiu diametral opuse, în ceea ce privește avantajele sau dezavantajele amplasamentelor.

Aglomerarea circulației în zonele centrale ale marilor orașe, cu zgomotul inevitabil pe care îl produce și poluarea din ce în ce mai puternică a atmosferei, înrăutățește condițiile de viață ale omului. Valoarea terenului în aceste zone este în continuă creștere totuși, și posibilitatea găsirii unor spații libere corespunzătoare este aproape inexistentă; demolările pe care le necesită o construcție nouă ridică și mai mult valoarea lui. Accesele sînt dificile, nu există posibilități de parcare, trebuind de cele mai multe ori să fie rezolvată problema parcării în cadrul construcției propriu-zise, ceea ce scumpește și mai mult investiția.

De aceea există astăzi tendința de a descentraliza rețeaua hotelieră orășenească, amplasându-se hotelurile în zone imediat învecinate centrelor. Aici rezervele de teren disponibil sînt mai mari și valoarea lor mai scăzută; aerul este mai curat și liniștea poate fi asigurată, accesul și parcajele sînt mai ușor de rezolvat. Din punct de vedere al condițiilor de viață soluția este optimă, fiind verificată prin numeroase exemple.

Apar însă probleme de altă natură, care pun în discuție avantajele de mai sus. Desigur că o distanță de cîteva kilometri în condițiile actuale de motorizare nu constituie o problemă. Totuși, depărtarea de zona centrală creează o mare pierdere de timp pentru clienți, atît pentru cei ce au legături cu administrația orașului, cît și pentru turiștii ce vin să-l viziteze, mai ales pentru cei ce sosesc în grupuri organizate și nu dispun deci de mijloace proprii individuale de transport.

De asemenea, amplasarea hotelurilor în afara orașelor creează mari greutateți în rentabilizarea celorlalte funcțiuni (în afară de cazare), care sînt destinate în mare parte și populației orașului.

Pentru hotelurile orășenești aceste probleme rămîn deschise, constituind obiectul unor analize speciale pentru fiecare caz în parte.

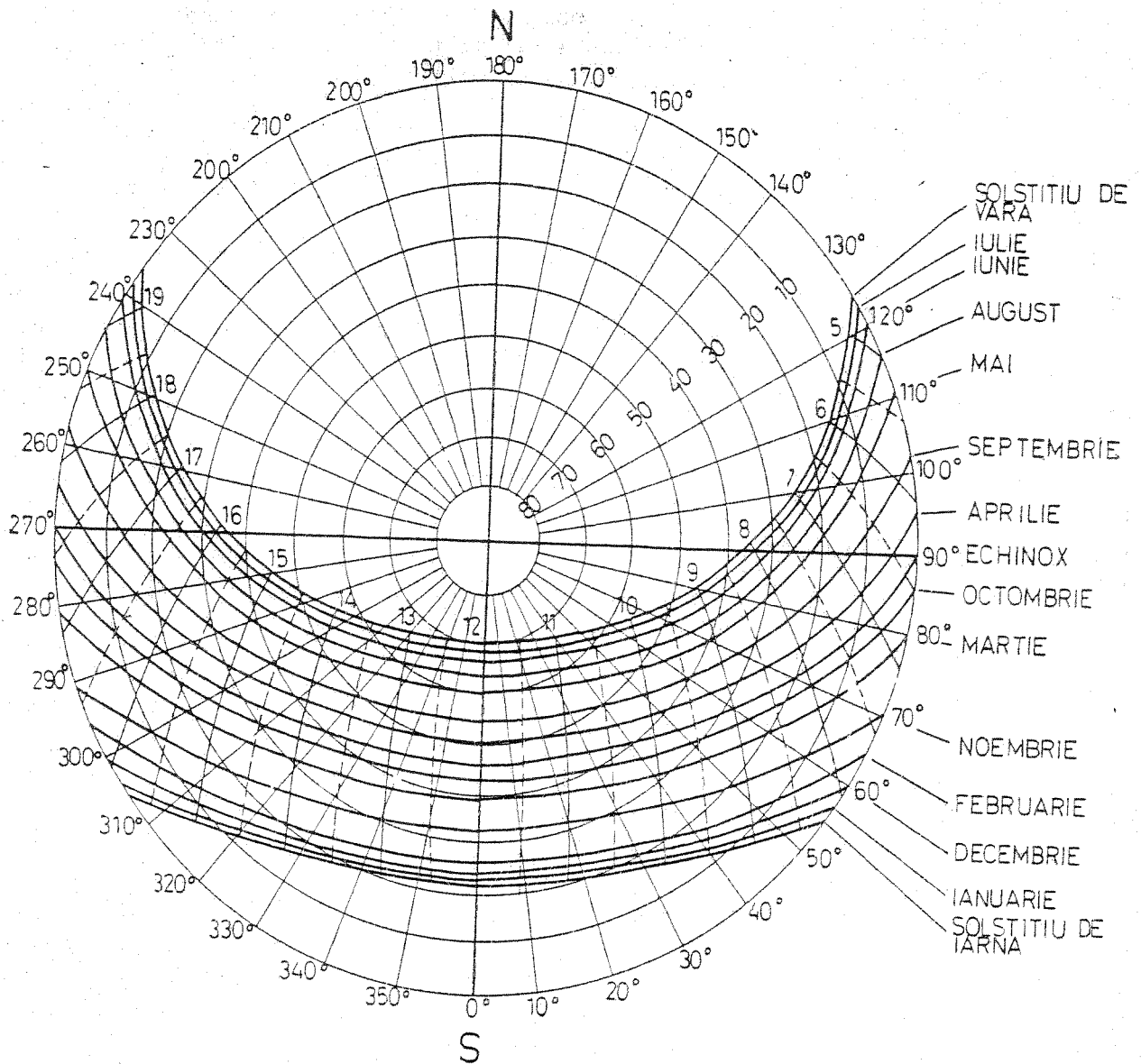
O primă condiție pe care trebuie să o îndeplinească un teren pe care se va amplasa un hotel este aceea de a fi suficient de mare, pentru a nu crea greutateți în rezolvarea lui funcțională și pentru a permite accese și parcaje suficiente, care să nu fie incomodate de rețeaua stradală orășenească care-l deservește.

În cazul amplasării în zona centrală a orașului este preferabil un teren adiacent unor parcuri, care să contribuie la crearea unui mediu și a unei ambiante cît mai plăcute.

În analiza amplasamentului, un factor important îl constituie și posibilitățile de racord la rețelele tehnico-edilitare existente, atît din punct de vedere al capacităților cît și al poziției lor.

ORIENTAREA ȘI ÎNSORIREA

În general, amplasarea hotelurilor orășenești nu ridică probleme de orientare, dat fiind caracterul lor de locuință de scurtă durată, utilizată în special noaptea. Este însă necesar să se acorde o atenție deosebită orientării, la stabilirea amplasamentelor hotelurilor sezoniere,

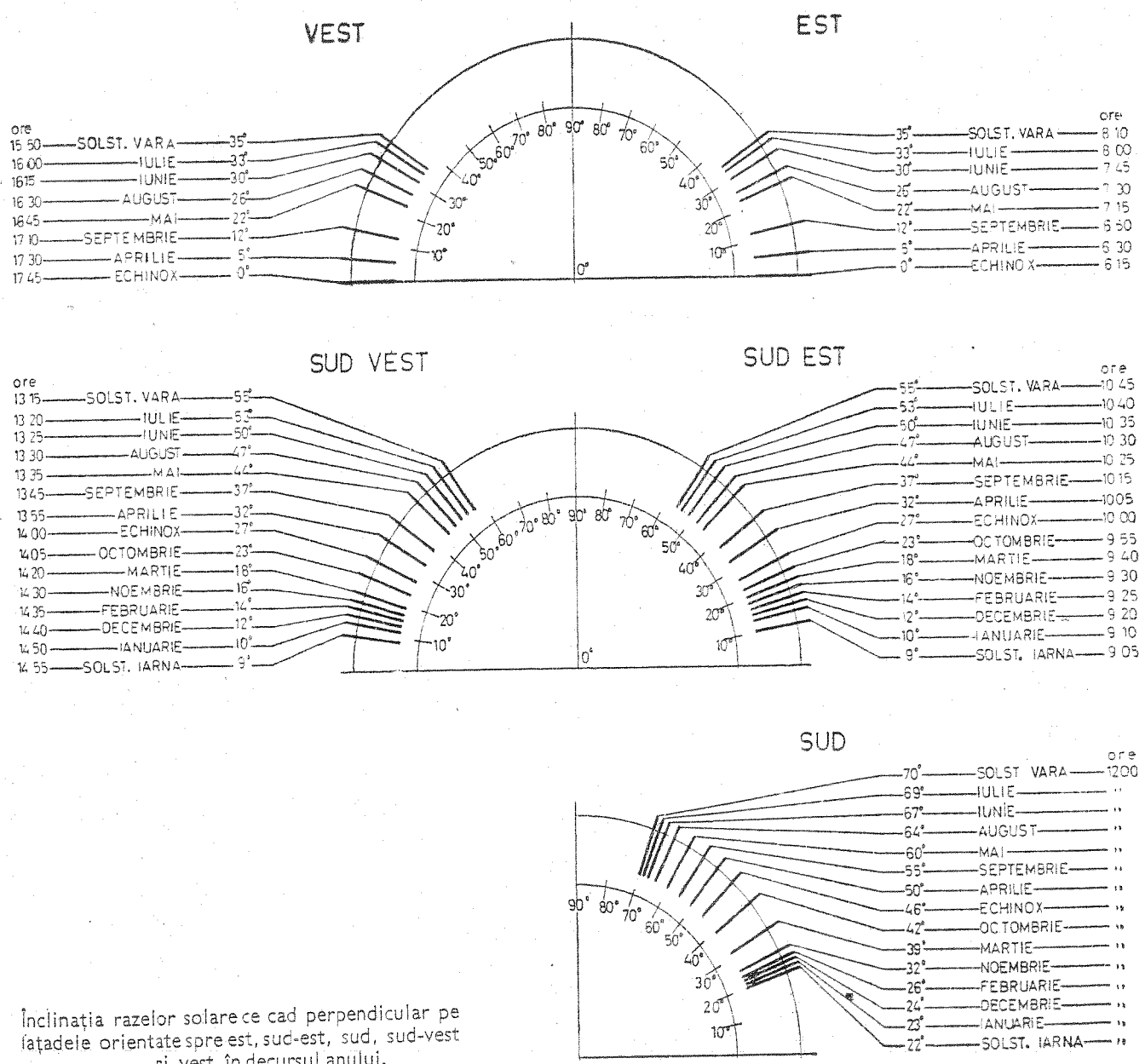


Abacă heliolumetrică pentru București (latitudine $44^{\circ}25'$, longitudine $26^{\circ}06'$) — constituie o reprezentare convențională, într-un sistem de coordonate, a poziției soarelui pe bolta cerească. Curbele reprezintă pozițiile succesive ale soarelui, la diverse ore, în cele trei zile caracteristice ale anului (solstițiul de vară, solstițiul de iarnă și echinocțiul), și în prima zi a fiecărei luni. Razele reprezintă pozițiile proiecției orizontale, față de punctele cardinale, iar cercurile concentrice, înclinațiile razei în plan vertical, față de planul orizontului. Astfel, fiecare punct de pe curbă reprezintă poziția soarelui într-o anumită zi a anului, la o anumită oră, determinată prin proiecția razei luminoase pe plan orizontal și înclinarea ei față de acest plan. De exemplu, la 1 mai, ora 9, direcția razei solare face — în plan vertical — un unghi de 40° cu planul orizontului, și în proiecție orizontală un unghi de 20° față de direcția est. Desigur că ora 12 a fiecărei zi este pe direcția sud. Abaca este întocmită după efemeridele observatorului astronomic din București și poate fi considerată valabilă pentru tot teritoriul țării noastre.

de cură, sau pentru sporturi de iarnă, adică a celor în care călătorii rămân un timp mai îndelungat.

Pe litoralul mării, orientarea camerelor spre est sau sud este recomandabilă, în timp ce orientarea spre vest trebuie evitată, aceasta pentru că iluminarea puternică din orele de după-amiază este mai puțin agreabilă, mai ales că se suprapune și cu orele cu temperatura cea mai ridicată. Oaspeții preferă ca după timpul petrecut pe plajă, în soare și căldură, să găsească — întrînd în cameră — o atmosferă mai liniștită, răcoroasă, cu o lumină mai puțin intensă; aceasta face ca orientarea spre nord să fie de multe ori preferată.

În regiunile de munte, este căutată orientarea camerelor astfel ca să cumuleze cel mai mare număr de ore însorite în cursul anului; camerele lipsite de soare devin triste și puțin agreabile. O atenție deosebită trebuie dată studiului însoririi generale a teritoriului respectiv



Înclinația razelor solare ce cad perpendicular pe fațadele orientate spre est, sud-est, sud, sud-vest și vest în decursul anului.

prin determinarea zonelor de umbră pe care le lasă munții înconjurători, zone care nu sînt recomandabile amplasării hotelurilor.

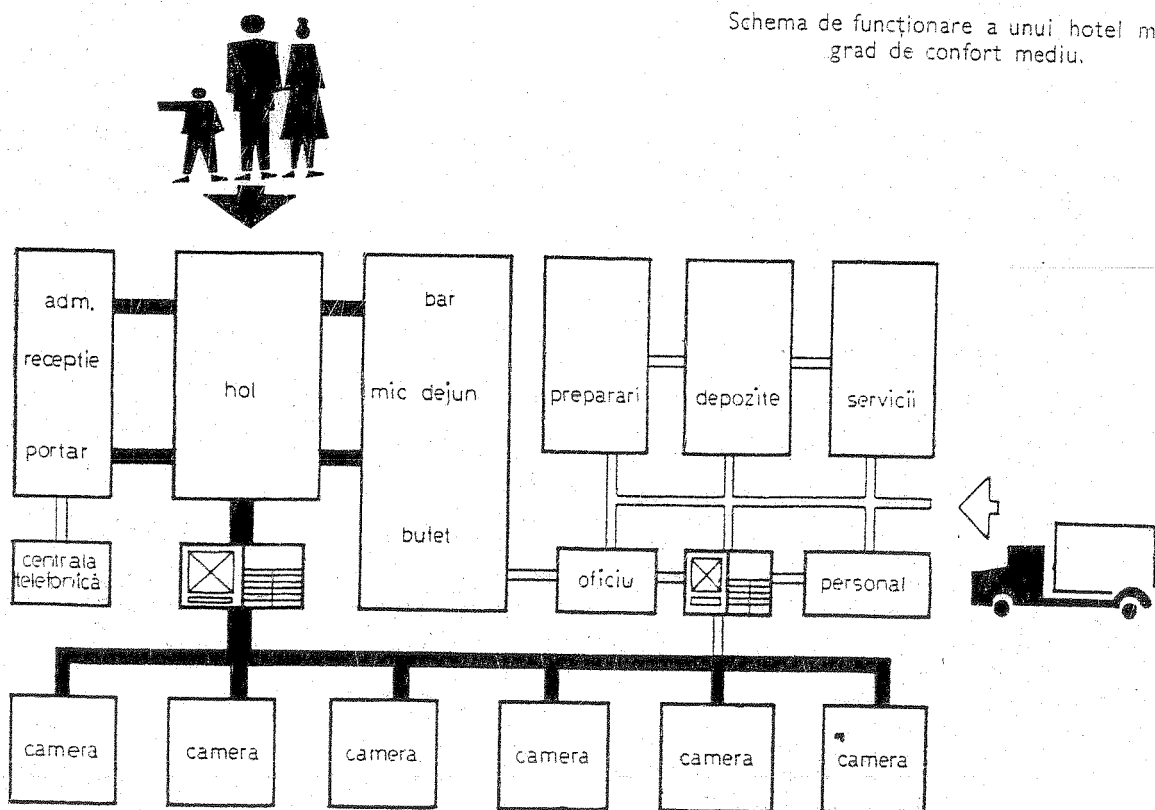
Însorirea excesivă a unor fațade în amplasamente obligate de alte considerente decît orientarea, necesită luarea anumitor măsuri de protecție prin prevederea unor elemente constructive fixe sau reglabile, care să atenueze lumina prea puternică. Poziționarea și dimensionarea acestor elemente (cornișe, brise-soleiuri, panouri, balcoane etc.) se poate face cu rigurozitate, cunoscîndu-se direcția razelor solare în perioadele critice. Abaca alăturată reprezintă convențional mersul soarelui pe cer în tot cursul anului. De asemenea sînt extrase pozițiile soarelui în diversele luni ale anului, în cinci dintre orientările uzuale în amplasarea hotelurilor.

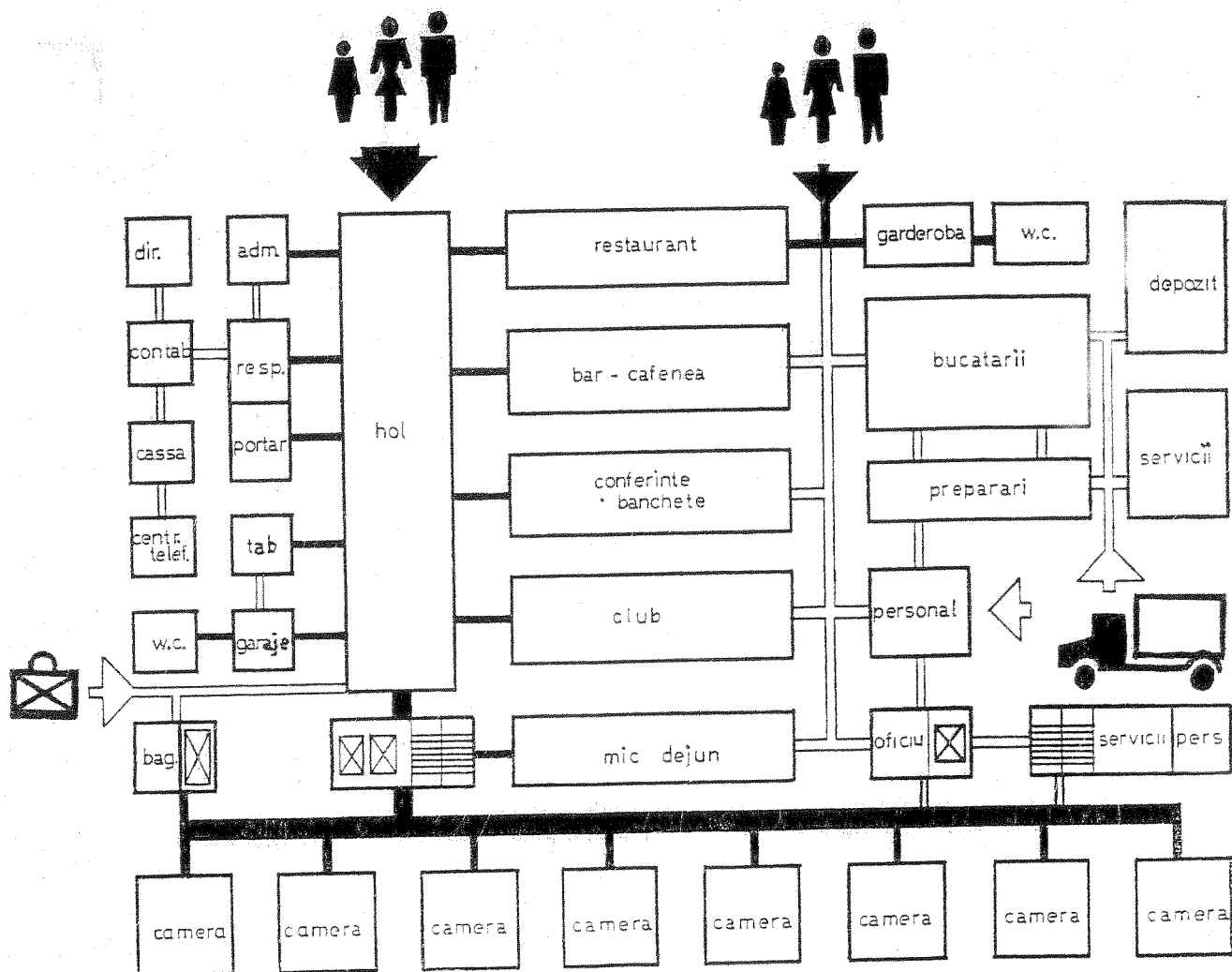
COMPOZIȚIA ȘI ORGANIZAREA GENERALĂ

Indiferent de tipul sau de mărimea unui hotel, principiile de organizare interioară sînt asemănătoare, pentru că sectoarele de bază sînt aceleași: cel legat de primirea oaspeților (recepția), de găzduirea lor (cazarea) și de alimentare (restaurantul), completate cu spațiile aferente serviciilor de întreținere, tehnice și cele destinate personalului de deservire. Amplasarea fiecăruia, precum și apariția altor funcțiuni suplimentare, este legată de caracteristicile fiecărui hotel.

Compararea schemelor funcționale alăturate ale unui hotel mare de confort ridicat și a unui hotel mic de confort mediu este edificatoare.

Desigur că aceste scheme funcționale sînt foarte diferit interpretate în practică, datorită condițiilor speciale de realizare a fiecărei unități; respectarea lor este însă o condiție de bază





Schema de funcționare a unui hotel de mare capacitate, cu grad de confort ridicat.

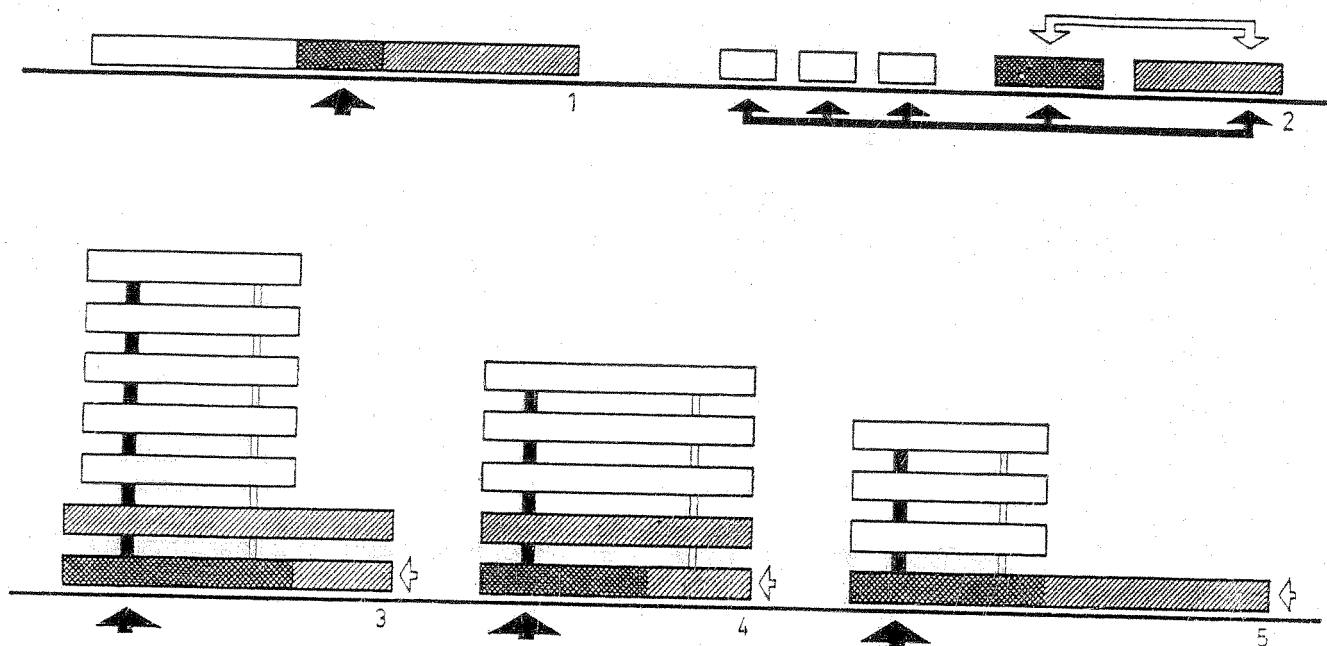
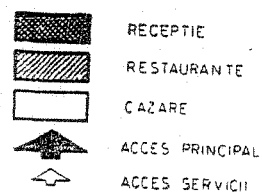
a bunei funcționări a unui hotel, care în fond materializează un proces tehnologic destul de complicat și rigid.

Un factor important îl constituie, în stabilirea schemei funcționale, tradiția hotelieră a fiecărei țări, care interpretează de fapt tradițiile de viață ale poporului respectiv. Datorită marilor migrațiuni turistice la care sîntem martori, ele sînt pe cale de dispariție, însă, prin uniformizarea lor, ajungîndu-se la așa-numitul stil internațional al hotelurilor, stil care își are originea nu numai în formule plastice similare, ci, în fond, în formule funcționale aproape identice.

Datorită marilor avantaje funcționale și plastice pe care le prezintă, cea mai mare parte din hotelurile noi, contemporane, sînt concepute pe același principiu: recepția, spațiile comune și serviciile generale la nivelurile inferioare, dezvoltate în suprafață și pe orizontală și cazarea într-un corp suprapus, dezvoltat pe verticală. Este formula cea mai atrăgătoare pentru arhitecți, pentru că lasă o mare libertate de concepție a diverselor spații publice, asigurînd funcționalitatea în condiții economice de investiție pentru corpul principal de cazare. Soluția este caracteristică hotelurilor mari, cu grad de confort ridicat, care ocupă o suprafață mare de teren, cu multiple accese și spații libere înconjurătoare; este cea mai des întîlnită în practica contemporană internațională.

Schema de componere în spațiu a funcțiilor principale ale unui hotel:

1 — pe un singur nivel; 2 — în pavilioane separate; 3 — funcțiile comune — un singur nivel dezvoltat pe orizontală și cazarea într-un vertical; 4 — într-un bloc unitar, funcțiile comune la primele niveluri și cazarea la niveluri superioare; 5 — într-un bloc unitar recepția cu cazarea, și alimentația în afară.



Cu mai puțină libertate de concepție pentru funcțiile comune, datorită structurii obligate a corpului de cazare, destul de des întâlnită este suprapunerea aproape completă, în același contur exterior, și în acest caz primele niveluri sînt atribuite recepției și serviciilor comune și tehnice, ultimele fiind cele de cazare. Soluția este specifică hotelurilor mijlocii (cîteodată și celor mari), amplasate într-un mediu urban dens construit, în care terenul este limitat și clădirea se încadrează de multe ori în fronturi de construcții existente.

Ca o variantă la această soluție poate fi considerată cea în care doar serviciile de alimentație sînt scoase din corpul principal, îndepărtînd astfel o serie de funcțiuni mai inco-mode de zona de cazare, care se dezvoltă pe mai multe niveluri. Este utilizată mai ales la hotelurile mici și mijlocii, amplasate într-un mediu urban cu o densitate de construcție mai mică sau pe terenuri mai degajate în natură.

În sfîrșit, putem remarca și soluția cu o componere pe orizontală a funcțiilor principale; este soluția cea mai liberă, cu cele mai mari posibilități de încadrare în teren și de dezvoltare independentă a fiecărei funcțiuni. De aceea ea este specifică hotelurilor mici, permanente sau sezoniere, amplasate într-un cadru natural, liber, sau în stațiuni balneare. Deși este una dintre cele mai scumpe soluții, pentru că ocupă cea mai mare suprafață de teren, este deosebit de agreabilă pentru călătorul obosit de aglomerația marilor orașe și de aceea este preferată aproape în exclusivitate în unele țări, cum ar fi Danemarca.

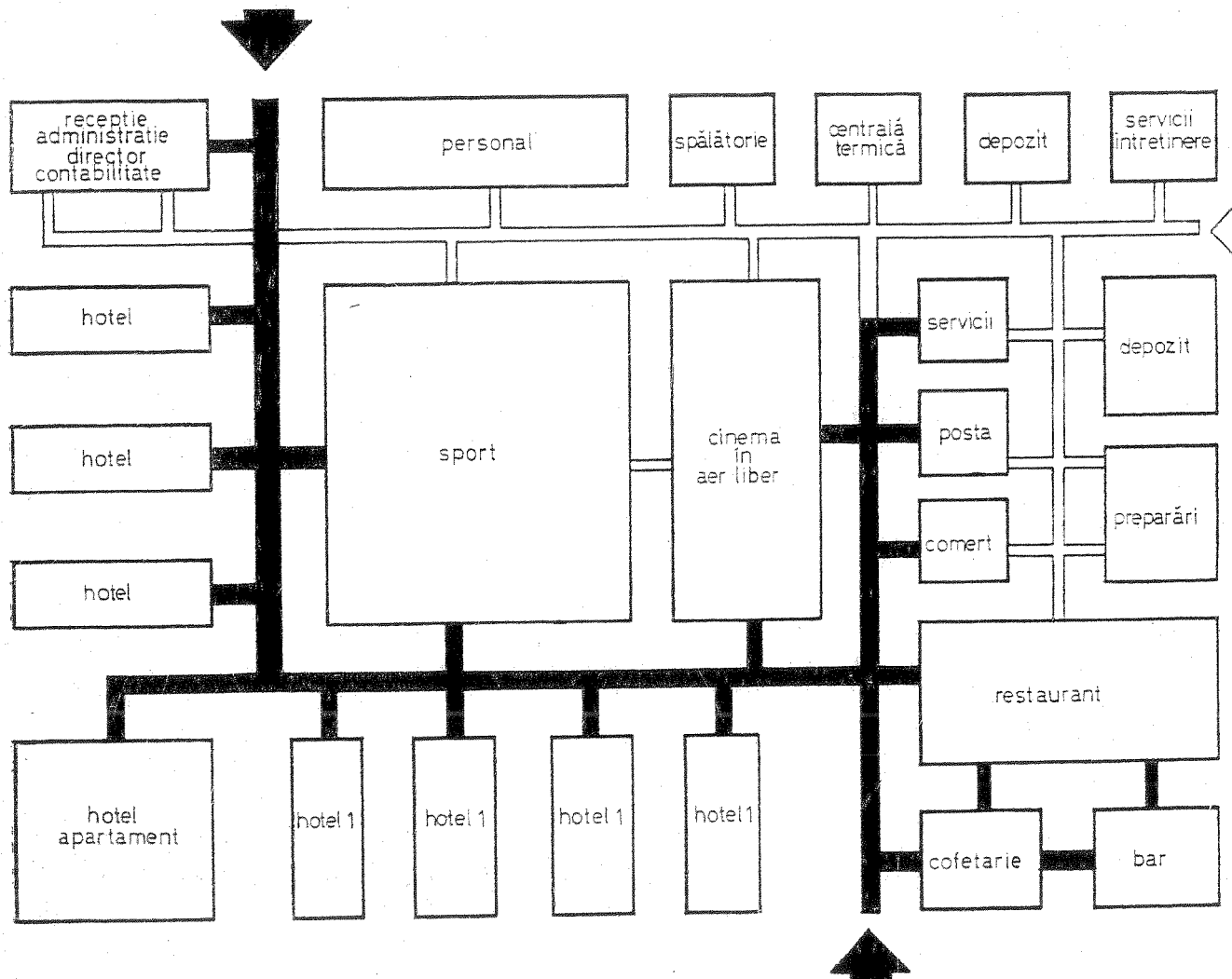
Desigur că aceste soluții de componere a funcțiilor de bază nu sînt singurele posibile, însă sînt cele mai caracteristice și cele mai des întîlnite.

Soluțiile pavilionare, adoptate în rezolvarea multor hoteluri sezoniere, vor fi prezentate mai pe larg într-un capitol separat.

Călătorul care se oprește în diferite mari orașe: Tokio, Londra, Cairo, Stockholm, Moscova sau San Francisco, găsește aproape peste tot construcții asemănătoare de hoteluri, cu toate deosebirile mari ce există între țările respective. Fenomenul se explică poate printr-o caracteristică a civilizației contemporane, volumul mare și rapidul schimb de informații, care duce la aplicarea unor tehnici constructive identice, a unor materiale de finisaj asemănătoare, la adoptarea unor programe arhitecturale cu același conținut, cerute de confortul modern și de o funcționalitate optimă.

Arhitectura exterioară este specifică clădirilor moderne: corpuri de clădiri geometrice, cu fațade cu o ritmicitate evidentă, la care se poate citi ușor funcționalitatea interioară. Cazarea, de obicei rezolvată într-un volum mai înalt, dominant, este suprapusă volumelor joase care adăpostesc funcțiunile comune.

Se recunosc astfel marile hoteluri urbane, fie că sînt construite de marile companii Hilton sau Intercontinental, fie de alte companii. Unii teoreticieni consideră aceasta ca ceva normal



Schema de funcționare a unui hotel sezonier de tip pavilionar, în care fiecare funcțiune este adăpostită în clădiri separate.

și care nu deranjează, dacă la proiectarea interioarelor există preocuparea de a se realiza o decorație specifică, caracteristică țării sau regiunii respective.

Hotelurile mai mici, în special cele de vacanță, permit adoptarea unei alte poziții în arhitectura creată, decât față de cele din marile orașe. Acestea ne apar mai personale și mai bine adaptate mediului și specificului țării respective, ca de exemplu hotelurile lui Konstantinidis de pe litoralul grecesc, sau hotelul lui Tonge din stațiunea japoneză Atami.

Exteriorul și interiorul acestora sînt legate în mod fericit, unul fiind continuarea logică a celuilalt. Încăperile corespund mai mult cu ceea ce se așteaptă de la acestea. Prin eleganța și intimitatea lor simplă ele realizează atmosfera modestă, rustică și lejeră, specifică acestui tip de hotel și oferă un cadru corespunzător pentru odihnă. Se poate spune că aceste hoteluri vin în întîmpinarea cerințelor psihologice ale societății noastre, cerințe ce se deosebesc în mod fundamental de cele ale unui hotel dintr-un mare oraș. Dacă de la hotelurile de vacanță și de la hanuri se așteaptă crearea—în primul rînd—a unei atmosfere intime și nepretențioase, în schimb de la cele mai multe hoteluri din orașele mari se cere o reprezentare metropolitană, o eleganță festivă.

În prezent, se caută căi noi de obținere a unei arhitecturi variate și originale, care să corespundă nu numai cerințelor funcționale și estetice, dar și celor sociale și psihologice, mereu mai pretențioase. Modul, oarecum rigid și mereu același, de distribuire a volumelor, de compunere a spațiului, creează nemulțumiri și dezamăgiri, constatîndu-se o vădită nesiguranță în tratarea în special a interioarelor, care de cele mai multe ori nu se „leagă” cu arhitectura exterioară. Se apreciază adesea că arhitectura hotelurilor urbane exprimă o atmosferă rece, mai adecvată pentru bănci sau pentru construcții administrative. Încercările făcute în scopul remedierii acestei impresii, printr-o decorație mai specială, eșuează de cele mai multe ori, deoarece aceasta este independentă, nelegată de concepția propriu-zisă a construcției.

Se creează impresia că arhitecții sînt capabili să facă față doar cerințelor constructive, tehnice și funcționale ale unei construcții moderne hoteliere, nu însă și cerințelor artistice corespunzătoare. O constatare care dă prilej de reflecție, deoarece ea se referă la majoritatea hotelurilor din marile orașe ale lumii.

HOTELURI SEZONIÈRE ȘI DE VACANȚĂ

Principiile de funcționare, de organizare, deci și de proiectare a hotelurilor de vacanță, sînt destul de asemănătoare cu cele ale hotelurilor orașenești, conținînd în general aceleași elemente componente. Dezvoltarea lor este strîns legată însă de dezvoltarea turismului estival și este deci direct influențată de noile concepții, atît în ceea ce privește organizarea lor interioară cît mai ales dispunerea și amplasarea lor în teritoriu. Din această cauză s-a considerat necesară tratarea acestor probleme într-un capitol special.

Una din tendințele fundamentale ale turismului actual este dorința schimbării cadrului de viață obișnuit al călătorului. Locuitorul unui centru urban vrea să se deplaseze într-un mediu unde condițiile de viață să fie deosebite de cele în care trăiește restul anului. Această schimbare se referă atît la condițiile climaterice—plecînd, de pildă, de la un climat continental la unul mediteranean—cît și la structura cadrului—de la o structură urbană la un peisaj natural, se referă, de asemenea, la trecerea de la un program bine stabilit de lucru la un program liber, de odihnă și distracție.

În condițiile acestei schimbări de mediu, omul nu vrea să fie totuși complet izolat. Vechea tendință de a dispune unități hoteliere, independente, înșiruite la anumite distanțe de-a lungul coastelor maritime, este pe cale de dispariție. Gruparea lor în ansambluri care să constituie mici centre de viață colectivă este astăzi formula preferată. Aceasta duce și la necesitatea atragerii unei populații permanente, prevăzîndu-se și locuințele respective. Prin aceasta se urmărește și posibilitatea de utilizare a hotelurilor în cursul lunilor de iarnă.

Recunoașterea acestor considerente duce, în mod obligatoriu, la studierea urbanistică a zonelor turistice, în vederea dezvoltării lor armonioase, după anumite principii:

- evitarea realizării unor mari concentrații urbane;
- asigurarea contactelor cât mai directe cu natura;
- stabilirea unor condiții de viață simplă și confortabilă;
- utilizarea la minimum a mijloacelor tehnice moderne și dispunerea lor discretă în locurile unde sînt indispensabile;
- asigurarea posibilității permanente de alegere a unui mod de viață intim, izolat sau în colectivitate;
- reînnoirea formelor locale de arhitectură și urbanism nu numai în detalii, dar mai ales în compoziția noilor ansambluri turistice.

În funcție de condițiile particulare ale țării respective, ansamblurile arhitecturale noi materializează concepții și posibilități diverse. Considerăm, din analiza noilor realizări, că se pot distinge cîteva principii generale de compoziție acceptate de un număr din ce în ce mai mare de arhitecți:

- respectarea mediului natural înconjurător și efortul de a înscrie noile construcții în acest mediu, în special în ceea ce privește scara și dimensiunea volumelor construite;
- folosirea elementelor de arhitectură tradițională, locală, îmbinată cu tendința utilizării formelor rezultate din întrebuințarea materialelor locale și a decorațiilor populare; se manifestă din ce în ce mai mult inspirația din formulele urbanistice a micilor aglomerări specifice existente;
- stabilirea unui raport direct între vizitator, cadrul natural și mediul înconjurător, urmărindu-se cu multă grijă obținerea unei legături directe între volumele construite și spațiile libere;
- realizarea unor condiții de confort, determinate de o bună întreținere, urmărindu-se totodată obținerea unui cost moderat.

S-ar părea, la prima vedere, că aceste principii sînt în contradicție cu tendințele actuale de prefabricare și industrializare a construcțiilor, tendințe rezultate din analiza obiectivă a factorilor tehnico-economici contemporani. Dar tocmai în sursa variată și concepția urbanistică diferită a acestor ansambluri stă posibilitatea îmbinării acestor necesități obiective, cu principiile generale de compoziție enunțate mai înainte.

Prin studiile urbanistice făcute în scopul încadrării acestui tip de hotel în planuri de sistematizare regionale turistice, în însăși rezolvarea lui arhitecturală de detaliu au apărut formulări noi.

Astfel, hotelurile pavilionare în care diversele funcțiuni sînt adăpostite în clădiri separate, constituie astăzi soluția cea mai des întîlnită. Ea simplifică problema relațiilor funcțional — constructive, dînd totală libertate de concepție pentru fiecare construcție. Se poate asigura astfel o exprimare arhitecturală mai bogată și mai variată, cu premize mai sigure de încadrare în peisagiu. De cele mai multe ori, cum este și cazul ansamblurilor realizate pe litoralul românesc, această formulă reprezintă și soluția cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

Subliniem, de asemenea, că hotelurile rezolvate pavilionar se pretează cel mai bine la organizarea în noua formulă a cluburilor, care adaugă funcțiunilor tradiționale de bază, o serie de funcțiuni noi ce se desfășoară mult în aer liber.

Dezvoltarea vertiginoasă a turismului mondial face ca astăzi volumul de construcții de hoteluri sezoniere de vacanță să întrecă pe cel al hotelurilor permanente orășenești. Această expansiune a dus, cum era de așteptat, la căutarea și găsirea unor formulări arhitecturale foarte variate, atît din punct de vedere al concepției de ansamblu, cît și a rezolvărilor de detaliu. Ele sînt determinate atît de ideile inițiatorului sau ale proiectantului respectiv,

cît, mai ales, de interpretarea condițiilor specifice ale amplasamentului, a cadrului natural în care se dezvoltă.

Pe litoralul Mării Negre, în sudul U.R.S.S., în România și în Bulgaria, și-au făcut apariția mari ansambluri de hoteluri pavilionare de diferite mărimi, însumînd într-o organizare unică locală, de la 1 500 la 10 000 locuri de cazare. Ele corespund unei valorificări optime a unor teritorii întinse, cu plaje încăpătoare, desfășurate de-a lungul țărmurilor și a unor premise obligatorii de realizare a unei investiții economice și deci a unui cost scăzut de exploatare. Sînt caracteristice turismului de masă și în special tineretului care preferă stațiuni animate, cu multe posibilități de întîlniri și distracții. În acest spirit sînt dezvoltate stațiuni ca Mamaia, Eforie sau Mangalia în România; Burgas, Slantchev Briag, Zlatni Piassatsi în Bulgaria. Foarte asemănătoare ca ambianță generală sînt și vechile sau noile stațiuni italiene de pe coasta Adriaticei, Rimini și cele învecinate acestora.

În Turcia, pe țărmurile Asiei Mici sau în Grecia scăldată de apele Egeei, aceste ansambluri îmbracă alte aspecte. Ele mobilează arhitectural un golf și o mică plajă naturală, încorsetată de stînci și umbrită de vegetație ce coboară pînă la creasta valurilor. Terenul restrîns și natura bogată obligă construcțiile să se urce pe terase naturale și să se subordoneze capriciilor ei; amenajări și dotări lingă apă, restaurante și grupuri de cazare în pavilioane mici sau mari, sau în bungalouri, izolate sau grupate, ridicate pe coaste. Capacitatea totală nu depășește 1 500 locuri, de cele mai multe ori se limitează chiar la cîteva sute; este în general limita de cuprindere a teritoriului respectiv. Aceasta se explică însă și prin dorința de a se asigura o oarecare izolare și independență fiecărei unități de cazare, ceea ce o face să fie solicitată și de turiști mai maturi, care caută mai multă liniște și retragere. Este remarcabil și ragul de ansambluri realizate în ultimii ani pe coasta Aticeii, de la Pireu la Cap Șunion.

La Lagonissi, un sat turistic cu un hotel central și numeroase căsuțe în jur, înecate în verdeață, sînt completate cu amenajări balneare, pentru sporturi nautice, terenuri de golf, tenis, tir, volei, baschet, cu restaurant, bar, magazine etc. Ansambluri similare găsim la Glyfada și Vuliagmeni.

Remarcabil este ansamblul de 90 de bungalouri-Minos-Beach de la Agios-Nicolaos din Creta unde terasele fiecărei camere, inundate de flori de hibiscus și jasmîn, au vederi largi spre golful Mirabelle.

Coasta Adriatică mai agitată a Jugoslaviei nu a permis în general dezvoltarea unor ansambluri mai cuprinzătoare. S-au realizat în special unități hoteliere izolate, fie în localitățile existente, fie pe amplasamente noi, valorificînd frumusețile naturale ale peisajului.

Relația investițiilor turistice, a construcțiilor hoteliere în special, cu natura înconjurătoare, este privită cu o grijă deosebită în aceste două țări. Frumusețea unor locuri atrage dezvoltări nebănuite de rapide, greu de stăpînit datorită rentabilității comerciale sporite, care distrug în final peisajul, adică tocmai factorul natural care le-a generat. Pentru aceasta se fac studii intense în vederea realizării unor construcții hoteliere plutitoare, ancorate în golfurile interesante, la adăpostul agitației mării, care să dea posibilitatea conservării integrale a cadrului natural.

Pe Coasta de Azur, fondul construit actual, destul de dens, și inexistența unor terenuri libere corespunzătoare, obligă cîteodată cîștigarea unui teritoriu în mare, prin realizarea de diguri și platforme. Ansamblurile estivale sînt legate în mare majoritate de continua dezvoltare a porturilor de agrement, destinate adăpostirii numeroaselor ambarcații particulare.

„Satul mării” de la Bormes les Mimosas adăpostește în 1970 circa 3 000 vizitatori și peste 700 ambarcații.

La fel, Marine la Baie des Anges cuprinde, în hoteluri de dimensiuni impresionante, circa 4 000 locuri, desfășurate în lungul țărmului golfului, care adăpostește 450 ambarcații.

Poate cele mai remarcabile sînt Saint-Cyprien și în special Port Grimaud, în care cazarea rezolvată în mici apartamente, duplexuri, este strîns legată de amenajarea țărmului mării. Casele cu 2 sau 3 niveluri au acces carosabil pe o latură și garaj de bărci pe cealaltă. Compo-

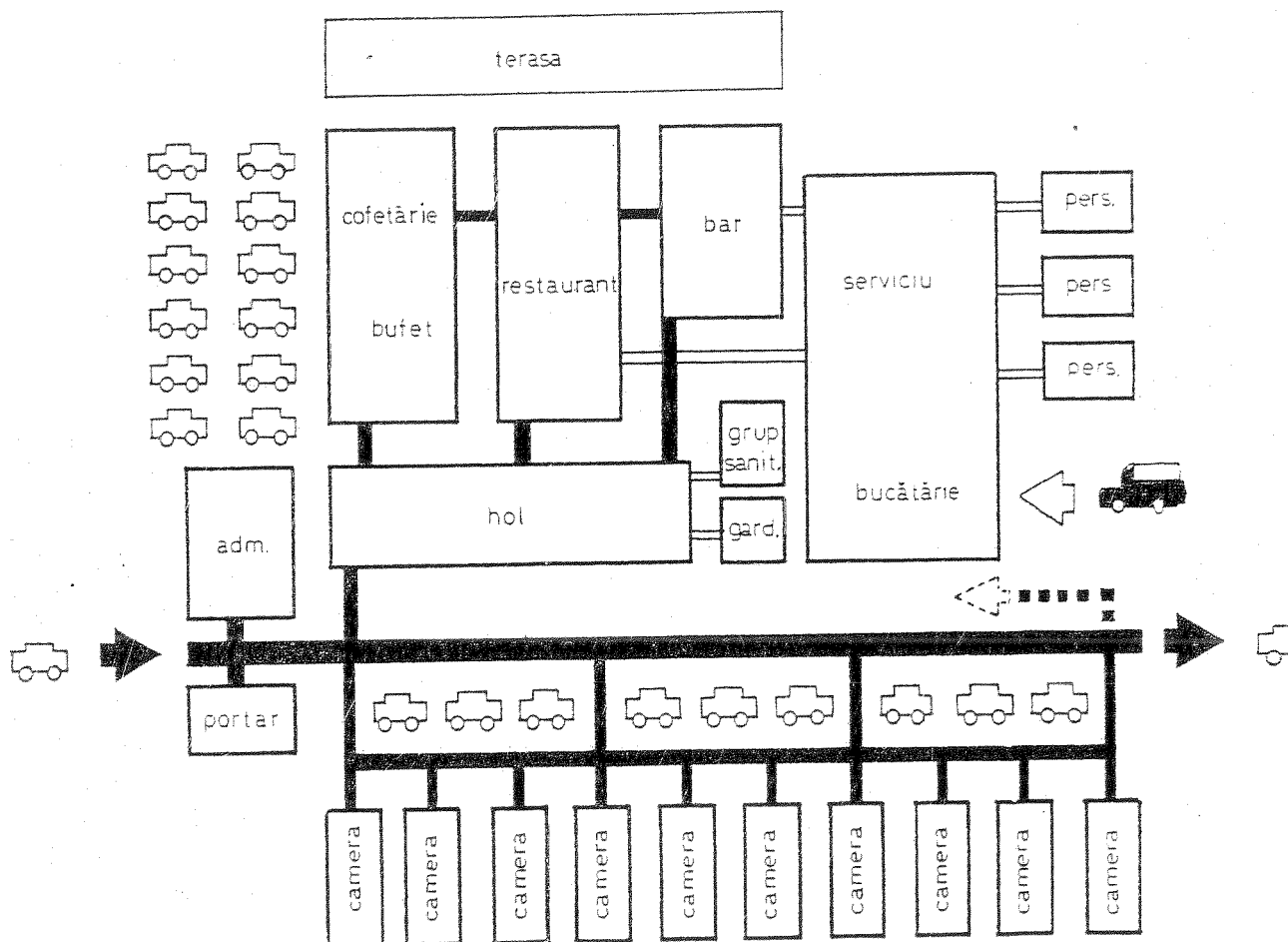
ziția generală a ansamblului este puternic influențată de dorința arhitectului de a realiza o atmosferă specială, asemănătoare într-o oarecare măsură micilor localități din laguna Veneției. Această dorință, care de fapt este legată de preferința clienților de a găsi un cadru cu totul deosebit de viața lor cotidiană, duce la decorarea și colorarea în mod cu totul spectaculos a construcțiilor.

Pe Costa del Sol în Spania, la Fuengirole, Estepona, Marbella sau Carvajal, cu toată existența unor plaje destul de cuprinzătoare, construcțiile hoteliere se dezvoltă în continuare ca unități izolate independente, ceea ce de altfel se întâmplă în majoritatea stațiunilor spaniole.

Am menționat în cele de mai sus, în special, exemple de ansambluri hoteliere de vacanță de pe țărmurile mărilor, pentru că acestea au un pronunțat caracter sezonier; cele din stațiunile de munte au în general un caracter permanent, schimbându-se după sezoane doar natura preocupărilor clienților. Organizarea și compunerea lor de ansamblu sau interioară nu pun probleme deosebite de cele generale ale construcțiilor hoteliere.

MOTELURI

Cuvântul — de origine americană — este prescurtarea expresiei „motor hotels”, adică hotel pentru automobiliști. Este în general o construcție în afara zonelor construite ale orașelor, amplasată în special de-a lungul magistralelor de circulație sau la încrucișările importante.



Scheme de funcționare a unui motel.

Destinat să deservescă în special pe cei ce călătoresc cu automobilul, motelul are în linii mari aceleași funcțiuni ca un hotel obișnuit, cu preocupare specială de a asigura și gararea mașinilor, aceasta făcându-se de cele mai multe ori în directă legătură cu camera de locuit.

Din studiile efectuate se constată că în majoritatea țărilor motelul are o mai largă folosire decât hotelurile: din cei care călătoresc 59% poposesc în moteluri, 36% în hoteluri și restul la rude și prieteni. Aceasta se datorește plusului de confort de care îl reprezintă pentru călător, prin amplasarea în general în locuri foarte plăcute, în zone de interes turistic, în afara zgomotului marilor aglomerări urbane și prin costul relativ mai scăzut în comparație cu marile hoteluri.

În dezvoltarea contemporană motelurile încep să înlocuiască unele din hotelurile orășenești.

Datorită amplasării deosebite și a griji de a se încadra în peisajul natural, motelurile sînt din punct de vedere arhitectural mult mai plăcute, mai intime, cu ambiante interioare mult mai calde și primitive, ceea ce face ca mulți clienți să se simtă mult mai bine decât în hotelurile din orașe.

Partiul de arhitectură al unui motel este cuprins într-o singură clădire, sau, de cele mai multe ori, într-un ansamblu de pavilioane, care grupează fiecare o funcțiune.

Recepția, amplasată la intrare, asigură clientului, de cele mai multe ori, posibilitatea de a-și lua toate informațiile și de a întocmi formalitățile necesare fără să se dea jos din mașină; holul și birourile respective sînt completate cu peroane acoperite ce pot asigura o bună funcționare și pe vreme rea.

Volumul cazării care determină mărimea motelului, este în funcție de importanța turistică a zonei respective sau a traficului rutier și de relațiile cu celelalte unități similare. În general, capacitatea lor nu este prea mare; informativ prezentăm unele mărimi uzuale în diferite țări:

	Bulgaria	Cehoslovacia	Grecia	Suedia	S.U.A.	U.R.S.S.	România
Număr de paturi	32—66	80	80—150	50	200	50—200	80—120

Tipurile și gruparea camerelor trebuie să satisfacă situații cît mai diferite, pentru că cei ce poposesc în moteluri sînt de multe ori familii cu 2, 3, 4 și 5 persoane sau cîte 2 familii prietene a cîte 2, 3, 4 persoane; apar din această cauză camere cu pat dublu, cu 3 paturi, cu 2 paturi tip studio etc. În general, camerele se dimensionează astfel ca la cerere să se mai poată introduce unul sau două paturi suplimentare.

Unitatea de cazare, care are acces în majoritatea cazurilor direct din exterior, cuprinde pe lîngă camera propriu-zisă, un vestibul, grupul sanitar și o chichinetă (în formule reduse un dulap cu reșou și materialele necesare unor preparații simple).

Rezolvarea cazării la un motel este strict legată de sistemul de parcare a turismelor; cu cît aceasta se face mai aproape de locul cazării cu atît se poate considera o soluție mai favorabilă, pentru că de foarte multe ori cel ce locuiește un timp scurt nu-și scoate toate bagajele din mașină.

Grupurile de unități de cazare sînt completate cu depozite de lenjerie, de obiecte gospodărești și de întreținere și de mobilier suplimentar pentru camere.

Capacitatea unităților de alimentație — bufete, baruri, braserii sau restaurante — nu este determinată de capacitatea de cazare a motelului, pentru că nu toți locatarii iau masa în aceste unități. La stabilirea capacității unităților respective se ține seama de poziția motelului, de afluența turiștilor în zona respectivă, de traficul rutier sau de existența unor alte unități în regiune; de cele mai multe ori, capacitatea lor de deservire este mult mai mare decât cea de cazare.

Pentru unitățile mici este recomandabilă organizarea unor restaurante cu meniuri fixe, cu un sortiment limitat de preparate și cu sistem total sau parțial de autoservire; toate spațiile afectate preparațiilor sînt mult mai reduse ca la restaurantele obișnuite.

În cazul motelurilor de-a lungul arterelor importante de circulație, în zonele preorășenești, se întâlnește de multe ori completarea unităților de alimentație cu un magazin alimentar ce deservește pe cei ce locuiesc în motel, sau pe cei ce trec pe acolo.

Majoritatea motelurilor bine organizate dispun și de o stație de întreținere și de efectuare a unor mici reparații curente pentru automobile, precum și de o stație de benzină.

În cazul motelurilor amplasate în puncte turistice deosebit de interesante, în care clienții rămîn o perioadă mai îndelungată, există o preocupare deosebită pentru organizarea și echiparea terenului imediat învecinat: amenajările horticole sau peisagiste, terenuri de sport, piscină, popicărie etc., care contribuie la a face mai atractivă unitatea respectivă, asigurîndu-i o rentabilitate mai ridicată.

O atenție deosebită se dă asigurării confortului interior și ambiantei unităților de cazare, atît în privința dispunerii mobilierului cît și la folosirea materialelor celor mai corespunzătoare. Trebuie avut în vedere că de multe ori impresia cu care rămîn turiștii automobiliști este strîns legată de motelul în care au locuit, deoarece aceasta reflectă cel mai bine caracteristicile regiunii prin care au trecut.

III. ANALIZA FUNCȚIUNILOR COMPONENTE

PRIMIREA (RECEPȚIA)

Holul de intrare constituie primul contact pe care îl avem cu un hotel și implicit ne provoacă prima impresie, de multe ori categorică; de aceea tratarea lui arhitecturală cere o atenție deosebită, mai ales pentru că el cumulează multe servicii și funcțiuni și constituie cel mai important nod de circulație. Prin el se ajunge la etajele de cazare, la restaurant, la bar, la braserie sau cofetărie, la sălile de conferințe sau de banchete, avînd deci un rol de legătură între exterior și circulațiile interioare, atît pe orizontală cît și pe verticală.

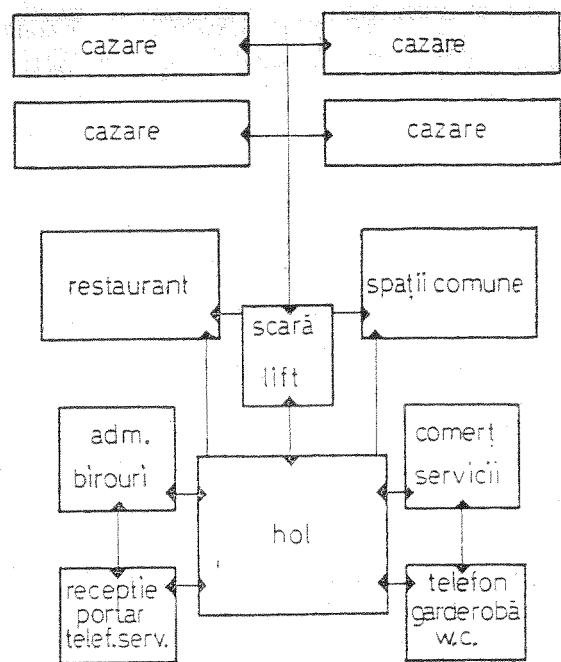
Dimensiunile și conținutul lui sînt variabile, în funcție de mărimea, caracterul și gradul de confort al hotelului respectiv.

Este recomandabil ca un hotel să aibă o singură intrare pentru oaspeți, pentru a ușura rezolvarea fluxurilor de circulație și controlul respectiv. Sînt numeroase însă exemplele cu mai multe intrări, care au fost determinate numai de condiții speciale de amplasare și de legătură cu orașul. În toate aceste cazuri apar dificultăți inerente în organizarea funcțiunilor interioare.

În principiu, în apropiere de accesul principal din exterior, trebuie să se găsească:

- serviciul de primire a clienților, recepția, care are evidența ocupării camerelor, a rezervațiilor anticipate, a costurilor și condițiilor specifice de folosire a unităților de cazare respective;
- casieria, unde se face — de către clienți — plata tuturor serviciilor prestate, care sînt cumulate automat pe fișele individuale ale tuturor camerelor;
- portarul care are evidența cheilor și prin aceasta a prezenței clienților, a corespondenței și a mesajelor personale;

Schemă principală a legăturilor între diversele funcțiuni ale unui hotel.



— administrația, care cuprinde birourile direcției, serviciilor de relații, serviciilor comerciale, contabilitatea, serviciul personalului, casieria (personalului), secretariatul etc. În hotelurile mici toate acestea sînt grupate într-o singură cameră, fiind vorba de o activitate redusă și deci de un personal restrîns; în hotelurile de capacitate mijlocie se cumulează 2—3 servicii într-o cameră;

— diverse servicii pentru deservirea și informarea călătorilor, cum ar fi: rețineri de taxiuri, de bilete de tren, de avion sau de vapor, bilete la spectacole, relații cu diverse instituții, organizări de excursii (uneori chiar reprezentanțe ale organizațiilor de turism), ghișee de schimb valutar, informații de orice natură.

Desigur că existența independentă a tuturor acestor servicii sau comasarea lor, precum și spațiul atribuit fiecăruia dintre ele, este în funcție de mărimea și specificul hotelului și de mecanizarea sau automatizarea unora dintre operațiuni.

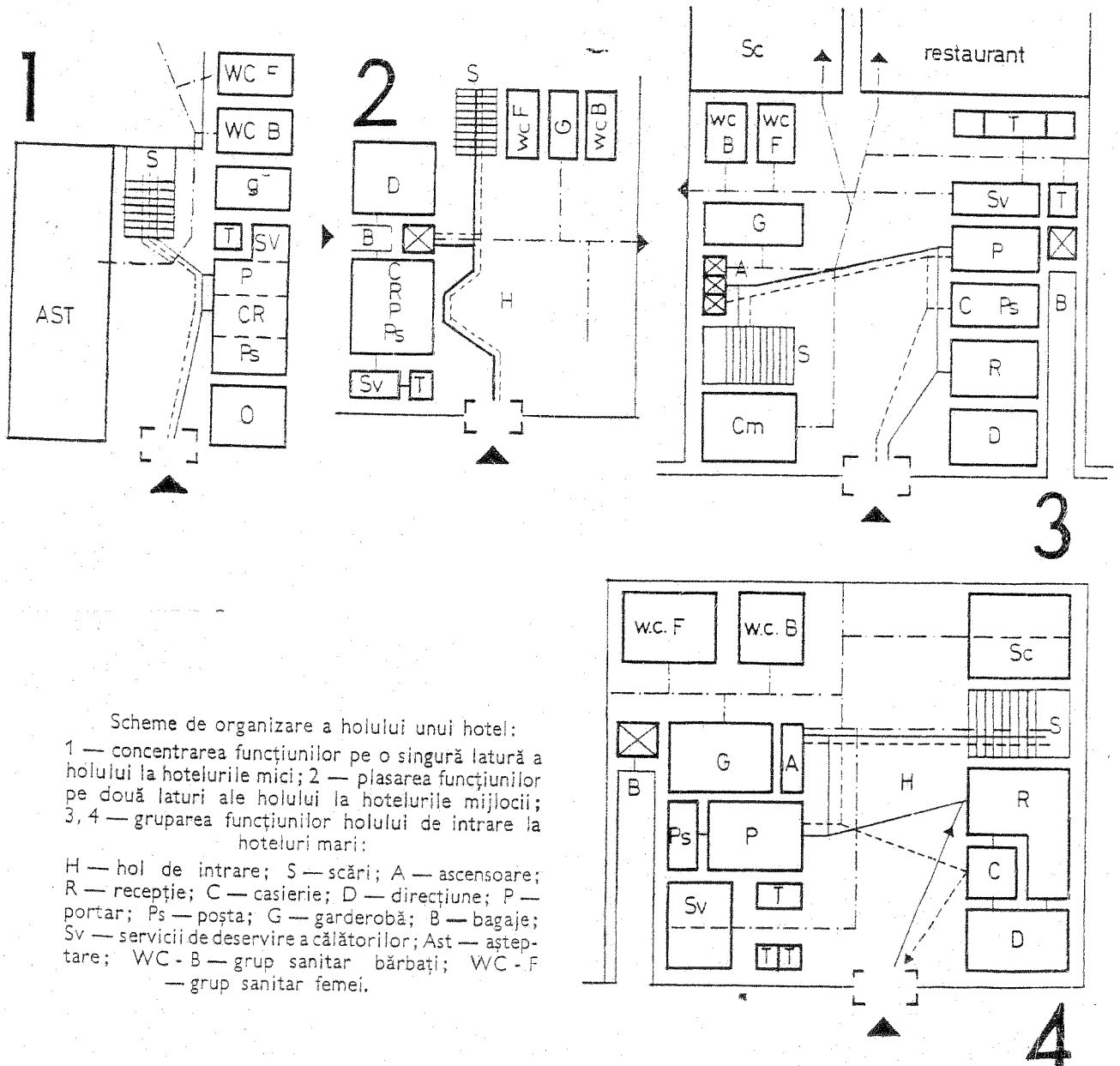
Cu totul informativ se poate considera că lungimea necesară ghișeului unde au acces oaspeții ar trebui să însumeze circa 2,5 cm pentru fiecare loc de cazare din hotel.

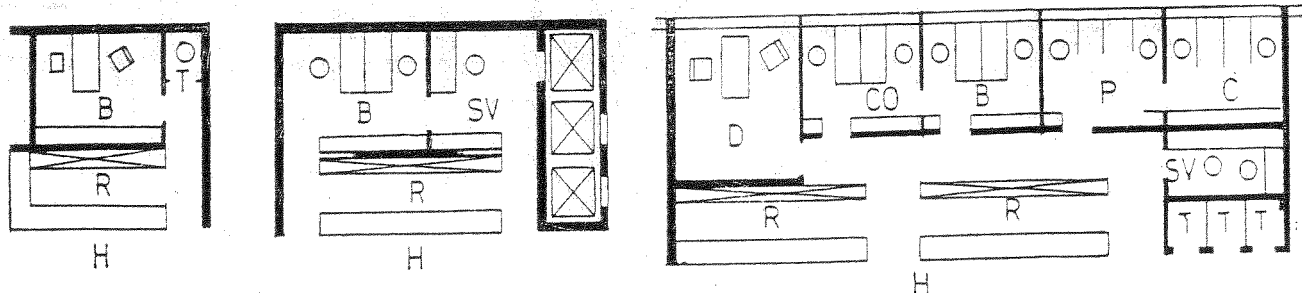
Tot în legătură cu holul sînt amplasate și:

- cabinele telefonice în legătură directă cu centrala telefonică a hotelului;
- ghișeul de poștă (cînd această funcțiune nu este asigurată de către portar);
- garderoba și grupurile sanitare ce deservește spațiile comune și funcțiunile speciale — săli de conferințe, banchete, recepții; acestea se dimensionează după normele sanitare uzuale ale țării respective (circa 2 pisoare și 1 WC pentru 100 bărbați și circa 3 WC-uri pentru 100 femei); la hotelurile de categorii superioare sînt completate cu încăperi pentru refacerea ținutei vestimentare, dotate cu echipamentul tehnic modern corespunzător;
- tonete de vînzare a ziarelor și a presei în general;
- debit de tutun și alte articole uzuale;
- tonete comerciale pentru diverse obiecte de artă, artizanat, flori etc., cu vitrine de expunere ce contribuie cîteodată la decorarea generală a holului;
- saloane de frizerie și coafură care, pentru a fi rentabile, deservește — de obicei — atît pe clienții hotelului cît și pe cei din afară.

Existența acestor unități comerciale, în totalitatea lor, sau în parte, depinde de mărimea și caracterul hotelului, unele dintre ele, cum ar fi: poșta, ziarele, sau debitul de țigări, putând fi cumulate cu serviciul portarului — în cazul hotelurilor mijlocii, sau dispărând cu totul, în cazul hotelurilor mici.

Amplasarea tuturor acestor funcțiuni în jurul nodului principal care îl constituie holul este foarte variată, putând să se facă pe una, două sau trei laturi ale lui. Desigur că ea diferă și în funcție de partiul general de arhitectură al hotelului, de poziția accesului principal și al acceselor secundare, precum și de relațiile cu celelalte funcțiuni ale hotelului. Se va ține seama însă de faptul că amplasarea acestor unități comerciale trebuie să asigure o bună funcționare, prin reducerea la minimum a circulației clienților și a personalului hotelului. Serviciul de recepție și mai ales portarul trebuie să aibă o bună vizibilitate asupra intrării și a circulațiilor verticale — ascensoare și scări — pentru a asigura controlul necesar. Spațiul rămas liber trebuie





Scheme de organizare a serviciului de recepție la hoteluri mici, mijlocii și mari:
H — hol; R — recepție; B — birou; Sv — servicii pentru călători; T — telefoane; Co — contabilitate; C — casierie; P — personal; D — direcțiune.

dimensionat astfel încât să permită funcționarea hotelului și în cazul sosirii unor grupuri de turiști transportați cu autocarele, care vor staționa în hol un timp mai îndelungat, pînă li se repartizează camerele respective.

La hotelurile cu un grad de confort superior, transportul bagajelor nu se face prin hol, ci printr-un acces alăturat intrării principale. Aici se află de obicei o încăpere de depozitare a bagajelor, legată prin sistemul de transport pe verticală, cu etajele de cazare. Acest spațiu asigură păstrarea bagajelor atît la sosire, pînă se fac formalitățile necesare, cît și la plecare, în cazul eliberării anticipate a camerelor.

Pe lîngă toate cele arătate pînă acum, holul hotelului mai trebuie să dispună și de zone mai liniștite de așteptare, pentru locatarii hotelului sau pentru cei din afară care îi vizitează. Aceste zone retrase din fluxurile principale de circulație fac parte din holul propriu-zis, în cazul hotelurilor mici sau mijlocii, sau pentru aceasta se amenajează un spațiu separat, dar în directă legătură cu holul de intrare, în cazul hotelurilor mari. Considerat de mulți specialiști ca hol principal (spre deosebire de primul care este hol de intrare), acest spațiu este locul de repaus, de întîlnire și de reconfortare, și de aceea trebuie să i se creeze o ambianță plăcută, prin decorarea și mobilarea lui corespunzătoare. În multe exemple reușite, o seră cu plante sau chiar o grădină interioară contribuie la aceasta. Cîteodată el este destinat și servirii micului dejun și în acest caz este nevoie de o legătură directă cu oficiul respectiv; în orice caz trebuie să se asigure posibilitatea servirii unor băuturi sau cafele celor care stau în acest hol.

În schemele alăturate se arată principiul de organizare a holului unui hotel și cîteva posibilități de amplasare a funcțiilor adiacente; de asemenea sînt indicate și cîteva scheme de servicii administrative pentru diverse mărimi de hoteluri.

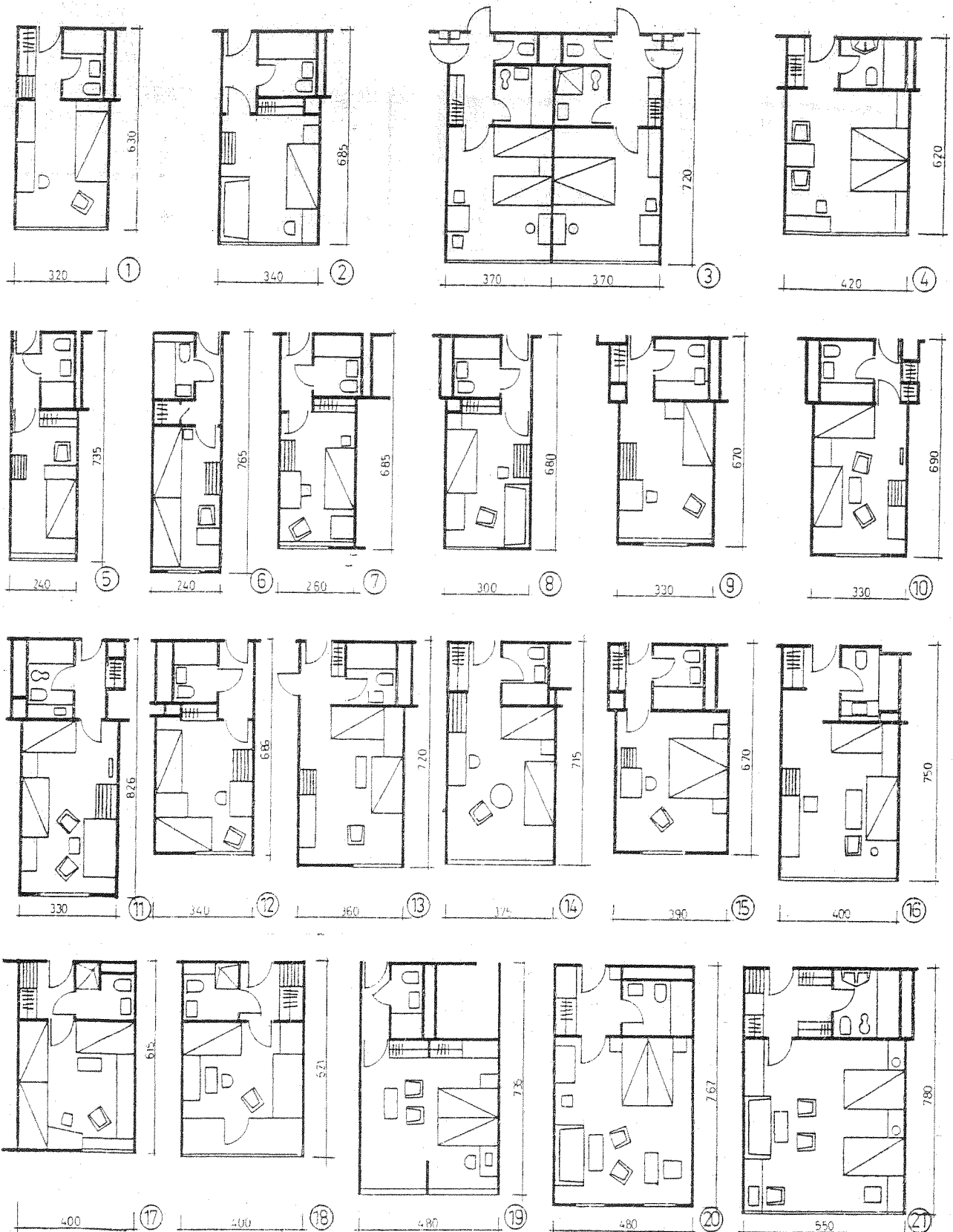
CAZAREA

Camere. Funcțiunea principală a unui hotel o constituie cazarea turiștilor pe o perioadă mai scurtă sau mai lungă de timp și de aceea putem considera, de la început, camera ca fiind elementul de bază din concepția de proiectare a unei construcții hoteliere.

Dimensiunile și echiparea ei determină în cea mai mare măsură categoria unui hotel și aduce cele mai importante aprecieri sau critici din partea celor care îl folosesc.

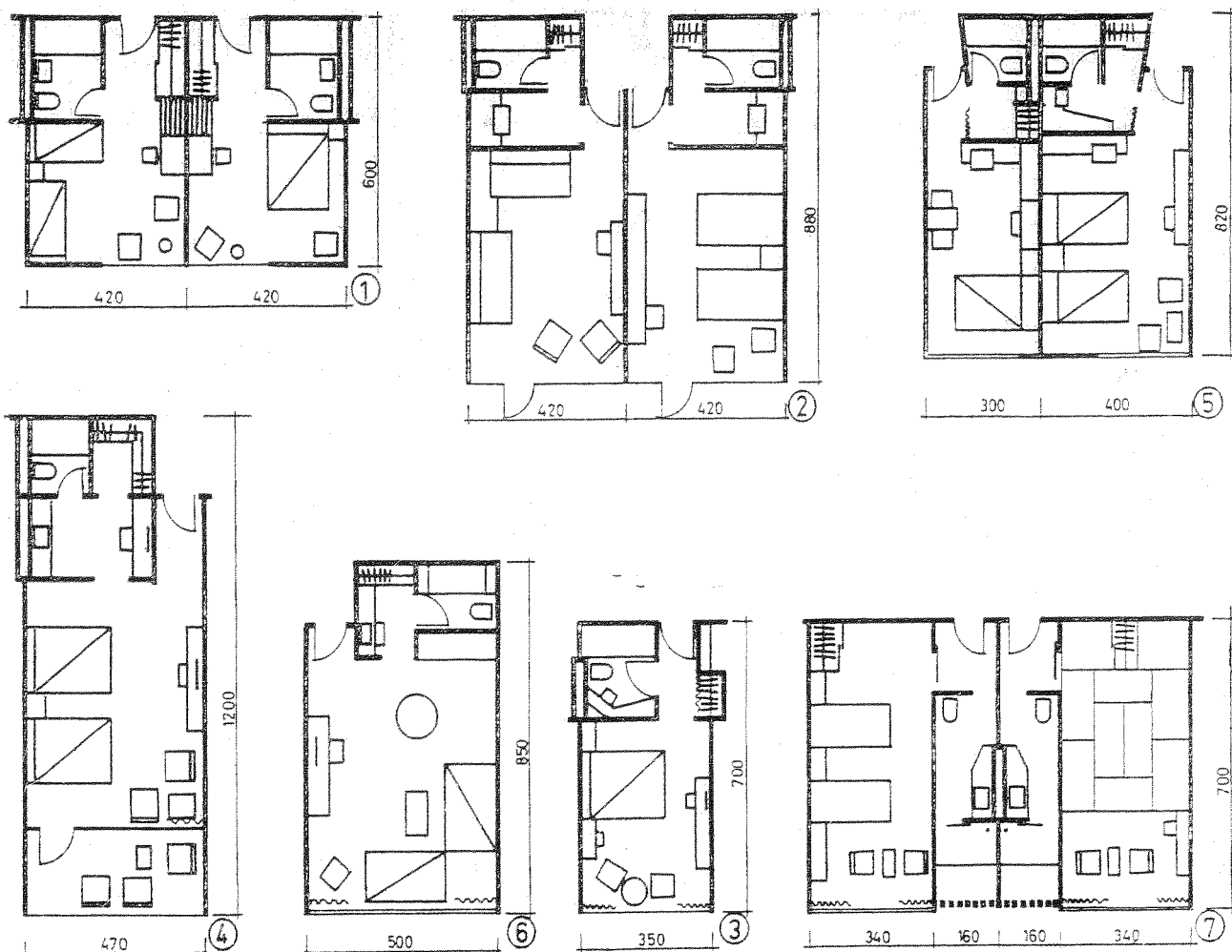
În ultimul timp, prin unitate de cazare toți specialiștii înțeleg ansamblul format din vestibul, grupul sanitar și camera propriu-zisă.

Tipurile utilizate în practica internațională sînt foarte variate, însă în principal se poate vorbi de camere de 1 pat, camere de 2 paturi și apartamente. La multe hoteluri de categorie superioară apare și tipul de cameră studio, care poate fi folosită de una sau două persoane.



Diverse exemple de camere de hotel cu 1 pat sau cu 2 paturi:

- 1, 2, 3, 4 — studii pentru hoteluri germane; 5 — International-Leipzig; 6 — *Berolina-Berlin*; 7 — Mercury-Poznan; 8 — Mercury-Poznan; 9 — International-Magdeburg; 10 — International-Brno; 11 — International-Brno; 12 — Mercury-Poznan; 13 — Hilton-Berlin; 14 — IHC-Frankfurt; 15 — International-Magdeburg; 16 — Hilton-Amsterdam; 17 — Continental-Brno; 18 — Continental-Brno; 19 — IHC-Frankfurt; 20 — *Berolina-Berlin*; 21 — *Hilton-Berlin-Vest*.



Alte exemple de camere de hotel cu 1 pat și cu 2 paturi:

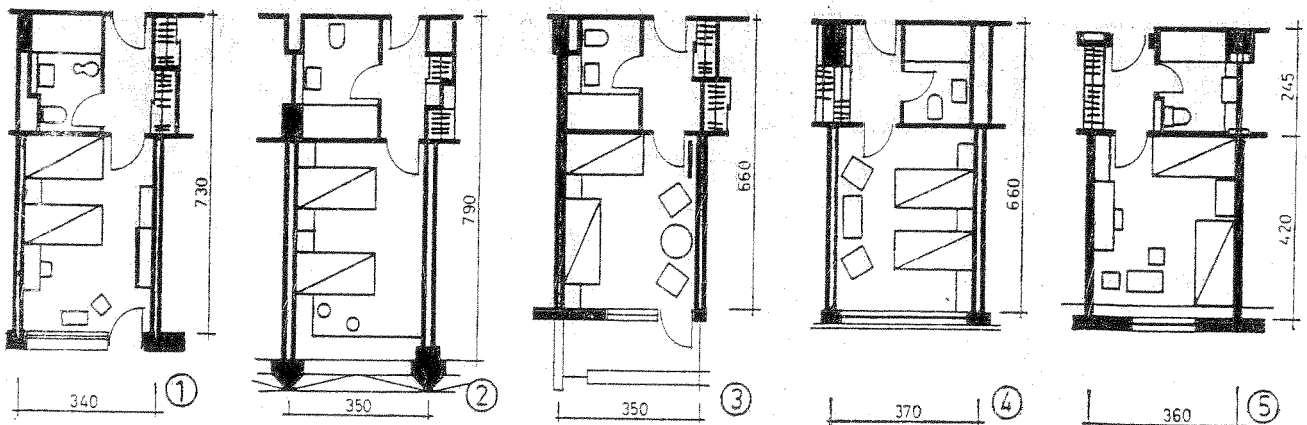
1 — tip minimal S.U.A. ; 2 — Sterling Forest Lodge New York; 3 — Americana Hotel New York; 4 — Tampa International Florida; Chicopee Motor în Massachusetts; 6 — Tampa International Florida; 7 — Kowaki Hotel Hokone Japonia.

La unele construcții cu caracter turistic de categorii inferioare apar și camere cu mai multe paturi. La nici una din categoriile lux și 1—4 nu se prevăd însă camere cu mai mult de 2 paturi, cel de-al treilea pat pentru copii fiind adus la nevoie și amplasat provizoriu.

Proporția între diferitele tipuri de camere variază de la caz la caz, după caracterul hotelului și natura vizitatorilor. Un studiu recent, care analizează 12 hoteluri de confort ridicat, ajunge la următoarele procente medii: locuri în camere de 1 pat — 12,4%, locuri în camere de 2 paturi — 38,9%, locuri în camere studio — 39,0%, locuri în apartamente — 9,7%.

Trebuie remarcat că într-un hotel totalitatea camerelor, indiferent de proporția între diferitele tipuri, aparțin aceleiași categorii de confort.

Dimensiunile camerei propriu-zise variază în funcție de normele țării respective și de categoria hotelului. Se poate considera, din studiile făcute în mai multe țări, că suprafața afectată unei camere de 1 pat variază între 9 și 12 m², a unei camere de 2 paturi între 13 și 16 m². La hotelurile de lux aceste suprafețe se măresc simțitor, ajungând la 30—40 m².



Exemple de camere cu 2 paturi din hoteluri românești:

1 — Ceahlăul-Piatra Neamț; 2 — Trotuși-Oraș Gheorghe Gheorghiu-Dej; 3 — Europa-Eforie Nord; 4 — Nord-București; 5 — Oraș-Oradea.

În această suprafață nu este cuprins decât spațiul liber al camerei, vestibulul, dulapurile înzidite, sau grupurile sanitare, reprezentând suprafețe suplimentare.

Pentru documentare, se dă mai jos câteva norme uzitate în unele țări (suprafața în m²):

	Categoria	Italia	Turcia	Franța	Spania	Cehoslovacia	România
Camere cu 1 pat	I	9,00	12,00	12,00	9,00	12,00	12,00
	II	9,00	11,90	10,00	8,00	10,00	11,00
	III	9,00	9,00	8,00	7,50	8,00	9,00
	IV	9,00	7,00	8,00	7,00	—	8,00
Camere cu 2 paturi	I	15,60	14,50	14,00	16,00	14,00	13,00
	II	15,60	14,00	12,00	15,00	13,00	12,00
	III	15,60	12,00	10,00	14,00	12,00	10,00
	IV	15,60	11,00	10,00	13,00	—	10,00

Vestibulul, spațiul de acces între culoar și camera propriu-zisă este considerat ca punct de prim contact cu camera și de aceea există tendința creării unui spațiu mic, fără a fi despărțite prin uși; desigur că aceasta este legată de condițiile de liniște ce se pot crea afară, pe culoar, și se recomandă în special la camerele mici.

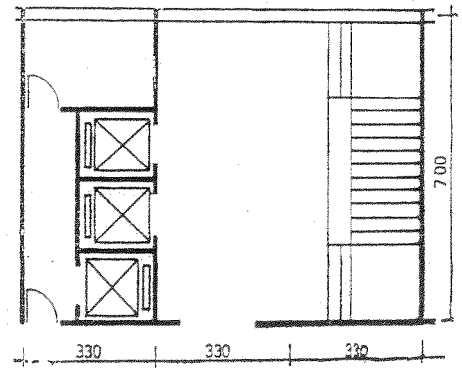
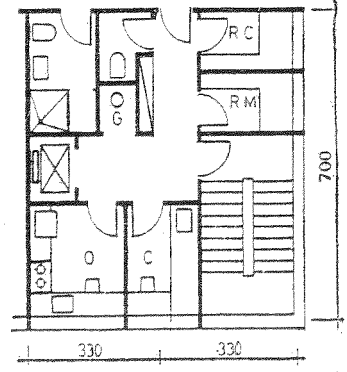
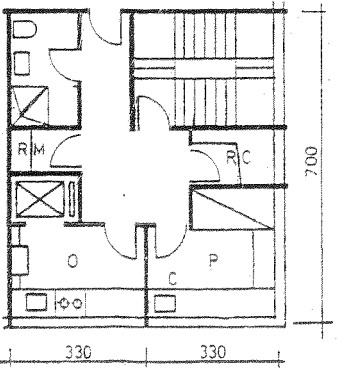
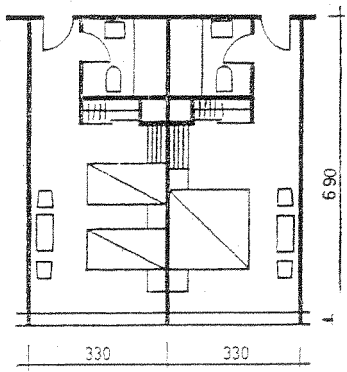
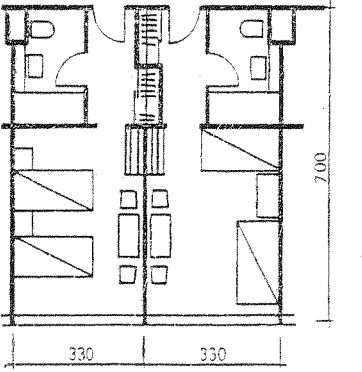
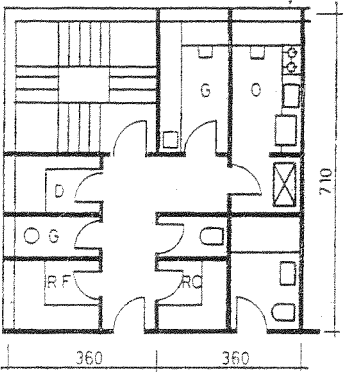
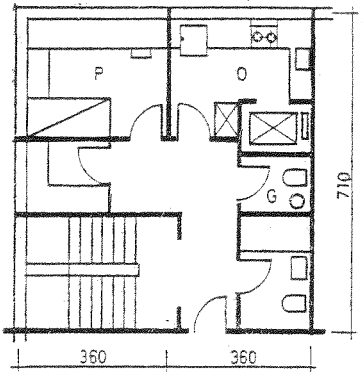
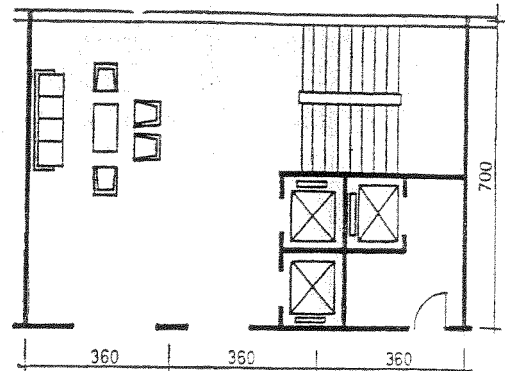
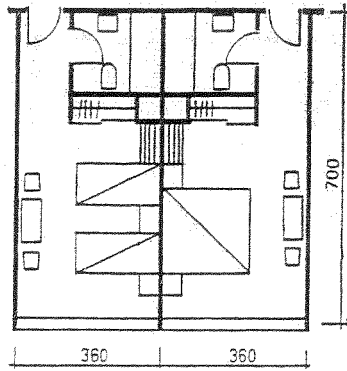
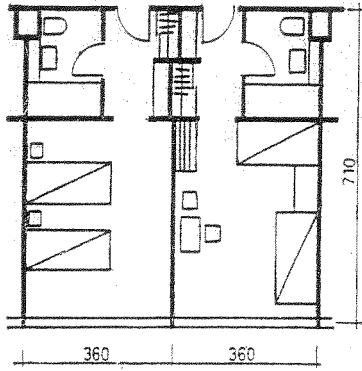
De obicei, unul din pereții vestibulului este constituit din dulapurile de haine; trebuie remarcat însă că amplasarea acestor dulapuri în camere, pe peretele dinspre baie, se practică tot așa de curent și, după părerea unora, cu un plus de comoditate. Lățimea uzuală a vestibulului este de 1,10—1,20 m.

Echiparea sanitară a unității de cazare, pornind de la lavoar în cameră și ajungând la camera de baie completă, variază și ea după categoria hotelului și tradiția țării respective.

În ultimul timp au fost analizate câteva sute de hoteluri din S.U.A. și Europa, comparându-se numărul de camere ale acestora cu numărul de camere de baie. Rezultatele sînt deosebit de interesante, demonstrînd că atît mărimea hotelului cît și gradul lui de confort au crescut în țările în care dezvoltarea rețelei hoteliere este mai recentă.

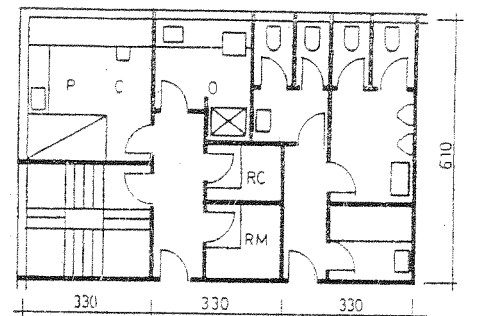
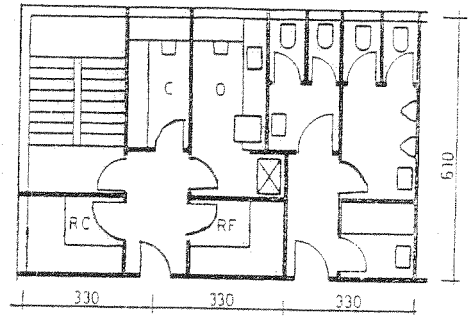
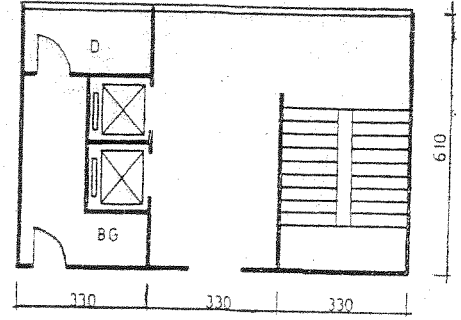
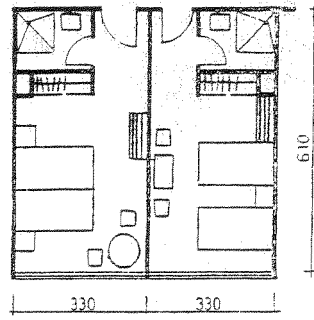
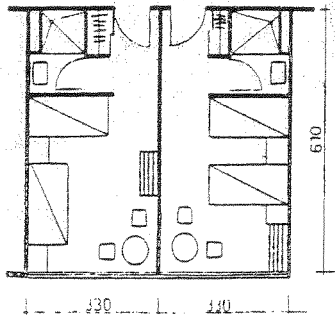
În schemele alăturate sînt arătate diverse posibilități de organizare a camerei de baie și dimensiunile ce rezultă. Trebuie remarcat că o restrîngere excesivă a acestui spațiu aduce de cele mai multe ori incomodități de folosire mult mai mari decît eventualele economii rezultate.

În amplasarea obiectelor sanitare trebuie să se dea o atenție deosebită asigurării posibilităților de verificare și întreținere a instalațiilor; se recomandă prevederea unei nișe cu acces direct din culoar, care să grupeze toate racordurile de instalații.



Studii pentru hoteluri de categoria I:
 Traveea de 3,60 m: 1 — camere cu două paturi, dulapul în vestibul (suprafața camerei 14,33 m²); 2 — camere cu 2 paturi, cu dulapul în cameră (suprafața camerei 14,33 m²); 3, 4 — servicii de etaj curent; 5 — hol de etaj și circulații verticale;
 Traveea de 3,30 m: 6 — camere cu 2 paturi cu dulapul în vestibul (suprafața camerei 13,23 m²); 7 — camere cu 2 paturi cu dulapul în cameră (suprafața camerei 13,23 m²); 8, 9 — servicii de etaj curent; 10 — hol de etaj și circulații verticale.

○ — oficiu; C — curățenie; D — debara; G — gunoi; RC — rufe curate; RM — rufe murdare; B — baie; BG — bagaje.



Sudii pentru hoteluri de categoria a II-a:

Camerele cu o suprafață de 12,30 m² sînt organizate pe o travee de 3,30 m și dispun de un grup sanitar propriu cu lavoar și duș; WC-urile sînt grupate lîngă serviciile de etaj;

1 — cameră de 2 paturi, cu dulap în vestibul; 2 — cameră de 2 paturi, cu dulap în cameră; 3, 4 — servicii de etaj curent; 5 — circulații verticale.

Studii pentru hoteluri de categoria a III-a:

Camerele au o suprafață de 12,60 m² (cele organizate pe o travee de 3,30 m) și de 11,40 m² (cele organizate pe o travee de 3,00 m), fiind dotate doar cu lavoar în cameră; grupurile sanitare sînt comune pe etaj;

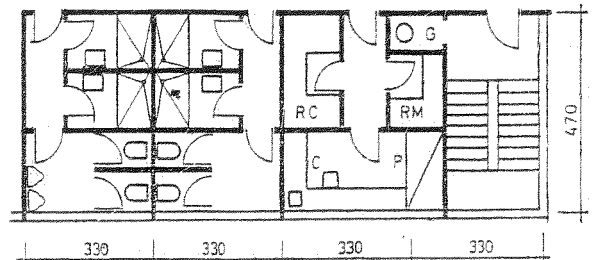
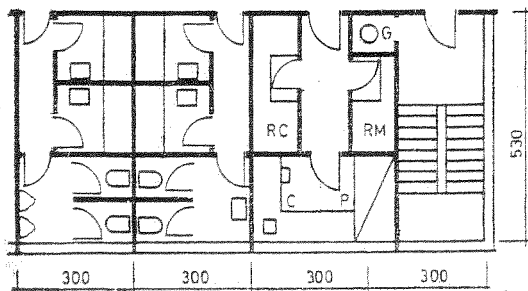
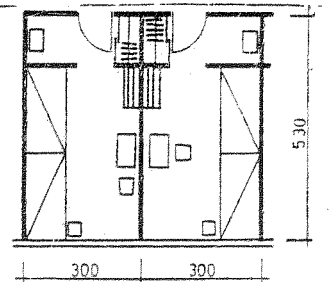
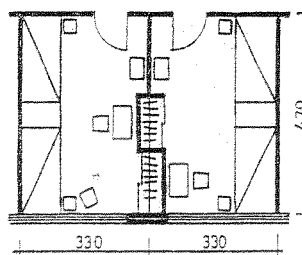
6 — camere cu 2 paturi, cu lavoarul și dulapul separate;

7 — camere cu 2 paturi cu lavoarul și dulapul în cameră;

8, 9 — grup sanitar și servicii de etaj.

C — curățenie; P — personal; G — gunoi; B — baie;

BG — bagaje; D — debara; RC — rufe curate; RM — rufe murdare; S — grup sanitar.



Tara	Mărimea medie a hotelului număr de camere	Hoteluri cu duș sau baie la toate camerele %	Camere cu duș și cadă de baie sau numai cadă %
S.U.A.	412	87	99
Spania	103	75	94
Italia	110	29	77
Franța	83	21	66
R.F.G.	91	3	63
Anglia	96	10	54
Austria	74	6	49
Elveția	89	5	32

Culoarul de acces la camere constituie o problemă arhitecturală importantă, deoarece tratarea lui în plan, dar mai ales finisarea lui, trebuie să evite efectul optic de lungime. Lărgiri în dreptul ușilor de intrare în camere, panotarea în culori diferite a pereților, iluminarea mai pronunțată în dreptul camerelor sînt unele din mijloacele folosite pentru aceasta. Deși nu este posibil în toate cazurile, este de dorit realizarea iluminării naturale a culoarului, chiar dacă efectul este doar psihologic.

Pentru documentare se dă mai jos cîteva suprafețe de unități de cazare caracteristice la unele din hotelurile prezentate mai departe.

	Camera 1 pat m ²	Camera studio m ²	Camera 2 paturi m ²
1. Hotel Mercury	16,27	16,27	19,75
2. Hotel Deutschland	13,19	—	24,30
3. Hotel International — Madgeburg	19,32	—	21,78
4. Hotel Berolina	15,38	—	31,75
5. Hotel Hilton — Berlin-Vest	—	21,10	—
6. Hotel International — Brno	—	19,50	22,41
7. Hotel Hilton — Amsterdam	—	25,10	—
8. Hotel IHC — Frankfurt	—	22,33	—
9. Hotel Continental — Brno	—	18,26	21,68

Din aceste suprafețe totale, repartiția pe diverse funcțiuni ar fi:

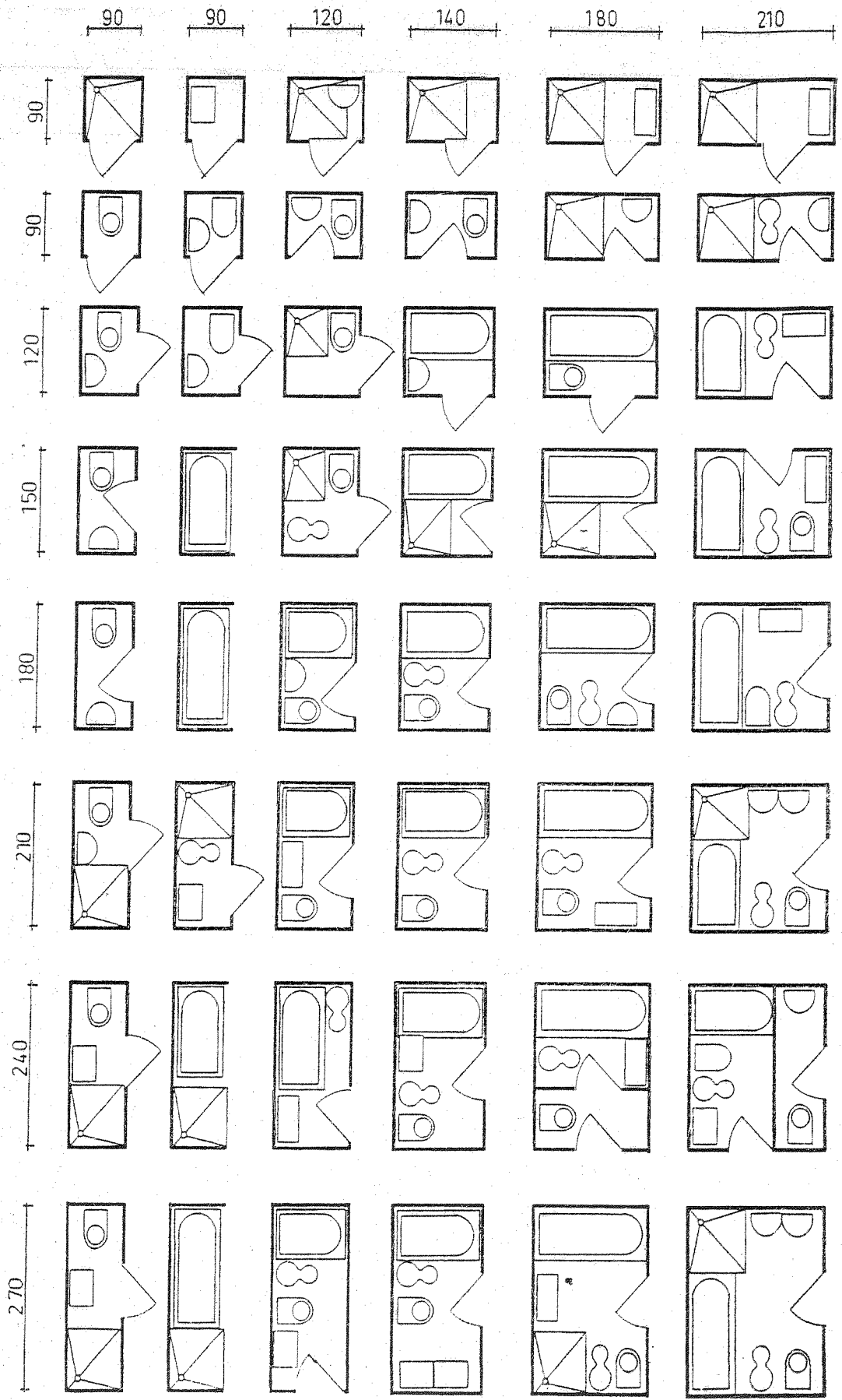
	Camera 1 pat %	Camera studio %	Camera 2 paturi %
Camera	64,8	67,3	72,5
Vestibul	12,9	16,8	12,9
Grup sanitar	14,6	15,9	14,6

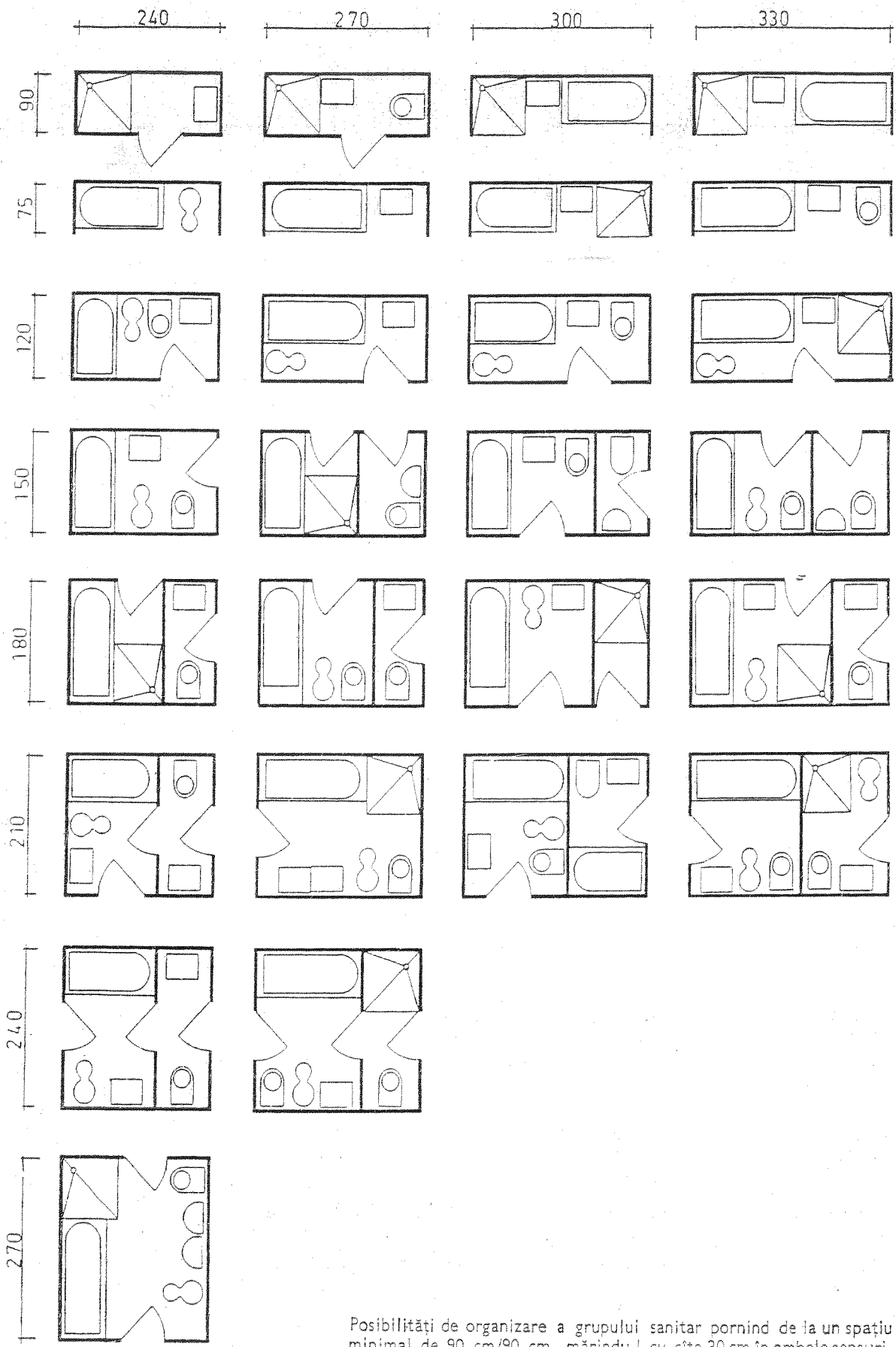
Analiza unor hoteluri recente realizate în România arată următoarele suprafețe rezultate la camere cu 2 paturi:

	Suprafața unității cazare m ²	Suprafața camerei m ²
Hotel Trotuș — Gh. Gheorghiu-Dej	23,80	16,45
Hotel Ceahlău — Piatra Neamț	22,17	14,85
Hotel Nord — București	21,80	13,82
Hotel Europa — Eforie-Nord	21,90	13,67

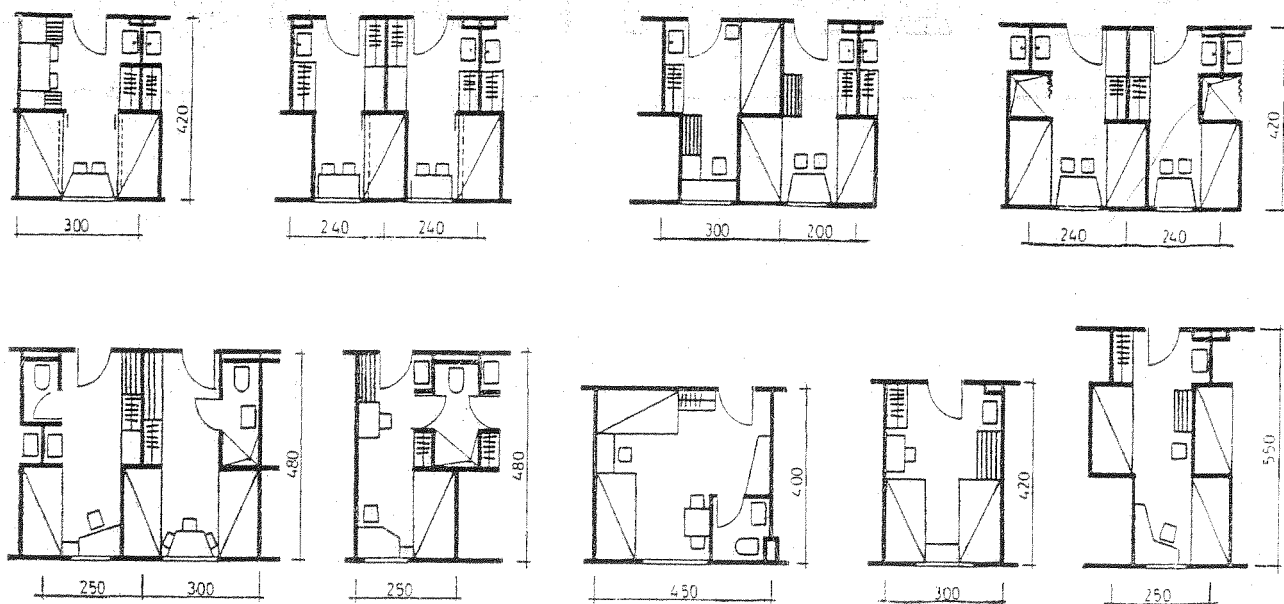
Desigur că toate acestea se referă la hoteluri orașenești permanente, cele sezoniere sau turistice avînd suprafețe sensibil reduse.

În determinarea tipului de cameră ales, la proiectarea unui hotel, o atenție deosebită trebuie avută la precizarea traveii respective; reducerea ei în limitele asigurării unei bune funcțio-





Possibilități de organizare a grupului sanitar pornind de la un spațiu minimal de 90 cm/90 cm, mărindu-l cu cîte 30 cm în ambele sensuri.



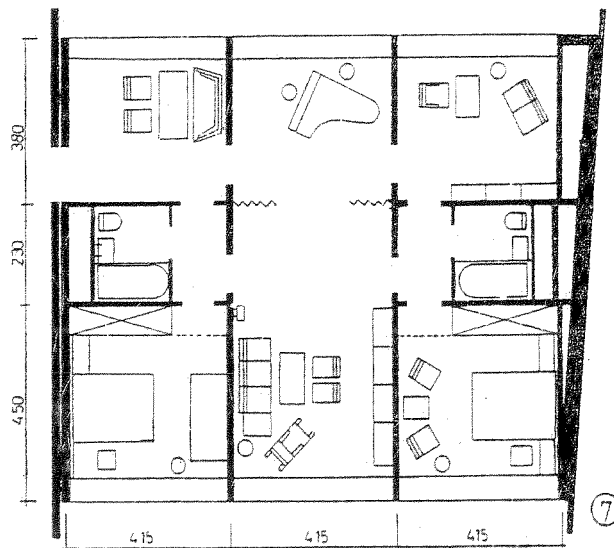
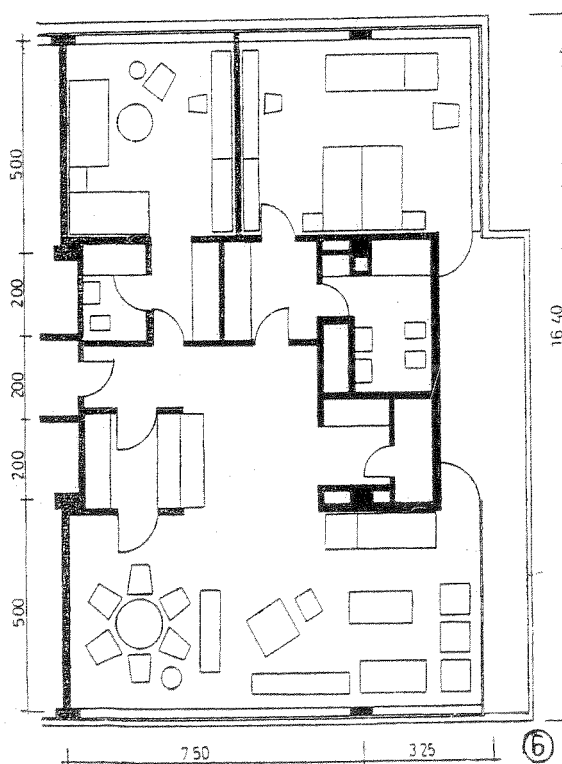
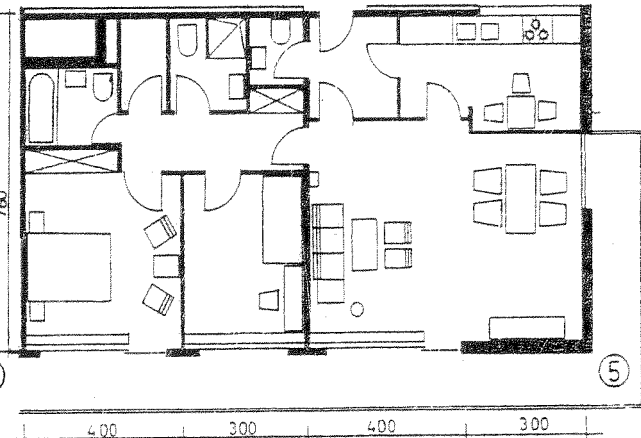
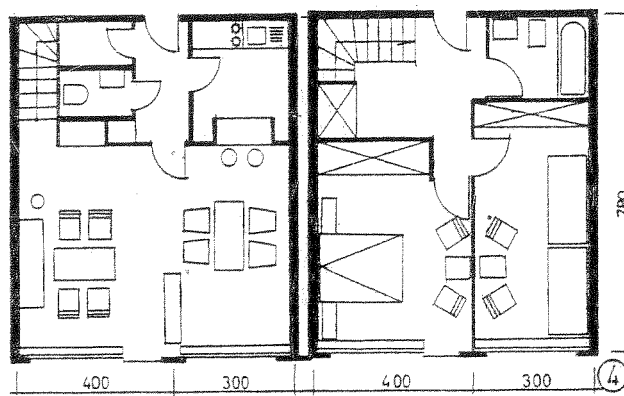
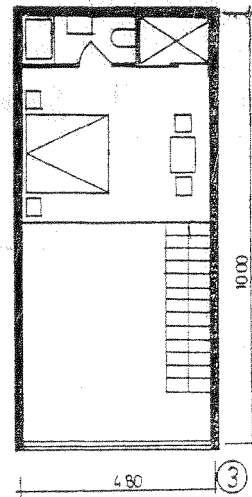
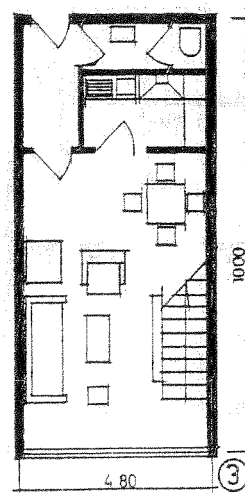
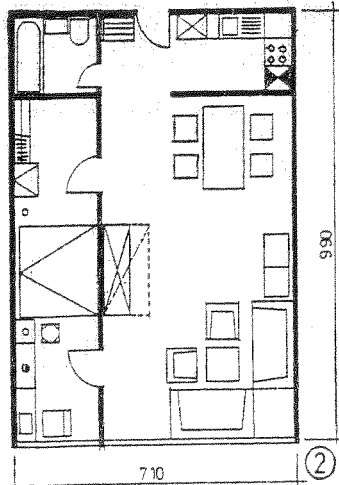
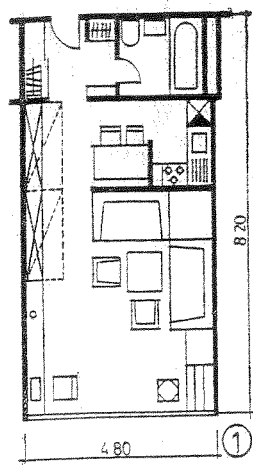
Diverse soluții pentru camere minimale în hoteluri turistice și cabane.

nări și circulații creează premisele unei reduceri a suprafețelor construite și deci a costului construcției. Asupra acestor probleme vom reveni mai pe larg în capitolul rezervat aspectelor tehnico-economice.

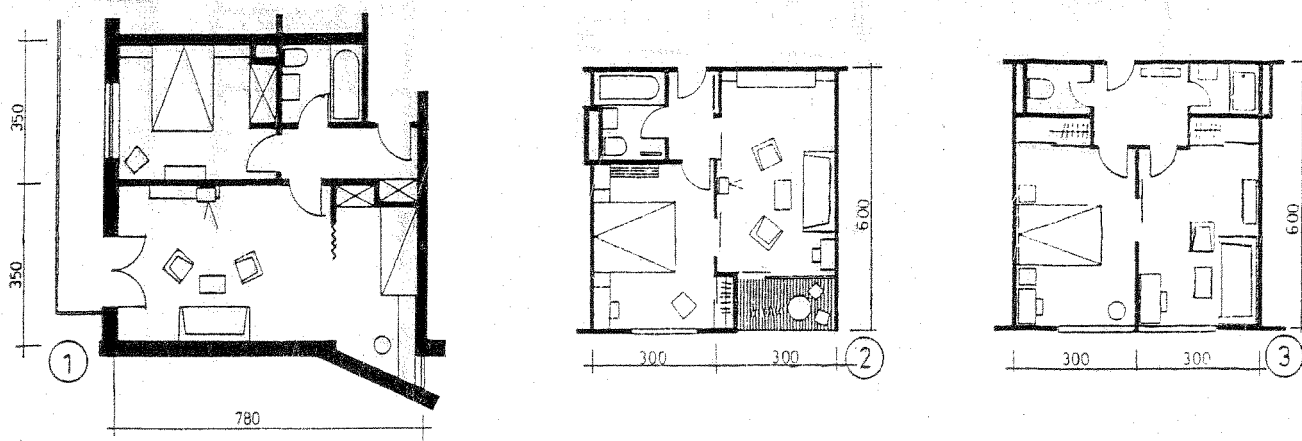
În hotelurile turistice sau în cabane, dimensiunile camerelor sînt mult mai reduse, căutîndu-se o cît mai judicioasă folosire a spațiului, chiar în dauna confortului. După cum se vede din exemplele alăturate, dotarea sanitară a unei unități de cazare se rezumă în mod curent la lavabou și foarte rar la duș; se practică și grupuri sanitare comune la două camere. Organizarea unității de cazare la unele hoteluri turistice prevede și paturi suprapuse; ele sînt indicate, după părerea noastră, exclusiv în cazul folosirii lor de către tineret.

În ceea ce privește culoarea în camerele de hotel, părerile specialiștilor sînt împărțite. Americanii consideră că nu este necesară o varietate; două sau trei culori se întrețin mai ușor și sînt mai economice decît 8 sau 12. Un client ocupă o cameră o singură dată și nu se întîmplă să fie refuzată vreo cameră pentru că nu are culoarea dorită. Japonezii folosesc o gamă coloristică foarte variată, în finisajul interioarelor. Ei consideră că orice călător poate să-și aleagă culorile în care se simte mai bine. Culorile constituie după unii nu numai o problemă de gust personal, ci și o problemă cu implicații psihologice. S-a demonstrat, de exemplu, că nuanțe ca verde-măsliniu, violet, gri, albastru sau maro, nu trezesc pofta de mîncare, că roșul, galbenul și portocaliul sînt culori stimulatoare. Albastru, verde și violet sînt culori care trec de obicei pe planul al doilea. Același lucru se întîmplă și cu lumina: printr-un aranjament corect al luminii de diferite culori, prin reglarea intensității luminoase, prin amplasarea surselor de lumină la înălțimi diferite, prin îmbinarea iluminatului direct cu cel indirect, atmosfera încăperii poate fi schimbată în anumite perioade de zile.

Apartamente. Apartamentele în hotelurile obișnuite au ca scop găzduirea unor familii mai numeroase; ele se realizează de obicei prin unirea a două sau mai multe camere. În acest scop se prevăd încă de la început, prin proiectare, uși de legătură cu tratamente acustice speciale, care rămîn închise în cazul cînd camerele sînt folosite independent. Este de dorit ca amplasarea lor să fie astfel făcută încît existența ușilor să nu deranjeze folosirea camerelor în orice variantă.



Diverse exemple de apartamente in hoteluri:
 1, 2 — Ferienzentrum-Hostellerie Rigi-Elveția; 3 — Brussels-Residence; 4, 5 — Arabella-Parc-München; 6 — IHC — Frankfurt; 7 — Interhotel-Amsterdam.



Diverse exemple de apartamente în hoteluri românești:
1 — Hotel Predeal; 2 — ansamblul Eforie; ansamblul Mangalia.

În hotelurile mari se prevede de la început realizarea unor apartamente ce pot fi folosite numai ca atare; ele cuprind pe lângă 1—2 camere de dormit, un salon, un birou, un spațiu rezervat pentru servit masa etc. Ele sînt folosite de clienți deosebiți, care lucrează aici, avînd relații cu persoane din afară. Pentru utilizarea lor rațională este preferabil ca și apartamentele să fie astfel concepute încît să poată fi mărite la nevoie cu camerele adiacente. Serviciul se face de către personalul hotelului, masa fiind adusă de la restaurantul central.

În hotelurile care cuprind numai apartamente, rezolvarea acestora este deosebită; majoritatea lor sînt similare cu cele utilizate în blocurile de locuințe. Astfel, ele se compun din: camera de zi cu loc de luat masa, 1—2 dormitoare, camera de baie, vestibulul cu o mică debara și un oficiu-bucătărie. Aceasta din urmă este echipată complet, deoarece una din caracteristicile acestui tip de hotel este că în el clienții își pot pregăti singuri masa, ca în orice locuință, sau pot beneficia parțial sau total, după cum doresc, de serviciile centrale.

Organizarea apartamentului se face pe unul sau două niveluri, în funcție de mărimea lui sau de partiul ales; în cazul rezolvării pe două niveluri, culoarul de la nivelul superior este exclusiv, de serviciu.

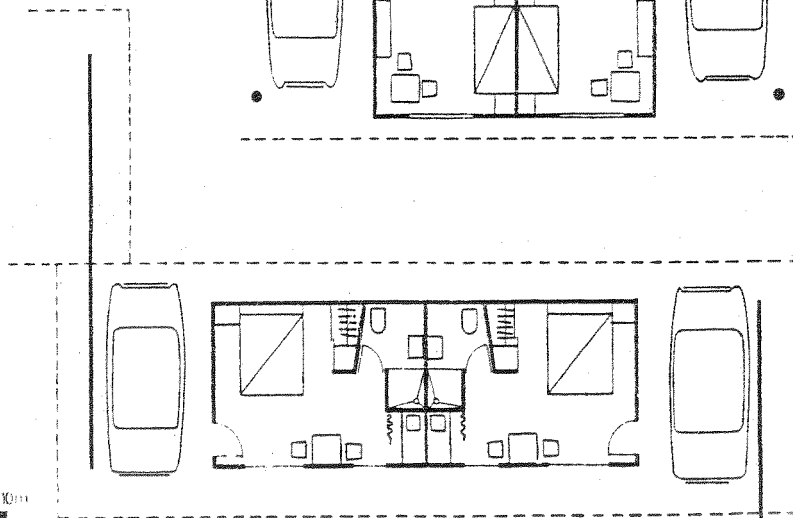
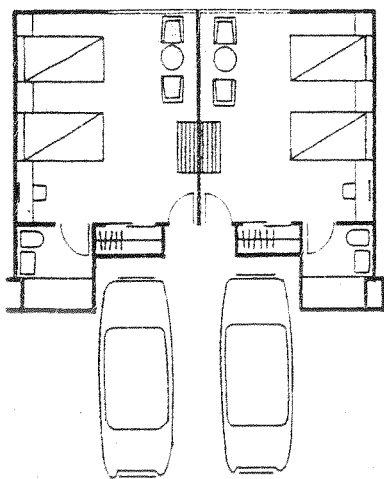
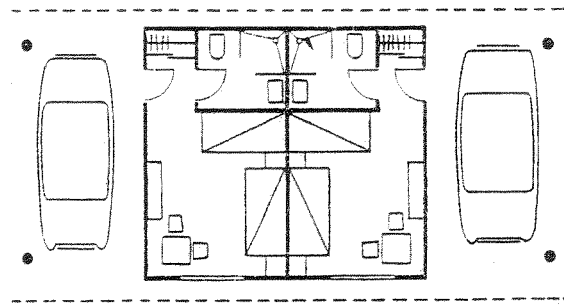
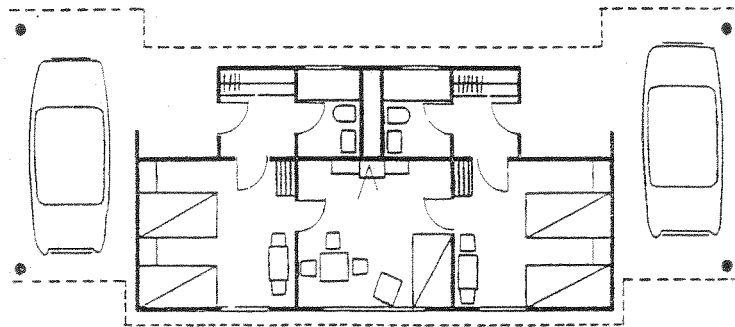
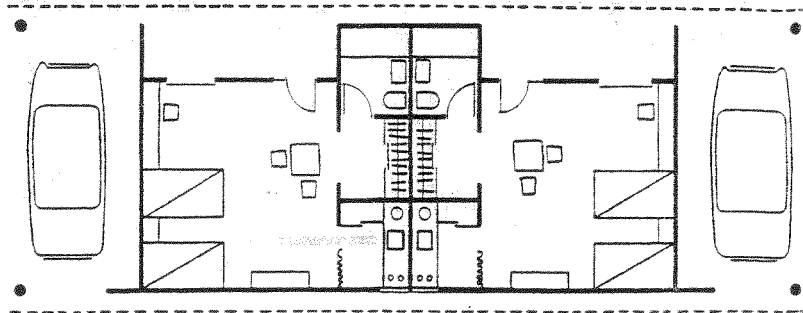
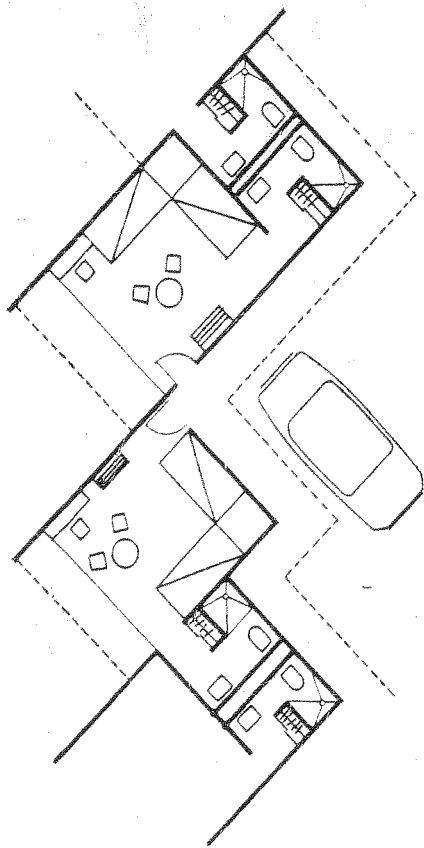
În hotelurile americane, de multe ori, toate funcțiunile apartamentului, cu excepția grupului sanitar, sînt grupate într-un singur spațiu mare organizat prin dispunerea ca atare a mobilierului. Exemplele prezentate alături ilustrează toate aceste posibilități, fiind luate de la cîteva hoteluri americane și unele, mai recente, din Europa, unde acest tip de hotel este pe cale de a se dezvolta într-un ritm foarte rapid, datorită numeroaselor avantaje pe care le prezintă.

Serviciile de etaj au o deosebită importanță pentru asigurarea confortului dorit. În general se discută mult asupra lor și unii arhitecți le rezolvă foarte economic; indicii rezultați din analiza a numeroase lucrări realizate arată că ponderea lor pe total este totuși neimportantă și că este de dorit justa dimensionare a lor.

În mod curent ele cuprind funcțiunile necesare deservirii vizitatorilor și întreținerii camerelor, cum ar fi:

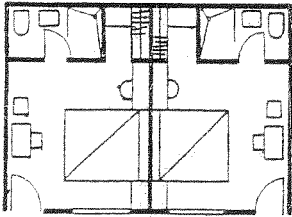
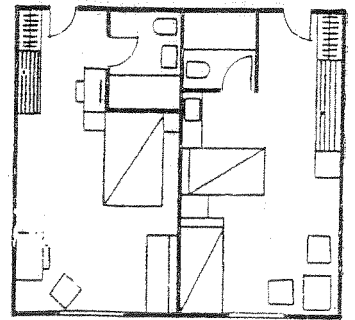
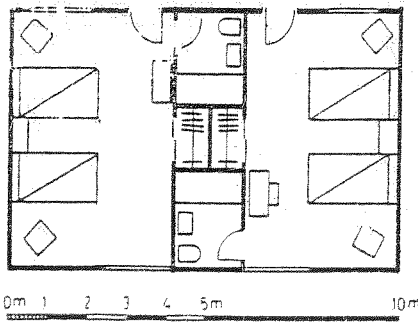
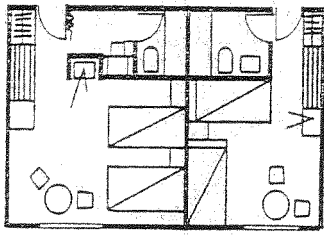
— un oficiu de deservire pe etaj, legat cu oficiul central al restaurantului prin intermediul căruia se servește în cameră micul dejun, în mod curent și, ocazional, și masa; el trebuie să asigure posibilitatea unor mici preparatii ocazionale și a depozitării veselei necesare care de multe ori rămîne pe etaj; de asemenea, trebuie asigurat spațiul pentru păstrarea și aranjarea mesei (pe roțițe) pentru cazul servirii ei în cameră;

— cameră pentru călcat la dispoziția clienților sau a personalului;



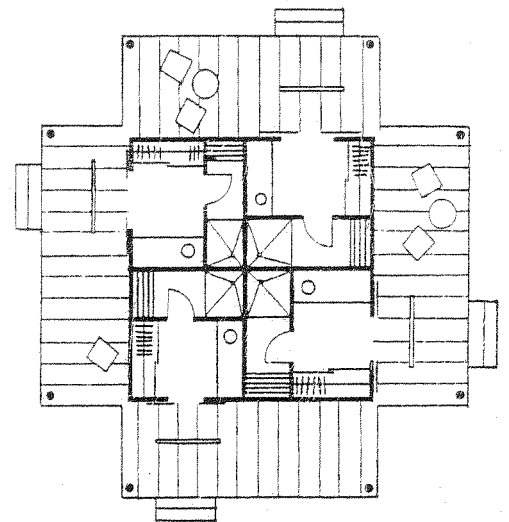
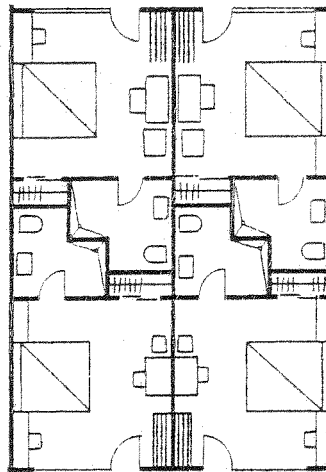
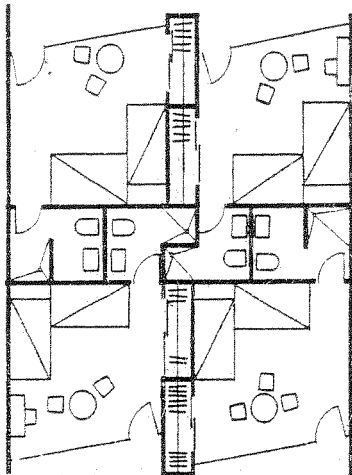
0m 1 2 3 4 5m 10m

Diverse soluționări de camere de motel în directă legătură cu locul de parcare a turismului.



0m 1 2 3 4 5m 10m

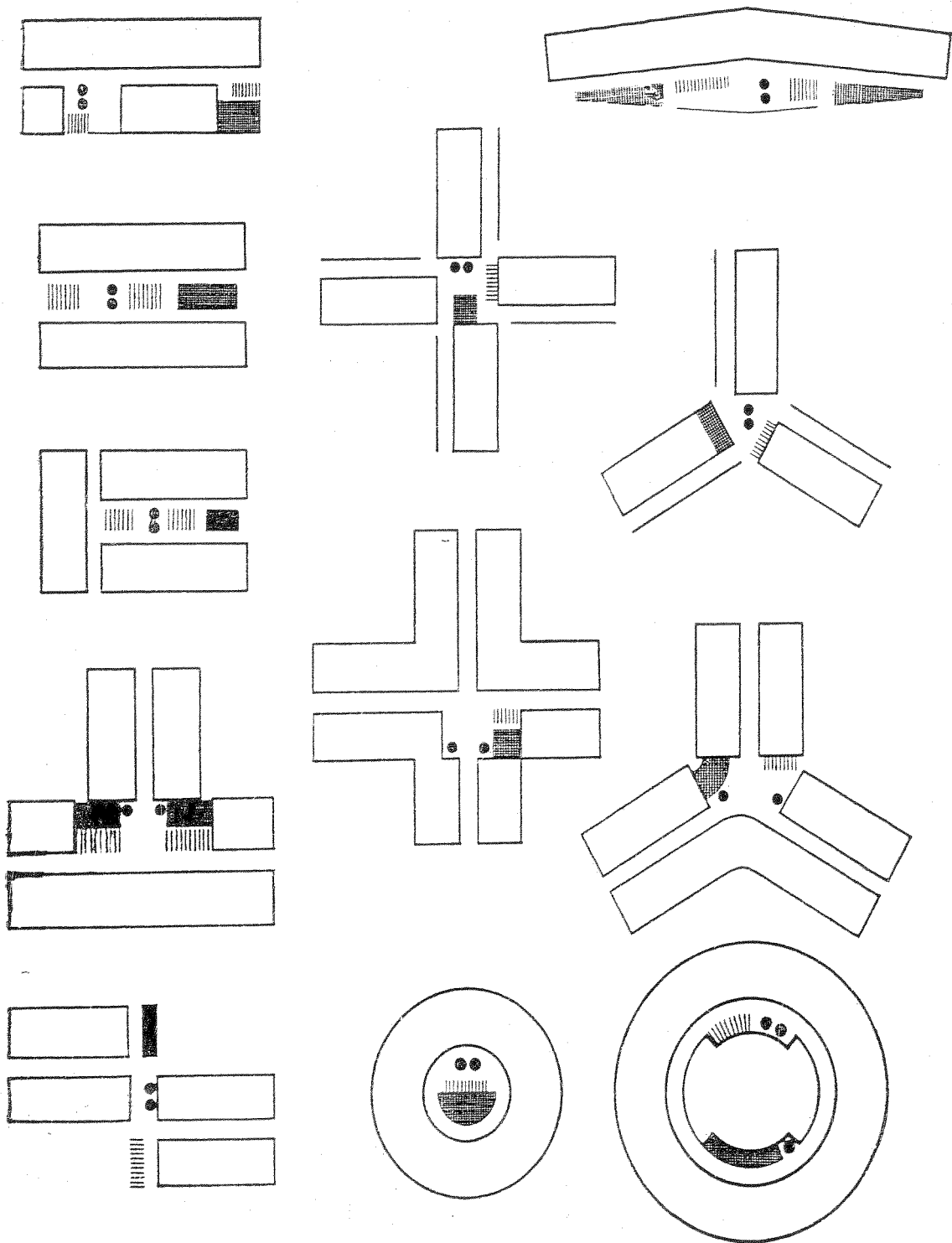
1, 2, 3, 4 — diferite exemple de camere de motel; 5, 6 — exemple de camere cu grupurile sanitare cuplate în travee centrală; 7 — grup de 4 cabine individuale, pentru a fi folosite în timpul zilei.



- camera personalului de etaj cu dotarea sanitară corespunzătoare;
- depozite pentru lenjeria de pat curată și murdară;
- cameră pentru materiale și utilaj de curățenie și întreținere;
- accesul la tubul de evacuare a gunoaielor;
- cameră de bagaje, în care se depozitează cele ale vizitatorilor a căror cameră nu a fost încă eliberată sau a celor care se eliberează înainte de ora plecării.

Desigur că existența tuturor acestor spații, precum și dimensiunile lor variază de la caz la caz, fiind în funcție de categoria hotelului și de soluțiile constructive, precum și gradul de mecanizare a diverselor servicii.

La cele arătate mai sus se mai adaugă și unele grupuri sanitare care, la categoriile superioare, sînt de fapt băi de rezervă pentru cazul defectării uneia de la camere sau care, la categoriile medii și inferioare, completează dotarea mai redusă a camerelor.



- ASCENSOARE
- ▨ SCARI
- ▩ SERVICII
- ▭ CAZARE

Diverse soluții de organizare a etajelor curente de cazare în hoteluri mari și mijlocii.

Amplasarea acestor servicii de etaj se face de obicei legat de poziția circulațiilor verticale și a celorlalte servicii centrale.

În schemele alăturate sînt prezentate cîteva exemple de rezolvări încadrate în dimensiunile traveelor constructive a camerelor. Din practica noastră și cea internațională se poate considera că suprafața totală a acestor servicii însumează între 0,33 și 0,45 m² pentru fiecare lot de cazare pentru călători.

Etajul curent. Un factor determinant în proiectarea unui hotel este partiul ales pentru cupunerea unui etaj curent de cazare. La rîndul său partiul este influențat în primul rînd de soluționarea volumului general al hotelului, rezultat al unor considerente urbanistice și plastice ce depășesc cadrul lui strict.

Ar fi greșit ca anumite concluzii, rezultate din analiza tipurilor de etaje curente, să ducă la o limitare a varietății posibile. Totuși, în condițiile economice în care se proiectează în foarte multe țări, este bine să cunoaștem de la început rezultatele la care putem ajunge, prin alegerea unui partiul sau a altuia. Aceasta are o importanță deosebită, în special pentru hotelurile a căror funcțiune de cazare se dezvoltă pe verticală, avînd implicit multe etaje identice.

În general, se consideră că pentru o valorificare rațională a serviciilor, numărul camerelor pe un etaj nu trebuie să fie mai mic de 20; hotelurile americane merg pînă la 30 sau chiar 40 camere, dispunînd de o mecanizare avansată a serviciilor.

În planșa alăturată sînt îndiccate cîteva din schemele de plan etaj curent mai des utilizate. Soluția în care camerele sînt dispuse de o parte și de alta a unui culoar central este cea mai des întîlnită, fiind cea mai simplă de rezolvat și cea mai economică totodată. Volumul care rezultă însă este lipsit de personalitate și aspectul culoarului interior, de cele mai multe ori foarte lung, lasă de dorit. De aceea, în practica internațională se caută din ce în ce mai mult utilizarea altor formule, cu posibilități de exprimare plastică mai generoase spre exterior și mai agreabile în interior.

Soluția în U, cu dispunerea camerelor pe trei laturi, duce de obicei la o suprafață construită mai mare, socotită pe loc de cazare, deoarece rezultă un spațiu central destul de mare, insuficient de bine valorificat. Același lucru se întîmplă și la soluțiile în X sau la cele în Y, din care rezultă un spațiu central neluminat natural.

Soluțiile circulare, cu o largă expunere a camerelor și o concentrare a serviciilor, duc la o restrîngere a suprafeței construite ce revine pentru fiecare pat.

În anumite cazuri, cu posibilități de orientare optime sau cu perspective deosebite, utilizarea unui partiul cu camere dispuse doar pe o singură parte a coridorului pare justificată; dacă culoarul este dimensionat strict funcțional și dacă pe cealaltă latură a culoarului se grupează serviciile și circulațiile verticale, atunci suprafețele construite se încadrează în limitele uzuale.

În general se consideră că spațiul construit al unui hotel este utilizat rațional, dacă suprafața afectată cazării depășește 50%. Din această suprafață circa 66% reprezintă spațiul util, 4% spații tehnice, 14% spațiile rezervate circulației și 15% elementele de construcție.

ALIMENTAȚIA PUBLICĂ

Această funcțiune a hotelului are un conținut și o desfășurare foarte variabilă, influențată direct de principiile de dezvoltare a rețelei hoteliere din fiecare țară și mai ales de condițiile speciale ale fiecărei unități. Sînt cuprinse aici restaurantele de toate tipurile și categoriile, cu un anumit specific, cu autoservire, snak-barurile, unități în care se servește numai grătar, vinării, baruri, cafenele, cofetării, baruri de zi, baruri de noapte, braserie etc. Se mai adaugă la aceasta și unele spații polivalente cum ar fi: săli pentru conferințe, recepții, banchete, baluri, expoziții etc., în care trebuie să existe posibilitatea să se servească mîncăruri sau numai băuturi.

Este o funcțiune deosebit de complexă și dificil de rezolvat în condiții bune, pentru că este determinată de necesitatea creării multor legături, foarte diferite ca natură și care de cele mai multe ori nu trebuie să se interfereze.

Analiza detaliată a condițiilor reale de dezvoltare ale acestei funcțiuni este absolut necesară la fiecare unitate hotelieră, pentru că în costul general al investiției, aceasta are ponderea cea mai mare, raportată la unitățile de folosință (pat de hotel sau loc de masă), cât și costul cel mai ridicat pe metru pătrat de construcție.

Desigur că la hotelurile mari orășenești, cu caracter internațional prezența acestei funcțiuni foarte dezvoltate este justificată, contribuind la ridicarea categoriei de confort a hotelului. De asemenea, după cum consideră mulți specialiști, ea contribuie la rentabilizarea investiției prin atracția pe care o exercită și asupra altor clienți decât a celor ce locuiesc în hotel. Japonezii consideră că tocmai aceste funcțiuni sînt cele mai rentabile la un hotel mare.

Proporția între diverse tipuri de săli și servicii în acest sector este foarte variabilă. Pentru orientare, dăm mai jos un exemplu constituit de o interesantă concluzie a unui studiu rezultat al analizării mai multor hoteluri mari europene, avînd o capacitate totală de circa 10 000 de locuri cărora le revin aceste servicii, în care spațiile sînt repartizate astfel:

19,8% în restaurante;	12,8% spații comune;
14,2% cafenele;	3,0% braserii;
9,2% baruri de noapte;	2,7% grădini de vară;
2,3% baruri de zi;	9,7% restaurante cu caracter special.
26,3% săli polivalente;	

Raportate la capacitatea totală de cazare a hotelurilor respective, aceasta ar însemna 1,44 locuri pentru fiecare pat. Dacă se exclud sălile polivalente și spațiile comune, mai puțin uzuale, această relație ar fi de 0,88 locuri de alimentație publică pentru fiecare pat de hotel.

Suprafețele medii afectate fiecărui loc în sălile de consumație ar fi următoarele:

— restaurante	— 1,85 m ² /loc;	<i>- 2 x 2 = 4 mp</i>
— cafenele	— 1,82 m ² /loc;	
— baruri de noapte	— 2,09 m ² /loc;	
— baruri de zi	— 2,00 m ² /loc.	

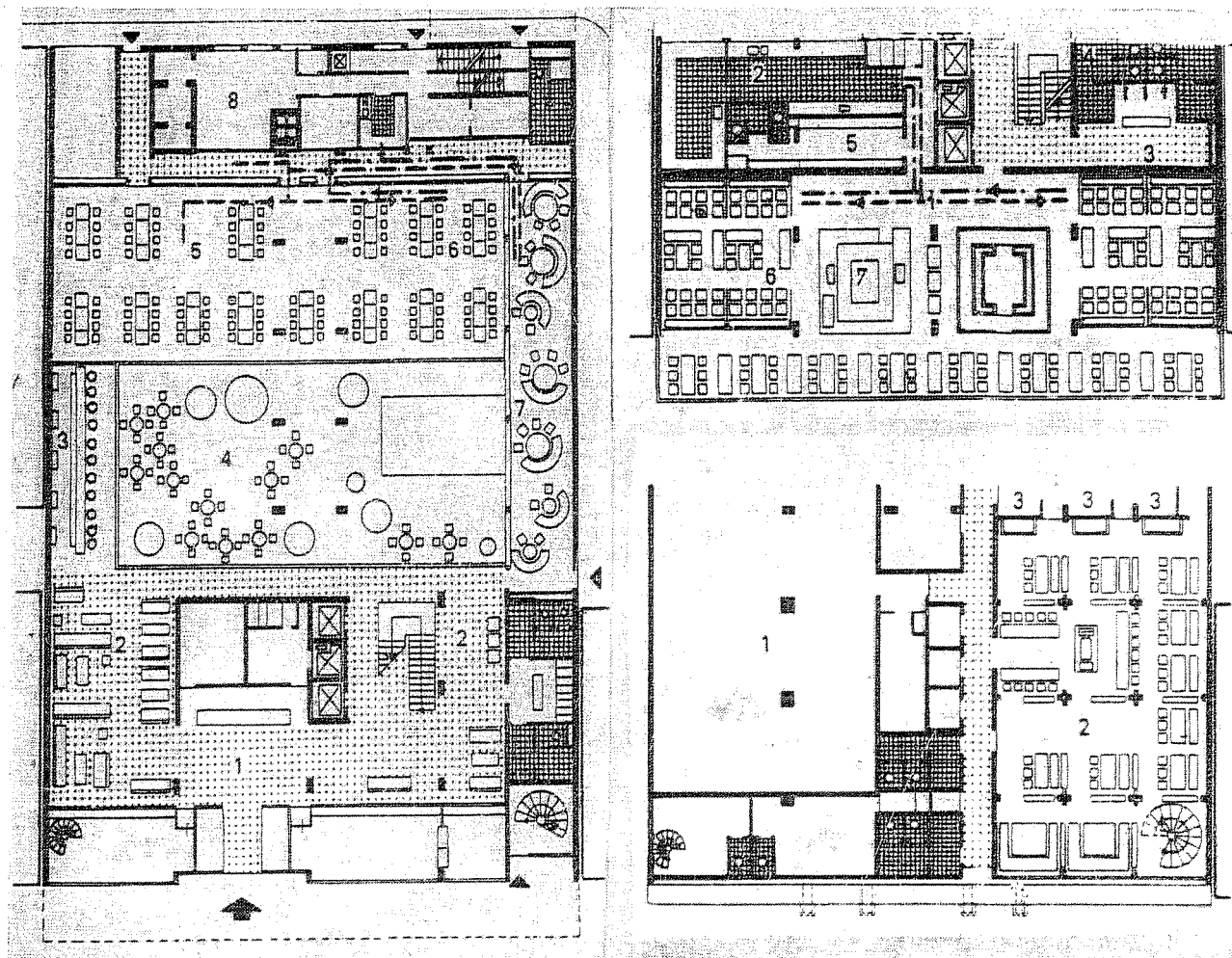
În cazul hotelurilor orășenești mici și mijlocii, dezvoltarea acestei funcțiuni capătă forme cu totul deosebite, fiind mult mai restrînsă și rezumîndu-se în general la deservirea cu precădere a celor ce locuiesc în hotel. În acest caz, capacitatea spațiilor nu depășește jumătate din capacitatea de cazare a hotelului și cuprinde, în afara restaurantului, doar un bar de zi și o sală pentru micul dejun. Mulți specialiști consideră, pentru această categorie de hoteluri, ca fiind nerentabilă existența restaurantului datorită costului ridicat al serviciului.

Trebuie să remarcăm că majoritatea covârșitoare a hotelurilor orășenești existente, mai vechi, de confort mediu sau inferior, nu dispun de restaurant, ci doar de mici baruri de zi, unde se poate servi și micul dejun și gustări sau minaturi în mod ocazional.

Existența unor restaurante mari orășenești în apropiere pot influența rezolvarea acestei funcțiuni în hotel, determinîndu-i și capacitatea, în funcție de necesitățile zonei respective a orașului.

În cele ce urmează vom analiza mai detaliat felul în care se materializează diversele forme de alimentație publică în proiectarea unui hotel. Ne vom referi, în primul rînd, la spațiile destinate publicului și apoi la cele rezervate preparării sau altor servicii.

Spații pentru public. Sălile de restaurant sînt amplasate, în general, la parter sau la primul nivel, pentru a avea acces comod și pentru a putea fi extinse cu terase în timpul verii. Ele trebuie să aibă legături ușoare cu holul principal al călătorilor din hotel și accese independente, cu garderobă și grupuri sanitare pentru publicul din afară, atunci cînd au și rolul de a deservi o anumită zonă a orașului. De aceea, poziția lor este influențată de această



Restaurantul de la Hotel Europa — Ludwigshafen:

Parter: 1 — primire; 2 — salon de așteptare; 3 — bar; 4 — atrium; 5 — sală de conferințe; 6 — sală pentru micul dejun; 7 — restaurant de lux; 8 — bucătărie.

Etaj: 1 — restaurant cu grătar; 2 — bucătărie; 3 — garderobă; 4 — grup sanitar; 5 — personal; 6 — sală; 7 — grătar.

Subsol: 1 — pivniță de alimente; 2 — crămă de vinuri; 3 — automate pentru vin.

legătură cu exteriorul, dar și de apropierea imediată de bucătărie, condiție necesară pentru asigurarea unei deserviri prompte.

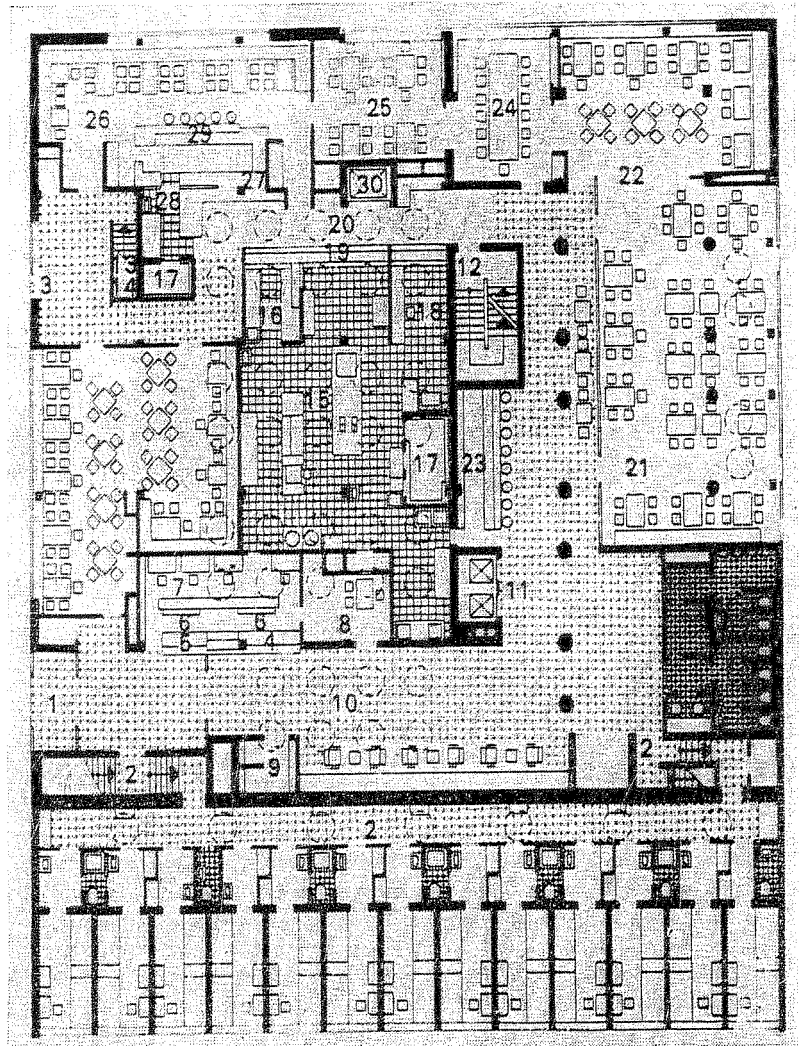
Capacitatea sălilor este de circa jumătate din capacitatea de cazare a hotelului, dacă sînt destinate numai locatarilor acestuia.

În cazul hotelurilor de vacanță, sezoniere, este recomandabil să se asigure o masă pentru fiecare cameră de două sau mai multe paturi. Desigur că la aceste hoteluri se pot lua măsuri de deservire în mai multe serii, pentru a se reduce mărimea sălilor, însă aceasta scade simțitor din calitatea și gradul de confort al restaurantului.

O tendință generală este astăzi aceea de a se reduce dimensiunile sălilor, compartimentându-se astfel încît să se asigure o oarecare intimitate. În același scop sînt mai mult iluminate locurile de masă decît sălile propriu-zise. Se urmărește, în general, prin tratarea decorativă a interioarelor, prin utilizarea diverselor materiale de finisaj, să se creeze o atmosferă cît mai liniștită și mai personală, prielnică destinderii și recreării.

Restaurantul de la Parkhotel
Hanovra:

1 — intrare în hotel; 2 — intrare în motel; 3 — intrare în restaurant; 4 — recepție hotel; 5 — recepție motel; 6 — vitrină; 7 — birou; 8 — birou; 9 — cabină telefonică; 10 — hol; 11 — ascensoare; 12 — scara principală; 13, 14 — grupuri sanitare; 15 — bucătărie; 16 — bucătărie rece; 17 — cameră frigorifică; 18 — spălător; 19 — masă caldă; 20 — oficiu; 21 — restaurant mare; 22 — restaurant mic; 23 — bar; 24 — sală festivă; 25 — club; 26 — berărie; 27 — aprovizionare băuturi; 28 — cofetărie; 29 — bar serviciu; 30 — ascensor pentru mărfuri.

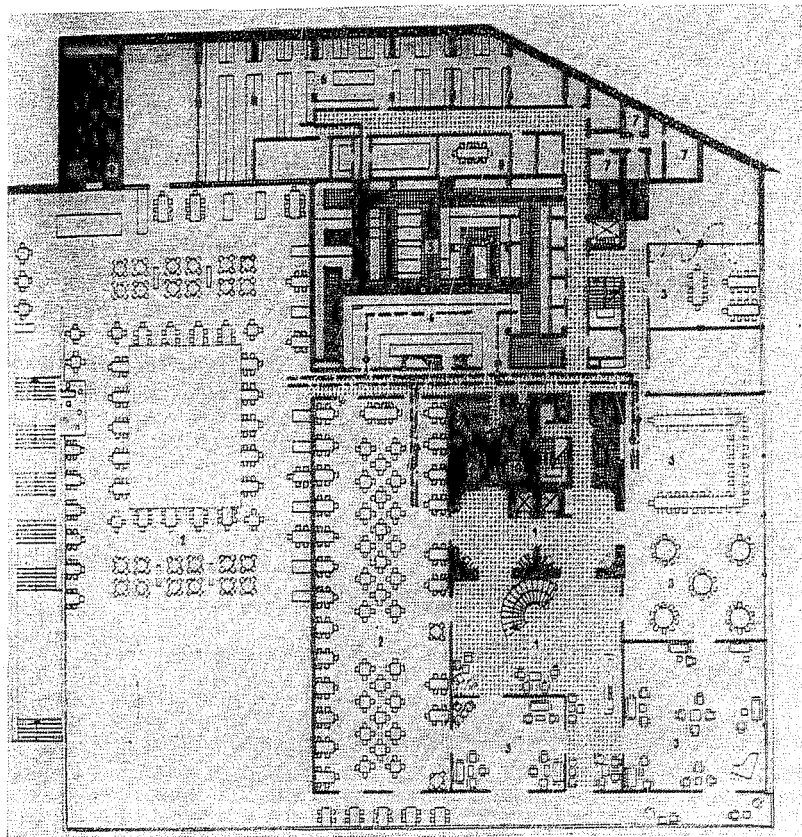


În același timp trebuie să se caute realizarea unui cadru cât mai original și fiecărei unități. Aceasta devine un factor economic deosebit de important, contribuind în mare măsură la asigurarea rentabilizării unității respective.

Este necesară, de asemenea, o bună cunoaștere a naturii clientelei specifice hotelului, pentru ca toate amenajările să se facă în mod corespunzător.

Restaurantele cu specialități de grătar — grill-restaurant, rotiserie — se deosebesc de cele obișnuite prin faptul că servesc în special preparate de carne și pește la grătar; în majoritatea cazurilor acestea se prepară sub ochii clientului. Instalația de grătar formează punctul central în organizarea sălii de consumație a restaurantului, care poate funcționa ca o unitate independentă, sau cu o sală specială în marile hoteluri sau restaurante. Preparațiile din această sală sînt independente de bucătăria mare a restaurantului.

Grătarul propriu-zis poate fi de mai multe tipuri: cu cărbuni, cu gaze, electric, amplasat orizontal sau vertical. Lîngă el se vor prevedea o serie de utilaje anexe pentru preparatele anexe, depozitarea cărnii sau peștelui (dulapuri frigorifice), și dulapuri pentru veselă. O atenție deosebită trebuie dată în aceste săli instalației de ventilare (hota de deasupra grătarului și cele din jurul sălii) care trebuie să creeze o subpresiune în zona de preparare, pentru a elimina cu totul fumul ce se degajă.



Restaurantul de la primul etaj al hotelului Maryon-Split:
 1 — hol; 2 — restaurant; 3 — săli de festivități; 4 — servicii; 5 — bucatărie; 6 — depozite; 7 — spații frigorifice; 8 — săli personal; 9, 10 — grupuri sanitare.

Clienții consumă preparatele fie la un bar ce se desfășoară în jurul grătarului, fie la mese obișnuite de restaurant; amenajarea și decorarea interioară a sălii va ține seama de specificul localului, fiind mai puțin sobră decât în restaurante

În marile hoteluri se prevede câteodată și amenajarea unor berării, în care piesa cea mai importantă este barul de serviciu, a cărui lungime este în funcție de capacitatea sălii și sortimentul de preparate servit. În general, aici se consumă în principal berea și preparate foarte ușoare. În organizarea sălii se va ține seama de locul de depozitare a butoaielor, care trebuie să fie cât mai apropiat de barul unde se distribuie berea. Se vor prevedea spații suficiente pentru spălarea și depozitarea paharelor în care se consumă băuturile.

Mobilarea acestor săli este mai simplă decât a restaurantelor obișnuite, iar spațiul afectat fiecărui consumator, mai redus. De multe ori, aceste săli sînt gîndite și ca rezerve pentru extinderea, în anumite ocazii, a restaurantului principal.

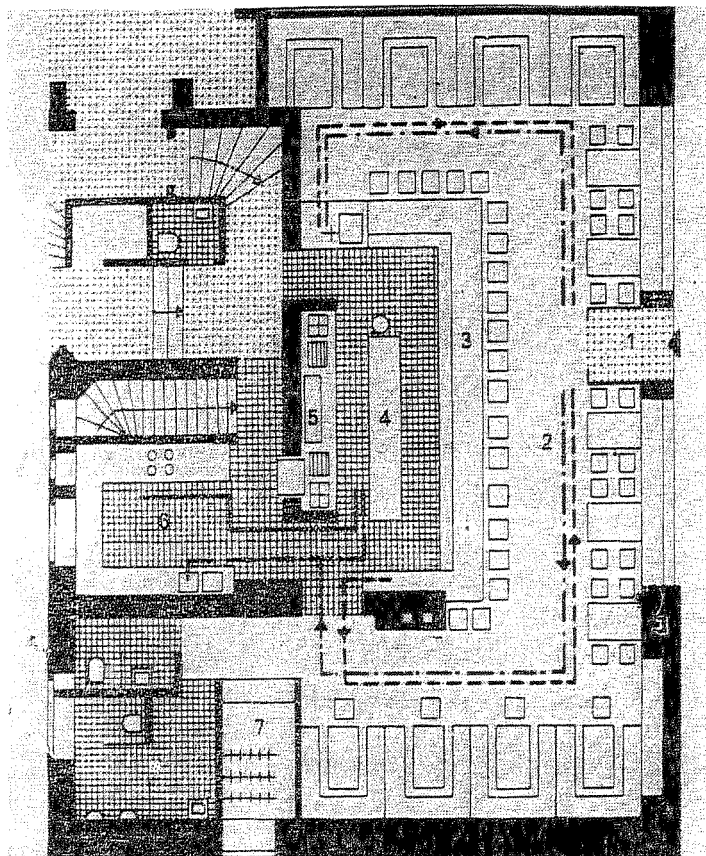
Cafenelele sau braseriile vor fi ușor accesibile din afara hotelului, fiind destinate, în special, consumațiilor între orele de masă. Se obișnuiește să se utilizeze fotoliile, care asigură mai multă comoditate, dar care măresc cu 20—25% suprafața afectată fiecărui consumator.

Spațiile tehnice ale unui asemenea local, dacă sînt independente de cele ale restaurantului, vor cuprinde: spațiul preparării băuturilor calde, a minuterilor, bufetul rece, expoziția de produse și spălătoarele de pahare și de veselă.

De cele mai multe ori, în aceste localuri se servesc și preparate dulci, avînd deci și funcțiunea de cofetărie.

Ținînd seama că aici clienții stau mai mult timp, pentru destindere sau discuții, se va căuta ca prin amenajarea interioară și prin alegerea materialelor de finisaj, să se asigure o atmosferă cât mai liniștită și odihnitoare.

Restaurant cu grătar în München:
 1 — intrare; 2 — restaurant; 3 —
 bar cu locuri de luat masa; 4 — pre-
 parații; 5 — grătar; 6 — prepa-
 rații probabile; 7 — garderobă.



În cadrul spațiilor de consumație ale marilor hoteluri se prevăd și vinării, crame, săli de degustare, în care consumarea mâncărilor este foarte redusă. Vinul se servește direct de la butoi sau din sticlă. Expunerea vinului, a calităților lui, a medaliilor și premiilor obținute, constituie elementele principale de care se ține seama în decorarea și amenajarea interioară a localului. Depozitarea vinului se face în camere cu temperatură controlată și reglabilă.

Barurile de zi sau de noapte formează puncte principale de atracție a unui hotel.

Barul de zi, care este destinat în special servirii unor băuturi răcoritoare sau alcoolice, este amplasat în directă legătură cu holurile și saloanele principale. El ocupă o încăpere specială sau constituie o dotare a holului hotelului.

Barurile de noapte din cadrul hotelurilor sînt separate de restul funcțiunilor și au o capacitate relativ mică (30—40 locuri), pentru a se crea o atmosferă cît mai intimă.

Elementul principal îl constituie barul de serviciu care este și locul principal de consumație, subordonat ca formă compoziției generale arhitecturale. Aici decorarea interioară și mobilierul au un rol deosebit de important, constituind factorii care determină întreaga atmosferă și personalitatea localului. Se recomandă folosirea unor expresii plastice cît mai originale și deosebite de cele utilizate în alte zone ale hotelului, pentru a se asigura și elementul surpriză.

Mesele consumatorilor sînt mai mici ca la restaurante și prevederea fotoliilor este aproape obligatorie. Locul orchestrei și al ringului de dans constituie de asemenea un obiect de studiu de detaliu. În localurile fără orchestră, prevederea unei instalații electroacustice, stereofonice, de înaltă calitate este obligatorie și ea trebuie rezolvată de către specialiști.

Anexe și preparații. Serviciile de bază ale unui restaurant sînt în principiu aceleași, independent de caracterul sau mărimea lui, însă dezvoltarea fiecăruia în parte este deosebită determinată de specificul și caracterul fiecăruia. Aceste servicii, în principiu, sînt următoarele:

— primirea și recepționarea alimentelor;

- depozitarea alimentelor în camere obișnuite sau în camere frigorifice;
- preparațiile (comune sau separate);
- gătitul în diverse formule de bucătărie;
- evacuarea resturilor din spațiile de consumație sau preparație.

La aceasta se mai adaugă toate spațiile destinate diverselor categorii de personal.

În cele ce urmează vom face o analiză sumară a acestor funcțiuni.

Primirea și recepționarea alimentelor este recomandabil să se facă centralizat. Spațiul respectiv, suficient dimensionat, este în directă legătură cu posibilitatea de acces a vehiculelor ce asigură aprovizionarea; descărcarea lor este preferabil să se facă pe o rampă. În directă legătură cu acest spațiu ponderabil și cu vizibilitate directă, se vor amplasa 1—2 birouri pentru gestionar și serviciul respectiv.

Prin partiul de arhitectură se va căuta asigurarea unor legături cât mai comode și mai scurte din acest punct, la toate spațiile unde trebuie să ajungă alimentele: preparații, depozite mari, camere frigorifice.

Spațiul destinat recepționării alimentelor va fi tratat cu materiale de finisaj rezistente la uzură, care pot fi întreținute ușor.

În apropierea lui se amplasează, de obicei, în clădirea propriu-zisă, sau alăturat, depozitul de lăzi și ambalaje care ocupă un volum destul de mare și a căror manipulare de obicei nu se termină o dată cu primirea alimentelor. Aceasta este o operație zgomotoasă și mai puțin aspectuoasă și de aceea este preferabilă rezolvarea acestor operații în interiorul unei mici curți de serviciu care să le ferească de o vedere directă.

Accesul de serviciu și amplasarea curții de serviciu (când există) constituie o problemă delicată, a cărei bună rezolvare contribuie substanțial la asigurarea unui aspect plăcut ansamblului hotelier. El trebuie să fie cât mai ferit vederii trecătorilor și a locatarilor din camerele de cazare de la etajele superioare ale hotelului; de aceea se va urmări amplasarea lui cât mai departe de zona de cazare; eventual va fi parțial îngropat în teren, astfel ca să poată fi acoperit de o parte a construcției.

Depozitul de alimente se rezolvă în mod diferențiat în funcție de natura lor, de condițiile specifice de păstrare și de posibilitățile de aprovizionare. Astfel, pentru unitățile hoteliere izolate, volumul lor trebuie să poată asigura condițiile de alimentare normală a clienților pentru o perioadă mai lungă de timp decât în hotelurile orașenești, unde această depozitare este preluată de întreprinderi specializate. Volumul total al acestor depozite este influențat într-o oarecare măsură și de specificul meniurilor restaurantului, în funcție de clientela respectivă.

Separția în diverse încăperi rezultată din necesitatea asigurării unor condiții variate de umiditate și temperatură propice diverselor categorii de alimente; toate acestea se vor defini definitiv împreună cu specialiștii de instalație.

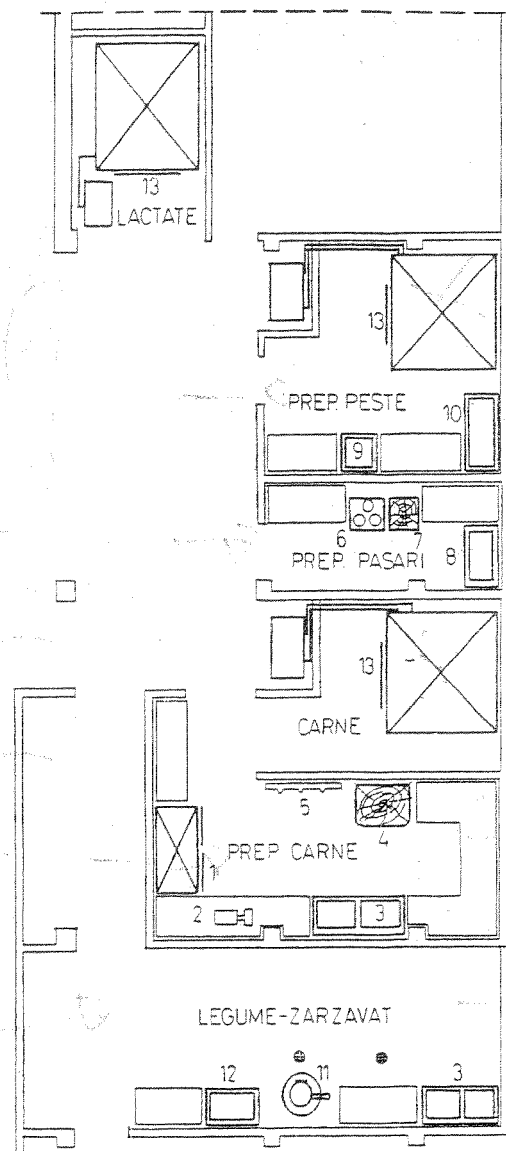
În cazul restaurantelor mijlocii și mari, camerele frigorifice sînt în număr de cel puțin trei pentru produse lactate, carne și pește, și ele trebuie amplasate astfel încît să aibă o legătură cât mai comodă atît cu punctul de recepție a alimentelor cît și cu camerele de preparație. Neavînd nevoie de lumină directă este foarte indicată zona centrală a construcției. Este necesar ca spațiul destinat agregatelor frigorifice să aibă posibilitatea unei bune ventilații, direct din exterior, atît pentru funcționarea motoarelor cît și pentru prevenirea unor eventuale pierderi de amoniac.

Interiorul camerelor frigorifice ca și al tuturor spațiilor de depozitare va conține un mobilier adecvat condițiilor de păstrare a alimentelor respective, iar finisarea acestor spații trebuie să asigure posibilitatea unei spălări ușoare, pentru întreținerea unei curățenii și dezinfecții absolute.

Suprafețele camerelor frigorifice variază între 8 și 20 m² și au o înălțime uzuală de 2,40 m; pentru funcționarea agregatelor frigorifice este nevoie de energie electrică (circa 1,1—2,2 kW pentru fiecare), de apă pentru răcire (0,2—0,6 m³/h de fiecare agregat) și de puncte de canalizare.

Dispoziția încăperilor pentru diverse preparări și depozitări, anexe la bucătăria restaurantului hotelului Piata Unirii-Iasi:

1 — dulap frigorific; 2 — mașină electrică de tocat carne; 3 — spălător dublu inox; 4 — butuc pentru tranșat carne; 5 — cuier inox pentru carne; 6 — mașină tip aragaz cu 3 ochiuri; 7 — butuc pentru tranșat carne; 8 — spălător simplu inox; 9 — idem; 10 — cadă din fontă emailată; 11 — mașină electrică de cojit cartofi; 12 — spălător din beton mozaicat; 13 — cameră frigorifică demontabilă.

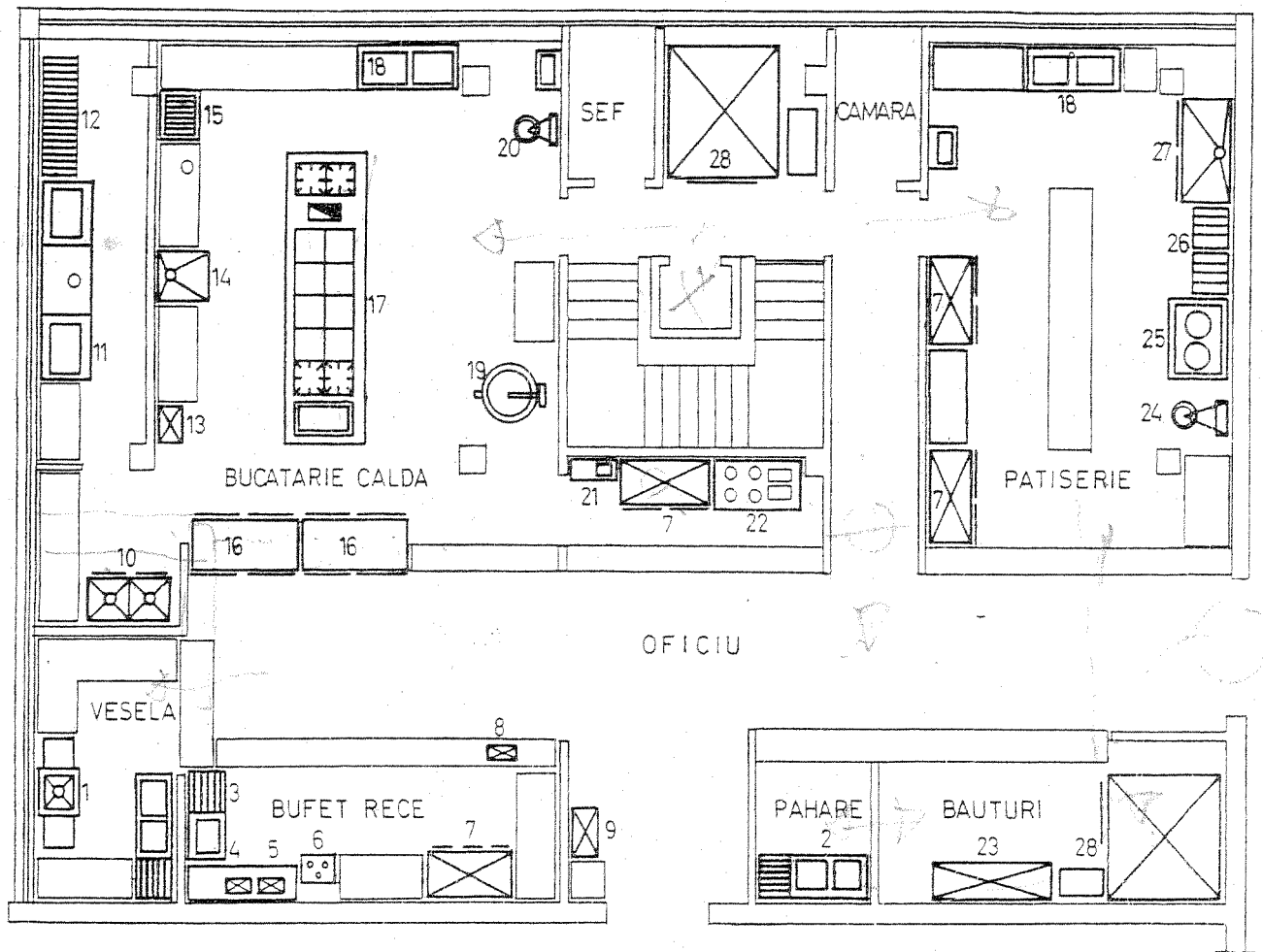


Preparările pentru restaurantele care depășesc 200 de meniuri sînt organizate în trei spații distincte, pentru legume, carne și pește. Nu este obligatorie amplasarea acestor spații la același nivel sau în directă legătură cu bucătăria. Se recomandă chiar, în cazul rezolvării unor restaurante pe două niveluri, amplasarea lor la nivelul inferior. Trebuie avută în vedere însă posibilitatea transportării alimentelor rezultate, cît mai ușor, la bucătărie (de obicei, un montcharge direct). Este cu desăvîrșire interzisă interferența alimentelor care ies din aceste preparatii, cu cele care vin din depozite pentru a fi preparate.

La prepararea legumelor se utilizează: coșuri și cărucioare pentru transport și depozitat, mese de curățat, mașină de curățat cartofi (cu spațiu suficient de lucru de jur împrejur), spălător dublu (cu 2 compartimente) pentru spălat și clătit zarzavatul și legumele preparate, masă de finisat și containere sau cărucioare speciale pentru transportatul legumelor curățate.

Enumerarea făcută indică însăși ordinea în care trebuie așezate utilajele și mobilierul, pentru a corespunde fluxului tehnologic respectiv.

În general, în compartimentul sau încăperea destinată pentru aceste preparări, mobilierul și utilajul se dispun pe laturile încăperii.



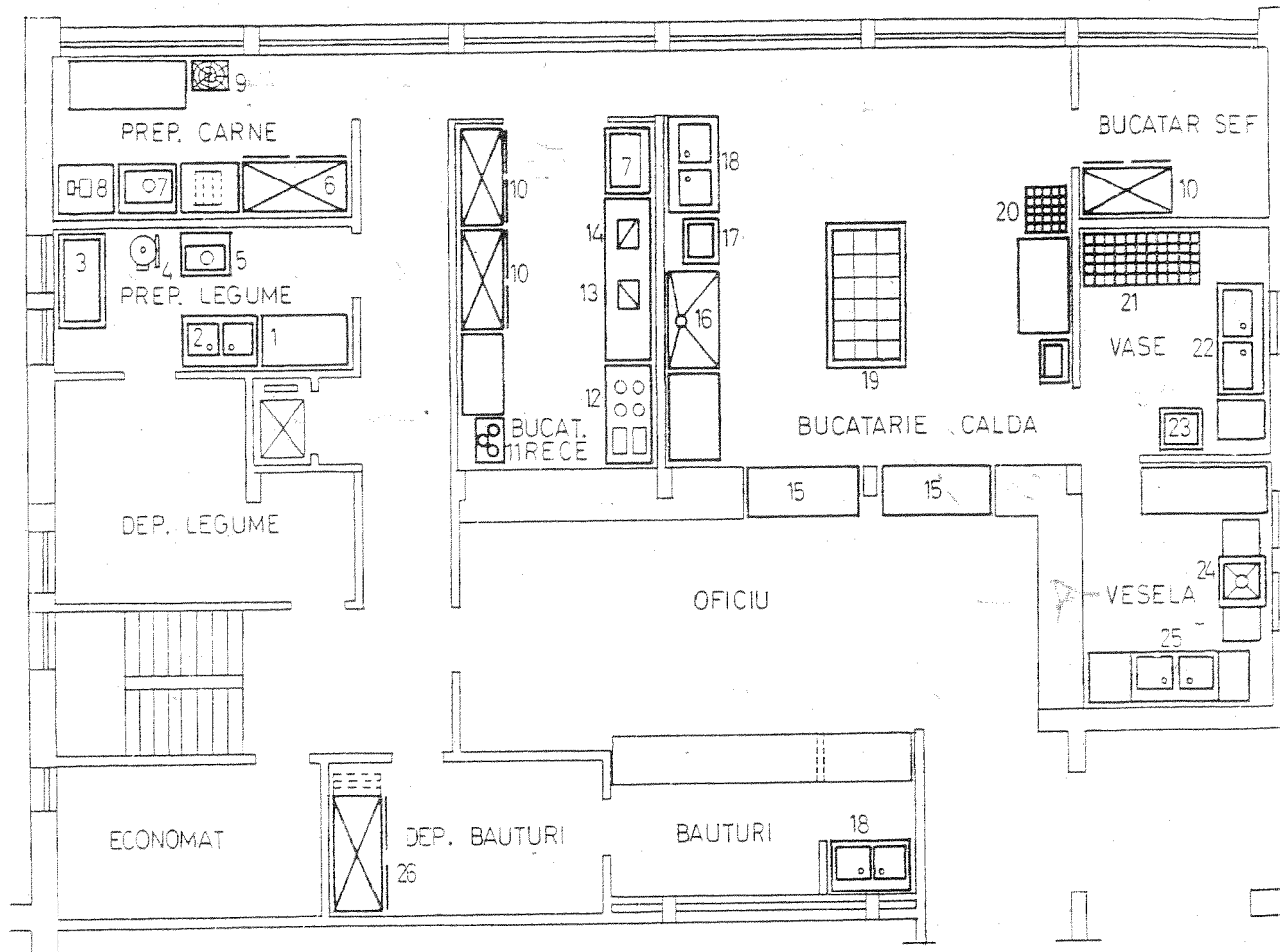
Amenajarea unei bucătării cu încăperi diferite pentru fiecare funcțiune (din proiectul hotelului Piața Unirii Iași):

1 — mașină de spălat veselă; 2 — spălător dublu; 3 — spălător simplu; 4 — mașină de tăiat șuncă-mezeluri; 5 — mașină porționat unt; 6 — mașină aragaz 3 ochiuri; 7 — dulap frigorific; 8 — mașină de preparat cafea; 9 — aparat pentru răcit apa de băut; 10 — grătar cu două plite; 11 — spălător degresor; 12 — rastel fix pentru vase; 13 — mașină pentru prăjit (friteuză); 14 — grătar electric pentru fripturi; 15 — evier; 16 — masă caldă; 17 — mașină de gătit; 18 — spălător dublu; 19 — marmită; 20 — mașină universală; 21 — mașină pentru tăiat pâine; 22 — conservator de înghețată; 23 — bar pentru răcit băuturi; 24 — mașină pentru patiserie; 25 — cotlon pentru cofetărie; 26 — rastel pentru tăvi; 27 — cuptor; 28 — cameră frigorifică.

În spațiul rezervat preparatelor de carne se vor prevedea: cuier cu cârlige pentru agățat, butuc pentru tranșat, masă de lucru, spălător simplu, o altă masă de lucru cu mașină de tocat carne (numai cu acționare electrică) și un dulap frigorific pentru depozitarea cărnii pînă este dusă la bucătărie.

La preparările de pește se prevăd: bazin pentru ținut peștele la gheață, masă de curățat peștele (prevăzută cu un orificiu pentru îndepărtarea resturilor), spălător simplu, masă de lucru și un alt spălător simplu cu masă și un dulap frigorific.

Așa cum am mai menționat anterior, toate spațiile amintite pînă acum pot fi amplasate și la alt nivel decît sălile de consumație. Pentru a se asigura o calitate corespunzătoare mîncă-



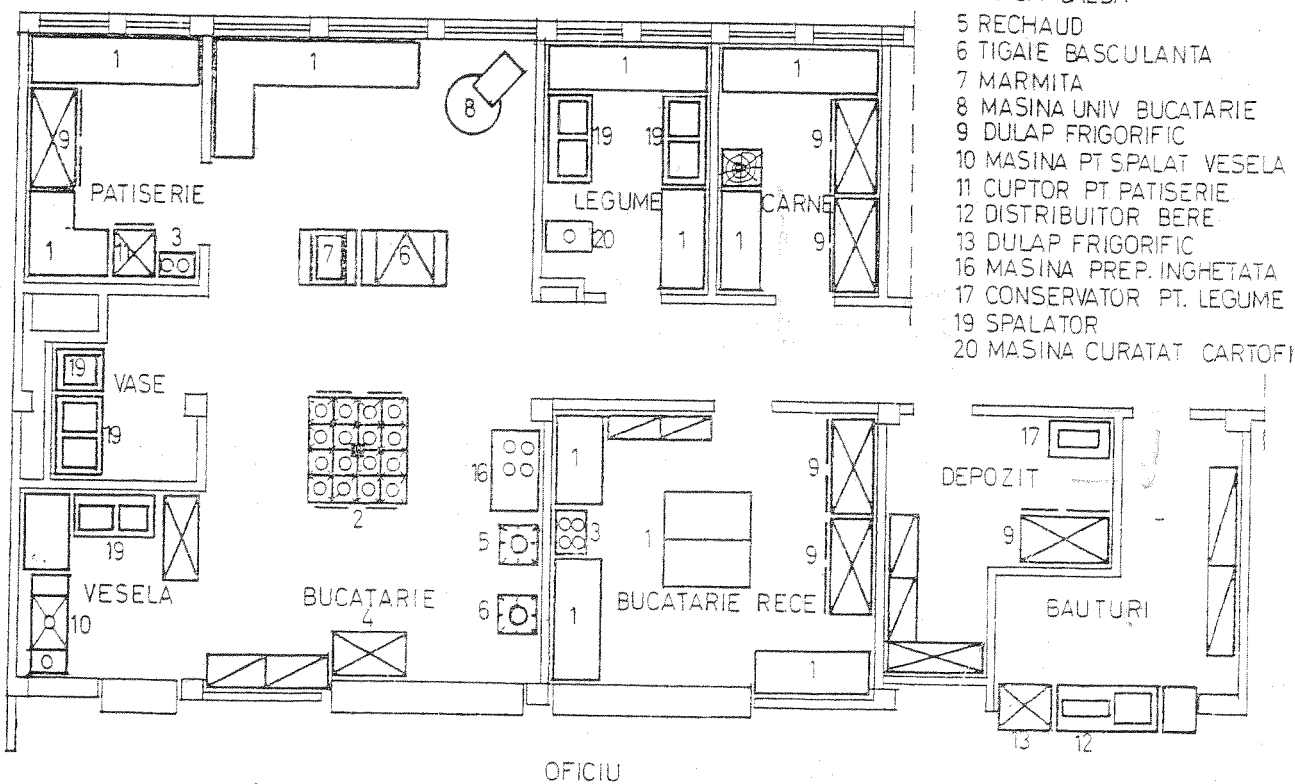
Disponerea preparărilor și bucătăriei (în încăperi diferite) la hotelul Suceava:
 1 — masă de lucru; 2 — spălător cu două cuve; 4 — mașină curățat cartofi; 5 — spălător; 6 — dulap frigorific; 7 — spălător; 8 — mașină de tocat carne; 9 — butuc lemn fag; 10 — dulap frigorific; 11 — mașină de gătit-3 ochiuri; 12 — conservator pentru înghețată; 13 — mașină pentru porționat unt; 14 — mașină pentru tăiat șuncă; 15 — masă caldă; 16 — grătar dublu pentru fripturi; 17 — mașină pentru prăjit; 18 — spălător dublu; 19 — mașină electrică cu 18 plite; 20 — rastele pentru tăvi; 21 — rastele pentru vase de bucătărie; 22 — spălător dublu; 23 — chiuvetă; 24 — mașină pentru spălat veseală; 25 — spălător dublu; 26 — dulap frigorific.

rurilor, precum și condiții normale de deservire, toate spațiile care le produc în forma lor finală se amplasează exclusiv la același nivel cu sălile de consumație. Legătura acestora se face prin intermediul oficiului general, în jurul căruia se organizează de fapt toate funcțiile, ținând seama de sensul și natura deservirii.

Piesa cea mai importantă este bucătăria caldă care conține utilajul și mobilierul necesar pentru prepararea și finisarea mâncărilor calde. Organizarea ei interioară, mărimea și echiparea ei sînt determinate atît de numărul porțiilor și varietatea meniurilor, cît și de specificul preparatelor.

Astfel, la restaurantele destinate să servească pînă la 200 meniuri, mașina de gătit care este piesa cea mai importantă în toate bucătăriile calde poate asigura prepararea aproape a tuturor felurilor de mîncare.

Utilizarea preparărilor și bucătăriei (cu diversele compartimente) pentru restaurantul unui hotel.



Pe măsură ce crește numărul meselor servite, se amplifică și cantitatea mâncărilor preparate care duc la noi tehnologii și la necesitatea echipării bucătăriei cu un sortiment din ce în ce mai bogat de utilaje.

Mașina de gătit se amplasează de obicei în centru, pentru a i se putea asigura o utilizare mai lesnicioasă; mărimea ei este în funcție de cantitatea preparatelor necesare. Combustibilul preferat este gazul natural; dacă nu se dispune de gaz metan se va alege în următoarea ordine de preferință: curentul electric, păcură sau motorină, sau lemnele. Mașinile electrice au inconvenientul unor mari inerții termice, iar cele cu combustibil lichid, prezintă pericolul unor eventuale scurgeri.

Pentru pregătirea unor sortimente de sosuri se prevăd baterii de căzanele basculante care uneori fac corp comun cu mașina de gătit.

Fripturile sînt preparate fie în cuptoarele mașinii de gătit, fie în tăvile basculante — în general electrice — care apar la unitățile mai mari. De obicei aceste tăvi sînt încadrate de două mese de lucru, una pentru preparatele neprăjite și a doua pentru cele gata prăjite.

Pentru prepararea ciorbelor sau supelor, precum și pentru fierberea unor legume de mare consumație sînt utilizate marmitele de diverse mărimi. Acestea împreună cu cafenelele basculante funcționează de preferință cu abur de joasă presiune (sub 0,3 atm).

Pentru prepararea fripturilor la grătar este necesară prevederea utilajului corespunzător (cînd aceasta nu se face chiar în sala de consumație), amplasat astfel încît să reducă posibilitatea de infiltrare a mirosurilor în sala de consumație.

În afara acestor utilaje de bază, bucătăria caldă mai cuprinde: mese de lucru, câteva puncte de apă pentru spălătul alimentelor sau pentru spălătul pe mâini, o mașină universală de bucătărie etc. Amplasarea mobilierului și a utilajului se face în funcție de forma bucătăriei și de accesele către preparări și oficiu.

Zona de legătură cu oficiul este dimensionată în funcție de mărimea restaurantului și este prevăzută de obicei cu mese calde.

Ideal este să se dispună de toate trei felurile de energii: gaze, curent electric și abur.

Racordarea utilajului ce folosește combustibil la coșurile de fum se face cu canale de fum din tablă sau din zidărie.

Canalele de fum pentru utilajele ce folosesc gazul metan se vor monta cu rampă continuă către coșuri, aparente, și se vor izola pentru a se evita degajarea de căldură în bucătărie.

Canalele de fum pentru utilajul ce folosește păcura sau lemnele se pot monta și la plafonul nivelului inferior sau în pardoseală, izolate în mod corespunzător. Se vor prevedea suficiente ușițe de curățire (pentru coșuri și canale de fum).

Se recomandă ca întreg utilajul să se prezinte unitar din punct de vedere al aspectului exterior. De asemenea, este indicat ca întreg frontul de lucru să fie la aceeași înălțime. De asemenea, pentru o exploatare și deservire corectă a unei bucătărie este necesară ventilarea acesteia, cu hotă deasupra mașinii de gătit și cu ventilație mecanică independentă pentru grătarul de fripturi; în rest se prevede ventilația generală cu depresiune.

În directă legătură cu bucătăria se va amplasa un spațiu frigorific necesar păstrării unor produse, fie în timpul preparării, fie între perioadele de consumație, spațiu rezolvat fie sub forma unei camere frigorifice, fie sub cea a unor dulapuri frigorifice suficient de încăpătoare.

La restaurantele mici bucătăria caldă este piesa în care se prepară totul; pe măsură ce capacitatea unității de alimentație crește, o serie de preparate se fac în spații distincte în afara bucătăriei calde, echipate și utilizate corespunzător.

Bucătăria rece este destinată tuturor preparatelor care se servesc reci și care sînt foarte variate; din această cauză ea poate fi rezolvată într-un singur spațiu, comun, sau într-o succesiune de zone, fiecare cu o destinație specială, cum ar fi:

— prepararea salatelor de toate felurile, sandvișurilor, servirea brînzeturilor, mezelurilor, a preparatelor reci de carne și pește, a mîncărurilor reci de legume etc. (unele din ele formează zona bufetului);

— prepararea micului dejun (ceai, lapte, cafea etc.);

— prepararea cafelei de toate felurile pentru masa de la restaurant (la unități mai mari aceasta formează cofetăria propriu-zisă);

— depozitarea și servitul pîinii.

Zona bucătăriei reci va trebui legată comod cu accesele alimentelor și va dispune de un front suficient de legătură cu oficiul.

În bucătăria rece se vor amplasa utilaje ca: mașina universală de bucătărie, mașina de tăiat pîine, mașina de tăiat șuncă și mezeluri, mașina de prăjit și rîșnit cafea, ca și mașina pentru preparat cafea filtru. Pentru preparat cafea turcească se va prevedea un reșou. De asemenea, în acest compartiment se va amplasa și un mic dulap frigorific pentru păstrat untul, frișca, șunca și mezelurile, fructele etc.

Tot utilajul de la bucătăria rece se poate amplasa pe mese de lucru, care vor fi amenajate cu dulap la partea de jos.

Bucătăria rece va avea front de servit către oficiu și acces către lifturile și scările de aprovizionare de la depozite.

Reșoul pentru pregătit cafeaua turcească va fi cu gaze (naturale sau lichefiate).

Uneori în bucătăria rece se poate introduce și servirea produselor de cofetărie (prăjituri, înghețată), și în acest caz se va dispune și de un conservator de înghețată și de un dulap frigorific mai mare.

În eventualitatea că prepararea produselor de cofetărie se face local, se va prevedea cotlon pentru cofetărie, masă cu blat de marmură, cuptor de patiserie (cu rastelul respectiv pentru tăvi) și mașină pentru înghețată. De data aceasta, conservatorul de înghețată va fi trecut de la bucătăria rece la patiserie, cu condiția ca servirea produselor să se facă printr-un ghișeu propriu către oficiu. Există și posibilitatea ca servirea produselor de patiserie și cofetărie să se facă prin ghișeul de bucătărie rece, deși se dispune de o secție pentru prepararea produselor de patiserie și cofetărie; în acest caz conservatorul de înghețată va rămâne în bucătăria rece.

În cazul cabanelor și a motelurilor, la care aprovizionarea cu produse de panificație nu se poate asigura astfel ca ele să poată fi servite proaspete, se pot introduce la secția de patiserie un cuptor și un duman electric (pentru crescut aluatul). Apare în special necesitatea prevederii și a unui mic depozit de făină (în apropiere).

Pentru spălatul veselei se prevede un spațiu special în directă legătură cu oficiul și bucătăria caldă. Acesta va fi dotat cu recipiente pentru depozitarea resturilor rămase de la debarasarea meselor din restaurant, spălătoare duble (spălat și clătit) pentru tacâmuri, mașină de spălat vasele (de la 100 mese în sus). Aceasta va fi încadrată la capete cu mese pe care se pregătesc și se descarcă coșurile de spălat. Legătura acestui spațiu cu bucătăria caldă se face de obicei prin dulapuri calde de depozitarea veselei, cu uși pe ambele fețe.

Alăturat bucătăriei calde, dar fără legătură cu oficiul, se va prevedea un compartiment pentru spălat vasele negre de bucătărie, amplasat astfel încât să deservească și eventuala bucătărie rece, patiseria etc.

Pentru spălat vasele negre ale bucătăriei se va prevedea un spălător dublu și mese-dulapuri și rastele pentru păstrat vasele. Înainte de a se spăla, resturile de mâncare din vase se vor da la evier, pentru a nu se risca să se înfunde spălătorul.

În ipoteza că se dispune de abur, în acest compartiment se va prevedea și un spălător degresor cu două compartimente.

Așa cum s-a menționat și anterior, toate aceste spații ale bucătăriei sînt legate de sălile de consumație prin intermediul oficiului, care din această cauză este o piesă deosebit de importantă. Dimensionarea lui corespunzătoare, precum și dispunerea logică în jurul lui a diverselor funcțiuni, ținînd seama și de sensul normal de circulație a personalului de deservire, condiționează buna funcționare a unui restaurant.

În rezolvarea lui, care este în funcție de întreaga rezolvare a bucătăriei, se va căuta ca, asigurîndu-se spațiile de lucru sau de circulație suficiente, să se reducă la minimum posibil distanțele pe care ospătarii le au de parcurs între punctele de preparare a mâncărilor și zonele de consumație. Unii practicieni limitează această distanță la maximum 40 m, ceea ce după părerea noastră este foarte mult, deoarece nu se mai pot asigura condiții corespunzătoare de temperatură și aspect exterior preparatelor servite.

În directă comunicare cu oficiul trebuie să se găsească și compartimentul pentru băuturi. În acest compartiment se vor prevedea: mașină pentru fabricat cuburi de gheață, conservator pentru cuburi de gheață, bazin pentru păstrat sticlele la gheață, dulapuri frigorifice pentru sticle și rafturi pentru expunerea băuturilor și spălătoare duble pentru pahare.

În rezolvarea de detaliu a oficiului se va căuta pe cît posibil să se prevadă un sens unic de circulație a personalului, pentru evitarea accidentelor și rezervarea unui spațiu corespunzător în punctul unde se face marcarea produselor ce ies în sălile de consumație.

Se va ține seama, de asemenea, în cazul marilor restaurante, de faptul că oficiile trebuie să dea posibilitatea unei legături directe a personalului de deservire de la vestiare la sălile de consumație, fără să treacă prin ansamblul pieselor bucătăriei.

Pe lângă oficiul principal al restaurantului, în interiorul hotelurilor se mai găsesc și alte oficii cu funcțiuni similare. Alăturat sălii unde se servește micul dejun se va amplasa un oficiu dimensionat și dotat corespunzător sortimentului de preparate ce se servesc. Existența unui ofi-

ciu mai mic sau mai mare este obligatorie lângă toate încăperile unde se servește mîncare. În hotelurile cu grad ridicat de confort, în apropierea oficiului restaurantului se mai găsește un oficiu care centralizează comenzile preparatelor ce sînt solicitate în camerele de cazare și care le transmite oficiilor de etaj de unde ajung în camerele respective.

Oficiul dispune ca legătură între bucătărie și sălile de consumație la unitățile alimentare cu autoservire, dar aici nu ne vom ocupa de ele pentru că nu sînt caracteristice construcțiilor hoteliere.

În afara spațiilor destinate depozitării, preparației și consumației, se mai prevăd în restaurante o serie de încăperi destinate personalului administrativ și de deservire, și anume: birou pentru conducerea și administrația unității respective, serviciul de recepționare a alimentelor, bucătar șef (lîngă bucătăria caldă), vestiare pentru personalul ce lucrează în zonele de depozitare și preparare și separat pentru cel ce lucrează în sălile de consumație. Intrarea personalului este separată de cea pentru alimente și de multe ori independentă de cea a restului personalului hotelului.

COMERȚ ȘI ALTE SERVICII

În cadrul unei construcții hoteliere se prevăd o serie de spații destinate activității cu caracter comercial, sau pentru deservirea, sub diverse alte forme, a clienților.

Natura și amplasarea lor este foarte variată, în funcție de caracterul și mărimea hotelului și mai ales de amplasamentul lui în cadrul orașului și al cartierului respectiv. Aceste funcțiuni, comerciale, sînt mai reduse în cazul existenței unor unități similare apropiate care constituie dotări ale zonei respective, deservind în principal populația din jur. Unitățile comerciale cu care ar putea fi dotat un hotel sînt:

- debite cu articole de tutungerie și corespondență;
- cadouri sau mici amintiri;
- articole cosmetice și de parfumerie;
- articole de artizanat.

Ele se rezolvă de cele mai multe ori sub forma unor tonete amplasate în zonele afectate publicului, care constituie — prin iluminarea lor specială și prin vitrinele de expunere — puncte de atracție și de decorație a spațiilor publice.

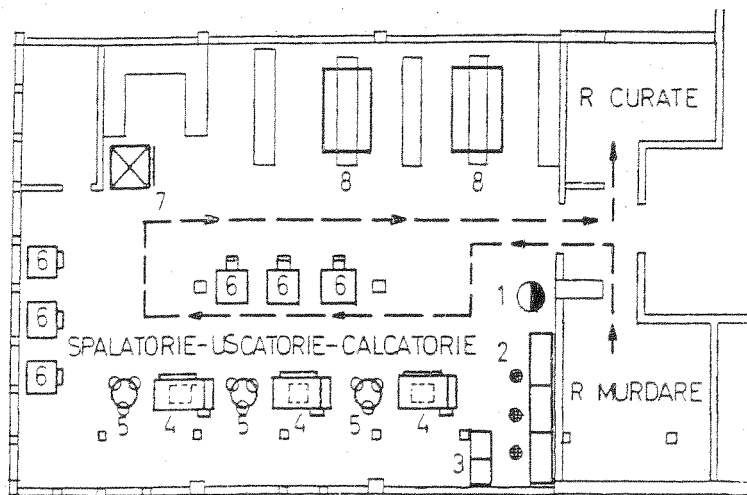
Desigur că la parterul unor unități hoteliere amplasate în zonele centrale orășenești se pot amplasa orice fel de unități comerciale independente, care deservesc populația zonei respective și care constituie surse de venit suplimentare pentru administrația hotelului; aici ne ocupăm însă numai de cele ce pot intra în ansamblul funcțiunilor hotelului propriu-zis.

Unitățile de frizerie și coafură, precum și saloanele de cosmetică exclusiv pentru clienții hotelului, sînt justificate numai la unități mari; la cele mijlocii sau mici ele trebuie destinate și clienților din afară. Acest lucru este important de precizat pentru stabilirea unor amplasamente corespunzătoare în cadrul construcției.

Foarte multe hoteluri dispun de o florărie care deservește, în principal, clientela proprie; expoziția respectivă constituie, în multe cazuri, decorația cea mai adecvată pentru unul din pereții holului sau al saloanelor hotelului.

Pentru agrementarea și decorarea hotelurilor și a diverselor spații publice, se amplasează în mod curent și vitrine de expunere a unor unități comerciale situate în afara hotelului, în zone învecinate. Acestea trebuie avute în vedere la stabilirea partiului de arhitectură interioară, pentru a putea fi studiate în ansamblul respectiv care trebuie să fie unitar pentru a nu lăsa impresia unor improvizații atît de dezagreabile în multe cazuri.

În hoteluri este necesară de asemenea existența unei spălătorii atît pentru cerințele personale ale clienților cît și pentru lenjeria hotelului și restaurantului. Desigur că o unitate pro-



- 1 CAZAN PT FIERT
- 2 CADA PT. INMUIAT
- 3 ALBIE
- 4 MASINA PT SPALAT
- 5 CENTRIFUGA
- 6 CARUCIOR PT. TRANSP.
- 7 APARAT PT USCAT
- 8 MASINA PT CALCAT.

Disponerea întregului utilaj al spălătoriei într-o singură încăpere pentru hotelul Piața Unirii, Iași.

prie a hotelului poate asigura o deservire mai rapidă și mai comodă, însă ea nu se justifică decât la hoteluri foarte mari, datorită costului ridicat al utilajului și faptului că în general capacitatea ei este mult mai mare decât solicitările. Pentru hotelurile mici și mijlocii se recomandă soluționarea acestei probleme prin cooperare cu alte unități similare, sau în cadrul gospodăririi generale a orașului.

Fluxul tehnologic al unei spălătorii este: primirea, depozitarea și trierea rufelor murdare, spălarea, uscarea, repararea, călcarea, trierea, depozitarea și predarea rufelor curate.

Într-o spălătorie se recomandă ca toate utilajele pentru spălare, centrifugare-uscare, reparare și călcare, amplasate în ordinea normală a fluxului arătat, să fie amplasate într-o singură mare încăpere. În acest fel, se câștigă spațiu, se reduce circulația, se reduce personalul și se creează condiții pentru realizarea unui grad mai avansat de mecanizare.

Într-o construcție hotelieră, rufele care trebuie spălate sînt cu prioritate: cearceafuri de pat, cearceafuri de baie, prosoape, fețe de pernă, halate, fețe de masă, șervete de masă.

Utilajele și instalațiile cu care se dotează diferitele secții ale unei spălătorii de hotel sînt:

— cazan de fiert leșie, mașini de spălat, centrifuge, calandree de călcat, uscătoare, prese, cărucioare de transport, dozatoare pentru detergenți, stație de dedurizare (acolo unde este cazul), mașini de cusut, mașini de călcat, mese de lucru și de călcat, dulapuri. Acolo unde se folosesc detergenți nu mai este necesar cazanul de fiert leșie.

Pentru funcționarea utilajului este nevoie de energie electrică și de abur de 6—8 at. Dintre toate utilajele, numai mașinile de spălat folosesc abur viu, de la celelalte condensatul recuperîndu-se integral.

Rufele netede care se calcă în calandree nu trebuie să fie uscate în prealabil, centrifugarea lor fiind suficientă.

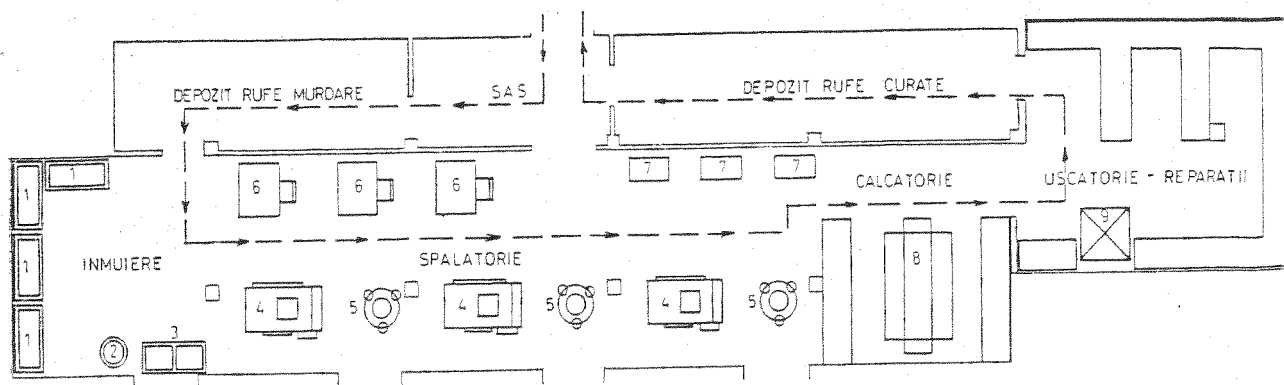
Pentru moteluri sau cabane de capacități mai reduse, spălarea poate fi semimanuală sau complet manuală. În acest caz, se vor introduce bazine sau căzi de înmuiat, albiile de spălat și cazane de fiert rufe.

Uscarea rufelor se va face pe sîrmă, într-o încăpere prevăzută cu ferestre și coșuri de ventilație pentru tiraj natural.

Căzile sau bazinele de înmuiat pot fi omise în cazul cînd se folosesc detergenți.

De asemenea, numărul albiilor de spălat poate fi redus pînă la una, în eventualitatea folosirii de mașini de spălat electrice de tip casnic.

La realizarea actuală a hotelurilor orașenești mijlocii sînt mari, amplasate în zona centrală, o problemă importantă o constituie rezolvarea parcajelor și a garajelor. Nu se poate concepe



Utilarea și compartimentarea spălătoriei pentru un hotel din orașul Gh. Gheorghiu-Dej:

1 — cadă baie pentru înmuiere; 2 — cazan pentru fiert rufe; 3 — albie; 4 — mașină pentru spălat rufe; 5 — centrifugă electrică; 6 — cărucior pentru transportat rufe ude; 7 — cărucior pentru transportat rufe umede; 8 — mașină pentru călcat; 9 — aparat pentru uscat rufe.

astăzi un hotel modern, cu confort ridicat, fără un garaj propriu, care să poată asigura adăpostirea și întreținerea turismelor clienților săi. Capacitatea totală este legată de conținutul hotelului (care pe lângă cazare mai poate cuprinde, cum am văzut anterior, și alte funcțiuni). Nu se poate preciza un procent optim de locuri de mașină, însă practica internațională actuală consideră ca minimum necesar spațiul corespunzător unui număr de turisme egal cu 50% din numărul camerelor hotelului. Parcajele (garajele) sînt de obicei amplasate într-unul sau în mai multe subsoluri, al căror acces trebuie să fie în apropierea intrării principale a hotelului (circulația să se facă în continuare). În cazul rezolvării lor pe mai multe niveluri sau în mai multe zone, se recomandă rezolvarea circulației într-un singur sens și existența unui sistem automat de informare a clienților asupra posibilităților de parcare în zona respectivă. Aceste garaje sînt de obicei legate direct prin ascensoare sau scări cu holul principal de recepție al hotelului; ele dispun de mici ateliere de întreținere curentă și de rampe de spălare și gresare.

Pînă acum au fost enumerate o serie de funcțiuni care sînt legate de deservirea directă a pasagerilor. Într-o construcție hotelieră mai există însă și alte funcțiuni care au rolul de a asigura o bună funcționare, cum ar fi:

- centrala sau punctele termice ale sistemului de încălzire a construcției;
- centrala de ventilare sau de condiționare a aerului (acestea sînt tratate mai pe larg la capitolele de instalație respectivă);
- atelierele mecanice de reparație și întreținere respective;
- depozitele de mobilier, cu atelierele de reparație respective;
- depozitele centralizate de inventar cu atelierul de reparație corespunzător.

Amplasarea lor este asigurată în zona generală a serviciilor, accesul la aceste servicii făcîndu-se de preferință prin curtea de serviciu care asigură și accesul alimentelor la restaurant.

IV. STRUCTURI DE REZISTENȚĂ ȘI PROBLEME DE CONSTRUCȚIE

Din punctul de vedere al structurii de rezistență și al soluțiilor de construcție, hotelurile nu prezintă probleme specifice fundamentale.

Ele sînt construcții cu deschideri și încărcări obișnuite pentru care, în principiu, se poate prevedea oricare din tipurile de structuri uzuale la construcțiile etajate.

Avînd în vedere că prezenta lucrare nu are ca obiect principal structurile, în cele ce urmează se va trata numai problema consecințelor și implicațiilor pe care le are pentru arhitect, modul de dispunere a elementelor structurii, căutînd doar să se sintetizeze elemente cunoscute și o experiență existentă.

La hoteluri, prin însăși funcționarea lor, se impune existența — la etajele curente — a pereților despărțitori, situați la intervale ce pot fi ușor acoperite cu o placă simplă.

Utilizarea pentru structură a acestor pereți, ca pereți portanți, transmițînd încărcarea direct la fundații, ar constitui soluția cea mai rațională și mai economică. Ea este posibilă însă numai în unele cazuri particulare de amplasare a construcției, cînd și la nivelul parterului se poate păstra compartimentarea de la etaje.

În majoritatea cazurilor acest lucru nu este posibil, întrucît amplasarea la parterul clădirii a funcțiunilor de recepție, administrație și eventual alimentație publică necesită spații libere mai mari și o distribuție a spațiilor cu totul diferită de cea de la etajele curente. În această situație elementele structurale de la parter pot consta fie din stîlpi, fie din pereți portanți situați la distanțe relativ mari, fie, eventual, dîintr-o combinație de stîlpi și pereți portanți, iar la etaje sînt posibile două moduri de soluționare a structurii: fie să se păstreze o structură a parterului pe toată înălțimea construcției, fie acela de a se utiliza toți pereții

dintre camere ca pereți portanți, apărînd în acest caz o structură diferită de cea de la parter și necesitatea unei zone (în general un nivel) de trecere de la structura etajelor la structura parterului.

Rezultă deci următoarele tipuri principale de structuri de rezistență pentru hoteluri:

- structuri cu diafragme (pereți portanți pe toate etajele, duși pînă la fundație);
- structuri în cadre (stîlpi pe toate etajele, care împreună cu grinzile principale ale planșeului formează cadre);
- structuri denumite cu parter elastic (stîlpi la primele 1—2 niveluri și diafragme în rest);
- structuri mixte (combinații de diafragme și cadre sau diafragme pline și diafragme cu parter elastic).

Înainte de a se trece la considerații mai detaliate asupra acestor tipuri de structuri, considerăm indicat, să mai reamintim unele generalități:

La construcțiile cu puține niveluri, conformația și dimensiunile structurii sînt, în general, determinate de sarcinile verticale (greutatea proprie a construcției și sarcinile utile). Pe măsură ce numărul de niveluri crește, sarcinile orizontale (presiunea vîntului și sarcina seismică) cîștigă în importanță, iar pentru construcțiile înalte, cu peste 10—12 etaje, asigurarea preluării sarcinilor orizontale este determinantă în alegerea, conformarea și dimensionarea structurii.

Sarcinile orizontale pot să acționeze asupra construcției din orice direcție.

Ca urmare este necesar ca la stabilirea partiului să aibă în vedere și următoarele considerente, legate de o bună alcătuire a structurii, valabile pentru oricare din tipurile de structură menționate:

a) pentru preluarea sarcinilor verticale deschiderile dintre diafragme sau șirurile de stîlpi să rămîină în limite raționale, pentru că altfel planșeele (și în unele cazuri și fundațiile) devin neeconomice;

b) pentru preluarea sarcinilor orizontale:

- trebuie să existe diafragme sau cadre în număr suficient, pe două direcții, de preferință perpendiculare între ele;
- diafragmele sau cadrele care preiau sarcinile orizontale să fie distribuite cît mai uniform și cît mai simetric în construcție;
- cu cît construcția este mai înaltă și gradul de seismicitate al zonei amplasamentului este mai ridicat, cu atît trebuie să se țină mai mult seama de necesitatea ca structura să fie cît mai clară, mai simplă și mai simetrică.

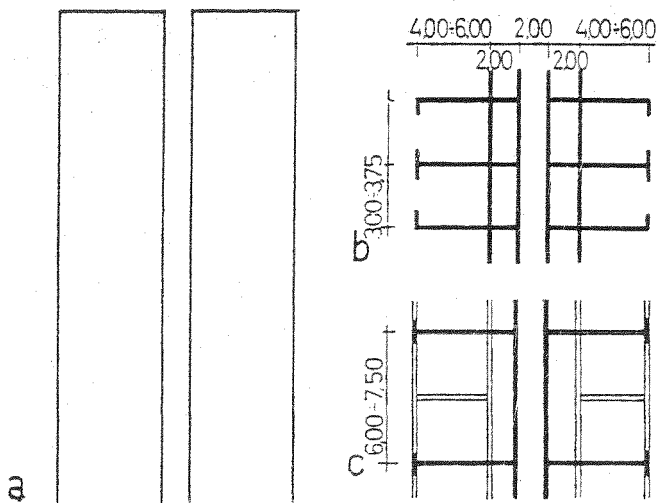
STRUCTURI PE DIAFRAGME

În general, atunci cînd se adoptă o astfel de structură toți pereții — cei dintre camere, precum și cei care delimitează camera față de grupul sanitar și culoar — se fac portanți. Perețele exterior poate sau nu să fie portant, funcție de suprafața golurilor din fațadă și mai ales de metoda de execuție a structurii.

Prin însăși distribuția funcțională a pereților, condițiile de bună alcătuire a structurii sînt în general îndeplinite. Distanțele dintre pereții portanți, egale cu dimensiunile camerelor, sînt situate în jurul a 3—4 m, ceea ce duce la posibilități de realizare simplă și economică a planșeelor și fundațiilor, chiar în condiții mai grele de fundare.

Asupra acestui tip de structură care este bine cunoscut sînt de făcut numai următoarele cîteva precizări:

La construcții cu pînă la 4—5 niveluri, pereții se pot executa din zidărie de cărămidă, în general în grosime de 25 cm. Construcțiile de cărămidă prezintă unele avantaje din punctul de vedere al confortului, însă comportă un consum mare de manoperă și execuția lor nu este industrializabilă, astfel încît se recomandă ca ele să fie adoptate numai la construcții sau ansambluri cu volum mic.



Structuri pe diafragme:
 a — elevația peretelui; b — planul traveii curente;
 c — planul traveii curente (variantă).

În cele mai multe cazuri, pereții se execută însă din beton, monolit sau prefabricat. Grosimea lor este de 12—15 cm, fiind determinată mai mult de considerente de execuție decât de considerentele de rezistență. Cu aceste grosimi se asigură implicit o izolație fonică bună împotriva zgomotelor aeriene, deoarece greutatea peretelui este mai mare decât 300 kg/m². Rămân totuși dezavantajele unei izolații fonice slabe împotriva zgomotelor de impact, comune tuturor construcțiilor cu pereți din beton.

În figura alăturată este arătată elevația diafragmei transversale la o construcție de hotel cu dublu tract.

La hoteluri, structura pe diafragme nu impune restricție la întocmirea planului de arhitectură. Necesitățile funcționale de dispunere a pereților sînt de așa natură încît înscrierea unei structuri raționale este în principiu posibilă pe orice plan.

Din punctul de vedere al costului și consumului de materiale, mai ales al consumului de oțel, o astfel de structură are indici deosebit de avantajoși.

Unul din marile avantaje ale acestui tip de construcție este constituit de posibilitățile largi de industrializare a execuției structurii. În cazul realizării din beton monolit se pot aplica variate metode moderne de cofrare a pereților, cum ar fi: cofrarea cu panouri demontabile de suprafață mare, suprafața unui perete sau a unui cîmp de planșeu — sau turnarea pereților în cofraje glisante. Cu aceste metode, cu o execuție îngrijită a cofrajelor și turnarea betonului cu mai multă atenție se pot obține suprafețe suficient de plane și netede pentru ca finisajul (tapet, zugrăveală etc.) să poată fi aplicat direct pe beton, reducîndu-se considerabil în acest mod manopera și costul lucrărilor de finisaj. Rezultate bune se obțin la execuția cu panouri de cofraj demontabile, însă cu condiția ca ele să fie de suprafață mare. Altfel, este inevitabil ca să apară neplaneități ale pereților, sau bavuri la rosturile dintre panourile de cofraj, care să ducă la necesitatea executării unei tencuiei sau cel puțin a unei rectificări pe toată suprafața peretelui. Obținerea unei suprafețe pe care se să poată aplica direct finisajul este mai dificilă în cazul execuției cu cofraje glisante.

Prefabricarea sub formă de panouri mari a unei structuri de hotel pe diafragme se poate face în condiții avantajoase, atît constructiv cît și economic. Existența unui număr mare de spații de dimensiuni identice — camerele — face ca prefabricarea structurilor de hoteluri să fie recomandabilă și pare surprinzător faptul că pînă în prezent numărul exemplurilor de construcții realizate în acest fel este încă foarte scăzut.

Limita superioară a numărului de niveluri al unei structuri din panouri mari prefabricate este determinată de posibilitățile de bună realizare și de montaj. În principiu, în zone nese-

ismice nu există impedimente deosebite pentru realizarea — din panouri mari — a unor hoteluri cu 10—12 niveluri.

La construcțiile situate în zone seismice, realizarea îmbinărilor panourilor prefabricate astfel încât sarcinile orizontale să poată fi preluate în depline condiții de siguranță, începe să prezinte probleme, desigur cu atât mai dificile cu cât construcția este mai înaltă. De aceea executarea de construcții prefabricate cu multe niveluri amplasate în zone seismice este încă discutată și peste o anumită limită — situată, după părerea noastră, la 6—7 niveluri — posibilitățile și oportunitatea prefabricării trebuie examinate cu multă grijă în funcție de datele concrete ale cazului.

Prefabricarea este posibilă și sub formă de elemente spațiale — o cameră întreagă — eventual gata finisate și cu instalațiile montate. Varietatea de forme care se poate obține prin dispunerea în diverse moduri a acestor elemente spațiale este foarte mare și realizările pe plan mondial în acest domeniu, deși puține la număr, demonstrează din plin acest lucru. Evident, prefabricarea sub formă de elemente spațiale necesită o bază de prefabricate corespunzătoare, perfecționată, și mijloace adecvate de transport și montaj, greutatea unui astfel de element situându-se în zona valorilor de 12—20 t, față de 3—5 t greutatea unui panou plan.

STRUCTURI PE CADRE

Problemele de proiectare specifice structurilor pe cadre la hoteluri se limitează mai ales la modul de amplasare al stâlpilor. În această privință însă nu se pot stabili reguli precise.

În principiu și mai ales la construcțiile înalte, este recomandabil ca deschiderile să fie cât mai egale, pentru ca să nu rezulte diferențe mari de dimensiuni între stâlpi.

În figurile alăturate sînt arătate două posibilități de conformare a cadrelor transversale la o construcție de hotel cu dublu tract.

Amplasamentul din prima figură este mai neeconomic pentru structuri (deschideri mai mari și inegale), ceea ce duce la consum mai mare de armătură și la dimensiuni mai mari pentru stâlpi, dar permite în schimb desființarea grinzii pe lățimea $c-c$ a culoarului sau cel puțin reducerea substanțială a înălțimii ei, ceea ce poate constitui un avantaj pentru trecerea instalațiilor pe tavan în lungul culoarului. Așezarea ca în figura a doua duce la o structură mai economică, mai echilibrată. În această situație culoarul este în orice caz traversat de grinzi.

În general distanța între cadre (traveea structurii) este egală cu două travei funcționale (două lățimi de cameră), situându-se deci în intervalul de 6—8 m.

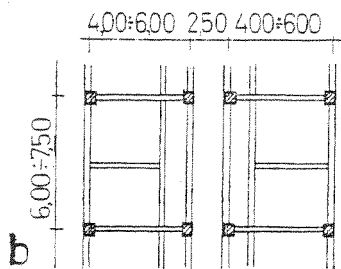
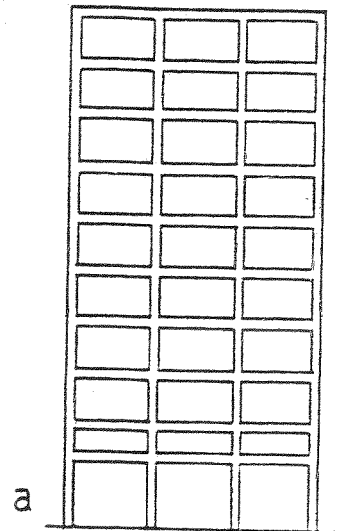
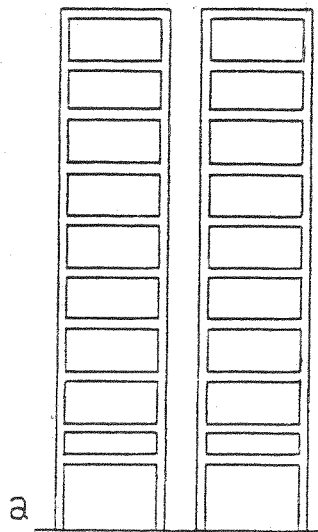
La construcțiile cu peste 8—10 niveluri, în special la cele situate în zone seismice, secțiunile stâlpilor ajung la 0,6—1,2 m² la nivelurile inferioare, lucru de care trebuie să se țină seama în special la dimensionarea spațiilor și la amplasarea obiectelor în grupul sanitar de exemplu. De asemenea, trebuie avut în vedere că la astfel de dimensiuni stâlpii exteriori nu mai pot fi înglobați în grosimea peretelui exterior, deci că ei vor trebui să apară fie în fațadă fie în interiorul camerelor.

În ceea ce privește posibilitățile de industrializare a execuției, trebuie să arătăm că prefabricarea structurilor pe cadre nu și-a găsit încă o soluție pe deplin satisfăcătoare.

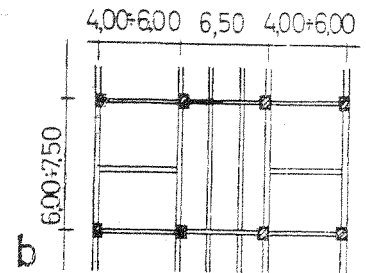
De aceea, considerăm că la acest tip de structuri este mai indicată o raționalizare a execuției structurii monolite (preasamblarea armăturii, reutilizarea cofrajelor de la etaj la etaj etc.).

În încheierea acestui paragraf vom face câteva considerații asupra pereților despărțitori. În cadrul structurii, pereții despărțitori, au rolul de pereți de umplutură și ca atare ar fi normal să aibă o greutate cât mai mică. Executarea lor din materiale ușoare, sub formă de plăci prefabricate din ipsos, betoane ușoare, materiale plastice, permite o punere în operă ușoară, redu-

Structură pe cadru;
a — elevația cadrului transversal;
b — planul traveii curente.



Structură pe cadru (variantă):
a — elevația cadrului transversal;
b — planul traveii curente.



cerea la maximum a lucrărilor de finisaj și deci reducerea costului, pe lângă reducerea greutății proprii a construcției, cu influențe favorabile evidente asupra structurii și fundațiilor. Din cauza masei reduse a peretelui, apare însă inconvenientul unei izolări fonice cu totul insuficiente, un defect ce apare foarte evident la hotelurile executate în acest mod. Realizarea cu pereți de greutate mică — a unei izolări fonice, măcar la nivelul minim corespunzător, este delicată și costisitoare, așa încât anihilează avantajele economice obținute prin reducerea greutății pereților. În lipsa unei soluții satisfăcătoare din toate punctele de vedere, pereții de umplură se realizează în general tot din materiale grele, și anume zidărie din cărămidă sau blocuri de beton celular în grosime de 12—15 cm, tencuită pe ambele fețe, ajungându-se astfel la o greutate de circa 250 kg/m² de perete, mai apropiată de greutatea de 300 kg/m² necesară pentru o izolare fonică corespunzătoare. În acest mod însă, ansamblul grindă-cadru-perete de umplură are, comparat cu peretele portant din beton al structurii pe diafragme,

- cam aceeași grosime;
- execuția este neindustrializabilă și conștă deci un mare volum de procese umede pe șantier și manoperă considerabil de multă, atât la execuția structurii cât și la cea a finisajelor;
- indicii de consum de materiale în structură sînt mai mari;
- existența stîlpilor poate duce la dificultăți de mobilare și pierdere de spațiu la camere și la grupurile sanitare.

Acestea sînt motivele pentru care în ultimul timp s-a recurs din ce în ce mai mult la structuri pe diafragme cu parter elastic.

STRUCTURI CU PARTER ELASTIC

Așa cum s-a mai arătat, sînt structuri cu stîlpi la primul sau la primele două niveluri și cu diafragme la etajele curente, îmbinîndu-se astfel în parte avantajele structurilor de hoteluri pe diafragme, cu posibilitățile de a se crea spații de dimensiuni mari la primele niveluri.

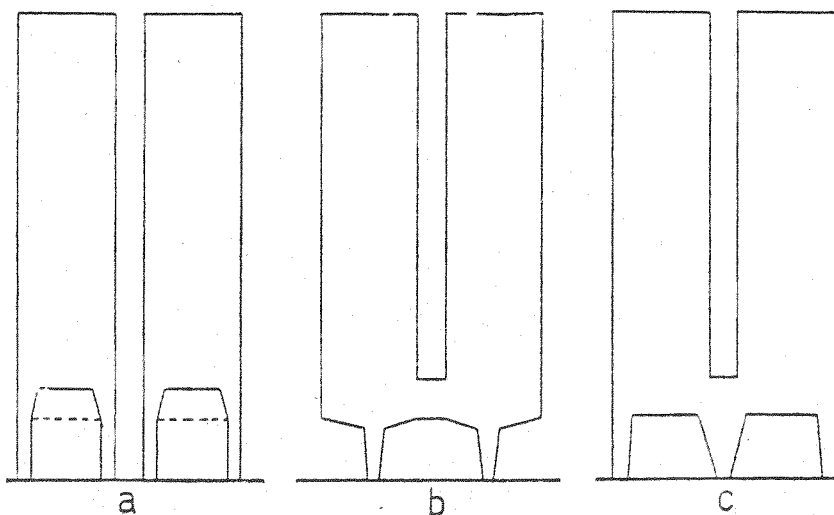
În figurile de mai jos sînt arătate cîteva exemple de astfel de structuri, din care se pot trage concluzii în privința posibilităților de amplasare a stîlpilor și a poziției diafragmelor față de stîlpi.

Este de remarcat faptul că, în toate cazurile, cu excepția poate a construcțiilor cu puține niveluri, este necesară, din punct de vedere structural, o zonă de racordare a pereților cu stîlpii, prin prevederea unor vute care să permită concentrarea treptată a sarcinii. Această zonă de racordare servește în același timp ca etaj tehnic, strict necesar și din punct de vedere al instalațiilor la hotelurile cu parter liber.

De asemenea, este de remarcat că există obiecțiuni împotriva utilizării unor astfel de structuri în zonele seismice. La trecerea de la structura rigidă a etajelor la structura elastică a parterului apar, la sarcini cu caracter dinamic cum sînt cele produse de cutremur, concentrații de eforturi și deformații foarte defavorabile pentru construcții. Totuși, considerăm că aceste efecte se pot atenua pînă la limite admisibile, printr-o atenție deosebită la studiul zonei de trecere și prin anumite măsuri asupra cărora nu se pot da detalii în prezenta lucrare, astfel încît aplicarea unor astfel de structuri nu trebuie exclusă nici în zonele seismice, cel puțin în cele de gradul 7.

În privința metodelor și posibilităților de execuție trebuie arătat că structura elastică a nivelurilor inferioare se execută în general monolit, elementele ei fiind puternic solicitate și fiind de dimensiuni mari, astfel încît prefabricarea nu este posibilă decît cu dificultăți. Structura pe diafragme a etajelor este indicat a se executa în continuare monolit, atît din punctul de vedere al omogenității structurii cît și al unității tehnologiei de execuție. În principiu, trecerea la o prefabricare totală sau parțială a etajelor nu este exclusă, însă studiile și exemplele în acest sens sînt atît de puține, încît, deocamdată, nu se poate trage o concluzie în privința posibilității și oportunității ei tehnice și economice.

Structură pe diafragme cu parter elastic:
— elevația peretelui transversal.



STRUCTURI MIXTE

Aceste structuri constau în combinarea unor elemente de structură de la tipurile de structuri descrise la punctele precedente. Posibilitățile de combinare sînt destul de variate, astfel încît în cele ce urmează vor putea fi amintite pentru exemplificare numai cîteva.

În principiu este vorba de prevederea, în aceeași structură, a unor elemente rigide (diafragme) și a unor elemente mai flexibile (cadre) (v. figura alăturată). Primelor le revine în cea mai mare măsură rolul de preluare a sarcinilor orizontale, cadrele preluînd numai sarcinile verticale de pe suprafața aferentă lor, și contribuind numai în mică măsură la preluarea sarcinilor orizontale.

Rolul funcțional al pereților utilizați drept diafragme poate fi divers. Astfel:

— dacă se grupează spațiile pentru circulația pe verticală, unele spații gospodărești și eventuale spații tehnologice de dimensiuni mai mari (coșuri de fum și de ventilație, curți de lumină etc.), pereții acestora pot constitui un nucleu de diafragme, rigid de care se poate lega structura pe cadre a restului construcției;

— o altă posibilitate ar consta în utilizarea, ca diafragme, numai a unora dintre pereții camerelor (nu a tuturor pereților, așa cum se întîmplă la structurile cu diafragme dese descrise la paragraful 2). Prin alegerea convenabilă a acestora se pot obține la parterul clădirii spațiile libere necesare funcțional.

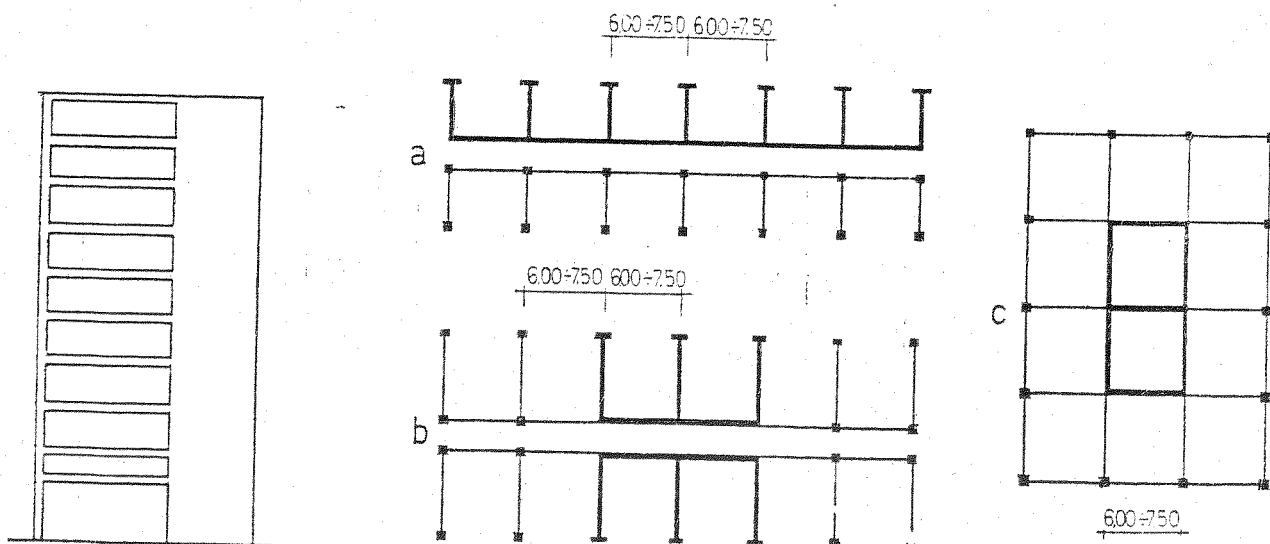
În figurile alăturate se dau cîteva exemple privind modul de dispunere a acestor diafragme.

Așa cum s-a mai arătat, exemplele de mai înainte sînt ilustrative, nu limitative. Pentru a face o apreciere generală asupra structurilor mixte trebuie arătat că ele prezintă doar două avantaje:

— posibilitatea de a se obține un parter liber utilizînd în același timp avantajele statice și economice ale structurilor pe diafragme;

— posibilitatea unei industrializări raționale și totale a execuției structurii, aplicabile sub forma executării în cofraj glisant a diaframelor și a prefabricării totale a restului structurii.

În schimb, concentrarea sarcinilor orizontale pe numai cîteva elemente ale structurii — în locul repartizării lor la toate elementele, așa cum se întîmplă la celelalte tipuri de structură —



Structură mixtă;
— elevația peretelui transversal (schemă).

Structuri mixte — posibilități de dispunere a diaframelor.

poate duce la dificultăți de fundare sau la fundații neeconomice, precum și la cantități mari de armătură la nivelurile inferioare în diafragme.

În acest capitol au fost tratate problemele structurilor de hoteluri la modul cel mai general, cu scopul de a pune la dispoziția arhitectului proiectant câteva criterii de legătură între considerentele funcționale și plastice ale unei construcții de hotel și considerentele statice, economice, și de tehnologia execuției care determină alegerea unui anumit tip de structură. Evident că, pe lângă aceste criterii generale, datele concrete și particulare ale fiecărei construcții prezintă o importanță deosebit de mare și pot influența decisiv alegerea tipului și conformației structurii.

V. ACUSTICA HOTELURILOR

Încăperile caracteristice ale unui hotel sînt camerele de dormit. În aceste camere trebuie să fie asigurate condițiile acustice necesare somnului și odihnei, exprimate în general prin valoarea nivelului de zgomot perturbator. Din determinările experimentale ale căror concluzii se află în standardele de acustică naționale și străine, rezultă că nivelul de zgomot perturbator într-o cameră de dormit nu trebuie să depășească valoarea de 35 dB foni (cz 35). Cea mai bună valoare este desigur limita inferioară de 30 foni (cz 40).

Calculule — care de obicei intră în atribuțiile acusticienilor — constituie de fapt numai un mijloc de verificare a justeții soluțiilor de proiectare arhitectonică. Acestea trebuie să fie elaborate și aplicate astfel încît să intervină în cele mai avantajoase puncte de pe traseul urmat de zgomot, de la sursă perturbatoare pînă la încăperea care trebuie protejată. Eficacitatea lor depinde de respectarea unei serii de recomandări arătate și justificate în cele ce urmează.

AMPLASAMENTUL

Amplasamentul unui hotel este factorul hotărîtor în combaterea zgomotului străzilor. Cea mai avantajoasă soluție este fără îndoială situarea hotelului într-un cartier liniștit, unde nu există o circulație intensă. Un astfel de amplasament este de obicei greu de găsit, fiindcă hotelurile preferate sînt cele centrale. Cînd amplasamentul central pe o stradă zgomotoasă nu poate fi evitat trebuie găsite mijloace de atenuare a zgomotului străzii. Printre aceste mijloace se află un ecran de arbori cu frunzișul des, ca în cazul marilor bulevarde, retragerea de la linia străzii și orientarea ferestrelor (care reprezintă cea mai slabă izolare contra zgomotului a camerelor de dormit), astfel încît undele sonore perturbatoare să nu le lovească din față, ci lateral. Această așezare este eficace, numai dacă ferestrele pe care undele sonore ale străzii

ajung cu incidență oblică, nu sînt situate în cavități rezonante formate din corpuri de clădire apropiate. Astfel de cavități dăunătoare sînt determinate de paralelismul zidurilor exterioare și închiderea spațiului. Acestea sînt cauze care generează unde staționare capabile să exercite asupra ferestrelor presiuni cumulate, uneori mai mari decît undele perturbatoare normale ale străzii, a căror incidență este perpendiculară pe suprafața geamurilor.

În afară de zgomotul străzii, poate fi foarte dăunătoare pentru un hotel și o anume vecinătate. Hotelurile așezate lîngă fabrici, aeroporturi, gări sau deasupra unor linii de metrou, cer soluții de izolare fonică foarte oneroase, adeseori prohibitive.

După cum se vede alegerea corectă a amplasamentului, situarea optimă a clădirii față de sursele perturbatoare externe și orientarea judicioasă a ferestrelor încăperilor de dormit, sînt factori decisivi în ceea ce privește eficacitatea măsurilor de protecție contra zgomotului.

PARTIUL

Cea mai avantajoasă metodă de combatere a zgomotului constă — cu rare excepții — în diminuarea lui încă de la sursă. Asupra surselor exterioare fiind mai greu de acționat, această metodă se aplică de obicei mai mult surselor din interiorul clădirii și dă bune rezultate cînd se recurge la un partiu convenabil.

Cea dintîi sursă perturbatoare potențială posibilă o constituie vecinul care vorbește, cîntă și răstoarnă scaunele în camerele alăturate și de deasupra și dedesubtul încăperii de dormit. O a doua sursă o constituie instalațiile sanitare, electrice și altele (ventilatoare, aspiratoare, radio, telefon). O a treia sursă, și adesea cea mai importantă, o constituie instalațiile comune pentru întreg hotelul, ca de pildă: ascensoarele, instalația de încălzire sau de climatizare, instalația de alimentare cu apă (care necesită pompe și hidrofoare) etc.

Unele din aceste surse, cum este de exemplu sursa de zgomot pe care o constituie vecinul de cameră, nu pot fi combătute decît prin dimensionarea corectă și tratarea potrivită a pereților și planșelor separatoare.

Influența surselor perturbatoare datorite instalațiilor individuale aferente fiecărei camere de dormit, poate fi în oarecare măsură micșorată prin alegerea unor produse silențioase.

Produse silențioase pot fi adoptate și pentru instalațiile comune, dar pentru ambele categorii de instalații comune și individuale un rol hotărîtor îl are partiu.

Astfel, în partiu, trebuie evitate:

- adiacența camerei de baie a vecinului, cu camera de dormit proprie;
- trecerea conductelor capabile să transmită zgomot (apă, ventilație, scurgeri etc.) prin camera de dormit;
- intrarea directă din coridor în camera de dormit și din camera de dormit în baie;
- separarea prin perete simplu, fără spațiu tampon, a camerelor de dormit față de coridoare, casa scării sau casa liftului;
- proximitatea încăperilor care cuprind instalațiile zgomotoase (cazane de încălzire, compresoare, pompe, ventilatoare, hidrofoare, motoare de lifturi etc.) față de fundațiile și scheletul de beton armat al încăperilor folosite de călători, chiar și atunci cînd nu sînt încăperi de dormit ci holuri, restaurante, săli de așteptare etc.

Ca regulă generală este de dorit ca sursele capabile să transmită zgomotul fie pe cale aeriană, fie prin intermediul unor corpuri solide (beton, cărămidă, țevi), să fie concentrate în partiu, în părți de clădire ușor de separat de ansamblurile monolitice care conțin încăperile de dormit. Aceasta se poate face prin crearea de blocuri tehnice separate, sau prin utilizarea convenabilă a rosturilor de dilatare. În ambele cazuri este recomandabil ca agregatelor producătoare de trepi-dații să li se asigure contact direct cu solul, pentru fundații.

MĂSURI CONSTRUCTIVE

Formula constructivă ideală pentru protecția încăperii de dormit contra zgomotelor din clădirea în care se află ar fi transformarea ei într-o cutie independentă, ai cărei pereți să nu vină în contact cu încăperile înconjurătoare, decât prin intermediul unor puncte de reazem așezate pe perne elastice. Deoarece în realitate nu se pot realiza astfel de soluții, singurele aplicabile rămân:

— crearea de discontinuități și neomogenități de structură și de materiale, pe parcursul de propagare al undei perturbatoare;

— micșorarea pe parcurs a energiei perturbatoare prin atenuări și apoi absorbție la sosire.

În practică aceste soluții înseamnă, ori de câte ori rezistența permite, întreruperea continuității posibile între scheletul de beton armat sau de metal al clădirii și pereții și planșeele camerei de dormit, prin straturi de carton asfaltat sau alt material, care are masă specifică și viteză de propagare a sunetului mai mici decât cele întâlnite în fier, în beton sau în ziduri de cărămidă. Apoi opțiunea pentru zidul despărțitor de cărămidă în locul pereților de beton, sau când zidul de cărămidă duce la greutatea prea mari pentru dimensionarea economică a scheletului clădirii, folosirea pereților de tip sandwich, formați din straturi suprapuse de materiale neomogene (metale ușoare, materiale macromoleculare).

Discontinuitatea se aplică nu numai pentru izolarea scheletului, ci și a planșeelor în cazul în care acestea sînt solidare cu scheletul. De aceea este recomandabil să se folosească întotdeauna un plafon suspendat sub placa camerei de deasupra și o pardoseală plutitoare peste placa camerei de dedesubt. Când pardoseala plutitoare propriu-zisă care are reazeme elastice, este considerată prea costisitoare, ea poate fi înlocuită cu straturi de discontinuitate similare cu cele de la pereții sandwich.

În ceea ce privește pereții este preferabil ca ei să nu fie construiți niciodată dintr-un singur zid de o cărămidă sau de o jumătate de cărămidă. Construcția de pereți dubli, separați printr-un strat de aer, amortizat cu o perdea de vată de sticlă sau de vată minerală, asigură întotdeauna o atenuare a zgomotului care trece prin ei, mult mai mare decât construcția unui perete simplu de aceeași greutate. Aceasta este de fapt explicația eficacității pereților sandwich care prin discontinuități multiple și atenuări succesive realizează o izolare mare la o greutate specifică mică.

Ceea ce este valabil pentru pereți, plafoane și pardoseli rămîne valabil și pentru ferestre și uși.

Ferestrele duble dau o izolare mai bună decât ferestrele simple. Izolarea devine și mai bună dacă distanța dintre geamuri permite căptușirea cadrului cu o structură absorbantă de sunet. În acest fel energia sonoră care a trecut prin primul rînd de geamuri este parțial absorbită înainte de a trece mai departe prin cel de-al doilea rînd.

Soluțiile precedente pot fi aplicate cu aceeași eficacitate și la uși. Trebuie totuși remarcat că în locul a două rînduri de uși apropiate este mult mai avantajos să se folosească două rînduri de uși separate printr-o mică încăpere tampon. Suprafața interioară a acestei încăperi tampon va da în urma căptușirii ei cu structuri absorbante o mult mai bună izolare sonoră decât o ușă dublă.

Metoda discontinuității și atenuării se aplică și la conducte. Este recomandabil ca toate conductele principale (de obicei verticale și situate de preferință pe peretele care separă coridorul de grupul sanitar) să nu vină în contact direct cu corpul clădirii, ci prin intermediul unor prinderi elastice separatoare. Este, de asemenea, recomandabil ca suprafața conductelor care ar putea radia zgomotul care circulă prin ele să fie învelită prin mantale de absorbanți poroși cu protecție rigidă (vată de sticlă cu rabitz de ipsos etc.).

Cu toate măsurile luate pentru împiedicarea pătrunderii zgomotului în camera de dormit, o bună parte din energia perturbatoare ajunge totuși în această încăpere. Efectele zgomotului pătruns

pot fi micșorate dacă se iau măsuri pentru ca încăperea să nu contribuie la amplificarea lor, prin ecou de fluturare și reverberație. Ecourile de fluturare pot fi evitate dacă încăperea nu are pereți laterali reflectanți sau dacă are absorbanți omogeni pe toată suprafața interioară a pereților, planșonului și pardoselii.

Unghiurile de circa 10° sînt satisfăcătoare pentru stricarea paralelismului, dar trebuie menționat că desființarea paralelismului nu înseamnă și suprimarea reverberației. De aceea este preferabil să se recurgă la căptușirea integrală a suprafețelor interioare ale încăperii cu un material absorbant, pentru că astfel dispăre în același timp și ecoul de fluturare și reverberația.

Tot ca o măsură constructivă de micșorare a zgomotului la sosire ar putea fi considerate și amortizoarele de camere pentru instalațiile de climatizare, care folosesc conducte în care aerul circulă cu mare viteză. În hotelurile moderne climatizarea fiind foarte răspîndită și circulația aerului cu mare viteză pretîndu-se la instalații economice, spațiul necesar acestor amortizoare terminale trebuie prevăzut în fiecare încăpere.

Intensitatea celor mai obișnuite zgomote

	Intensitatea- sunetului în foni
— Pragul de senzație dureroasă	130
— Motor de avion neizolat la cîțiva metri	120
— Cazangerie	110
— Nituire, clacson la circa 7 m distanță	100
— Ciocan pneumatic	90
— Muzica tare de radio în cameră închisă, zgomot de stradă maxim, clacson	80
— Birou cu mașini de scris, restaurant foarte gălăgios, tramvai	70
— Mașină de scris, conducte de apă, conversație normală, motor de automobil de la distanțe 4—15 m	60
— Zgomot în birouri, zgomot minim de stradă, zgomote maxime stăpînite în locuințe	50
— Muzică de radio, redusă, în camere de locuit	40
— Stradă foarte liniștită, zgomot mediu în locuințe	30
— Grădină liniștită, limita minimă de zgomot în locuințe, șoptit	20
— Mișcarea frunzelor în vînt	10
— Pragul de audibilitate	0

Cerințele pentru izolarea prin elemente de construcție

Elemente de construcție	Izolarea sunetului (în foni)	
	În general	În cazuri speciale
Ziduri exterioare	60	60
Ziduri despărțitoare comune între camere	60	70
Ziduri despărțitoare	30—40	40—50
Ferestre	25	40
Uși	30	50
Planșee	60	70

Valoarea medie a izolațiilor acustice medii pentru diferitele materiale de construcție (sunete aeriene) (foni)

Elemente de construcție	Grosimea, în cm.	Reducerea acustică medie
Planșee compuse din:		
— beton armat	12—14	55
— beton armat cu cărămizi găurite	12—26	30—51
Pereți compuși din:		
— Zidărie de cărămidă pe muchie, tencuială pe ambele fețe	10	40
— Idem, 1/2 cărămidă	16	50
— Idem, 1 cărămidă	30	59
— Idem, 1 1/2 cărămidă	45	65
— Plăci de ipsos 7 cm cu tencuială pe o față	8,5	37
— Idem, 2×7 cm, tencuială pe ambele fețe	17	46
— Zidărie de 1/2 cărămidă cu plăci de stabilit tencuite pe ambele fețe	19	54
— Plăci de stabilit, carton asfaltat între ele, tencuială pe ambele fețe	18	46
— Zidărie de cărămidă găurită tencuită pe ambele fețe	30	44
— Dale de sticlă de 2 cm	2	33
— Plăci de sticlă „Nevada” cu goluri	12	42
Ferestre, geamuri, uși:		
— Fereastră simplă		20
— Idem, bine etanșată		27
— Idem, duble obișnuite		36
— Idem, foarte bine etanșată		40
— Ferestre duble metalice, profile speciale, după etanșeizare		33—41
— Geam foarte bine etanșat	0,4	35
— Idem, dublu, interval 5 cm	2×0,4	47
— Uși simple cu rame și tăblii	4,2	33—45
— Idem, panel dublu placat	4,2	40—50
— Idem, în tăblii duble la 10 cm interval		45—56
— Idem, idem, panel dublu placat		50—60

VI. INSTALAȚIILE ELECTRICE

Cerințele de confort ale oamenilor, stimulate pe de o parte de stadiul actual al tehnicii, iar pe de altă parte din nevoile din ce în ce mai mari ale activității de deservire, datorite dezvoltării acestor întreprinderi și traficului intens, au făcut ca instalațiile electrice să aibă în acest domeniu o întinsă aplicare și prin aceasta să capete o mare importanță. Hotelurile moderne sînt prevăzute azi cu echipamente tehnice comparabile cu acelea ale întreprinderilor industriale. Întreținerea hotelurilor a devenit în mare parte mecanizată, iar deservirea clientelei, bucătăriile, spălătoriile și celelalte servicii sînt prevăzute în proporții mari cu echipament tehnic.

Dintre instalațiile tehnice o importanță deosebită o are pe de o parte iluminatul, întrucît acesta determină în mod apreciabil atmosfera creată în interiorul hotelului, iar pe de altă parte instalațiile de curenți slabi cu ajutorul cărora pot fi satisfăcute cerințele mereu sporite de confort ale pasagerilor și de raționalizare a activității de deservire și administrare a unei întreprinderi hoteliere.

Cu cît însă cerințele de confort ale unui hotel sînt mai ridicate, cu atît grijile în ceea ce privește pregătirea personalului, modul cum își îndeplinește obligațiile, precum și condițiile în care își desfășoară activitatea, sînt mai mari și mai greu de satisfăcut. De aceea la construirea unui nou hotel sau la reamenajarea unui hotel vechi, proiectantul trebuie să dea o deosebită atenție instalațiilor, care pot contribui la economisirea personalului și care pot crea confortul cerut de categoria în care este încadrat hotelul. Este însă de observat că cerințele de confort în creștere sînt respectiv în contratimp cu posibilitățile de a se obține un personal de servire competent.

Aplicarea unei tehnici avansate la instalațiile cu care este dotat un hotel și, în special, cele de automatizare și de curenți slabi, poate să contribuie la micșorarea numărului personalului numai prin dispunerea și gruparea judicioasă a acestor instalații. Practica a dovedit că

numai o concentrare de funcțiuni poate conduce la o vizibilă economie de personal, oferind în același timp pasagerilor serviciul cuvenit.

În cele ce urmează vom arăta componența, modul de aplicare și caracteristicile fiecărei instalații în parte.

ILUMINATUL ARTIFICIAL

Din punct de vedere al iluminatului artificial, suprafața desfășurată ocupată de o întreprindere hotelieră se împarte în trei părți distincte: partea reprezentativă a hotelului ce cuprinde încăperile destinate publicului începînd cu holul de intrare în care se află și biroul de primire a pasagerilor, diversele saloane și restaurantele etc., unde iluminatul depinde în mare măsură de arhitectura interioară, ce este determinată în primul rînd de gustul arhitectului proiectant și de tradiția țării respective; a doua parte cuprinde camerele de cazare și coridoarele de acces care ocupă cea mai mare parte din suprafață (60—80%), suprafețe ce sînt în general aceleași în toate hotelurile, iar o a treia parte, suprafața ocupată de încăperile tehnice, bucătării, spălătorii etc., care nu pun probleme deosebite în privința iluminatului, în afară de respectarea normelor de tehnica iluminatului.

La stabilirea felului de iluminat ce urmează a se adopta—incandescent sau fluorescent—în afară de aspectul estetic al iluminatului, factor deosebit de important, trebuie avute în vedere repercusiunile directe asupra cheltuielilor de exploatare.

Iluminatul fluorescent mai poate fi folosit ca iluminat decorativ al oglinzilor, al perdelelor și garderobelor. În acest caz, în încăperile respective iluminatul incandescent trebuie să fie predominant — condiție esențială ca iluminatul fluorescent decorativ să devină de efect și deci atractiv.

Pentru încăperile în care iluminatul constituie un factor important în crearea unei anumite ambianțe, iluminatul incandescent este cel mai indicat, întrucît culoarea luminii dată de lămpile incandescente este mai caldă și prin aceasta mai plăcută, iar un joc al repartiției strălucirilor, adică a suprafețelor mai luminate sau mai puțin luminate este mai ușor de realizat. În plus, pentru obținerea acestui joc tehnica actuală ne pune la dispoziție aparate simple pentru reglajul nivelurilor de iluminare, atît pentru lămpile incandescente cît și pentru cele fluorescente.

Tot din motive de ambianță în încăperile de cazare se recomandă de asemenea prevederea iluminatului incandescent.

Iluminatul fluorescent este indicat a fi folosit acolo unde lumina funcționează continuu sau unde sînt cerute niveluri mari de iluminare. În această categorie intră încăperile destinate instalațiilor tehnice, bucătăriile, spălătoriile și culuarele de serviciu. Aici iluminatul fluorescent, deși mai scump ca investiție, este de preferat, întrucît viața mai lungă a lămpilor și economia de energie electrică sînt elemente importante pentru exploatarea hotelului.

Culoarea luminii dată de lămpile fluorescente trebuie aleasă cu grijă în raport cu destinația încăperilor unde acestea sînt instalate. Astfel, în încăperile destinate publicului, va fi folosită culoarea alb cald superior 3x.

Pentru încăperile destinate preparării mîncărilor și prăjiturilor, tot culoarea 3x, sau cel puțin culoarea alb superior 2x, iar în încăperile tehnice culoarea alb 2.

În ceea ce privește mărimea iluminării, dăm mai jos nivelurile medii de iluminare utilizabile pentru încăperile din întreprinderile hoteliere.

Dacă, după cum am arătat mai înainte, pentru partea din construcție ocupată de încăperile reprezentative nu se pot stabili reguli precise privitoare la instalația de iluminat, pentru încăperile de uz personal al pasagerilor trebuie respectate anumite principii care, prin aplicarea lor, să asigure acestora confortul necesar.

Aprinderea și stingerea iluminatului din încăperile publice se face în mod centralizat de la puncte sau tablouri așezate în afara circulației, ce pot prevedea în aceste spații, după caz, comenzi de lumină numai pentru un iluminat redus de curățenie sau circulație a personalului de îngrijire.

Niveluri medii de iluminare recomandate pentru hotel, în lx

Încăperea	Iluminatul	
	fluorescent	incandescent
Camere de dormit:		
— iluminat general	—	100—200
— la noptiere	—	200—500
— mese de scris	—	200—500
— toaletă	—	200—500
Camera de baie:		
— iluminat general (dacă se prevede)	100—150	50—100
— iluminat suplimentar la oglindă	250—500	100—200
Vestibulul camerei de cazare	50—100	30—60
Culuare de acces la camere:		
— seara (pînă la miezul nopții)	100—150	50—75
— în timpul nopții	50—75	20—40
Holuri scări	—	100—150
Săli de conferință:		
— iluminat general	—	100—150
— pe estradă	—	200—500
Săli de lectură și corespondență:		
— iluminat general	—	75—100
— pe masa de scris (localizat)	—	200—500
Restaurante intime	—	30—100
Baruri	—	100—150
Restaurante cu autoservire	300—400	100—150
Saloane pentru micul dejun	200—250	80—120
Bucătării, spălarea vaselor	250—500	100—200
Oficiu pentru distribuția mâncărilor	250—300	200

Pe culuare și în spațiile publice se recomandă a se prevedea o rețea de prize pentru alimentarea aparatelor electrice menajere.

Iluminarea coridoarelor, lifturilor, scărilor. Pasagerii ajung la camerele lor utilizînd lifturile și trecînd prin coridoare. Acestea în mod obișnuit nu au lumină de zi, prin partiul specific acestor construcții. De aceea chiar în timpul zilei este necesară folosirea iluminatului artificial la un nivel corespunzător în raport cu încăperile ce primesc lumina zilei și din care se accede în aceste coridoare. Se apreciază că un nivel de iluminare cuprins între 200 și 400 lx este suficient în timpul zilei.

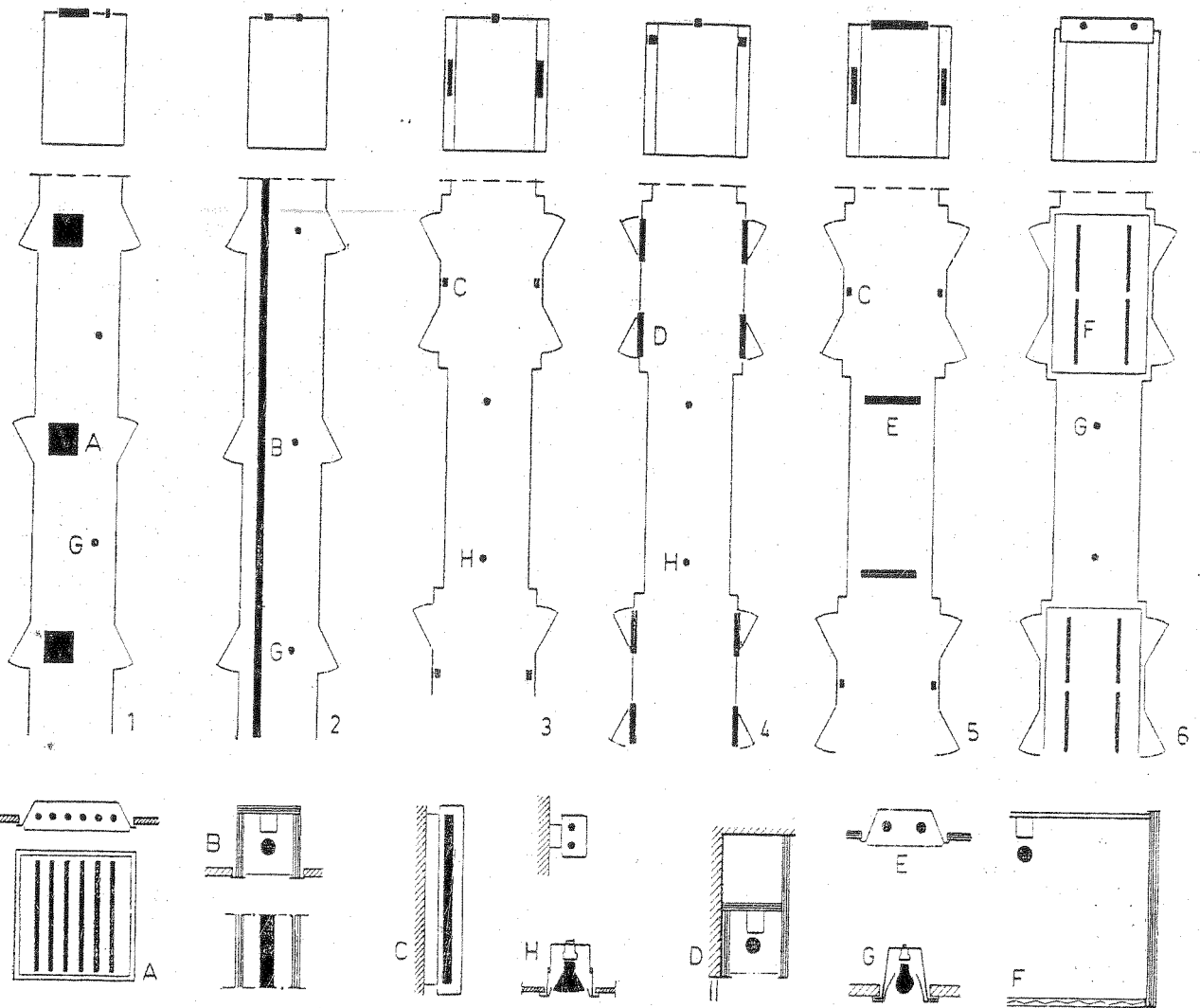
În timpul serii coridoarele pot fi iluminate la un nivel mai redus pentru că atît camerele cît și holurile au un nivel mai mic de iluminare.

În timpul nopții nivelul de iluminare al coridoarelor poate fi din nou redus, avînd însă grija ca prin această operație să nu apară mari neregularități în iluminarea acestora. În afară de economia adusă de reducerea iluminării, aceasta are un efect de liniștire asupra celor ce vin tîrziu, fapt ce contribuie la confortul oferit de hotel. Totuși, iluminatul trebuie să rămînă suficient pentru a se putea citi numerele camerelor.

Disponerea surselor de lumină trebuie astfel făcută încît să se poată realiza o regularitate oarecare a iluminării, lipsită de străluciri și umbre supărătoare.

Pentru aceasta lămpile vor fi acoperite, iar disponerea lor pe pereți și pe plafon trebuie să fie făcută astfel ca distanța de la o lămpă la alta să nu fie mai mare ca 1 1/2 înălțimea coridorului.

Liftul trebuie să fie prevăzut cu iluminat difuz de nivel mare și culoare caldă. Nivelul mare de iluminare reduce senzația de cădere, iar culoarea caldă a luminii avantajează persoanele care stau apropiate față în față. Nivelul de iluminare trebuie să fie cu 50% mai mare decît cel din coridoare, însă nu trebuie să fie mai mic de 100 lx. La intrarea și la ieșirea din lift trebuie prevăzută o lumină suplimentară.



Variante de iluminare a coridoarelor camerelor din hoteluri. Toate soluțiile se bazează pe un iluminat difuz fluorescent și un adaos de lumină incandescentă. Așezarea asimetrică în variantele 1 și 2 evită monotonia; au o putere instalată de 50 – 55 W, determinând o iluminare de 150 – 200 lx. Gruparea ușilor de acces la camere, ca în variantele 3, 4, 5, 6 permite o iluminare în nișe parțiale, diferențele de iluminare contribuind la evitarea monotoniei. (PHILIPS-Hotellighting):

În ceea ce privește scările, acestea pot fi de două feluri: cele folosite de personalul de serviciu și numai în caz de pericol de către pasageri și scările ce dau acces în holuri și restaurante. Pentru primele este suficientă o iluminare utilitară difuză, care să nu arunce umbre pe trepte. Pentru celelalte, iluminarea devine un element decorativ a cărui realizare trebuie făcută cu grijă și atenție.

Iluminarea camerelor de cazare. Punctul de plecare la proiectarea sistemului de iluminare pentru o cameră de cazare îl constituie mărimea și dotarea acesteia ca și diferitele scopuri pentru care va fi utilizată. Pasagerilor trebuie să li se dea tot ce au nevoie pentru a li se asigura confortul necesar. Pentru acest motiv iluminatul va fi proiectat astfel încât să asigure confortul vizual al acestora.

Camera de hotel trebuie deci echipată cu un număr suficient de puncte de lumină, care să stea la îndemâna oaspeților, asigurându-li-se și prin aceasta un cât mai bun serviciu. Lămpile și

Iluminatul general al locului de stat în cameră se face cu o lampă cu picior prevăzută cu două lămpi OPALÉ de 60 W.

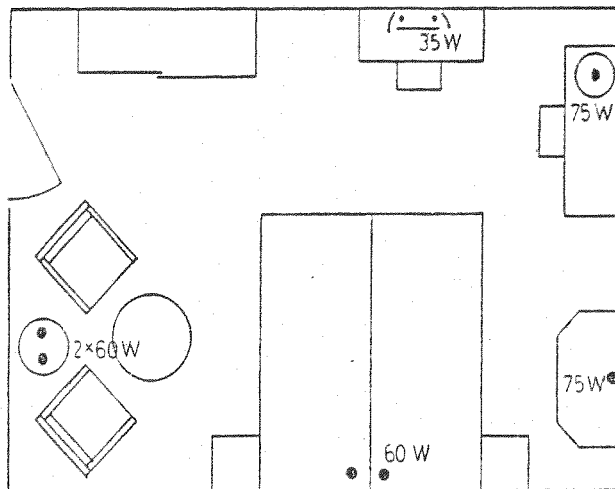
Pentru cititul în pat s-au prevăzut două lămpi reglabile, fiecare cu un reflector în formă de cupă și o lampă de 60 W.

Deasupra lavaboului lumina este asigurată de o lampă OPALĂ de 75 W mascată într-un ansamblu difuzant.

Iluminatul oglinzii mesei de toaletă se face cu lampă PHILINEA de 35 W.

Pe masa de scris se află o lampă OPALĂ de 75 W.

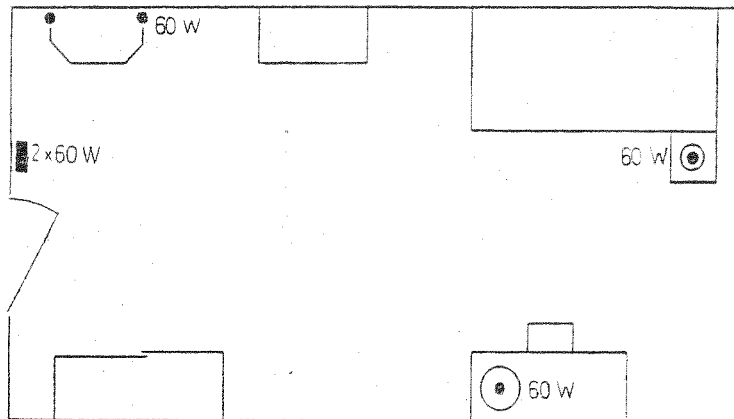
Puterea instalată pe m² de pardoseală este de 26 W.



Iluminatul general se face cu ajutorul unei aplica ce conține două lămpi OPALÉ de 60 W. În afară de aceasta, o lampă de masă cu o lampă incandescentă de tipul OPALĂ de 60 W servește și ca lampă de citit. Pe masa de scris — o lampă de birou cu o lampă OPALĂ de 60 W.

De-a lungul laturilor verticale a oglinzii de deasupra lavaboului se află o lampă incandescentă de 60 W. Pe balcon se află o priză pentru o sursă de lumină.

Puterea instalată pe m² de pardoseală este de 20 W.



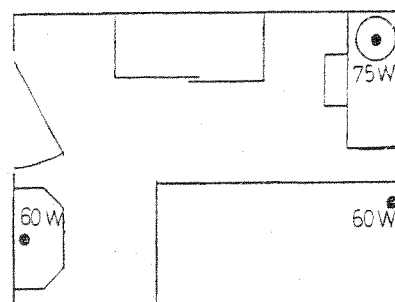
Un exemplu de cameră de hotel modestă, pentru o persoană.

Deasupra lavaboului se află o lampă OPALĂ de 60 W mascată de un ecran difuzant.

Pentru citit, o lampă reglabilă de 60 W cu reflector în formă de cupă.

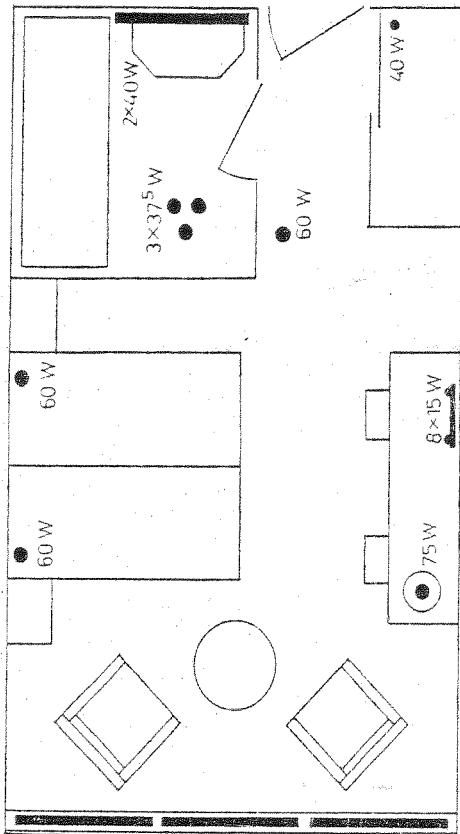
Pe masa de scris o lampă de birou cu o lampă OPALĂ de 75 W.

Puterea instalată pe m² de pardoseală este de 28 W.



Înterupătoarele vor fi astfel așezate încât să apară clar care înterupător acționează o anumită lampă. Se recomandă ca o lampă din cameră să fie acționată de la intrarea în vestibul, de la un înterupător de capăt și stinsă sau aprinsă de la paturi. Celelalte lămpi vor avea înterupătoare individuale.

După modul de mobilare a unei camere de cazare vor fi prevăzute următoarele puncte de lumină: câte o lampă de citit la fiecare pat — noptieră sau lampă fixă la capăt, o lampă de masă la masa de scris sau la scrin, o lampă încastrată la partea de jos a oglinzii de la masa de toaletă și un lampadar care să poată fi deplasat acolo unde este nevoie.



Variante de iluminare a unei camere cu confort ridicat, cu vestibulul și baie (PHILIPS-Hotellichtung).

Iluminatul general se face cu o lumină de cornișă, înzestrată cu trei lămpi fluorescente, care creează o perdea decorativă de lumină.

Pe masa de scris se află o lampă de birou cu o lampă incandescentă OPALĂ de 60—75 W; iluminatul oglinzii mesei de toaletă se face cu opt lămpi mate incandescente de 15 W, amplasate de-a lungul laturilor verticale a oglinzii.

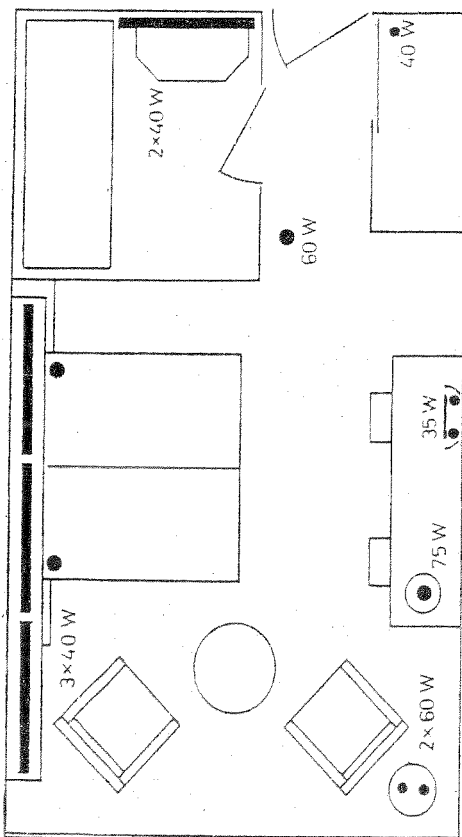
Două ansambluri de iluminat reglabile, prevăzute cu o lampă de 60 W și un reflector sferic (în formă de cupă) pentru cititul în pat.

O lampă incandescentă OPALĂ de 60 W este montată într-o scafă în plafonul vestibulului de intrare.

Dulapul este iluminat cu o lampă incandescentă de 40 W.

Iluminatul camerei de baie se face cu două lămpi montate deasupra oglinzii și mascate cu un ecran din material plastic difuzant; se realizează în același timp și iluminatul oglinzii și iluminatul general.

Puterea instalată pe m^2 de pardoseală este de 24 W. Încălzitul suplimentar în camera de baie se face cu ajutorul a trei lămpi infraroșii de 37,5 W.



Iluminatul general se face cu o lampă de plafon prevăzută cu trei lămpi fluorescente, suspendate la circa 40 cm dedesubtul plafonului.

O lampă cu picior, cu două lămpi tip OPAL de 60 W, în colțul salonului. Pe masa de scris este o lampă de masă de 60—75 W.

Iluminatul oglinzii mesei de toaletă este asigurat de lămpi PHILINEA de 35 W. Pentru cititul în pat sînt două ansambluri de iluminat reglabile, de 60 W fiecare, avînd și un reflector sferic (în formă de cupă). O lampă incandescentă OPALĂ, de 60 W, este montată într-o scafă în plafonul vestibulului de intrare.

Dulapul este iluminat cu o lampă incandescentă de 40 W.

Iluminatul camerei de baie se face cu două lămpi fluorescente aranjate deasupra oglinzii și mascate cu un ecran din material plastic difuzant (se realizează totodată iluminatul general, și al oglinzii).

Puterea instalată pe m^2 de pardoseală este de 27 W.

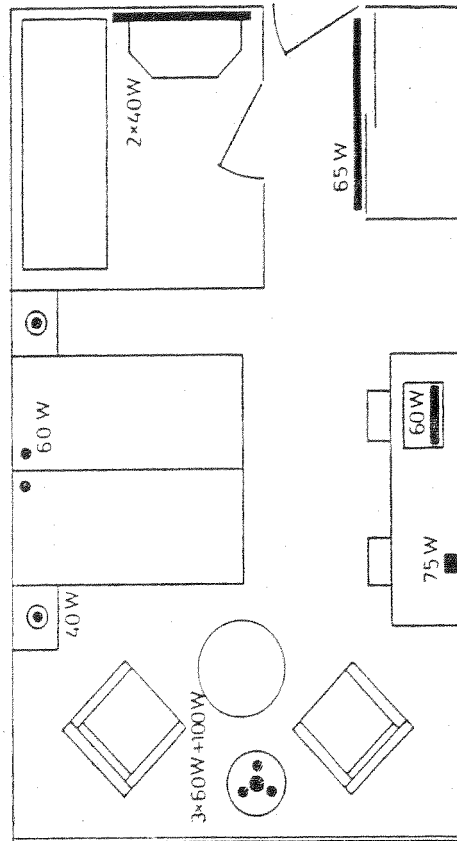
Deasupra dulapului, în vestibulul de intrare, se află o cornișă de lumină cu o lampă fluorescentă. O lampă cu picior pentru iluminatul direct și indirect, cu trei lămpi incandescente OPALE de 60 W, și o lampă de 100 W, se află în dreptul locului de stat din cameră. Masa de scris este iluminată fie printr-o lampă de masă cu o lampă incandescentă de 60—75 W, fie printr-o aplică de perete cu o lampă de aceeași putere.

Masa de toaletă are o oglindă rabatabilă cu o lampă mascată de 60 W.

Pentru cititul în pat sînt prevăzute două lămpi reglabile, fiecare de 60 W, și cu un reflector sferic (în formă de cupă), iar de fiecare parte a patului, pe noptiere, se află cîte o lampă ornamentată decorativ cu o lampă de 40 W.

Iluminatul camerei de baie se face prin două lămpi fluorescente, amplasate deasupra oglinzii, mascate printr-un ecran din material plastic difuzant.

Puterea instalată este de 30 W pe m² de pardoseală.



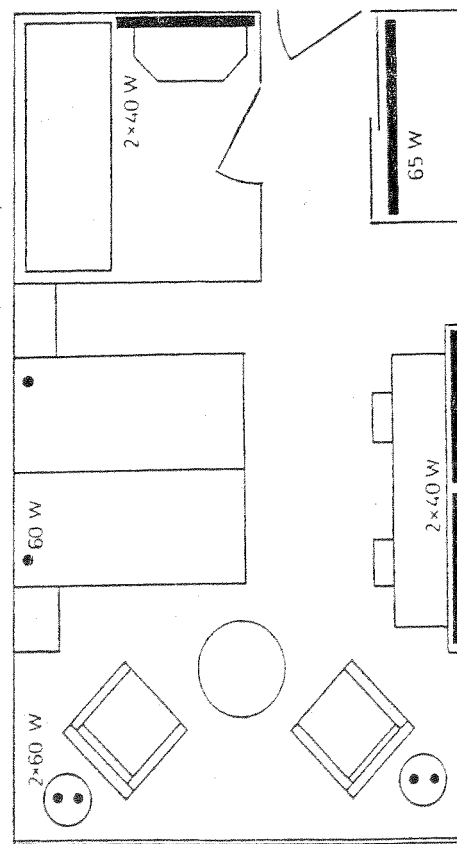
O lampă fluorescentă este instalată în dulapul din vestibulul de la intrare, care iluminează atât interiorul dulapului cît și vestibulul.

Două lămpi cu picior echipate fiecare cu cîte două lămpi incandescente OPALE, de 60 W, sînt amplasate în colțurile de la fereastră ale salonului. Pe perete, la circa 50 cm deasupra mesei de scris și a mesei de toaletă sînt montate două lămpi fluorescente mascate printr-o fișie din lemn sau de metal.

Pentru cititul în pat sînt prevăzute două corpuri de iluminat reglabile, fiecare cu o lampă de 60 W, și un reflector în formă de cupă.

Iluminatul camerei de baie se face cu două lămpi fluorescente amplasate deasupra oglinzii și mascate cu un ecran din material plastic difuzant. Puterea instalată pe m² de pardoseală este de 25 W.

(PHILIPS Hotelslichtung)



Iluminatul general al camerei poate consta dintr-o scafă dispusă deasupra perdelei sau în lungul unuia din pereți, sau dintr-un ornament mural sau alceva similar.

Lumina de la capătul patului trebuie să asigure aproximativ 300 lx pe carte sau ziar, pentru ca să se poată citi un interval de timp fără un efort excesiv. O bună soluție constă în a monta deasupra patului și puțin într-o parte un corp de lampă incandescentă, cu lumină direcțională. Prin aceasta se asigură ca lumina să cadă pe carte evitându-se umbre supărătoare pentru cititor. Lumina trebuie bine ecranată pentru a se evita orbirea în orice parte a încăperii.

Iluminarea vestibulului camerei de cazare. Vestibulul de intrare fiind cea mai întunecată parte a celulei de cazare se recomandă a fi bine iluminat. Aceasta este necesar cu atât mai mult atunci când aici se află montată o oglindă.

Iluminarea băii. Din punct de vedere al unei bune iluminări, în baie este necesar a fi prevăzut un iluminat general care trebuie să se găsească deasupra și în spatele persoanei, atunci când aceasta se află în fața oglinzii, și o lampă sau mai multe la oglindă.

Lămpile de la oglindă se montează deasupra acesteia sau lateral și se ecranează cu un material lumino-tehnic difuzant astfel ca lumina să cadă pe fața persoanei și nu pe oglindă.

Acolo unde camera de baie are dimensiuni reduse se poate renunța la locul de iluminat situat în plafon.

Se mai recomandă ca în toate băile aparținând camerelor de cazare să se prevadă un loc de priză, așezat în partea dreaptă a oglinzii, echipat cu o priză specială pentru mașina electrică de bărbierit.

Instalațiile de curenți slabi

Diferit de felul de dotare cu instalații de curenți slabi pentru hotelurile ce se construiau înainte cu 20—30 ani, în construcția hotelurilor moderne, aceste instalații au căpătat astăzi o dezvoltare deosebită sub impulsul cerințelor sporite, atât ale administrațiilor întreprinderilor în cauză, cât și ale pasagerilor.

Tehnica actuală a curenților slabi poate veni în întâmpinarea rezolvării acestor probleme, dar numai când aceasta este bine aplicată. Atunci, pe lângă confortul ce-l oferă oaspeților, poate să ușureze desfășurarea serviciilor în hotel, să mărească rentabilitatea și să ușureze munca personalului.

În timp ce în trecut, instalațiile de curenți slabi erau limitate numai la trei — telefonul de tip curent, apelul prin semnalizare și ceasornicele electrice — toate puse aproape exclusiv în serviciul pasagerilor, astăzi aceste instalații — într-un număr mult mărit, au ca scop — pe lângă servirea pasagerilor — și simplificarea administrației întreprinderii hoteliere și securitatea localului.

În prezent, instalațiile de curenți slabi destinate unui hotel modern cuprind: instalațiile de telecomunicații — telefon, telespeaker, telex, semnalizare și apel, căutare de persoane, poștă pneumatică, instalația de ceasornice electrice, instalația pentru controlul pazei, instalația de poștă pneumatică și instalația electroacustică.

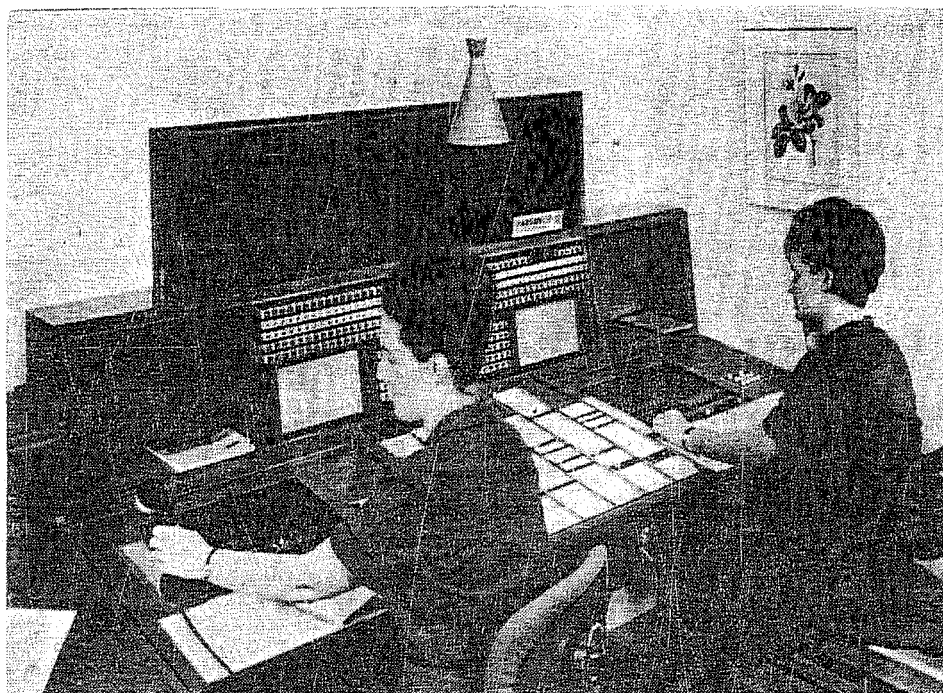
Instalațiile menționate mai sus se aplică în totalitate sau numai parțial în raport cu destinația, mărimea, categoria și gradul de confort cerut a se asigura.

În cele ce urmează vom arăta componența, modul de aplicare și caracteristicile fiecărei instalații în parte.

Instalația de telefon. Instalația de telefon este una din cele mai importante instalații, atât pentru confortul pasagerilor, cât și pentru necesitățile administrației. Tipurile de centrală telefonică variază după numărul posturilor și după natura serviciilor pe care această instalație trebuie să le satisfacă.

La proiectarea unei instalații telefonice de hotel trebuie să fie luate în considerație cerințele generale, aplicabile oricărui hotel, precum și cerințele proprii obiectivului proiectat în raport cu mărimea sa, categoria și confortul ce trebuie asigurat.

Posturi pentru operatoare la centrale telefonice de hotel (Standard Elektrik Lorenz)



Oricărei categorii i-ar aparține hotelul, trebuie să se asigure posibilitățile ca pasagerul să nu poată fi chemat direct nici din afara hotelului și nici din interiorul hotelului de către alți pasageri sau de către personalul de serviciu. Chemarea trebuie să fie posibilă numai prin intermediul operatoarei, pentru ca pasagerul să nu fie deranjat din eroare sau în mod abuziv.

Pentru îndeplinirea condițiilor de serviciu telefonic cerute într-o întreprindere hotelieră se pot utiliza centrale telefonice manuale cu baterie centrală echipate corespunzător, la care întreg serviciul este făcut de operatoare, sau centrale telefonice semiautomate, adică cu serviciu complet automat pentru apelurile făcute de pasageri și nevoile administrației și prin intermediul operatoarei către pasageri din orice parte ar veni aceste apeluri.

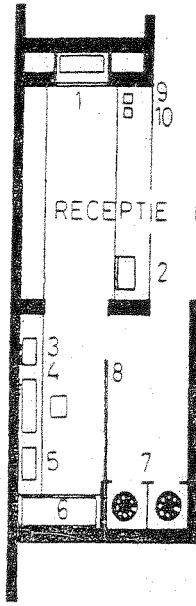
La întreprinderile hoteliere de clasă superioară trebuie prevăzute instalații telefonice semiautomate, cu două grupe de numere, una pentru camerele de cazare și alta deosebită, pentru liniile destinate administrației hotelului.

Posturile telefonice instalate în camerele de cazare trebuie să permită următoarele legături automate, fără intermediul operatoarei:

1. Prin formarea unui număr de o singură cifră pentru-obținerea următoarelor legături:
 - a — operatoarea, de exemplu, prin cifra 0;
 - b — orașul, de exemplu, prin cifra 9 și pentru sistemul telefonic român și legăturile interurbane, prin formarea mai departe a prefixului localității în care se dorește convorbirea;
 - c — cu serviciile hotelului, prin cifrele 1—8, care pot fi: camerista, ospătarul, recepția, informațiile, coaforul, restaurantul, bagajele, direcția etc.

Serviciile care urmează să poată fi chemate de către pasageri se aleg avînd în vedere categoria predominantă a clientelei — turiști, oameni de afaceri sau persoane oficiale — care vor frecventa hotelul, legat de organizarea și dotarea hotelului cu diverse servicii.

La hotelurile moderne chemarea personalului de serviciu nu se mai face prin apel optic ca pînă acum, ci prin telefon. Dacă serviciul chemat este ocupat, pasagerul poate apăsa pe un buton prevăzut tot pe aparat, înainte de a pune microreceptorul pe furcă, pentru ca stabilirea legăturii telefonice cu serviciul chemat să se facă prin apel automat a ambelor părți, de îndată ce serviciul dorit este liber.

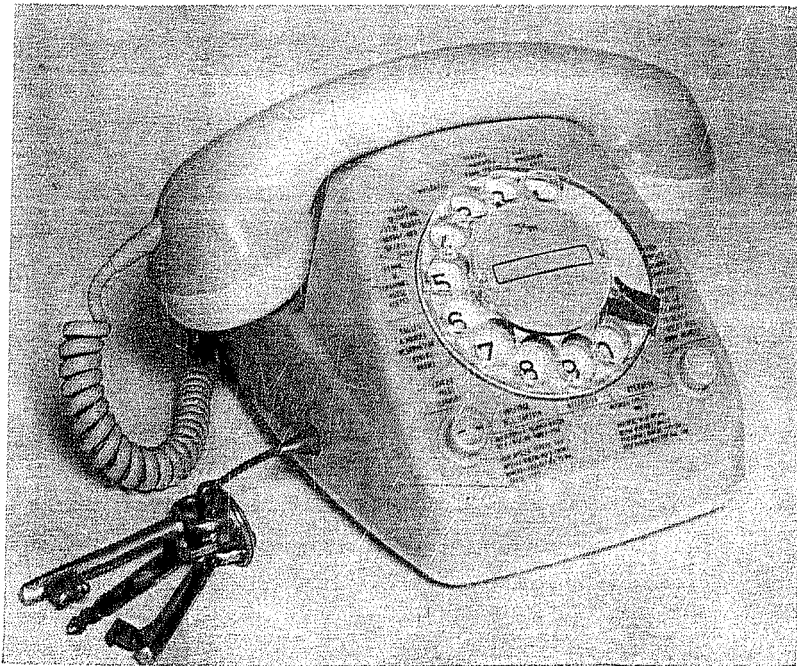
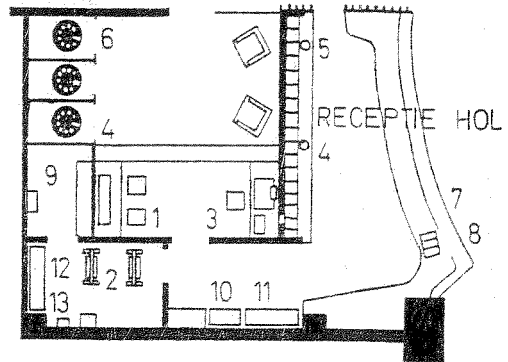


Amplasarea centralei telefonice într-un hotel mic:

1 — tablou pentru comanda iluminatului; 2 — post telefonic recepție; 3 — mașină de scris; 4 — pupitrul operatorului; 5 — telex; 6 — instalația electroacustică; 7 — cabine telefonice; 8 — panou despărțitor; 9 — post pentru vorbit la poartă; 10 — post telefonic la recepție; 11 — oglindă curbă. (SIEMENS)

Amplasarea centralei telefonice într-un hotel mediu:

1 — masa operatorului; 2 — centrală telefonică; 3 — telex; 4, 5 — poștă pneumatică; 6 — cabine telefonice; 7 — post telefonic; 8 — post de comandă pentru instalația de căutat persoane și telefon de poartă; 9 — ceas principal; 10 — avertizare incendiu; 11 — control și pază; 12 — distribuitor pentru instalația de telecomunicații; 13 — alimentare pentru instalațiile de telecomunicații. (SIEMENS)



Aparat telefonic tip hotel (Standard Elektrik Lorenz).

Aparatele telefonice ce se instalează în camerele de hotel sînt de tip special și au prevăzute în dreptul numerelor sau în locul numerelor de pe disc, pentru a ușura pasagerului utilizarea, simboluri corespunzătoare serviciilor ce pot fi chemate.

2. Avertizarea mesajelor printr-o lampă de semnalizare montată pe aparatul telefonic, care se aprinde prin pîlpîire de îndată ce un aviz sau un mesaj a fost depus telefonic sau la recepție în lipsa pasagerului. În acest caz, prin formarea de către pasager a numărului de o singură cifră corespunzătoare mesajelor, i se comunică telefonic conținutul și lampa de semnalizare se stinge.

3. Înstiințarea cameristei, care se găsește pentru curățenie, într-o cameră de hotel un oarecare timp. Pentru aceasta camerista introduce o fișă în jack-ul prevăzut în acest scop în partea laterală a aparatului telefonic. Orice chemare a acesteia este atunci dirijată la locul respectiv, iar camerista poate răspunde chemărilor ce i se fac.

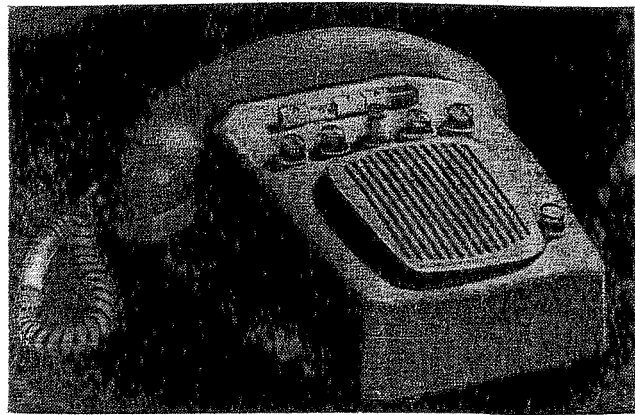
Prin introducerea fișei în aparat, pe un tablou de control se aprinde o lampă de semnalizare care indică numărul camerei în care se află camerista. Acest tablou se așază corespunzător organizării hotelului, fie la portar, fie într-un oficiu special destinat la camerista șefă.

4. Posibilitatea pentru pasager de a opri orice chemare telefonică pentru un anumit timp spre a nu fi deranjat, prin apăsarea sau întoarcerea unui buton. Prin aceasta pasagerul transmite un semnal la masa operatoarei care-i indică „nu deranjați”, adică nu dați legătura telefonică decât pentru convorbiri urgente sau importante, de exemplu o chemare internațională.

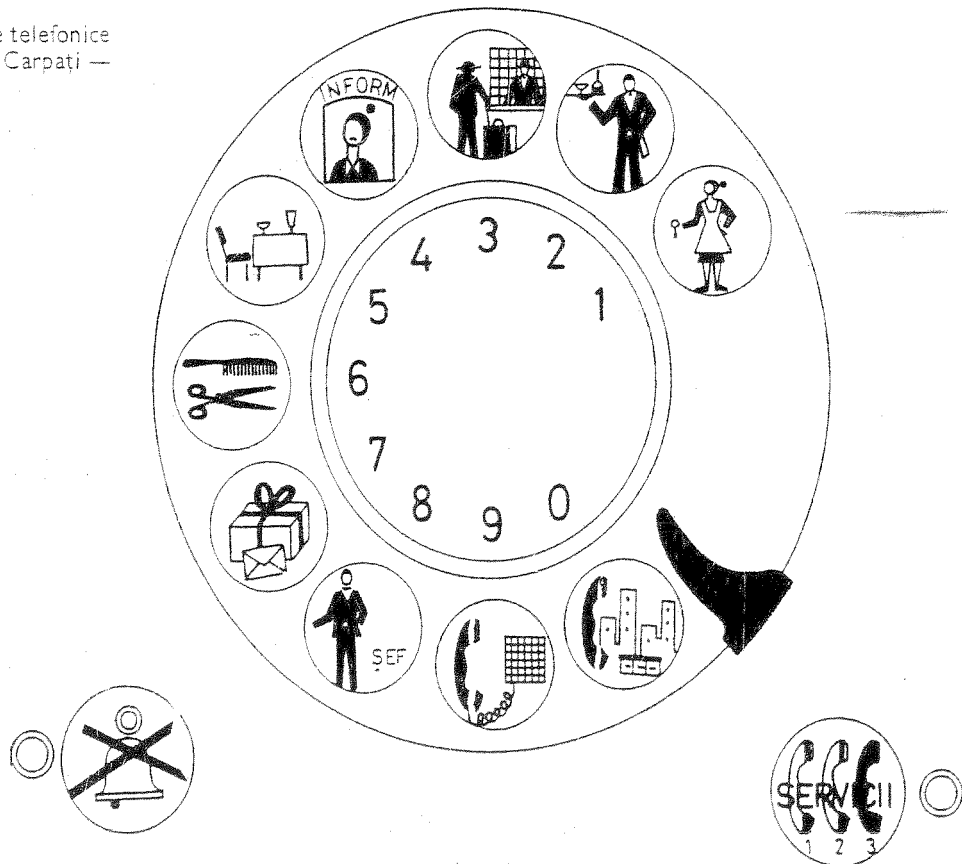
De la posturile telefonice instalate în camerele de cazare, următoarele legături trebuie obținute prin cerere făcută operatoarei:

- a) legătura cu posturile telefonice din rețeaua administrației;
- b) legătura cu posturile telefonice din celelalte camere de hotel.

Aparat telefonic tip hotel, combinat cu instalație de radio distribuție pentru hoteluri mici — W.S.W.



Disc pentru aparatele telefonice tip hotel (Hotel Carpați — Brașov).



Pentru convorbirile telefonice ale administrației cu orașul sau cu interurbanul trebuie prevăzut controlul prin contorizarea automată a convorbirilor pentru fiecare post în parte;

c) legătura automată prin formarea unui număr de o singură cifră, la fel ca și de la posturile telefonice din camere cu serviciile hotelului.

În țara noastră sînt prevăzute cu instalații telefonice la nivelul descris mai sus, hotelurile Athénée Palace din București, Intercontinental—București și Carpați din Brașov.

Pentru dimensionarea instalației telefonice trebuie deci prevăzut de la început cîte posturi telefonice sînt necesare pentru camerele de cazare și cerințele pentru serviciul telefonic destinat pasagerilor, precum și numărul de posturi destinate administrației hotelului.

În stadiul actual al pretențiilor de confort ale unui hotel modern, se prevede pentru fiecare cameră de cazare un post telefonic. În hotelurile de lux cu confort sporit se mai instalează și în baie un aparat telefonic legat în paralel cu cel din cameră, spre a putea răspunde fără deranj la o eventuală chemare. De la acest post nu se pot face apeluri telefonice.

Tipul de telefon ce se instalează în băi este de construcție specială, ce înlătură orice risc de apariție a unor tensiuni periculoase de atingere.

Aparatele telefonice ce se instalează în camerele de cazare sînt de tip diferit de cel ce se prevede în instalațiile curente. Acestea sînt echipate tehnic cu elementele care să facă posibil scopul pentru care sînt destinate. Tipul acestora mai depinde și de felul centralei telefonice utilizate, de exemplu, cu serviciu manual, sau semiautomat, sau în alt sistem.

Pentru facilitarea exploatării, numărul ce se atribuie telefonului din camera de hotel este identic cu numărul camerei respective.

Instalația telefonică mai trebuie să fie echipată, în interesul economiei întreprinderii de orice mărime și categorie ar fi, cu dispozitive pentru taxarea automată a costului convorbirilor telefonice locale sau interurbane efectuate de pasageri.

Înainte de părăsirea hotelului, la întocmirea notei de plată se citește contorul și se înscrie în aceasta costul convorbirilor, după care, prin apăsarea unui buton, se aduce contorul la zero, gata să taxeze convorbirile noului ocupant al camerei. În țara noastră, sistemul acesta este instalat la hotelurile Athénée Palace din București și Carpați din Brașov.

În marile întreprinderi hoteliere se prevăd sisteme de taxare automată a convorbirilor, cu înscrierea directă în nota de plată a duratei convorbirii, a costului acesteia, a datei, a numărului cerut și a numărului postului telefonic de la care s-a chemat.

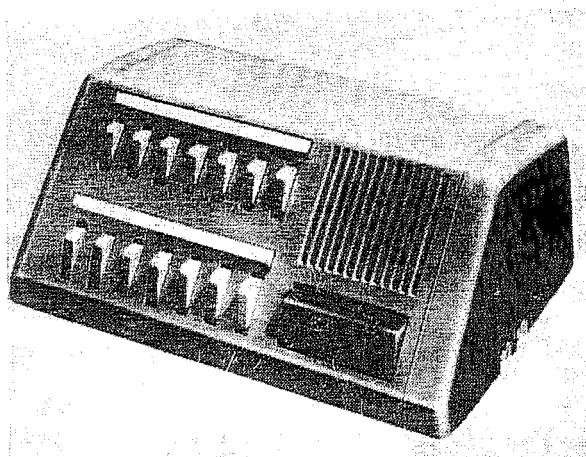
Pentru ușurința găsirii persoanelor cu răspundere din conducerea și administrarea hotelului, instalația telefonică a unui hotel modern trebuie întregită cu dispozitivele de căutare a acestor persoane. Persoanele îndreptățite la acest serviciu poartă în buzunarul hainei un aparat tranzistorizat de dimensiuni reduse cu care se recepționează semnalul de apel. Fiecărei persoane îi este repartizat un semnal propriu, la auzul căruia este suficientă formarea unui anumit număr la cel mai apropiat post telefonic pentru a se stabili automat legătura telefonică cu cel ce cheamă. Acest sistem a fost prevăzut pentru căutarea a 12 persoane la hotelurile Athénée Palace din București și Carpați din Brașov.

Și hotelurile cu un număr de camere mai mic, pensiuni sau moteluri, dar la care se prevede un confort desăvîrșit pentru pasageri pot fi echipate cu instalații telefonice manuale care să poată îndeplini serviciile principale după aceleași principii. Aceste instalații cu un cost de investiție sensibil redus în raport cu instalația semiautomată de tipul descris mai sus, pot satisface cerințele unor întreprinderi de cazare cu pînă la 50 camere.

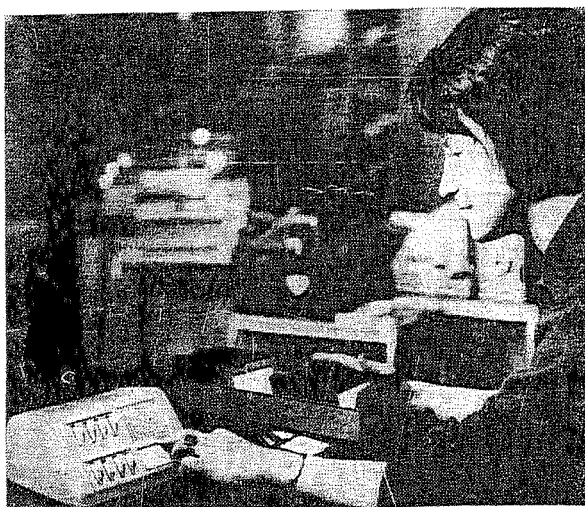
Tehnica telefonică actuală poate satisface orice cerință de serviciu a unei întreprinderi hoteliere mari sau mici, prin instalații anume concepute după mărimea și cerințele de confort ale unității respective. O grupare de unități hoteliere aparținînd de exemplu unui trust pot fi interconectate spre a se asigura și în acest fel comunicațiile cele mai ușoare pentru administrație, ca și pentru confortul pasagerilor.

Instalația de intercomunicație. Instalația de intercomunicație este un factor economic impor-

Aparat pentru intercomunicații Siemens.



Instalație de intercomunicații la Serviciul de contabilitate (Hotel Intercontinental — Frankfurt).

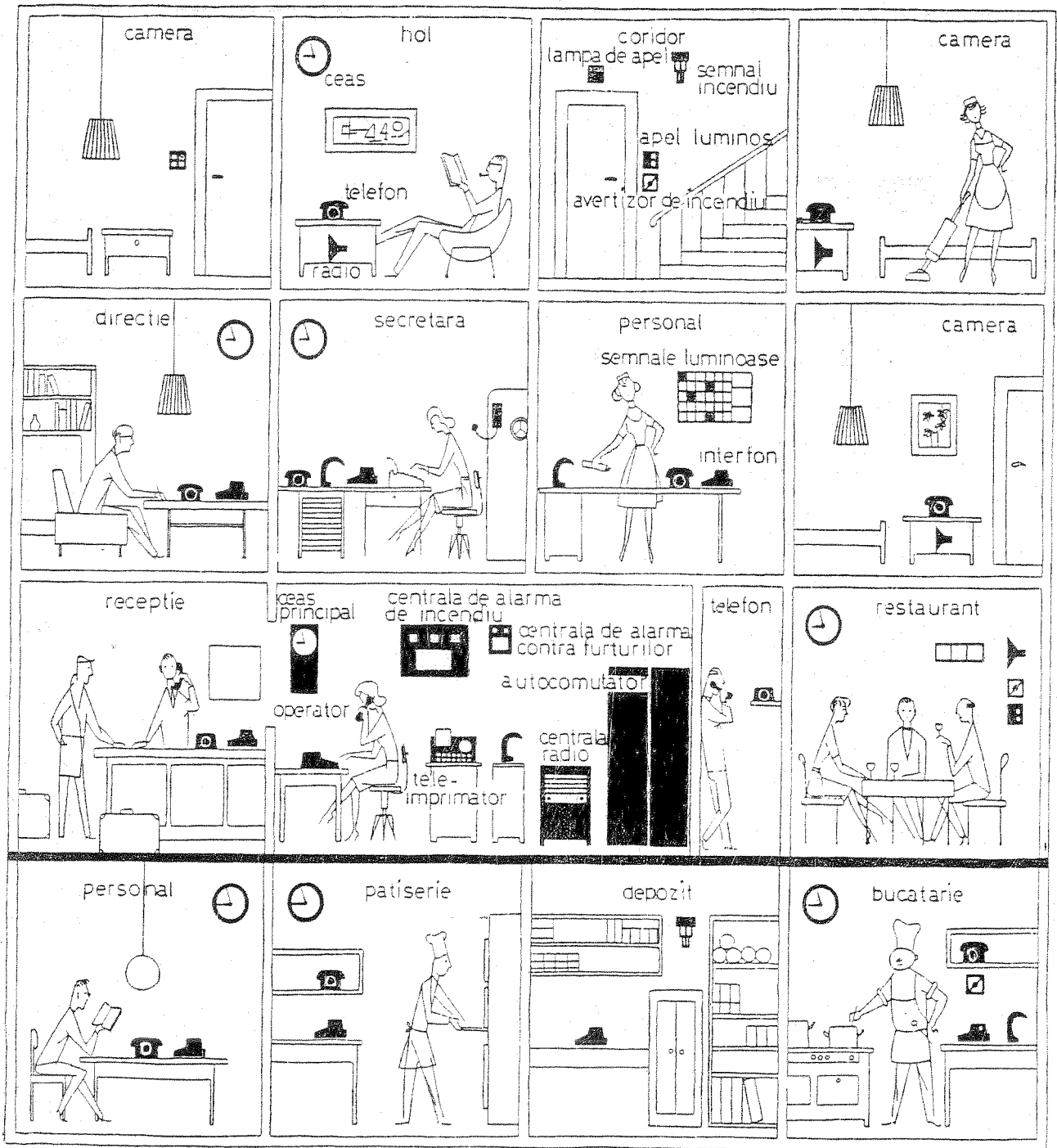


tant în eficiența activității hoteliere. Această instalație este din punct de vedere funcțional un auxiliar al instalației de telefon și servește pentru comunicațiile interne ale administrației și serviciilor, ajutând desfășurarea rapidă a activității în hotel prin posibilitatea ce o oferă de a se vorbi direct, fără a se ține în mână un microreceptor, ca în cazul utilizării telefonului.

Legătura dorită se obține ușor și deosebit de repede prin simpla apăsare a butonului de pe aparatul corespunzător postului chemat. Cel ce răspunde nu trebuie să-și părăsească locul și nici să-și întrerupă munca. De exemplu, personalul bucătăriei poate răspunde nemijlocit întrebărilor ospătarilor.

Instalația de intercomunicație ușurează în general munca personalului și ajută desfășurarea nestânjenită a activității. Posibilitățile de utilizare într-un hotel a unei asemenea instalații sînt multiple și țin direct de organizarea întreprinderii. Printre utilizările mai frecvente sînt legăturile de la recepție cu administrația, de la conducerea comercială la bucătărie, bufet, restaurant etc., de la bucatarul șef la încăperile de preparare, între bufet și ospiciile ospătarilor de etaj etc.

Modul de realizare a unei asemenea instalații depinde în primul rînd de modul de lucru stabilit pentru hotelul în cauză. O astfel de instalație poate corespunde oricărei organizări și necesități de serviciu stabilite, bineînțeles, prin tema de proiectare. Pot fi făcute instalații simple cu convorbiri de la un post central — al șefului — radial către posturile secundare, fără ca acestea să poată vorbi între ele, sau instalații complexe cu mai multe posturi principale interconectate, legate la posturi secundare diferite sau comune pentru unul sau mai multe posturi principale. Se pot realiza, de asemenea, instalații mai complexe care permit oricărui post să vorbească cu



Exemple de aplicare a echipamentelor de comunicație în hotelurile moderne (S. E. L.).

oricare din celelalte posturi conectate în rețeaua respectivă. Totul depinde de categoria întreprinderii hoteliere, de dotarea și complexitatea organizării sale.

Instalația TELEX. Instalația telex constituie un sistem de telecomunicație scrisă, ce servește atât administrația hotelului cât și pasagerii acestuia. Orice hotel echipat cu o asemenea instalație câștigă în importanță, deoarece pasagerii aparținând în special mediului comercial preferă, la alegerea unui hotel, pe acela care este dotat cu o instalație de telescriptoare. Telexul oferă mijlocul de comunicație rapidă și mai ieftină decât telefonul pentru transmiterea unor texte lungi sau care trebuie să rămână scrise. Un om de afaceri în călătorie poate comunica prin telex în orice moment cu firma sa sau cu partenerii săi comerciali. Telexul este zi și noapte gata a primi orice comunicare fără a fi prevăzut cu personal permanent de serviciu, adică transmisiunile prin telex pot fi făcute la orice oră și în special la orele din noapte care au o tarifară redusă.

Pentru administrația hotelului utilizarea telexului are de asemenea avantaje importante. Acesta face mai simplă și mai rapidă corespondența comercială. Se pot trimite scrisori urgente cum sînt comenzile pentru aprovizionarea întreprinderii și pot fi primite de la pasageri comenzi pentru camere, fără posibilitate de greșeli de înțelegere. Pentru serviciul interior telexul ajută la raționalizarea acestuia și servirea mai promptă și fără greșală a pasagerilor. Un exemplu de utilizare aplicat în marile întreprinderi hoteliere este cel privind comenzile date din camere de către pasageri. Comanda pentru o consumație dată prin telefon, dintr-o anumită încăpere la oficiul central de comenzi este transmisă de îndată și recepționată concomitent de aparatele telex de la bucătărie sau bar, la ospătarul de la oficiul de etaj și la contabilitate.

La toate punctele de recepție, comanda apare scrisă, fără puțină de înțelegere eronată și astfel, în timp ce ospătarul de etaj primește meniul sau băuturile comandate prin ascensorul de mîncare, costul consumației a și fost contabilizat și trecut în contul camerei respective.

Acesta a fost numai unul din exemplele de utilizare mai răspîndită. Pot fi date și alte utilizări instalației de telescriptoare interne, potrivit organizării și multitudinii serviciilor oferite de hotel.

Instalația pentru semnalizarea situației camerelor. În hotelurile moderne s-a simțit nevoia controlului și cunoașterii în orice moment a situației în care se află o cameră de cazare: dacă este liberă sau ocupată, dacă este curată sau nu și în care cameră se află camerista.

Pentru acest serviciu se utilizează o instalație de semnalizare optică cu tablouri așezate la recepție, la casier și la gospodăria hotelului.

Tabloul de la recepție este echipat pentru fiecare cameră cu cîte o lampă verde, una roșie și un buton.

Tabloul de la casier este echipat pentru fiecare cameră cu o lampă verde și un buton.

Tabloul de la gospodăria hotelului este echipat cu cîte o lampă verde, roșie și albă pentru fiecare cameră.

Lampa verde arată dacă camera este liberă sau nu; lampa roșie dacă este curată sau nu, iar lampa albă prezența cameristei.

Cînd camera este ocupată de un pasager, se apasă butonul prevăzut pe tabloul de recepție. Atunci lămpile verzi de pe toate tablourile se sting.

Cînd camera se eliberează, adică atunci cînd casierul încasează nota cerută de pasager la plecare, acesta acționează butonul corespunzător de pe tabloul său. Prin acesta lămpile verzi și roșii de pe tablouri se aprind.

În acest moment de la gospodăria hotelului se dă ordin cameristei pentru curățirea camerei. Cînd camerista intră în cameră introduce fișa sa în bușca aparatului telefonic și atunci se aprinde lampa albă de pe tabloul de la gospodăria hotelului. Cînd camera este gata, supraveghetoarea de etaj este obligată a face controlul și a introduce fișa sa în bușca de control prevăzută pe aparatul telefonic sau pe o placă așezată sub întrerupătorul de lumină. Atunci se stinge lampa roșie respectivă de pe tablourile situate la recepție și gospodărie, ceea ce înseamnă că se poate închiria din nou camera.

Sistemul de semnalizare descris a fost conceput de fabrica Siemens pentru Hotelul Intercontinental din Frankfurt / Main.

Instalația de poștă pneumatică. Deși această instalație nu aparține curentilor slabi este totuși una de telecomunicație și ca atare este prevăzută și proiectată în cadrul acestor instalații.

Poșta pneumatică servește la transmiterea imediată a notelor de plată la casierie, pentru orice serviciu prestat unui pasager. Casieria se leagă cu căi de transmisie directe de la sala micului dejun, restaurant, bar, centrala telefonică, contabilitatea, spălătoria, serviciul de etaj, portarul etc., potrivit organizării și serviciilor oferite de hotel.

Cu ajutorul acestei instalații se face posibilă contabilizarea imediată a oricărei sume datorate de către pasageri.

Instalația de poștă pneumatică scutește personalul de drumuri inutile, scurtând în acest fel timpul în care poate fi îndeplinit un anumit serviciu.

Instalația electroacustică. Hotelurile de clasă superioară sînt echipate cu una sau mai multe instalații electroacustice în raport cu mărimea și dotarea sa. În mod obișnuit aceste instalații sînt grupate într-o singură centrală și se leagă în orice caz între ele prin circuite de intercomunicație, pentru a permite intervenții funcționale de la una la alta, conform cerințelor de funcționare stabilite prin tema care a stat la baza proiectării.

În general, instalațiile electroacustice ale unui hotel trebuie să asigure în camerele de cazare transmiterea mai multor programe de radio. De exemplu, în cazul orașului București trebuie prevăzute posibilități pentru minimum trei programe.

Separat de programele de radio este necesar a fi prevăzut cel puțin un canal pentru transmisii din surse locale: magnetofon sau muzica din restaurant și bar, dacă acestea sînt cuprinse în dotarea hotelului.

Pot fi prevăzute difuzoare și în încăperile comune destinate publicului, prin care să fie redat unul din programele posibil a fi transmise.

Atît rețeaua difuzoarelor instalate în camere, cît și cea a difuzoarelor instalate în încăperile comune destinate uzului pasagerilor apar necesar a fi legate selectiv la un microfon acționat de la centrala telefonică. Prin această instalație se pot transmite comunicări de interes general sau personal. De exemplu, un pasager care se află în restaurant la masă poate fi chemat pentru o convorbire telefonică sau se poate da alarma în cazul unui incendiu.

Instalațiile separate cu servire locală se pot prevedea în spații izolate cu un anumit specific, cum ar fi o sală de dans intimă sau o sală de spectacol cu funcțiune polivalentă. Cu astfel de săli sînt dotate, în majoritate, marile hoteluri din străinătate. Și de la acestea se prevăd legături cu centrala instalațiilor electroacustice a hotelului, pentru a se putea prelua unele din manifestările de interes mai larg.

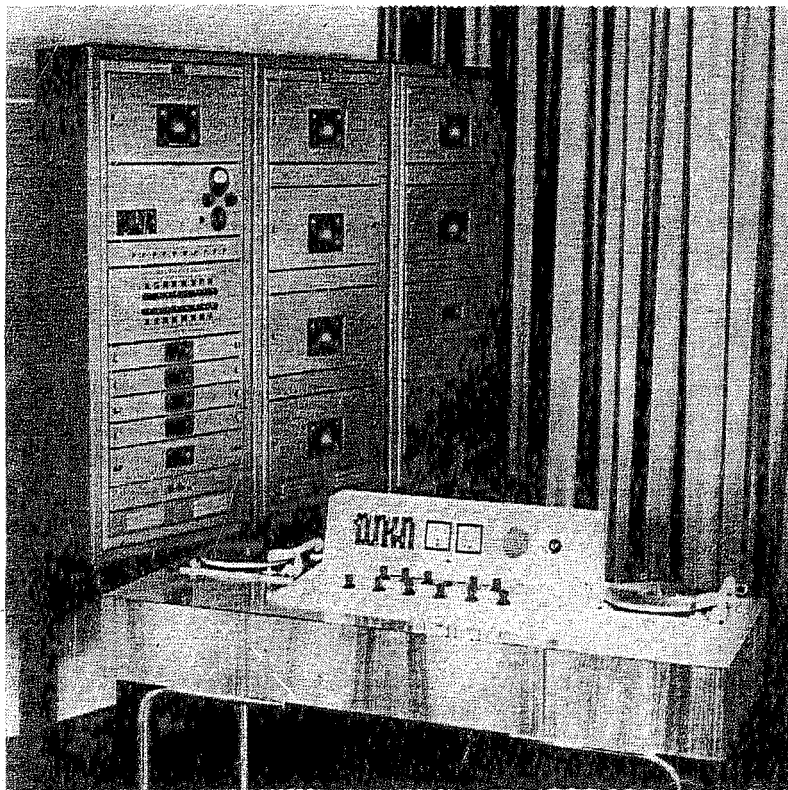
Oriunde ar fi instalate difuzoarele, prezența lor trebuie să fie fizic și acustic discretă. Disimularea lor este strîns legată de rezolvarea plastică ce se dă încăperilor, în timp ce „discreția” acustică ține de proiectul acestei instalații și mai ales de calitatea aparatelor folosite.

În camerele de cazare ansamblul difuzor și dispozitivele de alegere a programului și reglajul volumului sonor se integrează în mobila încăperii, de preferință la noptieră, spre a se putea mînuși instalația de la pat.

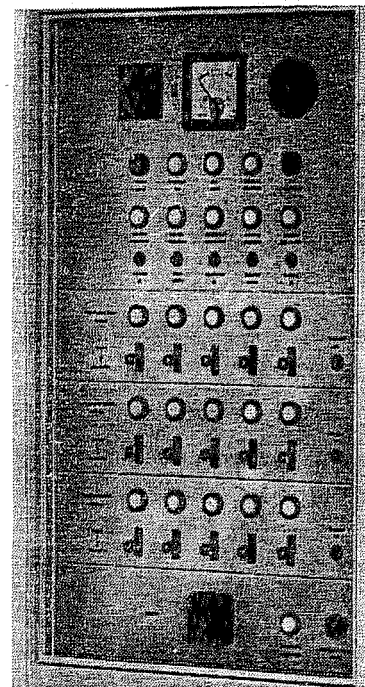
În încheiere ținem să subliniem importanța pe care o are calitatea auditei ce trebuie realizată, atît în ceea ce privește sunetul în sine, cît și nivelul sonor care are directă influență și contribuție asupra ambianței ce se crează în local. Menționăm că este de preferat lipsa oricărei instalații electroacustice, decît prezența uneia cu aparate de calitate mediocră sau rău concepută.

Instalația de antenă pentru recepția emisiunilor de radio și televiziune. Existența unei instalații de distribuție a programelor de radio, în dotarea unui hotel și răspîndirea largă a aparatelor de radio tranzistorizate nu pot satisface singure cerințele pasagerilor în această direcție.

De aceea este necesar a se prevedea și posibilitatea utilizării unor aparate de recepție radio și televiziune individuale, atît în camerele de hotel cît și în încăperile comune destinate pasagerilor.



Stație de radioamplificare hotelieră.



Centrală pentru avertizarea incendiilor — Siemens.

Pentru aceasta este nevoie de o instalație de antenă colectivă de recepție, cu prize în toate camerele și încăperile de uz comun, unde se întrevăde utilizarea unor aparate individuale de recepție radio și televiziune.

Instalația de ceasornice electrice. O altă instalație utilă în orice hotel este cea de ceasornice, care trebuie să arate ora precisă în toate punctele de serviciu. Această instalație este comandată prin impulsuri electrice de la un ceasornic principal pentru întreaga rețea de ceasornice secundare de orice tip.

Ceasornice secundare se instalează la etaje și în încăperile comune destinate pasagerilor. Forma, mărimea și aspectul se aleg potrivit finisajului ce se dă acestor încăperi.

Ceasornice secundare de formă obișnuită se instalează în toate spațiile tehnice pentru a ușura îndeplinirea serviciului.

La recepție, la casă și la spălătorie, se instalează aparate de ștampilat, care marchează scris data, ora, semnul distinctiv al ghișeului, precum și numele hotelului.

Pentru controlul venirii și plecării de la serviciu al personalului hotelului, care este foarte numeros, atingând ca cifră — în marile hoteluri — pe cea a numărului camerelor, se prevăd ceasornice de control cu fișe de tip special corespunzător orelor diferite de începere și terminare ale diverselor funcțiuni.

Instalația pentru avertizarea incendiului. Această instalație se realizează conform normelor obișnuite, în ceea ce privește distribuția și așezarea butoanelor sau anunțătoarelor automate.

Pentru rapida orientare asupra locului de unde s-a dat alarma este recomandabil ca, lângă centrală, să se monteze un tablou cu planul clădirii pe care să fie marcate cu lămpi de semnalizare locurile unde sînt așezate anunțătoarele. Cînd unul din aceste anunțătoare a fost acționat, se aprinde și lampa respectivă care arată în acest fel locul incendiului.

În afară de semnalizarea optică și acustică ce apare la locul centralei de avertizare mai trebuie prevăzute clopote de alarmă în unul sau mai multe birouri ale conducerii hotelului sau în locuința administratorului, dacă o asemenea dotare există. De la aceste puncte mai trebuie prevăzută posibilitatea comenzii unui număr de clopote de alarmă răspândite în tot hotelul. Această alarmă este dată numai de persoanele din conducerea hotelului, după ce cunosc întinderea sinistrului și apreciază acest lucru ca fiind necesar.

Instalația pentru controlul pazei. Pentru întreprinderile hoteliere cu funcțiuni multiple și volum mare clădit, care au spații tehnice și depozite numeroase de tot felul, apare necesară instituirea unui serviciu de pază. Controlul efectuării rondurilor personalului însărcinat cu paza se face cu ajutorul unei instalații pentru controlul pazei, care se grefează pe rețeaua instalației pentru avertizarea incendiilor. Paznicul trebuie să introducă cheia sa într-o serie de aparate anume instalate pe parcursul ce trebuie să-l urmeze pentru pază. Dacă rondul nu se efectuează în timpul și la intervalele stabilite se declanșează alarma la centrală, indicând în același timp locul unde a ajuns paznicul, fie că și-a făcut datoria, fie că s-a întâmplat ceva. La apariția unei astfel de alarme se intervine cu personalul anume desemnat pentru asemenea cazuri.

Recomandări generale privind instalațiile de curenți slabi. S-a arătat în cele expuse mai înainte care sînt cele mai utilizate instalații de curenți slabi într-un hotel modern. Posibilitățile de aplicare ale curenților slabi sînt însă practic nelimitate, întrucît în stadiul actual al tehnicii orice cerință poate fi îndeplinită.

În afară de întocmirea încă de la începutul proiectării a unei teme clare și complete, prin proiect trebuie create condiții pentru extinderea și completarea cu noi instalații de curenți slabi pe cît posibil fără degradări ale finisajului.

Astfel, trebuie stabilite tipurile și cuprinsul instalațiilor, locul centralelor, al nișelor de concentrare a circuitelor, al locurilor de utilizare, precum și modul de pozare al cablurilor și circuitelor. Trebuie să se țină seama că numărul firelor crește de la o nișă la alta în direcția centralei, întrucît fiecare loc de utilizare se leagă la centrala respectivă prin circuit propriu.

Trebuie prevăzute canale și șlițuri larg dimensionate, precum și treceri prin pereți și platforme, atît pentru o pozare ușoară a circuitelor, cît și pentru posibilitatea adăugării ulterioare a unor circuite și chiar prepararea terenului pentru așezarea de noi nișe de concentrare și distribuție.

Rezultă din experiență că organizarea unei exploatare nu rămîne neschimbată și ca urmare nici instalațiile care o servesc nu pot rămîne nemodificate. Deci, după scurgerea unui interval de timp mai mare sau mai mic, instalațiile de curenți slabi vor fi mărite sau completate cu noi instalații, dacă nu chiar schimbate cu totul. Apare deci clar că este absolut necesar să fie create încă în faza de proiectare, posibilități pentru aceste viitoare completări și extinderi, care vor apărea în mod inerent.

Numai o strînsă colaborare între arhitectul proiectant și proiectanții de specialitate poate asigura realizarea unui proiect armonios și, prin urmare, a unor instalații cu mare eficiență economică și tehnologică.

Alimentarea cu energie electrică. Datorită puterii mari absorbite, aproape în toate cazurile, pentru alimentarea cu energie electrică a unui hotel este necesar a se prevedea un post de transformare. Acesta va fi așezat pe cît posibil în centrul de greutate al cererii de energie, de către cei mai mari consumatori, spre a face instalația mai economică și mai sigură în funcționare, datorită posibilității de a se prevedea o rețea de distribuție de joasă tensiune cît mai puțin întinsă.

Pentru întreprinderile hoteliere de clasă superioară se recomandă a se prevedea o alimentare de avarie prin grup electrogen, destinată a prelua consumatorii ce trebuie să asigure continuarea activității în hotel; iluminatul parțial al spațiilor publice, al bucătăriei și al instalațiilor de forță aferente pentru asigurarea unei funcționări reduse. Incluziunea altor consumatori de forță în rețeaua de avarie se va face ținîndu-se seama de gradul de confort minim cerut a fi dat pasagerilor.

În afară de alimentarea de avarie se va prevedea un iluminat de siguranță alimentat dintr-o baterie de acumulatori, destinată a asigura iluminatul căilor de circulație și în special al punctelor de dificultate ale acestora.

Iluminatul de siguranță la hoteluri turistice și la cele de mai mică importanță se va realiza în conformitate cu prevederile normelor în vigoare.

Distribuția energiei se face de la un tablou general de joasă tensiune, echipat și organizat corespunzător schemei rezultate pentru gradul de confort cerut. Plecările din tabloul general alimentează mai departe tablourile secundare așezate pe cât posibil în centrele de greutate ale consumatorilor grupați pe specific.

În ceea ce privește puterea utilă necesară alimentării cu energie electrică a unei întreprinderi hoteliere, indicăm mai jos următorii coeficienți medii de utilizare, rezultați din practică:

Hoteluri cu confort ridicat		
— iluminat	coeficient mediu de utilizare	0,6—0,8
— forță	coeficient mediu de utilizare	0,5—0,6
— climatizare	coeficient mediu de utilizare	0,6—0,7
Hoteluri turistice		
— iluminat	coeficient mediu de utilizare	0,3—0,4
— forță	coeficient mediu de utilizare	0,4—0,5

Instalația de ascensoare. Printre problemele pe care un arhitect trebuie să le rezolve la proiectarea unui hotel este și aceea de a prevedea o instalație de ascensoare eficientă și economică în același timp. Experiența a arătat că numărul ascensoarelor și calitatea acestora este o componentă principală a realizării economice în ansamblu a întreprinderii proiectate.

Ascensoarele trebuie așezate, pentru maximum de eficiență, în punctul central al circulației. Ele trebuie să fie accesibile de la toate intrările în clădire.

Cînd sînt necesare mai multe ascensoare, acestea trebuie amplasate împreună, într-una sau mai multe baterii. O baterie de ascensoare trebuie astfel dispusă încît distanța de parcurs de la butonul de comandă la cea mai îndepărtată cabină să fie minimă.

Astfel, pînă la patru ascensoare, acestea se așază în linie.

Cînd sînt necesare mai mult de patru ascensoare, acestea se dispun în baterii așezate față în față, fiecare baterie avînd în linie pînă la maximum patru ascensoare.

Dacă numărul ascensoarelor este mai mare de opt, acestea se dispun în două grupe de baterii, de trei sau patru ascensoare. Aranjamentul preferat pentru baterii de patru pînă la opt ascensoare este cel în „alcov” care are avantajul că evită interferența între persoanele ce așteaptă și cele ce ies din cabine.

Distanțele minime între bateriile de ascensoare așezate față în față sînt de 4 m, atunci cînd ascensoarele sînt prevăzute cu uși de acces rabatabile și de 3 m, atunci cînd acestea au uși culisante. După standardul românesc, ascensoarele de persoane se împart în trei grupe, după felul ușilor cu care sînt prevăzute, astfel:

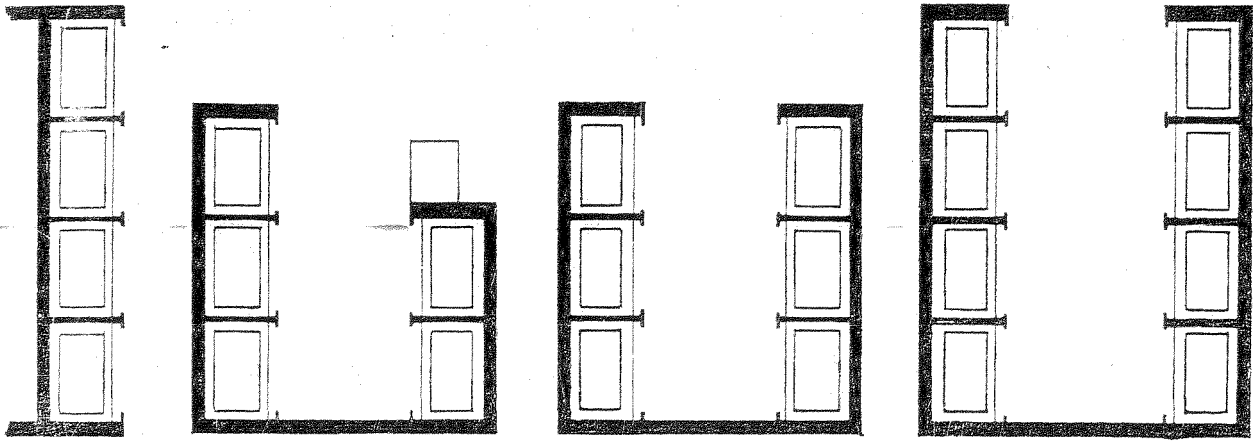
— grupa A, cu uși rabatabile sau culisante, manuale, la cabină și uși de acces la puț rabatabile;

— grupa B, cu uși culisante automate la cabină și uși de acces la puț rabatabile, semiautomate;

— grup C, cu uși culisante automate la cabină și la puț.

Numărul de ascensoare necesar este determinat de înălțimea clădirii (numărul de etaje) și de numărul de persoane ce trebuie transportate, iar capacitatea de transport reiese din viteza de transport, sarcina nominală (numărul de persoane pe unitate) și numărul de ascensoare.

Sarcina nominală a ascensoarelor ce se prevăd pentru hoteluri diferă de la țară la țară și de la continent la continent. Astfel, în timp ce în America ascensoarele ce se prevăd pentru hoteluri sînt de minimum 20 persoane pînă la maximum 23 persoane, în Europa pot fi prevăzute ascensoare cu o capacitate de transport pînă la 6 persoane. Greutatea unei persoane luată în calcul este de 80 kgf în țara noastră și de 75 kgf în America și Europa Occidentală.



Diverse moduri de grupare a bateriilor de ascensoare pentru persoane.

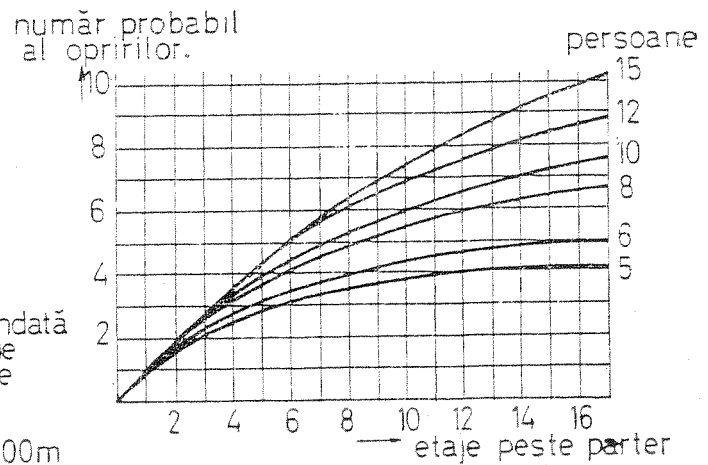
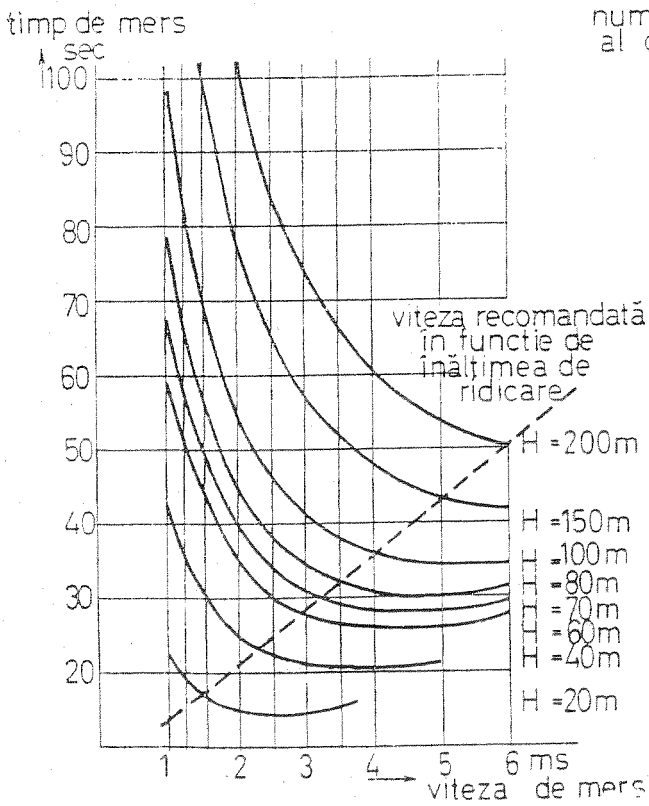


Diagrama vitezelor de transport recomandabile pentru ascensoare.

Diagrama opririlor posibile pentru ascensoare

Mărimile uzuale de ascensoare folosite în țara noastră și străinătate rezultă din tabelele următoare:

România și alte țări socialiste

Sarcina nominală, kgf:	320	500	800	1 250	1 600
Persoane:	4	6	10	15	20

Europa de Vest

Sarcina nominală, kgf:	450	600	900	1 200	1 500	2 000
Persoane:	6	8	12	16	20	26

America

Sarcina nominală, kgf:	1 500	1 750
Persoane:	20	23

Vitezele de transport uzuale sînt:

Felul ascensoarelor	Viteza V, m/s
Ascensoare de persoane cu pînă la 6 opriri	0,5—0,8
Ascensoare de persoane cu 8 sau mai multe opriri	1,0—1,2 1,5 pînă la 1,8
Ascensoare de persoane cu 10 pînă la 15 opriri	2 pînă la 2,5
Ascensoare de persoane cu 20 pînă la 25 opriri	2,5 pînă la 3,5
Ascensoare de persoane cu mai mult de 25 opriri de înălțimi de ridicat peste 80 m, cu un număr mic de opriri	4 pînă la 6

Numărul aproximativ de ascensoare necesare poate fi determinat utilizîndu-se următoarea formulă (Siemens-Aufzugsanlagen):

$$C = \frac{75 e f}{3 600 Q}$$

În care: e este numărul persoanelor transportate pe oră (în general în traficul de vîrf, care durează de la 20 la 30 minute, 80% din ocupanții clădirii fiind transportați cu ascensorul);

$$f = \frac{2H}{V} + \frac{2Q}{75} + (x+1)(0,11 v^2 + 2,1 v + 2,9)$$

În care: H este înălțimea de ridicare (cursa ascensorului);
 Q — capacitatea ascensorului;
 x — numărul probabil al opririlor;
 v — viteza de mers.

Numărul probabil al opririlor poate fi apreciat utilizînd diagrama din figura alăturată, în funcție de numărul de opriri posibile (numărul etajelor peste parter) și sarcina nominală a ascensorului (numărul persoanelor posibil a fi transportate).

Vitezele de transport uzuale, arătate în tabela de mai sus, sînt în funcție de capacitatea ascensorului și numărul de opriri posibile. Viteza de transport recomandată poate fi apreciată utilizînd diagrama din figura alăturată.

Dimensiunile cabinelor, a puțului și camerei trolului, precum și prevederile constructive pentru ascensoarele ce se fabrică în România, trebuie să corespundă prevederilor STAS 2453-68.

Pentru hoteluri se recomandă a se folosi ascensoare cu uși culisante cu deschidere și închidere automată, atât la puț cât și la cabină.

În privința modului de funcționare al ascensoarelor așezate în baterie este de recomandat ca acestea să poată funcționa în mod normal automat, fără liftier, cu un singur buton exterior de apel pentru toate cabinele. Apelul este primit de prima cabină, celelalte rămânând în așteptare, ele urmînd a accepta chemarea succesiv, dacă primele cabine sînt ocupate. Dacă toate cabinele sînt ocupate, apelul exterior va fi acceptat de cabina care devine liberă. Cabina devenită liberă trebuie să rămîină în așteptare cu ușile deschise la palierul respectiv.

Bineînțeles, poate fi prevăzut oricare mod de funcționare: cu sau fără liftier, sau comutabil într-un fel sau altul — corespunzător posibilităților de trafic constatate în decursul exploatării.

Pentru hotelurile cu mai mult de 10 etaje, în interesul transportului rapid al pasagerilor și al economicității instalațiilor este recomandabil a se prevedea două baterii de ascensoare, din care una cu ascensoare în mers rapid cu opriri, fie numai la etajele superioare unui anumit nivel, fie cu opriri într-o anumită cadență.

Toate indicațiile de mai sus servesc la calculele preliminare pe care arhitectul trebuie să facă în faza de studiu a proiectului, calculele definitive urmînd a fi făcute de către specialiști.

În afară de ascensoarele pentru persoane, se recomandă ca un hotel să fie dotat și cu un ascensor pentru mărfuri și materiale cu o capacitate de transport de 1 000 kg și o viteză de transport de 0,5 m/s, precum și cu unul sau mai multe ascensoare mici de alimente și băuturi corespunzătoare organizării serviciului în hotel.

VII. INSTALAȚII SANITARE

ALIMENTAREA CU APĂ

În majoritatea cazurilor sursa de alimentare cu apă a construcțiilor hoteliere o constituie rețeaua orășenească de apă; pentru unități izolate (cabane sau moteluri) se recurge la captări proprii, care necesită toate lucrările și amenajările specifice.

În cazul existenței a două rețele publice de apă — potabilă și industrială — se vor face două branșamente cu două rețele interioare distincte; apa industrială va putea fi folosită numai la pisoare, closete, grupuri frigorifice cu răcire cu apă, grupuri frigorifice pentru răcirea aerului condiționat, camerele de umidificare la instalațiile de ventilare și instalațiile contra incendiilor.

Pentru o bună funcționare a instalațiilor interioare trebuie să se dispună, la branșare, de debit și presiune suficiente și în regim permanent.

Debitul orar maxim va fi:

$$Q_{max\ orar} = \frac{250-400/persoană\ și\ zi}{10\ ore\ zi} \times n\ persoane\ [l/oră]$$

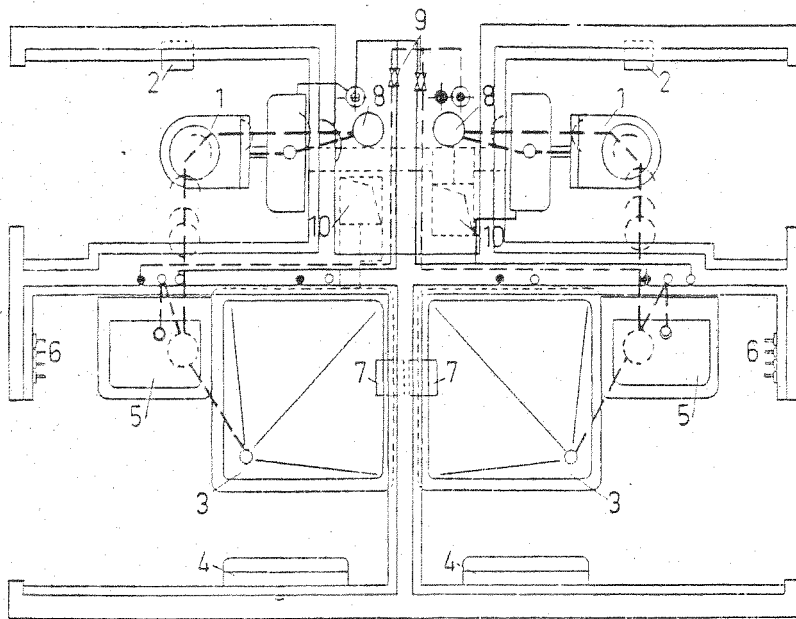
Cînd debitul este insuficient, este necesară intercalarea unui rezervor de acumulare și a unei instalații de pompare.

La presiune insuficientă este nevoie de o instalație anexă, care să aducă apa pînă la obiectul cel mai dezavantajos plasat (cel mai sus și cel mai depărtat).

Presiunea minimă necesară pentru o bună funcționare este:

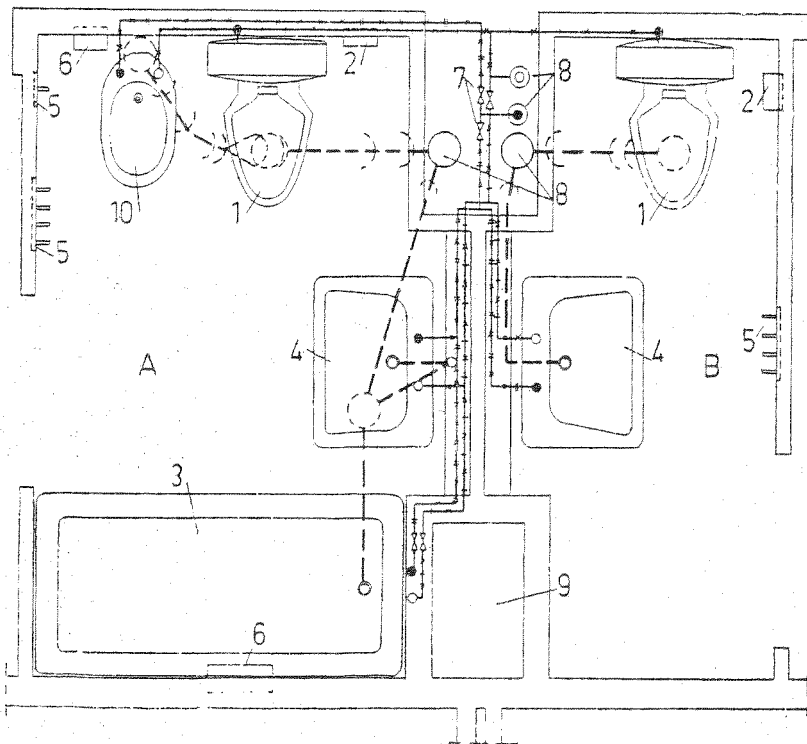
$$H_{min\ nec} = H_g + H_{rob} + H_{rețea} + H_{contor} \ [m\ H_2O],$$

unde: H_g este diferența de nivel între cota robinetului de la obiectul cel mai dezavantajos amplasat și cota axei conductei publice, în m, după înălțimea construcției;



Exemplu de grupuri sanitare cuplate cu closet, separat de camera pentru duș și lavoar; ghene comune pentru coloanele instalației sanitare și pentru canalele de ventilație:

1 — closet cu rezervor montat la semi-înălțime; 2 — port-hîrtie; 3 — cuvă pentru duș; 4 — uscător de cerceafuri de baie; 5 — lavoar; 6 — cuier cu cîrlige; 7 — port-săpun; 8 — coloane (apă și canal) pentru instalații sanitare; 9 — robinete de închidere pentru apă la fiecare grup sanitar; 10 — canale de ventilație.



Grupuri sanitare complete, cu dotări diferite:

A — cameră de baie completă; B — numai closet și lavoar, ghene separate pentru coloanele instalației sanitare și pentru canalele de ventilație:

1 — closet cu rezervor montat pe vas; 2 — port-hîrtie; 3 — cadă de baie; 4 — lavoar; 5 — cuier cu cîrlige pentru rufe; 6 — port-săpun; 7 — robinete de închidere pentru apă la fiecare grup sanitar; 8 — coloane (apă și canal) pentru instalații sanitare; 9 — ghenă pentru canale de ventilație; 10 — bideu.

H_{rob} este presiunea minimă necesară la robinetul obiectului în cauză, pentru o funcționare normală, în m H_2O , între 1 și 2,5 m H_2O ;

$H_{rețeo}$ — căderea de presiune în instalația interioară de la contor exclusiv acesta pînă la robinetul obiectului în cauză, în m H_2O , după întinderea rețelei;

H_{contor} — căderea de presiune în contor, în m H_2O , între 3 și 5 m H_2O .

De exemplu, pentru un hotel cu P+8 etaje, $H_{min\ nec}=37,50$ m H_2O .

Această presiune minimă necesară crește cu aproximativ 10 m H_2O , cînd rețeaua trebuie să asigure și cantitatea necesară contra eventualelor incendii.

La funcționarea cu intermitență a rețelei publice, este nevoie de asemenea de un rezervor de acumulare.

Acest rezervor de acumulare va asigura apa necesară consumului pe minimum 24 ore.

$$V=250-400 \text{ l/persoană și } z_i \times n \text{ persoane [1].}$$

Rezervorul de acumulare este în general din beton armat și se execută exterior, subteran. La capacități mai mici (pînă la 50 m³), el poate fi amplasat și în interior (în subsol sau în pod).

Instalația cea mai frecvent folosită pentru ridicarea presiunii apei în construcțiile hoteliere este hidroforul, compus din pompe, recipiente de hidrofor și compresor (uneori și rezervor tampon). El se dimensionează corespunzător debitului și presiunii necesare.

Hidroforul poate fi dimensionat pentru întreaga construcție și pentru toate necesitățile (scopuri menajere și contra incendiilor).

La o presiune a rețelei suficientă pentru nivelurile inferioare, hidroforul poate deservi numai nivelurile superioare și incendiu, cu rețea separată, ceea ce înseamnă două zone de presiune. Delimitarea celor două zone de presiune este funcție de presiunea rețelei publice.

În general, zona inferioară cuprinde parterul și primele 2—3 etaje.

Hidroforul necesită o încăpere cu o suprafață de 20 pînă la 60 m² ($A=10+0,10 n$ — în m²) și o înălțime liberă de 3,00—3,7 m.

Camera hidroforului poate fi amplasată la parter, subsol sau exterior construcției (eventual împreună cu rezervorul de acumulare).

La stabilirea amplasamentului se va ține seama de zgomotul pornirilor și opririlor pompelor și ale compresorului și de pericolul transmisiei vibrațiilor și se vor lua măsuri de tratare fonică a pereților, plafonului și pardoselei (fundații independente) pentru camera hidroforului. Se va ține seama și de posibilitățile de exploatare de către același personal și a altor instalații (centrală termică, punct termic, centrală de ventilație, centrală de frig etc.).

Apa caldă menajeră trebuie să aibă aceleași proprietăți ca și apa rece (mai puțin temperatura).

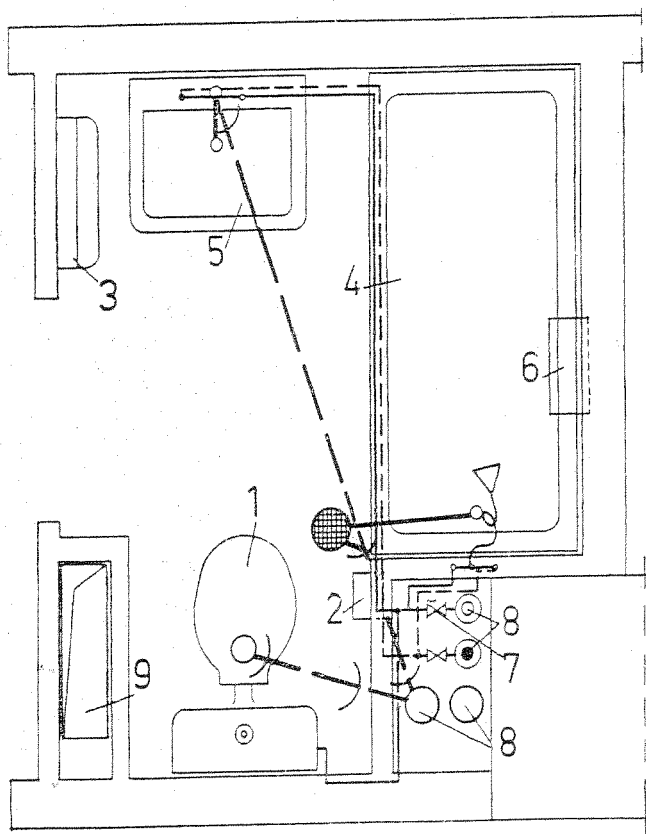
Prepararea centralizată a apei calde se face în punctul termic sau în centrala termică, în boilere, aparate de contracurent sau în rezervoare. Spațiul aferent acestor aparate este inclus în spațiul centralei termice sau a punctului termic.

Agentul termic pentru prepararea apei calde menajere este funcție de soluția termică generală adoptată.

Temperatura apei calde menajere nu va depăși +65°C, temperatură limită pentru evitarea opăririi. În acest scop, aparatele pentru prepararea apei calde menajere vor fi prevăzute cu limitatoare de temperatură.

Pentru asigurarea la locul de consum a unei ape cu temperaturi cît mai ridicate (maximum +65°C), se va prevedea circulația apei calde menajere; aceasta înseamnă dublarea rețelei de distribuție (prin rețeaua de circulație) și prevederea unei pompe amplasată, în general, lîngă generatorul de apă caldă menajeră.

Instalația pentru combaterea incendiilor la construcțiile hoteliere constă din hidranți de incendiu, amplasați în locuri vizibile și ușor accesibile, și rețeaua aferentă. Problemele ce le pune această instalație sînt aceleași cu ale rețelei de apă, în sensul că trebuie satisfăcute condițiile de debit, presiune și regim permanent.



Grup sanitar simplu cu ghene separate pentru coloanele instalației sanitare și pentru canalele de ventilație:

1 — closet cu rezervor montat la semiînălțime; 2 — port-hîrtie; 3 — port-prosop și uscător de cerceafuri; 4 — cadă de baie; 5 — lavoar; 6 — port-săpun; 7 — robinete de închidere pentru apă pe fiecare grup sanitar (pe nivele); 8 — coloane (apă și canal) pentru instalații sanitare; 9 — canal de ventilație.

Cînd una din aceste condiții nu este satisfăcută, se recurge la aceleași instalații de ridicare a presiunii și rezervoare de înmagazinare.

CANALIZAREA

Canalizarea apelor uzate la construcțiile hoteliere, provenite din racordarea obiectelor sanitare, se va face cu respectarea următoarelor recomandări:

— traseele vor fi cît mai drepte și mai directe, cu curbe largi, cu posibilități ușoare de control și întreținere;

— toate obiectele sanitare se vor racorda la o singură rețea de canalizare;

— la bucătării, cu cantități mari de grăsimi și deșeuri se vor realiza rețele separate de canalizare, cu prevederea de degresoare și denisipatoare;

— la obiectivele izolate, fără rețea publică de canalizare, se vor prevedea două rețele interioare separate de canalizare: una pentru apele menajere care nu trebuie să treacă prin decantare și a doua pentru rest.

O atenție deosebită trebuie dată încă de la stabilirea amplasamentului construcției, cotei la care este posibilă racordarea la rețeaua de canalizare orășenească. Aceasta condiționează de multe ori partiul general și rezolvarea de detaliu a hotelului.

În cazul amplasării unor obiecte sanitare sub cota posibilă, acestea se vor racorda la rețeaua generală prin intermediul unui rezervor și a unei stații de pompare, care în general complică soluția și îngreuiază exploatarea.

Aceeași soluție se va adopta și pentru canalizări publice ce intră sub presiune la ploi mari, adică se va prevedea un rezervor cu capacitate corespunzătoare duratei ploii și un închizător contra refulării pe racordul direct, care să oprească inundarea clădirii.

La canalizarea publică cu secțiune insuficientă, deficiența se va rezolva la nivelul rețelelor orășenești, fiind necesară o a doua rețea.

Este recomandabil ca toate rețelele de apă și canal să se monteze aparent, cu posibilități de a se putea verifica, întreține și repara. Nu se recomandă montajul rețelelor în pardoseală, fără tunele circulabile sau etaje tehnice. Acestea apar ca o necesitate acolo unde gruparea, distribuția și colectarea se face deasupra parterului folosit în alte scopuri decât cazare (restaurant, recepție, birouri, magazine etc.), sau dacă este liber (portic).

De asemenea, etaje tehnice pot apărea și între nivelurile de cazare, acolo unde se pune problema unei distribuții pentru altă zonă de presiune.

În general, etajele tehnice trebuie să cuprindă toate instalațiile, inclusiv cele sanitare.

Montajul coloanelor se va face în ghene special prevăzute în acest scop, cu posibilitate de control de pe fiecare palier. Acest sistem prezintă o importanță deosebită la construcțiile cu multe niveluri, putând fi folosite și pentru alt gen de instalații, cum ar fi ventilația grupurilor sanitare, sau vacuum pentru aspirația prafului.

Natura și amplasarea obiectelor sanitare în camerele de baie ale unităților de cazare hotelieră, precum și în celelalte funcțiuni caracteristice, au fost tratate mai pe larg în alte capitole ale lucrării de față. Considerăm necesar a sublinia încă o dată aici, necesitatea prevederii unor racorduri cât mai simple și mai directe și a posibilității verificării, întreținerii și reparației în toate punctele critice, a instalației sanitare.

VIII. INSTALAȚII DE ÎNCĂLZIRE

SISTEME UZUALE

Pentru încălzirea diverselor tipuri de construcții hoteliere și a cabanelor pot fi luate în considerație mai multe sisteme posibile:

a. Încălzirea individuală cu sobe, utilizând drept combustibil gazul natural sau artificial. Acest sistem se poate aplica numai la cabane sau moteluri foarte izolate, în apropierea cărora există o conductă de gaze, și al căror grad de ocupare este foarte scăzut în unele perioade. Sobe pot fi fie cele clasice, din teracotă, fie sobe de gaz, speciale.

b. Încălzirea individuală cu sobe electrice. Este sistemul care convine cel mai bine cabanelor de munte, cu drumuri de acces dificile, fiind însă limitat de costul ridicat al energiei electrice; din această cauză sistemul este convenabil pentru țările cu o bogată industrie producătoare de energie electrică cum sînt Suedia, Elveția etc. În această situație se folosesc sobe special construite, pentru acumularea căldurii pe timpul nopții, cînd tarifele de cost al energiei sînt reduse.

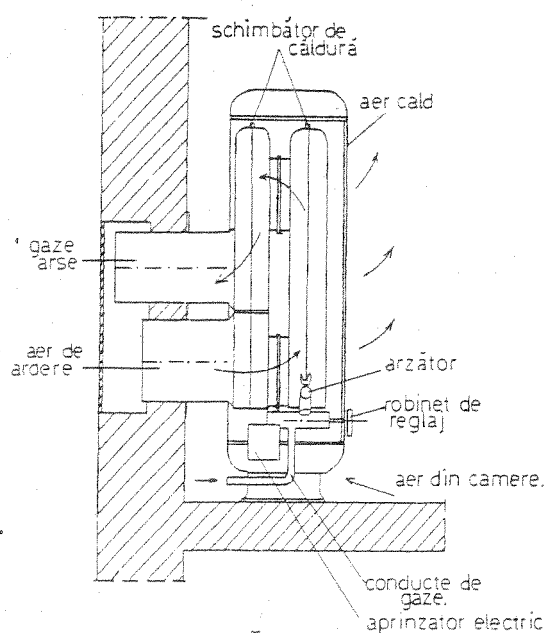
c. Încălzirea centrală, adică sistemul în care sursa de căldură este distribuită în toate încăperile cu ajutorul unor fluide care pot fi:

- apa caldă,
- aburul,
- aerul cald.

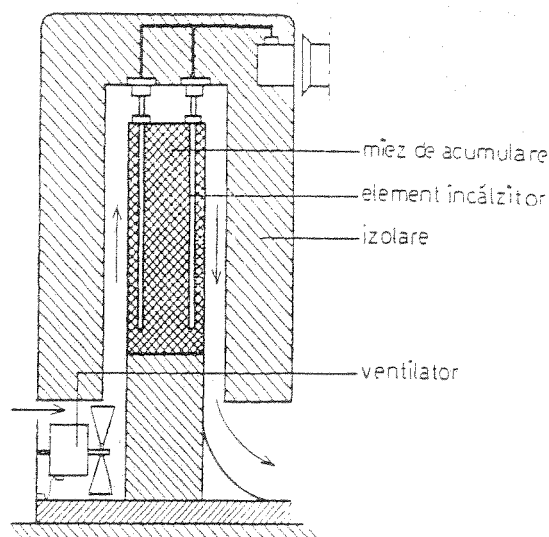
Dintre toate cele trei fluide enumerate, cel mai frecvent utilizat astăzi este apa caldă.

Acesta are avantajul de a fi foarte flexibilă din punct de vedere al transportului, ocupă spații mici, asigură condiții igienice optime, putîndu-se regla cu ușurință temperaturile și sarcinile termice.

Aburul de joasă presiune nu este recomandat a fi folosit la încălzirea hotelurilor, creînd



Un model de sobă specială cu gaz, construită pentru a putea fi montată la peretii exteriori ai încăperii, exact ca un radiator de calorifer. Coșurile sînt înlocuite cu orificii speciale prevăzute în peretele exterior pentru evacuarea gazelor.



Un model de sobă de încălzire electrică, formată dintr-o masă de material ceramic, în care sînt înglobate rezistențele electrice. Ea funcționează noaptea, cînd tariful electric este mai redus, acumulînd căldura pe care un mic ventilator o trimite în încăperea în timpul zilei.

condiții neplăcute de confort și producînd zgomot. Totuși, își poate găsi cîteodată aplicare în construcțiile hoteliere izolate și depărtate, cu lipsă de apă și un grad de ocupare foarte variabil. De exemplu, hotelurile de munte ocupate aproape exclusiv la sfîrșit de săptămînă, care rămîn cea mai mare parte a timpului neîncălzite, iar în cîteva ore se pot încălzi rapid pentru primirea clienților.

Aerul cald nu este folosit ca agent încălzitor într-un hotel deoarece necesită canale relativ mari, greu de pozat și izolat fonic.

CORPURI DE ÎNCĂLZIRE ȘI SCHEME DE DISTRIBUȚIE

Corpurile de încălzire folosite uzual în sistemele de încălzire centrală pot fi:

- radiatoare din fontă sau tablă presată;
- convectoare;
- suprafețe mari radiante (plafoane, pardoseli).

Radiatoarele de fontă sînt corpurile de încălzire cele mai mult folosite; se montează sub parapetul ferestrelor sau pe pereții laterali. Pot fi lăsate liber sau pot fi îmbrăcate cu o mască (din punct de vedere al randamentului termic fiind preferabil să fie lăsate fără mască), și au, de asemenea, avantajul că sînt foarte rezistente în timp, practic fără uzură.

Ele se livrează de către industria producătoare respectivă într-un sortiment variat de tipuri. Lungimea unui corp de radiatoare din fontă se obține prin asocierea mai multor elemente; practic lungimea este limitată la maximum 2 m din cauza greutateii corpului ce se formează (300—400 kg) și a dificultății de manevrare în timpul montajului.

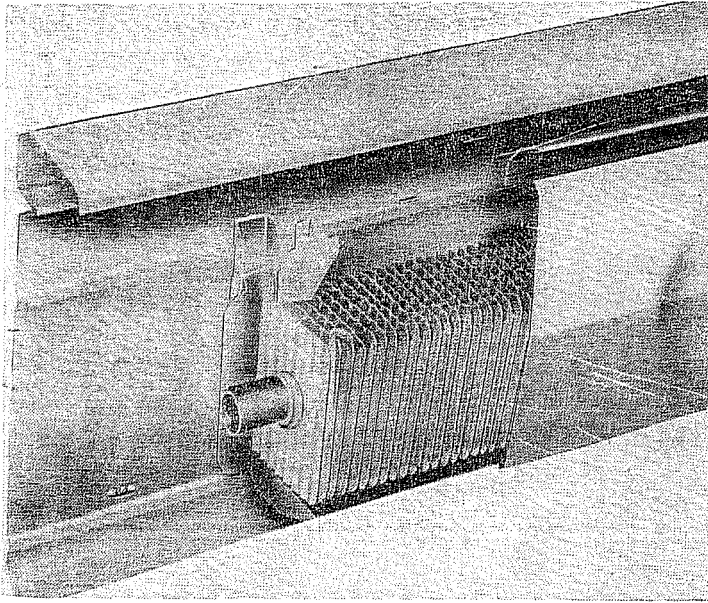
Radiatoarele din tablă au aproape aceeași formă ca și cele din fontă, fiind însă mult mai ușoare din care cauză se pot forma corpuri de lungimi foarte mari (chiar pînă la 7 m).

Asamblarea și formarea corpurilor nu se pot face decît în uzină, din care cauză trebuie

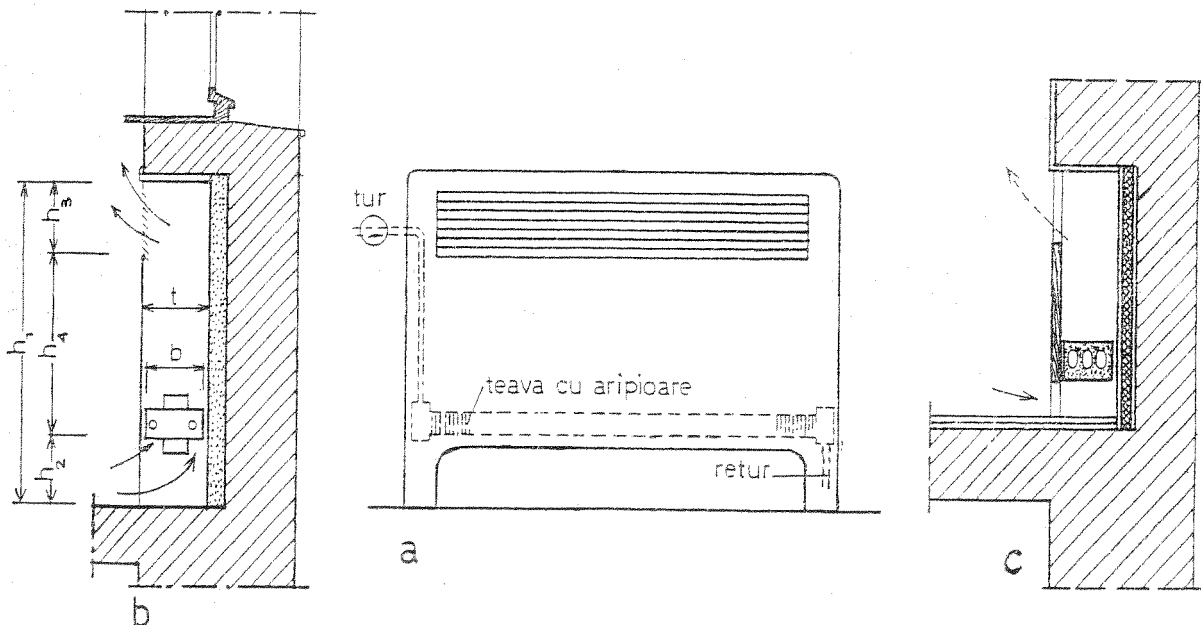
făcute specificații cu anticipație, foarte detaliate, modificările ulterioare fiind practic imposibile.

De asemenea, durata lor în timp este mai mică, fiind mai sensibile la efectul coroziunii apei; totuși sînt folosite pe plan mondial în aceeași proporție ca și cele din fontă.

Convectoarele sînt corpuri de încălzire formate din lamele de tablă de formă pătrată sau dreptunghiulară, fixate foarte rigid pe conductele din oțel sau cupru; aripioarele pot fi din tablă de oțel sau aluminiu.

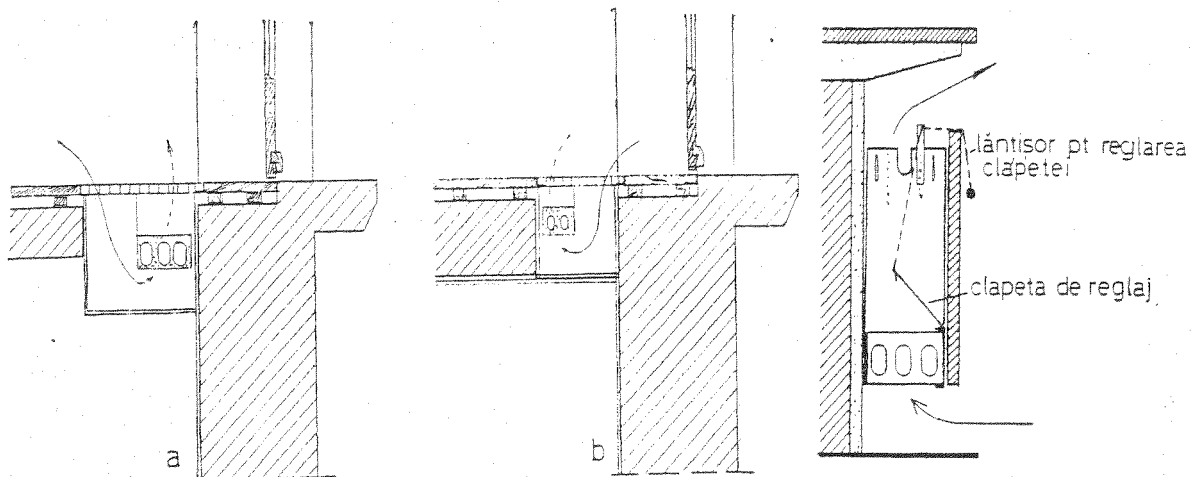


Secțiune printr-un convector: se remarcă aripioarele din tablă presată fixată pe țeava prin care curge apă. De asemenea, masca specială din tablă profilată pentru a asigura un tiraj cît mai activ al aerului printre aripioare. De asemenea, aripioarele au ondulații în scopul de a forma turbulențe la trecerea aerului și deci o mai bună transmitere a căldurii prin convecție.



Vedere generală a unui convector:

a — vedere generală a unui corp independent cu mască metalică; b — montarea în nișă a unui convector cu pozarea măștii și a spațiilor de trecerea aerului; c — montarea în nișă a unui convector cu mască din placă de lemn.



Montarea unor convectoare în pardoseală. Sistemul „a” este mai eficient. Soluția este indicată pentru încălzirea spațiilor din fața geamurilor mari de la hoteluri, restaurante etc.

Posibilitatea de reglaj a căldurii la un convector. Prin acționarea lăntișorului se modifică poziția clapetei și ca urmare poziția fluxului termic.

Ele se montează în același fel ca și radiatoarele. Pentru a debita căldura necesară trebuie neapărat prevăzute cu o mască specială construită, din metal sau lemn, care asigură un tiraj natural între aerul din încăpere și cel încălzit de convector. Din această cauză randamentul lor este condiționat de temperatura agentului încălzitor care trebuie să fie cât mai ridicat. Un agent deosebit de indicat pentru a fi folosit în convectoare îl formează aburul de joasă presiune. Convectoarele au un preț ceva mai scăzut decât radiatoarele și necesită o manoperă redusă pentru montaj. Sînt indicate, așa cum s-a arătat în capitolul anterior, pentru construcțiile mici și izolate în combinație cu aburul de joasă presiune.

Nu se pot folosi în aceeași construcție, pe aceeași rețea, și convectoare și radiatoare din cauza dificultății de reglaj datorită emisiunii calorifice diferite. Confortul în încăpere este mai redus decât la radiatoare, din cauza inexistenței practice a componentei „radiație” a corpului de încălzire (convector), ceea ce face ca corpul omenesc să se simtă mai puțin bine.

Pentru mărirea confortului la sistemele de încălzire cu apă caldă, corpurile încălzitoare pot fi dotate cu ventile cu reglaj automat al temperaturii, care se menține astfel constantă, la valoarea dorită în fiecare cameră.

Prin „radiație” se înțelege totalitatea sistemelor de încălzire a căror emisiune este predominant radiantă, spre deosebire de cele două expuse anterior care sînt convective.

Corpul uman, care el însuși este o sursă de căldură, are un schimb permanent de căldură cu suprafețele reci ale spațiului înconjurător. Cu cît suprafețele înconjurătoare sînt mai reci, și schimbul este mai activ, cu atît corpul uman pierde mai multă căldură, avînd ca efect fiziologic de apărare, contractarea vaselor sanguine de la nivelul pielii, o contractare a tonusului muscular și o senzație neplăcută. Este senzația ce se resimte cînd se stă un timp mai îndelungat într-o încăpere care a fost multă vreme neîncălzită, chiar dacă aerul are o temperatură de peste 20°C.

Pentru a combate această senzație, tehnica încălzirii a dezvoltat sistemul încălzirii prin radiație. Aceasta constă în a crea în spațiile de locuit, suprafețe mari, calde, de temperatură judicios reglată, astfel ca să se micșoreze pierderile calorice ale organismului uman către acestea. În schimb se poate micșora temperatura aerului din încăpere cu 2...3°C, astfel încît se creează o atmosferă de prospețime, de bunăstare și confort, care asigură organismului o perfectă funcționare fiziologică.

Aceste sisteme sînt indicate pentru încăperile unde se duc activități intelectuale, în care se țin ședințe.

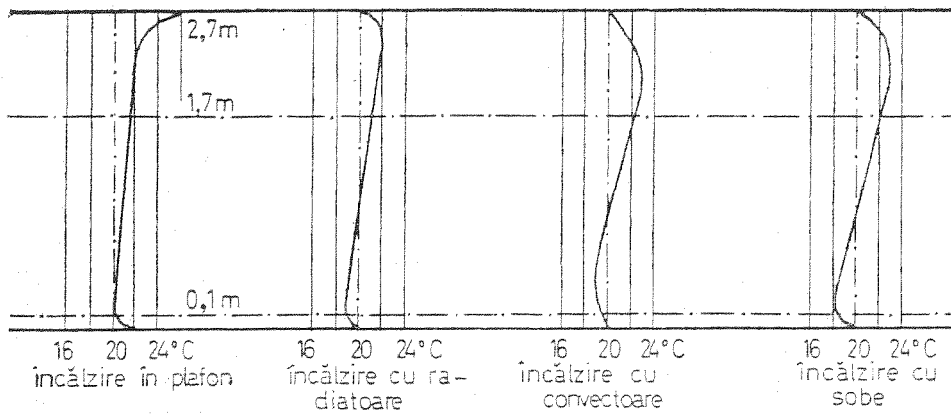
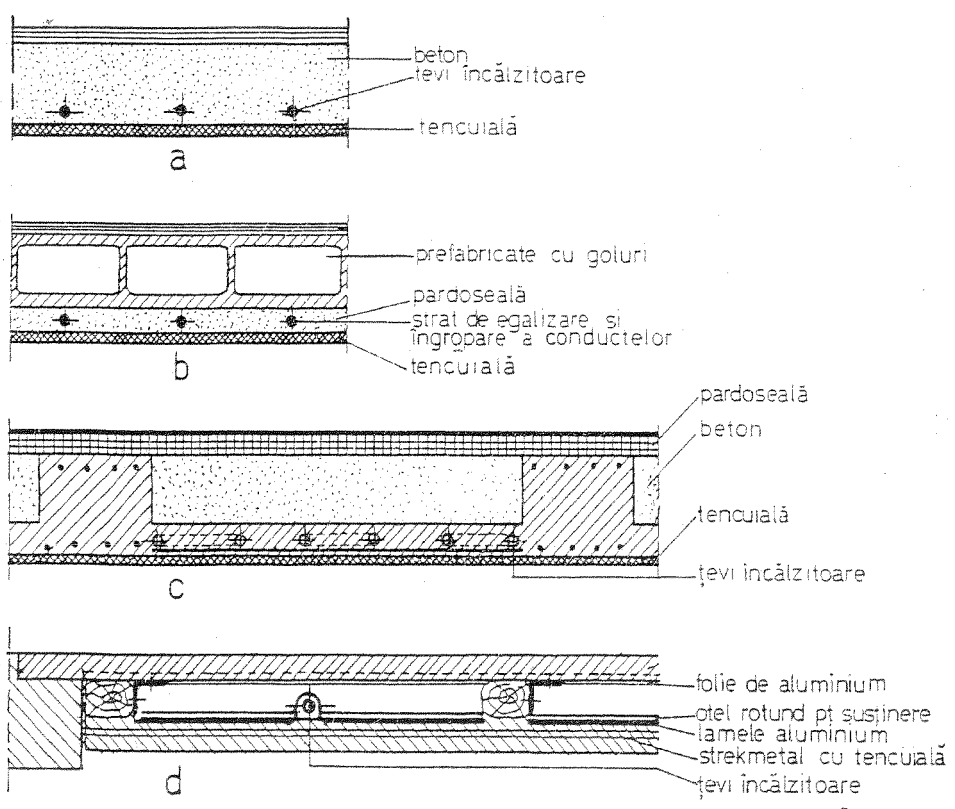


Diagrama repartiției pe verticală a temperaturilor dintr-o cameră, în funcție de modul de încălzire. Se vede că ecartul de temperatură între nivelul gieznei și al capului cel mai mic este la sistemul de încălzire prin plafon (circa 1,5°C) crește apoi treptat pentru a ajunge la 4°C, la încălzirea cu sobe.



Diferite moduri de organizare a unor plaoane radiante.

Experiența și practica îndelungată a folosirii lor arată că suprafețele cele mai indicate în acest scop sînt pardoseala și plafonul; acestea emit raze de căldură ce se reflectă pe pereții laterali și ferestre, creînd o căldură difuză mai uniformă decît prin sistemul cu radiatoare.

Din diagramele alăturate rezultă că la încălzirea prin radiație în plafon, diferența de temperatură, între nivelul picioarelor și cap este sub 2°C , iar la radiatoare de $3,5^{\circ}\text{C}$.

De asemenea, acest sistem are avantajul, din punct de vedere arhitectural, că se pot crea mari suprafețe vitrate, fără parapetele cu radiatoare.

Din aceste motive, în ultimii 40 de ani s-au adaptat tot mai mult asemenea sisteme de încălzire, considerate ca fiind cele mai corespunzătoare unui confort ridicat; prețul de cost al instalației este însă aproximativ de patru ori mai mare ca la radiatoare și tehnologia de execuție mai pretențioasă.

Încălzirea prin pardoseli radiante convine țărilor cu climă mediteraneană, deoarece din motive fiziologice temperatura pardoselii nu poate depăși $25...28^{\circ}\text{C}$. La această temperatură, căldura emisă nu acoperă pierderile de căldură ale construcțiilor din zona temperată sau nordică. Totuși se poate folosi cu succes în marile holuri la recepție, saloane și restaurante, combinată cu condiționarea aerului, acolo unde pardoseala este de marmură sau mozaicuri. Asemenea realizări sînt numeroase în Europa, în general, s-au realizat asemenea sisteme și în România (hotelul Trotuș din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej și din Iași).

Încălzirea radiantă din plafon se poate realiza tehnologic mai ușor; are avantajul că temperatura poate fi mai ridicată în funcție de înălțimea plafonului cald.

În sălile cu înălțimea între 4 și 6 m, temperatura plafonului poate fi ridicată pînă la $36...40^{\circ}\text{C}$, în camerele de locuit cu înălțimi variînd între 2,80 și 3,20 m temperatura medie a plafonului nu va depăși $28...30^{\circ}\text{C}$, în funcție și de dimensiunile camerei.

Ca agenți termici folosiți la acest sistem de încălzire pot fi luați în considerație numai doi: apa caldă și curentul electric, acesta din urmă numai în țările cu o bogată industrie energetică.

Tehnologic se disting două procedee de a realiza suprafețe calde:

a) cu țevile înglobate în elementele de rezistență ale construcției (planșee de beton, planșee ceramice etc.); figurile alăturate ilustrează de asemenea scheme de organizare a planșeelor, ce poartă în general denumirea de sistem „Cristall”, după numele celui care l-a inventat;

b) cu țevile montate sub planșeul de rezistență, formînd un plafon suspendat. De obicei, spațiul dintre țevi este completat cu plăci metalice de aluminiu sau oțel, acoperit cu ipsos, sau plăci de ipsos armate; poartă denumiri comerciale, după firmele care le-a introdus: Frenger, Stramax, Thermoxdecke, Ibisdecke etc.

În figurile alăturate se vede componența unor asemenea structuri cu plafoane calde.

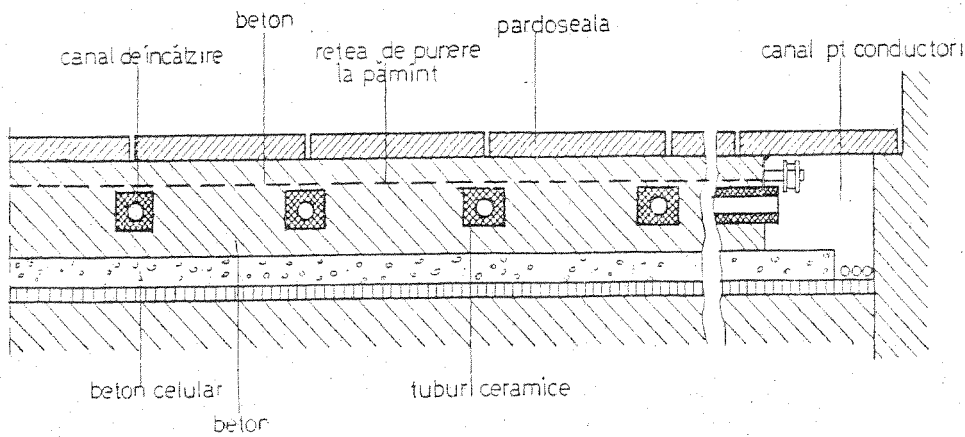
Calculul și proiectarea unor asemenea sisteme de încălzire este de resortul specialiștilor calificați.

Alegerea sistemului celui mai convenabil de încălzire într-un hotel se face de către arhitectul proiectant împreună cu specialistul de încălzire.

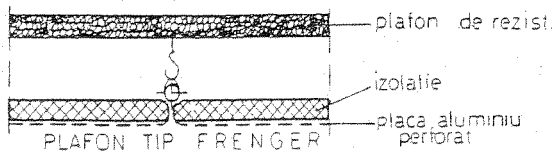
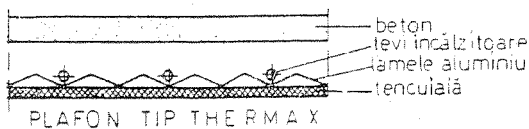
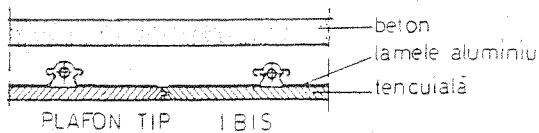
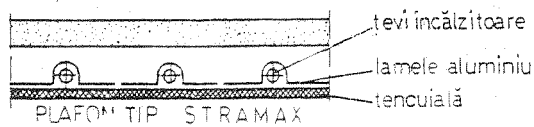
Factorii care trebuie luați în considerație în acest scop sînt: mărimea construcției propusă a se realiza, caracterul hotelului, gradul de confort dorit, condițiile geografice specifice, gradul lui de folosință, instalații suplimentare propuse (aer condiționat de exemplu), valoarea investiției.

Dacă condițiile geografice sînt deosebite, de exemplu, izolat în munți sau cu un grad de ocupație temporară, se va putea lua în considerare un sistem de încălzire cu aburi de joasă presiune.

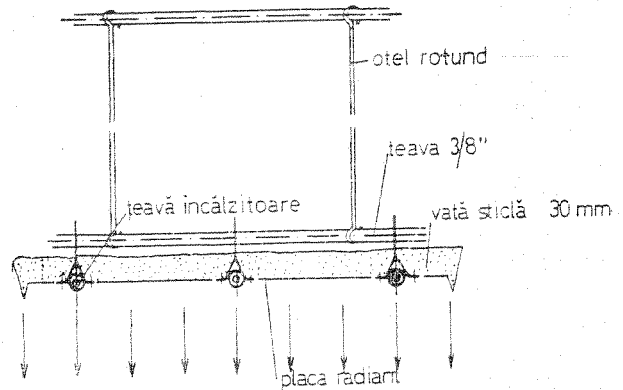
Desigur că unul din criteriile cele mai importante îl constituie valoarea de investiție. O încălzire prin radiație în camerele de cazare asigură condiții deosebite de confort, dar nu cu mult mai ridicat față de o instalație clasică cu radiatoare; în schimb costul de investiție este



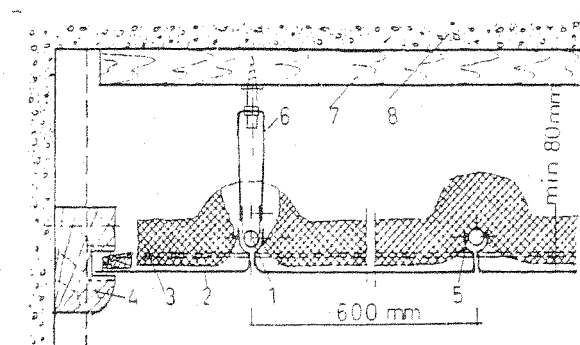
Alcătuirea unei pardoseli calde radiante, cu conductori electrici introduși în tuburi ceramice înglobate în beton.



Diverse moduri și sisteme de a se organiza plafoane radiante suspendate.



Organizarea unui plafon radiant, independent, realizat dintr-o rețea de tevi încălzitoare, plăci metalice radiante și izolația necesară.



Detaliu de organizare a unui plafon radiant cu plăci de aluminiu sistem Frenger. Tevile încălzitoare sînt suspendate la un interval fix de 60 cm, formînd o serpentină. Plăcile de aluminiu perforat de 60x60 cm se prind de tevi cu agrafe de otel. Deasupra se așază saltele de vată de sticlă pentru izolare.

mult mai ridicat. De aceea se utilizează destul de des sisteme mixte, în care cazarea și spațiile anexe sînt încălzite cu radiatoare, iar marile săli ca: holuri, recepție, restaurante, săli de conferințe etc. sînt încălzite prin radiație.

SURSE DE CĂLDURĂ

Sursa de căldură trebuie să asigure necesarul de căldură sub toate formele de care are nevoie hotelul:

Acestea pot fi:

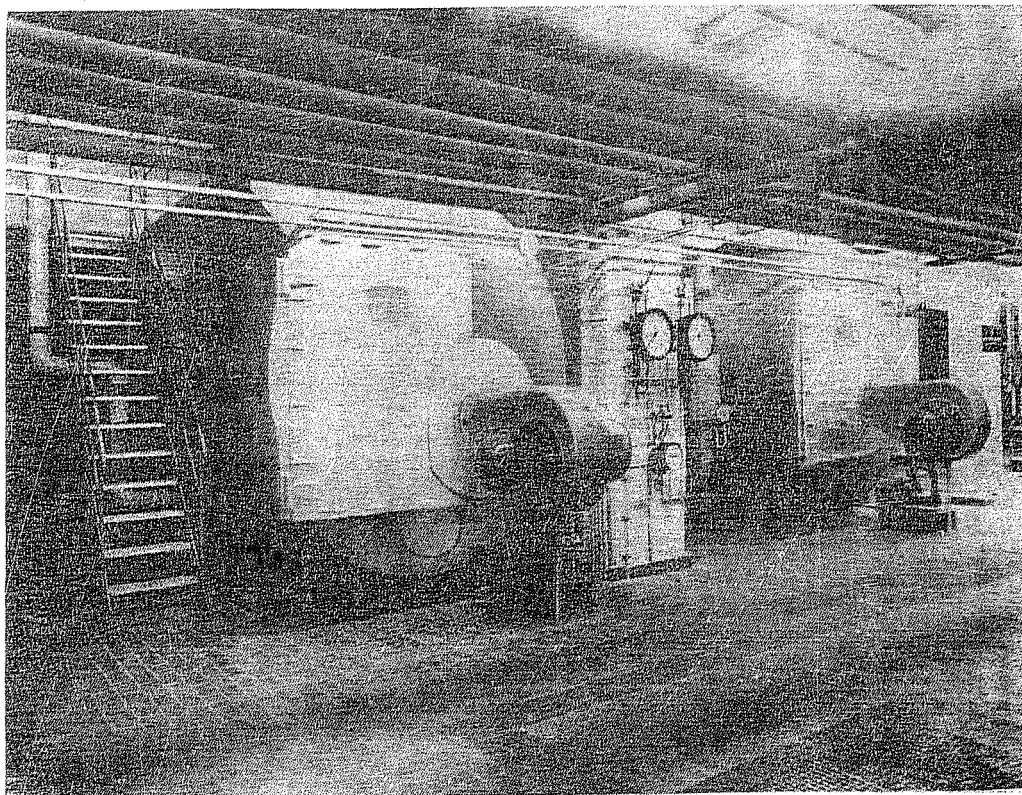
- surse proprii ale hotelului (centrale termice);
- surse vecine la care hotelul este racordat;
- rețeaua de termoficare a orașului.

Amplourea și complexitatea unei centrale termice este funcție de natura consumatorilor de căldură din hotel. Dacă hotelul nu are decît încălzire și ventilații, sursa va fi formată din cazane de apă caldă funcționînd cu parametrii între 95 și 70°C.

Dacă hotelul are și bucătărie, care necesită aburi de joasă presiune (sub 0,7 at), vor trebui adăugate și cazane de aburi de acest fel. În acest caz, cazanele de aburi se dimensionează pentru a prelua și necesarul de căldură pentru prepararea apei calde menajere.

Dacă hotelul mai are anexată și o spălătorie de rufe, problema se complică. Utilajul modern al spălătoriilor de rufe necesită aburi de presiune medie 4—10 at și deci necesitatea introducerii cazanelor respective.

Cazanele de presiune medie sînt limitate în ceea ce privește amplasarea lor, de prescripțiile de metrologie ale diverselor țări.



Aspectul general al unei centrale termice.

În principiu se caută ca sursa termică să aibă un singur agent, cel mult doi. Deci o centrală termică de hotel se va echipa cu cazane de presiune medie, apoi aburul va fi transformat în apă caldă pentru încălzire, apă caldă menajeră și aburi de joasă presiune pentru bucătărie. Soluția are dezavantajul că în acest caz cazanele de presiune medie devin prea mari și regulamentele de metrologie limitează amplasarea lor sub spații aglomerate.

O soluție intermediară o constituie montarea de cazane de joasă presiune și separat a unui cazan mic de presiune medie atât cât să satisfacă necesitățile spălătoriei de rufe.

Deși am menționat că principial se caută să se obțină un singur agent purtător de căldură, sînt situații cînd este necesar să se monteze cazane separate de apă caldă, joasă presiune și medie presiune. La începerea proiectării se va analiza cea mai convenabilă soluție.

Centralele termice se amplasează de obicei în subsolul hotelurilor; în acest caz se vor lua măsuri de izolare fonică, izolarea vibrațiilor, izolarea termică. Se va căuta să nu fie amplasate direct sub spațiile de cazare (este bine ca între spațiile de cazare și centrala termică să fie un nivel intermediar — parterul).

Dotarea centralelor termice cu aparate de reglaj automat duce la realizarea unor importante economii în exploatare, atât în privința personalului cît și a exploatării în general.

O mențiune specială trebuie făcută în cazul marilor hoteluri dotate cu instalații de aer condiționat, și anume aceea că obținerea frigului se poate face cu mașini frigorifice de absorbție folosind ca sursă caldă, aburul de la cazanele de încălzire. În acest mod cazanele care iarnă sînt folosite pentru încălzire, vara se vor folosi pentru obținerea frigului necesar. Economia de investiție, de exploatare și gradul de folosire a utilajului este evident.

Din cauza complexității lor, sînt foarte rare cazurile cînd centralele termice ale unui mare hotel se pot branșa la o centrală vecină și aceasta numai dacă sursa vecină poate furniza integral aburi de presiune medie. Este cazul orașelor care folosesc pentru termoficare aburi. În hotel se montează numai un punct termic sau o stație de transformare, unde aburul obținut prin bransament este transformat pentru toate cerințele de căldură ale hotelului.

În situația orașelor termoficate cu apă fierbinte, hotelul se poate branșa la rețeaua urbană numai pentru încălzire, apă caldă menajeră și ventilare, executîndu-se în acest scop un punct termic. Pentru aburii de la bucătărie și spălătorie, se construiește o mică centrală termică de aburi, proprie hotelului.

Dotarea bransamentelor de apă fierbinte cu contoare de căldură este deosebit de utilă pentru exploatarea economică a hotelului.

IX. INSTALAȚII DE VENTILARE

În hoteluri, ventilarea se referă la patru categorii de spații:

- camerele de cazare propriu-zise;
- camerele de baie;
- spațiile de recepție, holuri, saloane, restaurante;
- spațiile tehnice: bucătării, spălătorii, depozite etc.

VENTILAREA NATURALĂ

Ventilarea camerelor se face cel mai corect prin ferestrele respective. Este bine totuși ca tâmplăria ferestrelor și a ușilor de la balcon (dacă există) să fie astfel concepută, încât prin deschiderea unor mici suprafețe să asigure o schimbare de aer suficientă, fără a se produce curenți supărători. O bună soluție este aceea a prevederii unor deschideri manevrabile în parapetul ferestrei, obligînd aerul să treacă peste corpul de încălzire și apoi să fie dirijat, în sus, către plafon.

Paziile din sticlă sau material plastic, montate în partea de jos a ferestrelor ghilotină, sînt deosebit de eficiente.

Cea mai bună aerisire a camerelor de baie este cea directă cu fereastră exterioară, dar care în partiurile moderne de arhitectură nu mai este practic posibilă. Se recurge de aceea la ventilarea naturală pe verticală, prin canale de aer. Aceasta se bazează pe principiul tirajului de la coșuri, dă deplină satisfacție atît timp cît temperatura aerului exterior este mai mică decît temperatura interioară. Deci în zonele geografice mai reci sau în regiunile muntoase, pentru hoteluri mici de 50—100 de paturi, sistemul poate fi considerat satisfăcător, știind și admitînd a priori, că în zilele și orele cînd temperatura aerului exterior crește peste valoarea celei interioare, ventilarea scade la zero. Cum aceasta se întîmplă de obicei la orele de mijloc ale zilei,

se poate accepta ca o soluție modestă, economică și suficient de eficientă. De asemenea, vântul dominant poate ajuta tirajul natural dacă se montează pe acoperiș, la coșurile de ventilare, deflectoare; dezavantajul acestora este aspectul lor inestetic.

Organizarea ventilației naturale pe verticală se poate face în trei feluri:

— un singur canal pe verticală colectând aerul din fiecare cameră prin grilele reglabile, cu dezavantajul că se transmite zgomotul dintr-o cameră în alta;

— un canal colector pe verticală, cu canal deversor alăturat (Schunt) care debrușează întotdeauna cu un etaj mai sus;

— fiecare cameră cu propriul ei canal de ventilare; este cel mai bun, cel mai eficient, dar și cel mai scump, necesitând și spații mai mari pentru montarea tuburilor.

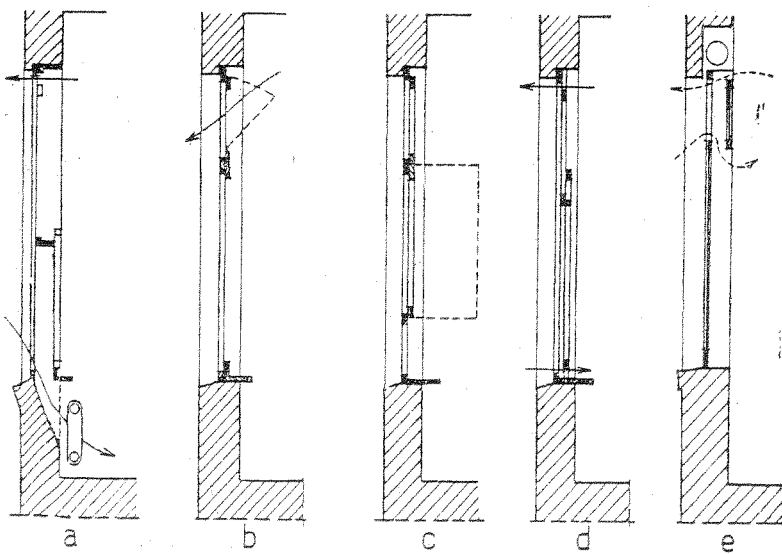
Materialul folosit pentru canale este tabla galvanizată subțire, de 0,5 mm, din material plastic sau tuburi de azbociment, tuburi de beton prefabricate, tuburi ceramice și chiar de zidărie. Alegerea unuia sau a altuia din aceste materiale este funcție de uzanța și posibilitățile tehnico-materiale.

Gurile de evacuare a aerului se fac sub formă de grătare, jaluzele sau în șah, cu posibilități de reglare a orificiilor de trecere a aerului, pentru a putea stabili debitul evacuat în funcție de tiraj.

Grilele pot fi executate din: metal turnat (aluminiu), material plastic sau alte combinații. Pentru a se asigura o ventilație continuă trebuie să se dea posibilitatea ca aerul din cameră sau vestibul să ia locul celui evacuat. În acest scop este suficient ca foaia ușii de la baie să fie mai scurtă cu 2 cm sau ca să creeze în partea de jos 2—3 găuri cu o suprafață echivalentă de circa 160 cm².

Debitul de aer ce trebuie evacuat printr-un asemenea sistem de ventilare, este de 2—3 ori volumul camerei de baie sau circa 50 m³/h.

Ventilarea naturală a spațiilor mari comune, nu este de luat în considerație decât la hotelurile foarte mici și de confort minimal. Aceasta se realizează prin amplasarea orificiilor de introducerea aerului proaspăt astfel ca să nu producă, pe cât posibil, curenți reci, fie în spatele unor radiatoare, fie în partea de sus a plafonului sau a pereților exteriori. Gurile de evacuare se amplasează întotdeauna în partea de sus și opusă celor de introducere. O atenție deosebită trebuie dată ventilării naturale a bucătăriei. O hotă pusă deasupra mașinii de gătit, cu un coș separat dus pînă sus pe acoperiș, poate asigura o bună ventilație a acesteia pe timp friguros.



Diferitele tipuri de ferestre care asigură o bună ventilație naturală organizată; tipul „a” este cel mai indicat, deoarece el permite ca aerul exterior să fie în prealabil încălzit de către radiator și apoi să pătrundă în cameră.

VENTILAREA MECANICĂ

Ventilația mecanică poate să fie numai de evacuare, numai de introducere, sau de ambele feluri.

În general, ventilația mecanică, din cauza marilor debite de aer puse în mișcare, necesită atât evacuare cât și introducere, pentru a păstra un echilibru. Bineînțeles, anumite încăperi cu degajări rău mirositoare sau nocive, cum sînt: closetele, băile, depozitele, garajele, pot avea numai ventilație mecanică de evacuare sau, acolo unde trebuie împiedicată pătrunderea unor cantități de aer din exterior, să se realizeze suprapresiuni față de atmosferă, prevăzîndu-se numai o instalație de introducerea aerului.

După destinația încăperii se caută ca prin ventilarea mecanică, să se asigure în permanență o ușoară depresiune sau o suprapresiune în raport cu atmosfera, astfel ca să se împiedice pătrunderea mirosurilor, nocivităților sau a curenților de aer de la o încăpere la alta. Acest lucru se obține prin diferența de debit de aer introdus și evacuat în încăperea respectivă. De exemplu, closetele, bucătăriile, depozitele se mențin în stare de depresiune; iar restaurantele, holurile etc. într-o stare de suprapresiune.

În acest fel se realizează un flux de aer de la restaurant către bucătărie și nu invers, sau se va împiedica ca aerul rece de afară să pătrundă în încăperi.

Prizele de aer se amplasează în zonele unde aerul este mai puțin viciat, la cel puțin 5 m de la teren. Acoperișul este un loc indicat, dar are inconvenientul necesității de realizare a unui canal vertical pînă în subsol, în cazul cînd agregatele sînt puse la subsol.

Sistemele de pregătire a aerului constau din diverse aparate: filtre, baterii de încălzire, răcire, umidificare etc.

Acestea pot fi individuale, asamblîndu-se în construcție, sau — mai moderne — blocuri compacte metalice, construite după anumite tipizări cunoscute, în general sub denumirea de „Baukastensystem“, putîndu-se monta în subsolul construcției, la parter sau pe acoperișul construcțiilor.

O tendință actuală în construcția hotelieră este amplasarea agregatelor de ventilație pe terasa de deasupra hotelului, într-un etaj tehnic ce formează un volum puțin retras față de cornișa hotelului. Aici se pot amplasa: centrala termică, camerele mașinilor de ascensor, camerele vaselor de expansiune, rezervoarele de apă și sălile pentru agregatele de ventilare.

Indiferent dacă sînt amplasate în subsol sau pe terasă, trebuie luate măsuri pentru atenuarea zgomotului produs de aparatele în mișcare. Acestea se suspendă pe dispozitive elastice, iar pereții camerei, inclusiv pardoseala și plafonul, se căptușesc cu plăci fonoabsorbante.

Ventilatoarele sînt piesele principale ale sistemelor mecanice de ventilare. Sînt două tipuri constructive: centrifugale și axiale.

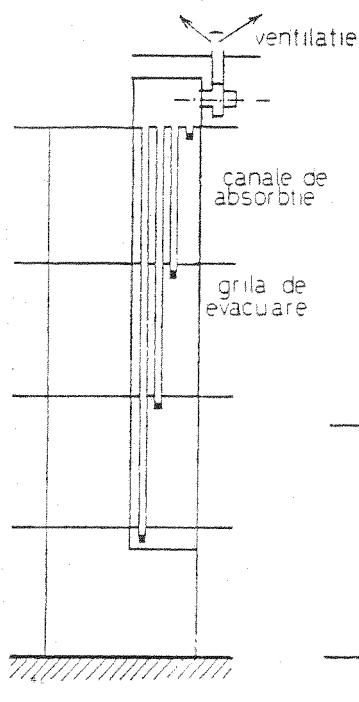
Cele centrifugale sînt mai silențioase, dar au gabarite mai mari și sînt mai greu de montat. Cele axiale au gabarite mici și comode; tehnica modernă a creat ventilatoare axiale cu același nivel de zgomot ca cele centrifugale.

O parte importantă a sistemului de ventilație o constituie canalele de distribuție a aerului sau de absorbție. Materialul din care se pot face sînt: tablă galvanizată (cel mai bun), plăci din azbociment, material plastic, zidărie, rabiț etc. Forma lor poate fi rectangulară sau rotundă.

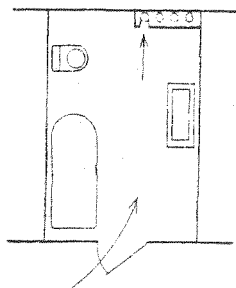
Trebuie neapărat reținut faptul că la toate sistemele de ventilare mecanică sau de condiționarea aerului trebuie introduse atenuatoare de zgomot pe canale, în scopul de a împiedica unda sonoră să se propage de la sursă în încăpere. Aceasta se calculează ca mărime și formă de către proiectantul specialist și se introduc în locurile cele mai adecvate.

Orificiile de introducere și evacuare a aerului sînt de o importanță de prim ordin pentru reușita și buna funcționare a unui sistem de ventilare mecanic.

În încăperile cu confort ridicat, cum este cazul hotelurilor, aerul introdus trebuie distribuit în cantități mici, astfel încît mai multe locuri posibile să devină după o expresie plastică utili-



Organizarea unei ventilații naturale pe verticală cu tuburi individuale. La partea superioară tuburile pot debușa liber în exterior, sau pot fi colectate într-o cutie cu un ventilator, preferabil axial. Aceasta permite să se facă o suficientă ventilație prin tiraj natural (printre paletele lui) iarna, și să funcționeze forțat cu ajutorul ventilatorului.



zată „aer fărâmițat”. Pentru aerul evacuat pretențiile nu sînt atît de mari și gurile de evacuare pot fi amplasate mai puțin rigid, la nevoie chiar într-un singur punct. Este bine totuși ca acestea să fie mai aproape de sursa de impurificare.

Dispozitivele de reglaj constau din clapete cu acționare manuală sau automată, care acționează asupra debitului de aer, precum și sisteme de reglaj automat al parametrilor aerului.

După cum am mai menționat, ventilația mecanică simplă nu-și găsește o largă aplicare în spațiile cu confort ridicat ale unui hotel (afară de cîteva excepții). De aceea vom expune mai jos numai acele ventilații mecanice care se aplică curent la hoteluri și anume: camerele de baie, bucătării, spălătorii, depozite, grupuri sanitare etc.

Ventilația băilor și WC-urilor interioare. După cum s-a menționat și anterior, băile și WC-urile interioare trebuie neapărat ventilate. Se consideră că o cantitate de 45—55 m³/h de aer de baie sau vas de WC este suficientă pentru a asigura o bună ventilație.

Suprafața liberă a grilei de absorbtie trebuie să fie de 45 cm² sau circa 7×7 cm.

Canalele pot fi individuale sau colectate într-o cutie colectoare unde acționează un ventilator.

Pentru construcțiile cu 4—5 niveluri, acest mod de ventilație este economic și poate fi eficient.

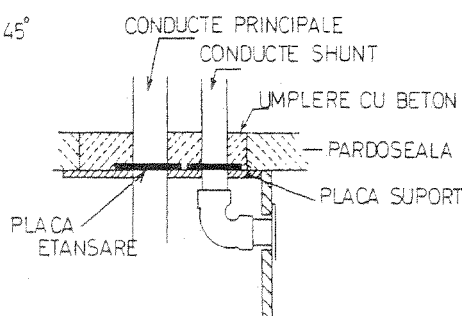
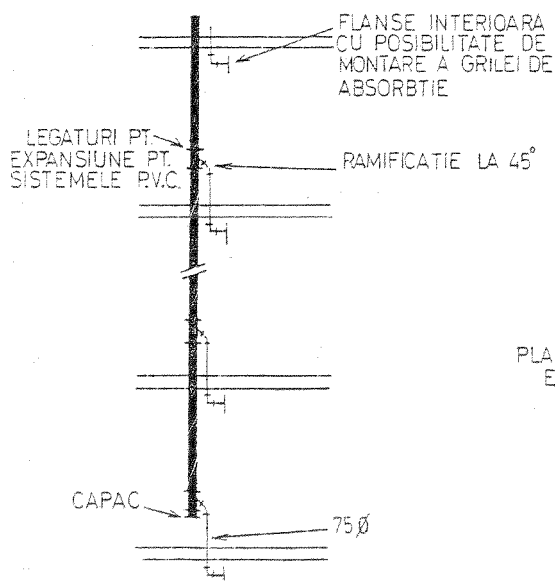
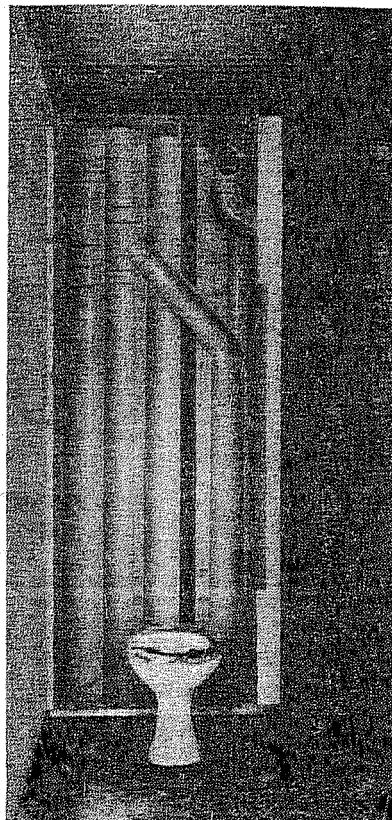
Pentru construcțiile cu mai multe etaje se folosește cel mai frecvent sistem denumit „Schunt” (cu canal colector principal și canal de ocolire racordat la nivelul următor). Figura alăturată arată un asemenea sistem. Canalele pot fi făcute din tablă sau, cel mai frecvent, din materiale plastice lipite sau sudate.

Ele se montează în ghene verticale împreună cu celelalte conducte de instalații. O problemă deosebită o pune acționarea ventilatorului. Funcționarea continuă duce la consumuri mari de energie și uzură a materialelor. De aceea s-au preconizat mai multe sisteme de acționare, între care cu buton de pornire al ventilatorului la fiecare grup sanitar în parte, acționat de deschiderea și închiderea ușilor de la baie. Aceasta duce la scumpirea investiției și constituie o sursă de defecțiuni.

O altă soluție și se pare cea mai rațională este cea cu ceas program. Un ceas cu program și contacte electrice pornește ventilatorul la anumite ore din zi, în funcție de orele cele mai încărcate ale hotelului.

Dotarea fiecărei coloane verticale de ventilare cu un ventilator propriu este foarte eficientă și are avantajul că dacă se montează un ventilator axial, aceasta permite și un tiraj natural atunci când ventilatorul nu funcționează. Soluția este scumpă și incomodă ca execuție; din

Posibilitatea montării tuburilor de ventilare din material plastic într-o cameră de baie, în sistemul „Shunt“.



Schema montării tuburilor deversoare de ventilare în conducte magistrale și detaliu de etanșare la trecerea prin plafon. Gura de ventilare are o secțiune de circa 50 cm² și o piesă specială cu capac care, prin înșurubare, poate regla debitul de aer absorbit.

această cauză, pentru marile hoteluri se preconizează colectarea la nivelul ultimului plafon sau al terasei a mai multor coloane la un singur ventilator. Acesta poate funcționa chiar în mod permanent, deoarece consumul de energie repartizat pe numărul mare al camerelor este acceptabil.

Pentru unele situații (în special la WC-urile hotelurilor modernizate) unde instalația unui sistem colector nu se mai poate face, s-a adaptat sistemul cu ventilație mecanică individuală.

Un ventilator electric mic (comparativ cu cel al unui foen pentru păr) cu carcasă din plastic, este legat cu o conductă tot din plastic chiar la vasul de WC. Conducta de refulare a ventilatorului este introdusă în ghenă de rabiț a tuturor conductelor și care astfel preia funcția de canal colector, fiind liberă la partea superioară. El este pus în mișcare la aprinderea luminii în baie.

Ventilația mecanică a bucătăriilor. Este de foarte mare importanță pentru exploatarea întregului hotel.

Este inadmisibil ca într-un hotel modern să pătrundă mirosurile bucătăriei în celelalte spații; pentru aceasta este necesară o strânsă colaborare între arhitectul proiectant și specialistul în instalații de ventilație. În afară de ventilația propriu-zisă, trebuie luate măsuri constructive chiar de la studierea proiectelor. Astfel, crearea între bucătărie și restaurante a unor camere tampon (sasuri), prevăzute cu uși batante, este imperios necesară, ca și evitarea — pe cât posibil — a amplasării ferestrelor în direcția vînturilor dominante etc.

Ideal ar fi ca în întreaga bucătărie să fie creată depresiune și să se execute o instalație numai de evacuare. Acest lucru este posibil și acceptabil pentru bucătăriile mici (pînă la 100 de porții de masă). Pentru bucătăriile mai mari acest lucru nu mai este posibil, pentru că aerul rece infiltrat prin neetanșeități și deschiderile inevitabile duc la formarea de ceață și curenți supărători pentru personalul de deservire.

La aceste bucătării trebuie deci neapărat să se monteze și o instalație de introducere a aerului încălzit, după necesități. Totuși, chiar cu o asemenea instalație, trebuie să se aibă mare grijă, pentru ca bucătăria să rămînă în depresiune în raport cu celelalte încăperi, astfel, la orice deschidere a ușilor între restaurant și bucătărie, fluxul de aer să fie dirijat către bucătărie și nu invers.

Pentru evacuarea aerului din bucătărie, un sistem foarte eficace este montarea de hote deasupra utilajelor care degajă aburi: plite, marmite, tigăi basculante. Acestea captează imediat degajările nocive și prin ventilatorul de evacuare le elimină în atmosferă.

La aceste hote trebuie neapărat prevăzute filtre contra grăsimilor, ușor demontabile pentru curățire. Hotele se pot face din tablă galvanizată sau din sticlă armată.

Marile inconveniente ale hotelor sînt: murdărirea lor rapidă, dificultatea curățirii lor și obturarea luminii naturale. Din aceste cauze se preferă sistemul cu ventilație generală.

Evacuarea se face prin guri de evacuare amplasate la plafon sau în luminatoarele din acoperiș, pe cât posibil pe verticala locurilor care generează aburi.

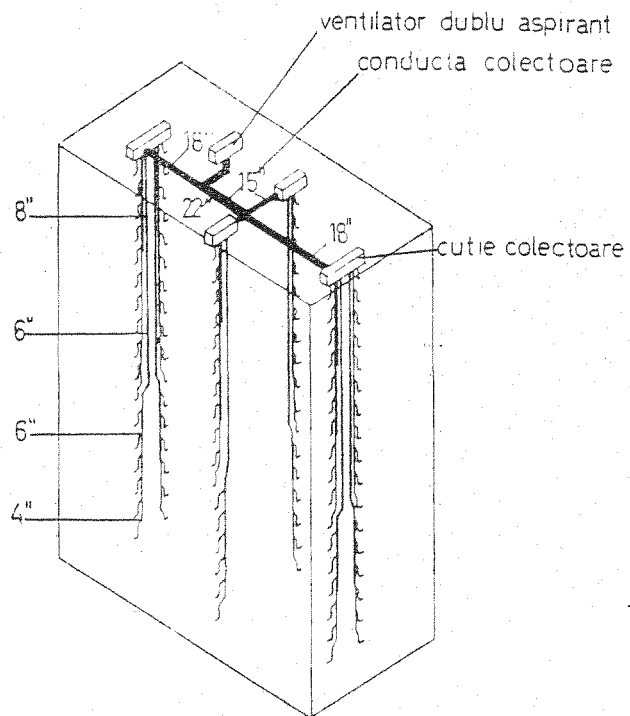
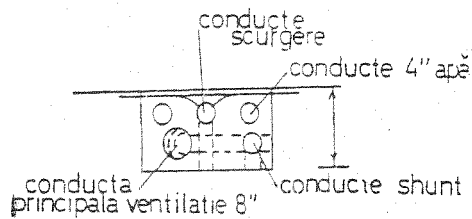
Introducerea aerului se va face prin guri de insuflație, așezate perimetric la circa 2,20—2,50 m înălțime, sub formă de fante înguste, care suflă jeturi de aer cald în masa de aer a bucătăriei. În acest fel se combate formarea de ceață.

Pentru bucătăriile de hoteluri se consideră că 20—25 schimburi de aer pe oră raportate la volumul util al bucătăriei, sînt suficiente pentru asigurarea unei bune ventilații.

Este indicat ca temperatura aerului introdus să fie reglată printr-un termostat.

Ventilarea grătarelor pentru fripturi și mititei. Acestea sînt o sursă permanentă de viciere a aerului în restaurante, de aceea trebuie să se dea o atenție deosebită ventilării lor.

Practica a arătat că simpla ventilație naturală a grătarului este insuficientă. Cel mai mic curent de aer întoarce fumul în bucătărie; cea mai bună soluție este ventilarea mecanică energetică a acestui grătar. Este recomandabil ca ventilatorul să fie amplasat afară, ferit de intemperii, iar canalul de refulare să fie dus pînă sus, peste terasa hotelului.



Schema izometrică a montării tuburilor din material plastic pentru ventilare, într-o mare clădire. Toate coloanele verticale sînt colectate la nivelul terasei pe orizontală și legate la un ventilator general care funcționează cu un ceas program.

Ventilarea mecanică a spălătorii. Problema se rezolvă printr-o ventilație generală întru totul similară ca la bucătărie. Volumul de aer vehiculat se calculează în funcție de numărul de aparate de spălat, de modelul lor constructiv și de volumul încăperii.

O atenție deosebită trebuie acordată combaterii ceții care se formează în atmosfera spălătoriei. Aceasta se obține prin ridicarea temperaturii aerului insuflat.

Pentru a nu supraîncălzi în mod permanent atmosfera, se prevede o baterie suplimentară de încălzirea aerului de insuflație acționată de un higrostat. Cînd umiditatea relativă crește peste 60—65%, bateria intră în funcțiune și produce supraîncălzirea aerului.

X. INSTALAȚII DE CLIMATIZARE

Prin climatizarea sau condiționarea aerului, se înțelege menținerea anumitor parametri ai aerului într-o încăpere, pentru a asigura maximum de confort uman. Parametrii care condiționează starea de confort sînt: temperatura, umiditatea relativă, viteza aerului în încăpere, presiunea și conținutul de praf.

Dintre toți aceștia cei mai importanți, în cazul hotelurilor, sînt: conținutul de praf, temperatură și starea de umiditate.

Se consideră, pentru zona europeană ca valori medii orientative pentru realizarea confortului, următoarele:

- temperatura interioară iarna 22 ... 23°C;
- temperatura interioară vara circa 25 ... 26°C sau mai precis cu 6° mai mică decît temperatura exterioară;
- umiditatea relativă între 30 și 60%.

Pentru obținerea acestor valori, aerul trebuie prelucrat în prealabil în aparate speciale denumite aparate de condiționarea aerului. Forma, mărimea, amplasarea și modul de lucru al acestor aparate este foarte diferită, în funcție de sistemul adoptat de firma constructoare.

În funcție de mărimea debitului de aer, mărimea agregatelor variază. Ele se pot monta în linie orizontală sau verticală. Pot fi elemente separate, asamblate ad-hoc pe șantier, sau în elemente prefabricate standardizate după sistemul „Baukastensystem” descris la capitolul ventilații mecanice.

De asemenea, pentru instalațiile mici, elementele componente pot fi micșorate și asamblate în unități compacte de mărimea unui dulap obișnuit, sau chiar a unui televizor.

O instalație de climatizare poate fi totală, cînd face toate operațiile descrise mai înainte, cu funcționare continuă tot timpul anului, sau poate fi parțială, asigurînd numai o parte din operațiile de prelucrare a aerului. De exemplu, o instalație poate asigura numai filtrarea, încăl-

zirea și umidificarea aerului funcționând iarna, iar vara lucrând numai ca o simplă ventilație mecanică, sau invers, o instalație este făcută să asigure numai răcirea, iarna nefuncționând. Totul depinde de posibilitatea de investiție și de gradul de confort care se urmărește a fi obținut.

O instalație de climatizare mai are absolut nevoie de un aparataj de reglare automat al parametrilor aerului constând din: termostate, vane cu motor, servomotoare, clapete automate etc. Aceste aparate pot fi acționate electric, electronic, sau pneumatic. Ele fac obiectul de proiectare și furnizare al specialiștilor.

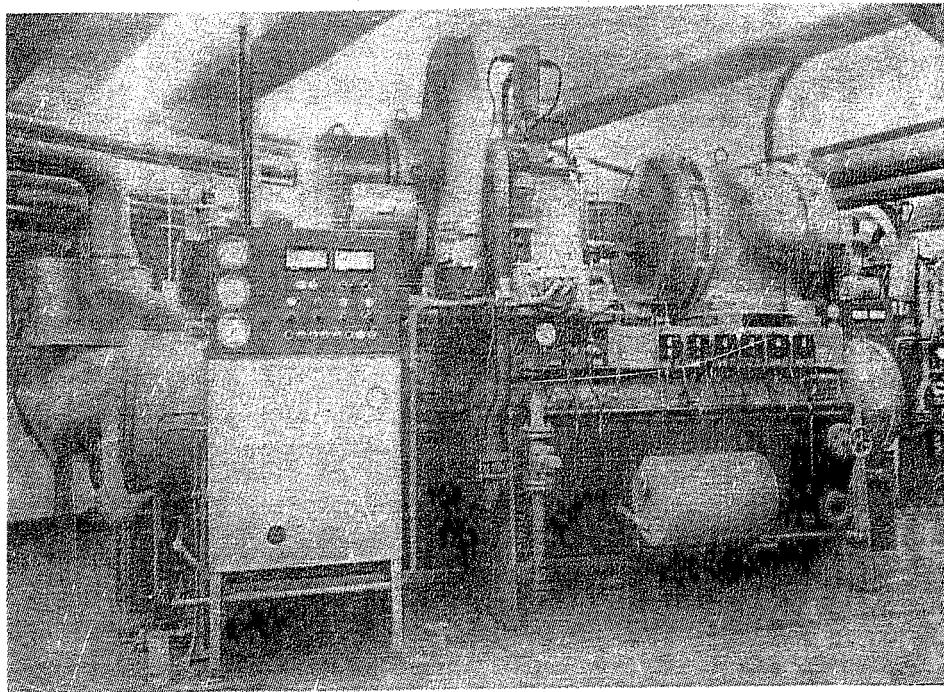
Trebuie neapărat avut în vedere că o instalație de climatizare este un mare consumator de energie sub formă electrică, calorică și frig.

Energia electrică este asigurată de rețeaua publică.

Energia calorică de la centrala termică proprie sau de la rețeaua de termoficare urbană. De reținut cele menționate la capitolul centrale termice în ceea ce privește exploatarea intensivă a sursei termice pe timpul verii.

Sursa de frig o formează mașinile frigorifice speciale, folosindu-se fie compresoare, fie mașini cu absorbție. De obicei, acestea au puteri foarte mari și sînt relativ zgomotoase. Ele trebuie amplasate în subsoluri, sau dacă se poate undeva afară. Mașinile frigorifice prepară apă rece de 2...4°C, care este pompată în bateriile de răcirea aerului. Aceste agregate de răcire mai au nevoie de un turn de răcire. În acest turn se răcește apa care a scos căldura din aer. Turnul de răcire este un aparat de formă rotundă sau paralelipipedică, are un ventilator și un dispozitiv ce produce o ploaie de apă. Aerul trece în contra curentului ploii de apă și o răcește. Turnul se poate amplasa fie undeva în zona verde mascat de plantații, fie sus pe ultima terasă a hotelului.

După cum s-a mai spus, există foarte multe sisteme de instalații de climatizare și se pot clasifica din diferite puncte de vedere.

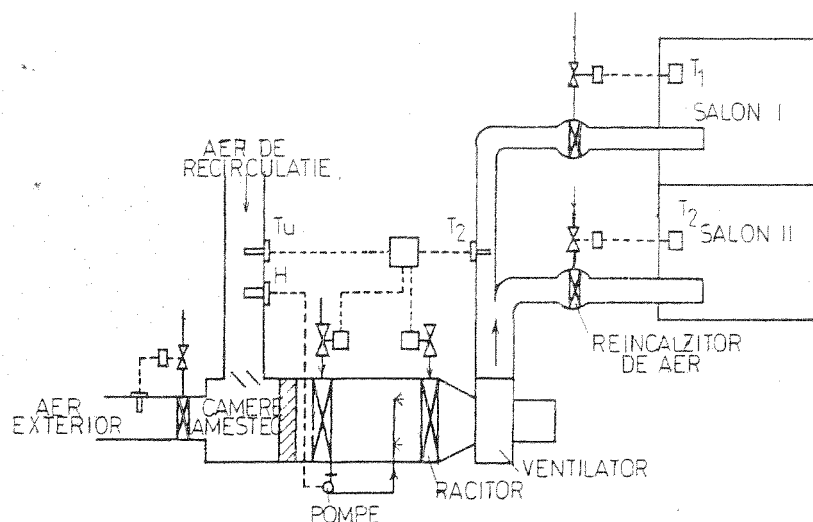


Aspectul general al unei centrale frigorifice cu compresor.

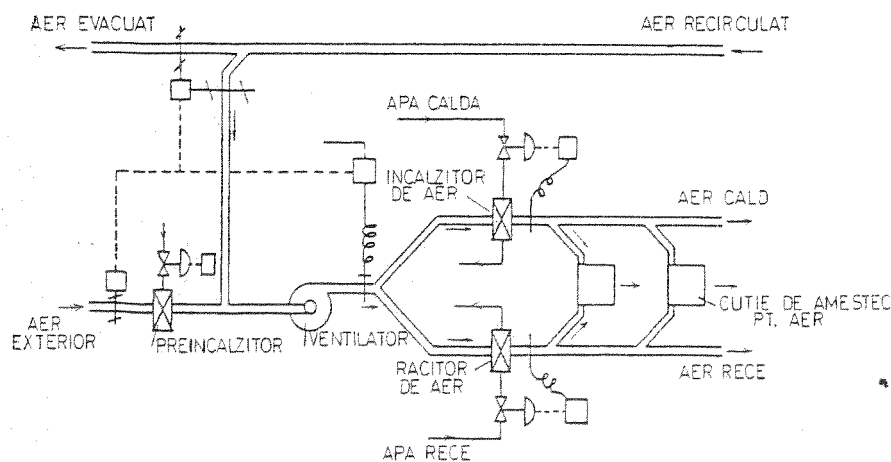
INSTALAȚII CENTRALE

Instalație de joasă presiune (viteza sub 10 m/s) cu un canal de aer, deservind o singură încăpere mare, este cazul cel mai simplu și cel mai general. Ea utilizează canale de aer de secțiuni relativ mari și este indicată a fi aplicată la holuri, recepții, restaurante, săli de conferință etc. Canalele se maschează în rabiț sau plafoane false. Gurile de introducere și de evacuare se stabilesc în funcție de arhitectura interioară a încăperii.

Instalația de joasă presiune cu 2—3 zone, denumită „multizon”, în care aerul este insuflat prin canale diferite la 2—3 încăperi în care se urmărește obținerea condițiilor de microclimă diferită. Fiecare ramură de canal mai are suplimentar câte o baterie de încălzire și răcire, comandată de către un termostat din încăpere, făcând posibilă astfel reglarea căldurii sau a frigului pentru fiecare în parte. Sistemul simplifică instalațiile de condiționare și este indicat când sînt două sau trei încăperi alăturate, dar cu încărcări diferite, cum ar fi o sală mare de restaurant și una pentru micul dejun, sau mai multe săli de conferințe ce nu sînt folosite toate în același timp.

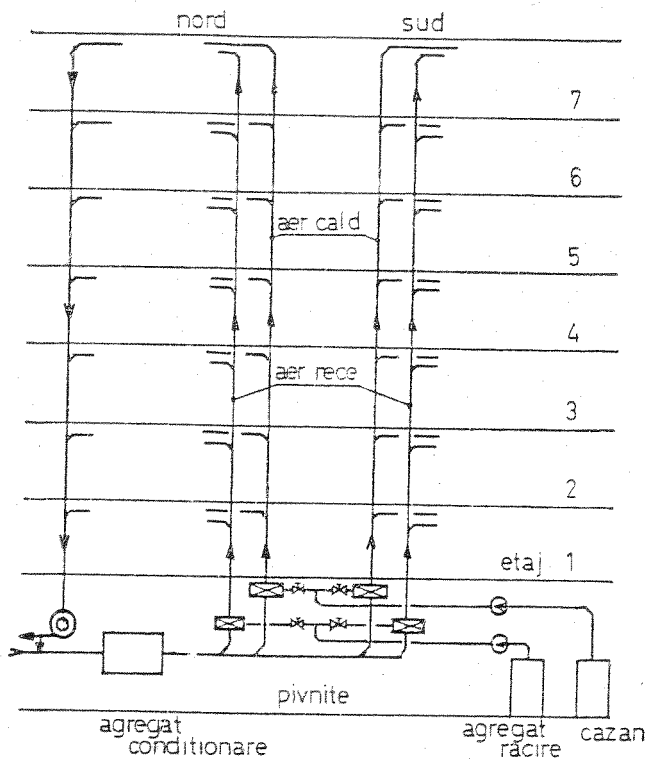
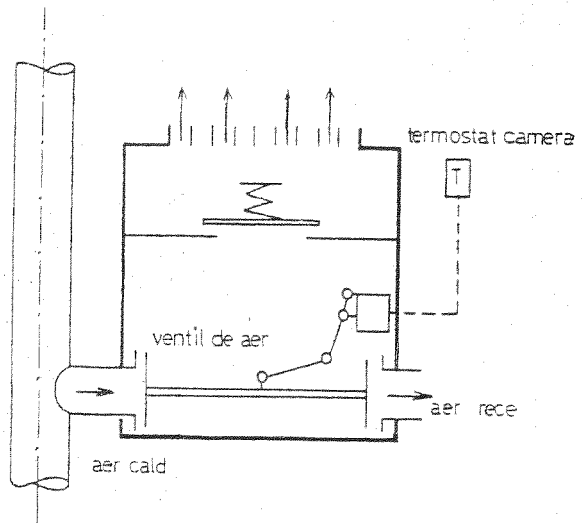


Componenta unei instalații de climatizare tip „Multizon”, în care insuflarea aerului se face prin mai multe canale, câte unul pentru fiecare zonă climatizată. Pe aceste canale există baterii de încălzire separate și clapete de aer care pregătesc aerul conform cu nevoile zonei respective. Deci cu un singur agregat pot fi deservite mai multe zone cu parametri diferiți.

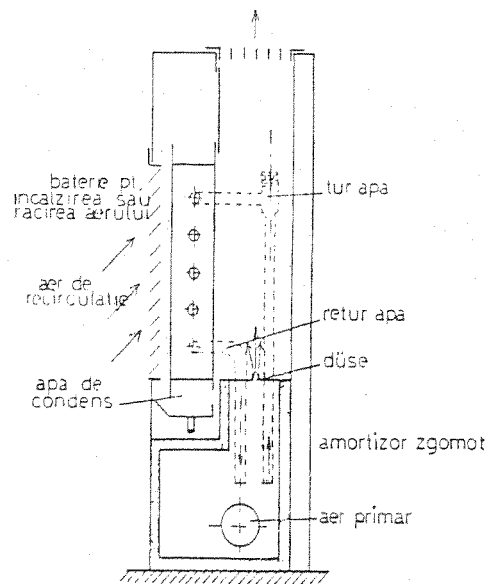


Organizarea unei instalații cu două canale de aer de înaltă presiune. După ieșirea din ventilator canalul se împarte în două ramuri. Pe o ramură se montează o baterie de încălzire a aerului, iar pe cealaltă una de răcire. Fiecare consumator are o cutie de amestec al aerului care preia manual sau automat aer cald sau rece, în proporțiile necesare, pentru a realiza climatul dorit.

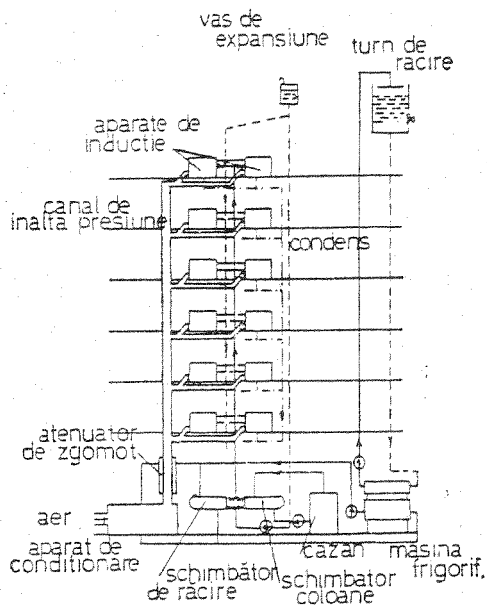
Detaliul de organizare a unei cutii de amestec, izolată fonic, cu două clapete ce se deschid alternativ, lăsând să pătrundă aer rece sau cald. Acționarea clapetelor se poate face manual sau cu un mic servomotor, cu comanda termostatului montat în cameră.



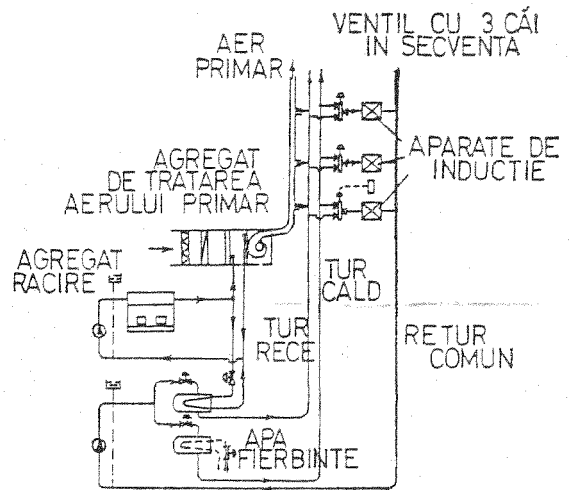
Organizarea pe verticală a unui sistem de climatizare cu două tuburi de aer. Aerul este preparat în subsol. El este distribuit pe zone de orientare sau funcționale prin câte două tuburi paralele (cald și rece), la care se colectează aparatele de amestec. Aerul viciat se evacuează prin canale separate.



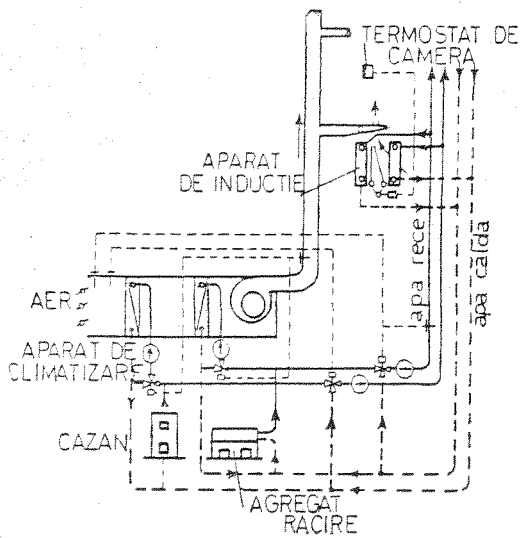
Organizarea interioară a unui aparat de inducție. Aerul primar iese din tubul de aducțiune în camera de presiune izolată fonic, de unde prin mici orificii din cauciuc (duze) iese afară cu mare viteză. Prin aceasta creează o depresiune care are ca efect absorbirea de aer secundar din încăpere, silindu-l să treacă printre aripioarele bateriei de încălzire sau răcire. Aerul secundar se amestecă și se introduce în încăpere.



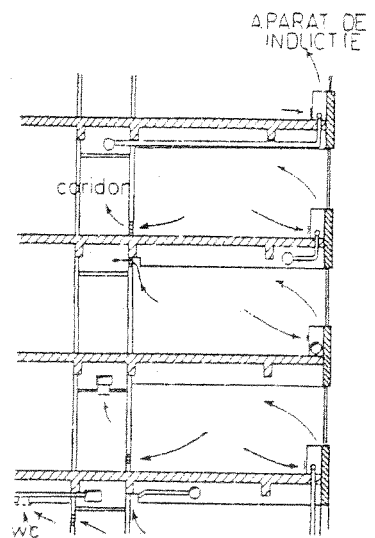
Montajul pe verticală al unei instalații de climatizare cu inducție și două conducte de apă.



Montajul pe verticală al unei instalații de climatizare cu inducție și trei conducte de apă. Ventilul secvențial cu trei căi, introduc în baterie apă caldă sau rece după nevoile momentane dictate de către termostatul din cameră. Restul de apă este comun.



Montajul unei instalații de climatizare de inducție cu patru conducte de apă. Fiecare din cele două conducte alimentează separat câte o baterie de răcire, respectiv de încălzire. O clapetă de aer în partea de jos deschide cale liberă fluxului de aer din bateria caldă sau rece, după necesități. Clapeta este acționată pneumatic de către un mic servomotor.



Diferite posibilități de pozarea conductelor de aer de înaltă presiune, ținând seama de structura de rezistență a imobilului.

Instalațiile de joasă presiune cu două canale de aer, unul cald și unul rece, se practică din ce în ce mai rar, fiind înlocuită cu același sistem, dar cu înaltă presiune.

Toate aceste sisteme convin pentru spații mari, unde se mențin aceeași parametri. Pentru construcțiile cu foarte multe camere: hoteluri și birouri, unde pretențiile de climă interioară sînt diferite după ocupant și pot fi schimbate în cursul unei zile, nu mai pot da satisfacție. Pe de altă parte, canalele mari nu mai conveneau cu arhitectura acestor construcții.

Din această cauză s-au dezvoltat o altă categorie de instalații, plecînd de la ideea de a se transporta numai aerul curat strict necesar pentru îmborspătarea atmosferei din încăpere. Pentru transportul energiei calorice sau frigorifice, se folosește același aer dar cu parametri foarte accentuați — foarte cald sau foarte rece — sau mai simplu, se duce energia calorică sau frigorifică direct la fața locului, folosind un alt agent de transport — apa. Plecînd de la aceste principii, astăzi sînt în folosință instalațiile de înaltă presiune (viteza aerului în canale de 18—25 m/s) de mai multe tipuri:

— Instalații cu două canale (cald, rece), care prevăd pentru realizarea temperaturii dorite, diferită în fiecare cameră, două canale ce transportă separat: unul aer cald și altul aer rece. În încăpere există un aparat sub forma unei cutii de amestec, care cu ajutorul unui ventil dublu acționat manual sau automat dozează temperatura aerului după dorință. Sistemul a fost folosit foarte mult în S.U.A. pentru modernizarea vechilor hoteluri și se practică în continuare. Are avantajul că se montează ușor, nu se duc conducte de apă pe multe niveluri și este simplu. Ca dezavantaj se remarcă că atît conducta de aer cald cît și de aer rece trebuie să aibă fiecare capacitatea integrală de transport. De asemenea, se aude în cameră un slab fisîit de aer. Distribuția se face pe zone de orientare, așa cum se vede în figura alăturată.

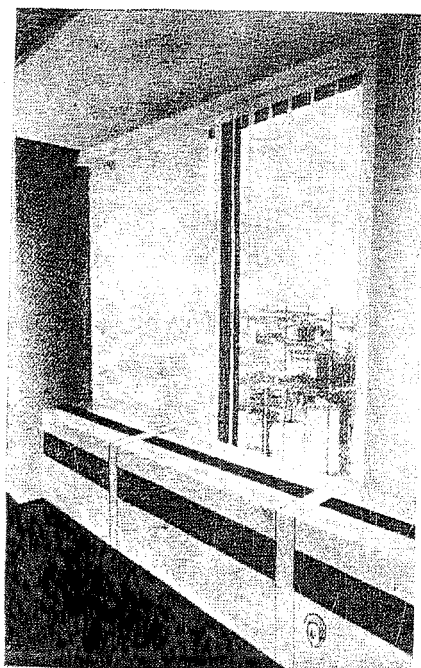
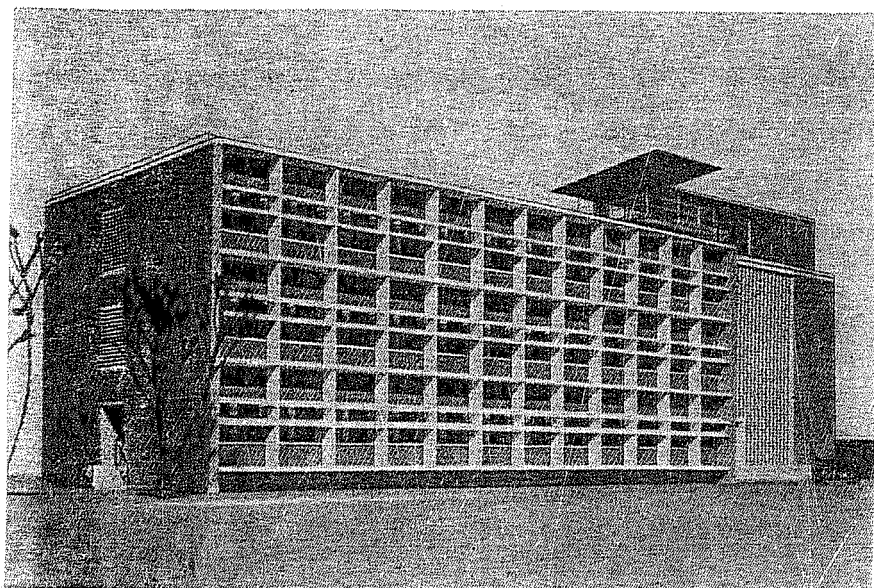
— Instalații cu inducție, în care aerul primar, limitat numai la strictul necesar pentru necesitățile igienice, este preparat pînă la un anumit nivel de temperatură, centralizat și apoi condus cu mare viteză și presiune la fiecare cameră. Aici este introdus într-un aparat denumit convector cu inducție sau „inducto-convector“.

Acesta este organizat în secțiune sub forma unui profil „Venturi“, aerul primar trece cu mare viteză prin niște orificii mici din cauciuc cu diametrul de 5—6 mm. În acest fel antrenează prin inducție aerul din încăpere, cu care se amestecă. Acest amestec de aer primar cu aer din încăpere trece mai departe printr-o baterie de încălzire sau răcire prin care circulă apa. Aerul amestecat se reîncălzește sau se răcește după gustul clientului din cameră. Bateria de reîncălzire are prevăzut fie un robinet manual, fie unul automat care reglează debitul de apă în bateria locală.

Pe acest principiu general se pot face mai multe variante:

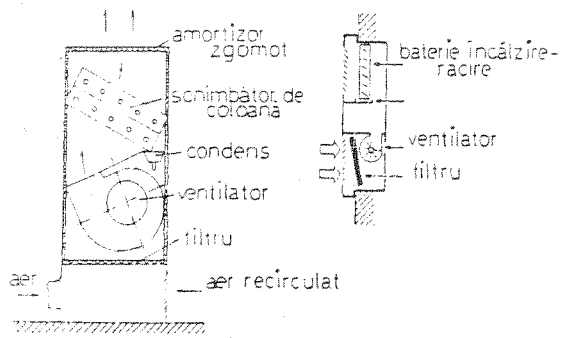
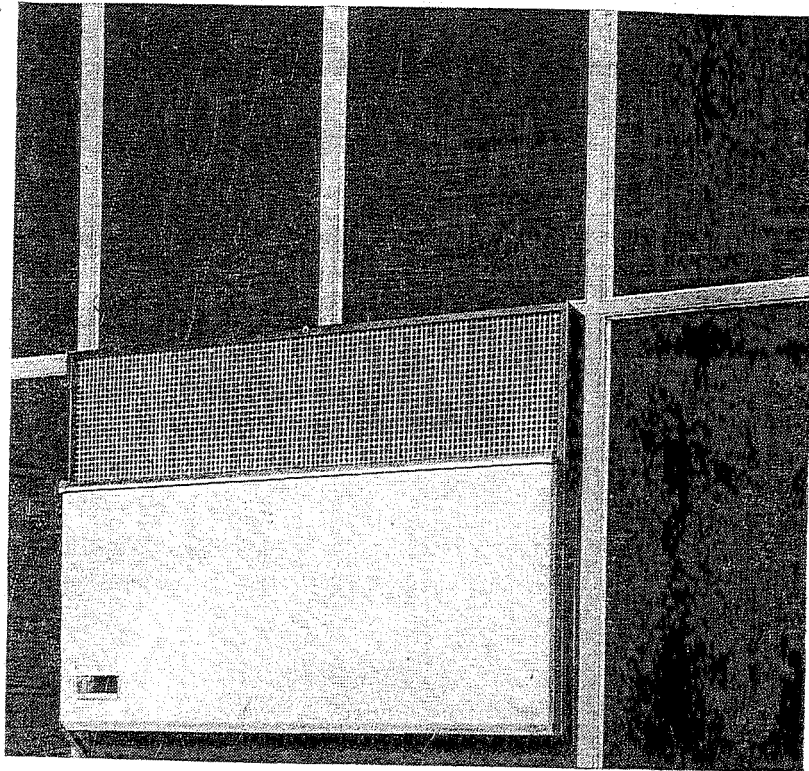
— Cu două conducte de apă. În fiecare aparat din cameră bateria este legată cu două țevi de apă, tur și retur; iarna circulă apa caldă, iar vara apa răcită.

— Cu trei conducte. Pentru a face sistemul mai elastic, unii fabricanți de asemenea aparate au imaginat introducerea în bateria de prelucrare a aerului din aparat, cînd apă rece, cînd apă caldă, după dorința ocupantului. Pentru aceasta se montează trei conducte: una rece, una caldă

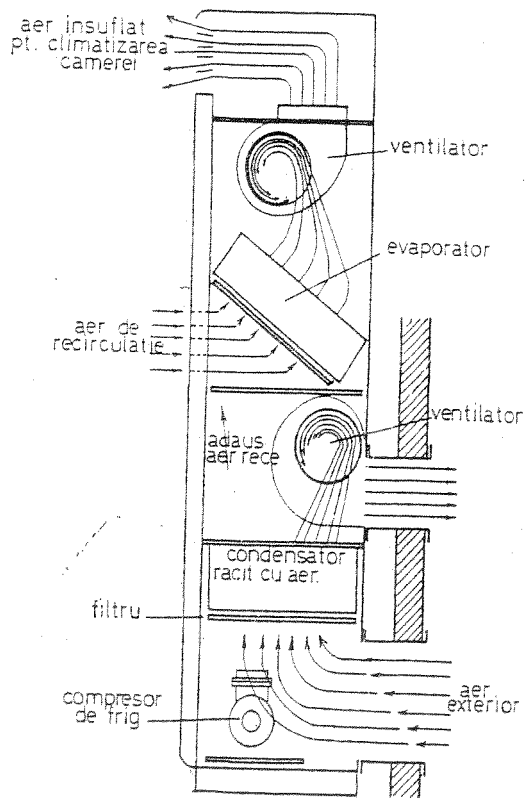


Figurile alăturate arată diverse posibilități de montare a aparatelor cu climaconvectoare, în camere diferit montate.

Organizarea interioară a unui aparat local de condiționarea aerului.



Organizarea interioară a unui ventilconvector. Aerul primar și cel secundar este amestecat cu ajutorul unui ventilator aflat în aparat. Restul funcționării — ca la climaconvectoroare.



Un aparat local de condiționarea aerului de cameră montat în fereastră.

și una de retur comună. Un ventil automat introduce în baterie cînd apă rece, cînd apă caldă, după cum comandă termostatul aflat în cameră.

— Cu patru conducte. O variantă mai perfecționată este introducerea în aparatul de cameră a două baterii total separate, una caldă și una rece. Un ventil automat face ca să funcționeze cînd bateria rece, cînd cea caldă. Este cel mai perfecționat sistem, dar și cel mai scump.

Sistemele descrise mai sus reprezintă cele mai moderne sisteme pentru climatizarea individuală a camerelor de hotel.

Aparatele de cameră pot fi amplasate fie sub parapetul ferestrei, fie în plafonul vestibulului, în special dacă camera are o adîncime mai mare de 4 m. Dezavantajul lor este costul ridicat, tehnologia de montare complicată și persistența unui fișit de aer în cameră, care poate fi mai acut sau mai puțin supărător, în funcție de calitatea produselor furnizate, dar neplăcut pentru unii clienți.

Instalația cu ventilo-convectiv funcționează pe aceleași principii, adică aducțiunea unei cantități de aer minim primar pînă la aparatul din cameră. Deosebirea constă în faptul că amestecul de aer primar cu cel din cameră se face cu ajutorul unui ventilator aflat chiar în aparat, de unde și denumirea de ventilo-convectiv. Condiția de reușită este ca ventilatorul să fie absolut silențios, lucru care se obține numai cînd produsul este de calitate. Sistemul are avantajul că se face o substanțială economie de energie, atunci cînd camera nu este ocupată, căldura degajată prin convecție liberă fiind suficientă pentru a asigura încălzirea de întreținere a camerei.

Instalațiile de climatizare individuale în camerele de hotel nu sînt de recomandat decît în două situații: hoteluri de lux sau hoteluri situate în zone geografice cu climă foarte caldă.

Pentru zona temperată a Europei se pot obține condiții de confort în cameră chiar foarte bune cu o instalație de încălzire cu radiatoare, care cel mult pot fi prevăzute cu ventile termostactice pentru reglajul temperaturii.

Spațiile mari unde se produc aglomerări de persoane se recomandă să fie neapărat climatizate.

INSTALAȚII LOCALE

Pentru camerele individuale. În cazul cînd într-un hotel de un anumit grad de confort, se dorește ca un anumit număr de camere să aibă totuși un nivel mai ridicat, este recomandabil să se monteze în aceste camere un aparat de climatizare local.

Aceste aparate, care sînt de mărimea unui televizor, conțin sub formă miniaturizată toate elementele componente ale unei instalații de climatizare.

Unele sînt făcute să asigure numai răcirea aerului, altele aplică principiul pompei termice și inversînd ciclul de răcire pot introduce și aer cald, fără însă să asigure nevoile integrale de încălzire.

Aparatele se montează neapărat într-un perete exterior sau fereastră. Ele sînt foarte bune, practice, dar sînt scumpe, atît ca investiție cît și ca exploatare și au inconvenientul că fac oarecare zgomot, care pentru camerele unui hotel poate fi supărător.

Pentru încăperile colective. La micile hoteluri sau în anumite spații din marile hoteluri la care nu s-a făcut climatizare centralizată, se pot climatiza separat anumite spații unde se

dorește mărirea gradului de confort ca: săli de conferințe, saloane de televiziune, baruri de zi, săli de restaurante etc.

Pentru aceasta se folosesc de asemenea agregate compacte, care au mărimea unui dulap metalic obișnuit, calculate la puterea frigorifică necesară. Ele sînt foarte aspectoase și se pot monta fie în încăperea însăși la un perete, fie într-un spațiu anexă alăturat, de unde se duc apoi canale de aer. Aceste agregate, spre deosebire de cele de cameră, au sistemul de răcire cu apă, deci nevoia de a avea la dispoziție apă de răcire suficientă.

XI. MOBILARE — ECHIPARE

În construcțiile hoteliere mai mult decît în toate programele de arhitectură, natura și amplasarea mobilierului, precum și expresia lui plastică au un rol deosebit, de multe ori determinant pentru reușita generală. Aceasta nu poate fi asigurată decît dacă arhitectura interioară, mobilarea și echiparea sînt studiate încă de la stabilirea partiului general de arhitectură.

Desigur că și acest sector este influențat de caracterul, mărimea și gradul de confort al hotelului, precum și de unele aspecte tradiționale ale țării respective. Unele mari companii hoteliere urmăresc o tratare asemănătoare a tuturor unităților lor.

În cele ce urmează ne propunem să ilustrăm, pe baza practicii internaționale din acest domeniu, cîteva din aspectele cele mai caracteristice ale mobilării unui hotel. Ne vom referi în general la laturile tehnice, funcționale și la gabaritele pieselor respective, pentru a furniza proiectanților un prim material documentar.

Nu vom aborda problema stilurilor sau a expresiei plastice în general, care este o chestiune de gust și creație personală a proiectantului sau beneficiarului respectiv. Trebuie să subliniem însă că ea contribuie în foarte mare măsură la crearea unei ambiante plăcute și mai ales la conturarea personalității hotelului.

În schemele și tabelele alăturate am încercat să ilustrăm variația echipării unei unități de cazare, în funcție de gradul de confort și să precizăm natura și gabaritele uzuale ale pieselor respective.

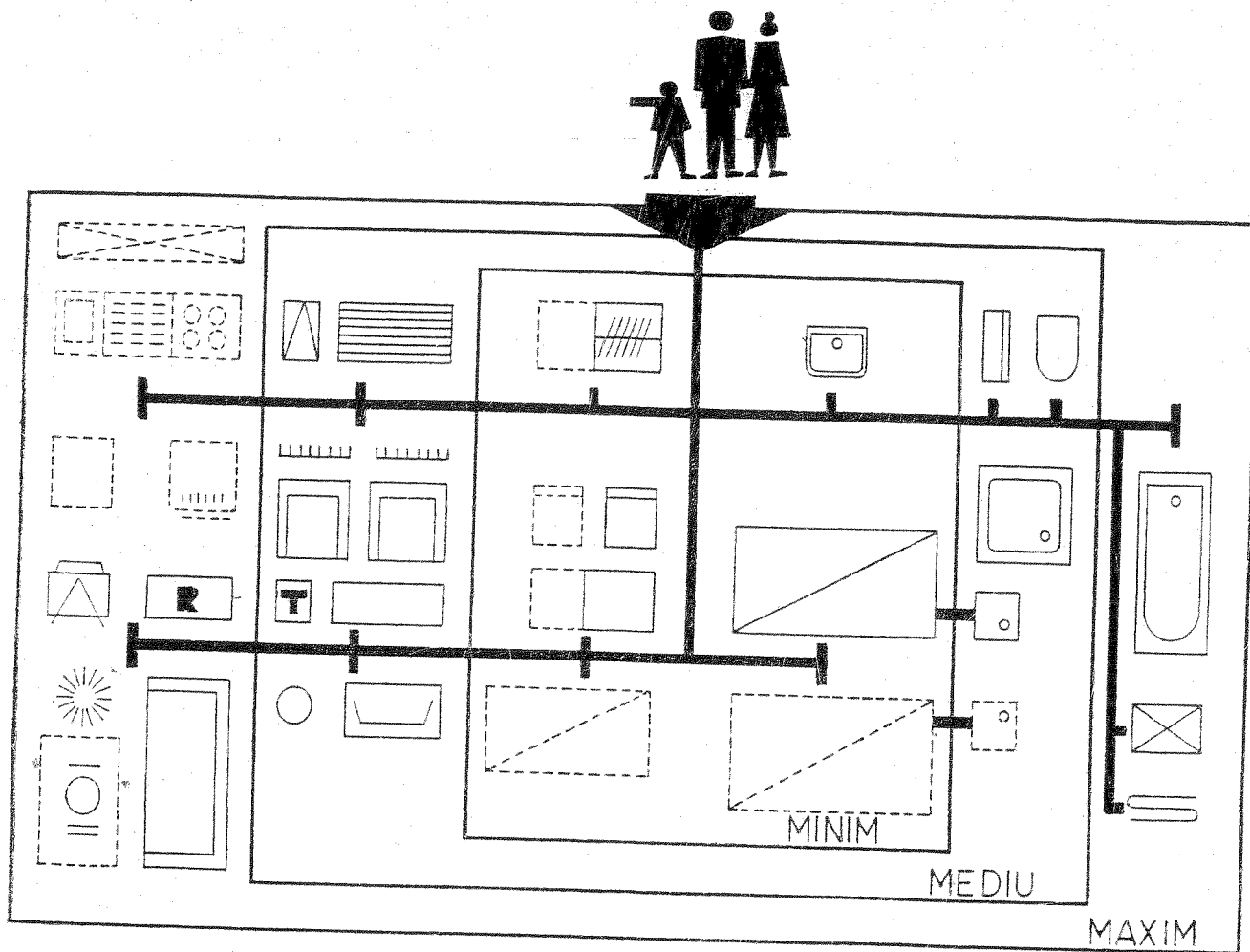
Desigur că dispoziția paturilor este determinantă în mobilarea unei camere. Majoritatea specialiștilor se pronunță pentru așezarea paturilor de așa manieră, încît cel ce stă în el să nu aibă lumina ferestrei în față; aceasta ar recomanda așezarea paralelă cu fereastra. Este poziția cea mai firească și cea mai utilizată, însă poate fi cu succes aplicată în special la camerele cu suprafață mai mare și implicit cu o lățime mai mare.

Tabelul 3

Echiparea unei camere de hotel

Indicativ	Denumirea	Amplasament	Dimensiuni uzuale cm	Categorია de confort		
				minim	mediu	superior
1.1.	Cuier de haine	vestibul	40—60	×	×	×
1.2.	Dulap haine, lenjerie	vestibul / cameră	60/60/120 pers.	*	×	×
1.3.	Dulap încălțăminte	vestibul	cuprins în 1.2			
2.1.	Lavoar	grup sanitar	40—60/30—50	×	×	×
2.2.	Lavoar dublu	grup sanitar	90—60	*	*	×
2.3.	Dulap sanitar	grup sanitar	40—60/20	*	×	×
2.4.	Duș	grup sanitar	80/80	*	×	×
2.5.	Cada de baie	grup sanitar	170/75	*	*	×
2.6.	W.C.	grup sanitar	40/60	*	×	×
2.7.	Bidet	grup sanitar	40/60	*	*	×
2.8.	Dulap	grup sanitar	40—60/20	*	*	×
3.1.	Pat simplu	cameră	90/200	×	×	×
3.2.	Pat dublu	cameră	140/200	*	*	×
3.3.	Canapea	cameră	70/180	*	*	×
3.4.	Noptieră	cameră	40/40	×	×	×
3.5.	Scaun	cameră	40/45	×	×	×
3.6.	Taburet	cameră	40/40	*	×	×
3.7.	Fotoliu	cameră	70/75	*	×	×
3.8.	Măsuță	cameră	40/60	×	×	×
3.9.	Toaletă masă	cameră	40/50	*	*	×
4.1.	Masă de mîncat	cameră (colț special)	80/120	*	*	×
4.2.	Dulap de serviciu	cameră	40/150	*	*	×
4.3.	Frigider	cameră	60/60	*	*	×
4.4.	Masă dulap	cameră	60/60	*	*	×
4.5.	Reșou	cameră	60/60	*	*	×
4.6.	Spălător	cameră	60/120	*	*	×
5.1.	Telefon	cameră	30/30	*	×	×
5.2.	Radio	cameră	40/60	*	*	×
5.3.	Televizor	cameră	50/60	*	*	×

Pentru camere cu suprafețe medii, așezarea paturilor astfel ca să formeze un unghi drept între ele, lasă cea mai mare suprafață liberă și dă astfel senzația de spațiu larg. La hotelurile cu confort minimal sau turistice, unde camerele au suprafețe și lățimi reduse, așezarea paturilor în lungul peretelui perpendicular pe fațadă este aproape singura soluție posibilă.

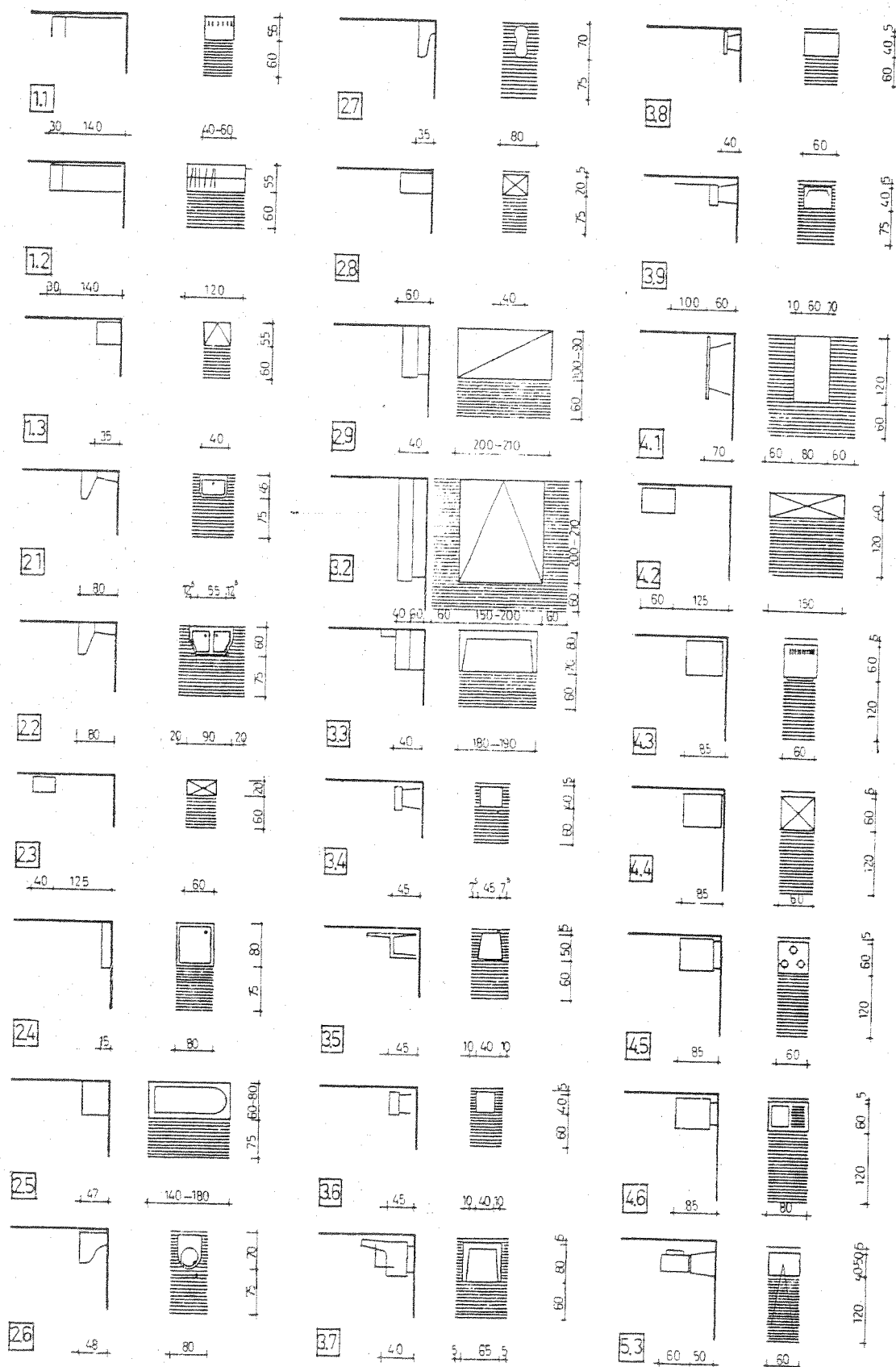


Elemente de mobilare și echipare a unei unități de cazare hoteliere de confort minimal, mediu și superior.

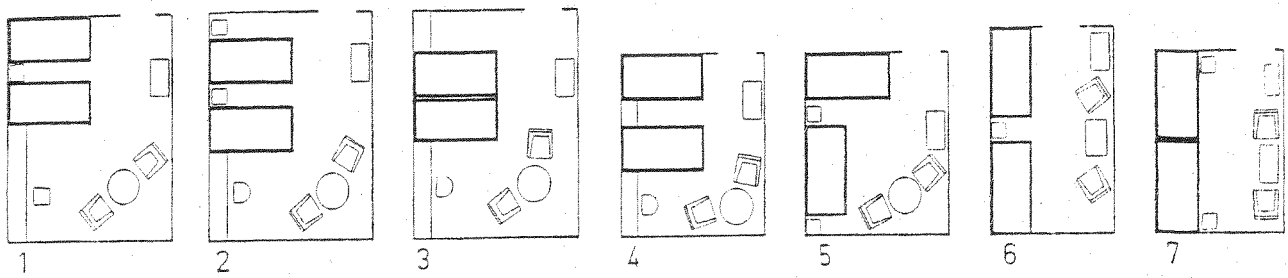
O problemă mult discutată este cea a prevederii unui mobilier fixat în marea majoritate în perete, sau a unui obișnuit, ce poate fi deplasat și așezat oriunde. Un mobilier tradițional, lasă libertatea alegerii unor soluții variate de aranjare, chiar cu unele posibilități de dispunere după preferințele sau nevoile clientului și cu posibilități ușoare de înlocuire. Schimbarea lui în timp nu ridică nici un fel de problemă, iar proiectarea lui este cea curentă.

Întreținerea camerelor de hotel ridică probleme speciale, mai ales curățitul pardoseliilor — de obicei din mochetă — care se face în general cu mijloace mecanice.

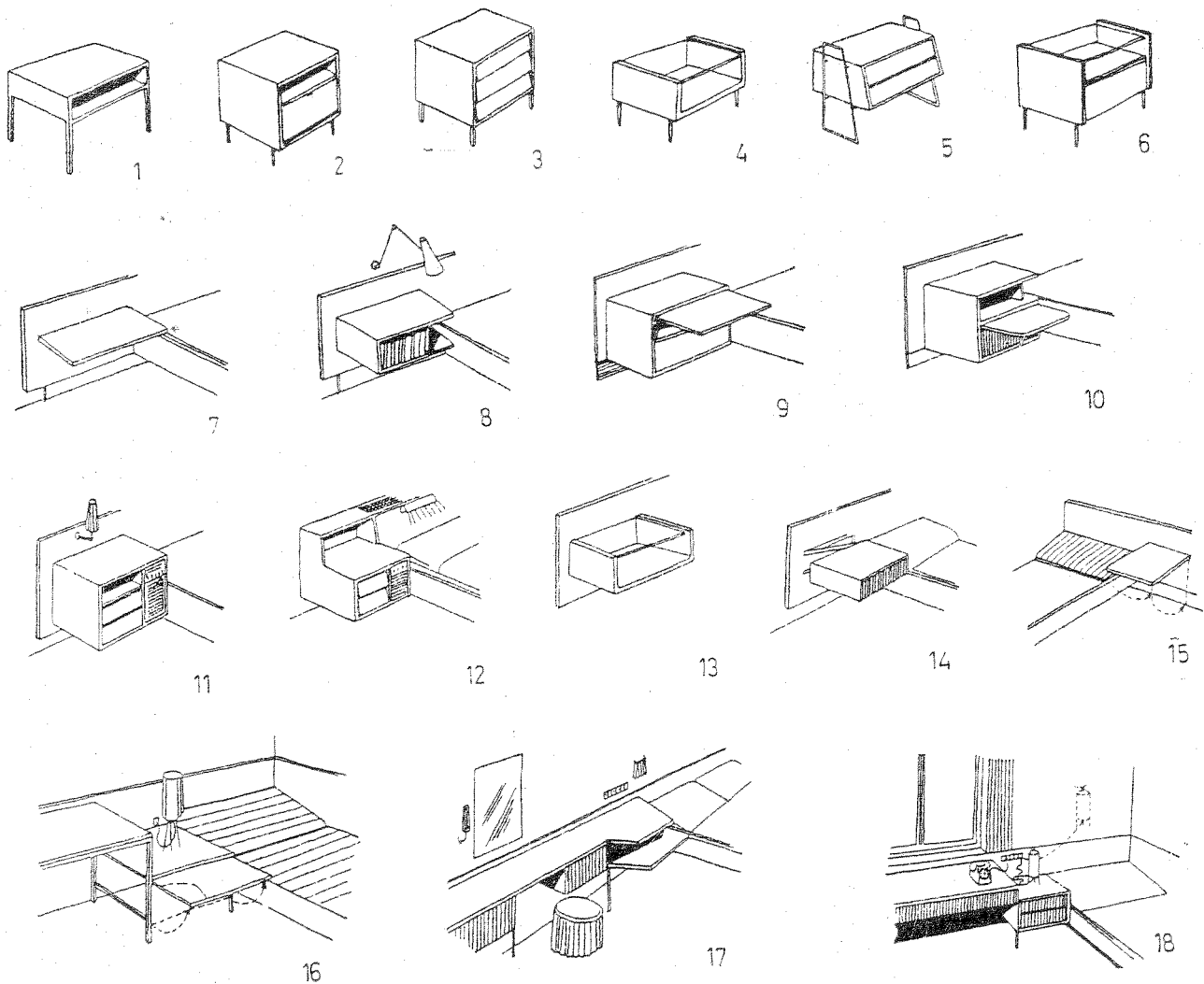
Pe aceste pardoseli, într-o cameră normală de două persoane, într-un hotel de confort superior, se sprijină între 40 și 50 de picioare aparținând mobilierului respectiv, ceea ce face deosebit de dificilă operația de curățire a pardoselii. Dacă însă o parte din mobilier, cum ar fi paturile, noptierele, mesele, toaleta și bancheta pentru bagaje se fixează în perete, rămân pe pardoseală numai picioarele scaunelor sau fotoliilor care însumează un număr de 8—12; aceasta simplifică substanțial posibilitatea de curățire a pardoselii și ușurează întreținerea în general a zonei de cazare a hotelului. Desigur însă că proiectarea și realizarea acestui mobilier este mai delicată și costul mai ridicat. De asemenea, se exclud posibilitățile de schimbare în timp a poziției mobilierului din camere.



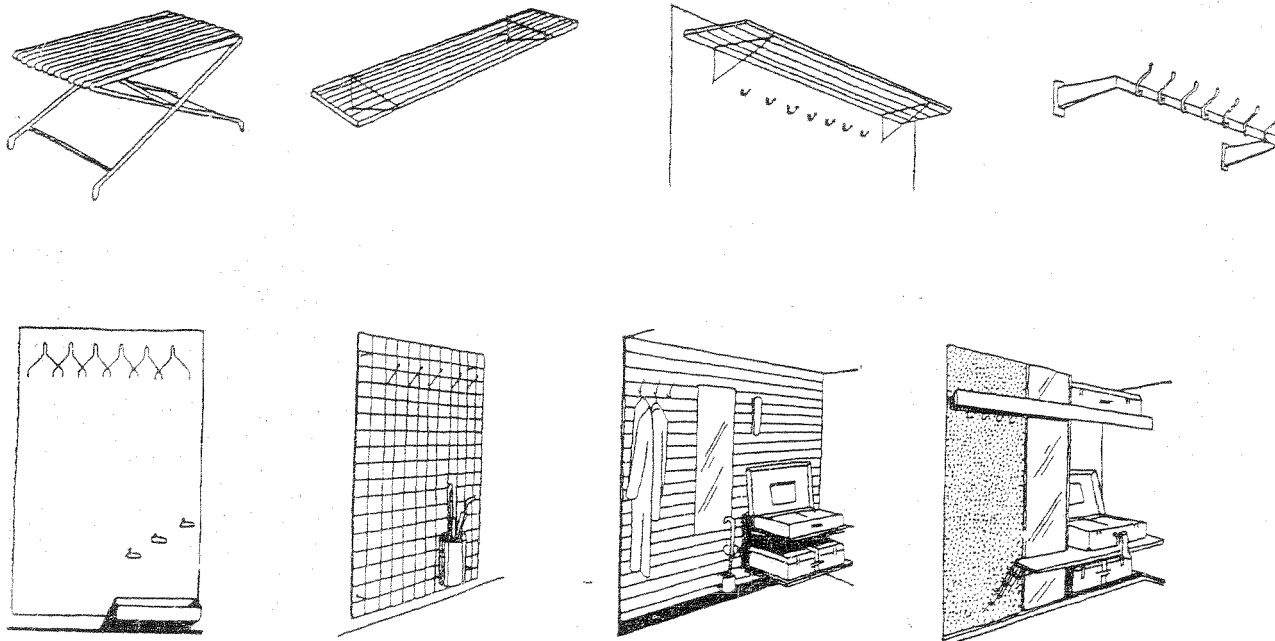
Gabaritele uzuale și spațiile afectate de mobilierul ce constituie echiparea unei unități de cazare hotelieră



Diverse posibilități de dispunere a paturilor în camere mari (1, 2, 3), mijlocii (4, 5) și mici (6, 7).



Diverse posibilități de realizare pentru noptierele din camerele de dormit:
 1—6 — mobilă independentă de lemn sau, parțial, cu metal (4 și 6), cu blatul superior de cristal; 7—10 — suspendată de tăblia patului; 11—12 — suspendată de tăblia patului, cuprinzând și instalația de radioficare; 13 — suspendată, cu blatul de cristal; 14 — suspendată pe un braț metalic; 15 — pliantă; 16—19 — combinată cu restul mobilierului camerei.



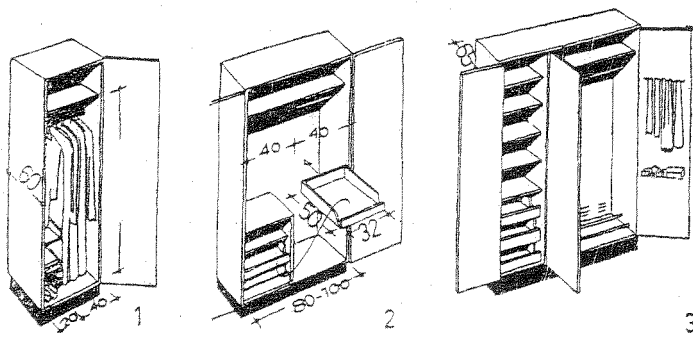
Diferitele moduri de echipare și amenajare a peretelui opus intrării în baie, în vestibulul unei camere de hotel, în cazul când nu cuprinde și dulapurile de haine.

Dulapul pentru haine și lenjerie poate fi amplasat în vestibul sau în cameră; în principiu trebuie asigurat un front de 0,60 m pentru fiecare persoană. Desigur însă că în practică rezolvarea lui este foarte variată, și, fără excepție, în hotelurile moderne este înzidit. Schemele alăturate arată două soluții posibile în funcție de spațiul disponibil și de specificul hotelului cu folosirea de mai lungă sau mai scurtă durată. O atenție deosebită trebuie acordată ventilației lui, precum și materialelor din care este executat, sau cu care este finisat.

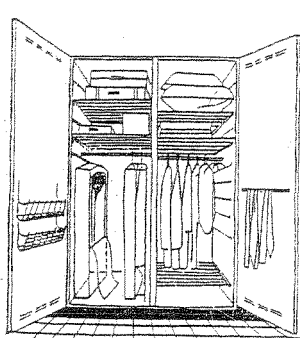
Când peretele vestibulului nu este folosit pentru amplasarea dulapului, acesta se va trata mai decorativ, prevăzându-se cuier de haine, o oglindă și eventual un loc pentru păstrarea periiilor de haine și a pantofilor; materialele folosite în acest caz trebuie să contribuie la crearea unei bune izolații fonice între culoarul de circulație și camera propriu-zisă. În multe cazuri, pe acest perete se prevede un spațiu destinat așezării încălțămintei care trebuie curățată, spațiu ce este prevăzut cu o ușiță de legătură directă cu culoarul, ceea ce simplifică mult deservirea personalului.

Bancheta pentru bagaje este o piesă necesară, chiar dacă dulapul pentru haine are și un compartiment destinat așezării valizelor, deoarece bancheta este utilizată în special pentru așezarea sau desfacerea valizelor. Din acest motiv bancheta poate fi și sub forma unui suport mobil care stă de obicei în dulap și este scos în afară numai când este necesar.

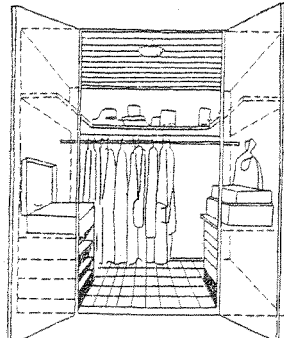
Proiectarea întregului mobilier al unei camere de hotel trebuie să se facă astfel încât să se asigure un confort maxim, posibilitatea utilizării lui în condiții de comoditate și o ușoară întreținere; de aceea, în practica actuală se preferă, în general, formulele cele mai simple. Oricare ar fi expresia plastică dorită, se recomandă evitarea pe cât posibil a asperităților, colțurilor sau proeminențelor care ar putea constitui surse de lovire, mai ales în camerele cu dimensiuni mai reduse (de exemplu, nu se admit tăblii la paturi, spre picioare). În cazurile când paturile sînt amplasate în lungul unui perete este necesară îmbrăcarea acestuia cu lemn, stofă sau alte materiale, pentru a crea o suprafață caldă și a feri pe cel ce doarme de contactul direct cu peretele.



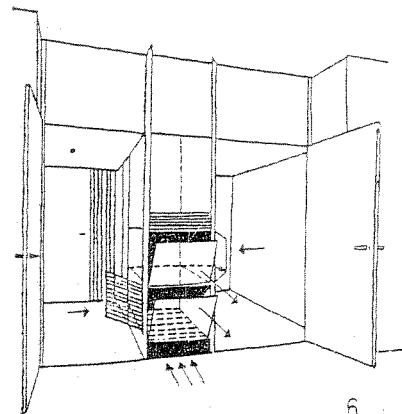
Diverse moduri de rezolvare a dulapurilor pentru haine și lenjerie personală:
 1 — dulap minimal pentru o persoană; 2-3 — dulapuri simple de două persoane; 4 — dulap mare și pentru valize; 5-9 — camere dulap cu diverse amenajări interioare.



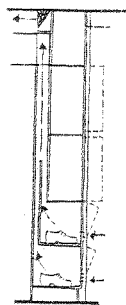
4



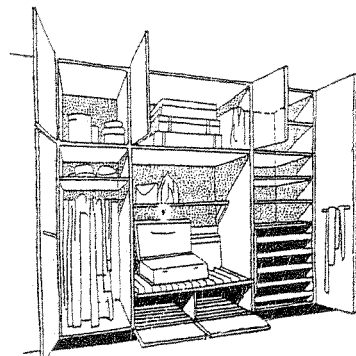
5



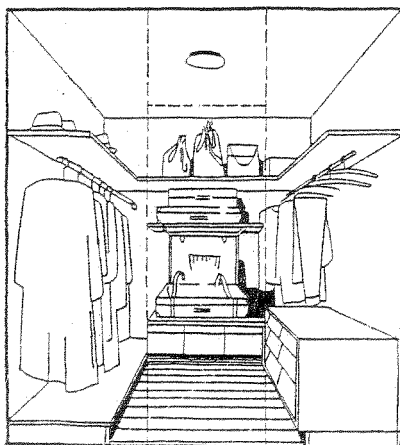
6



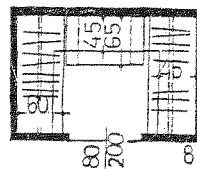
6



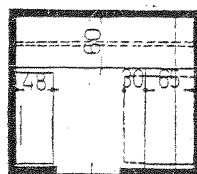
7



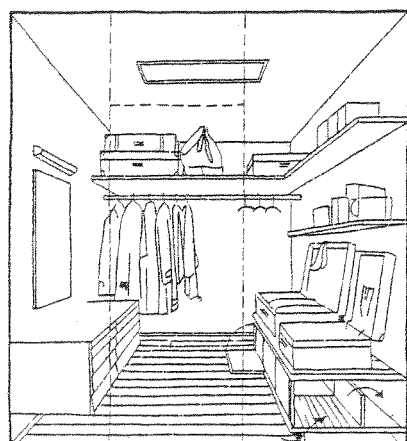
8



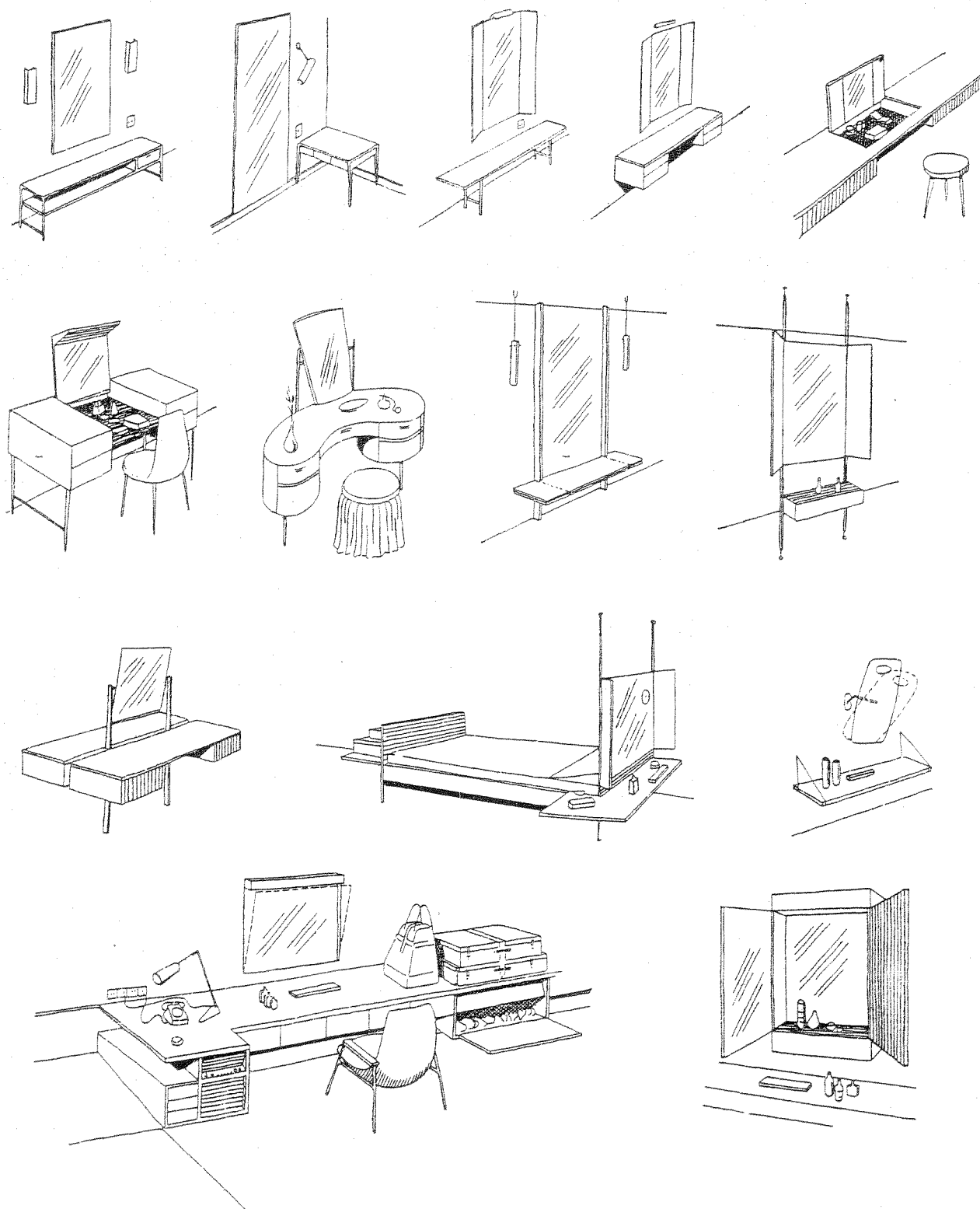
8



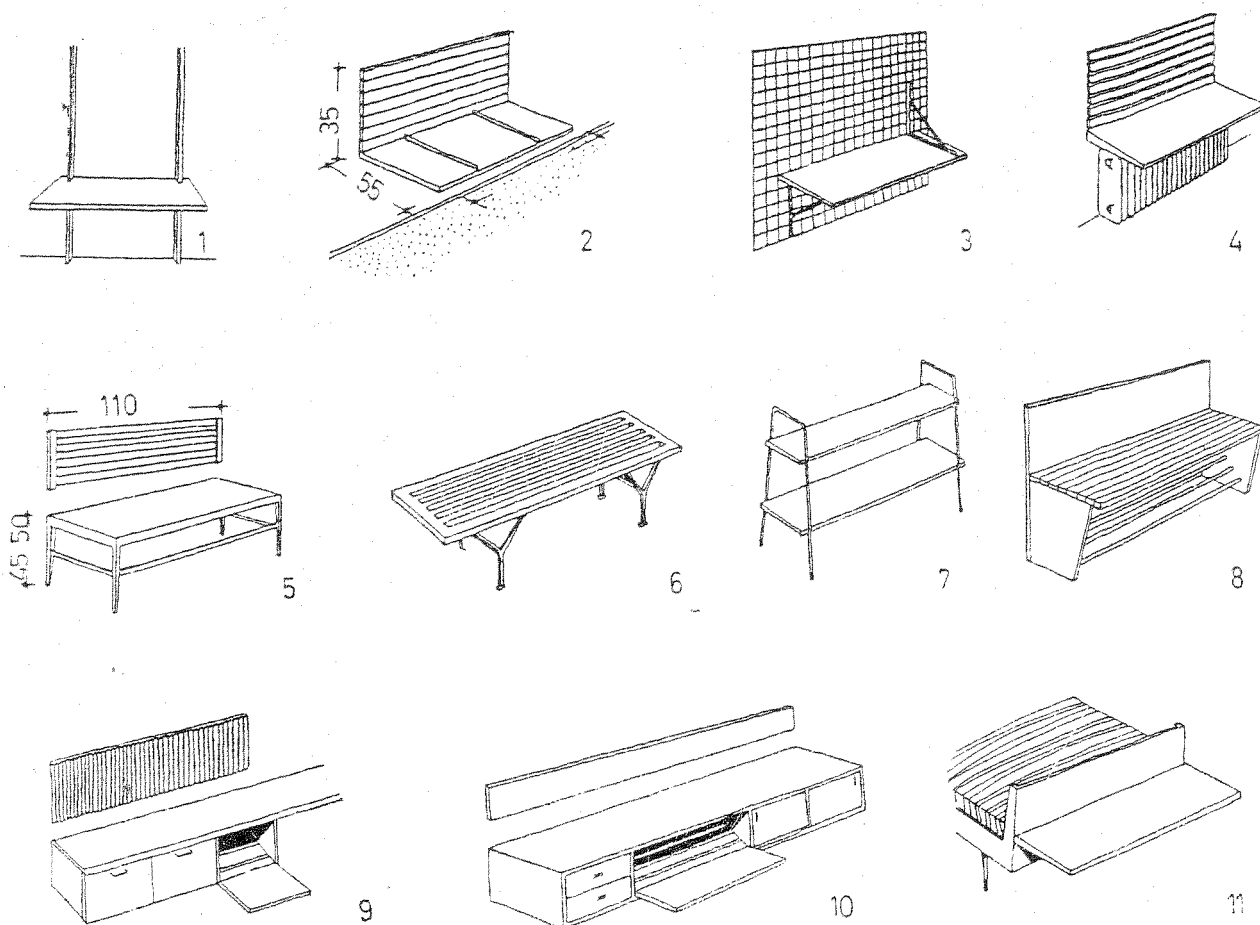
9



9



Diverse posibilități de amplasare a oglinzii și amenajare a toaletei în camerele de locuit, în funcție de dispoziția generală a mobilierului, de spațiul disponibil și de stilul mobilierului.



Diverse soluționări pentru banchete de bagaje:

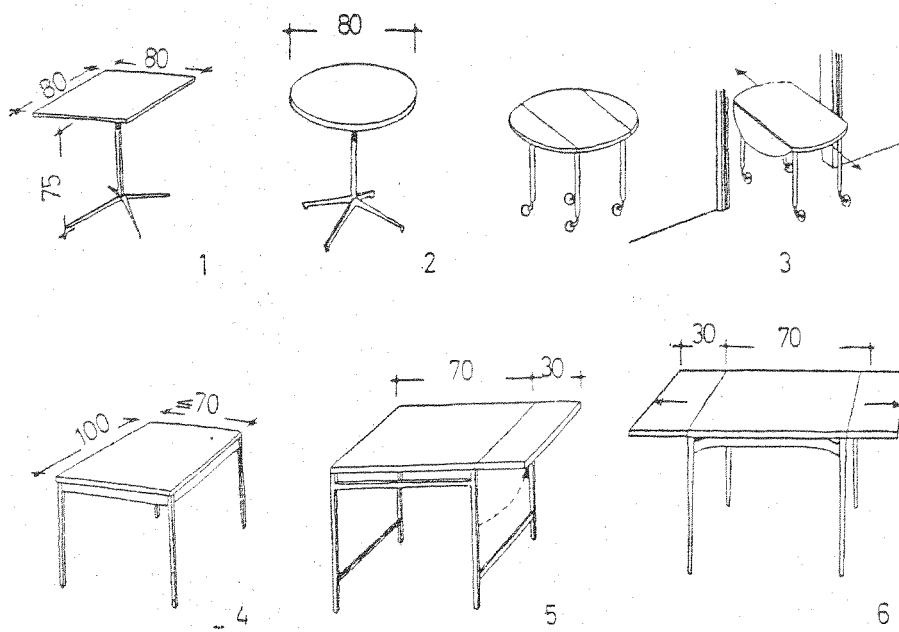
1 — suspendată la perete; 2—3 — suspendată la perete cu protejarea acestuia cu lemn sau alte materiale; 4 — peste un element de calorifer; 5 — banchete de lemn; 6—7 — banchete de lemn cu picioare de metal; 8 — banchetă de lemn; 9—10 — suspendată de perete, cu sertare și protecție a peretelui; 11 — la capătul patului.

Echiparea camerelor de baie este o problemă de standard general al hotelului, iar în detaliu o problemă de rezolvare funcțională a instalației. Desigur însă că dispoziția pieselor contribuie, pe lângă funcționarea lor, și la crearea unei ambianțe interesante și comode. De aceea, trebuie urmărită pe cât posibil dispunerea obiectelor sanitare după anumite criterii.

Lavoarul simplu sau dublu este obiectul principal al camerei de baie și este amplasat în zona care oferă cea mai mare comoditate de mișcare; de obicei la hoteluri, lavoarul este înglobat într-un blat mai mare de marmură sau ceramică, care are și funcțiunile unei mese de toaletă. Tot ansamblul este completat cu o oglindă de dimensiuni generoase, care pe lângă utilizarea practică contribuie și la senzația de mărire a spațiului camerei de baie.

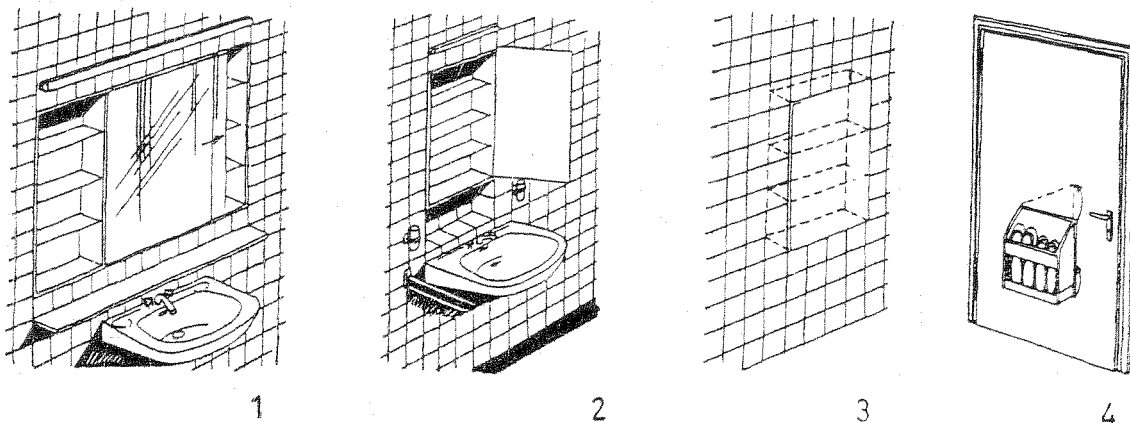
În foarte multe hoteluri, în special în cele americane, această piesă este scoasă din camera propriu-zisă de baie, formînd un mic budoar.

În spatele oglinzii, sub oglindă sau alăturat, se amplasează spațiul de depozitare a diverselor ustensile, medicamente sau produse de cosmetică. În rezolvarea acestuia se va avea în vedere și soluția de iluminare a acestei zone care trebuie studiată cu grijă. O dublă sursă de lumină, pe două laturi verticale a oglinzii este preferabilă uneia singure, amplasată deasupra, pentru că se evită astfel umbrele neplăcute de pe față. Foarte apreciată este iluminarea ce vine chiar



Diverse tipuri de mese pentru servit în cameră:

1 — pătrată; 2 — rotundă; 3 — rotundă, pe roțile, cu blatul pliant pentru a putea intra pe ușă; 4 — dreptunghiulară; 5—6 — dreptunghiulare, extensibile.



Soluții pentru oglinda și dulapul sanitar de la baie:
 1 — oglinda fixă și dulapuri laterale în nișe; 2 — oglinda mobilă peste dulapul amplasat în nișă; 3 — dulap în nișă; 4 — stelaj suspendat pe ușa de intrare în baie.

din oglindă prin amplasarea surselor în nișe speciale în spatele ei și sablarea suprafețelor de oglindă necesară transmiterii acesteia.

Acolo unde este posibil se recomandă folosirea unor oglinzi cu fond auriu și nu argintiu, sau cu un cristal brumat, care dă o expresie plăcută și optimistă figurii umane, mult mai caldă decât la oglinzile obișnuite.

În camerele de baie în care există și bideu și WC, în mod obligatoriu acestea trebuie să fie amplasate alăturat.

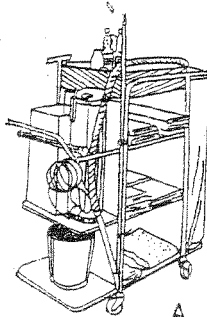
Se vor lua măsuri, prin prevederea unor panouri de sticlă fixe sau perdele mobile de material plastic, ca prin utilizarea dușului independent sau a dușului de la cada de baie să se stropească o suprafață cât mai redusă din cameră.

Prevederea unor uscătoare de prosoape (din țeavă cromată) încălzite în permanență, sporește confortul grupului sanitar, la fel ca și existența unor pardoseli încălzite.

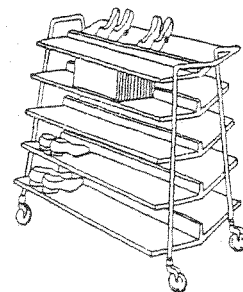
De multe ori clienții folosesc acest spațiu și pentru spălarea și uscarea unor obiecte de lenjerie strict personală, ce nu sînt date la spălătoria hotelului; prevederea unor posibilități de rezolvare comodă (un fir de plastic demontabil și două mici cîrlige fixate în perete de o parte și de alta a cădeii de baie de exemplu) evită improvizațiile incomode.

Utilaje pentru serviciul de etaj curent:

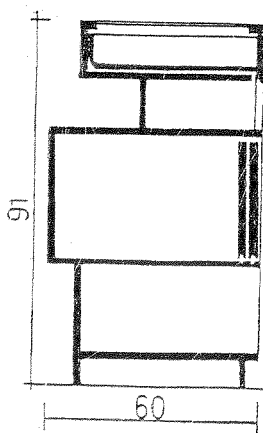
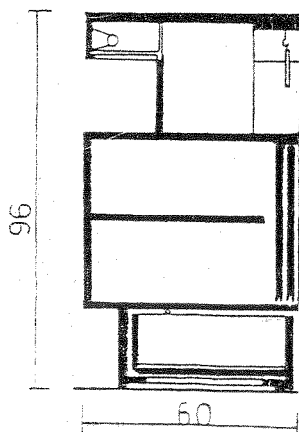
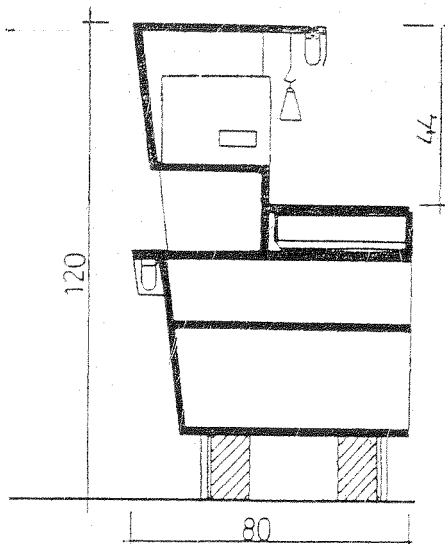
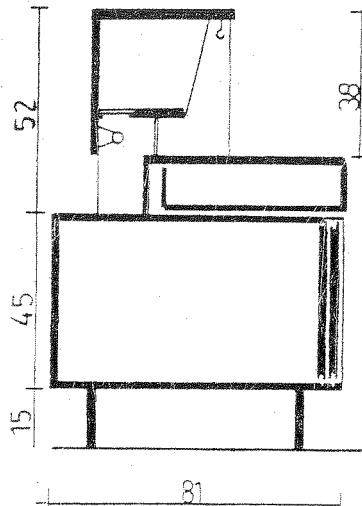
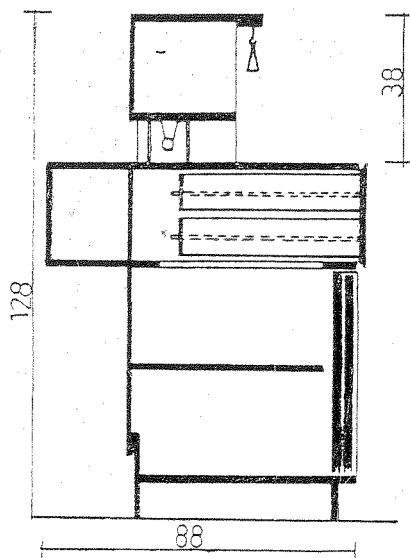
A — cărucior pentru transportul utilajului de curățire și întreținere a unităților de cazare și a lenjeriei de cameră sau de baie, care trebuie schimbată; B — cărucior pentru transportatul încălțămintei ce trebuie curățată.



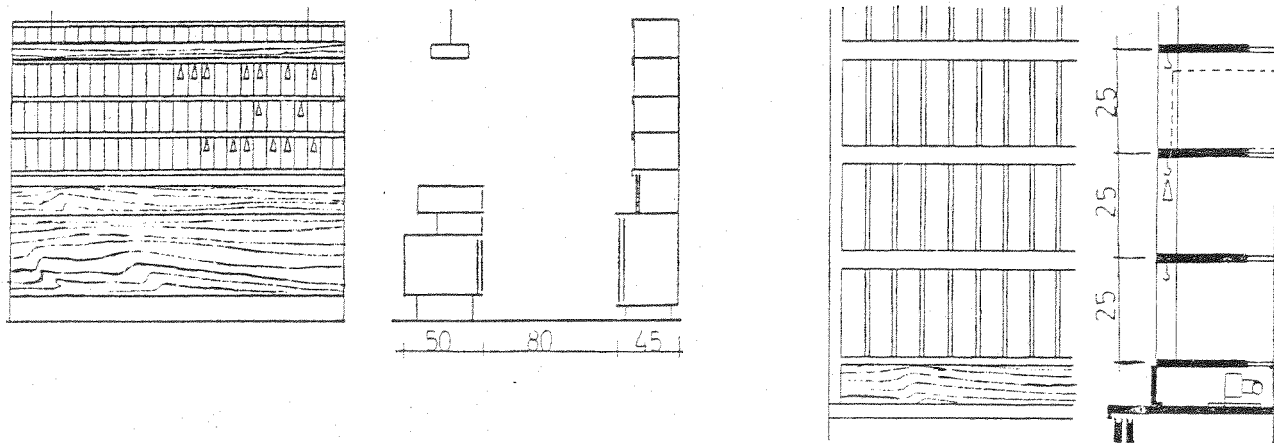
A



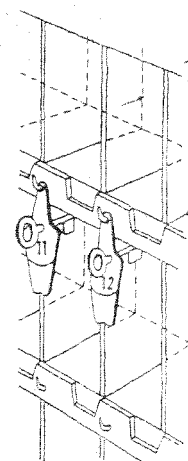
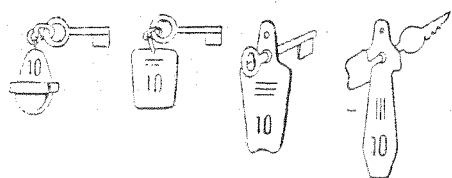
B



Secțiuni caracteristice și gabarite uzuale pentru teigheaua portarului, cu diverse posibilități de amenajare interioară și iluminare. Se remarcă, la toate variantele, posibilitatea creată clientului de a așeza servieta sau un mic bagaj de mîină în față, precum și valorificarea completă a spațiului interior.



Gabarite uzuale pentru teigheaua portarului și stelașul pentru chei și corespondență.

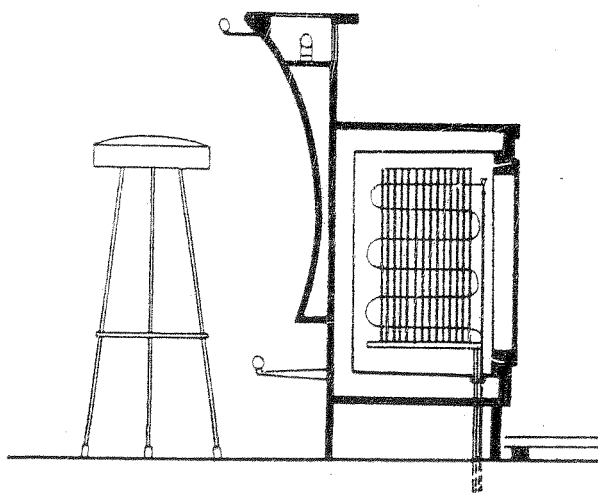
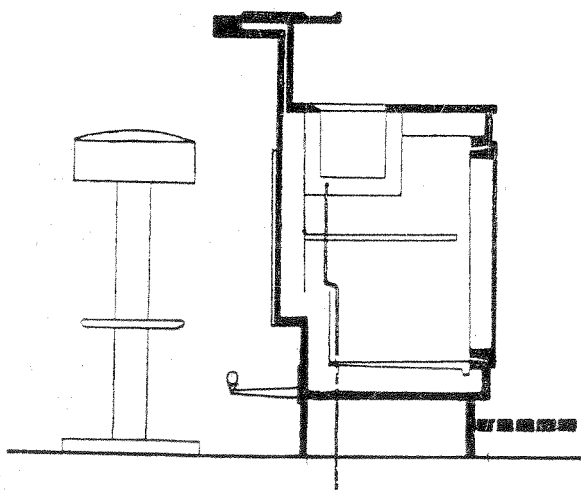
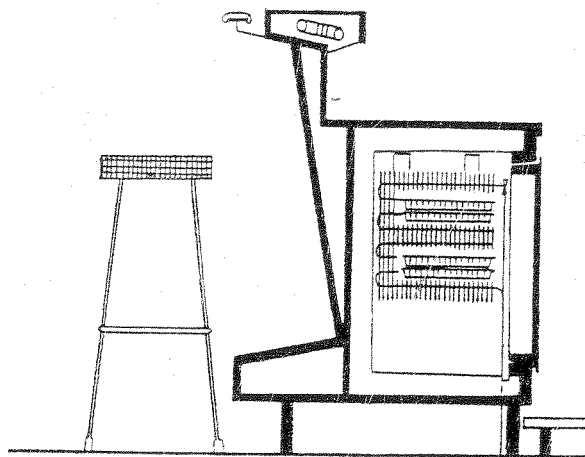
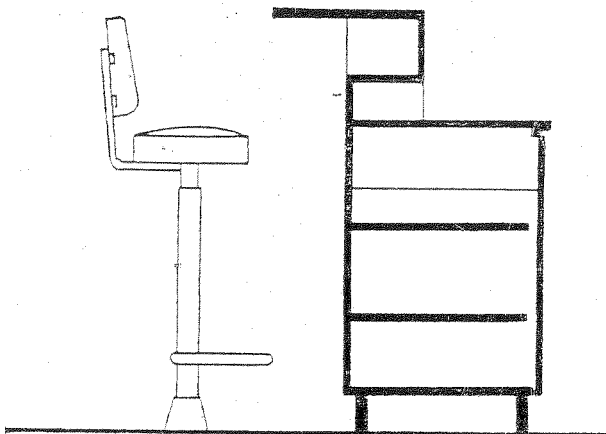
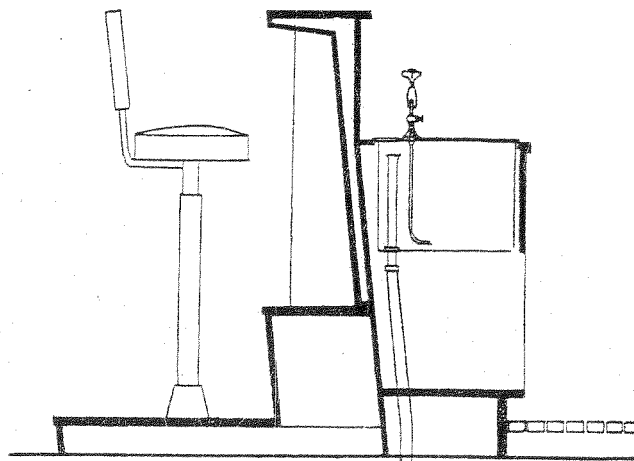
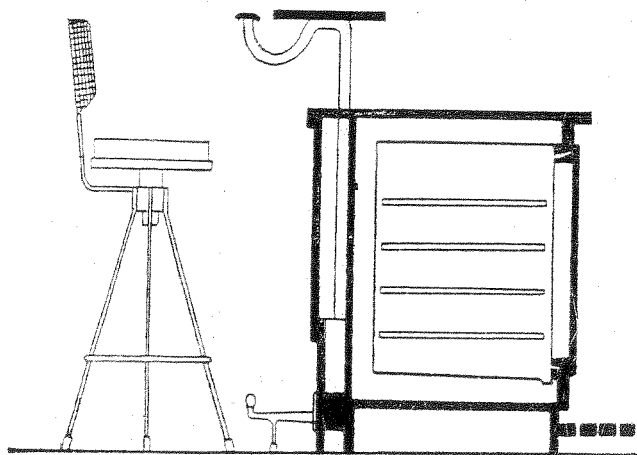


Exemple de marcare a numerelor pe cheile de la camere și de expunere a lor în fața locurilor de depus corespondență.

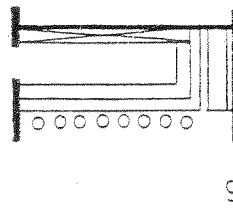
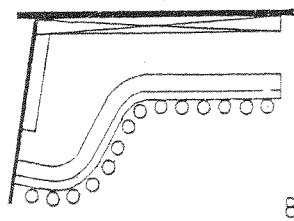
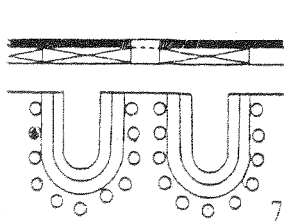
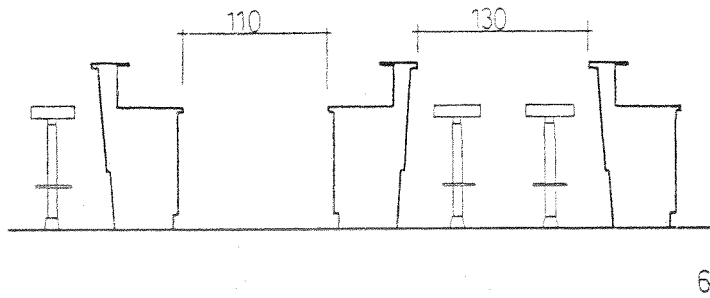
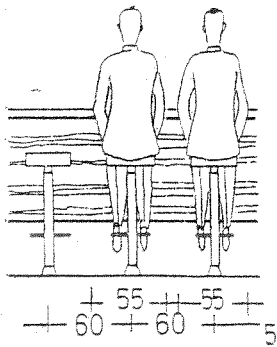
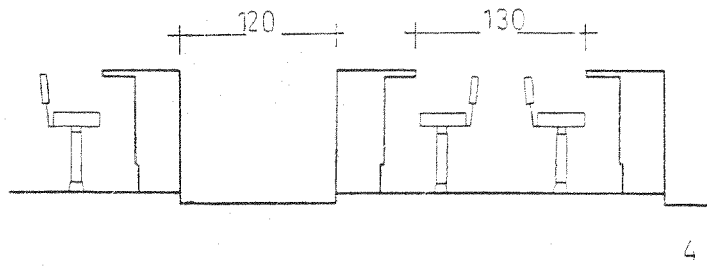
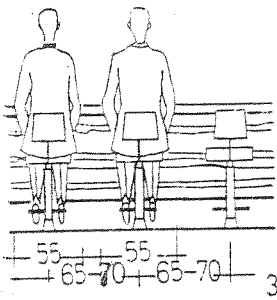
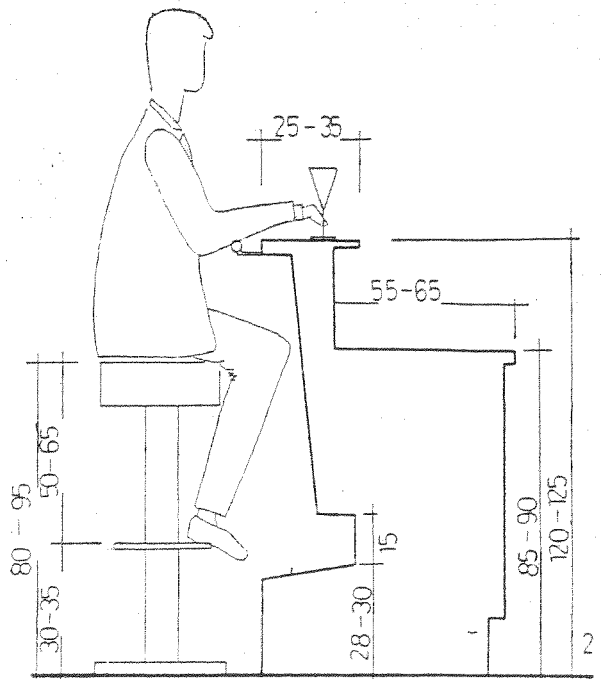
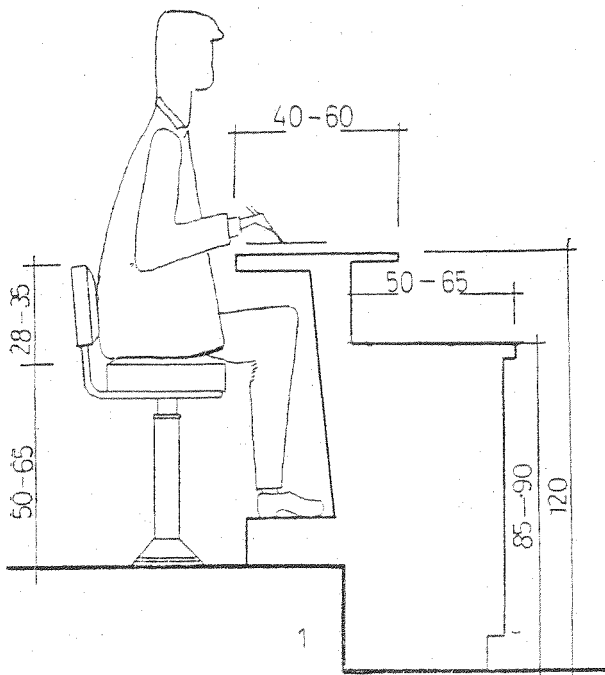
În apartamentele din hoteluri, mobilarea este foarte asemănătoare, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al dispoziției în camere, cu cea dintr-o locuință obișnuită de un standard comparabil. O atenție deosebită trebuie dată spațiilor aferente pregătirii și servirii mesei (cînd aceasta se face în cadrul apartamentului). Desigur că acolo unde există un oficiu de preparare separat, rezolvarea este mai simplă; masa poate fi astfel amplasată încît să permită o deservire comodă. În cazul în care zona de preparare se află chiar în camera propriu-zisă, tratarea ei trebuie astfel făcută încît, în afara perioadei de activitate, să nu deranjeze ca aspect, putînd fi mascată eventual cu panouri mobile sau integrate perfect în arhitectura interioară a pereților.

La moteluri camerele sînt mai simplu mobilate, cu piese realizate din materiale mai rezistente atît la o uzură mai mare, cât și la diferențe sensibile de căldură și umiditate între perioadele de folosire și cele în care camerele nu sînt ocupate. Existența unui reșou pentru preparării ușoare, într-o mică chichinetă sau în cadrul unui dulap ce se închide cînd nu este folosit, o considerăm absolut necesară. Clienții motelurilor care sosesc la diverse ore (cîteodată chiar în timpul nopții), cu copii, au absolută nevoie să poată prepara cîte ceva din resursele proprii.

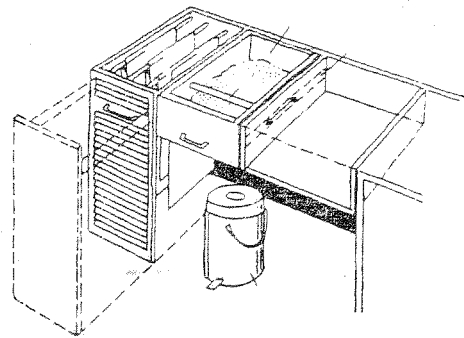
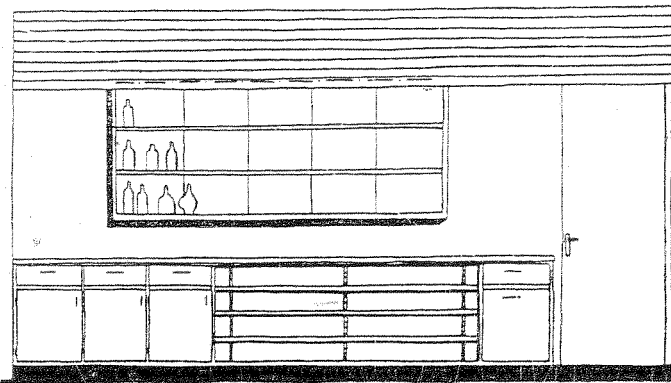
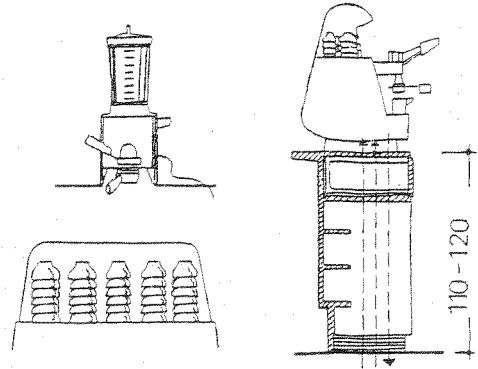
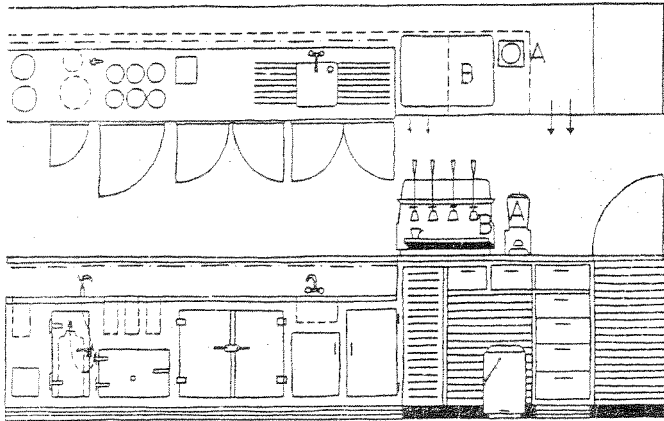
Pentru hotelurile de primire și funcțiunile de recepție a clienților, amplasarea și dimensionarea mobilierului este un rezultat direct al dispoziției diferitelor spații funcționale; el se încadrează, de asemenea, în toată concepția de arhitectură interioară și de decorație. De aceea, proiectarea acestui mobilier este strîns legată de concepția generală de ansamblu: în ceea ce pri-



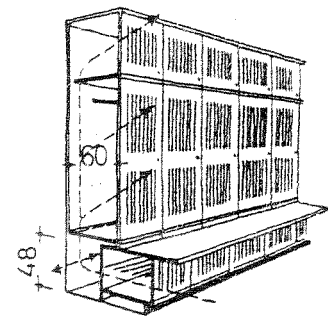
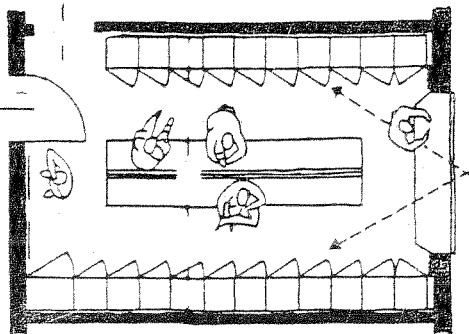
Diverse secțiuni caracteristice ale meselor de serviciu la baruri.



Tipuri și gabarite uzuale de mese de serviciu la baruri (2, 5, 6, 8, 9) și snack-baruri (1, 3, 4, 7).



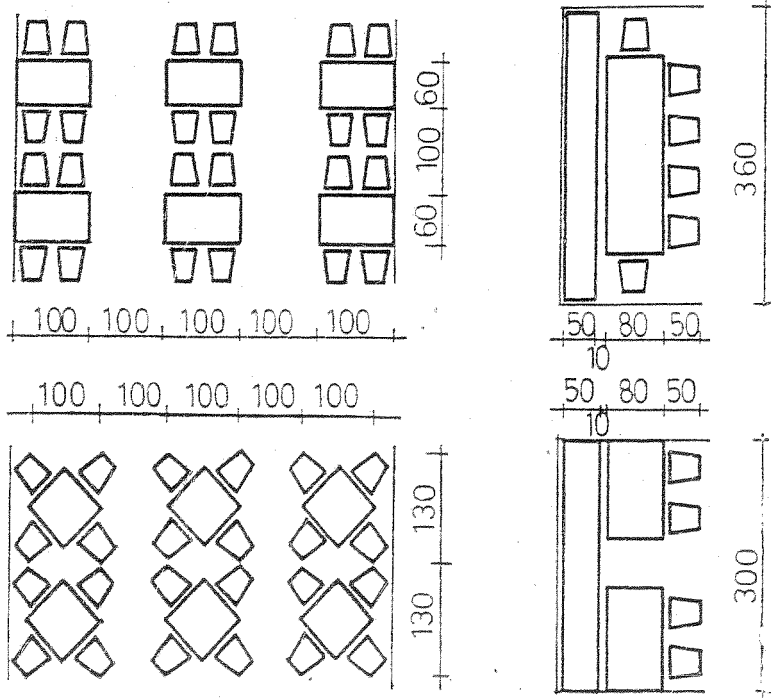
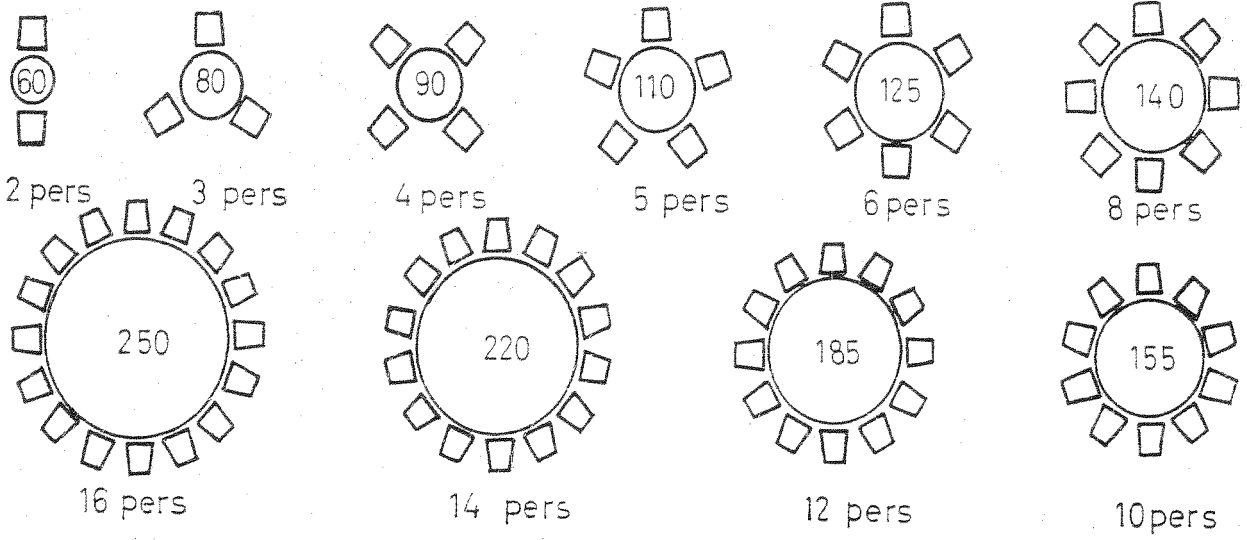
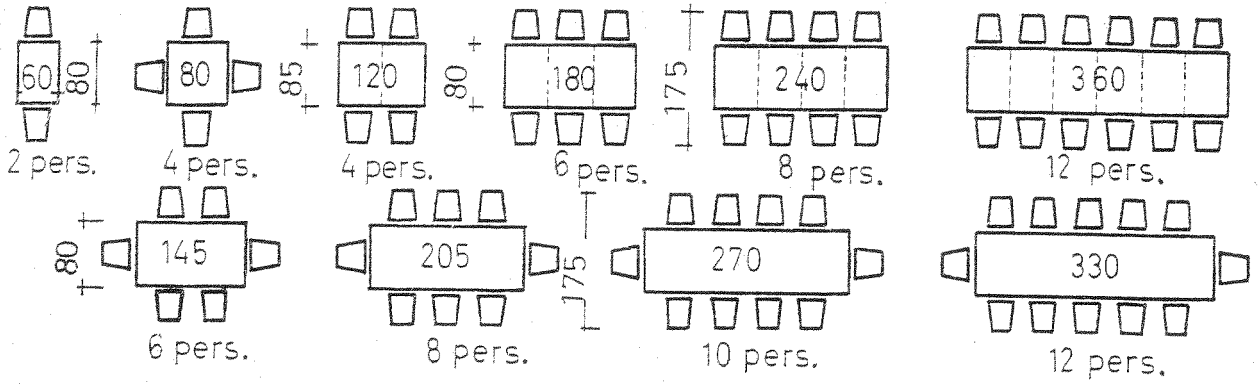
Organizarea interioară a unei mese de bar de zi cu spații frigorifice și instalație de cafea expres.



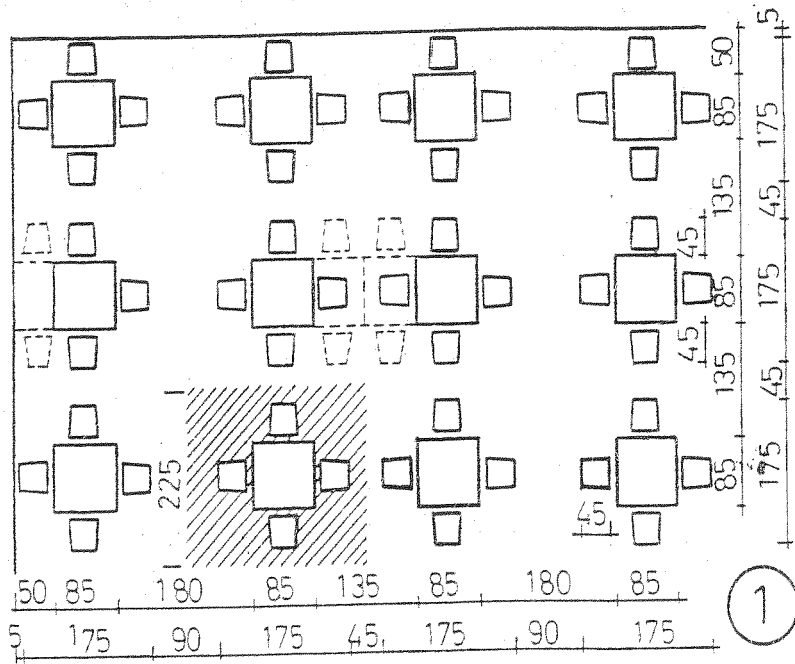
Exemple de rezolvare a vestiarelor pentru personal.

vește dimensiunile și gabaritele uzuale, nu se pun probleme speciale, cu excepția teșghelei de la recepție și portar care necesită rezolvări caracteristice, unele dintre ele ilustrate în schițele alăturate.

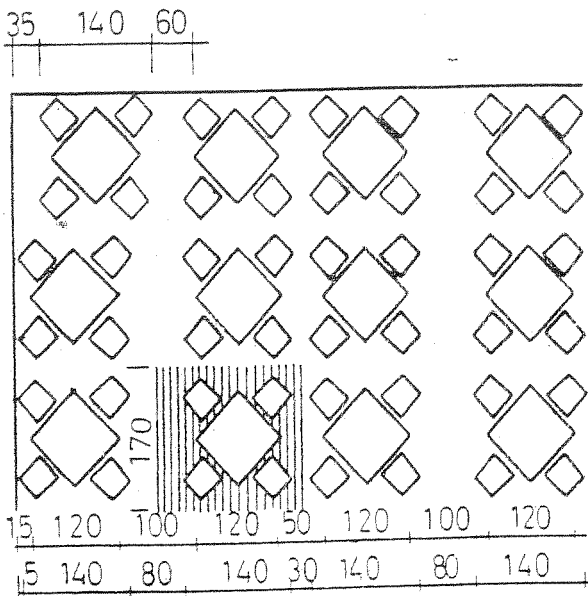
La rezolvarea mobilării serviciilor legate de recepție, se va avea în vedere posibilitățile lor de echipare cu aparataj electronic, folosit din ce în ce mai mult în aceste cazuri (amintit în parte la capitolul de instalații electrice). Trebuie cunoscute gabaritele și racordurile necesare acestor aparataje, pentru a le putea integra în studiul de ansamblu.



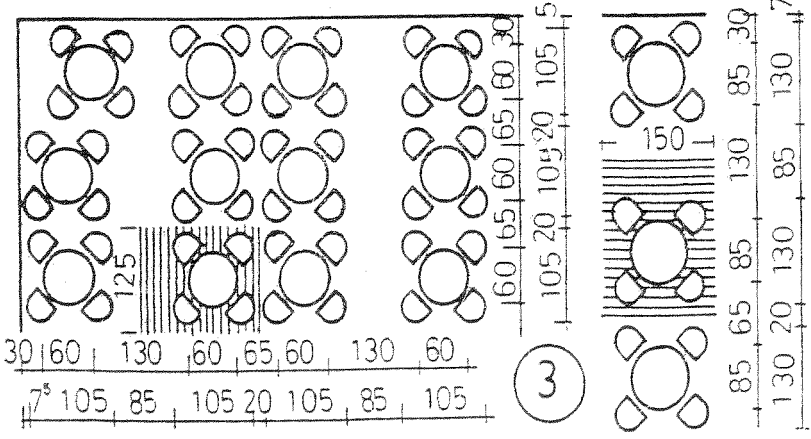
Lungimile de mese uzuale în cazul așezării scaunelor pe două laturi sau pe toate patru laturile:
 — mărimile uzuale de mese de restaurant rotunde;
 — gruparea cu spații minimale pentru mesele din restaurantele pentru excursioniști. Clientul se poate așeza la masa de lângă perete, numai dacă vecinul din partea trecerii se scoală. Distanța mică între mesele din mijloc este posibilă numai dacă în amândouă părțile sînt prevăzute treceri mai late. Nișele oferă posibilități pentru o bună folosire a spațiului, deoarece se economisește distanța, altfel necesară, dintre locurile de lângă perete.



Diverse dispozitii de mese:
 1 — în restaurant: între două rânduri de mese cu câte 4 clienți, o trecere lată pentru servit. Spațiul necesar cu treceri, de masă (suprafața hașurată) $2,20 \times 2,42 \text{ m} = 5,32 \text{ m}^2$. Spațiul necesar pentru fiecare client $1,34 \text{ m}^2$. Spațiul necesar, ținând seama de pierderile din fața ușilor, bufetelor etc. $= 1,50 \text{ m}$. Intervalul între două mese poate fi ocupat prin intercalarea, la mesele obișnuite, a unor mese mici de 65—68 cm lățime, așa încît se formează mese pentru grupuri de 10 persoane, care necesită astfel numai $1,07 \text{ m}^2$ de fiecare loc;



2 — Așezarea meselor în diagonală: spațiul necesar de fiecare masă cu treceri (suprafața hașurată) $1,70 \times 1,95 \text{ m} = 3,31 \text{ m}^2$. Spațiul necesar de fiecare client $0,83 \text{ m}^2$ cu spațiile suplimentare $= 1,00 \text{ m}^2$.



3 — Așezarea meselor în cafenea, în aceeași poziție ca la restaurante, cu mese de 0,85 m lățime, însă rotunde. Spațiul necesar de fiecare masă cu treceri (suprafața hașurată) $1,50 \times 1,82 = 2,73 \text{ m}^2$. Spațiul necesar de fiecare client $0,68 \text{ m}^2$ cu spațiile suplimentare $0,75 \text{ m}^2$. Aceeași soluție poate fi și mai strînsă ajungîndu-se la $1,25 \times 1,57$ adică la $0,50 \text{ m}^2$ de client, respectiv cu adaosuri la $0,6—0,7 \text{ m}^2$ de client.

Restul mobilierului holului și al diverselor saloane nu constituie probleme deosebite; prin dispunerea lui se urmărește o folosire rațională a spațiului în cadrul funcțiunii respective, iar prin expresia plastică, culorile și materialele folosite, crearea unei ambiante corespunzătoare, cât mai agreabile.

Aceste preocupări sînt prezente și în organizarea și amenajarea interioară a restaurantelor și în general a spațiilor publice din sectorul de alimentație.

În general, sălile de consumație ale restaurantelor, barurilor sau braseriilor dintr-un hotel nu se deosebesc ca tratare interioară de unități similare independente și de aceea nu considerăm necesar să detaliem probleme speciale de mobilare. În schemele alăturate sînt arătate cîteva posibilități de dispunere a mobilierului, care sînt determinate pentru precizarea suprafețelor afectate.

Se poate remarca însă că restaurantele din hoteluri sînt în general de categorii superioare și din această cauză suprafața afectată fiecărui loc este mai mare, iar materialele folosite pentru finisarea construcției sau realizarea mobilierului sînt superioare. Aspectul exterior și decorația localului nu se limitează, în general, la rezolvarea cât mai judicioasă a funcțiunilor respective; se caută în special crearea unei ambiante deosebite de restul clădirii, de multe ori cu decorație pronunțată, realizarea unei ambiante personale și puternic conturate, care este considerată ca fiind unul din factorii importanți în asigurarea rentabilității localului respectiv.

Nu se exclud de loc efectele teatrale de decor, prin utilizarea cu precădere a unor forme și materiale specifice unei anumite epoci sau unui anumit stil.

Desigur că această preocupare în mobilarea și decorarea interioară este cu atît mai pronunțată cu cît însuși restaurantul are un specific în ceea ce privește natura sau sortimentul preparatelor. Berăriile, pivnițele de vinuri sau restaurantele naționale sînt tratate cu totul deosebit,

Tabelul 4

Dotarea și inventarul aferent unei camere de hotel de 2 persoane (folosit în România)

Denumirea	Categoria lux	Categoria I
1. Saltea	2	2
2. Pernă mare	2	2
3. Pernă mică	2	2
4. Pleduri ușoare	4	4
5. Cearceaf mare de pat	10	6
6. Cearceaf pentru pled	10	6
7. Față de pernă mare	10	6
8. Față de pernă mică	10	6
9. Covor	1	1
10. Covoare pentru picior la pat	2	2
11. Vase de flori	2	1
12. Umerașe de haină	20	12
13. Scrumiere	3	2
14. Perie de haine	1	1
15. Prosoape de baie	10	6
16. Cearceafuri de baie	10	6
17. Pahare pentru baie	2	2
18. Serviciu de apă de băut	1	1
19. Pungi pentru lenjeria murdară	4	2
20. Covoare la baie	2	1
21. Trusă pentru mici reparații la baie	1	1
22. Telefon	1	1
23. Radio	1	—
24. Televizor	1	—

Tabelul 5

Dotarea și inventarul aferent sălilor de consumație din restaurante (folosit în România)

Denumirea	Restaurant de lux 150 locuri	Restaurant categoria I 100 locuri	Sală de banchete 50 locuri	Bar de zi cafenea 100 locuri
1. Cuțite diferite pentru bufet	5	5	5	—
2. Cântare Berkel 10 kg	2	1	1	1
3. Cuțite pentru roșii	2	1	1	—
4. Linguri pentru ciorbă 250 g argint	20	10	10	—
5. Linguri de masă	300	100	50	—
6. Furculițe mari	470	150	75	—
7. Cuțite mari	450	50	75	—
8. Linguri desert	200	100	50	—
9. Cuțite desert	500	200	100	—
10. Furculițe desert	500	200	100	—
11. Cuțite pește	250	100	50	—
12. Furculițe pește	250	100	50	—
13. Lingurițe înghețată	500	200	100	—
14. Lingurițe prăjituri și cafea	600	150	400	50
15. Găleți spălat fructe	4	2	2	—
16. Găleți pentru gheață	2	2	2	1
17. Truse alpaca argintate	15	8	8	—
18. Solnițe cristal	160	80	30	—
19. Port scobitori	150	80	30	—
20. Rîșnițe piper	4	2	2	—
21. Muștariere porțelan	30	15	10	—
22. Zaharnițe	10	10	10	—
23. Clește pentru prăjituri	10	10	10	—
24. Clește pentru zahăr	10	10	10	—
25. Reșou electric	10	1	1	—
26. Reșou cu alcool	10	1	1	—
27. Fructiere	10	10	10	—
28. Frapiere cu suport	70	30	20	—
29. Capace pentru ouă	20	20	40	—
30. Platouri ovale de diverse mărimi	200	42	42	—
31. Platouri rotunde de diverse mărimi	90	32	40	—
32. Coșuri de piine	60	30	20	—
33. Servicii de ceai diverse mărimi	30	24	—	—
34. Servicii de apă fiartă diverse mărimi	30	24	—	—
35. Ceainic	5	5	—	—
36. Servicii pentru cafea diverse mărimi	36	24	—	—
37. Servicii pentru lapte diverse mărimi	36	24	—	—
38. Boluri supă diverse mărimi	20	20	40	—
39. Timbale cu capac diverse mărimi	20	20	40	—
40. Tăvi ovale diverse mărimi	100	80	40	—
41. Closures diverse mărimi	70	32	12	—
42. Carotiere pentru ouă în coaje	80	80	—	—
43. Idem pentru ouă la pahar	80	40	—	—
44. Cărucior hors d'oeuvre	1	1	1	—
45. Farfurii adînci	200	150	100	—
46. Farfurii întinse	500	300	200	—
47. Farfurii desert	600	400	400	—
48. Farfurii	140	80	100	—
49. Reviere salată	120	80	100	—
50. Reviere pentru unt	20	10	10	—
51. Farfurii turist	130	100	120	—
52. Platouri porțelan diferite mărimi	80	40	60	—
53. Salatiere pătrată	60	50	60	—
54. Compotiere	140	80	80	—
55. Castroane profiterol	30	20	50	—
56. Cești cafea lapte	300	200	150	—

Tabelul 5 (continuare)

1	2	3	4	5
57. Cești cafea turcească mare	250	150	150	100
58. Cești cafea turcească mici	250	150	150	100
59. Frapieră cafea cu lapte	350	200	150	—
60. Farfurii cafea mare	250	150	150	100
61. Farfurii cafea mică	250	150	150	100
62. Vase de flori	30	20	30	—
63. Filtre de cafea diverse mărimi	10	8	8	4
64. Pahare Slif diverse mărimi	2 400	1 600	1 000	400
65. Pahare de apă	300	100	300	100
66. Pahare de șampanie	200	100	100	100
67. Pahare lichior cu picior	200	100	100	50
68. Pahare gradate diverse mărimi	60	40	40	20
69. Pahare mazagren	100	80	50	100
70. Pahare citronadă	200	100	100	100
71. Pahare conice	400	200	200	100
72. Fete de masă diverse mărimi	700	500	150	—
73. Naproane	600	400	100	—
74. Servete mari	1 600	800	800	—
75. Servete mici	400	200	200	—
76. Ancăre	400	200	200	—
77. Servete pahare	100	150	100	20
78. Servete argintărie	60	20	20	10
79. Coșuri pentru hîrtie	20	10	—	20
80. Scrumiere	80	40	50	20
81. Presă pentru lenjerie	1	—	—	—
82. Fier călcat	4	—	—	—
83. Cieste servit înghețată	6	3	4	—
84. Cupe înghețată	80	50	50	—
85. Boluri pentru spălat pe mîna	60	—	80	—
86. Cutite pentru tranșat brînză	6	—	5	—
87. Cărucior brînzeturi	1	—	1	—
88. Lingurițe mazagren	—	—	—	50
89. Pahare cocteil	—	—	—	200
90. Pahare	—	—	—	100
91. Pahare	—	—	—	100

Ilustrîndu-se specificul regiunii sau țării respective, sau prezentîndu-se în diferite moduri calitățile produselor servite și premiile sau alte aprecieri primite.

Florile și plantele diferite constituie, de asemenea, unul din factorii importanți în decorarea interioară a acestor spații. Realizarea unor mici grădini interioare, în care vegetația naturală este ingenios îmbinată cu cea artificială (din materiale plastice) de o calitate ce o face aproape imposibil de diferențiat, este foarte des întîlnită și efectele rezultate sînt foarte apreciate.

Vesela și tacîmurile folosite în restaurantele hotelurilor sînt de obicei proiectate și fabricate special, fie pentru unitatea respectivă, fie pentru organizația de hoteluri din care face parte. Desenarea lor este făcută de specialiști care de multe ori, ca spre exemplu la hotelul S.A.S. din Copenhaga, sînt chiar arhitecții proiectanți ai hotelului respectiv.

Acest lucru are o importanță deosebită, pentru că ajută în mod fericit la conturarea unei personalități unității respective, cu repercusiuni favorabile din punct de vedere comercial, în rentabilizarea hotelului.

Un efect important asupra clientului îl au toate micile obiecte care completează mobilarea unei camere și care, pe lîngă aspectul lor plăcut, denotă și grija deosebită a administrației respective; un tablou valoros și bine plasat, o vază de flori cu o siluetă atrăgătoare, o scrumieră de o formă mai puțin obișnuită în cameră, sau o mobilă veche autentică, o tapițerie prețioasă,

o oglindă cu o ramă deosebită în holuri sau saioane. Ele contribuie de cele mai multe ori și la crearea unei intimități, foarte căutate de către cei ce călătoresc mult dintr-un hotel într-altul.

O mare atracție o constituie în ultimul timp hotelurile amenajate prin restaurarea unor vechi construcții, de multe ori adevărate monumente istorice. Repararea și întreținerea lor, doar ca obiective de vizitare, necesită sume importante, greu de găsit în bugetul țărilor respective. De aceea multe din ele, suferind unele transformări care nu le-au schimbat caracterul, au fost amenajate în construcții hoteliere. Sînt numeroase exemple în Franța, Germania, Jugoslavia care dovedesc reușita acestor inițiative, prin solicitarea deosebită de care se bucură.

Pentru acest gen de hoteluri, problemele de mobilare și de echipare sînt mult mai delicate, deoarece se subordonează în general arhitecturii construcției. Amenajarea și decorația interioară, precum și proiectarea mobilierului respectiv, cer din partea arhitectului o temeinică cunoaștere a formelor și detaliilor caracteristice stilului respectiv și de multe ori și a sistemelor și materialelor de construcție adecvate. Dificultățile cele mai mari le dau introducerea instalațiilor și a utilajului corespunzător confortului contemporan, care trebuie în așa fel făcută, încît să nu denatureze atmosfera generală. Și pentru ca această atmosferă generală să fie cît mai reușită, de multe ori o parte din personalul de serviciu este îmbrăcat în costumele caracteristice epocii respective.

Menționăm că în astfel de construcții pot fi amenajate și hoteluri cu caracter sezonier, în care construcția veche adăpostește funcțiunile comune, cazarea făcîndu-se în pavilioane noi, care se construiesc în imediata apropiere. Recentul ansamblu de la Minos-Beach din Creta este elocvent prin perfecta lui reușită.

Desigur că toate acestea sînt cazuri izolate, însă cerințele publicului și aspectele comerciale le fac să fie din ce în ce mai numeroase.

XII. EXEMPLIFICĂRI

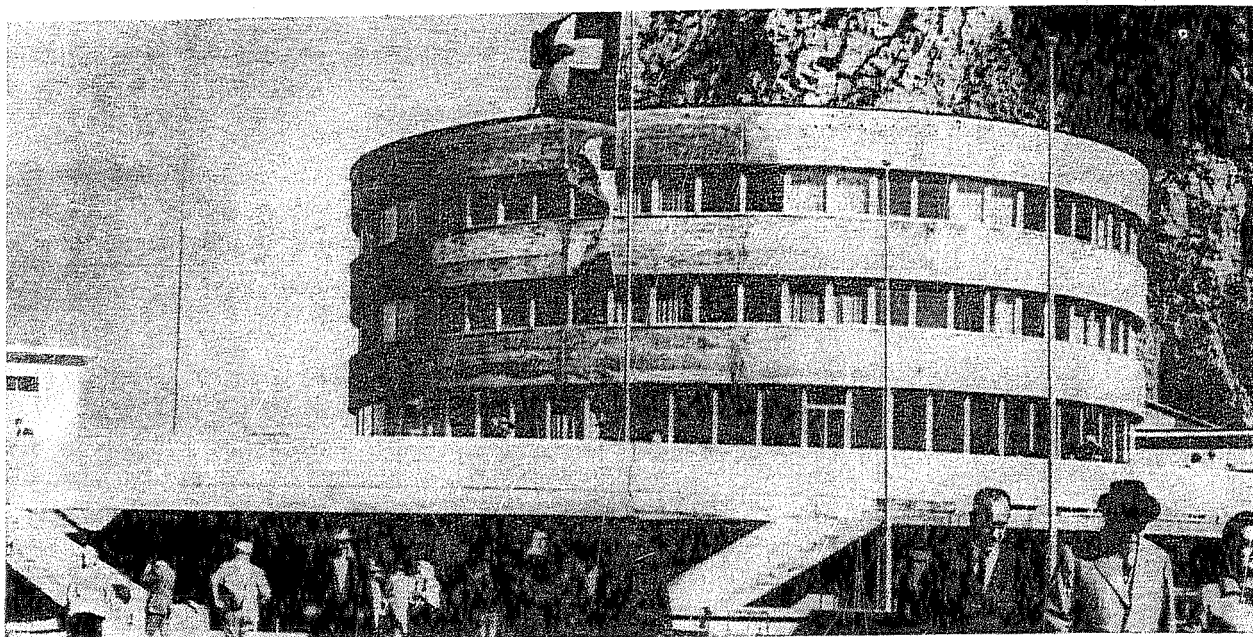
Așa cum s-a mai arătat anterior, construcțiile hoteliere sînt din ce în ce mai variate și mai numeroase, corespunzător unor noi caracteristici ale societății contemporane; selecționarea unor exemple este dificilă, pentru că nu se poate să cuprindă, în spațiu restrîns al unei publicații, multitudinea problemelor puse și a rezolvărilor găsite.

În paginile ce urmează sînt prezentate cîteva din construcțiile hoteliere recente considerate mai interesante. Au fost alese printre cele mai puțin cunoscute din publicațiile de specialitate sau revistele de arhitectură. Se încearcă, prin prezentarea lor și evidențierea unor caracteristici proprii țărilor respective, ca de exemplu: hoteluri — aproape în majoritate — pe un singur nivel — în Danemarca, sau dezvoltarea deosebit de mare a spațiilor publice la hotelurile din Japonia.

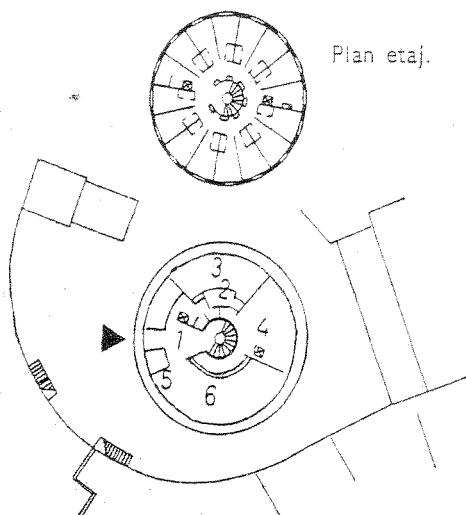
Desigur că un loc important îl ocupă exemplele din România, care în ultima perioadă de timp a cunoscut o dezvoltare turistică deosebită. Numeroasele realizări, foarte diferite ca mărime și caracter, sînt edificatoare.

Exemplele prezentate sînt grupate în două categorii: hoteluri permanente și sezoniere, în fiecare din ele ordinea corespunzînd capacității de cazare respective, care variază de la 32 la 10 000 paturi. O pondere deosebită o au noile asambluri sezoniere, pavilionare, care apar din ce în ce mai numeroase în țările cu dezvoltare turistică importantă.

HOTELURI PERMANENTE



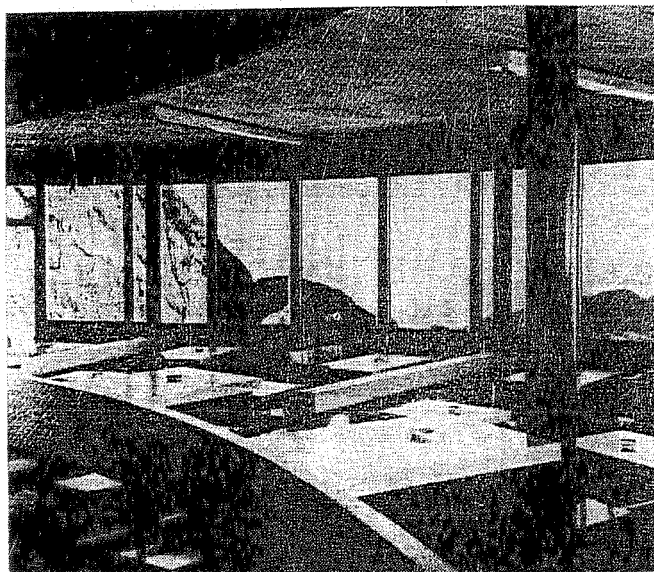
Vederea hotelului și a terasei



Plan etaj.

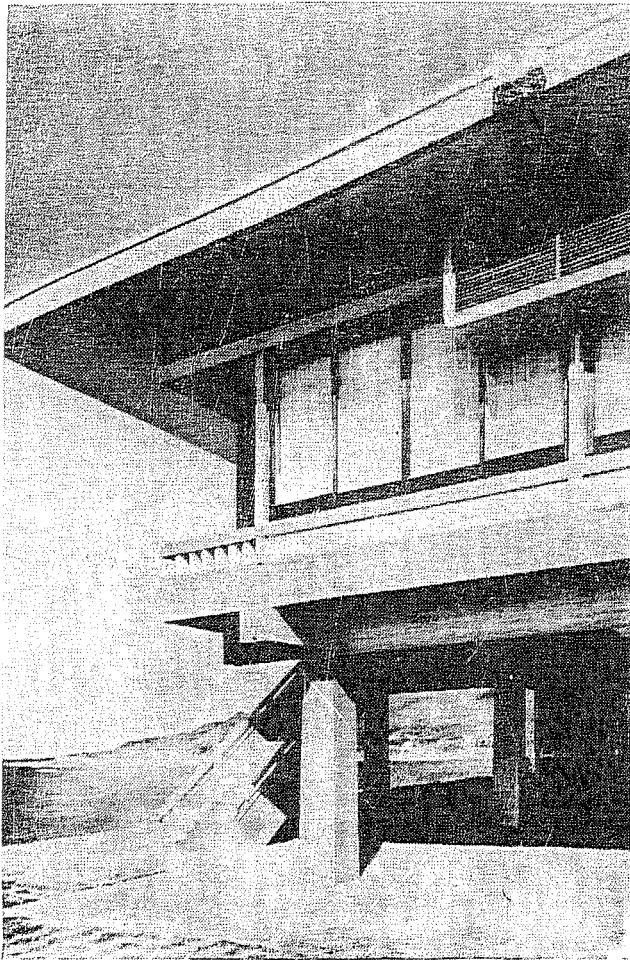
Plan parter: 1 — hol; 2 — bufet;
3 — restaurant; 4 — bucătărie;
5 — birou; 6 — restaurant cu auto-
servire.

Vedere din restaurantul self-service.



HOTEL BELLEVUE PE PILATUS-KULM — ELVEȚIA arh. Anton Mazzatti

Programul special cerea, printre altele, pentru vizitatorii care nu doresc să intre în hotel, o mare terasă însoțită, permițând vederea spre sud și nord, mai multe holuri protejate contra vântului și zăpezii. Aceste imperative, la fel ca și terenul redus, la altitudine, au condus la concepția unei construcții circulare, ridicată pe o platformă de asemenea circulară, sub care este amplasat holul de intrare. Parterul cuprinde restaurantul și bucătăria; primul nivel este rezervat personalului telefericului și căii ferate, precum și personalului hotelului; al doilea nivel cuprinde 16 camere cu duș și WC.

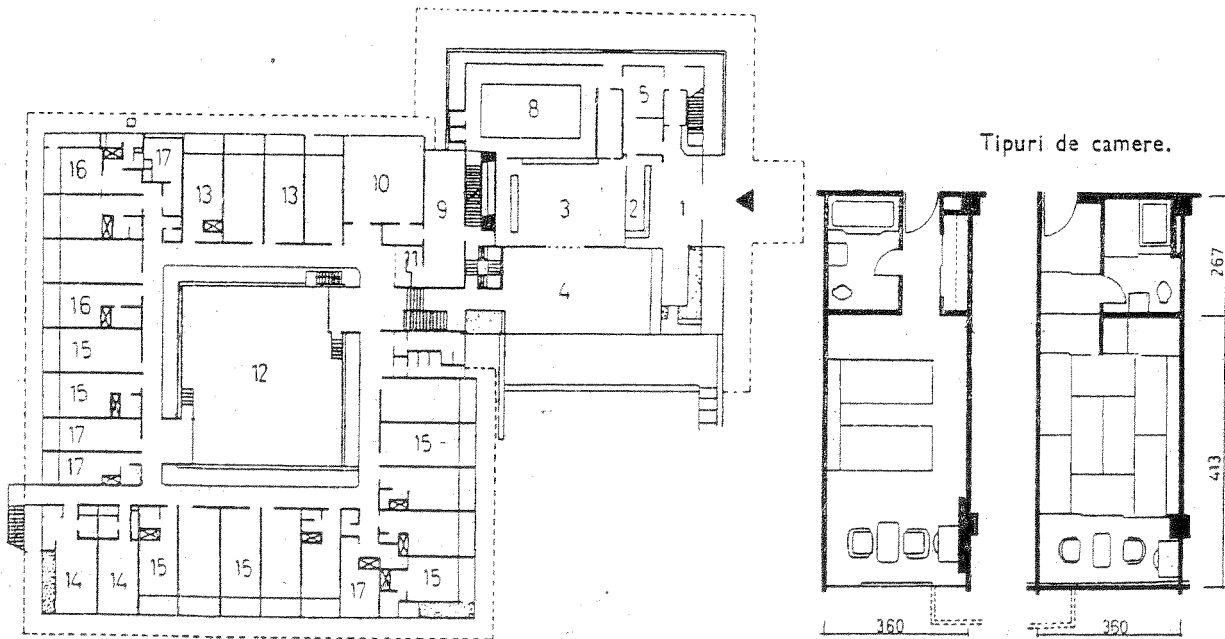


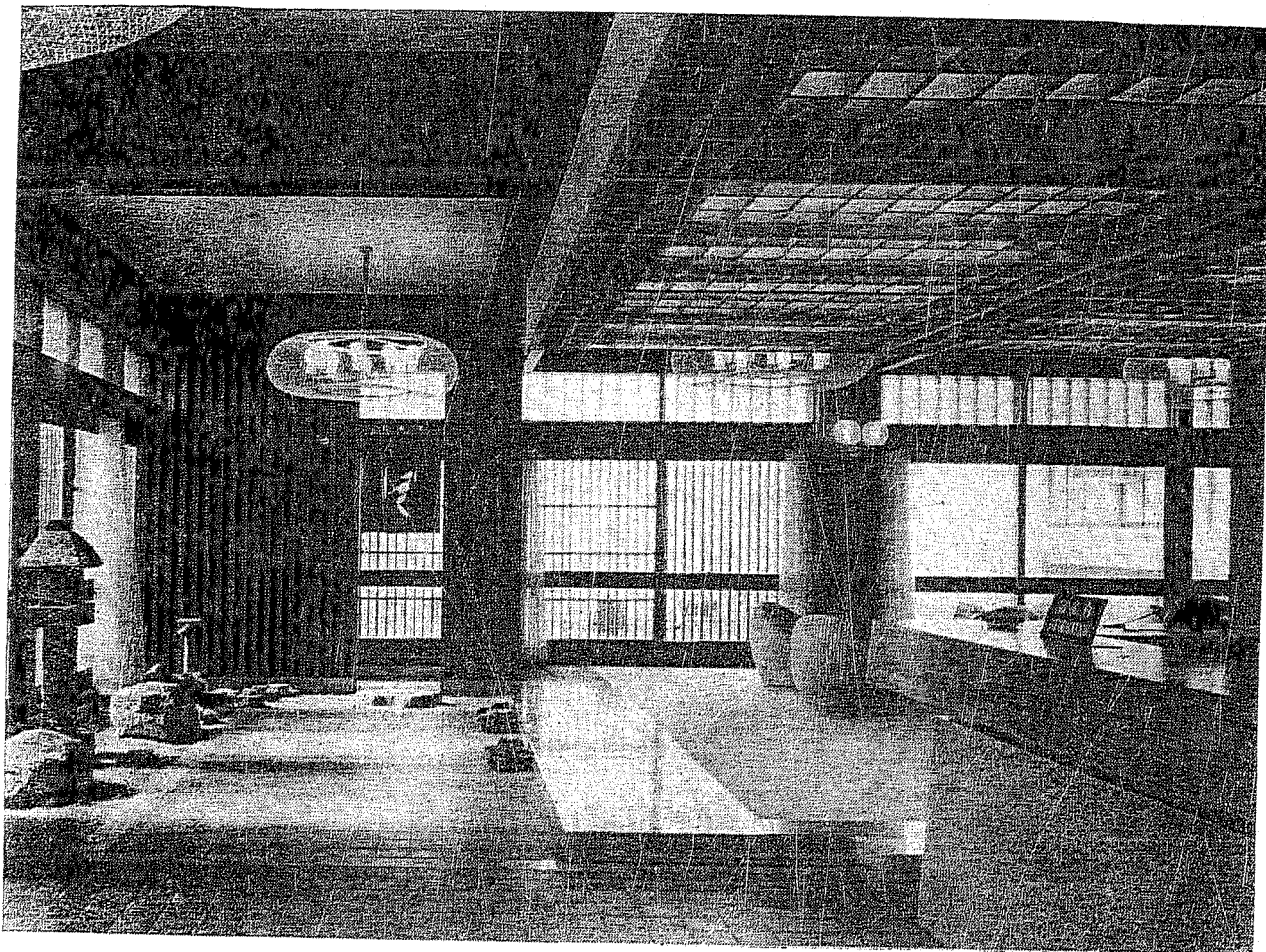
Detaliu de fațadă.

HOTEL OSADO — INSULA SADO — JAPONIA
 arh. Takea Sado & Co.

Amplasat într-un cadru natural deosebit, într-o insulă de mare trafic turistic, hotelul are un caracter sezonier, cu o capacitate de 26 camere. Tot spațiul de cazare este ridicat de la teren, pentru a permite o cât mai bună vizibilitate a minunatului peisaj înconjurător. Planul de bază este un pătrat, camerele fiind dispuse în jurul unei curți interioare.

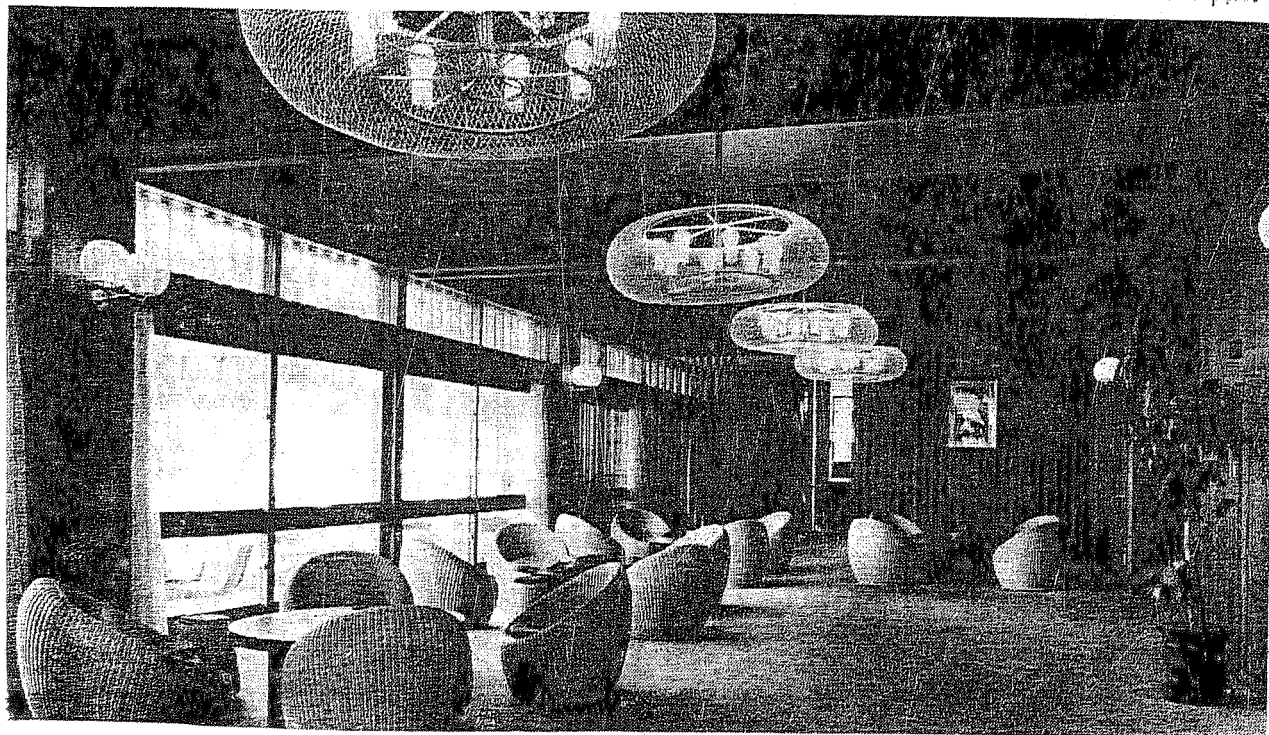
Plan parter: 1 — intrare; 2 — birou de primire; 3 — hol; 4 — vestibul-hol; 5 — birou; 6 — telefoane; 7 — depozit; 8 — bucătărie; 9 — oficiu; 10 — restaurant; 11 — servicii; 12 — curte interioară; 13, 14, 15, 16 — diferite tipuri de camere; 17 — servicii.

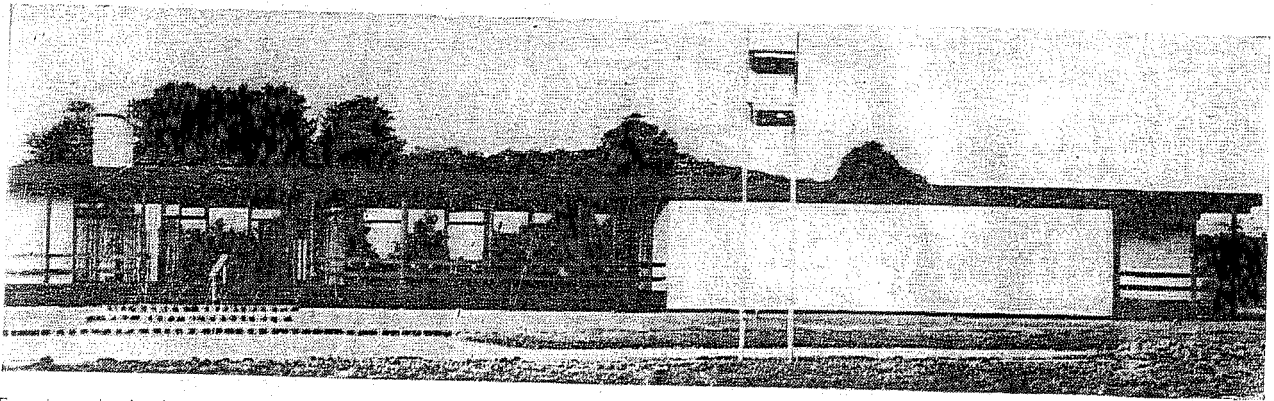




Vedere din hol.

Holul văzut de la recepție.

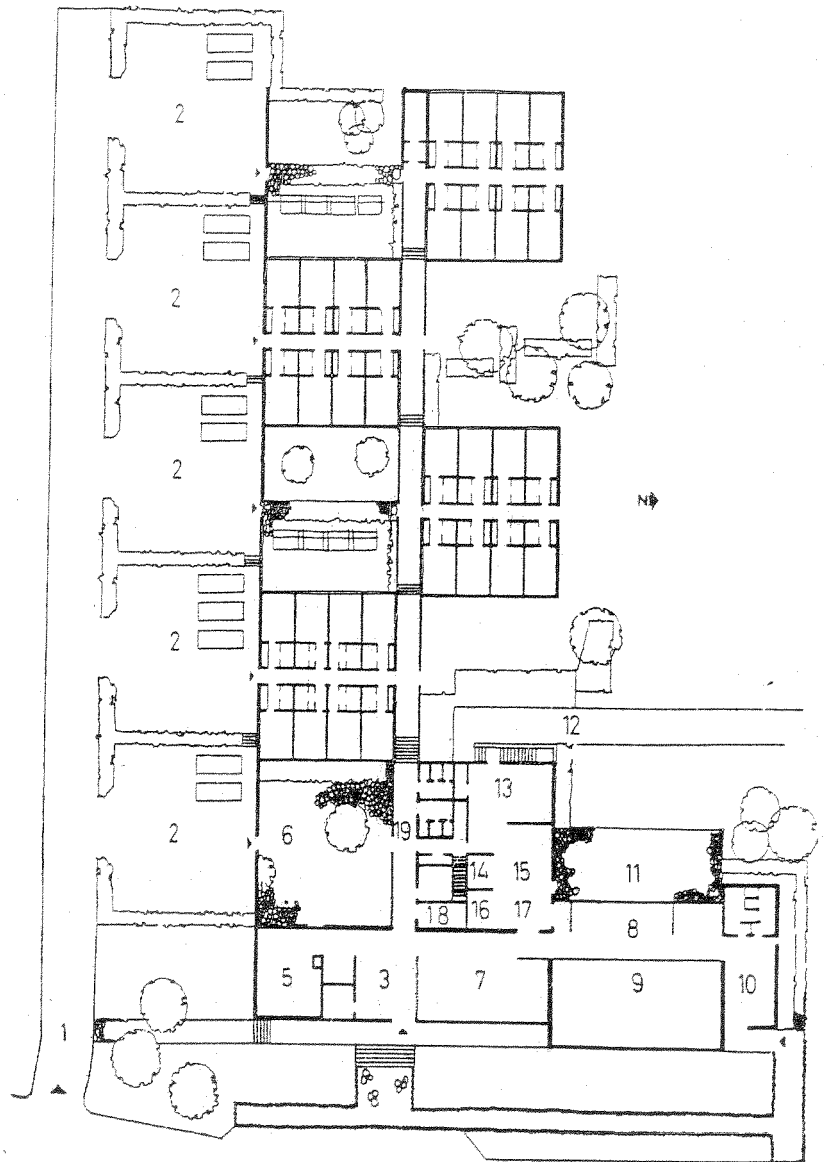




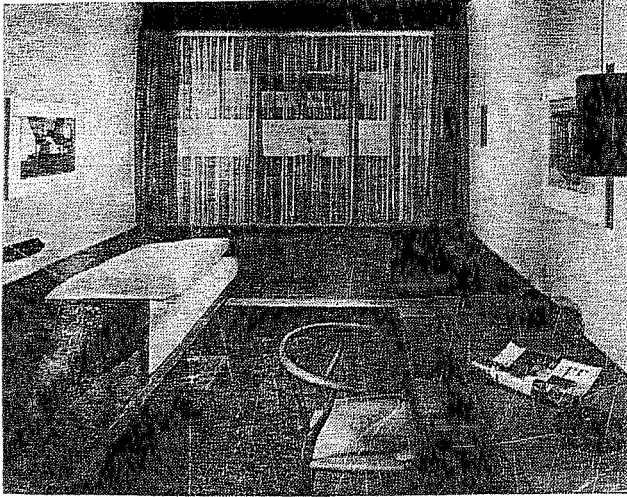
Fațada principală

HOTEL TRE EGE LA BRABAND —
DANEMARCA
arh. K. Friis, E. Moltke

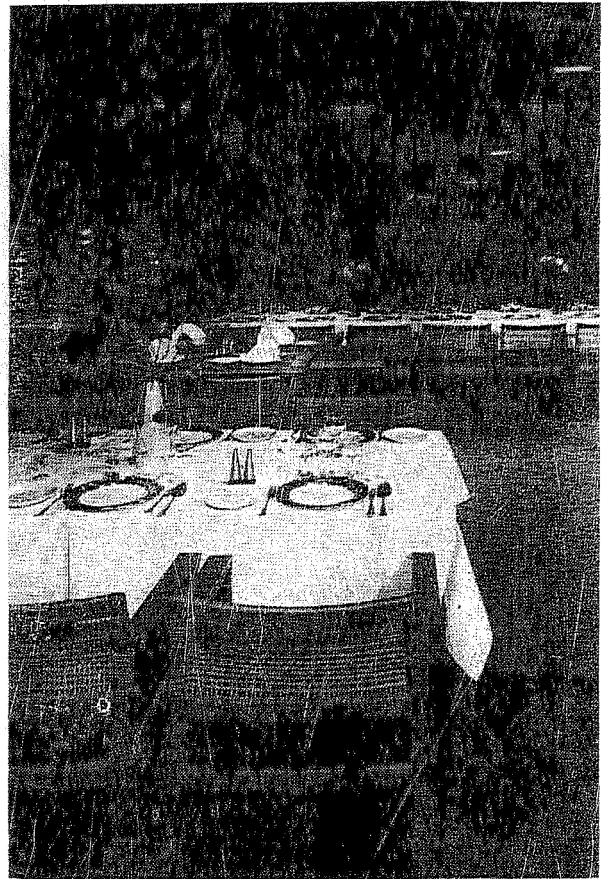
Este un exemplu remarcabil de arhitectură și amenajare interioară modernă daneză. Este o caracteristică a Danemarcei de a construi pe un singur nivel, ori de câte ori terenul oferă posibilitatea alegerii unui asemenea partiu. Arhitectura de o mare simplitate, este realizată din lemn, cărămidă și sticlă. Diferitele pavilioane se întind pe terase, lăsând mult loc pentru grădini. Curțile interioare sînt pavate cu plăci de lemn, făcute din secțiuni orizontale din trunchiuri de copaci. Holul de primire este pavat cu ceramică smălțuită de culoare închisă, iar camerele sînt pardosite cu mochete groase. Capacitatea hotelului este de 32 camere.



Plan de ansamblu: 1 — accesul automobilelor; 2 — parcaje; 3 — recepție; 4 — birou; 5 — colț de odihnă; 6 — patio; 7, 8 — restaurant; 9 — sala de reuniuni și banchete; 10 — intrare separată; 11 — terasa; 12 — intrare de serviciu; 13 — bucătăria caldă; 14 — bucătăria rece; 15 — rezerve; 16 — servicii; 17 — oficiu; 18 — garderoba; 19 — grup sanitar.

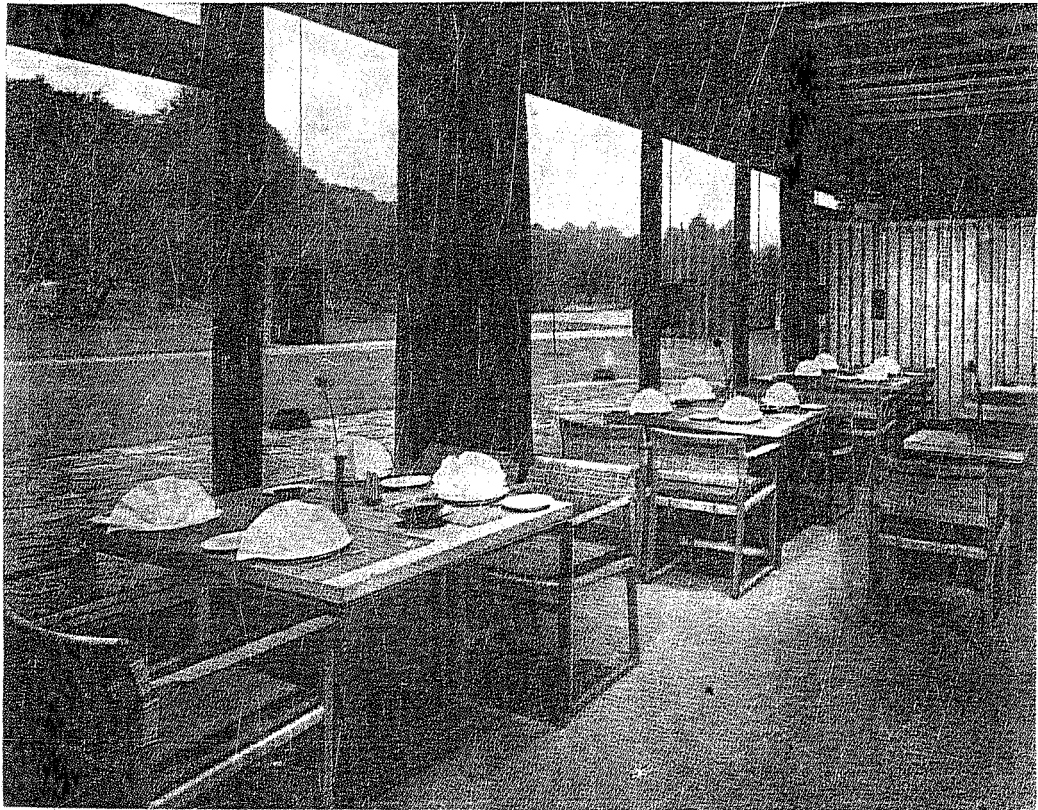


Detaliu de cameră

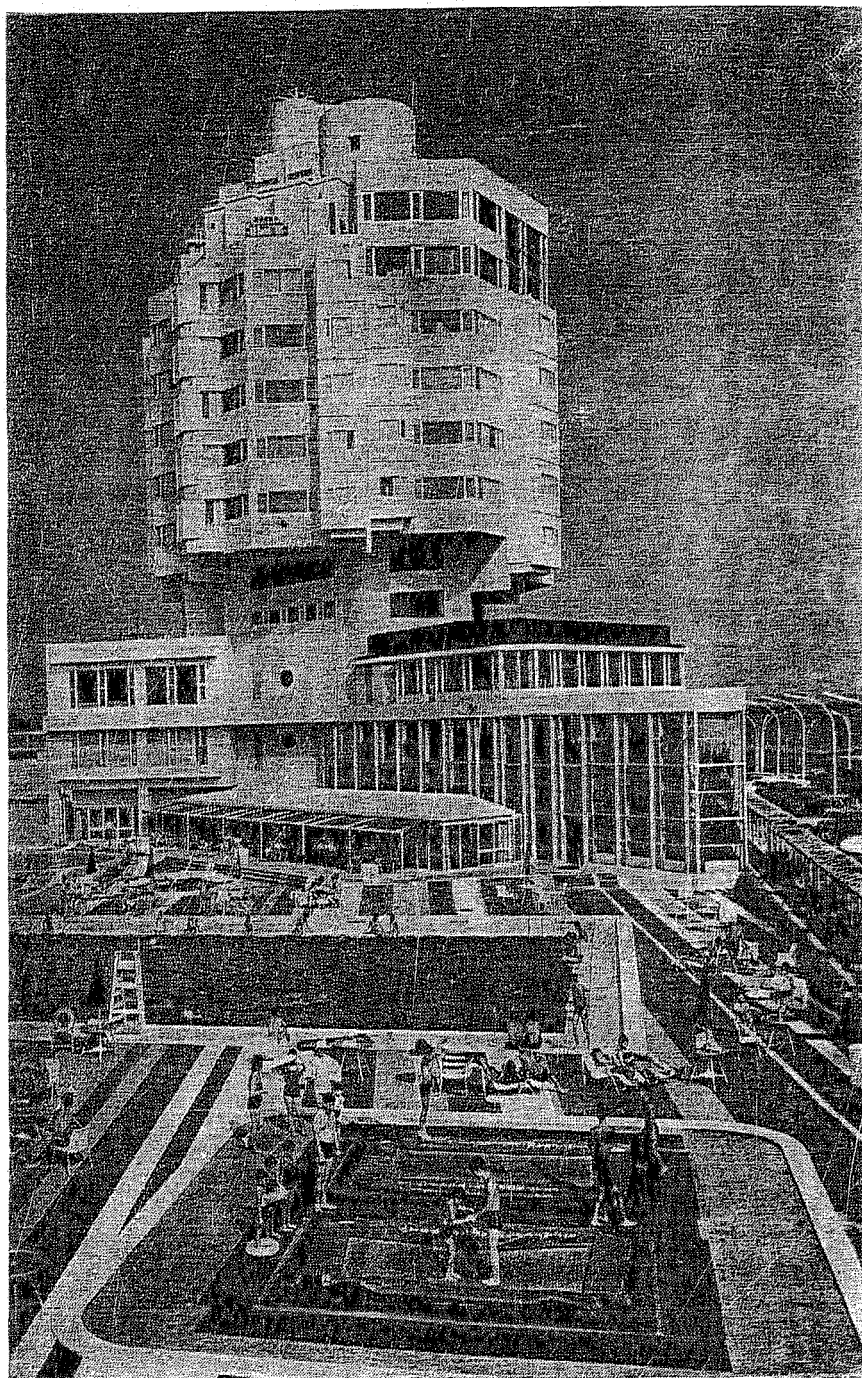


Restaurantul

Restaurantul



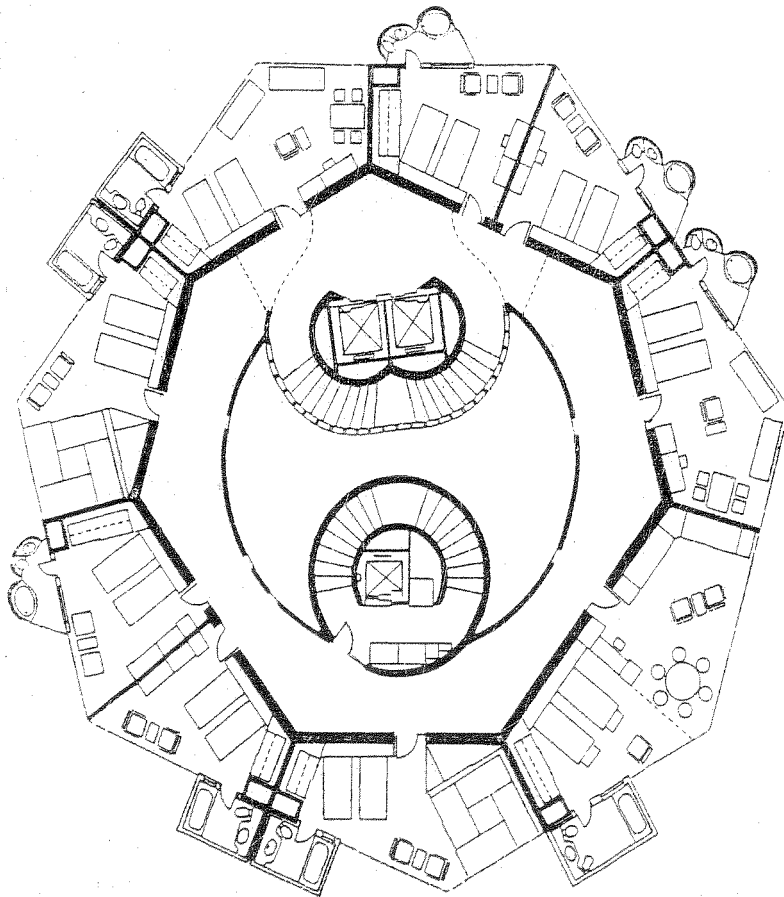
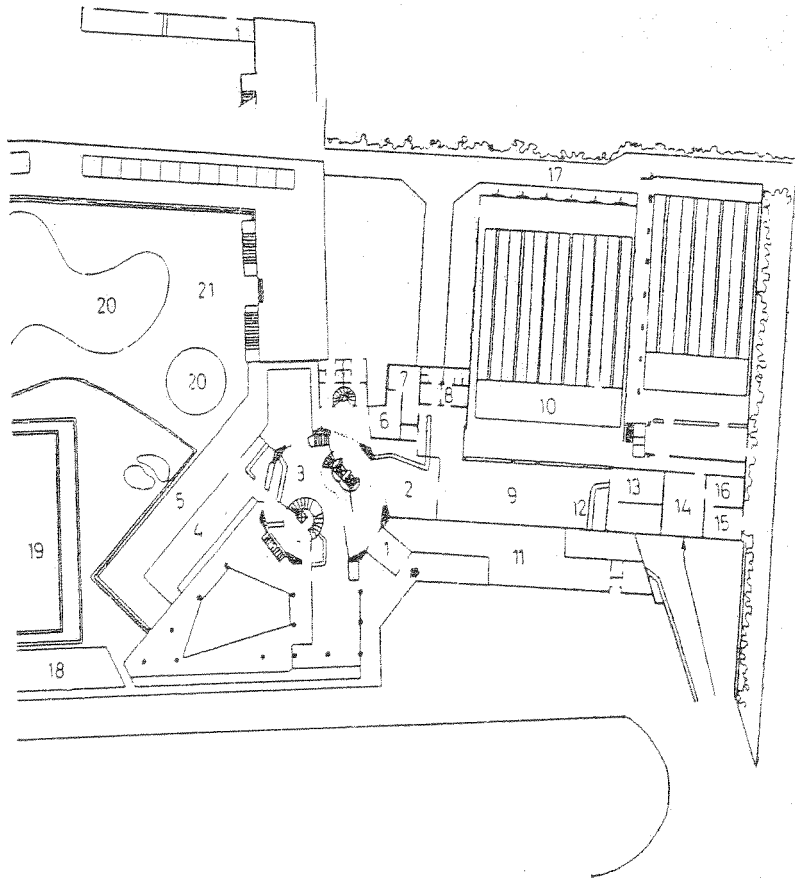
Vederea ansamblului
amenajărilor exterioare



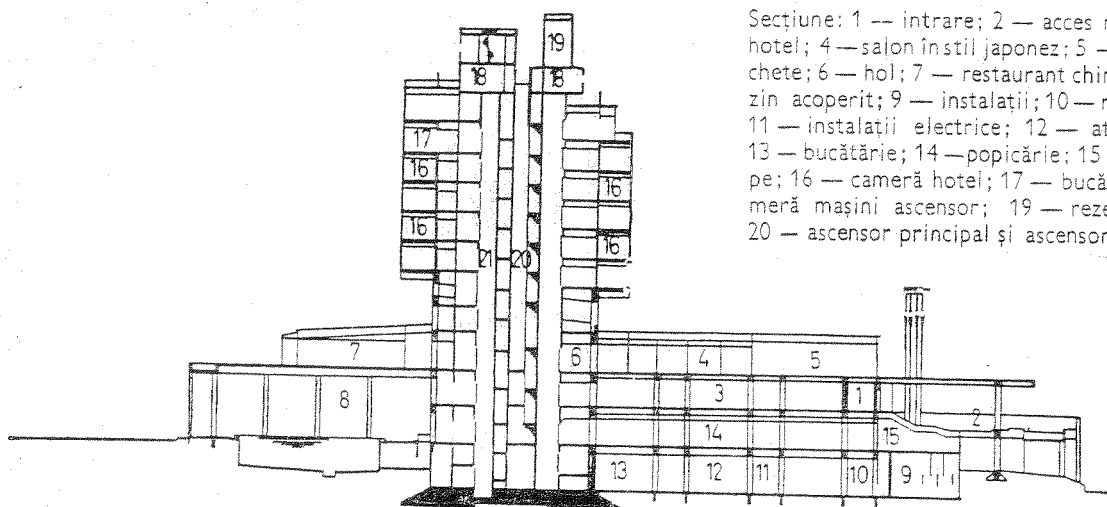
HOTELUL PACIFIC — CHIGASAKI — JAPONIA
arh. Kiyonori Kikutake

Situat în apropierea oraşului Tokio este gândit ca un centru de recreaţie la nivel internaţional, cuprinzând din această cauză foarte multe funcţiuni în afara cazării propriu-zise care are un volum foarte redus. Are 40 camere de cazare, grupate într-un turn care se ridică peste spaţiile comune, dezvoltate pe parter. Beneficiind de un cadru natural interesant şi cu frumoase perspective, partiul general caută să le valorifice. Suprafaţa construită pe teren este de 3 108 m², iar cea desfăşurată de 9 659 m².

Plan parter: 1 — hol intrare; 2 — informații, recepție; 3 — bar; 4 — restaurant; 5 — terase restaurant; 6 — salon cosmetică; 7 — birou; 8 — vestiar personal; 9 — hol popicării; 10 — popicării; 11 — vestiare; 12 — bufet; 13 — oficiu depozit; 14 — cameră pompe; 15 — instalații electrice; 16 — depozite; 17 — alee serviciu; 18 — garaj; 19 — bazin de înot; 20 — bazin agrement; 21 — terasă.

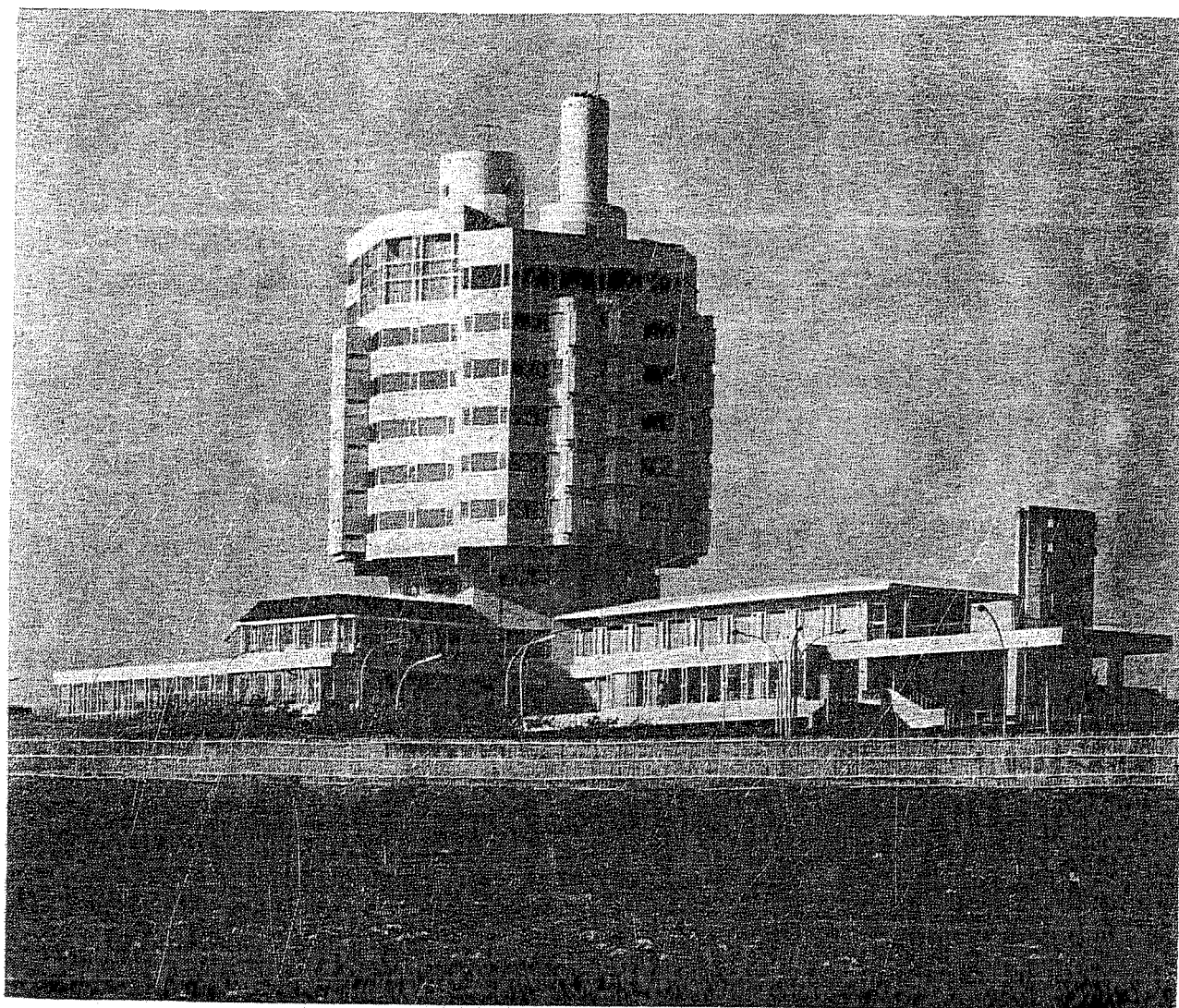


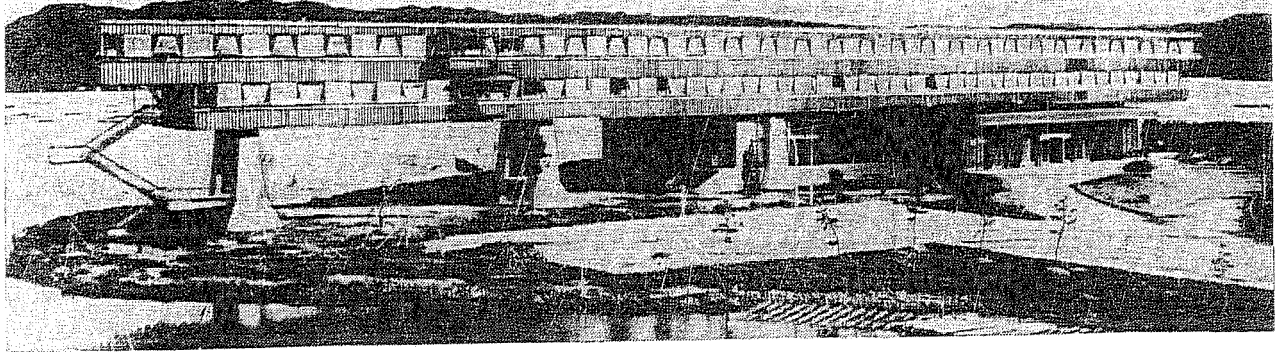
Plan etaj curent



Secțiune: 1 — intrare; 2 — acces mașini; 3 — hol hotel; 4 — salon în stil japonez; 5 — salon de banchete; 6 — hol; 7 — restaurant chinezesc; 8 — bazin acoperit; 9 — instalații; 10 — rezervor de apă; 11 — instalații electrice; 12 — atelier mecanic; 13 — bucătărie; 14 — popicărie; 15 — cameră pompe; 16 — cameră hotel; 17 — bucătărie; 18 — cameră mașini ascensor; 19 — rezervor de apă; 20 — ascensor principal și ascensor de serviciu.

Vedere de ansamblu

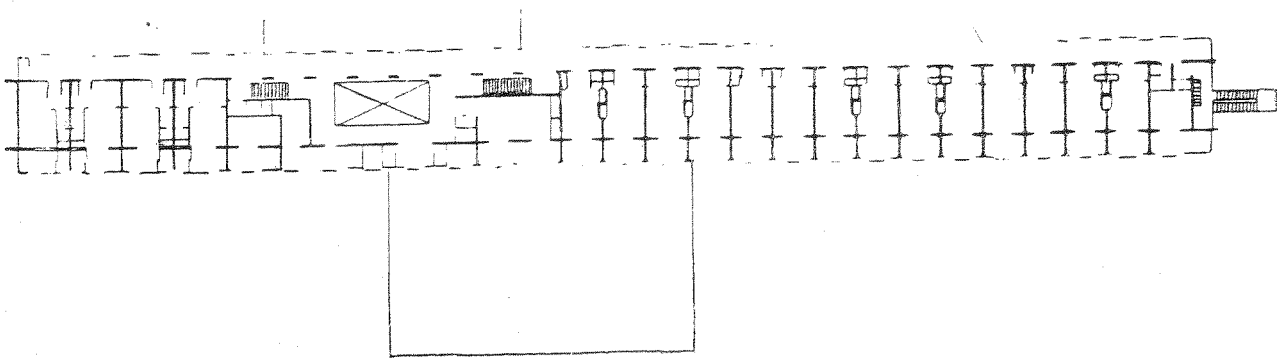




Vedere de ansamblu

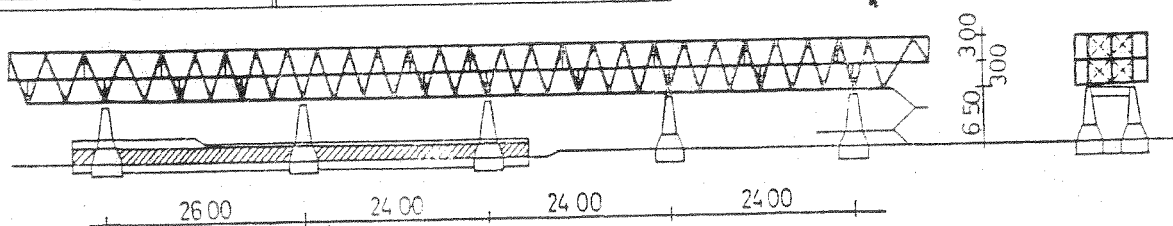
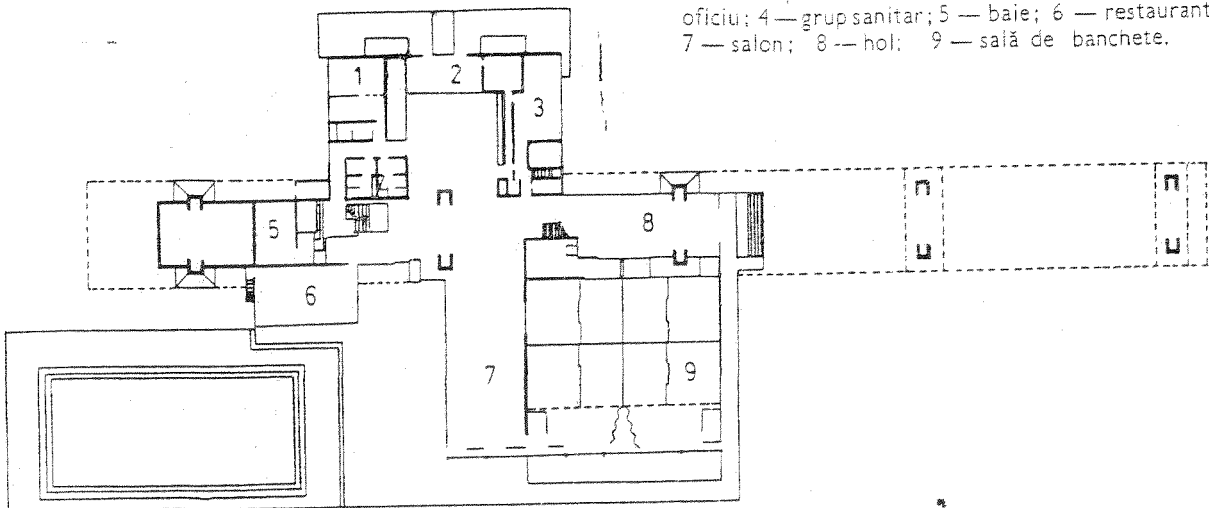
HOTEL LA SADO — JAPONIA
 arh. Kiyonori Kikutake

Dificultățile unui teritoriu arid, inspiră autorului o viziune arhitecturală deosebită. Construit într-o grindă metalică ce sprijină pe 5 cadre de beton aparent, hotelul cuprinde 40 camere a câte două paturi ce pot fi organizate în interior după tipul japonez sau occidental. Funcțiunile comune se dezvoltă la parter, într-un corp tratat independent.

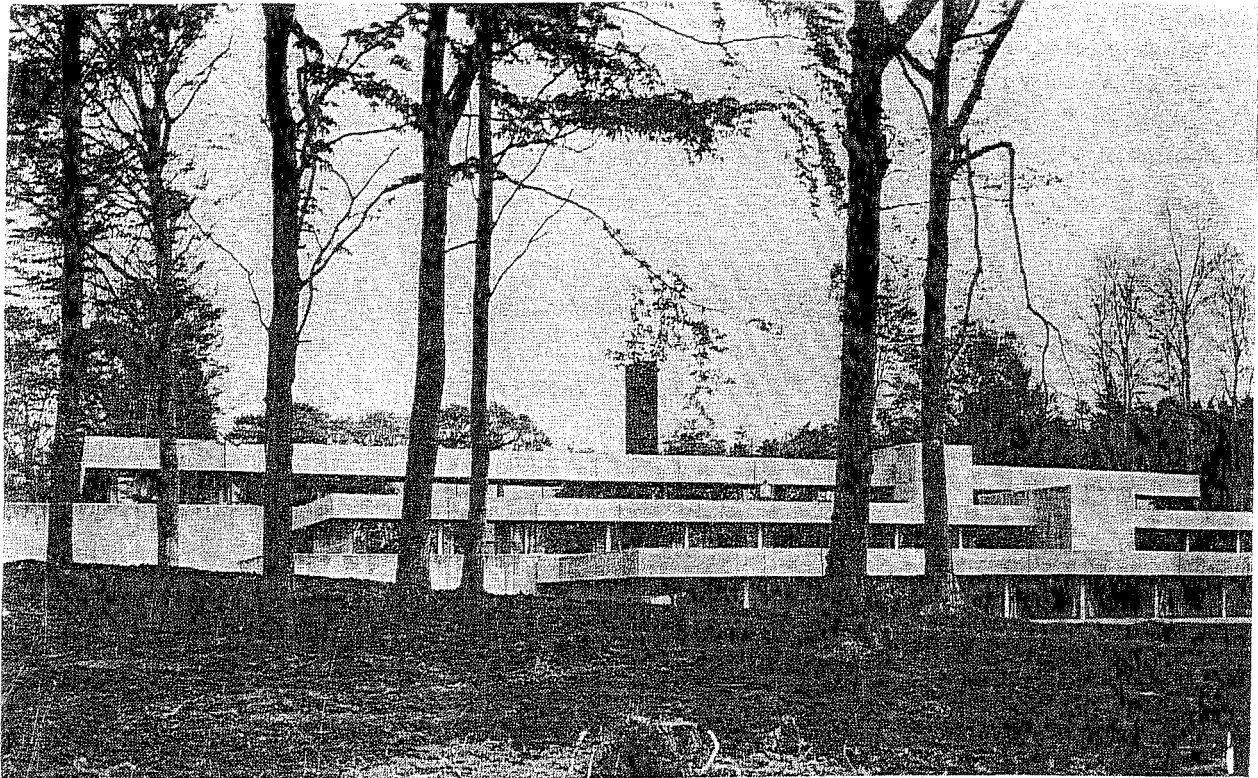


b. Plan etaj

a. Plan parter: 1 — baie; 2 — intrare; 3 —
 oficiu; 4 — grup sanitar; 5 — baie; 6 — restaurant;
 7 — salon; 8 — hol; 9 — saia de banchete.



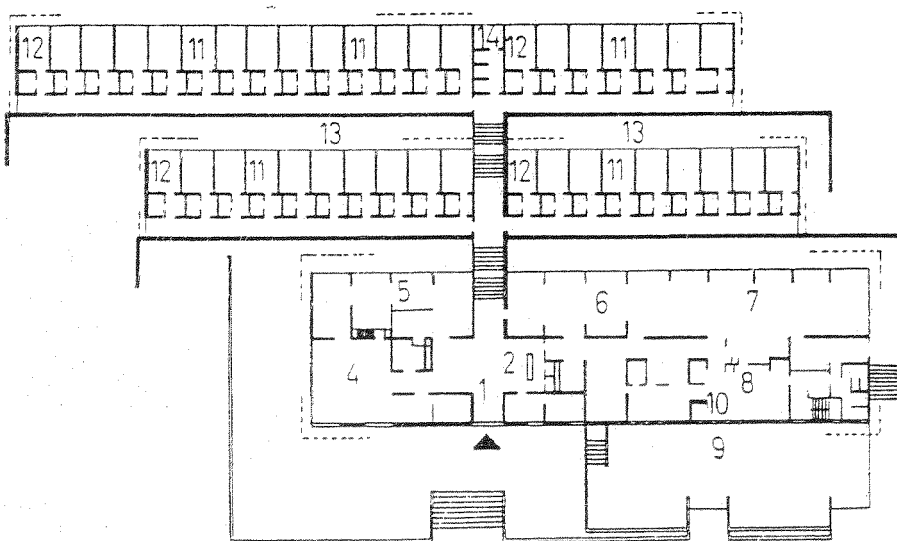
c. Sectiuni.



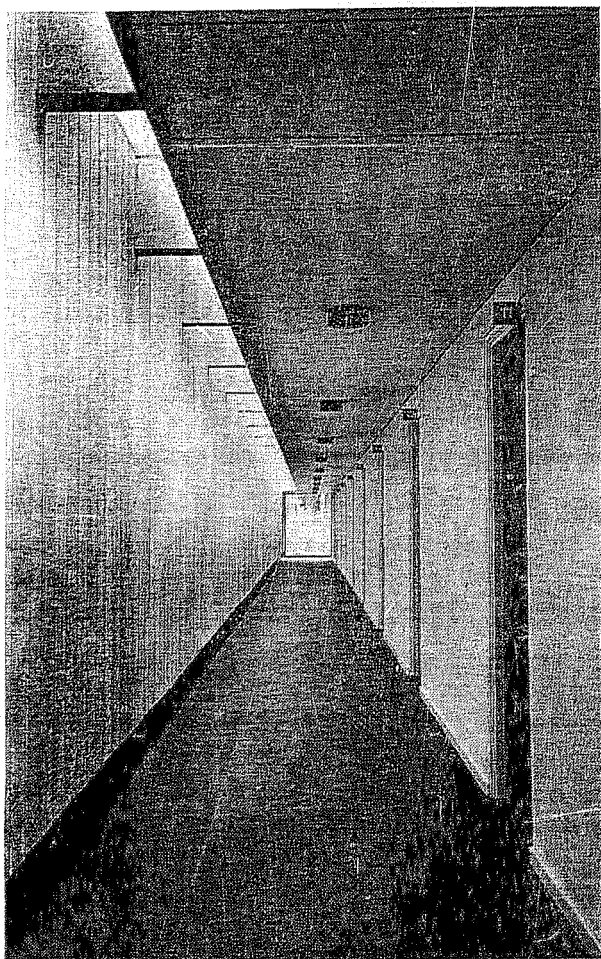
Vederea celor trei
corpuri de clădire

HOTEL STRAVRBY SKOV — FIONIA — DANEMARCA
arh. Knud Friis, Elmar M. Nielson

Este unul dintre hotelurile cele mai moderne din Danemarca. Amplasat pe un teren în pantă, cu o largă vedere spre mare, a fost conceput cu trei aripi paralele ce urmează în terasă mișcarea terenului. Intrarea este pe latura estică a clădirii celei mai ridicate, care adăposteste serviciile generale (recepție, hol, restaurant, cafenea, bar, sala de conferințe, bucătărie). În partea de est a clădirii, între hotel și pădure, suprafața rezervată parcajelor este încadrată între denivelări de pământ, care o ascund aproape complet vederii. Dispoziția planului clădirii holului și restaurantului sînt riguros funcționale, totuși de o mare suplete datorită pereților culisați, care permit, după necesități, crearea unor spații variate. Cele două aripi cu camere (40) se orientează exclusiv spre vest, oferind, datorită pantei terenului, o bună vizibilitate spre mare.

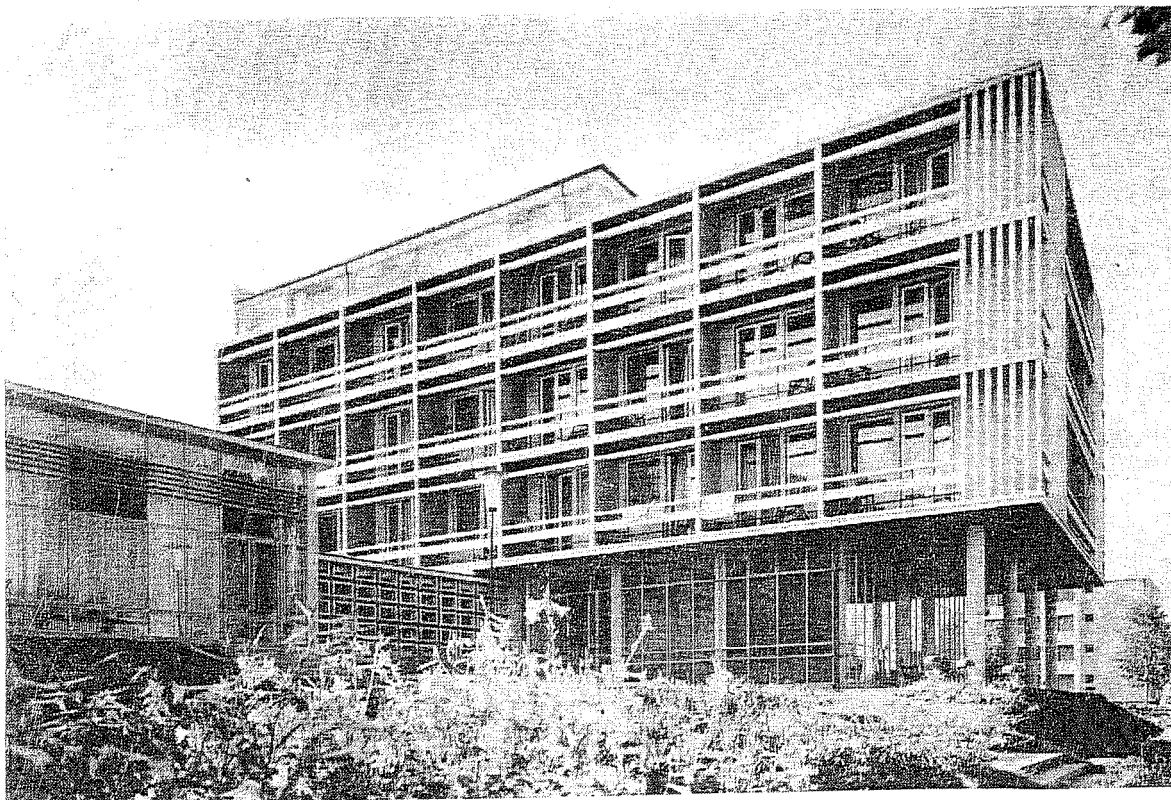


Plan parter: 1 — hol
intrare; 2 — recepție;
3 — garderobă; 4 — sală
banchete; 5 — bar;
6 — restaurant; 7 — ca-
fenea; 8 — bucătărie;
9 — curte de serviciu;
10 — birou; 11 — came-
re cu 2 paturi; 12 — ca-
mere cu 1 pat; 13 — te-
rasă; 14 — servicii.



Culoarul din fața camerelor.
Holul de intrare și recepția.

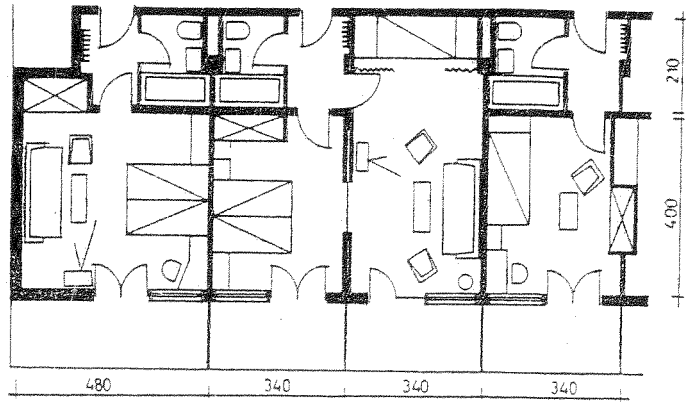
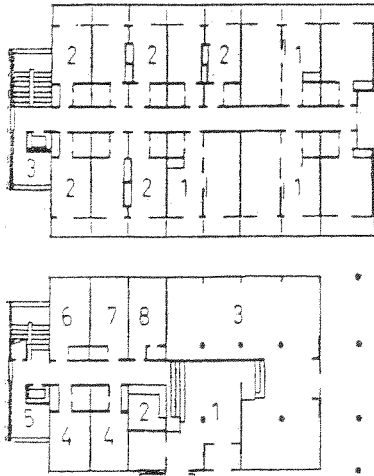
Vederea restaurantului cu
pereți mobili.



Fațadă sud.

HOTEL LA EFORIE NORD — ROMÂNIA
dr. arh. Cezar Lăzărescu

În dezvoltarea stațiunii estivale Eforie-Nord, s-a prevăzut și realizarea citorva hoteluri permanente, pentru deservirea turistică sau valorificarea instalațiilor terapeutice, în tot cursul anului. Construcție dezvoltată pe parter și 4 etaje, cuprinde diverse tipuri de camere și apartamente, cu o capacitate totală de circa 100 locuri. Fiind legate de o altă unitate existentă în care se asigură masa locatarilor, noua clădire are la parter un hol de primire cu un salon pentru jocuri și televizor, un cabinet medical și o unitate de frizerie și coafură. La ultimul nivel, pe terasă, este amenajat un salon de club și grupuri sanitare pentru cei ce doresc să facă plajă pe terasă.

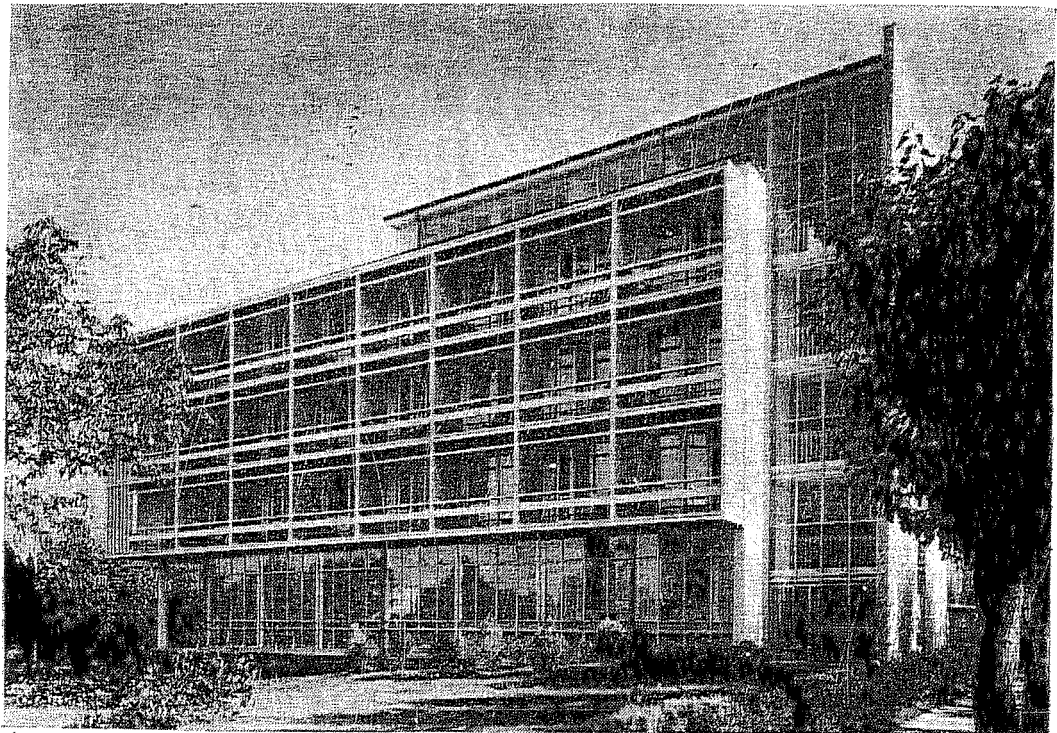


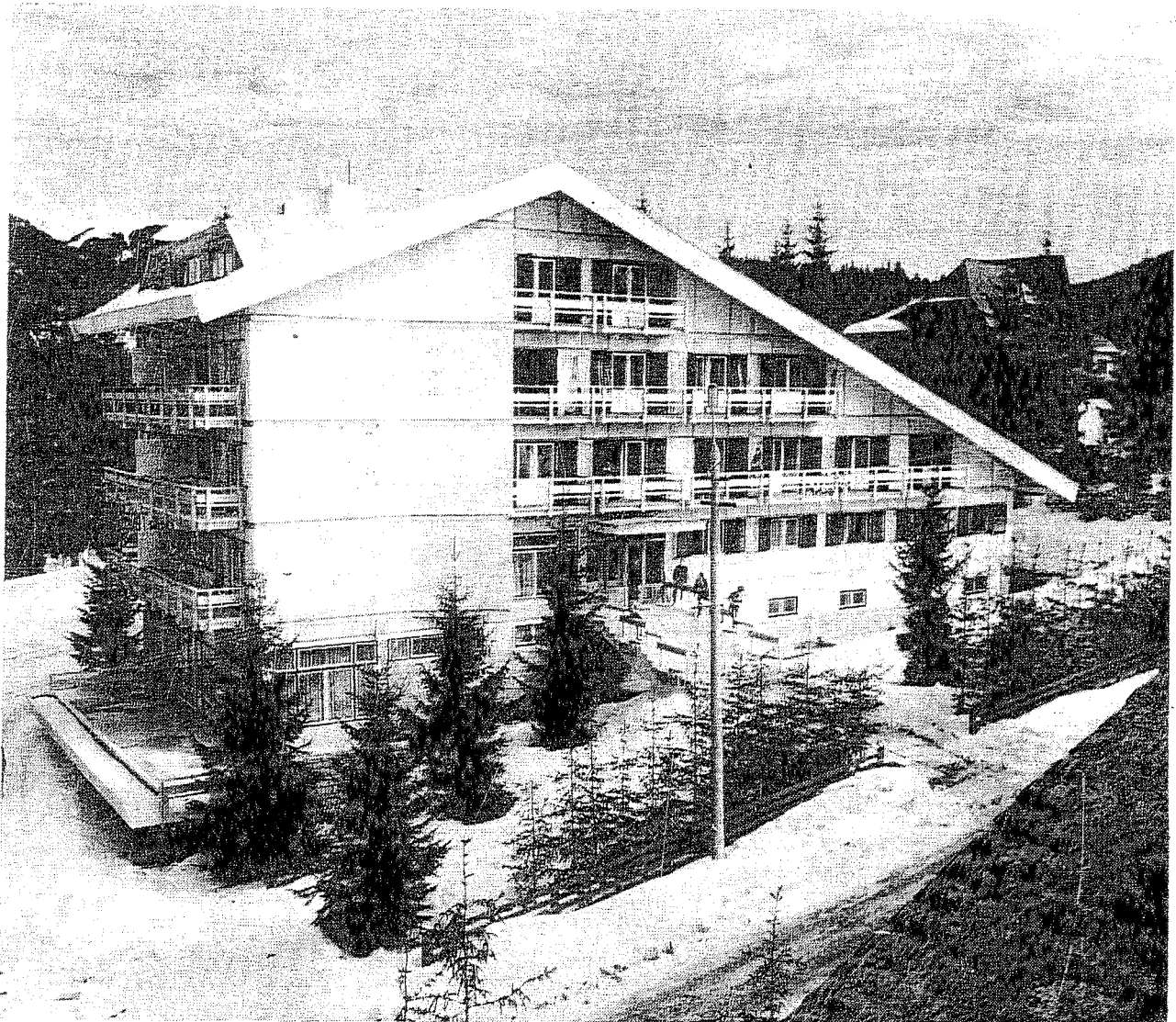
Detalii de apartamente.

Plan parter: 1 — hol intrare; 2 — recepție; 3 — saloane club; 4 — personal; 5 — oficiu; 6 — frizer; 7 — coafor; 8 — cabinet medical.

Plan etaj curent: 1 — apartamente; 2 — garsoniere; 3 — oficiu.

Fațadă nord.

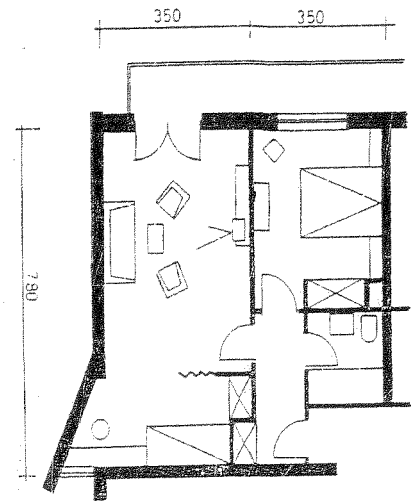
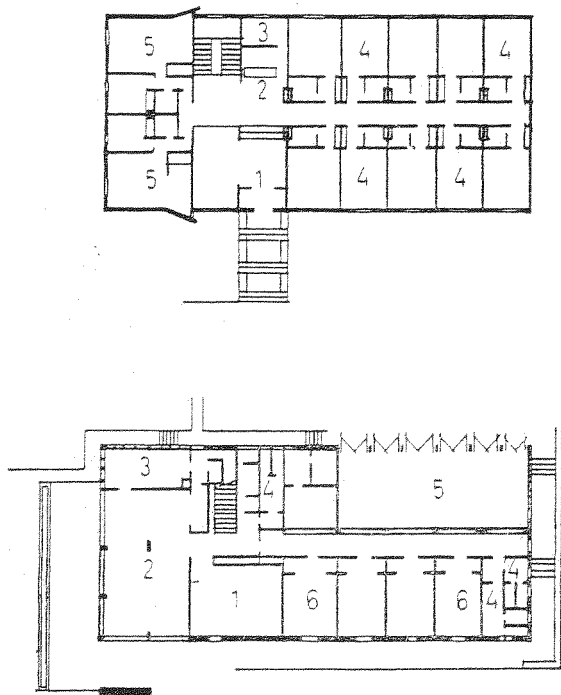




Vedere de ansamblu.

HOTEL LA PREDEAL — ROMÂNIA
dr. arh. Cezar Lăzărescu

Este amplasat pe un teren în pantă, în zona centrală a localității și are o capacitate de 120 paturi, în camere cu câte 2 paturi și cu grup sanitar propriu, și în apartamente. Suprafața fiecărei camere este de 14 m². Fiind amplasat în imediata vecinătate a unui hotel mai vechi, beneficiază în parte de serviciile și depozitele acestuia; el însuși dispune de un restaurant cu 70 locuri, un salon pentru televizor, un garaj și o cameră de personal. Plastica exterioară și interioară caută ca prin folosirea lemnului și a pietrei, să se înscrie în atmosfera locală. Lucrarea a fost terminată în 1969.



Detaliu de apartament.

Pian nivel intrare: 1 — hol intrare; 2 — recepție; 3 — birou; 4 — cameră cu 2 paturi; 5 — apartamente.
 Pian parter: 1 — televizor; 2 — restaurant; 3 — oficiu; 4 — grupuri sanitare; 5 — garaj; 6 — cameră personal.

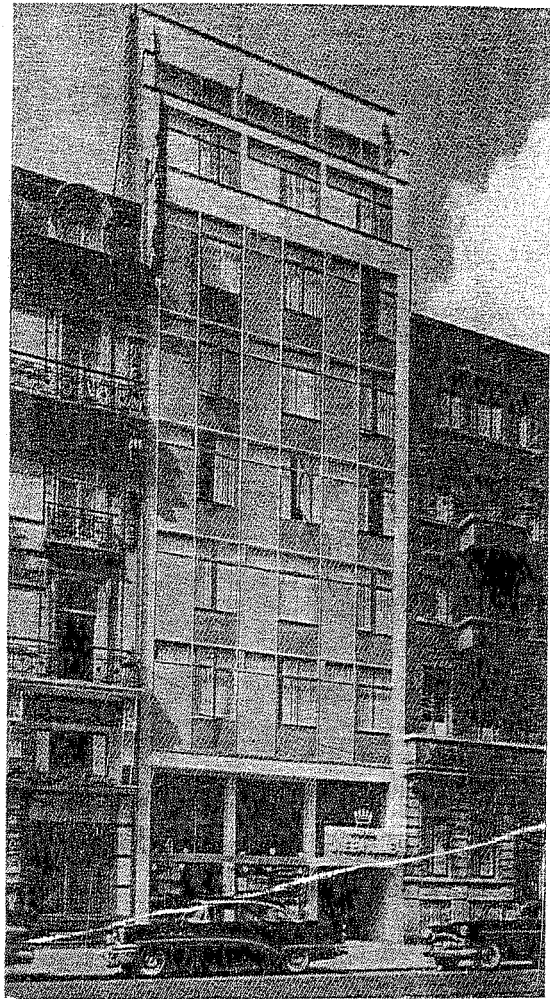


Detaliu de fațadă.

HOTELUL "QUEEN ANNE" — BRUXELLES — BELGIA
 arh. Marcel Lambrichis

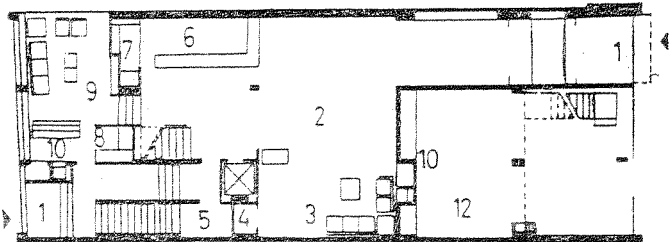
Realizarea acestui hotel a fost condiționată de utilizarea avantajoasă a unui teren îngust și adânc, între două edificii existente, cu cele două laturi scurte pe străzi de importanță diferită. Cele 56 camere distribuite pe 6 nivele sînt amplasate către stradă și către o curte interioară. Camerele sînt relativ mici, fiind echipate cu baie, dulapuri înzidite, loc de bagaje. Fiecare etaj la care se accede prin intermediul unui lift și al scării, are 10 camere deservite de un oficiu de etaj, legat cu un montcharge de bucătăria de la parter, de serviciile și depozitele de la subsol. La parter se află holul principal, recepția, barul și un magazin independent.

Suprafața construită	235 m ² ;
Suprafața totală	1 950 m ² ;
Suprafața construită/pat	18 m ² ;
Volumul total	5 050 m ³ ;
Număr de paturi	110 ;
Anul construcției	- 1957

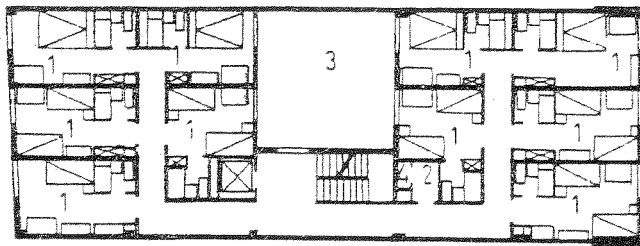


Fațada principală.

Plan parter: 1 — intrare; 2 — hol; 3 — așteptare; 4 — telefon; 5 — depozit de bagaje; 6 — recepție; 7 — centrala telefonică; 8 — oficiu; 9 — bar; 10 — montcharge; 11 — intrare de serviciu; 12 — magazin.



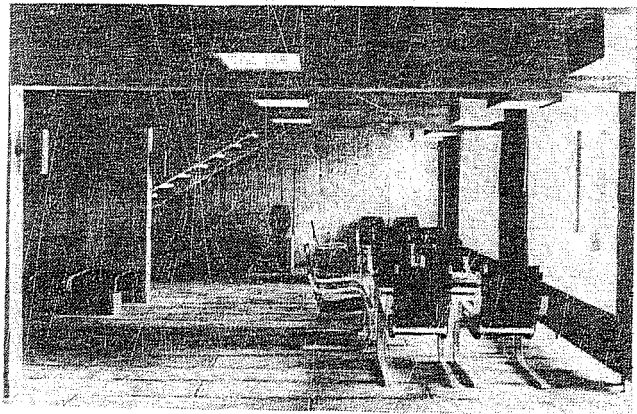
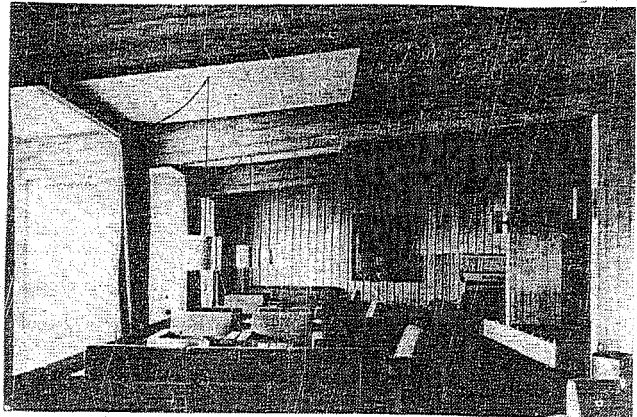
Plan etaj: 1 — camere; 2 — serviciu de etaj; 3 — curte de lumină; 4 — montcharge.



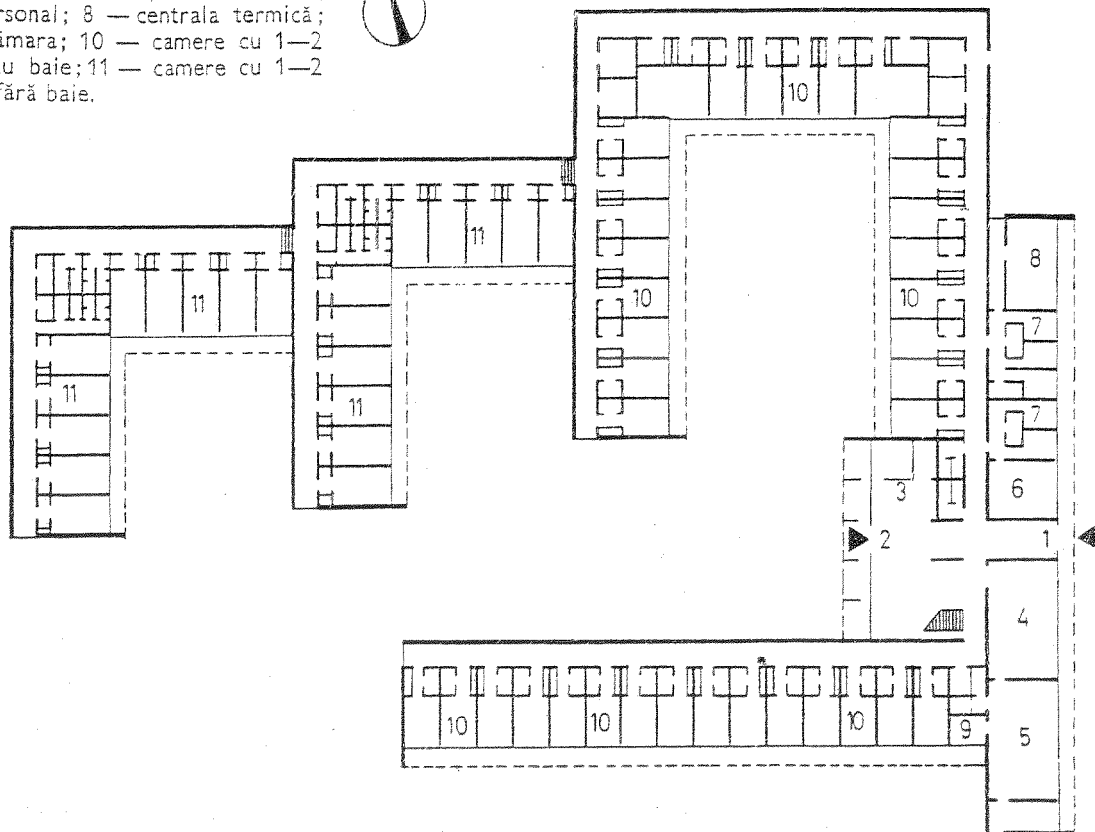
Holul de la parter văzut de la recepție.
 Holul de la nivelul superior.

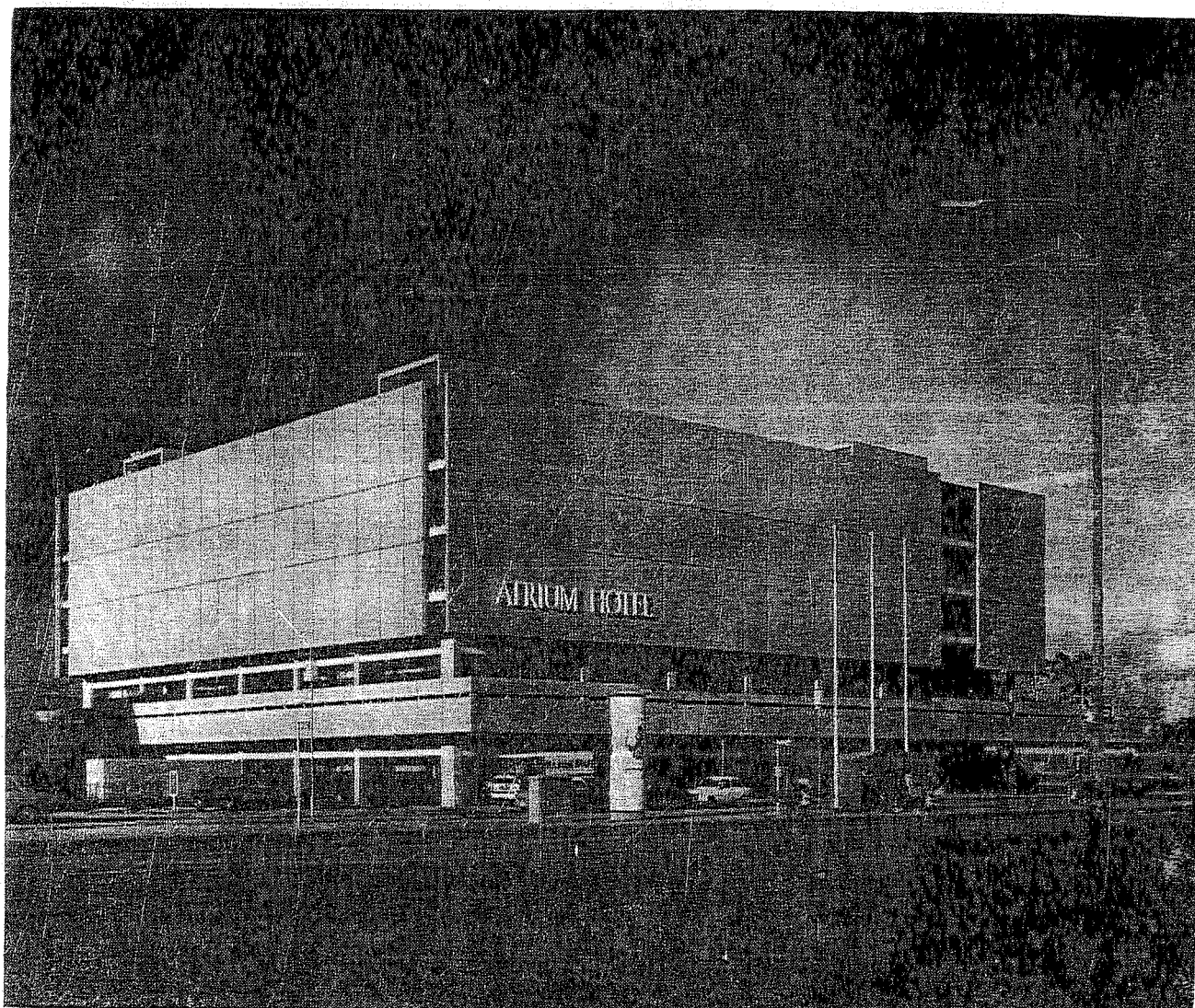
HOTEL ÎN RÔMÖ — DANEMARCA
 arh. Knud Friis, Elmar Moltke Nielsen

În dorința de a conserva peisajul, arhitecții au conceput un ansamblu întins numai pe un nivel, cu excepția unui salon situat la un nivel superior peste holul principal. Spațiile libere dintre aripile hotelului păstrează caracterul specific al peisajului. Cele 58 camere de dimensiuni și echipări diferite sînt dispuse pe mai multe aripi, fiecare cu cîte un acces direct. Construcția este realizată în beton aparent, atît în interior cît și la exterior.



Plan parter: 1 — intrare; 2 — hol;
 3 — recepție; 4 — restaurant; 5 — bu-
 cătărie; 6 — locuință administrator;
 7 — personal; 8 — centrala termică;
 9 — cămara; 10 — camere cu 1—2
 paturi cu baie; 11 — camere cu 1—2
 paturi fără baie.

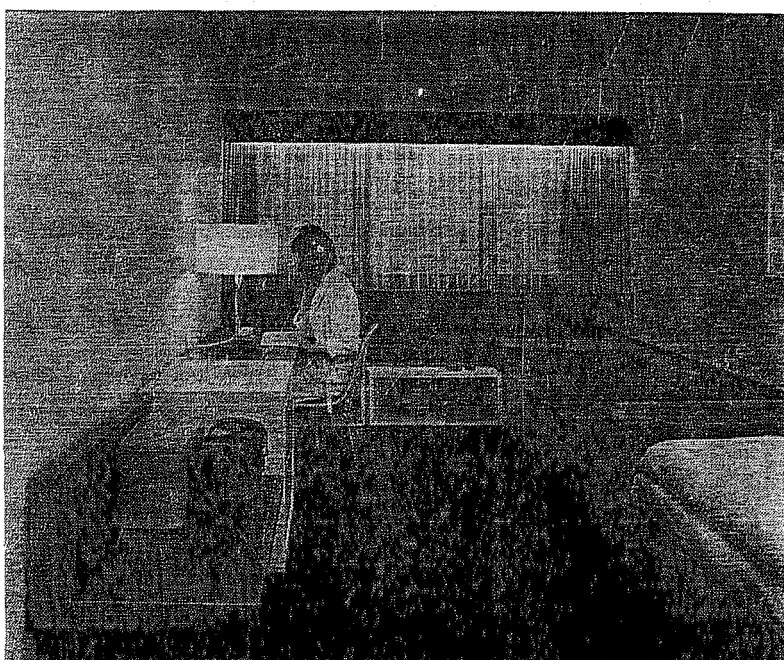




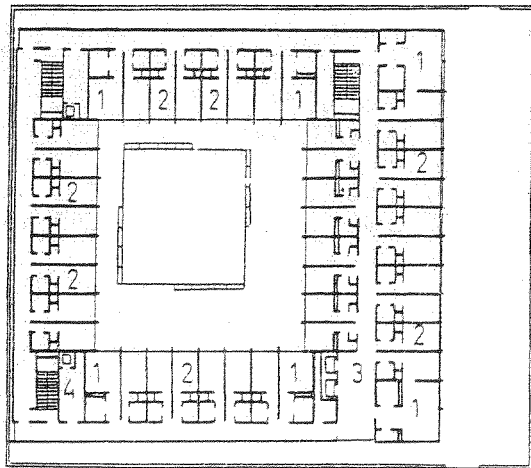
Fațada principală.

HOTEL ATRIUM —
 BRAUNSCHWEIG — R.F.G.
 arh. prof. dr. W. Kaemer, Günter Pfening,
 Ernst Steverts

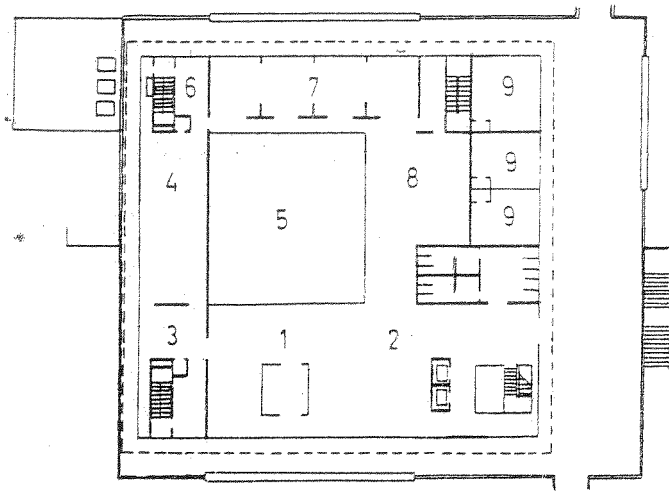
Partiul hotelului se depărtează de formula tradițională, în dorința de a realiza într-un amplasament expus zi și noapte zgomotelor traficului rutier, liniștea necesară clienților. Cele 102 camere și 6 apartamente se deschid către o curte interioară amenajată ca o grădină. Hotelul mai cuprinde: un restaurant (200 locuri), un bar (80 locuri), o cafenea (80 locuri) și o sală de festivități (300 locuri).



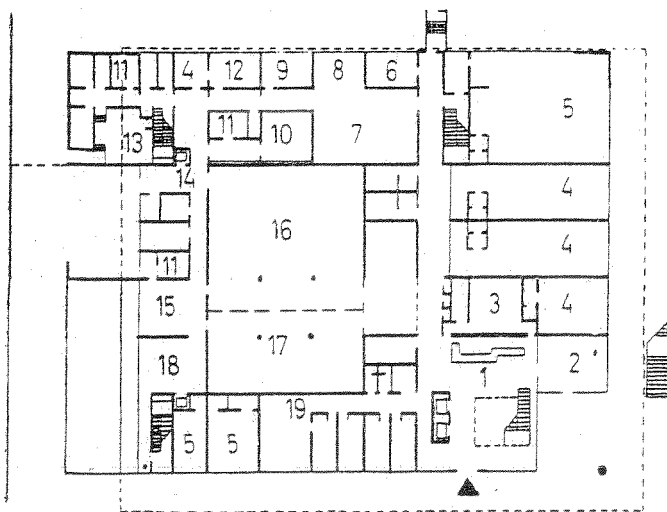
Camăra.



Plan etaj camere: 1 — camere cu 2 paturi; 2 — camere cu 1 pat; 3 — ascensor; 4 — oficiu.

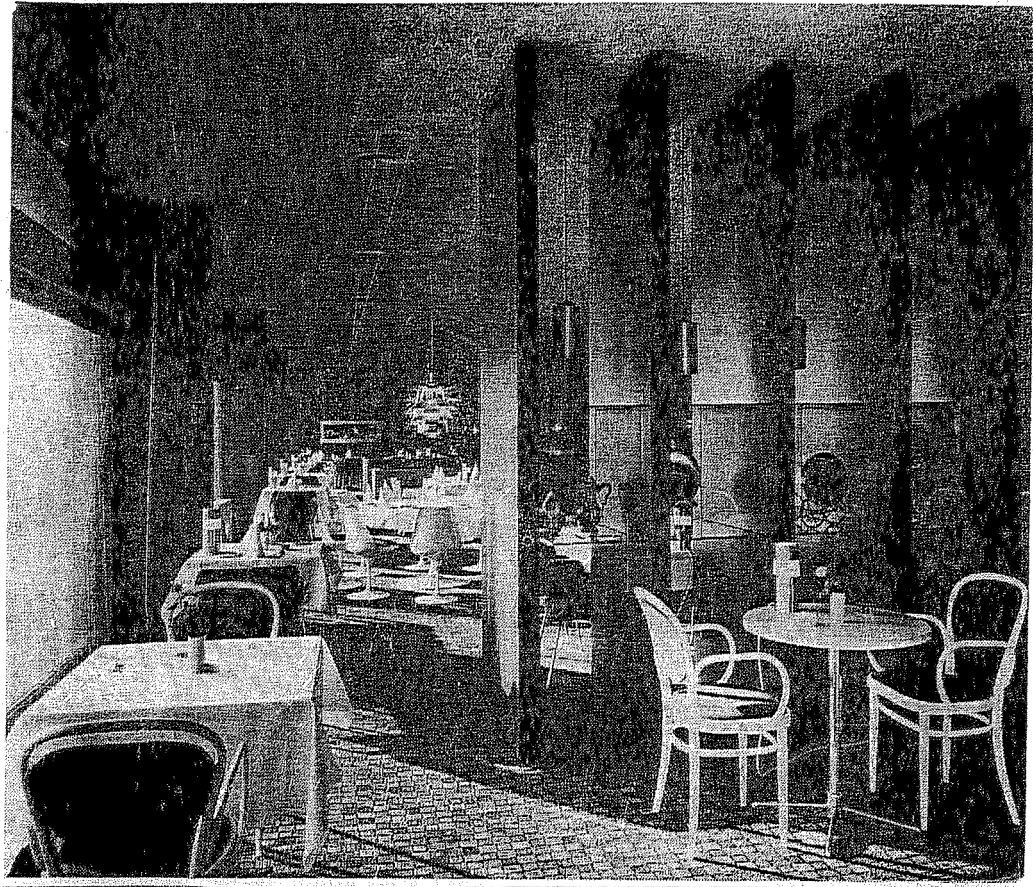


Plan etaj 1: 1 — restaurant; 2 — cafe-nea; 3 — bufet; 4 — bucătărie; 5 — atrium; 6 — sala de mese personal; 7 — sala conferințe; 8 — bar; 9 — depozit.

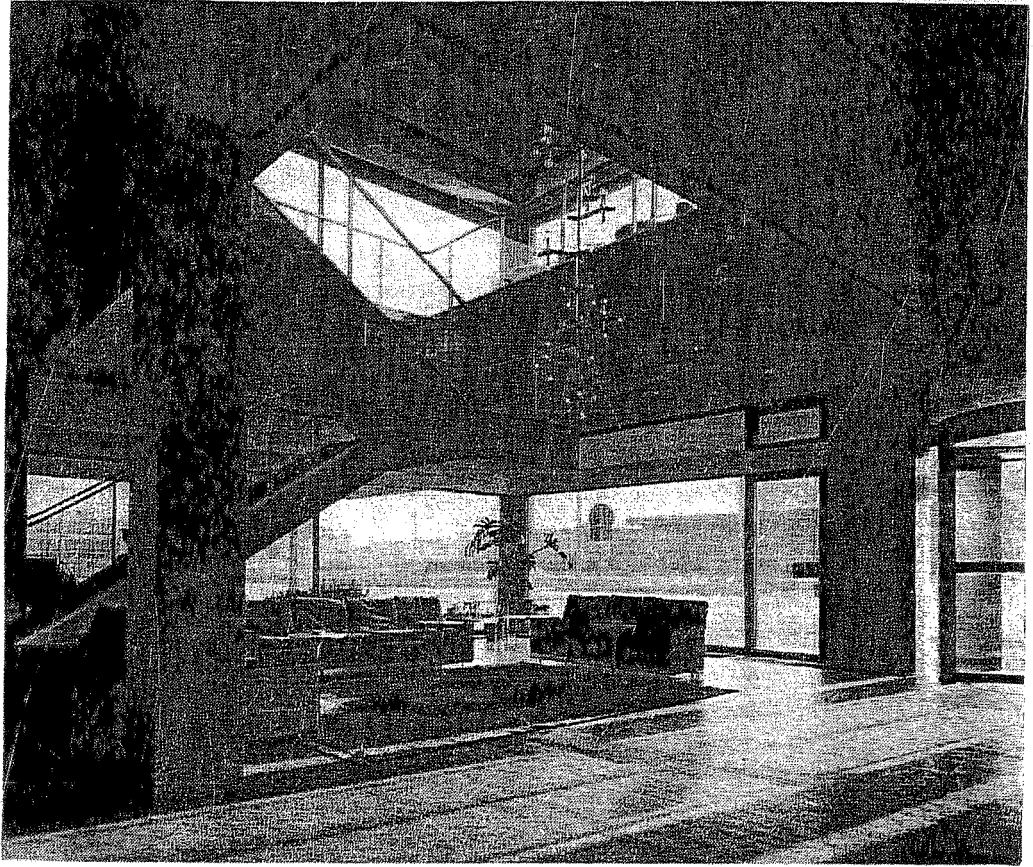


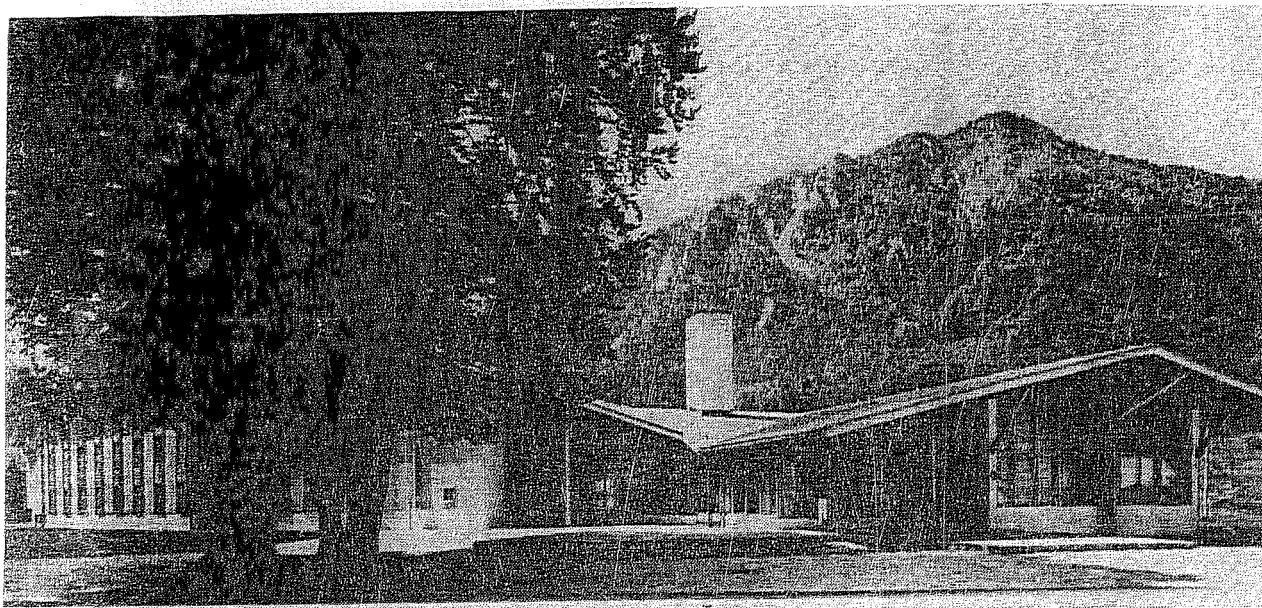
Plan parter: 1 — hol de primire; 2 — magazin; 3 — recepție; 4 — magazin; 5 — depozit; 6 — depozit de scaune; 7 — centrala de ventilație; 8 — atelier; 9 — uscătoare; 10,11 — camere frigorifice; 12 — preparare legume; 13 — centrala termică; 14 — primire alimente; 15 — bufet; 16 — sala mare de mese; 17 — sala mică de mese; 18 — spălătorie; 19 — birouri.

Restaurantul.



Holul
de intrare.

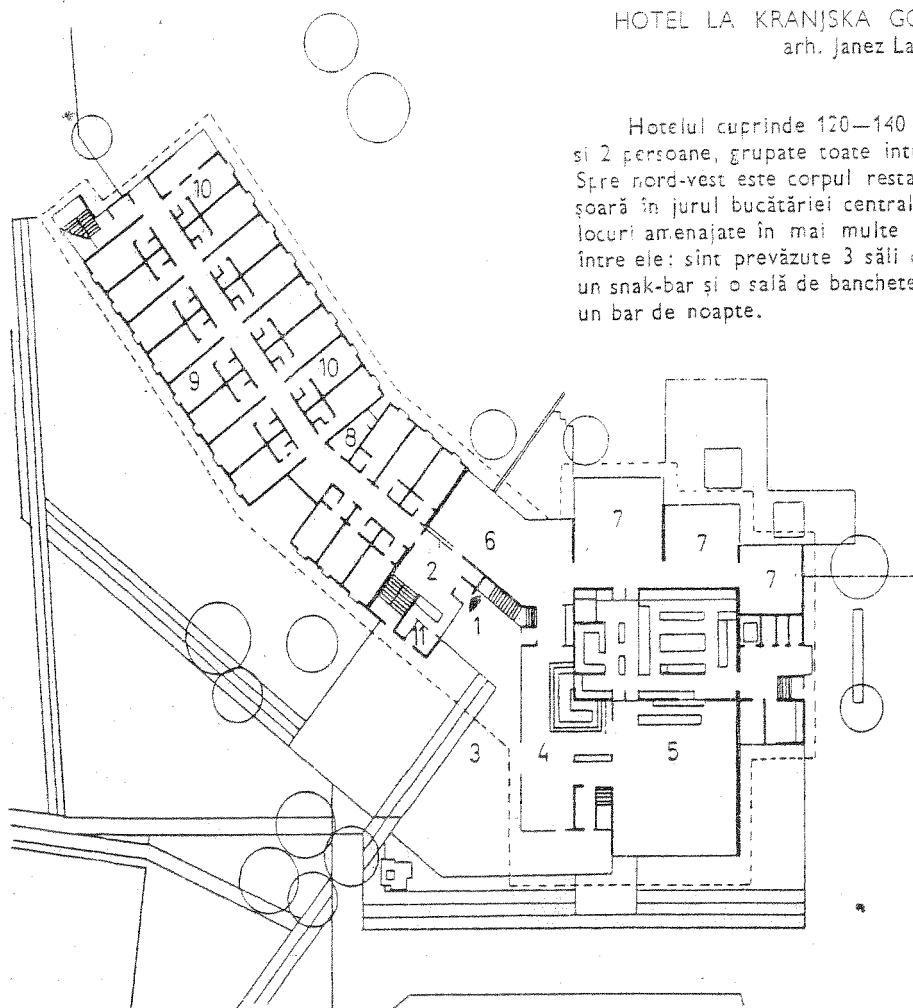




Fațada cu restaurantul în prim plan.

HOTEL LA KRANJSKA GORA — JUGOSLAVIA
 arh. Janez Lajovic

Hotelul cuprinde 120—140 paturi, în camere de 1 și 2 persoane, grupate toate într-o aripă cu 3 niveluri. Spre nord-vest este corpul restaurantului care se desfășoară în jurul bucătăriei centrale și care dispune de 320 locuri amenajate în mai multe grupuri variate și legate între ele: sînt prevăzute 3 săli de restaurant, o cafenea, un snak-bar și o sală de banchete. La subsol este amenajat un bar de noapte.



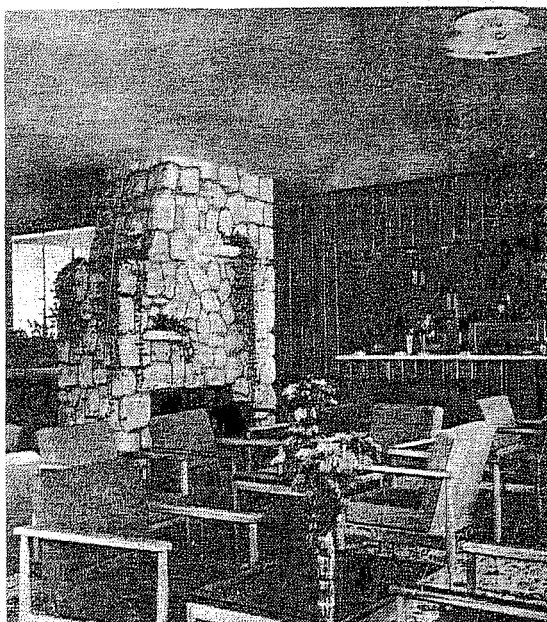
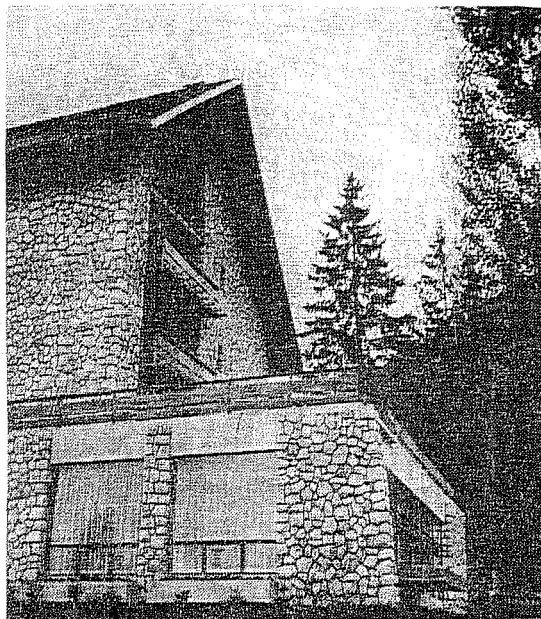
Plan parter: 1 — intrare principală; 2 — hol de intrare; 3 — terasă; 4 — snak-bar; 5 — restaurant principal; 6 — cafenea; 7 — restaurant; 8 — cameră personal; 9 — cameră cu 2 paturi; 10 — camere cu 1 pat; 11 — recepția.

Detaliu de fațadă.

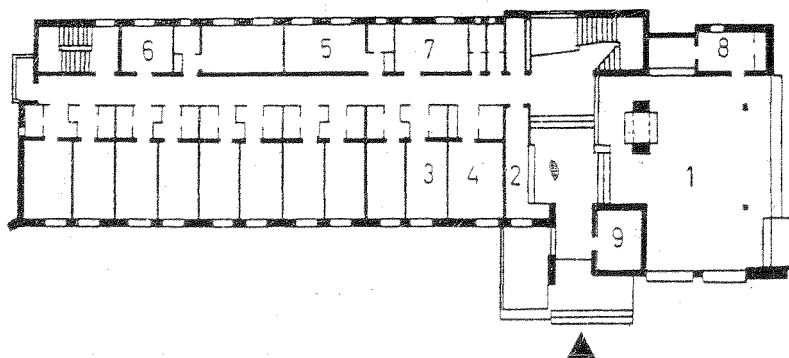
HOTEL POIANA —
POIANA BRAȘOV — ROMÂNIA
arh. Ara Eretian

Situat în cadrul unui mare ansamblu turistic și sportiv, într-o poiană la mare altitudine, hotelului are o capacitate de 144 locuri. El cuprinde în special cazarea, dezvoltată pe 4 niveluri, beneficiind și de alte dotări ale unor mari hoteluri existente alăturate. Camerele au o suprafață de 15,22 m² și sînt dotate cu grup sanitar propriu.

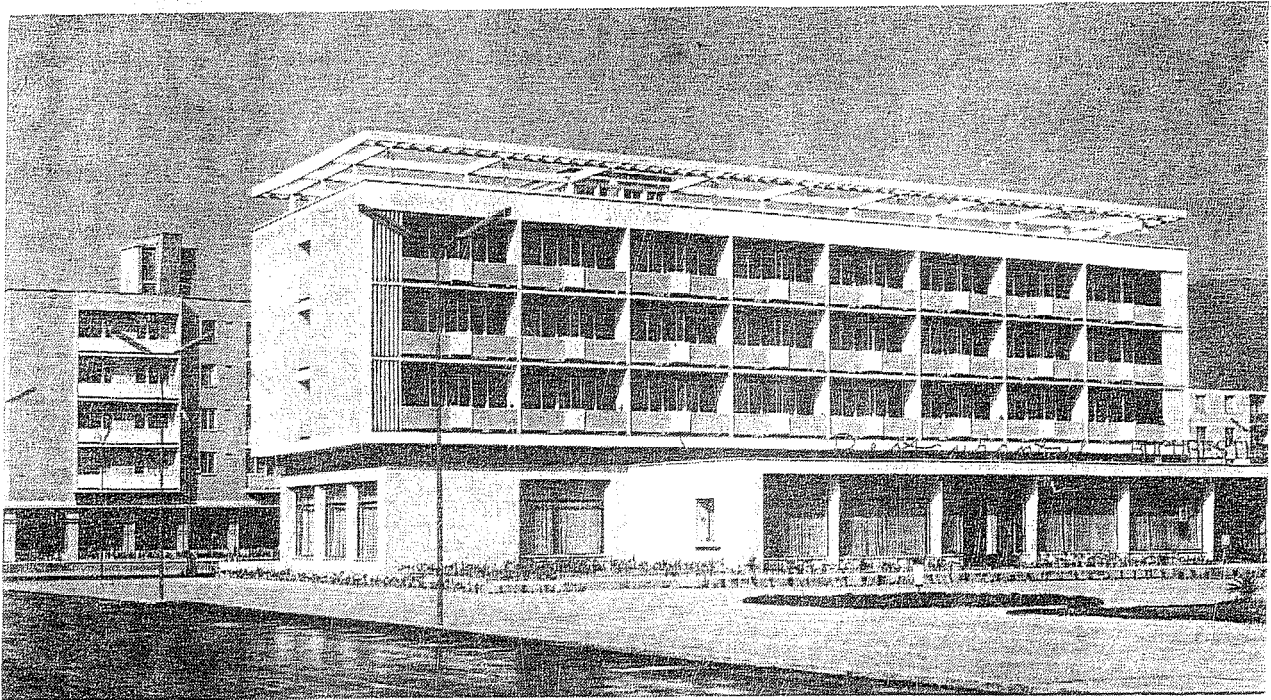
Plastica exterioră a hotelului realizat din piatră și lemn se încadrează în arhitectura locală. Clădirea a fost terminată în 1967.



Interiorul holului



Plan nivel intrare: 1 — hol; 2 — recepție; 3 — cameră cu 2 paturi cu duș; 4 — cameră cu 2 paturi cu baie; 5 — cameră cu 3 paturi cu duș; 6 — servicii; 7 — birouri; 8 — bar de zi cu oficiu; 9 — cameră pentru schiuri.

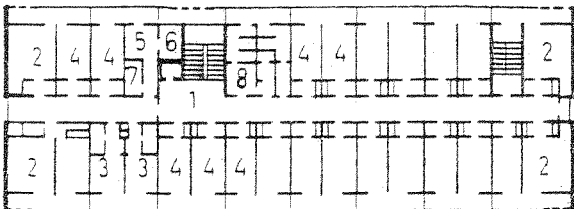


Fațada spre piață.

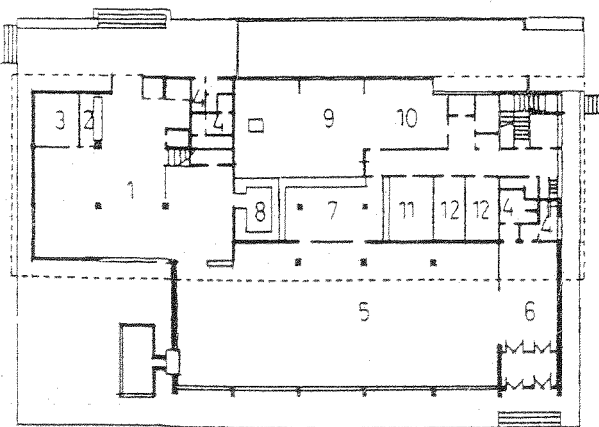
HOTELUL BUCUREȘTI — BAIJA MARE — ROMÂNIA
arh. Cristian Popescu

Amplasat într-o piață centrală a orașului, cu fațade de-gajate pe toate laturile, are o capacitate totală de 168 paturi, repartizate pe trei etaje, în camere de 1 pat, 2 paturi și apartamente.

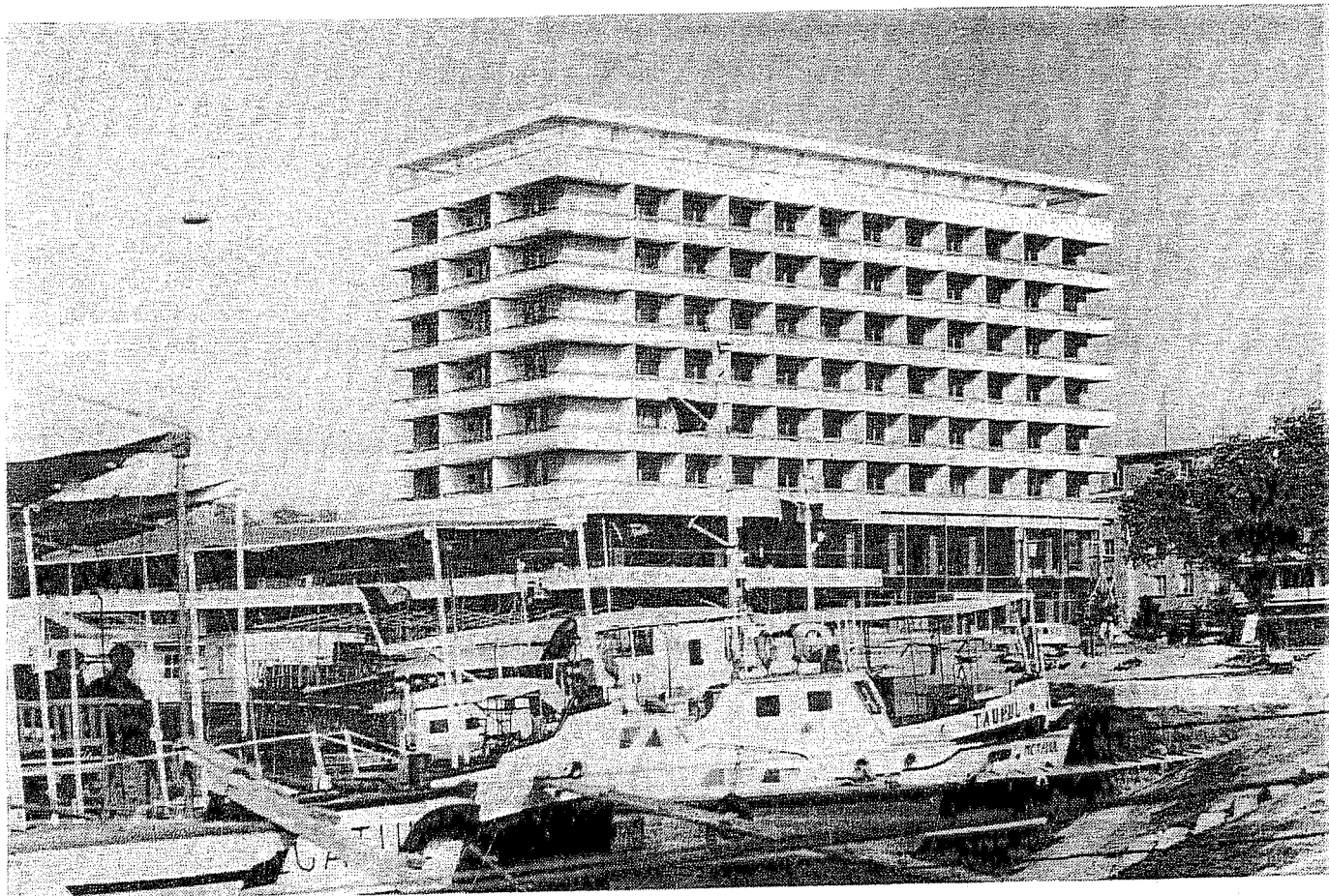
Hotelul de un confort mediu dispune de un restaurant cu 150 locuri și terase ample.



Plan etaj cazare: 1 — hol; 2 — apartament; 3 — camere cu 1 pat; 4 — camere cu 2 paturi; 5 — oficiu; 6 — rufe curate; 7 — rufe murdare; 8 — grupuri sanitare.



Plan parter: 1 — hol; 2 — recepție; 3 — birou; 4 — grupuri sanitare; 5 — restaurant; 6 — intrare restaurant; 7 — oficiu; 8 — bufet; 9 — bucătărie; 10 — preparații; 11 — băuturi; 12 — depozite.



Vedere generală de pe Dunăre.

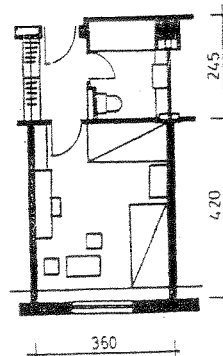
HOTEL DELTA — TULCEA — ROMÂNIA
 arh. Lufti Sefchi Sait
 și arh. Lucia Vlădescu

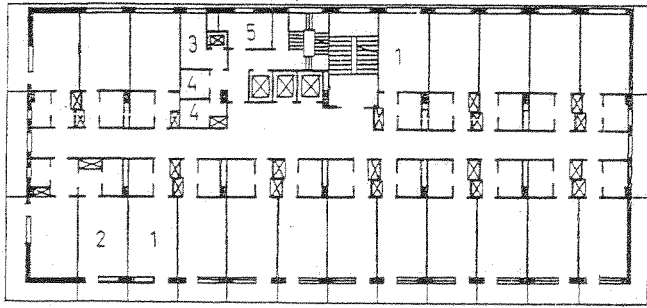
Amplasat pe malul Dunării, în faleza orașului, hotelul este destinat în special turiștilor ce vizitează Delta. Are o capacitate totală de 220 paturi, distribuite în 120 camere (100 a 2 paturi, 14 a 1 pat și 3 apartamente).

Fiecare cameră are o suprafață de 16,50 m².

Primele două niveluri cuprind: un restaurant cu 160 locuri, o braserie cu 80 locuri, un bar de zi, completate cu terase cu largă perspectivă spre apă. De asemenea, se mai găsesc diverse tonete comerciale, frizer, coafor, florărie și birourile agenției de turism. Hotelul a fost realizat în 1967.

Detaliu de cameră.

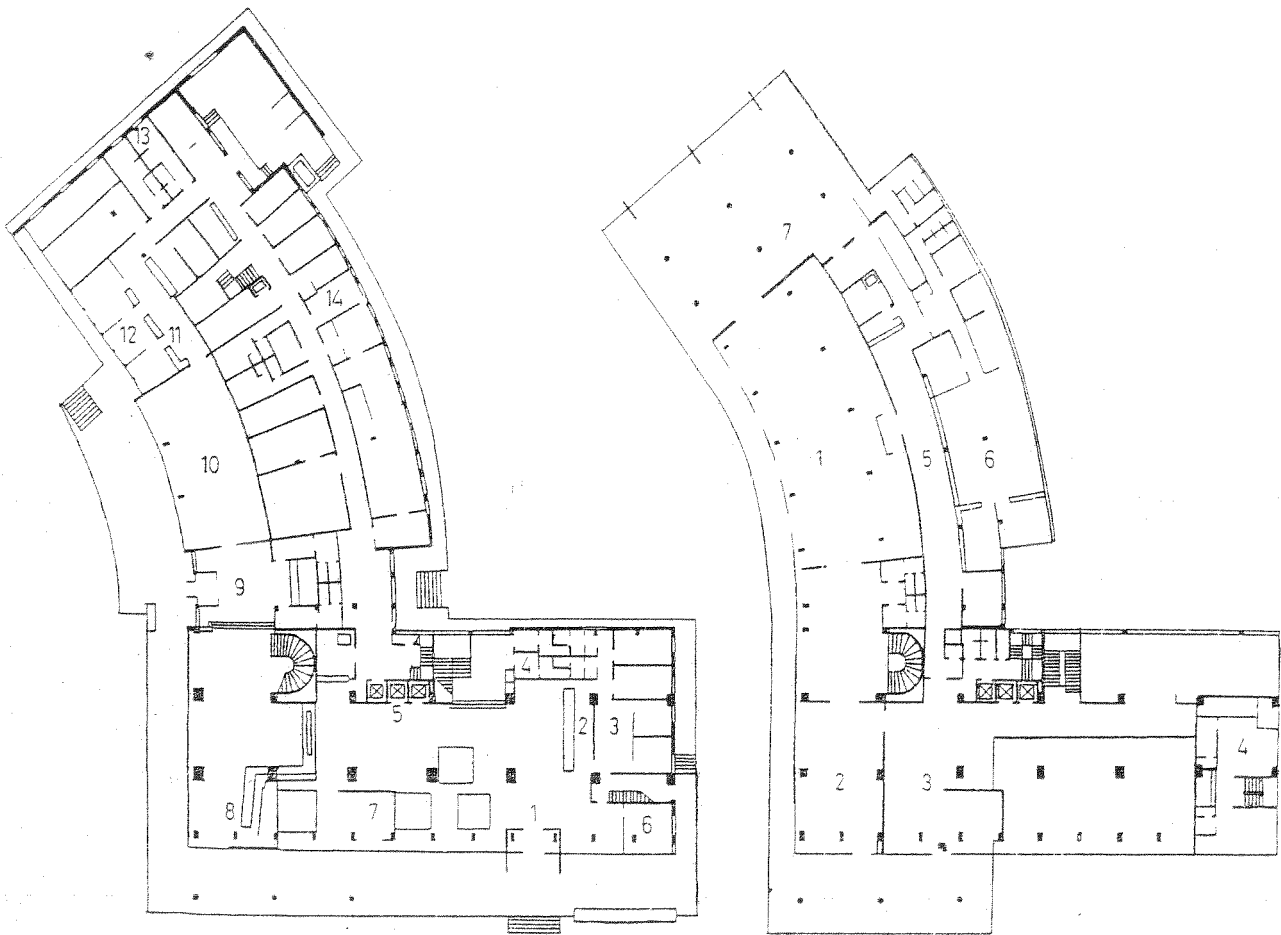




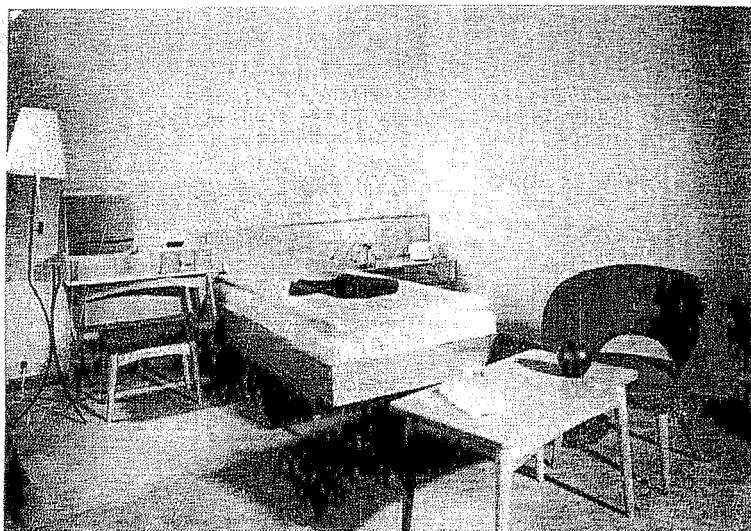
Plan etaj cazare: 1 — camere cu 2 paturi; 2 — apartament; 3 — oficiu; 4 — rufe; 5 — personal.

Plan parter: 1 — hol intrare; 2 — recepție; 3 — administrație; 4 — grupuri sanitare; 5 — ascensoare; 6 — florărie; 7 — artizanat; 8 — bar de zi; 9 — intrare restaurant; 10 — braserie; 11 — oficiu; 12 — preparații; 13 — grupuri sanitare personal; 14 — servicii.

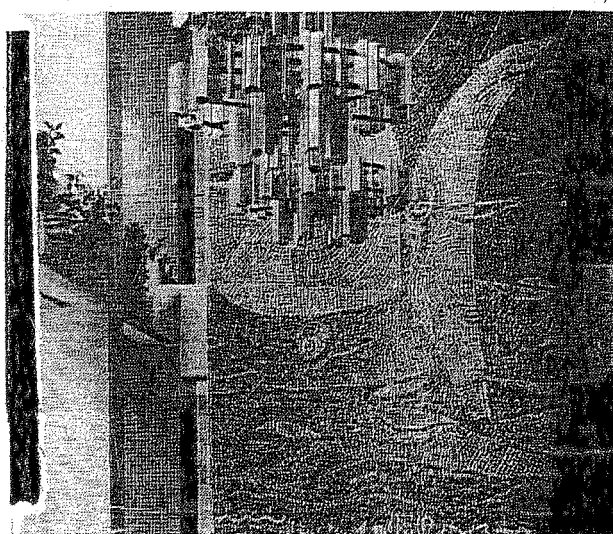
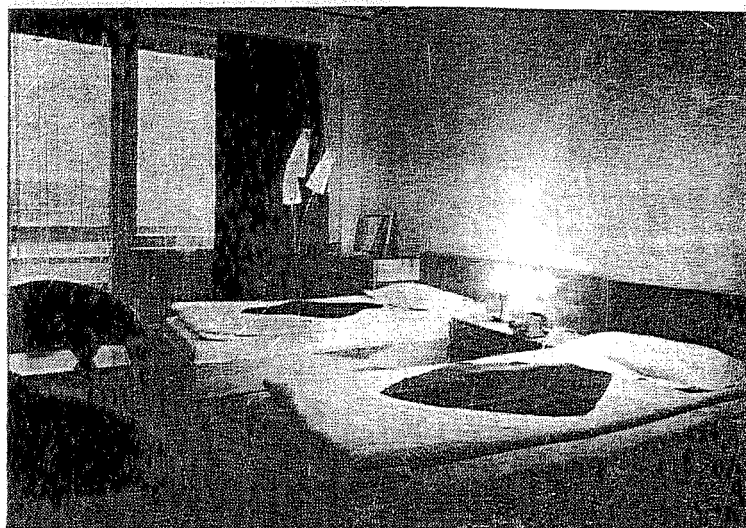
Plan mezanin: 1 — restaurant; 2 — banchete; 3 — saloan; 4 — frizerie-coafor; 5 — oficiu; 6 — bucătărie; 7 — terasă.



Cameră de 1 persoană.

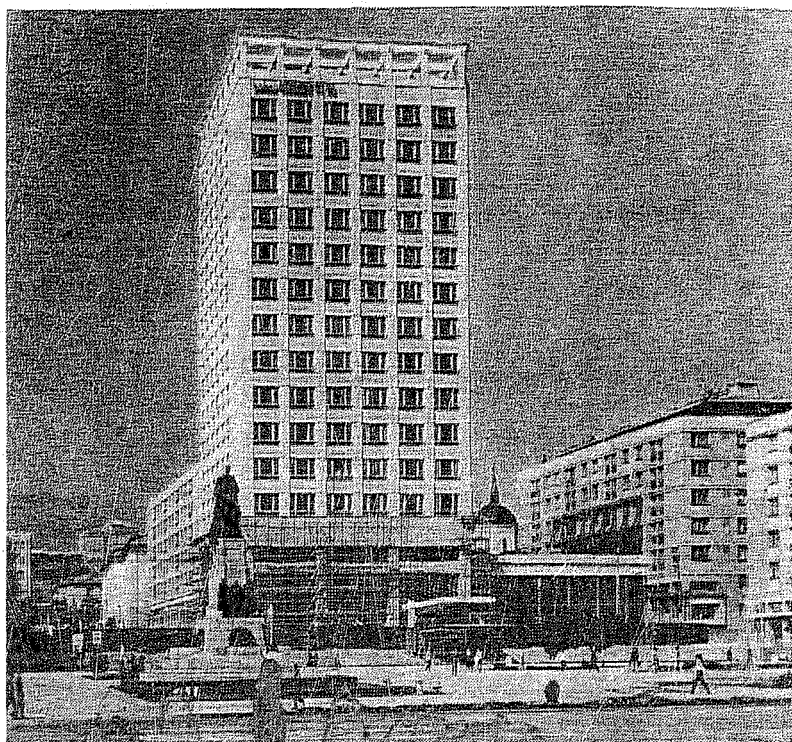


Cameră de 2 persoane.

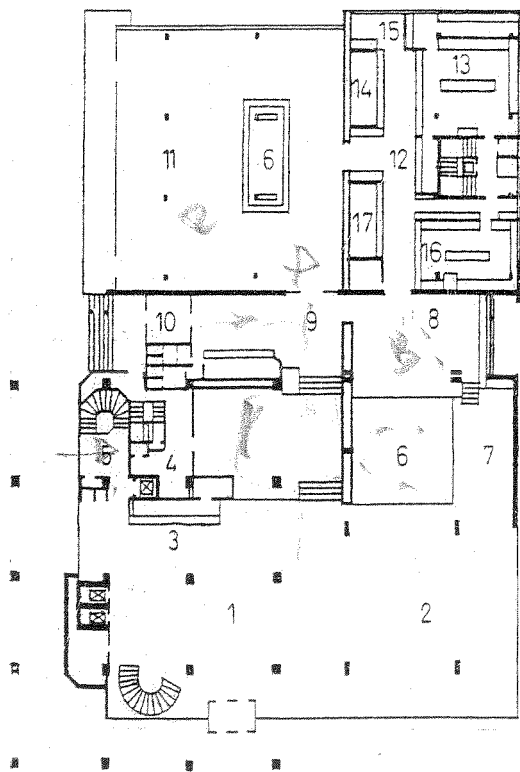
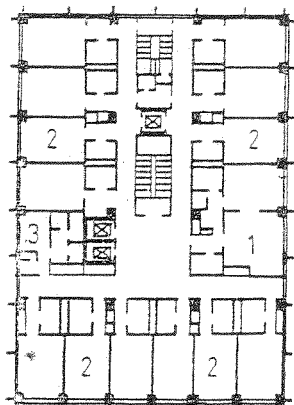


Holul principal — detaliu.

Vedere din piață.



Plan etaj curent: 1 — apartament;
2 — cameră
3 — servicii.

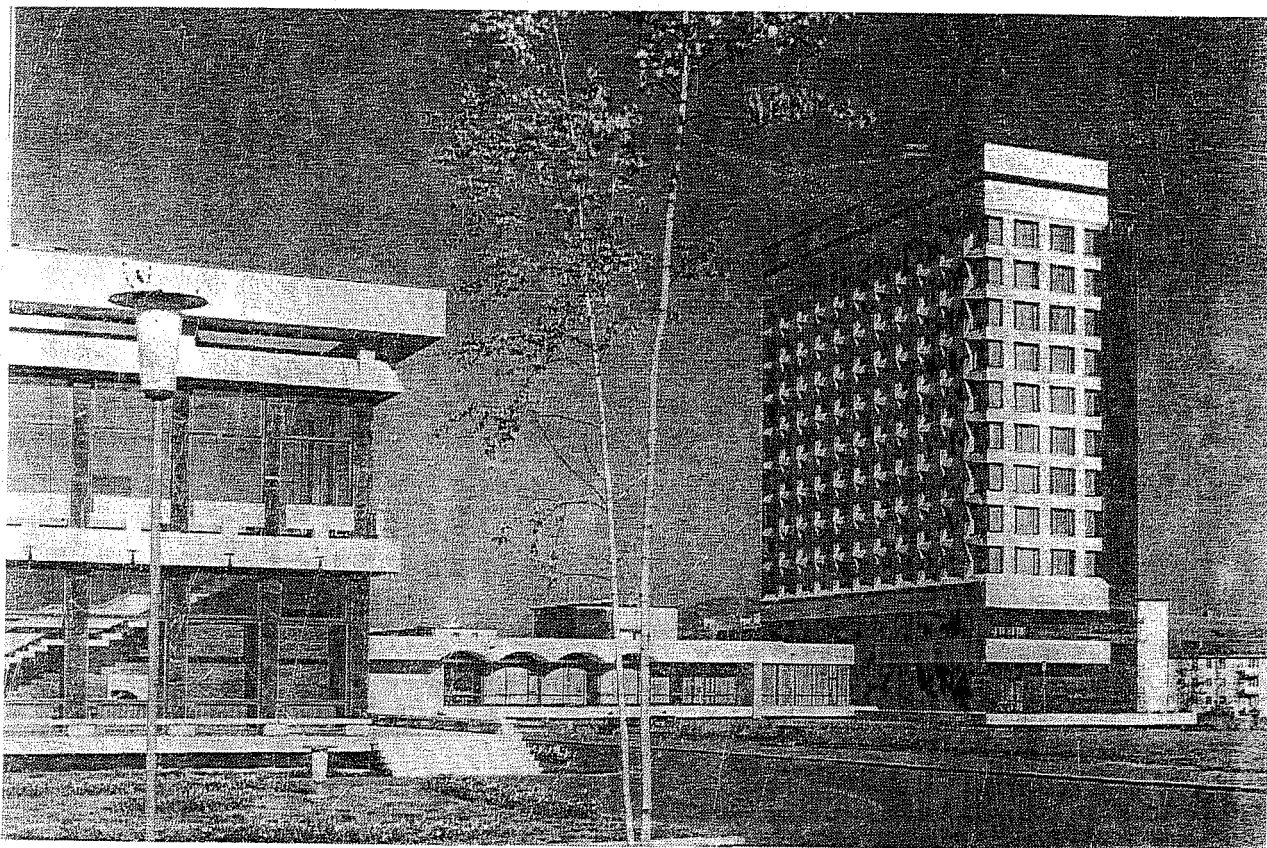


HOTEL UNIREA — IAȘI — ROMÂNIA
arh. Gh. Hussar

Complexul hotelier formează elementul dominant al unei pieți cu vechi tradiții în istoria orașului. Are o capacitate de 371 paturi, distribuite pe 12 etaje în camere cu 1 pat, cu 2 paturi și apartamente. Suprafața camerelor variază între 14,80 m² și 16,00 m².

La parter și la primele nivele, spațiile comune mai cuprind: restaurant, bar de zi, sală de mic dejun, bar de noapte și o cofetărie, toate însumând o capacitate de 490 locuri.

Plan parter: 1 — hol intrare; 2 — hol așteptare; 3 — recepție; 4 — birouri; 5 — intrare bar noapte; 6 — seră; 7 — televizor; 8 — sală mic dejun; 9 — garderobă; 10 — intrare restaurant; 11 — restaurant; 12 — oficiu; 13 — bucătărie; 14 — bufet; 15 — veselă; 16 — patiserie; 17 — băuturi.



Vedere de ansamblu.

HOTEL TROTUS
ORAȘ GH. GHEORGHIU-DEJ—ROMÂNIA
arh. Ica Constantinescu

Vedere de noapte

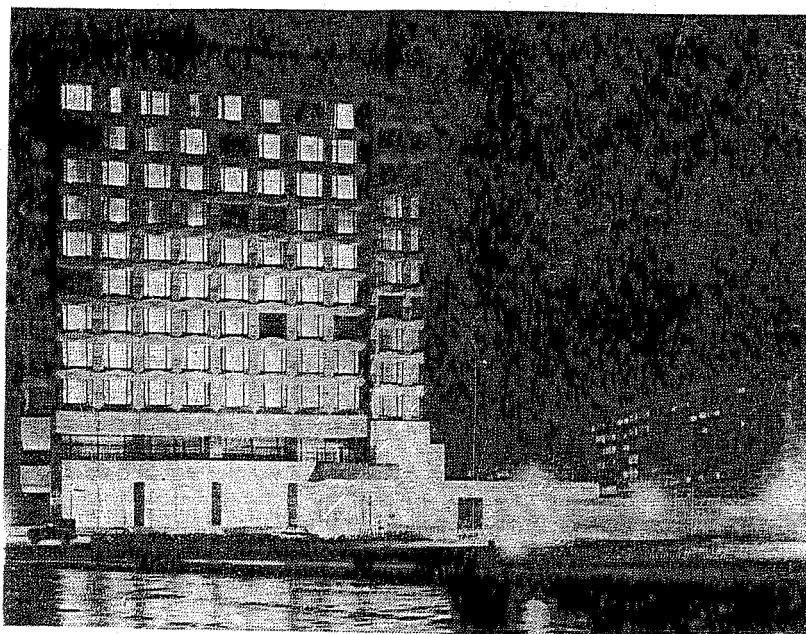
Clădirea face parte dintr-un grup de 3 clădiri ce vor contura viitoarea piață centrală a orașului. Se ridică pe parter, mezanin și 9 etaje cu o capacitate de 280 paturi (100 camere cu câte 2 paturi, 18 camere cu 1 pat și 4 apartamente).

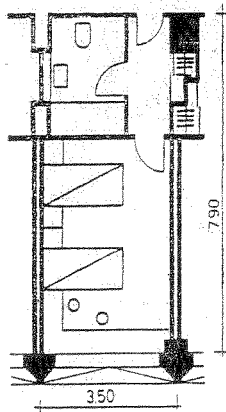
Soluția pe înălțime pune în valoare poziția dominantă a hotelului în axa de perspectivă a unei artere principale a orașului.

Parterul, dezvoltat pe o suprafață mai mare, cuprinde holul de recepție cu serviciile respective, câteva unități comerciale și se continuă cu spațiile afectate restaurantului, braseriei (380 locuri în total), serviciilor etc.

La mezanin este realizată o sală de conferințe și banchete ocazionale, un salon de lectură și corespondență și unul pentru televizor.

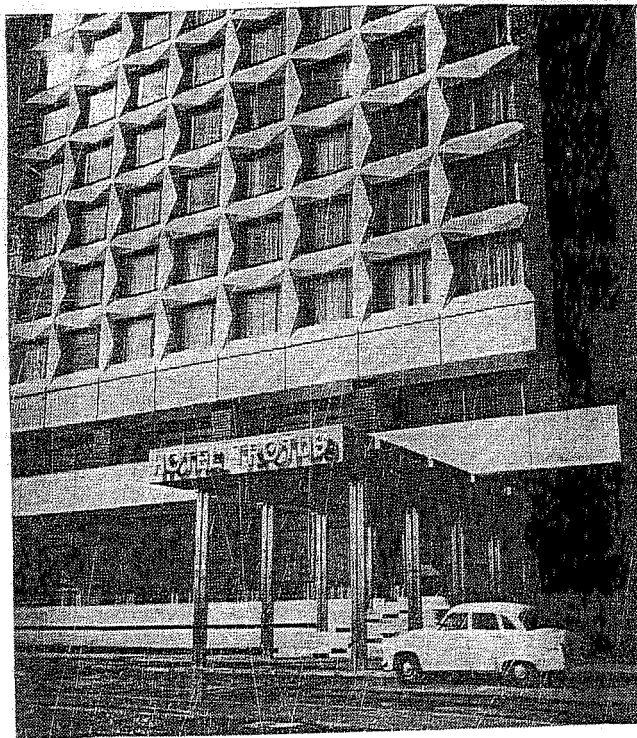
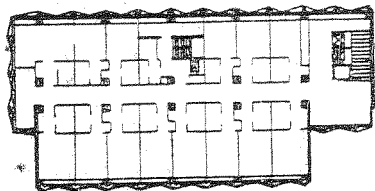
Construcția a fost terminată în 1968.



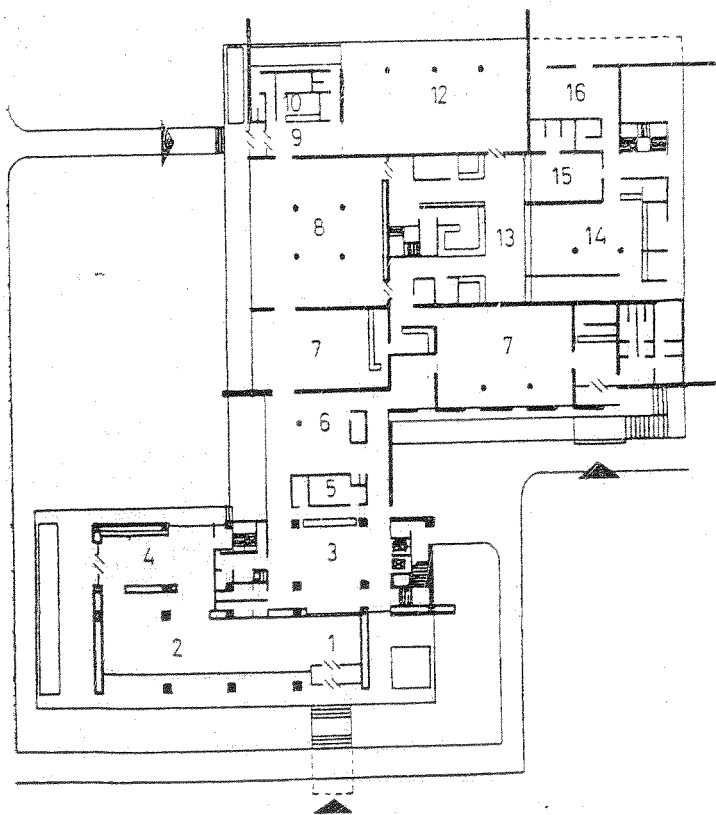


Detaliu de cameră.

b. Plan etaj curent



Intrarea principală.



a. Plan parter: 1 — intrare; 2 — hol;
3 — recepție; 4 — televizor; 5 — bi-
rouri; 6 — artizanat; 7 — bar de zi;
8 — restaurant; 9 — intrare restau-
rant; 10 — garderobă; 11 — grupuri
sanitare; 12 — grădină de vară; 13 — ofi-
ciu; 14 — bucătărie; 15 — bufet
16 — patiserie; 17 — braserie.



Vedere de ansamblu.

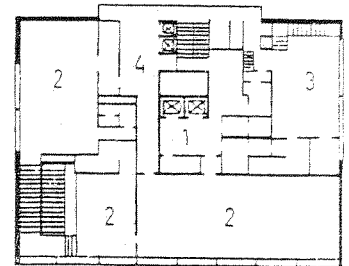
**HOTELUL CEHLĂUL —
PIATRA NEAMȚ — ROMÂNIA**
arh. Alexandru Iotzu

Construcția ocupă unul din punctele de perspectivă cele mai importante ale centrului orașului; amplasamentul oferă priveliști variate către principalele puncte de interes ale cadrului natural al orașului.

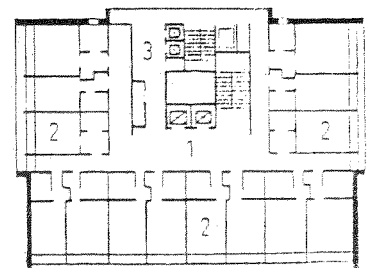
Hotelul, realizat în 1966, are o capacitate de 264 paturi și este construit pe 16 nivele, parterul constituind un puternic subsasment pentru corpul de cazare rezolvat pe înălțime. La nivelul terenului se găsesc: holul de primire, recepția, restaurantul cu toate serviciile (250 locuri), barul de zi, diverse magazine, braserie, agenție de turism, terase. Mezaninul cuprinde o sală de recepție polivalentă (lectură, televizor, banchete), cofetărie și salon de cofură.

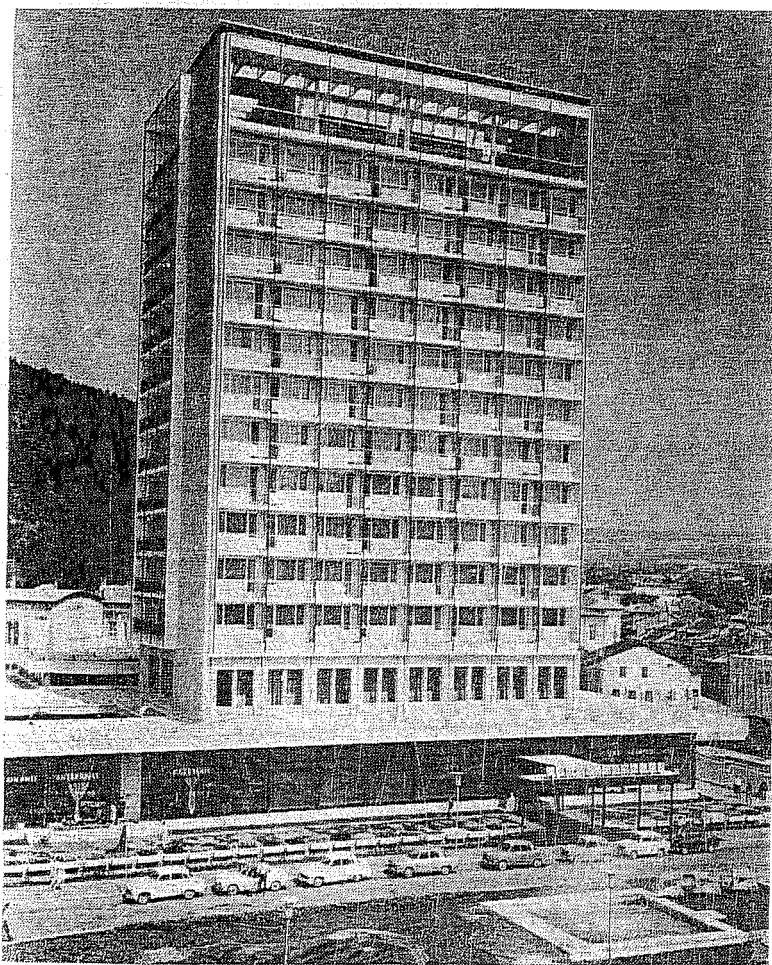
Etajele cu camere dispuse către cele trei direcții care oferă perspective interesante, sînt deservite de două ascensoare de persoane și două de serviciu. La etajul 12 este amplasat barul, completat de o mare terasă.

Plan mezanin:
1 — hol; 2 — salon;
3 — coafor;
4 — servicii.

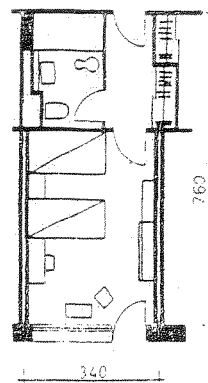


Plan etaj curent:
1 — hol; 2 — camere cu 2 paturi;
3 — servicii.





Fațada principală.



Detaliu de cameră.



Plan parter: 1 — holul principal; 2 — recepția; 3 — ascensoare; 4 — magazine; 5 — curte de serviciu; 6 — bar; 7 — restaurant; 8 — braserie; 9 — servicii.

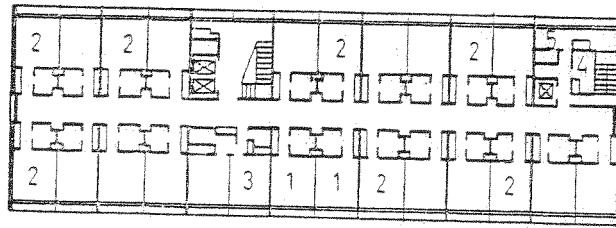
Vedere de ansamblu.

HOTEL PARC — TURNU
SEVERIN — ROMÂNIA
arh. Iotzu Alexandru și arh.
Zaharia Alexandru

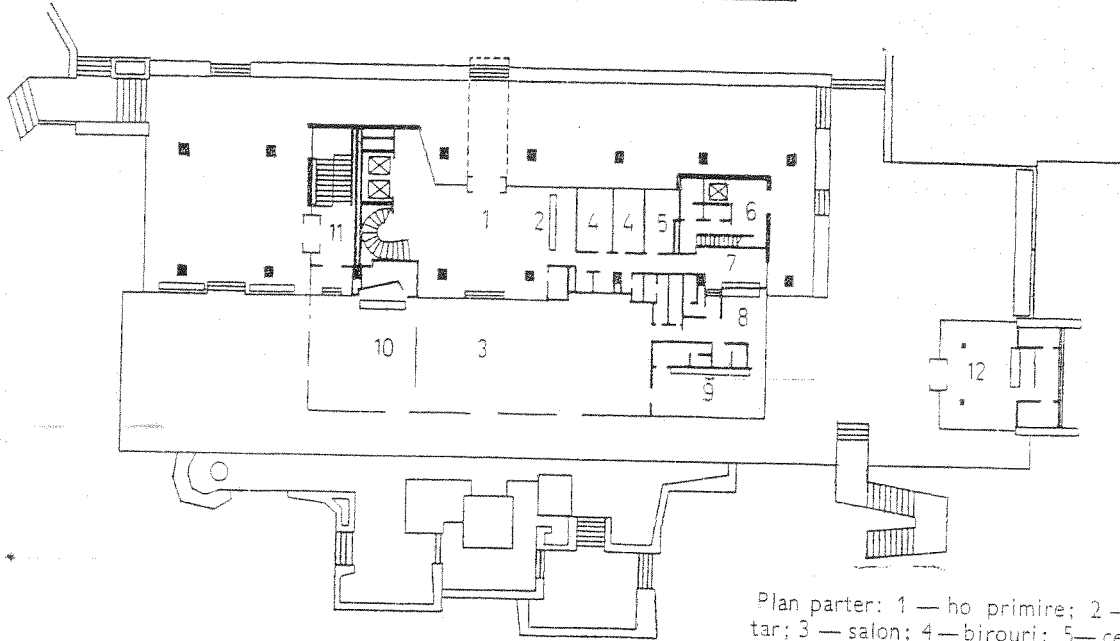
În cadrul dezvoltării
rețelei generale turistice a
țării și pentru dotarea, în
special a marilor lucrări
hidroenergetice de la Por-
țile de Fier, s-a realizat noul
hotel PARC, cu o capacitate
de 288 de paturi și 310 lo-
curi în diversele forme de
alimentație publică (restau-
rant, bar, cofetărie). Partiul
de arhitectură a fost deter-
minat de terenul accidentat
și de unica posibilitate de
acces. Fiecare din cele 6 ni-
veuri de cazare cuprinde
cite 22 camere a 15,73 m²
suprafață, cu o travee de
7,50 m.



Fațada principală

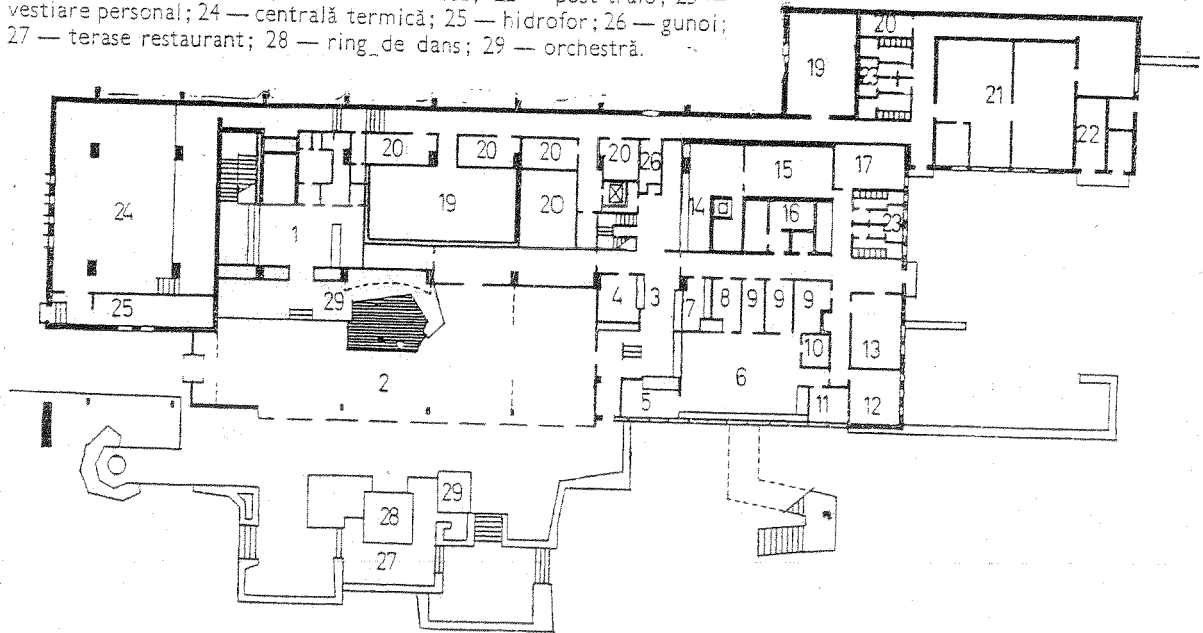


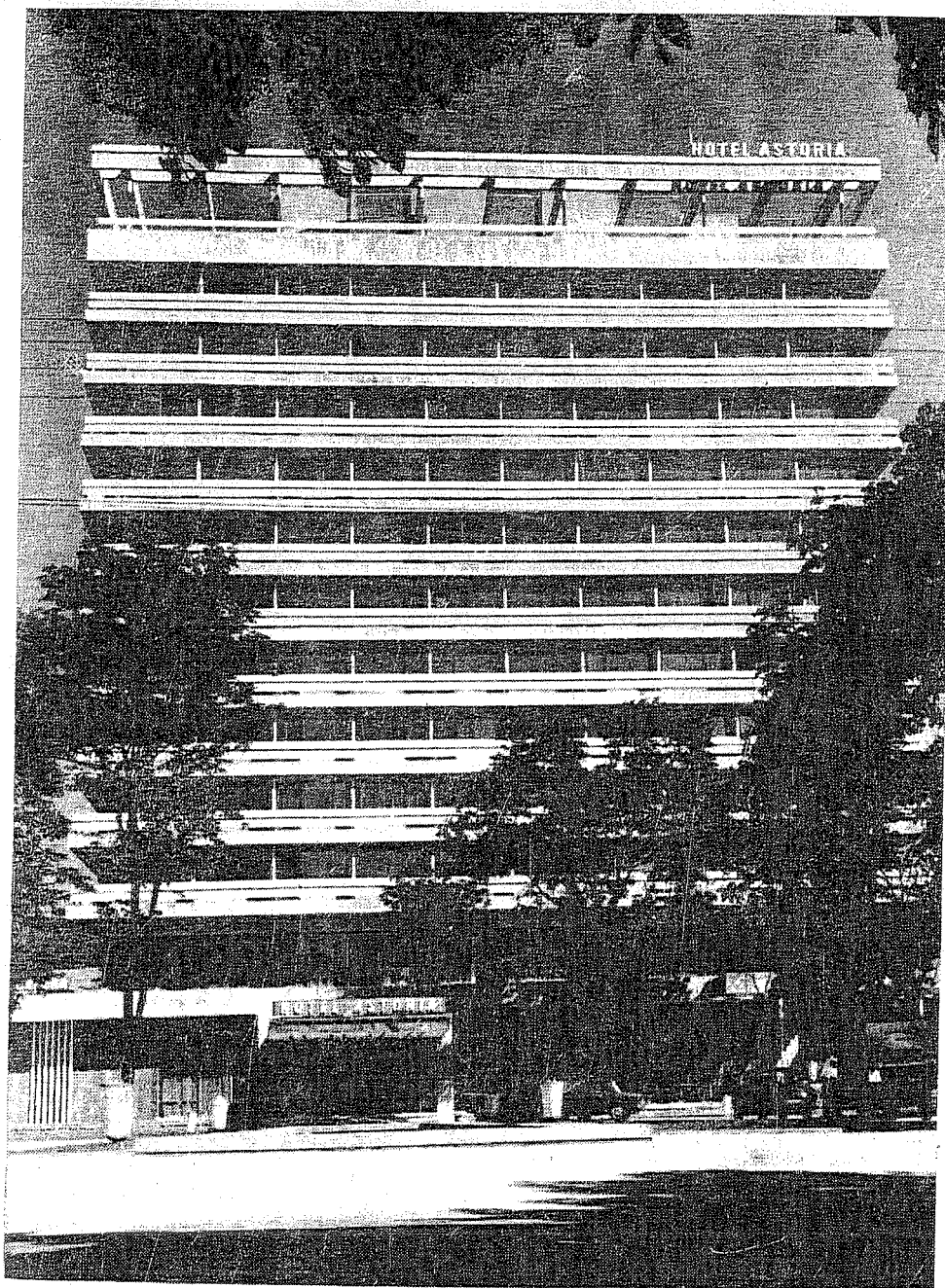
Pian etaj curent: 1 — cameră cu 1 pat; 2 — cameră cu 2 paturi; 3 — apartament; 4 — oficiu; 5 — servicii etaj.



Pian parter: 1 — ho primire; 2 — portar; 3 — salon; 4 — birouri; 5 — centrală telefonică; 6 — intrare de serviciu; 7 — coafură; 8 — frizerie; 9 — artizanat; 10 — bar; 11 — intrare restaurant; 12 — cofetărie.

Pian subsol: 1 — vestiar restaurant; 2 — restaurant 250 locuri; 3 — oficiu; 4 — cofetărie; 5 — spălătorie veselă; 6 — bucătărie caldă; 7 — bufet; 8 — bucătărie rece; 9 — preparări; 10 — bucătar șef; 11 — spălătorie vase; 12 — sală de mese personal; 13 — depozit de legume; 14 — băuturi; 15 — depozit băuturi; 16 — grup frigorific; 17 — depozit coloniale; 18 — agregate; 19 — corp ventilații; 20 — depozit inventar; 21 — spălătorie mecanică; 22 — post trafo; 23 — vestiare personal; 24 — centrală termică; 25 — hidrofor; 26 — gunoi; 27 — terase restaurant; 28 — ring de dans; 29 — orcheastră.





Fațada principală.

HOTEL ASTORIA — ARAD — ROMÂNIA
arh. Cristea Mișoș

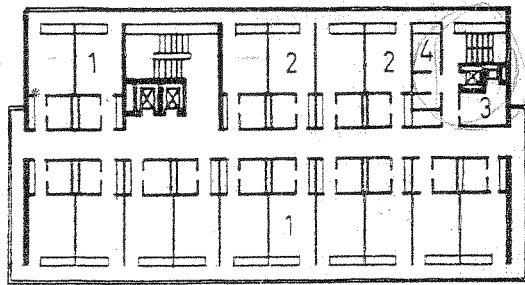
Amplasat în centrul orașului Arad, hotelul Astoria, realizat în 1969 are o capacitate de 295 paturi distribuite pe cele 10 etaje astfel: 5 apartamente, 20 camere a 1 pat, 130 camere a 2 paturi. Toate camerele au grup sanitar complet și dispun de o suprafață de 16,40 m² (camera propriu-zisă).

Pentru deservirea călătorilor s-au prevăzut: un restaurant cu 150 locuri, o braserie-cofetărie cu 100 locuri, bar de zi cu 40 locuri, frizerie și coafură, amplasate la parter, și la mezanin saloane de club, distracții, sală pentru micul dejun cu 40 locuri și birourile administrației hotelului. La ultimul nivel superior se află un bar de noapte cu 70 locuri, completat cu terase ce beneficiază de largi perspective asupra orașului.

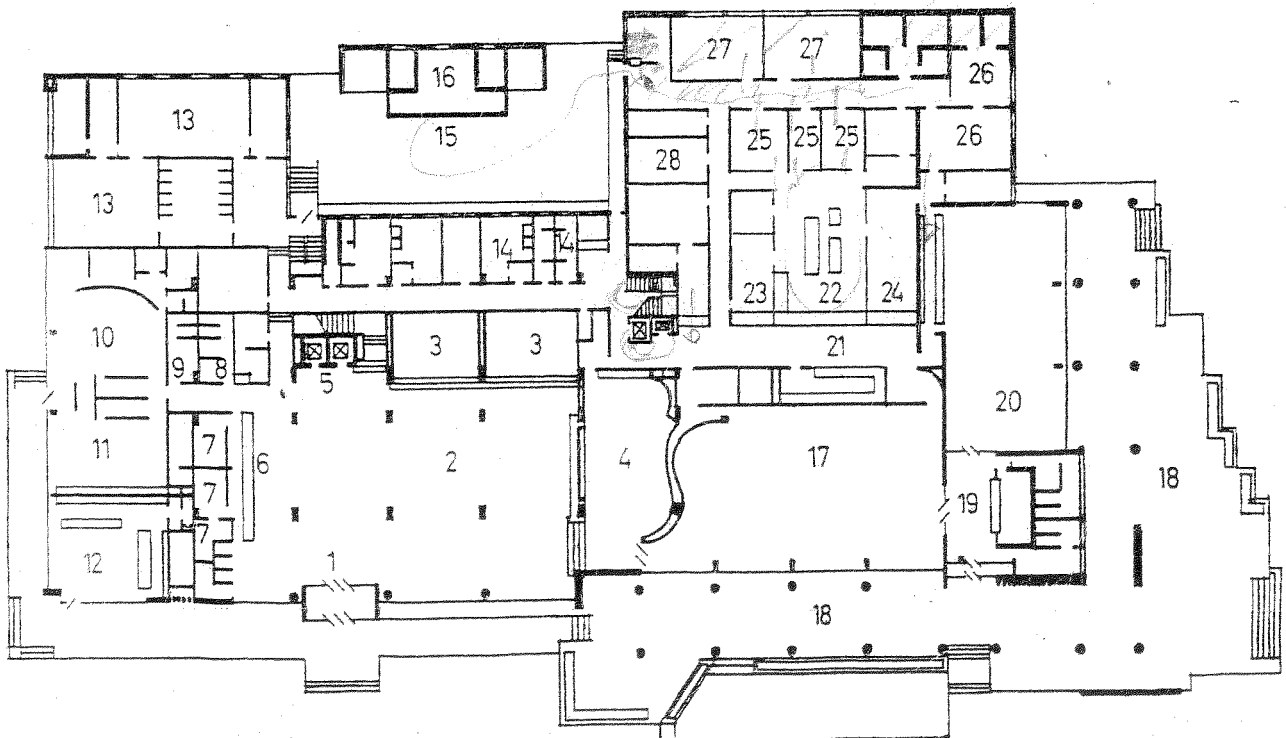
Holul de intrare

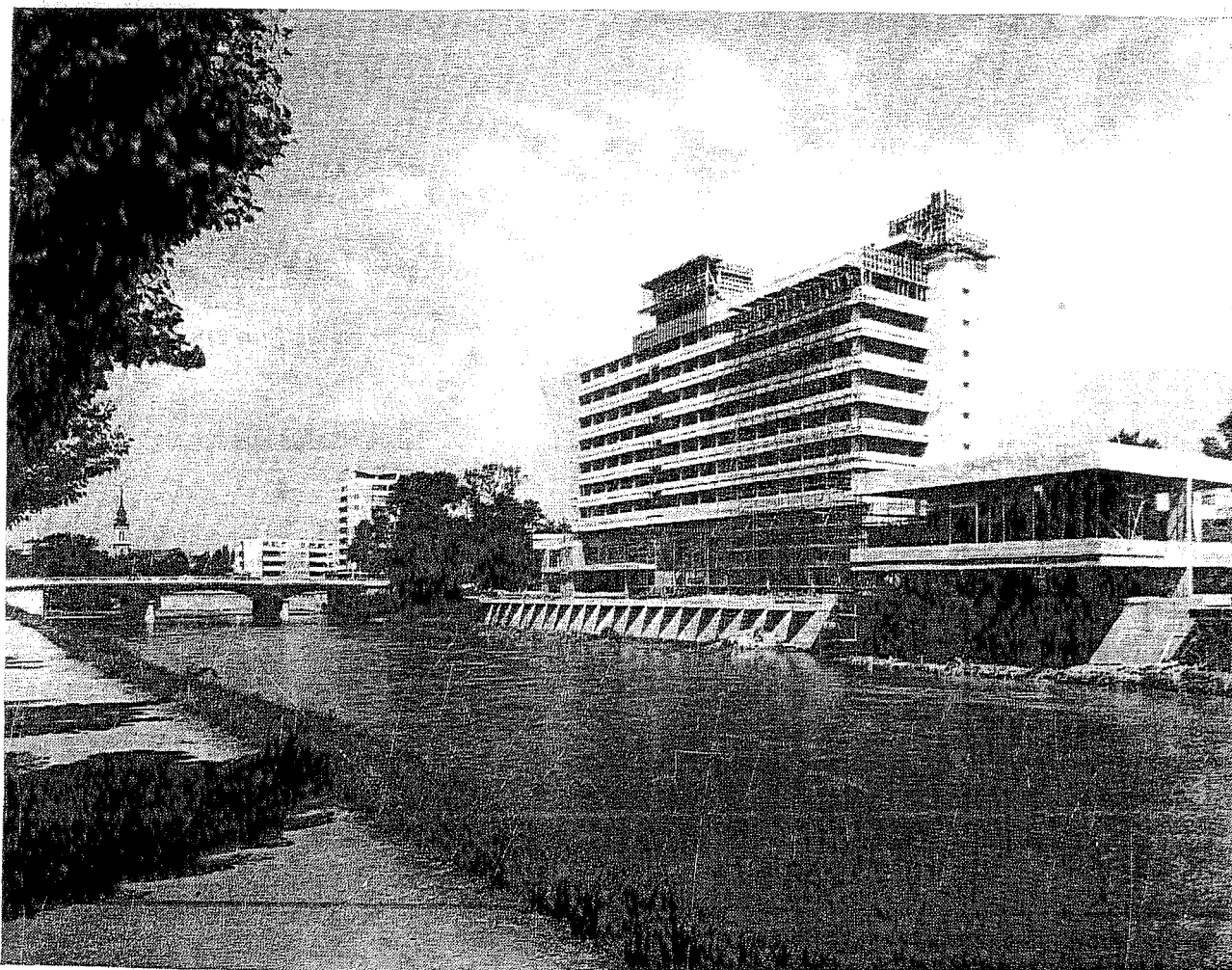


Plan etaj curent: 1 — camere cu 2 paturi; 2 — camere cu 1 pat; 3 — oficiu; 4 — personal.



Plan parter: 1 — hol intrare; 2 — hol așteptare; 3 — saloane; 4 — bar de zi; 5 — ascensoare; 6 — recepție; 7 — birouri; 8 — garderobă; 9 — grupuri sanitare; 10 — frizerie; 11 — coafor; 12 — artizanat; 13 — servicii; 14 — personal; 15 — curte de serviciu; 16 — post trafa; 17 — restaurant; 18 — terasă; 19 — intrare restaurant; 20 — cofetărie; 21 — oficiu; 22 — bucătărie caldă; 23 — bucătărie rece; 24 — spălător veselă; 25 — preparatii; 26 — laborator cofetărie; 27 — depozite; 28 — personal.





Vedere de ansamblu a hotelului

HOTEL LA ORADEA — ROMÂNIA
arh. Vladimir Ionescu

Amplasamentul — pe malul Crișului Repede, într-o zonă verde, a impus anumite servituți tehnico-constructive, însă a creat hotelului un cadru deosebit, completând toate spațiile comune din interior, cu frumoase perspective către parcul înconjurător. Cazarea rezolvată pe 7 etaje cuprinde 5 apartamente a câte 2 camere, 18 camere cu câte 1 pat și 147 camere cu câte 2 paturi.

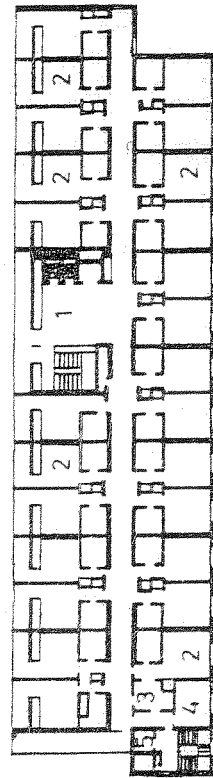
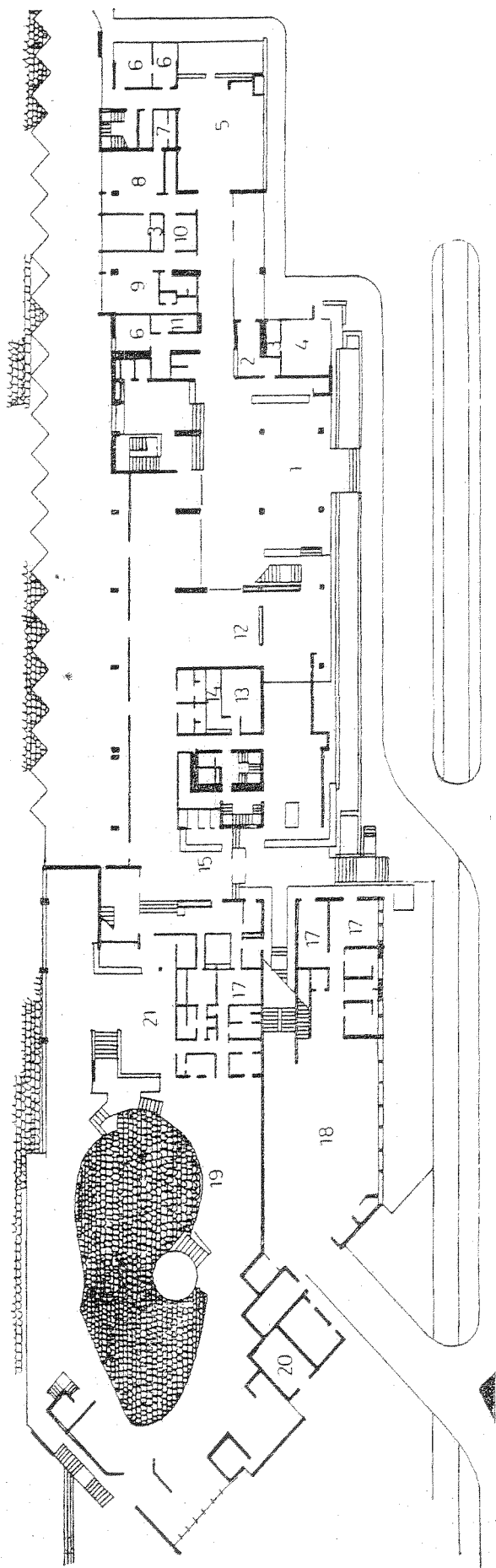
Partiul alungit al primelor 2 niveluri cu servicii și spații comune este datorat terenului foarte îngust de care s-a dispus. Parterul cuprinde, pe lângă funcțiile curente, sediul agenției de voiaj și o piscină descoperită, cu anexe respective.

Construcția este realizată în cadre de beton armat monolit, cu o travee de 7,20 m.

Lucrarea este în curs de finisare.

Date tehnice:

suprafața construită totală	12.325 m ² .
capacitate	327 paturi
suprafața construită pe pat	35,72 m ²
volumul total	39.653 m ³
suprafața camerei de cazare	14,20 m ²



Plan etaj cazare: 1 — hol; 2 — camere; 3 — oficiu; 4 — personal; 5 — gunoi.

a. Plan parter: 1 — hol intrare; 2 — recepție; 3 — depozite; 4 — artizanat; 5 — agenție de voiaj; 6 — birouri; 7 — grup sanitar; 8 — coafor; 9 — frizer; 10 — vestiar; 11 — bagaje; 12 — televizor; 13 — rufe curate; 14 — rufe murdare; 15 — garderobă; 16 — spații personal; 17 — depozit de băuturi; 18 — curte de serviciu; 19 — piscină; 20 — instalații piscină; 21 — hol de acces.



Vedere generală a ansamblului hotelier.

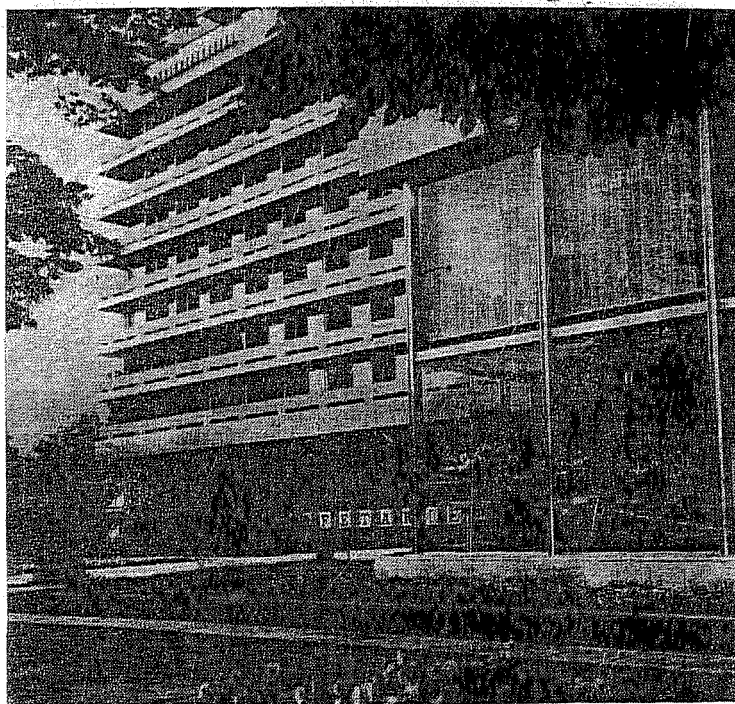
EXTINDERE HOTEL
CARPAȚI — BRAȘOV — ROMÂNIA
arh. Ioan Rădăcină

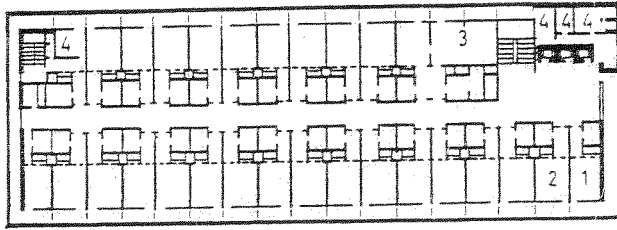
Construcția terminată în 1965 reprezintă o extindere importantă a unui hotel existent, care a pus probleme diferite pentru reorganizarea funcțiunilor comune și pentru încadrarea plastică a noilor volume, lângă cele vechi.

Noul volum de cazare realizat, cu o capacitate de 333 paturi, repartizate pe 8 etaje, se impune prin simplitatea plină de eleganță. Camera de două paturi are o suprafață de 16 m².

Ansamblul hotelier este dotat cu restaurante cu 700 locuri, bar de zi cu 35 locuri, un bar de noapte cu 230 locuri și un salon de banchete și recepții cu 60 locuri, saloane de coafură, florărie, tonete comerciale etc.

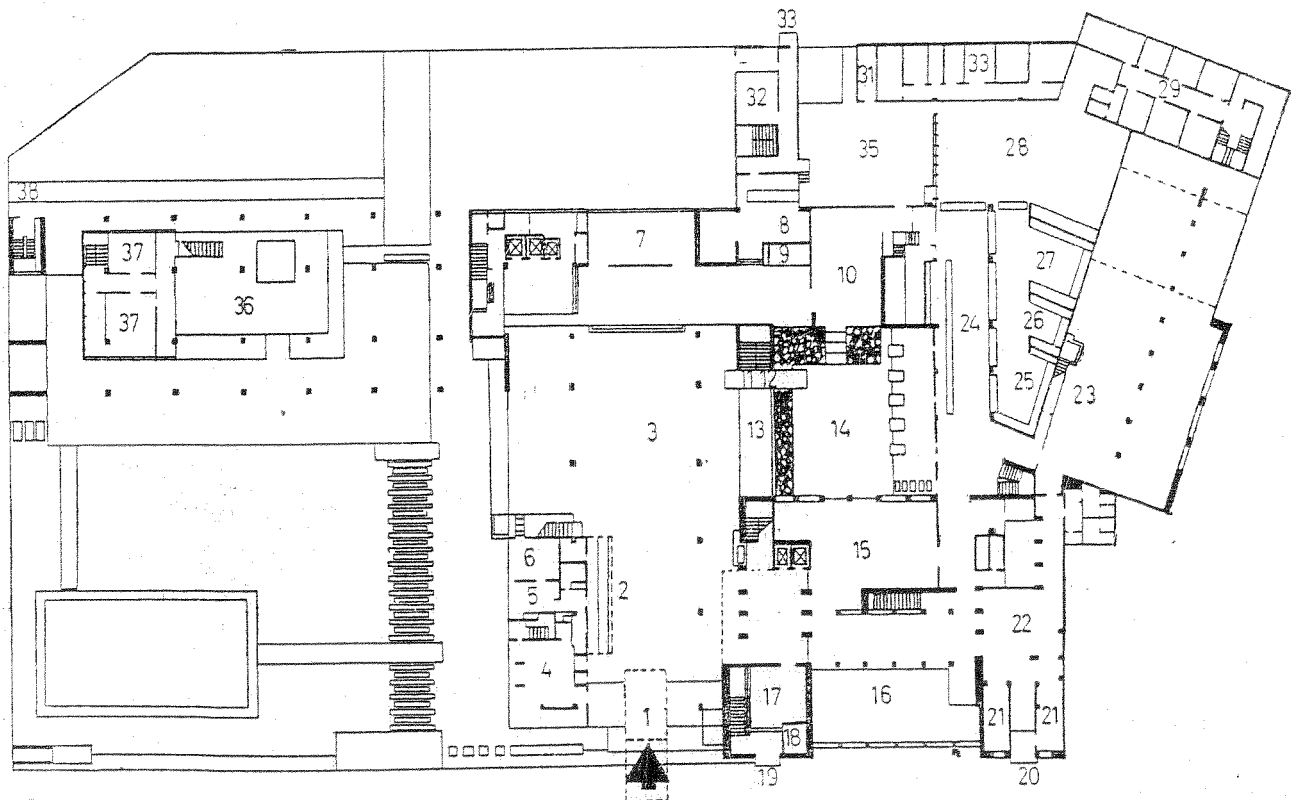
Vedere exterioră a noii aripi a hotelului.



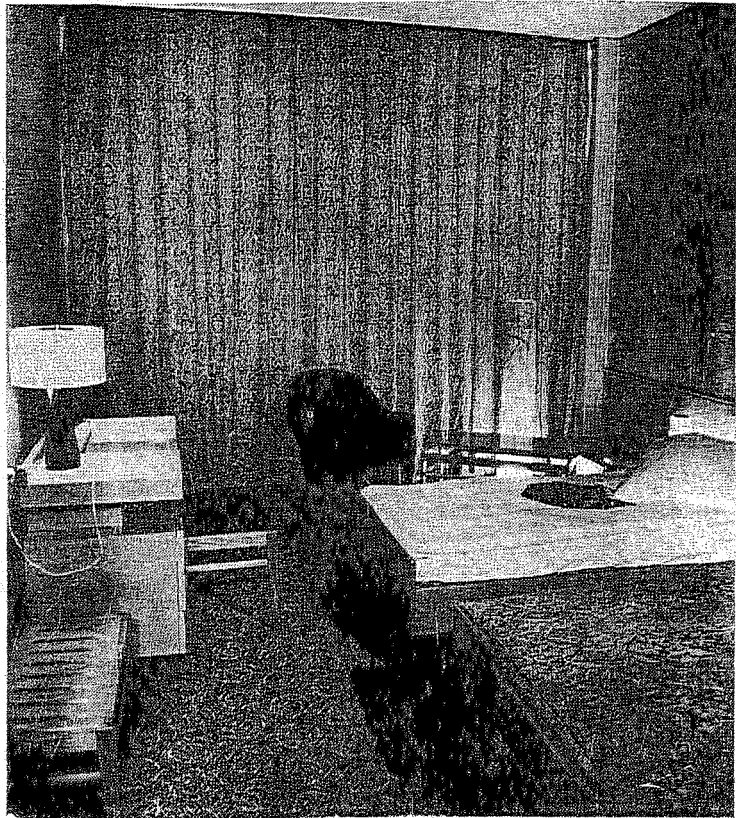


Plan etaj curent aripa nouă: 1 — cameră cu 1 pat;
2 — cameră cu 2 paturi; 3 — apartament; 4 — servicii.

Plan parter: 1 — intrare hotel; 2 — recepție; 3 — hol; 4 — florărie; 5 — birou;
6 — direcție; 7 — salon corespondență; 8 — bar de zi; 9 — artizanat; 10 — banchete;
11 — acces terasă; 12 — acces salon biliard; 13 — seră; 14 — grădină interioară; 15 — mic dejun; 16 — braserie;
17, 19 — intrare bar de zi și bar de noapte; 18 — casă; 20 — acces restaurant; 21 — garderobă;
22 — hol restaurant; 23 — restaurant; 24 — oficiu; 25 — bufet rece; 26 — cafea;
27 — spălător veselă; 28 — bucătărie; 29 — hotel sportiv; 30 — grupuri frigorifice;
31 — gaze; 32 — birouri; 33 — intrare personal; 34 — portar; 35 — curte de serviciu;
36 — cofetărie; 37 — laboratoare; 38 — acces de serviciu la noul hotel.

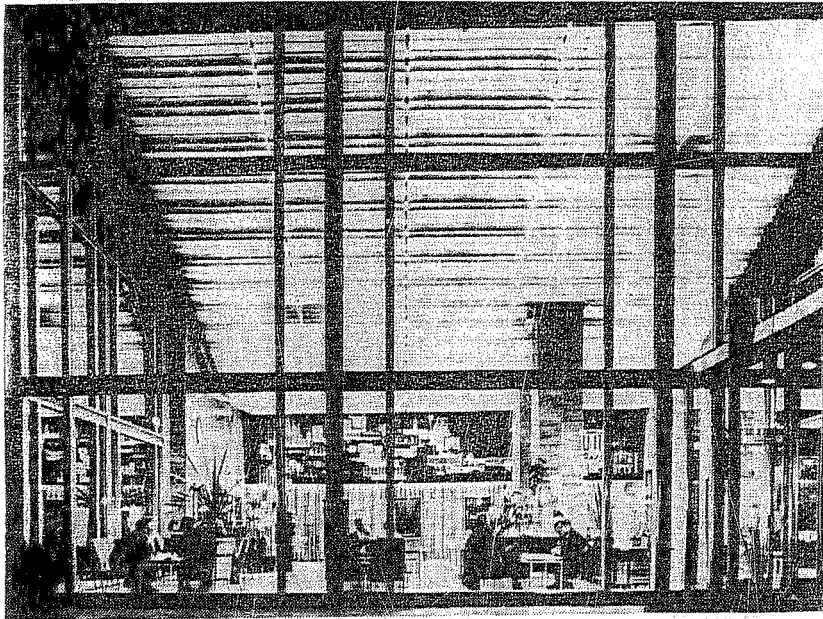


Vedere din cameră.



Holul principal.



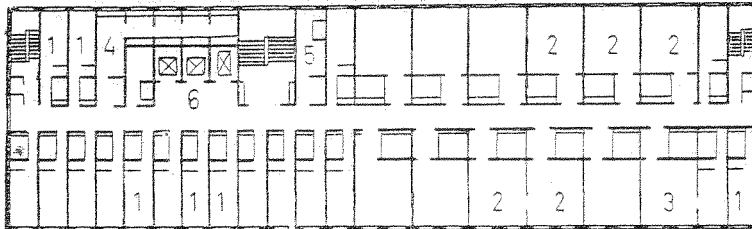


HOTEL BEROLINA — BERLIN
(CAPITALA R.D.G.)
arh. Keiser Franck

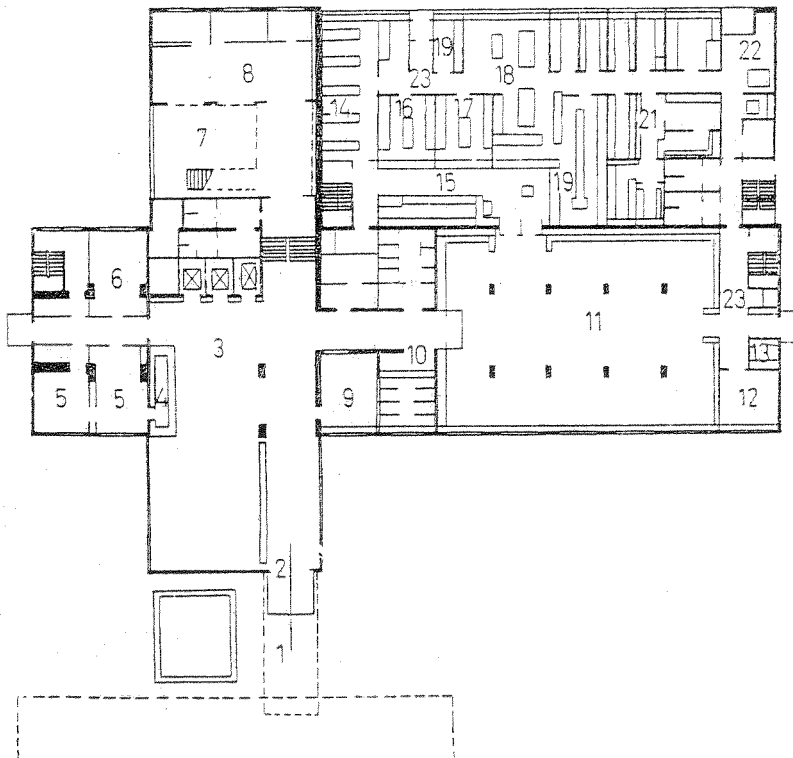
A fost terminat în 1964 și are o capacitate totală de 420 paturi în 384 camere și 215 locuri în spațiile de consumație. Este realizat din prefabricate. Parterul cuprinde holul de recepție cu spațiile de odihnă și așteptare și restaurantul cu anexele sale.

Mezaninul grupează birourile administrative și locuința directorului.

La etajul 1 se află o sală de conferințe legată, prin liftul de serviciu, cu bucătăria. Etajele de cazare au o lungime de 63 m, cu o distanță maximă de 45 m între camere și lifturi.



Vedere din exterior a holului principal.



b. Etaj curent: 1 — cameră cu 1 pat; 2 — cameră cu 2 paturi; 3 — apartament; 4 — depozit; 5 — oficiu; 6 — ascensor.

a. Plan parter: 1 — peron; 2 — intrare; 3 — hol; 4 — recepție; 5 — birou; 6 — bagaje; 7 — foyer; 8 — birou de serviciu; 9 — bar; 10 — garderobă; 11 — restaurant; 12 — club; 13 — portar; 14 — sală mese personal; 15 — oficiu; 16 — bufet; 17 — bucătărie rece; 18 — bucătărie; 19 — spălător; 20 — bucătar șef; 21 — depozit; 22 — primire alimente; 23 — ascensor.



O vedere de pe mare a hotelului.

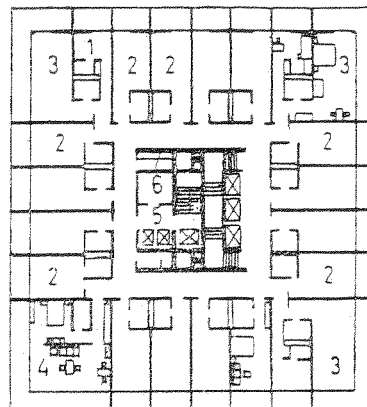
HOTEL AMBASADOR — OPATIJA — JUGOSLAVIA
arh. Klaus Wenzel

Hotelul Ambassador din Opatija, una dintre cele mai mari stațiuni balneare jugoslave de pe țărmul Adriaticii, se clasează printre hotelurile cu cel mai înalt nivel internațional. Construcția terminată în 1966 se distinge atât prin frumoasa încadrare în peisaj cât și prin soluția funcțională rațională, tratarea simplă a volumelor și decorația interioară reușită.

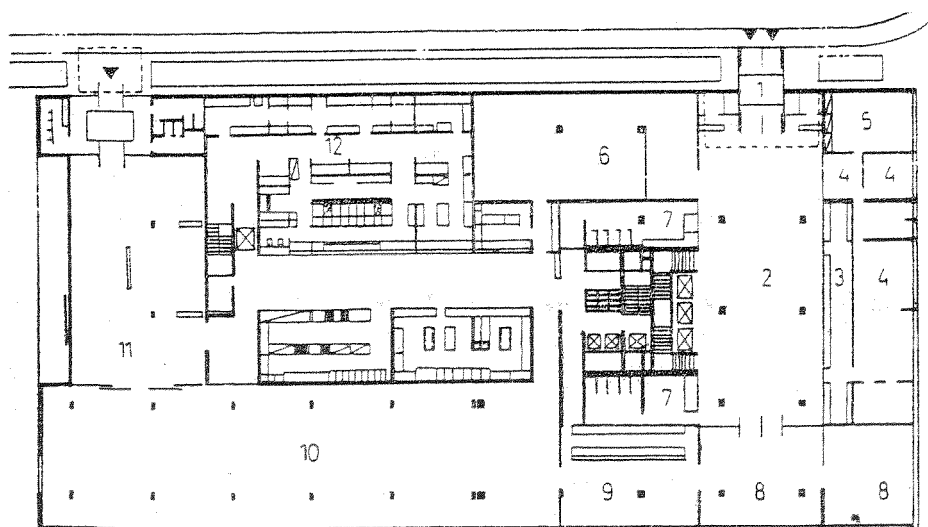
Cele două niveluri cu spații comune cuprind magazine de deservire, o sală de conferințe, restaurante — cu serviciile respective — și un bazin de înot, închis, cu apă de mare; de aici un acces comod duce la un alt bazin descoperit, tot cu apă de mare. Forma alungită a acestui corp oferă pieselor principale — frumoase perspective spre mare. Cazarea desfășurată pe 10 niveluri într-un corp cu plan pătrat cuprinde 450 paturi, dispuse în 144 camere cu două paturi, 27 camere cu un pat, 27 apartamente mici și 9 apartamente mari. Toate camerele au loggii cu vedere spre peisajul înconjurător.

La ultimul nivel superior, se află un restaurant cu dans, un club, o seră și terasă cu vedere panoramică.

Plan etaj: 1 — camere cu 1 pat; 2 — camere cu 2 paturi; 3 — apartamente mici; 4 — apartamente mari; 5 — oficiu; 6 — personal; 7 — servicii de etaj.



Plan parter: 1 — intrare principală; 2 — hol; 3 — recepție; 4 — birouri administrație; 5 — direcțiunea; 6 — sală banchete; 7 — grupuri sanitare; 8 — saloane; 9 — bar; 10 — restaurant hotel; 11 — restaurant public; 12 — bucătărie.



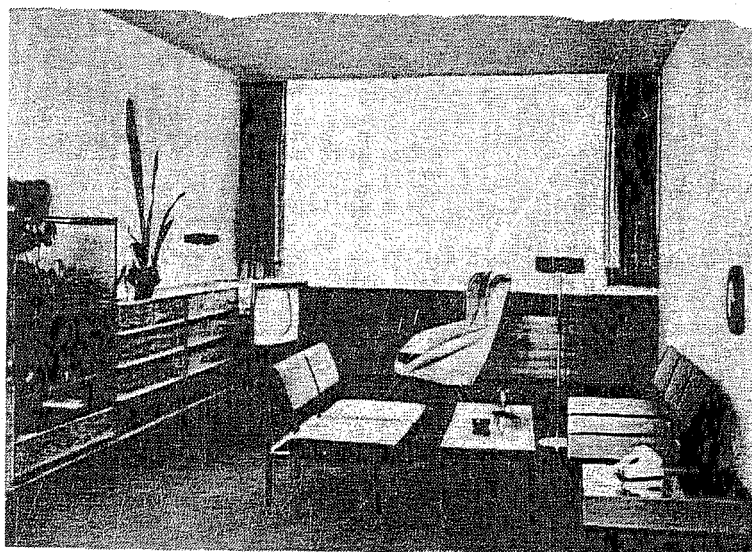


Vedere de ansamblu.

Barul de zi.

HOTEL DEUTSCHLAND —
LEIPZIG — R.D.G.
arh. Ullmann Scheibe

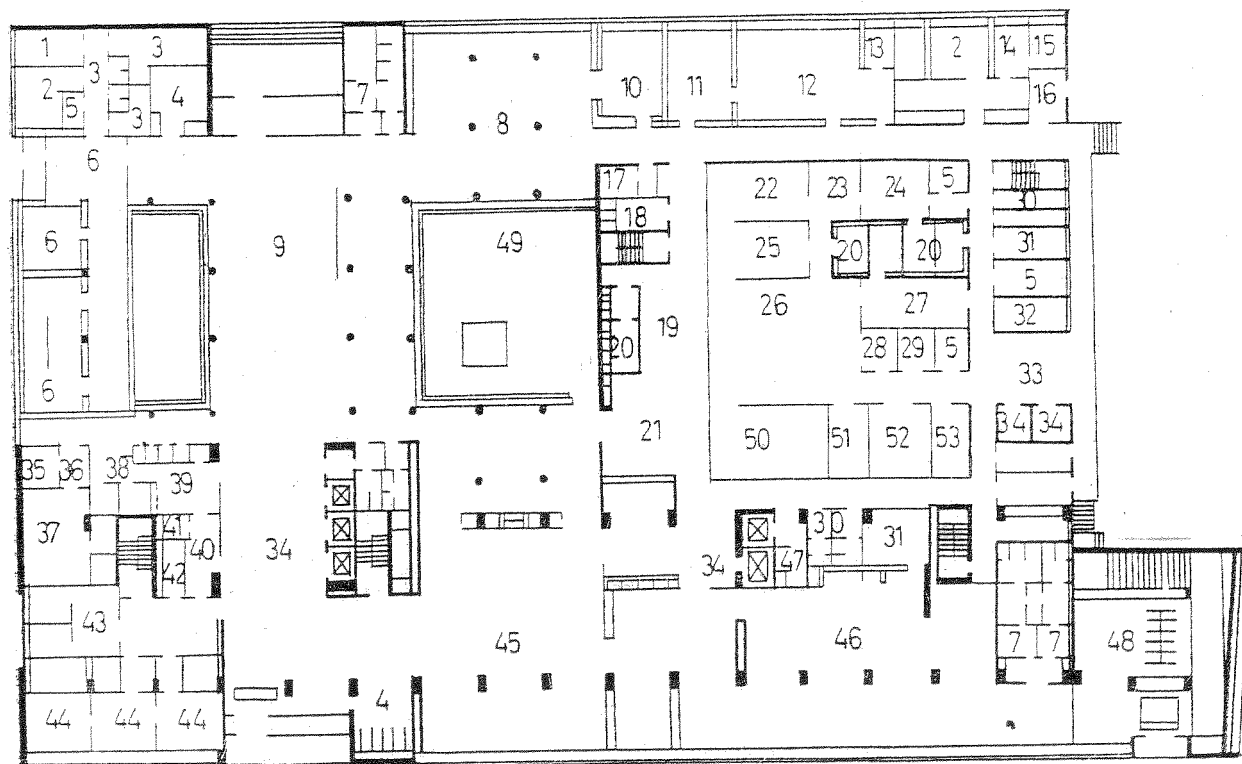
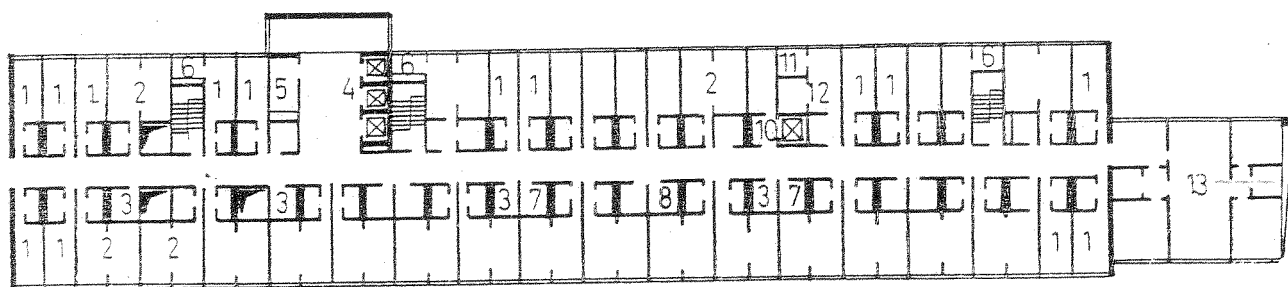
A fost realizat în 1965 și are o capacitate de 439 paturi în 285 camere, și 620 locuri în restaurante. Holul de la parter are accese din două laturi opuse. Barul de noapte amplasat la subsol, are accesul printr-un hol situat la parter care constituie și a doua intrare a restaurantului dinspre oraș. Corpul de cazare are o lungime de 95 m, cu o baterie de lifțuri centrale (distanța maximă de 60 m la camere). Întreaga construcție a hotelului nu este izolată, ci se încadrează într-o înșiruire de mai multe imobile.



Interior de cameră

Plan parter: 1 — așteptare; 2 — birou; 3 — vestiar; 4 — garderobă; 5 — depozit de mină; 6 — coafor; 7 — grupuri sanitare; 8 — micul dejun; 9 — hol; 10 — sală de conferințe; 11 — club; 12 — masă personal; 13 — instalații; 14 — grup sanitar; 15 — locuri odihnă; 16 — portar; 17 — spațiu tehnic; 18 — rezervă pahare; 19 — bufet; 20 — camere frigorifice; 21 — spălător pahare; 22 — cofetărie; 23 — fabrică de gheață; 24 — patiserie; 25 — bucătărie rece; 26 — bucătărie; 27 — preparare carne; 28 — bucătar șef; 29 — restaurant; 30 — grup sanitar; 31 — preparare vinat și păsări; 32 — depozite; 33 — așteptare; 34 — ascensoare; 35 — centrală telefonică; 36 — centrala de ceasoficare; 37 — instalații; 38 — telefon, telex; 39 — birou și casierie; 40 — depozit bagaje; 41 — servicii de noapte; 42 — vestiar personal; 43 — servicii; 44 — conducerea hotelului; 45 — restaurant hotel; 46 — restaurant oraș; 47 — servicii; 48 — garderobă; 49 — atrium; 50 — spălător; 51 — spălător vase; 52 — preparare legume; 53 — preparare peste.

Plan etaj curent: 1 — cameră cu 1 pat; 2 — cameră cu 2 paturi; 3 — instalații; 4 — ascensoare; 5 — curățat pantofi; 6 — cameră de lucru; 7 — depozit mobile; 8, 9 — obiecte de curățenie; 10 — montcharge alimente; 11 — montcharge rufe; 12 — personal; 13 — apartament.





Vedere generală.

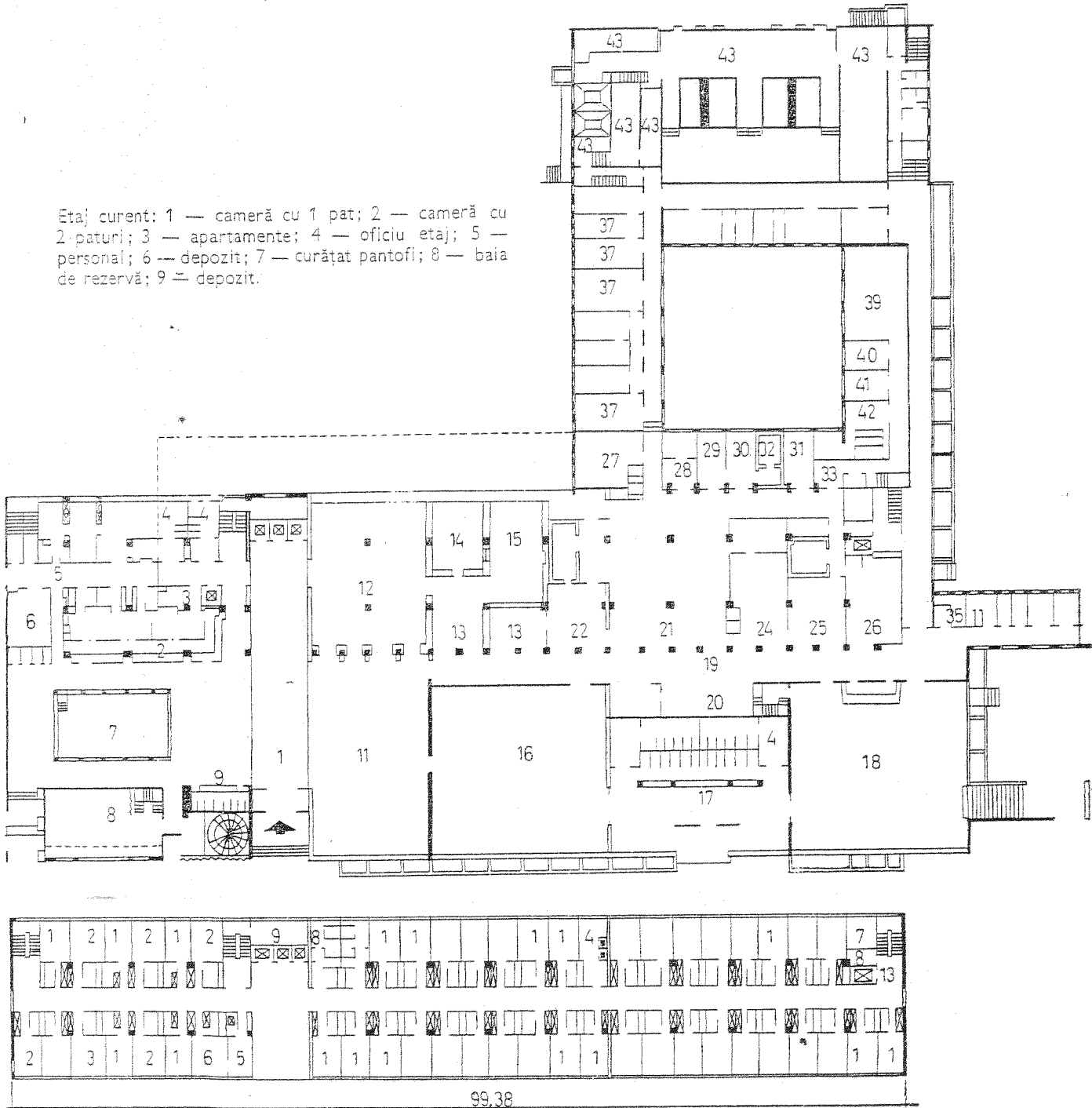
HOTEL INTERNAȚIONAL
MAGDEBURG — R.F.G.
arh. Scharlipp Boy

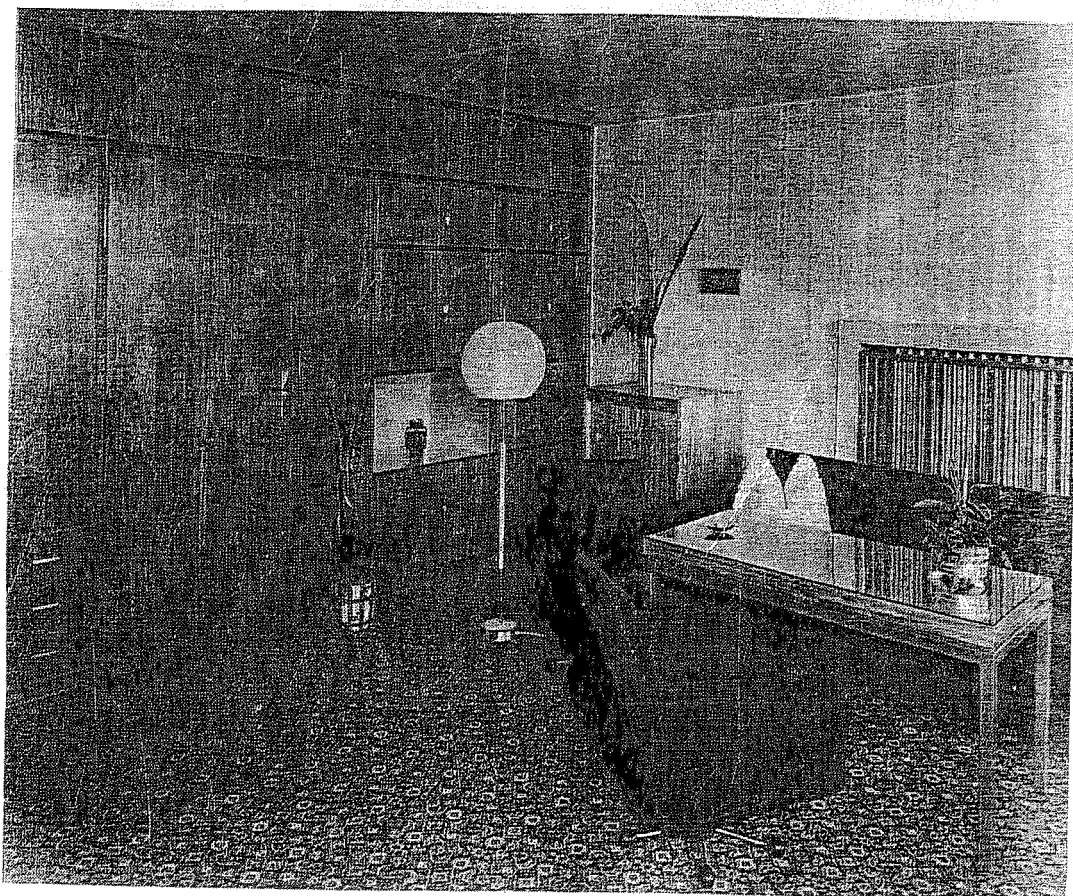
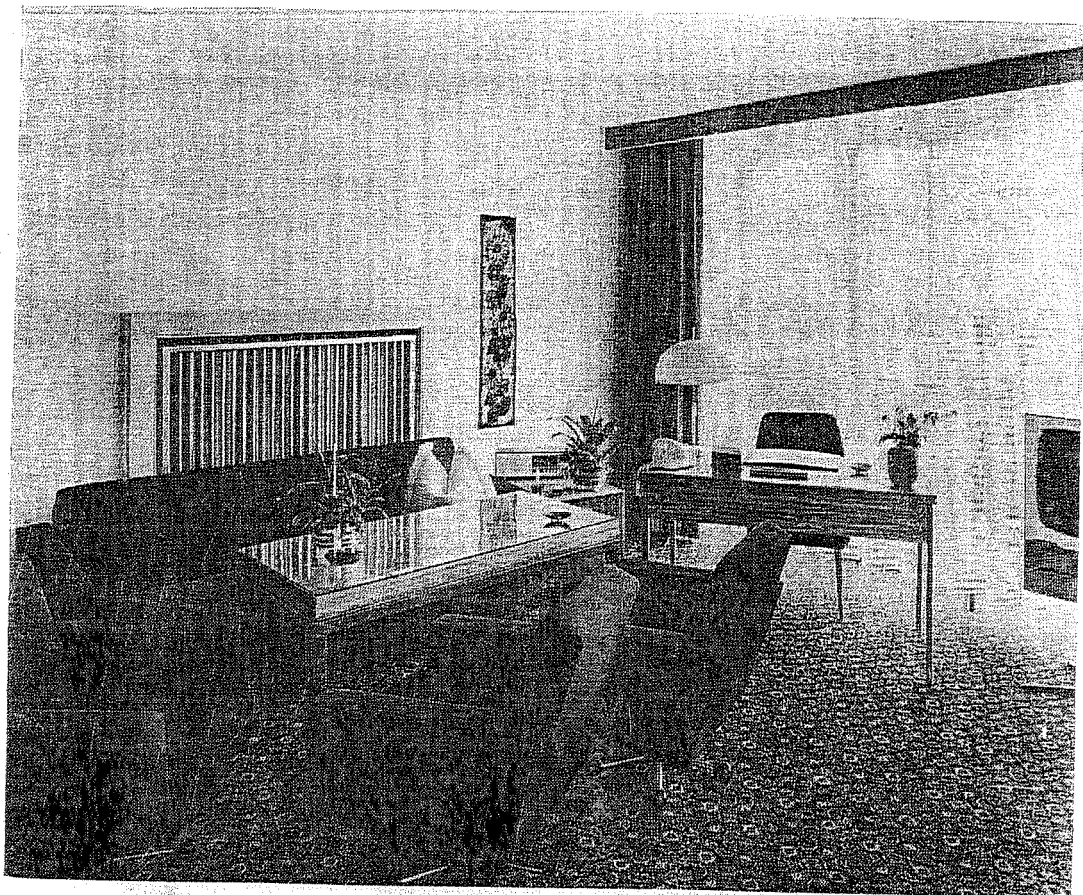
A fost realizat în 1963 și are o capacitate totală de 425 paturi, în 356 camere și 810 locuri în săli de consumație. Pe fațada principală sînt accesele ce duc la recepție, la restaurant, la cafenea și la berăria și barul de la subsol.

Din holul de la parter se accede la sala de mic dejun, la restaurant și, printr-un foyer, la două săli de conferințe. Bucătăria este amplasată paralel cu restaurantul și cafenea. Cazarea se dezvoltă pe etaje de 100 m lungime și este deservită de 3 lifturi de persoane, o scară principală și două scări de serviciu la capete. Dimensiunile camerelor variază între 3,30/6,70 m și 3,90/6,70 m pentru 2 paturi și 2,50/6,70 m pentru 1 pat.

Plan parter: 1 — hol intrare; 2 — portar, recepție, casierie; 3 — bagaje; 4 — grupuri sanitare; 5 — direcție; 6 — așteptare 7 — patio; 8 — coafor; 9 — garderobă; 10 — galerie coafor; 11 — hol hotel; 12 — mic dejun; 13 — foyer; 14, 15 — săli de conferințe; 16 — restaurant; 17 — foyer cu garderobă; 18 — cafea cu muzică; 19 — culoar de serviciu; 20 — băuturi; 21 — bucătărie; 22 — bucătărie rece; 23 — ceai, lapte; 24 — spălător; 25 — cofetărie; 26 — patiserie; 27 — preparare legume; 28 — bucătar șef; 29 — restaurant; 30 — vînat și păsări; 31 — pește; 32 — cameră frigorifică; 33 — cabinet medical; 34 — grup sanitar; 35 — depozit; 36 — birou; 37 — vestiar; 38 — portar; 39 — bucătărie personal; 40 — spălător vase; 41 — depozit; 42 — grup sanitar; 43 — încălzire.

Etaj curent: 1 — cameră cu 1 pat; 2 — cameră cu 2 paturi; 3 — apartamente; 4 — oficiu etaj; 5 — personal; 6 — depozit; 7 — curățat pantofi; 8 — baia de rezervă; 9 — depozit.





Vederi dintr-un
apartament.

Perspectivă aeriană.



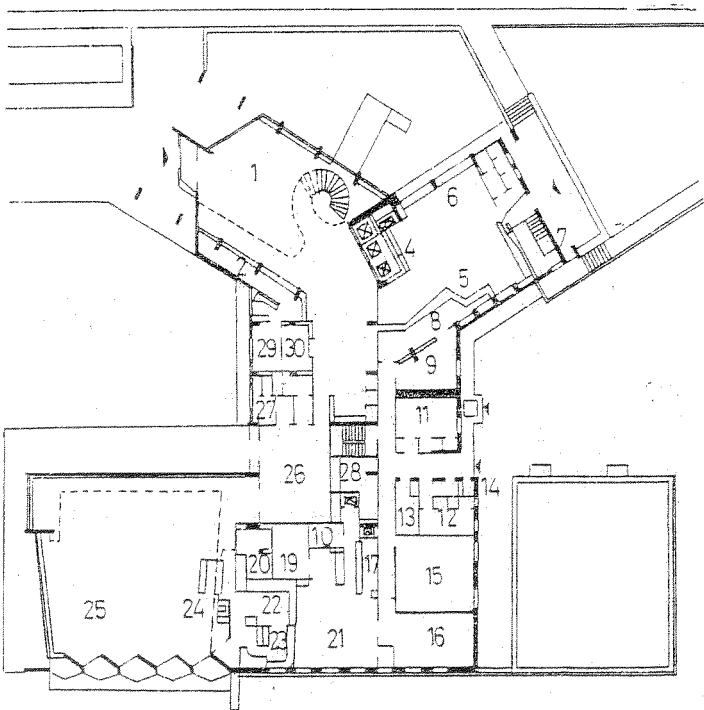
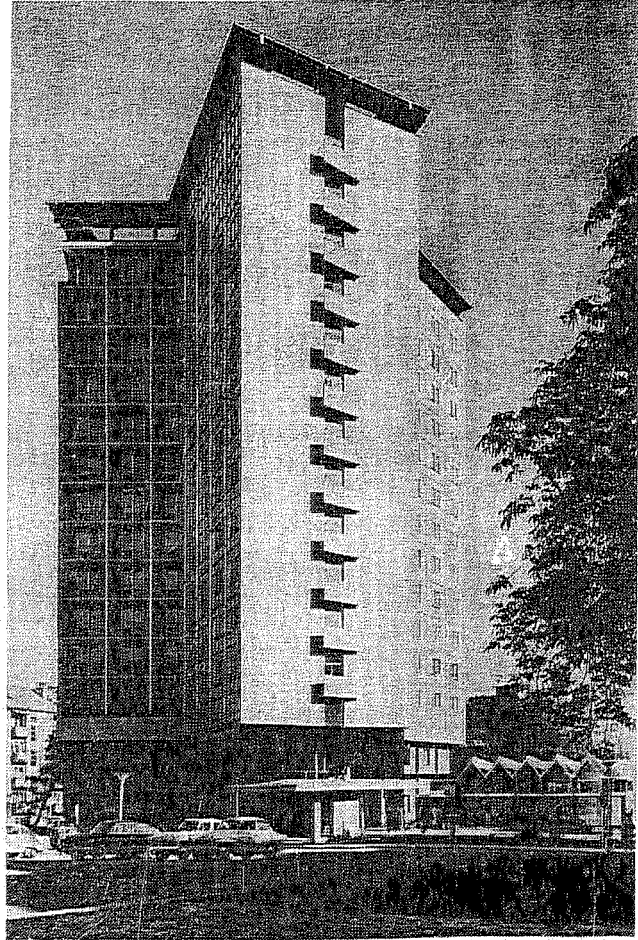
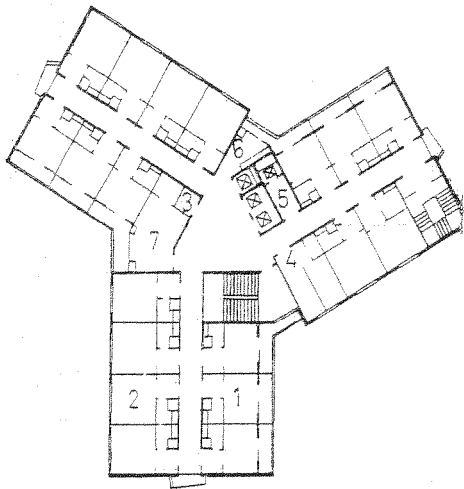
HOTEL CONTINENTAL
BRNO — CEHOSLOVACIA
arh. Rihak Zdenek și Alois Somela

Hotelul este amplasat în partea centrală a orașului, lângă un parc. Corpul destinat cazării are un plan în formă de Y, cu toate trei aripile egale, cu câte 19 camere pe palier, cu o travée de 4 m. Camerele dinspre nord au ferestrele fixe, fiind climatizate. Restaurantul (124 locuri) și barul (35 locuri) sînt la parter, în directă legătură cu holul principal.

Execuția	1961—1964
Capacitatea	460 paturi (maximum 560 paturi) 560 locuri restaurant

Fațada principală.

Plan etaj curent: 1 — cameră studio; 2 — cameră cu 2 paturi; 3 — WC; 4 — oficiu; 5 — bagaje; 6—7 — servicii.



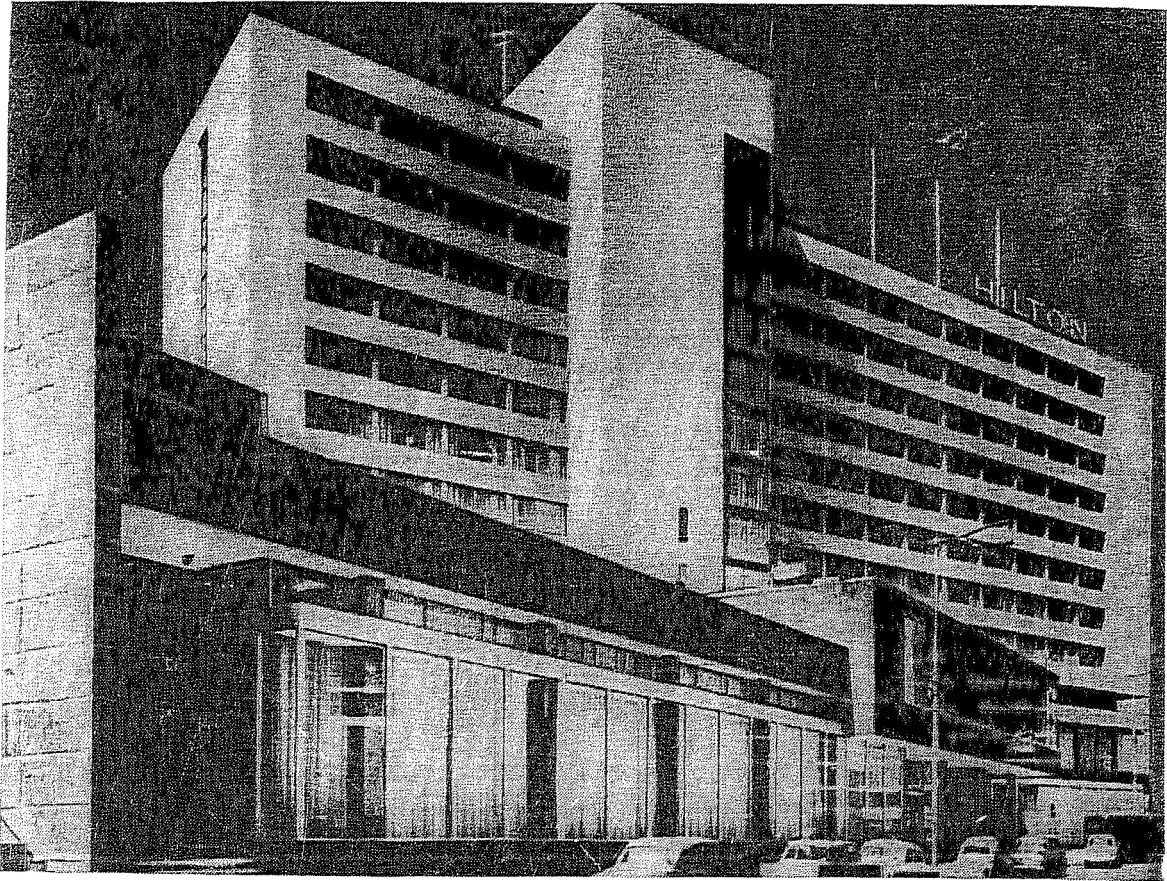
Plan parter: 1 — hol; 2 — recepție, portar, casierie; 3—4 — ascensoare; 5 — snak-bar; 6 — grup sanitar; 7 — scară; 8 — bar; 9 — bucătărie; 10 — telefon; 11—12 — vestiare; 13 — depozit; 14 — portar; 15 — post trafo; 16 — sala de mese personal; 17 — bucătar șef; 18 — bufet; 19 — bucătărie rece; 20 — cofetărie; 21 — bucătărie; 22 — oficiu; 23 — spălător; 24 — bufet; 25 — restaurant; 26 — foyer; 27 — grup sanitar; 28 — garderobă; 29 — centrală telefonică; 30 — centrală telex.



Barul de zi.



Holul principal și recepția.

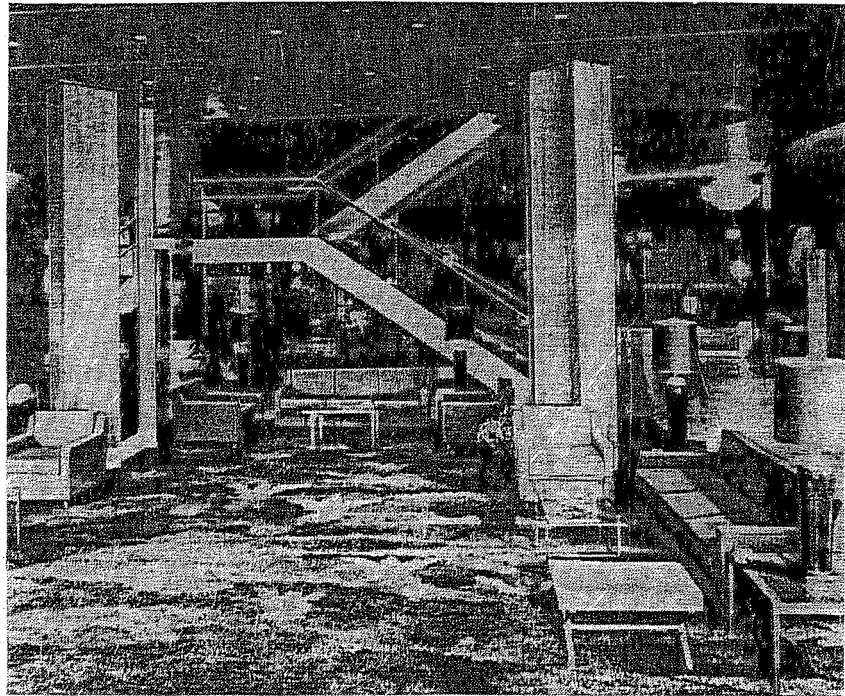


HOTEL HILTON —
ROTTERDAM — OLANDA
arh. Maaskant; van Dom-
melen, Kroos

Vedere de ansamblu.

Partiul general este același cu cel al hotelului din Amsterdam. Realizat în 1963, are o capacitate totală de 492 paturi, repartizate în 264 camere, și 354 locuri în spațiile de alimentație publică. Subsolul cuprinde spațiile pentru personal, birouri, spații tehnice și zona de depozitare. Holul de la parter cu recepția este în legătură directă cu magazinele, barul și restaurantul; sala de banchete dispune și de o a doua intrare. În hol, o scară rulantă face legătura cu saloanele de dejun și grădina de vară de la primul etaj. Lungimea etajelor curente este de 80 m, cu baterie de lifturi amplasată la o treime, în vederea unei viitoare extinderi; la cele două extremități ale culoarului sînt amplasate scările de serviciu.

Holul principal.

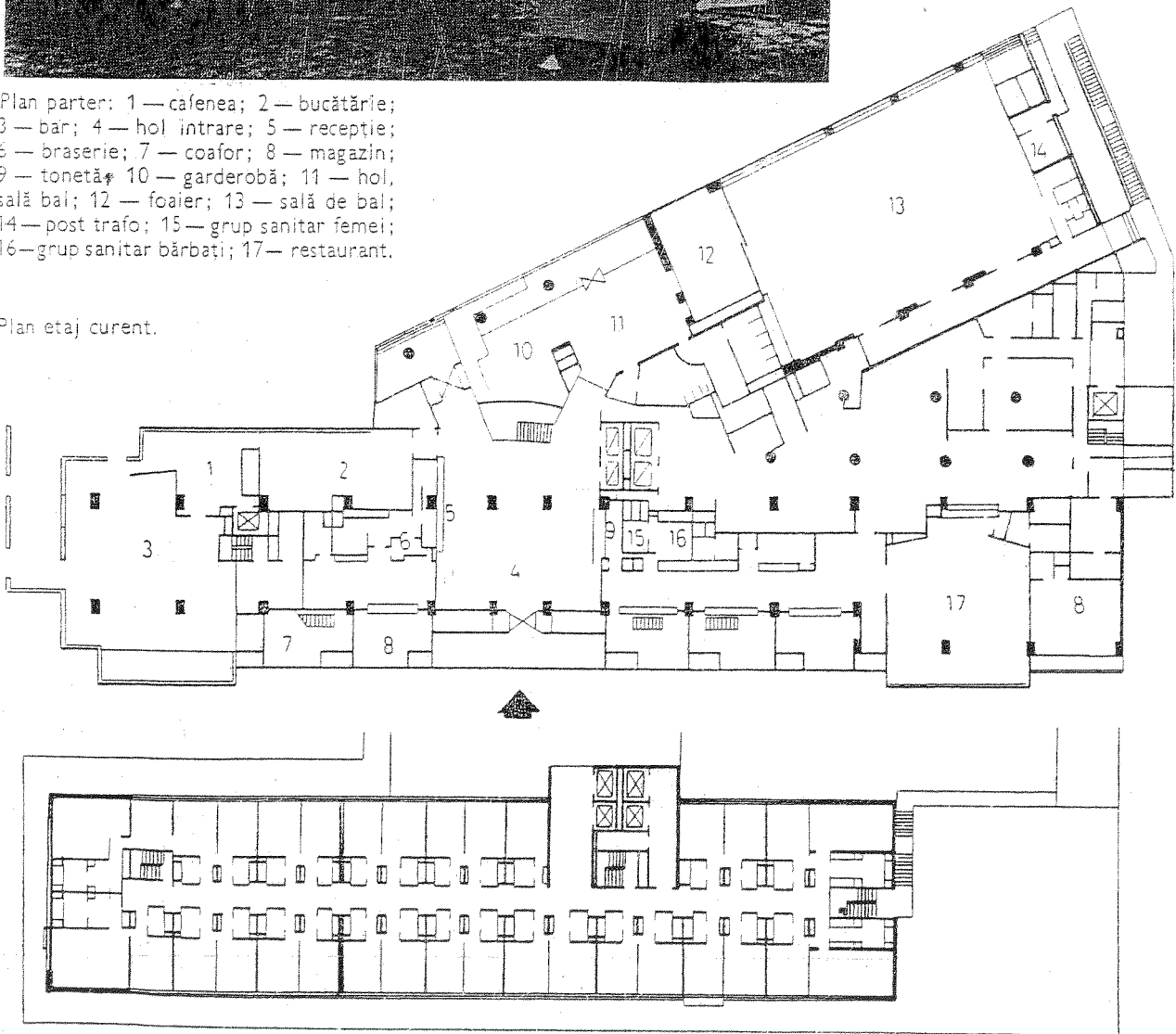




Holul principal.

Plan parter: 1 — cafenea; 2 — bucătărie;
 3 — bar; 4 — hol intrare; 5 — recepție;
 6 — braserie; 7 — coafor; 8 — magazin;
 9 — tonetă; 10 — garderobă; 11 — hol,
 sală bai; 12 — foaier; 13 — sală de bai;
 14 — post trafo; 15 — grup sanitar femei;
 16 — grup sanitar bărbați; 17 — restaurant.

Plan etaj curent.





Fațada spre mare.

HOTEL EUROPA — EFORIE NORD — ROMÂNIA
dr. arh. Cezar Lăzărescu, arh. Dinu Gheorghiu

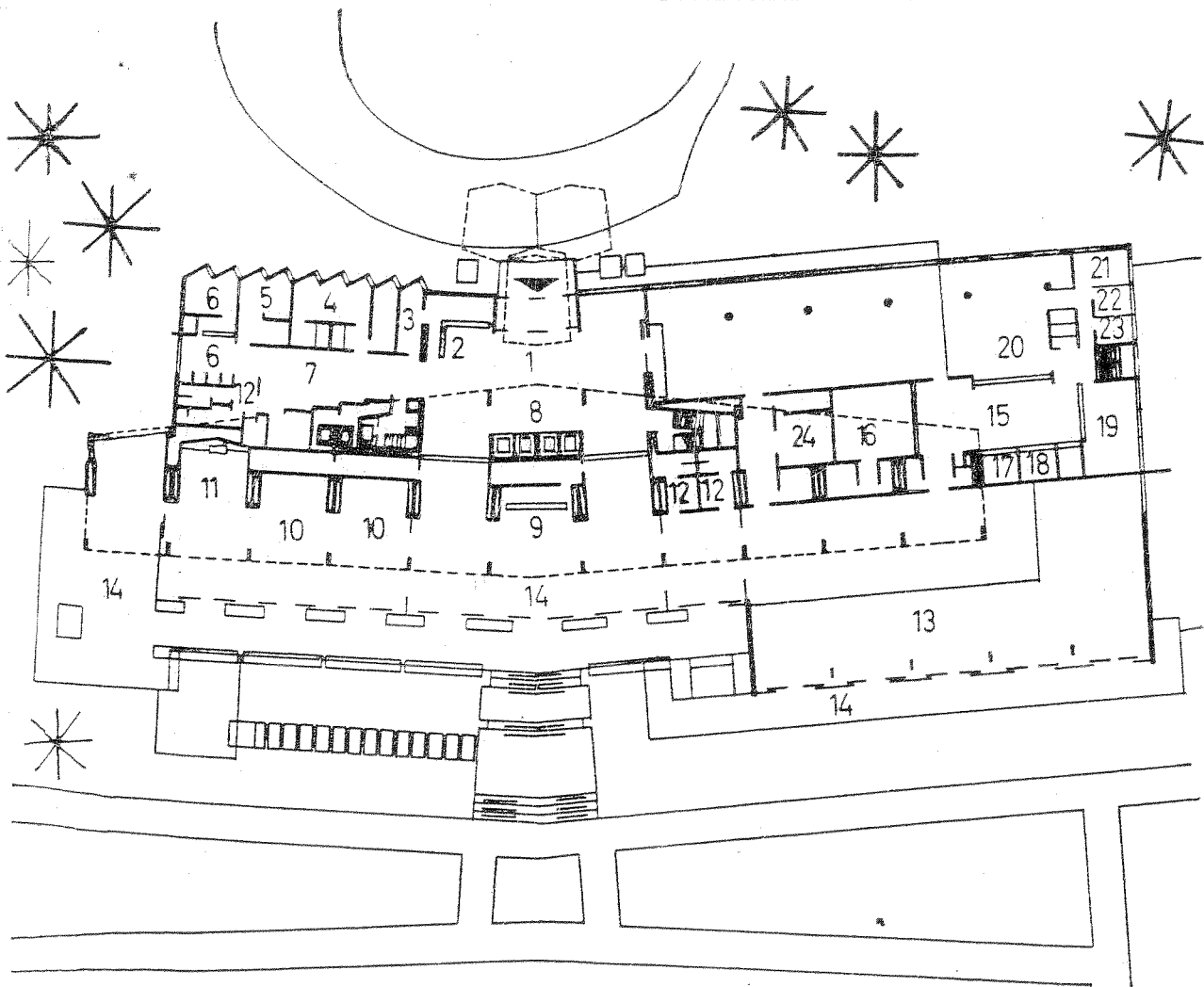
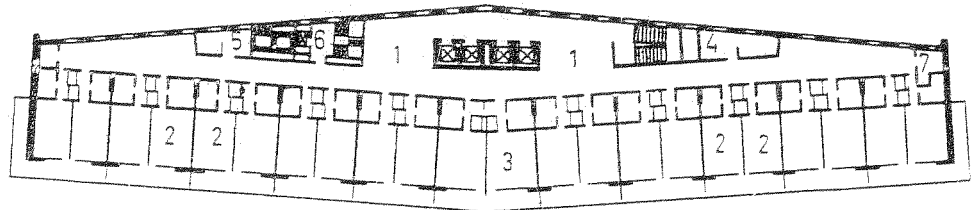
Noul hotel realizat în 1966 completează faleza localității, înlocuind construcții vechi. Amplasamentul deosebit de favorabil, orientat spre sud-est, a condus la un partiu pe înălțime (13 niveluri) ce permite tuturor celor 242 camere o vedere frumoasă spre plajă și mare.

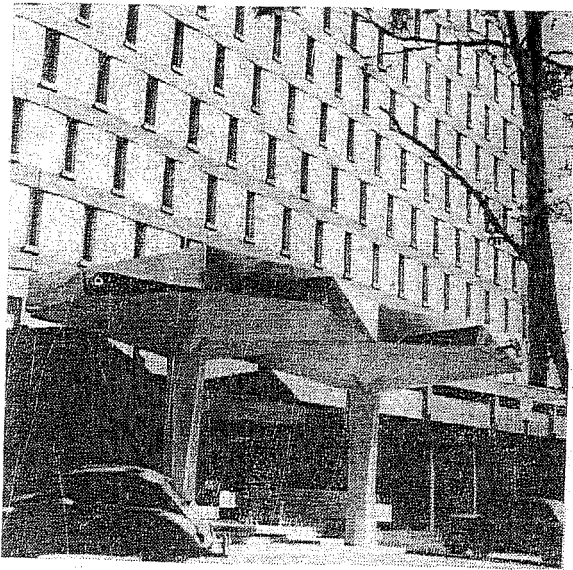
Planul de formă rombică al etajelor curente asigură o funcționalitate judicioasă și duce la realizarea unui volum mai interesant, cu mare variație de jocuri de umbre și lumini. Fiecare etaj cuprinde 20 camere și un apartament, toate expuse către mare.

Parterul cuprinde funcțiunile comune și servicii: hol cu recepție și birouri, salon, sală televizor, coafor, cabinet medical, diverse tonete comerciale, bar de zi (30 locuri), restaurant cu 2 săli (500 locuri), servicii diverse. Subsolul general este afectat în întregime centralelor de instalații și depozitelor și serviciilor de întreținere.

Plan etaj curent: 1 — hol; 2 — camere cu 2 paturi; 3 — apartament; 4 — personal; 5, 6 — servicii; 7 — oficiu.

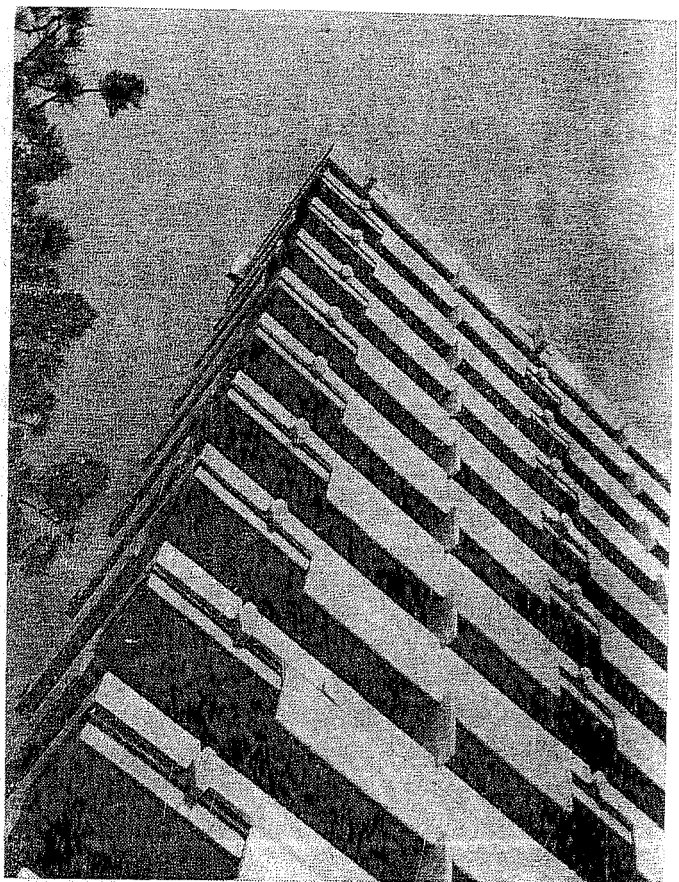
Plan parter: 1 — hol principal; 2 — recepție; 3 — birou; 4 — coafor; 5 — cabinet medical; 6 — poșta, telefoane; 7 — tonete comerciale; 8 — ascensoare; 9 — bar de zi; 10 — saloane; 11 — televizor; 12 — grupuri sanitare; 13 — săli de restaurant; 14 — terasă; 15 — oficiu; 16 — bucătărie rece; 17 — băuturi; 18 — bufet; 19 — spălător; 20 — bucătărie; 21 — spălător vase; 22 — bucătar șef; 23 — cămară; 24 — depozit de scaune.



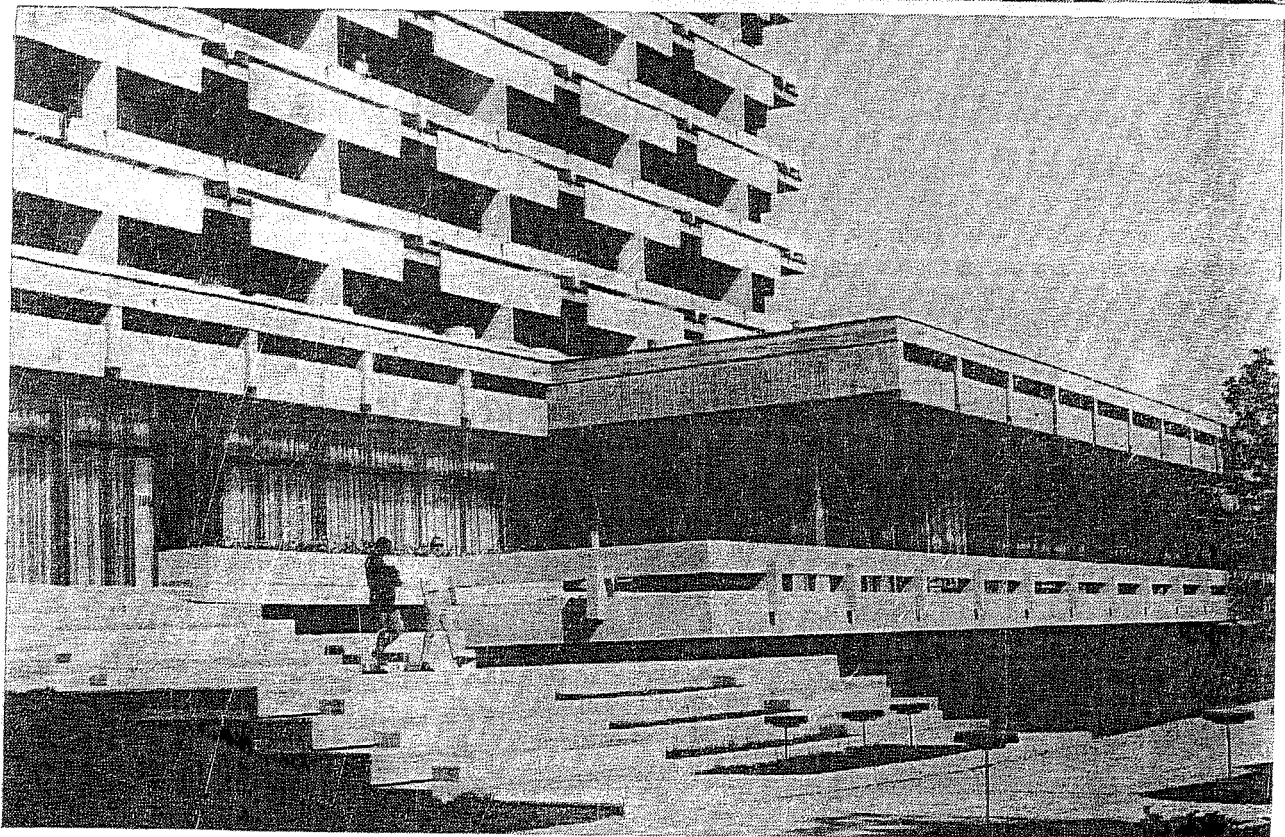


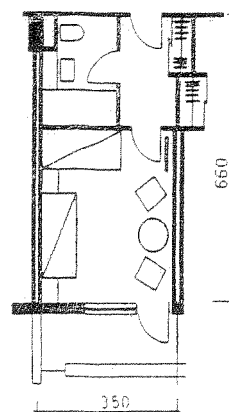
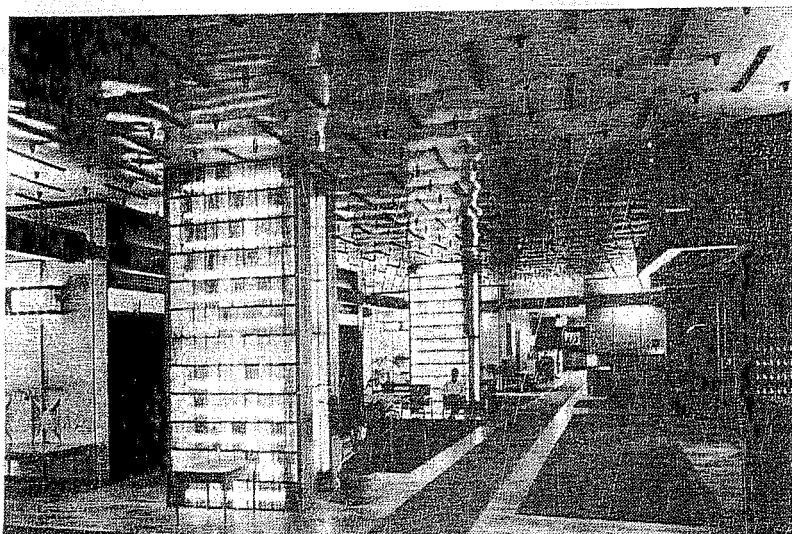
Detaliu de intrare.

Detaliu de fațadă cu elemente prefabricate de beton aparent.



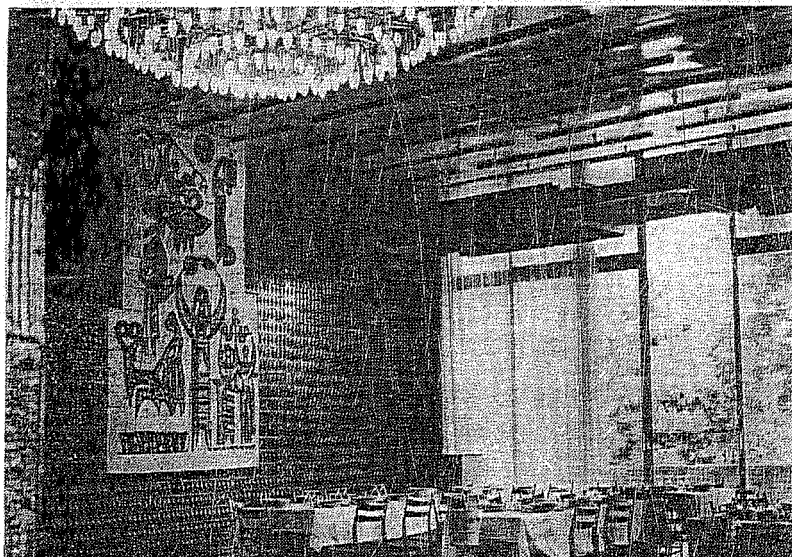
Terasa restaurantului cu cornișă în beton aparent.





Detaliu de cameră.

Holul principal și tonetele comerciale.



Restaurantul cu decorație ceramică.



Saloane.

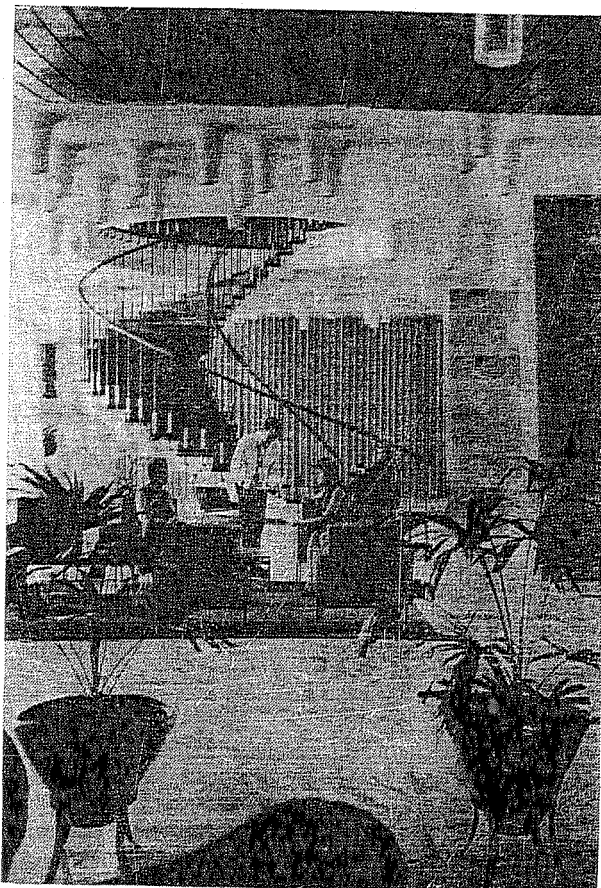


Vedere de ansamblu.

HOTEL NORD — BUCUREȘTI — ROMÂNIA

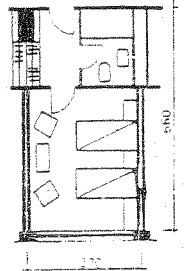
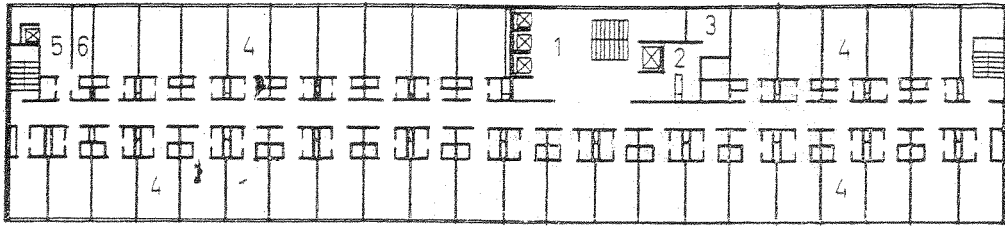
Construcția amplasată în apropierea gării principale a orașului se ridică pe parter, mezanin și 7 etaje, și are o capacitate totală de 504 paturi. Parterul cuprinde, pe lângă holul cu recepția și serviciile aferente, o sală de lectură și corespondență, bar de zi, restaurantul cu toate anexele (502 locuri), coafor. La mezanin sînt diverse saloane și sala pentru micul dejun, care poate servi și pentru banchete.

Etajul curent cuprinde 36 camere cu cite 2 paturi și serviciile respective. Totul este finisat la un nivel foarte ridicat.

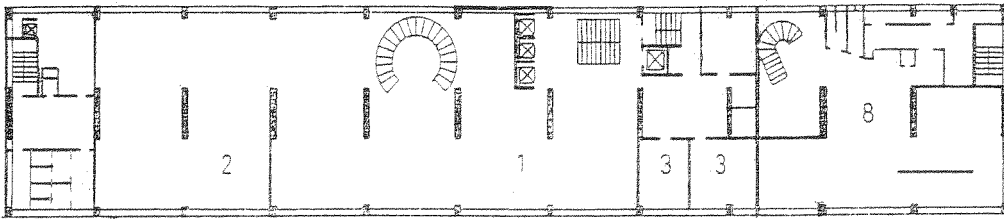


Holul principal

Plan etaj curent: 1 — hol; 2 — bagaje; 3 — servicii; 4 — camere cu 2 paturi;
5 — oficiu; 6 — personal.

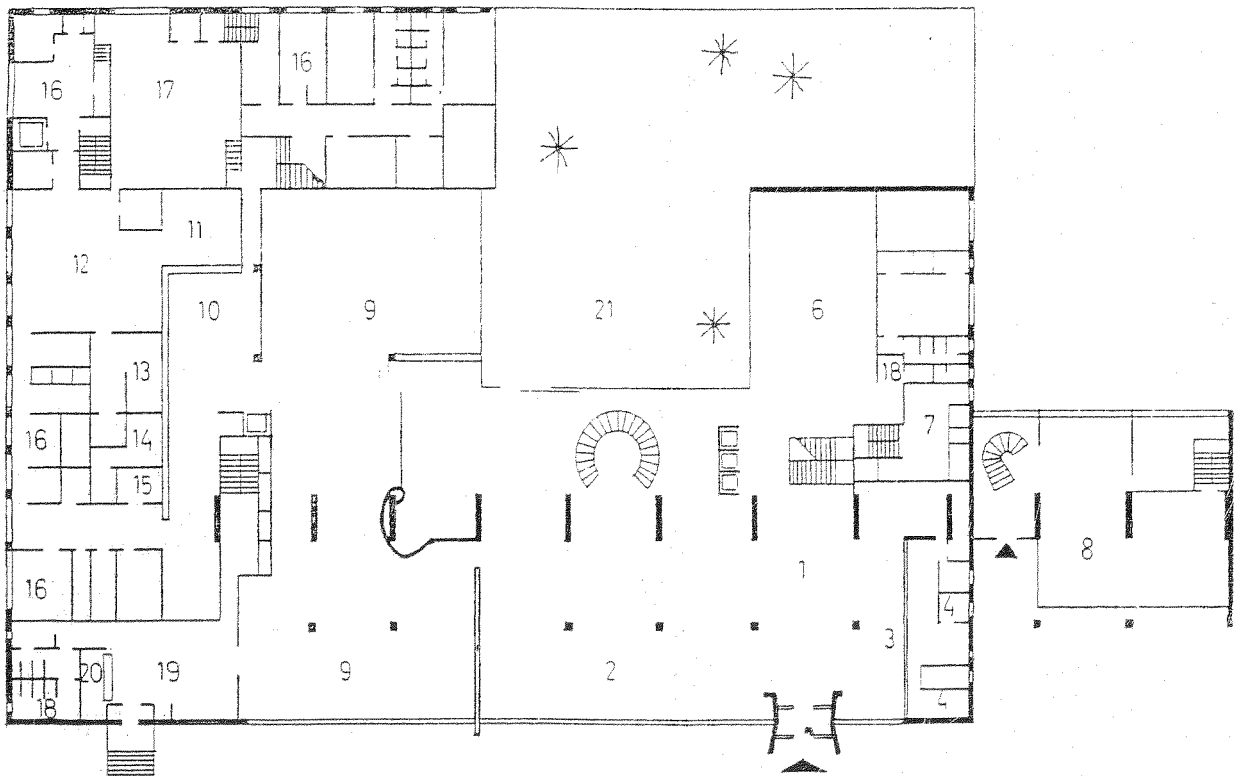


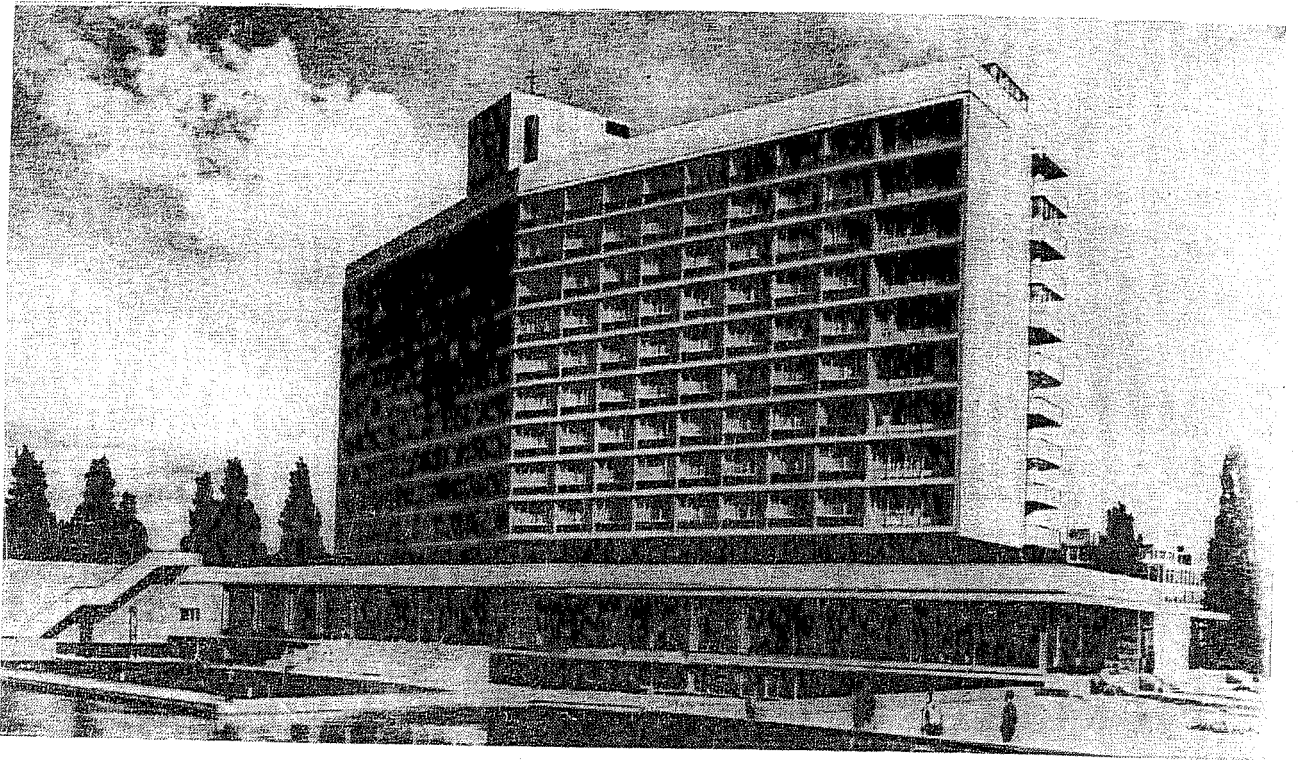
Detaliu de cameră



Plan mezanin: 1 — salon; 2 — mic dejun; 3 — birouri; 4 — coafor.

Plan parter: 1 — hol principal; 2 — așteptare; 3 — recepție; 4 — birouri; 5 — ascensoare;
6 — sala de lectură; 7 — servicii; 8 — coafor; 9 — restaurant; 10 — oficiu; 11 — spălător;
12 — bucătărie; 13 — bucătărie rece; 14 — bufet; 15 — băuturi; 16 — servicii; 17 — curte de
serviciu; 18 — grup sanitar; 19 — intrare restaurant; 20 — garderobă; 21 — terasă.



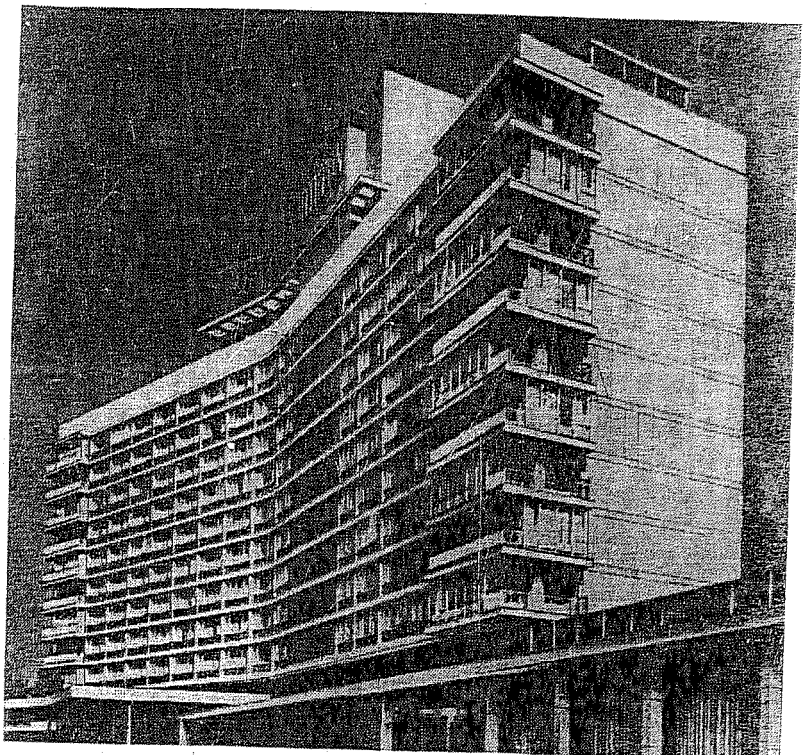


Vedere de ansamblu.

HOTEL HILTON — AMSTERDAM
OLANDA
arh. Maaskant, De Vlaming, Salm

Realizat în 1962, are o capacitate de 518 paturi în 276 camere și 416 locuri în sălile de restaurant. Parterul rezolvat pe travei largi de 8 cu 12 m, are mai multe intrări: o intrare la sud, spre recepție și alta spre sala de bal, la vest spre restaurant, la est cea pentru personal și în spate accesele de aprovizionare. Subsolul cuprinde spații pentru personal, vestiare, birouri, depozite. Parterul cuprinde: recepția, birourile administrației, holul cu accese la cafenea, restaurant și sala de banchete. Etajele sînt deservite de cîte două lifturi de persoane și două pentru bagaje: la capetele culoarului sînt amplasate cele două scări de serviciu. Distanța maximă între lifturi și ultima cameră este de 40 m. Unitatea de cazare are 4 m—7,50 m. La capetele etajelor sînt amplasate cîte un apartament și există încă cîte unul mai mare în centrul fiecărui etaj.

Vedere de ansamblu.

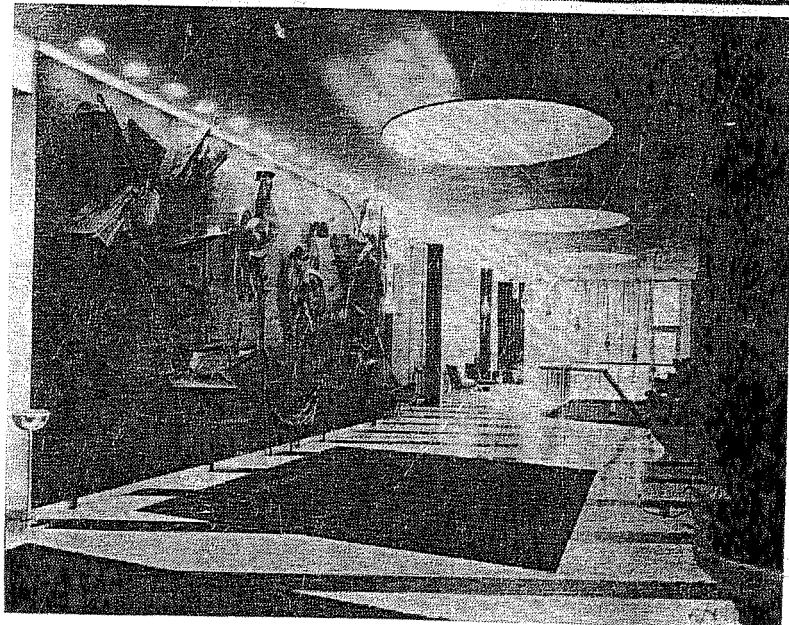
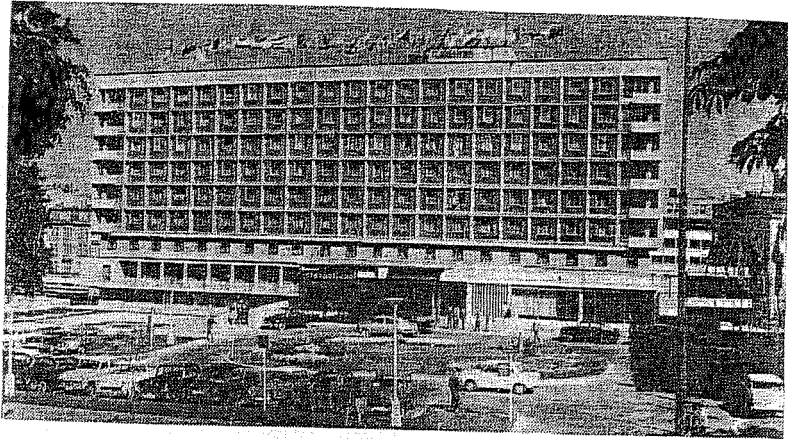


Vedere de ansamblu

HOTEL INTERNATIONAL
BRNO — CECOSLOVACIA
arh. Krejza Kramolis

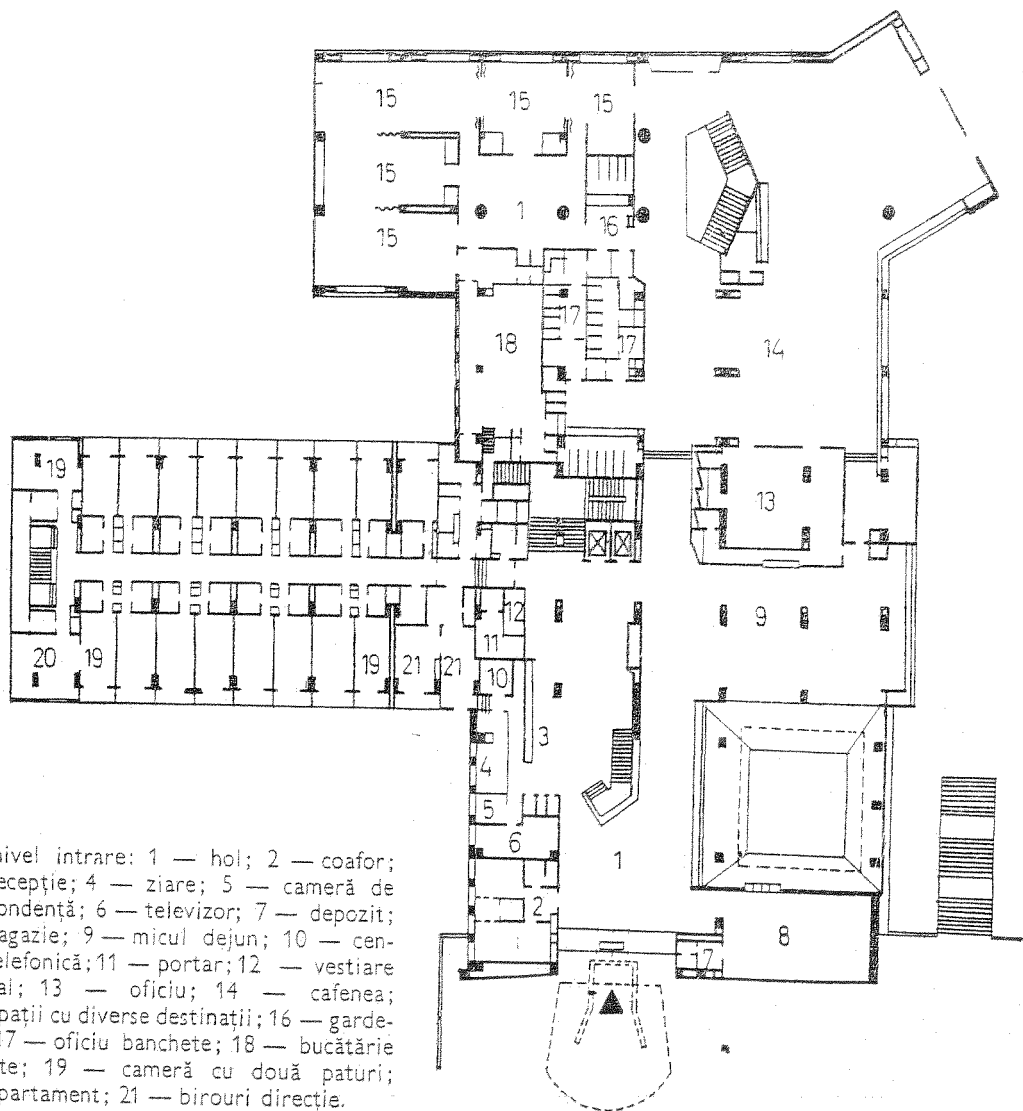
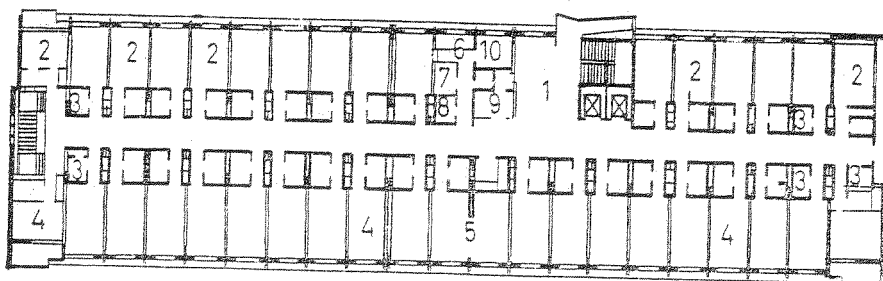
Este realizat în 1962 și are o capacitate de 544 paturi în 277 camere și 702 locuri în restaurante. Datorită terenului denivelat, intrarea în holul principal se face la etajul 3, la restaurant la etajul 1 și la garaje la parter. Acestea au o capacitate de 100 locuri. La etajul 1 sînt [două restaurante și bucătăria cu anexele ei; la etajul 2, birourile și locuința directorului; la etajul 3 — etajul principal, — se află holul cu recepția, cafeneaua, sălile de conferințe, sala pentru micul dejun, odihnă și așteptare (tratate ca spații flexibile, ce pot fi folosite în comun sau separat); tot la acest etaj există și un grup de camere de cazare cu loggii. Accesul la etajul de cazare este asigurat de două lifturi de persoane, unul de bagaje și două scări.

Restaurantul cu ringul de dans.



Holul principal

Plan etaj curent: 1 — hol de etaj; 2 — cameră studio; 3 — baie; 4 — cameră cu două paturi; 5 — apartament; 6 — cameră de călcat; 7 — rufe curate; 8 — rufe murdare; 9 — oficiu; 10 — cameră personal; 11 — ascensoare.



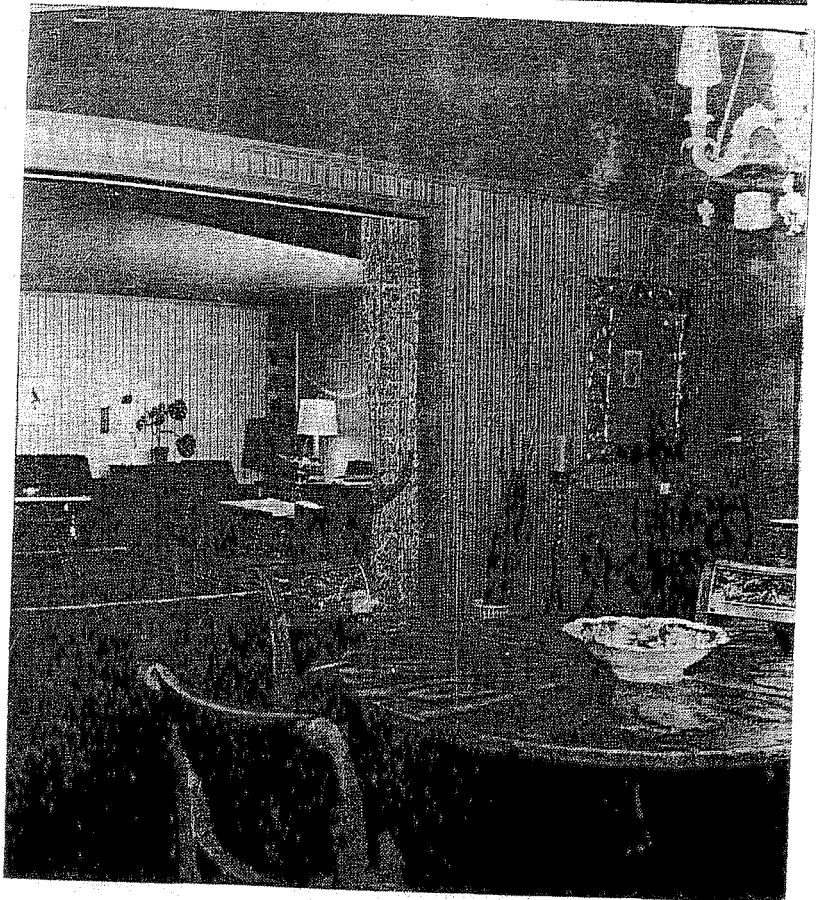
Plan nivel intrare: 1 — hol; 2 — coafor; 3 — recepție; 4 — ziare; 5 — cameră de corespondență; 6 — televizor; 7 — depozit; 8 — magazie; 9 — micul dejun; 10 — centrală telefonică; 11 — portar; 12 — vestiare personal; 13 — oficiu; 14 — cafenea; 15 — spații cu diverse destinații; 16 — garderobă; 17 — oficiu banchete; 18 — bucătărie banchete; 19 — cameră cu două paturi; 20 — apartament; 21 — birouri direcție.



Vedere de ansamblu

HOTEL INTERCONTINENTAL
HANOVRA — R. F. G.
arh. Apel Beckert

Realizat în 1965 are o capacitate totală de 556 locuri distribuite în 292 camere și restaurante cu o capacitate de 270 locuri. Destinat în special pentru vizitatorii târgurilor internaționale, dispune de două accese principale, unul pentru recepție și sala de banchete, altul pentru restaurante și cafenea. La subsolurile 2 și 1 este amenajat un garaj pentru 300 automobile, cu rampe de spălare și întreținere și spălătorie, spații pentru personal și spații tehnice. La parter se găsește, în afară de recepția hotelului — cu birourile respective, spațiile comerciale pentru hotel și pentru exterior, bucătăriile cu anexele lor. La primul etaj, pe lângă sala de dejun se mai găsesc birouri și spații comerciale. Lungimea mare a etajelor curente de cazare a dus la necesitatea prevederii a 3 scări de serviciu.



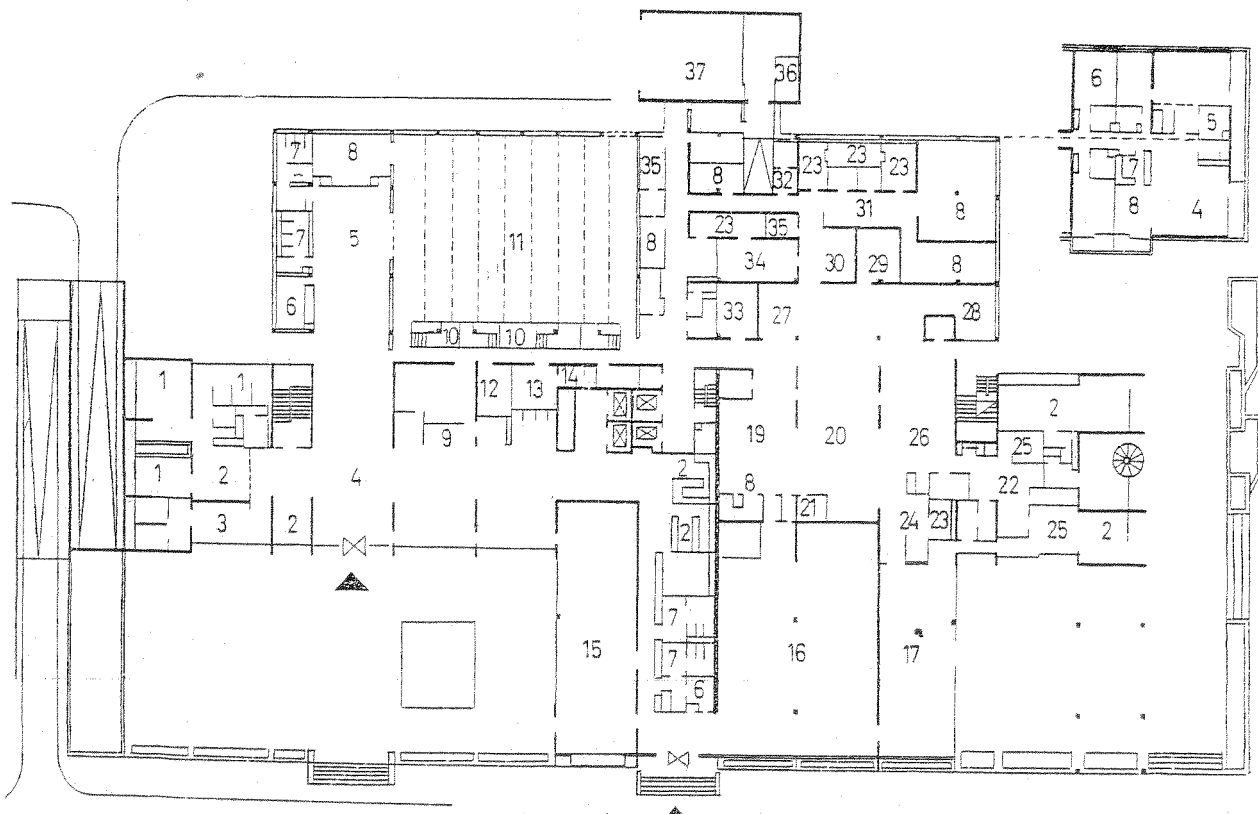
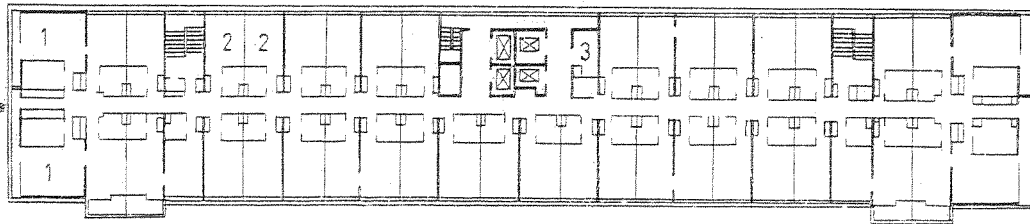
Vederea apartamentului prezidențial.

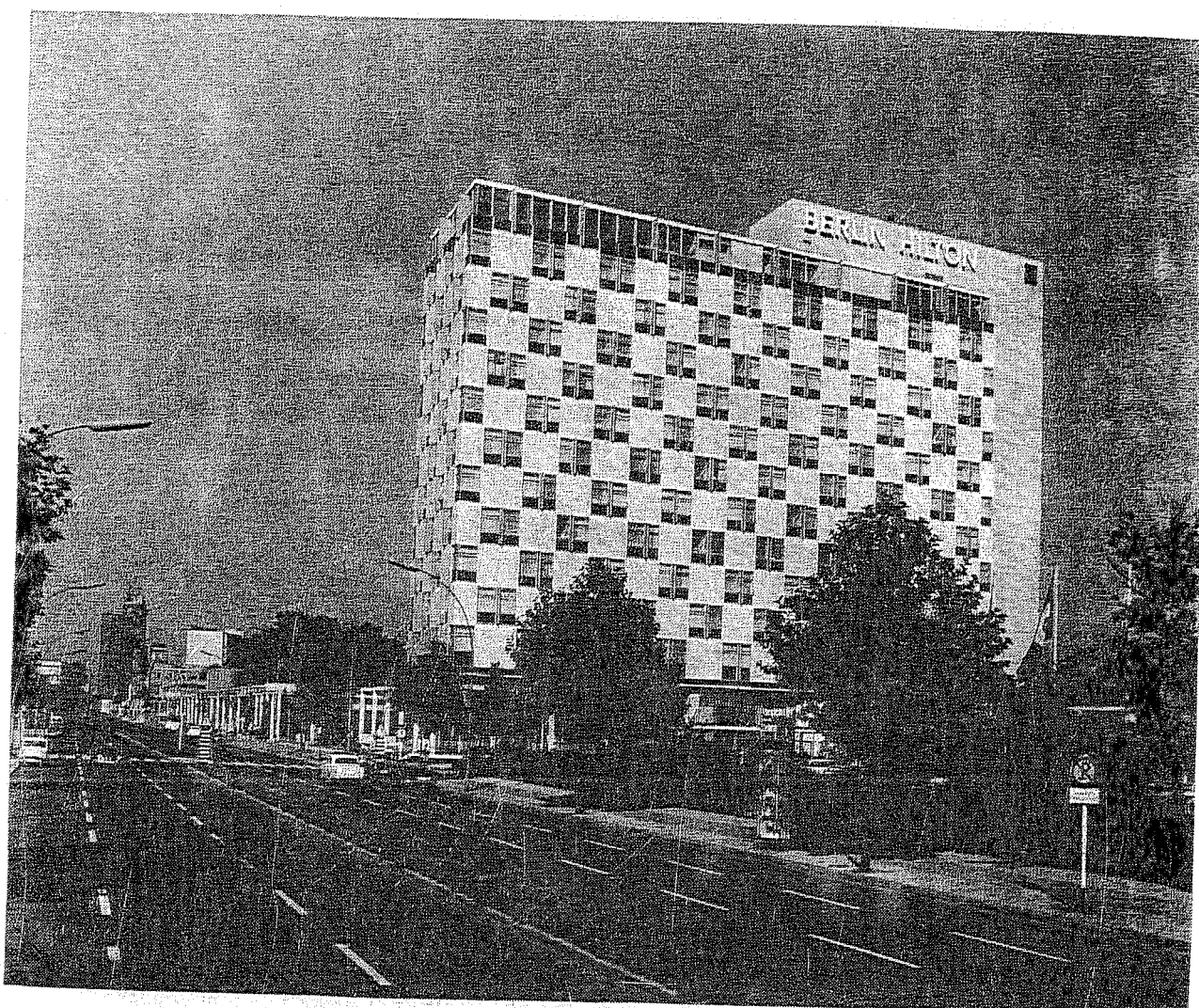


Sala de restaurant.

Plan parter: 1 — coafor și masaj; 2 — magazin; 3 — cameră corespondență; 4 — hol hotel; 5 — foyer restaurant; 6 — garderobă; 7 — grup sanitar; 8 — depozit; 9 — recepție; 10 — cabină traducere; 11 — salon de bal; 12 — centrală telefonică; 13 — garderobă; 14 — depozit; 15 — salon de cocteil; 16 — restaurant; 17 — grătar; 18 — cafenea; 19 — spălător veselă; 20 — bucătărie; 21 — bucătar șef; 22 — oficiu; 23 — camere frigorifice; 24 — bar; 25 — patiserie; 26 — bucătărie rece; 27 — cofetărie; 28 — spălător vase; 29 — preparare legume; 30 — preparare carne; 31 — preparare pește; 32 — reșouri; 33 — centrala oficiilor de etaj; 34 — depozit de băuturi; 35 — birou; 36 — depozit; 37 — curte de serviciu.

Plan etaj curent: 1 — apartament; 2 — studio; 3 — depozit lenjerie; 4 — salon; 5 — baie; 6 — dormitor; 7 — bucătărie; 8 — sufragerie.





Vedere de ansamblu.

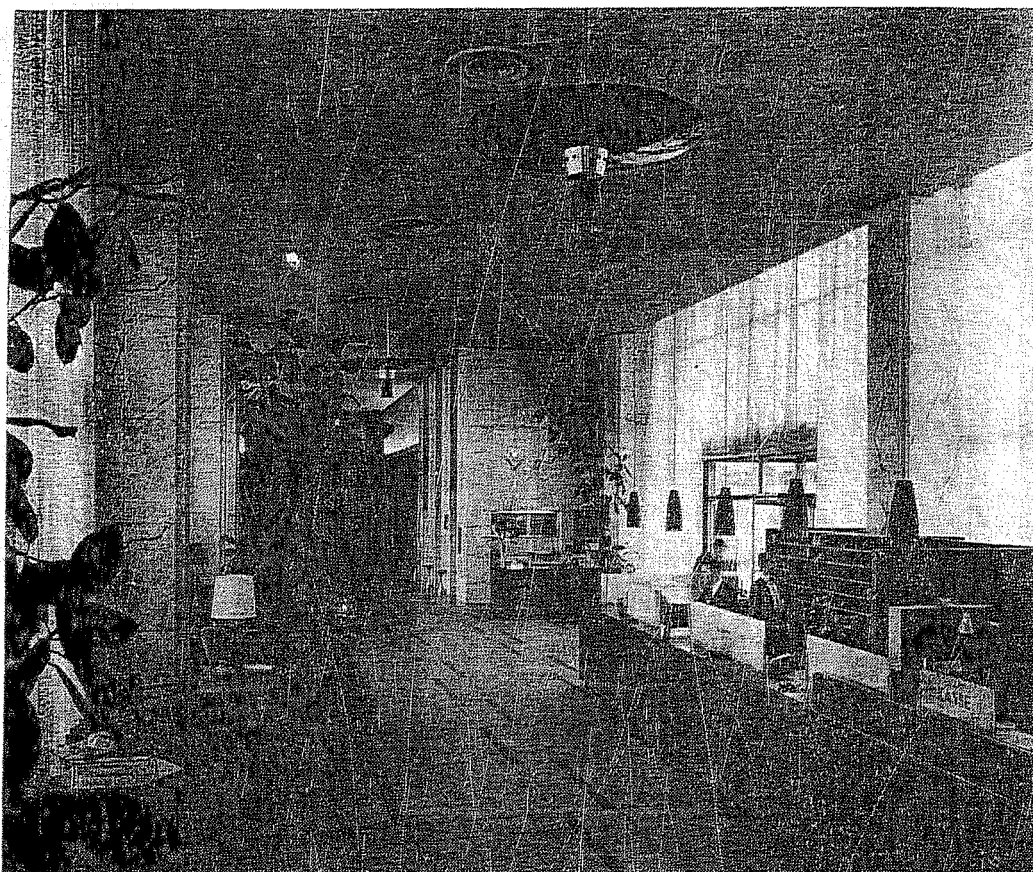
HOTEL HILTON — BERLINUL DE VEST

arh. Pereira, Luckmann, Schwebes, Schossberger

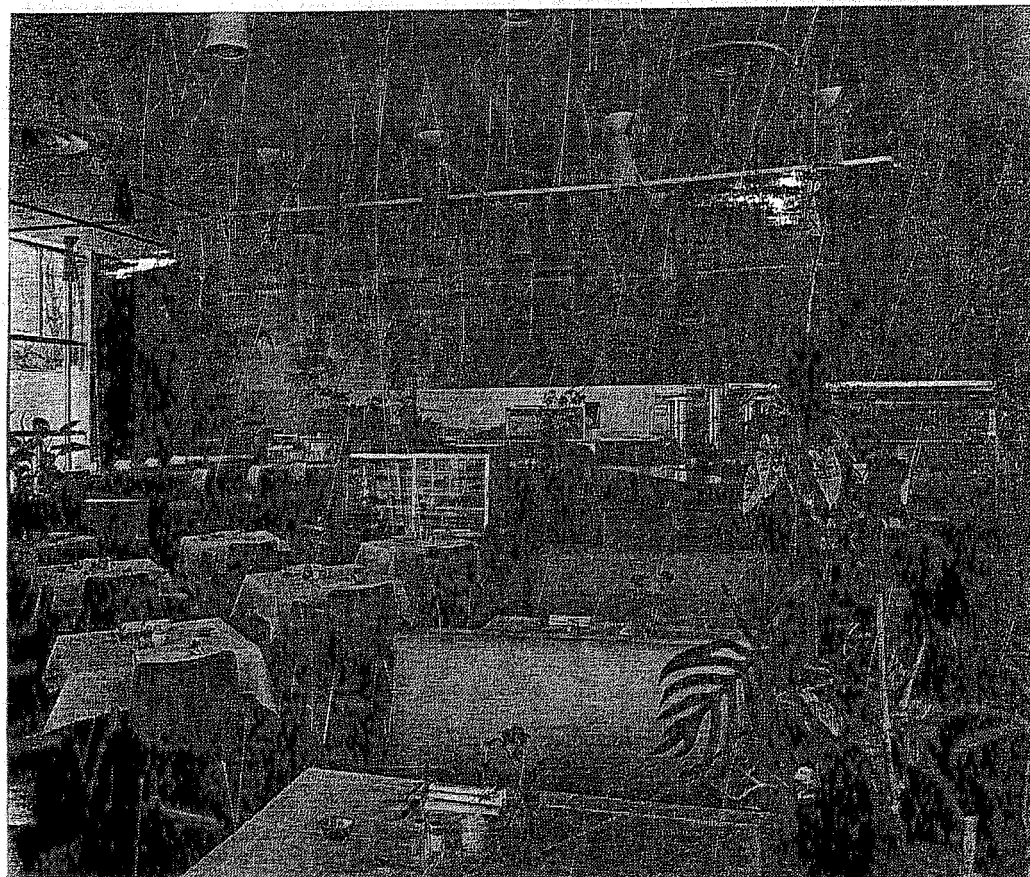
Construit în 1968, în zona centrală a orașului, are o capacitate de 604 paturi distribuite în 350 camere și posibilitatea deservirii a 1 662 persoane în diversele restaurante și săli de banchete. Cele două accese principale deservesc holul hotelului și zona de comerț și alimentație.

Circulația verticală principală este asigurată de 3 lifturi pentru persoane (care deservesc și restaurantul de pe terasă) și două pentru bagaje, iar cea de serviciu de un lift pentru personal, și două pentru mărfuri: unul pentru rufe și altul pentru alimente.

Structura este din beton armat monolit cu travee constructivă de 10,80 m. Dimensiunile curente ale unităților de cazare sînt de 3,60 m/7,20 m. Pe etajele de cazare, fațadele sînt ocupate numai de camere, serviciile fiind retrase.



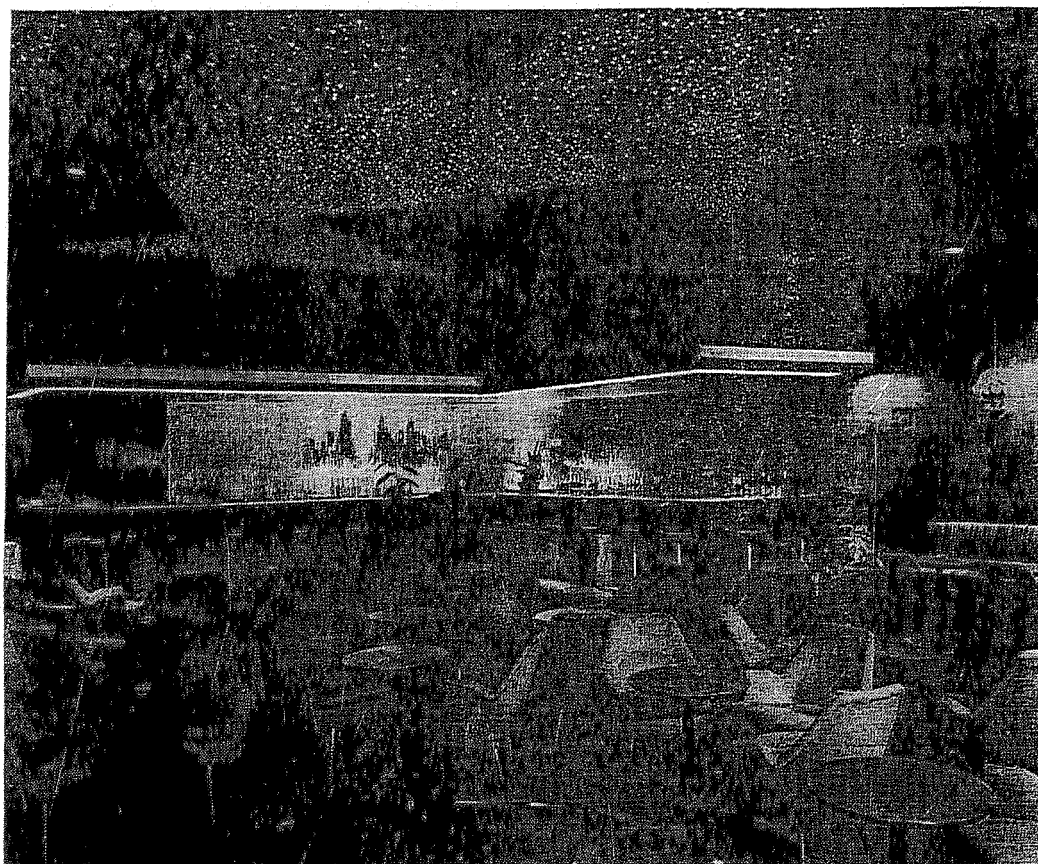
Receptie.



Vedere din cafeneaua-restaurant.

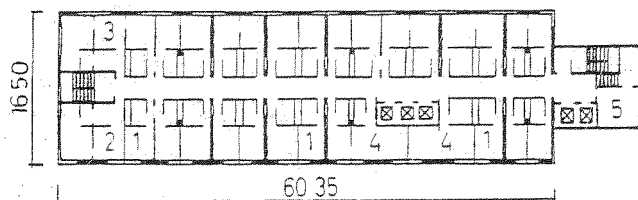


Vedere din restaurantul Ambasador.

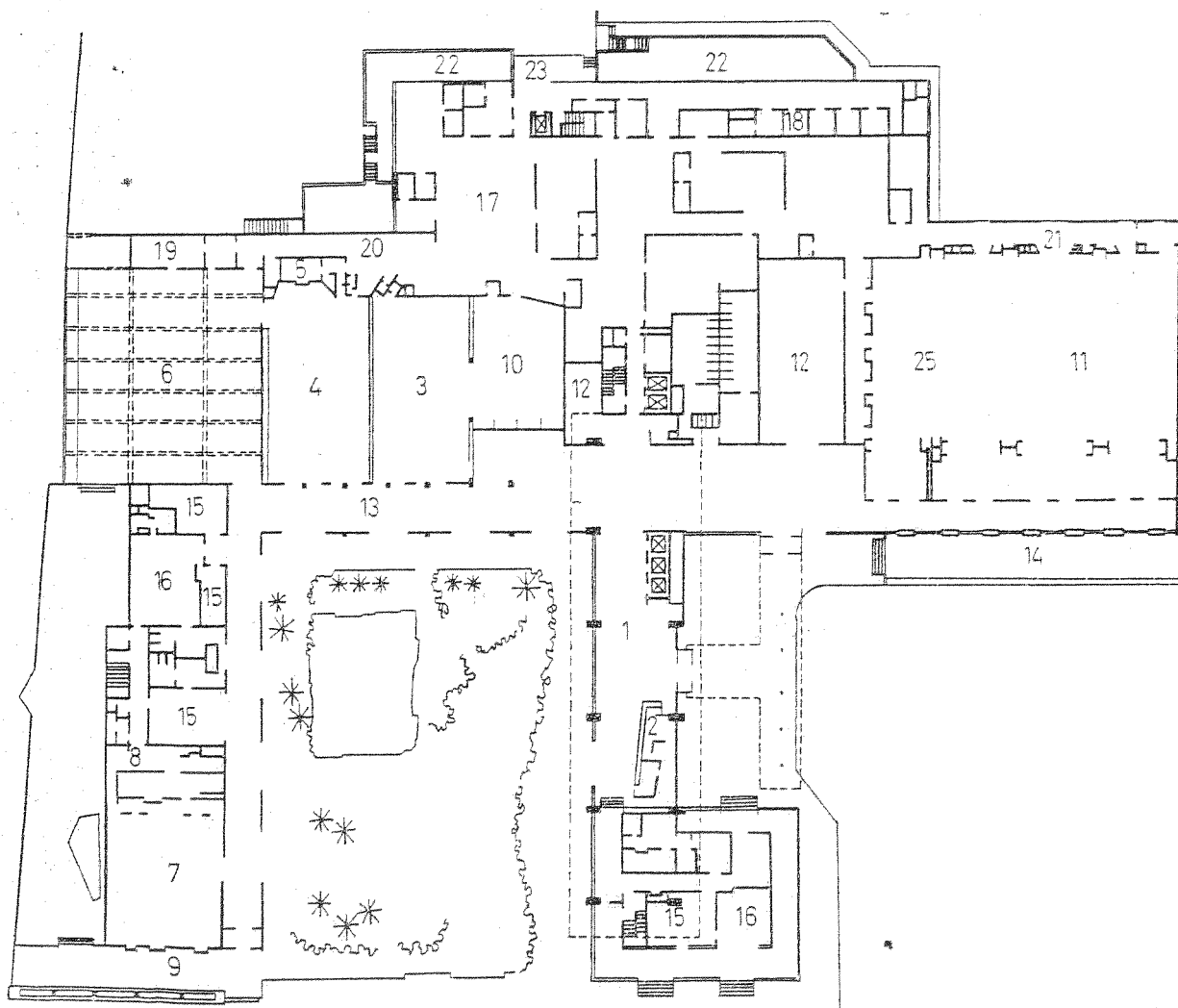


Vedere din barul de noapte.

Plan etaj curent: 1 — studio; 2 — apartament cu două camere; 3 — apartament cu trei camere; 4 — apartamente mici; 5 — oficiu.



Plan parter: 1 — hol; 2 — recepție; 3 — restaurant; 4 — restaurant cu specialități; 5 — grătar; 6 — grădină de vară; 7 — cafenea; 8 — preparații; 9 — terasa cafelei; 10 — bar; 11 — salon pentru baluri; 12 — garderoba; 13 — galerie; 14 — galerie; 15 — magazin; 16 — salon de coafură; 17 — bucătărie; 18 — spațiu frigorific; 19 — depozit; 20 — circulație de serviciu; 21 — circulație de serviciu; 22 — curte engleză; 23 — rampă de descărcare; 24 — scară de acces; 25 — salon.





Fațada principală

Holul principal.

**HOTEL MERCURY
POZNAN — POLONIA**
arh. Ciesliński, Grochulski,
Weelawski

Funcțiunile comune ale hotelului sînt amplasate la primele două nivele și cuprind pe lîngă holul cu zona de recepție, magazine, coafor, agenție de voiaj, restaurant, cafenea, sală de banchete. Acestea din urmă sînt separate cu pereți mobili, pentru a da posibilități variate de folosire.

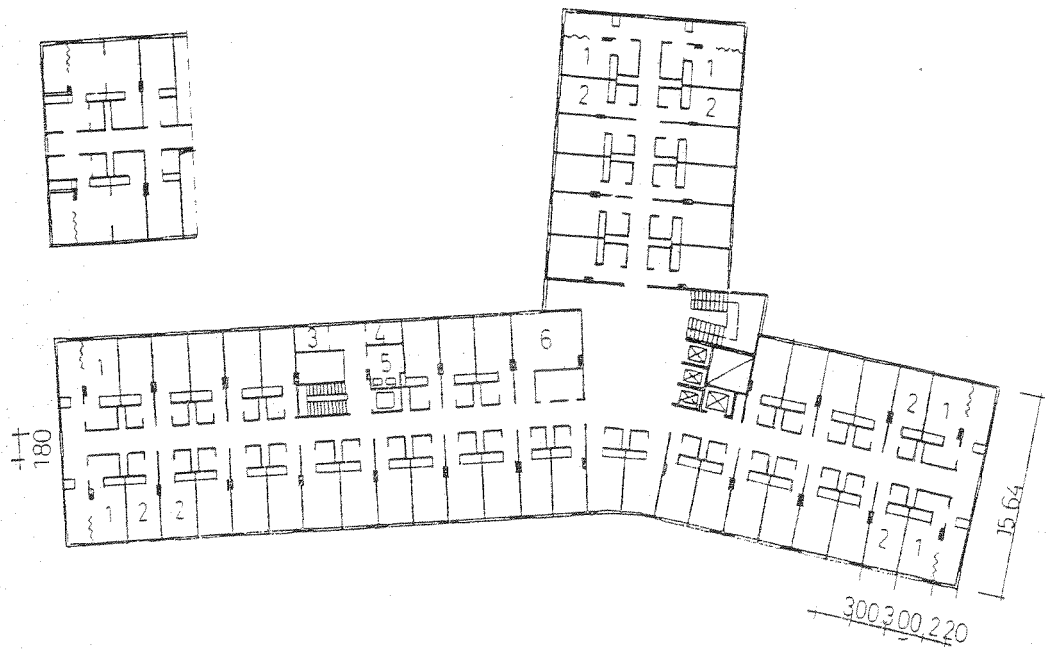
Blocul de cazare cu 7 etaje are un plan în formă de Y cu o travée constructivă de 6 m. Diversele poziții ale pereților despărțitori au dat posibilitatea creării a trei tipuri de camere: tip studio, ca tip principal, cu o deschidere de 3 m (cu 1—2 paturi); camere cu 2 paturi cu lățimea de 3,40 m; camere de 1 pat cu lățimea de 2,40 m. La extremități se găsesc apartamente mari (circa 50 m²) și mici (circa 30 m²). Construcția este realizată din beton armat monolit, iar elementele de planșeu ale etajelor sînt prefabricate. Încălzirea camerelor se face prin radiație din tavan, iar restaurantul este climatizat.

Execuția: 1961—1964.

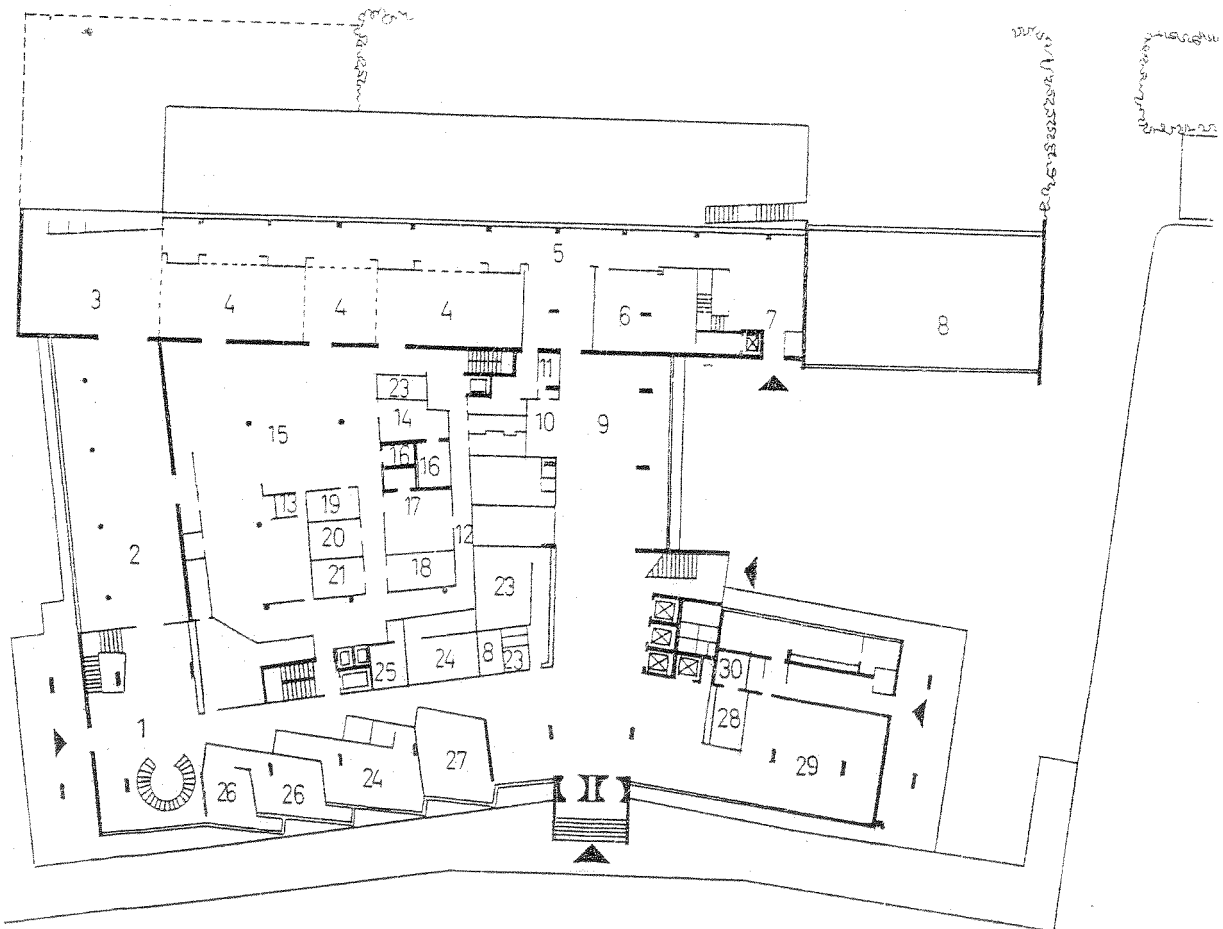
Capacitate: 648 paturi, 775 locuri restaurant

Vedere din restaurant.





b. Plan etaj curent: 1 — apartamente; 2 — camere studio; 3 — rufe curate; 4 — rufe murdare; 5 — oficiu; 6 — servicii.



a. Plan parter: 1 — foyer; 2 — restaurant; 3 — ring de dans; 4 — sala de banchete; 5 — colonade; 6 — bar; 7 — foyer; 8 — expoziție; 9 — salon; 10 — bar; 11 — depozite; 12 — grup sanitar personal; 13 — spălător; 14 — bucatărie rece; 15 — bucatărie; 16 — camere frigorifice; 17 — preparare carne; 18 — preparare pește; 19, 20, 21 — preparare diverse; 22 — centrala telefonică; 23 — recepție; 24 — ghișeu bancă; 25 — ziare; 26 — coafor; 27 — cofetărie; 28 — garderobă; 29 — birou de voiaj; 30 — bagaje.

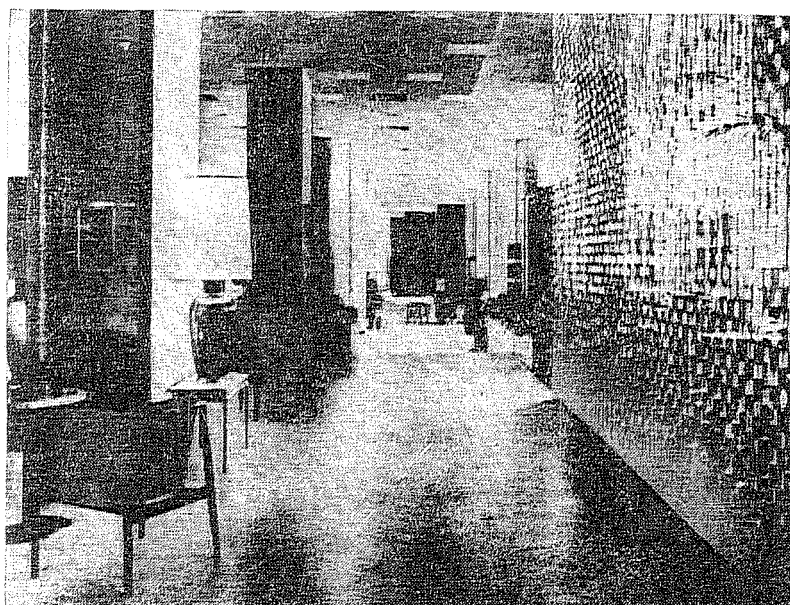
Vedere de ansamblu.

HOTEL INTERNAȚIONAL — VIENA — AUSTRIA

arh. Appel, Jaksch, Hellobird,
Rood

Hotelul a fost realizat în 1964 și are o capacitate de 923 paturi în 495 camere și 597 locuri în spații de consumație. S-au prevăzut trei intrări pentru oaspeți în fațada principală și în spate o intrare de serviciu cu rampă de descărcare.

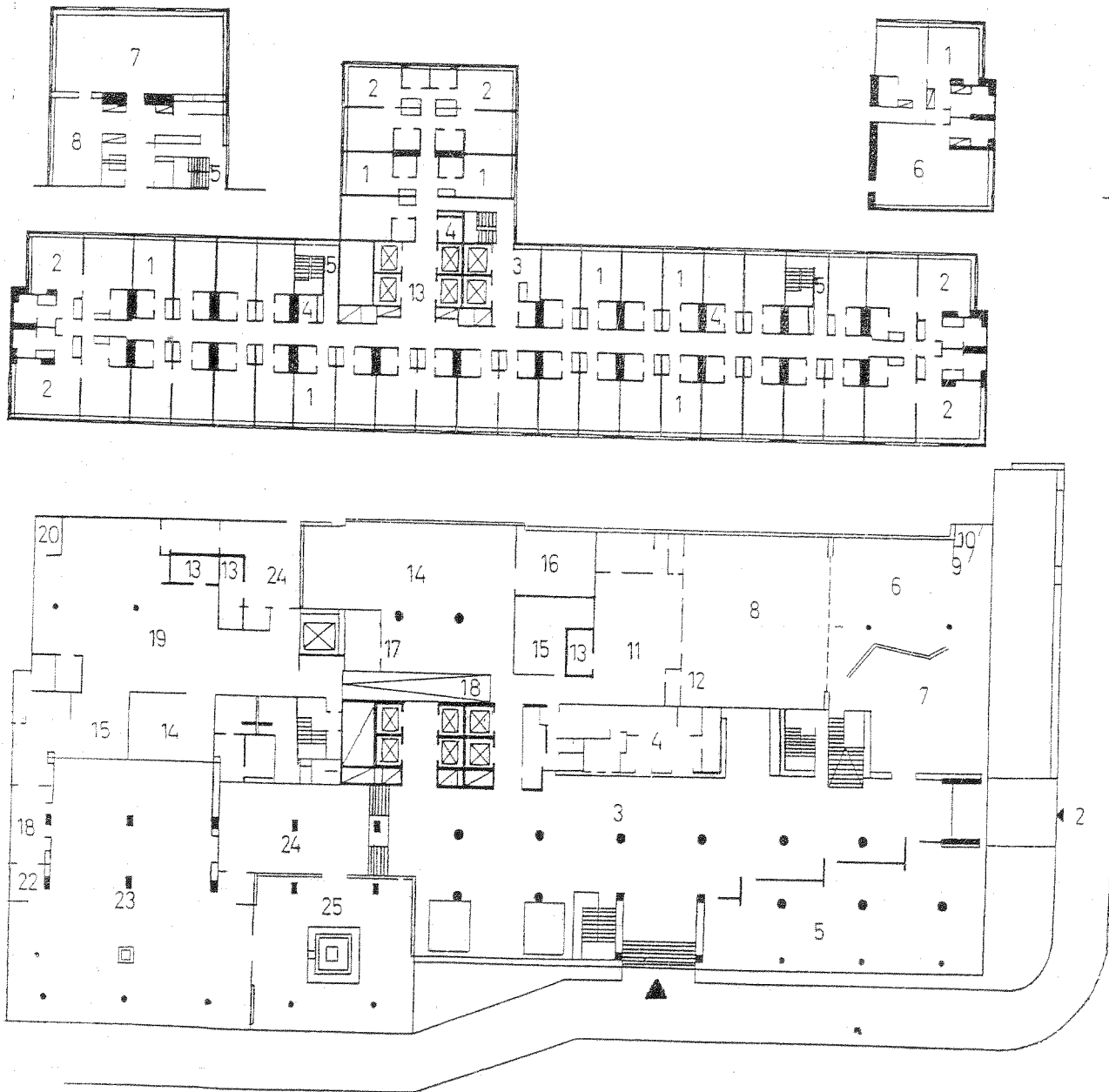
Subsolurile 3 și 2 cuprind garaje legate prin lifturi, direct de holul de recepție. Subsolul 1 însumează un grup de servicii pentru oaspeți, cu frizerie, coafură, salon de cosmetică, magazine și vestiare pentru personal. Parterul cuprinde holul cu recepția, restaurantele cu 2 bucătării și sala de mese pentru personal; în spate se află spații de deservire a unui patinoar alăturat hotelului. La mezanin a fost amplasată o mare sală de banchete și recepții, cu bucătărie proprie. La etajul 1, pe lângă camerele studio, se află și un cabinet medical și locuința directorului. Etajele de cazare au o lungime de 90 m; la ambele capete sînt amenajate câte un apartament.

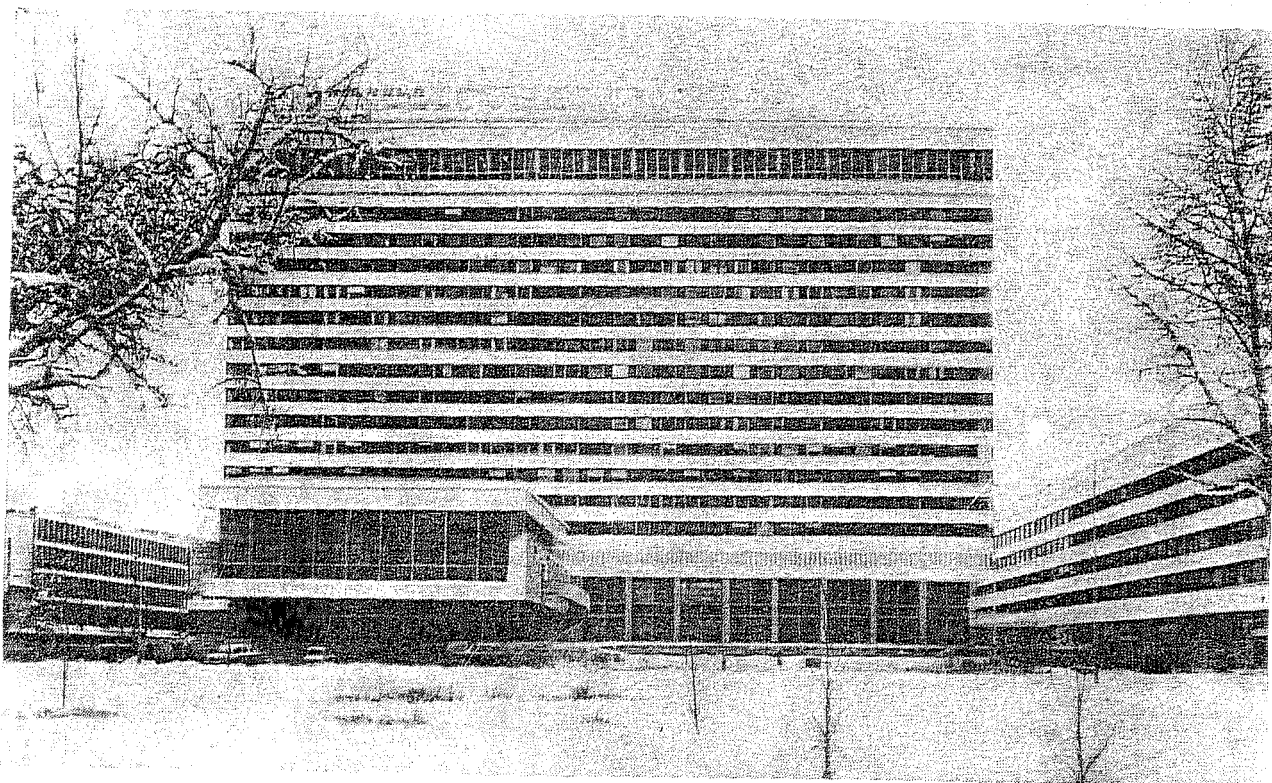


Holul principal.

Plan parter: 1 — intrare principală; 2 — intrare laterală; 3 — hol; 4 — recepție; 5 — comert; 6 — cafenea; 7 — bar; 8 — cafenea; 9 — casă; 10 — garderobă; 11 — alimente; 12 — servicii; 13 — cameră frigorifică; 14 — spălator; 15 — servicii; 16 — restaurant; 17 — oficii; 18 — culoar de serviciu; 19 — bucătărie; 20 — bucătar șef; 21 — bucătărie; 22 — restaurant; 23 — bar de noapte; 24 — foyer; 25 — saion.

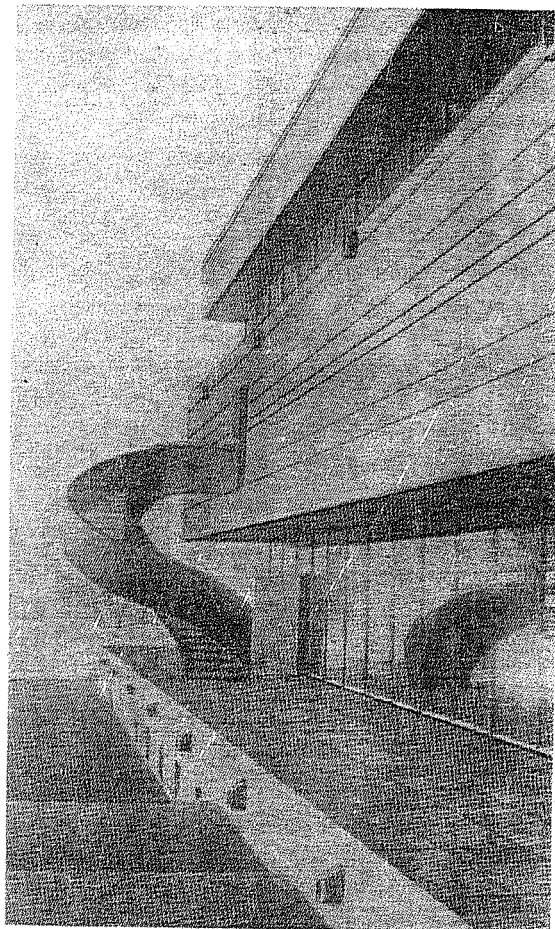
Plan etaj curent: 1 — cameră; 2 — apartament; 3 — oficiu; 4 — baie; 5 — scară; 6 — apartament mare; 7 — saion; 8 — sufragerie.





Fațada principală.

Detaliu de fațadă.



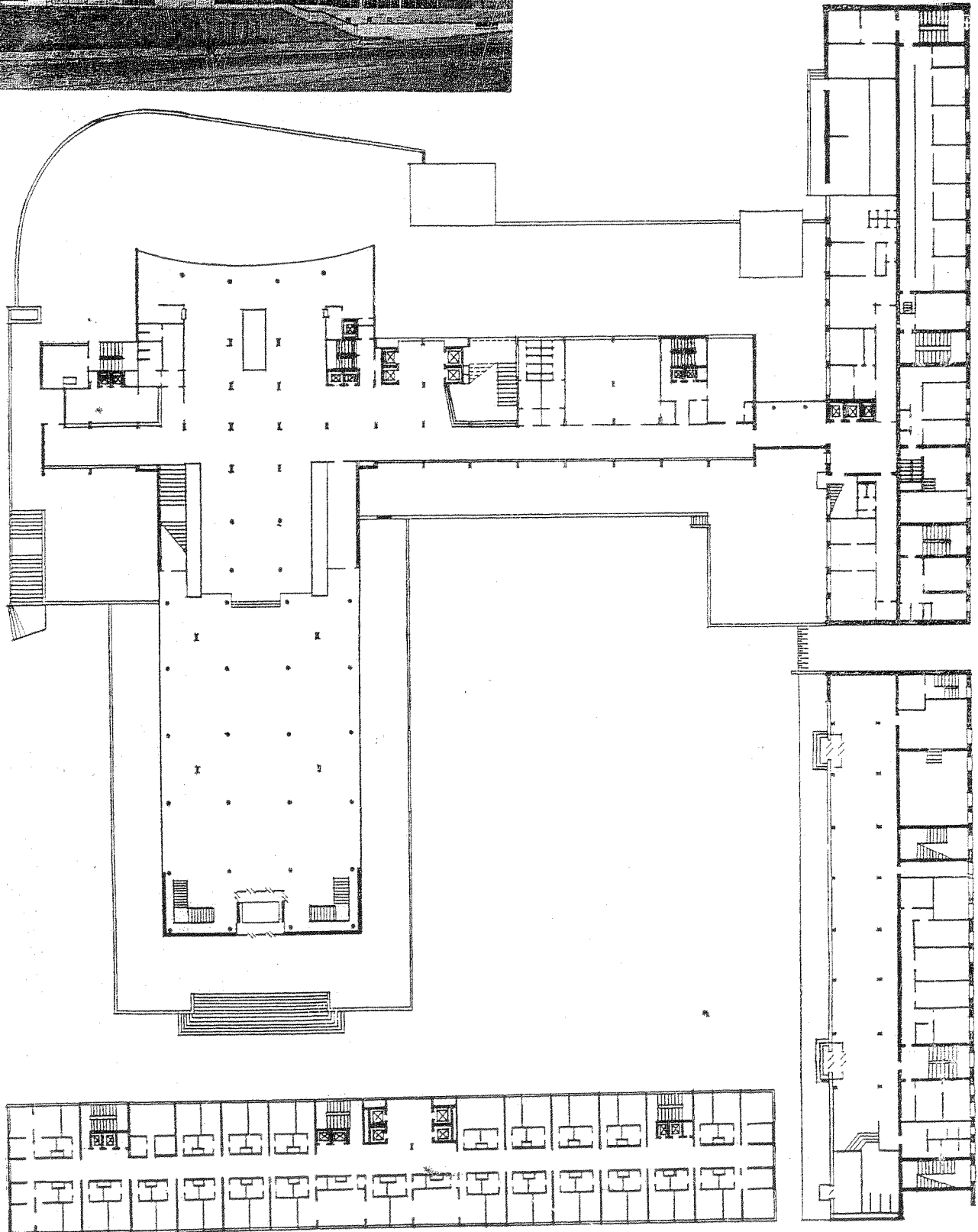
HOTEL SOVETSKAIA —
 LENINGRAD — U.R.S.S.
 arh. A. I. Moceret

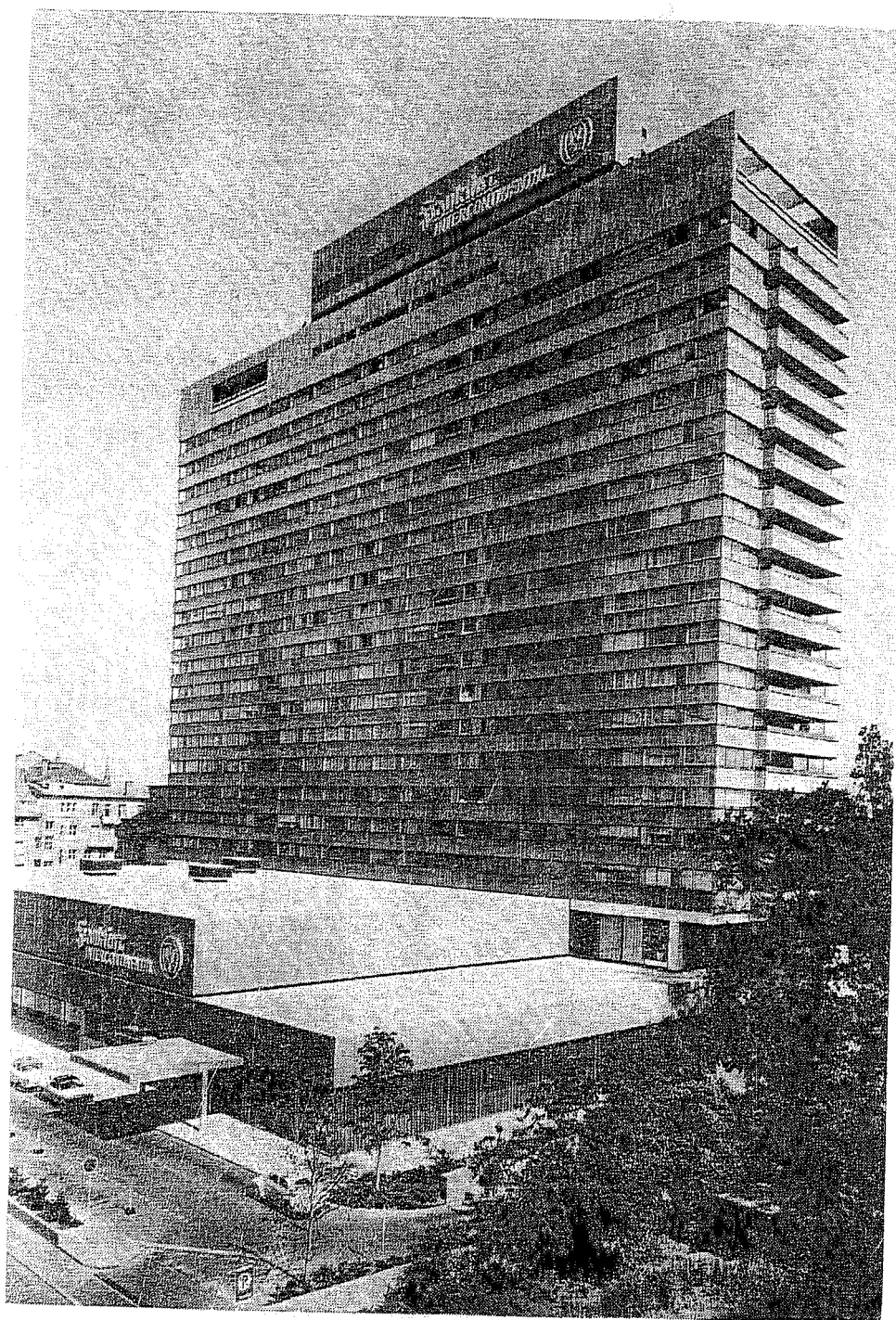
Amplasat pe bulevardul Lermontov are una din fațade orientate spre riul Fontanka. Este un ansamblu compus din 3 corpuri legate între ele, cu elemente variate de fațadă. Capacitatea totală este de 421 camere de 1 pat și 238 camere cu 2 paturi; cazarea este rezolvată într-o bară compactă cu 13 niveluri. Camerele sînt relativ mici, însă toate dispun de un grup sanitar complet. Pentru deservirea clienților, la fiecare al doilea nivel s-a prevăzut cîte un mic bufet, cu caracter mai intim.

Fațade laterale.



Planul ansamblului la nivelul parterului.
Planul etajului curent al corpului de cazare.





Vedere de ansamblu

HOTEL INTER-
CONTINENTAL —
FRANKFURT/MAIN
— R.F.G.
arh. Apei Becker

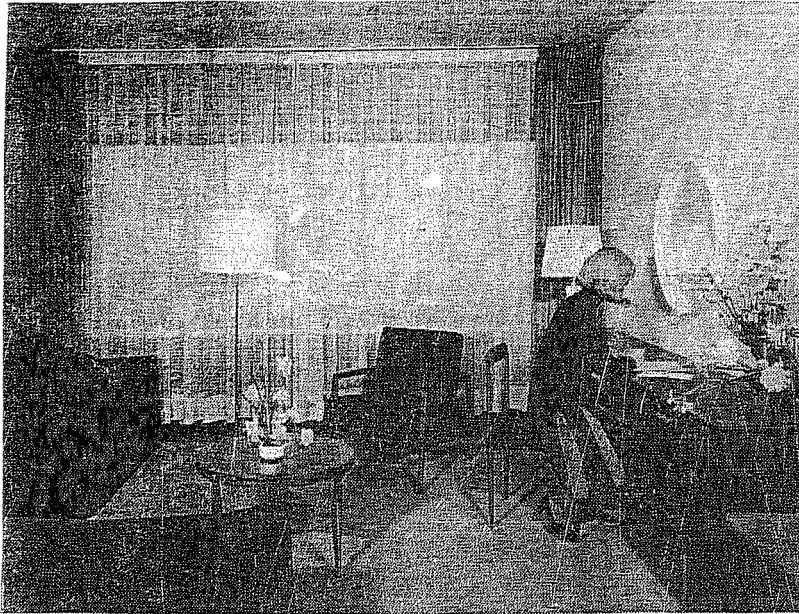
Planul acestui hotel este conceput pe două direcții: una verticală a cazării și alta orizontală a spațiilor comune și a serviciilor. Blocul turn cu cele 22 etaje este deservit de 4 ascensoare a câte 20 persoane și 2 ascensoare de mărfuri și

bagaje. Toate camerele sînt dotate pentru a fi folosite de către una sau două persoane. Apartamentele amplasate pe fațadele înguste, au o suprafață de 36 m² și 64 m².

Holul de la parter permite accesul la un restaurant principal (56 locuri), o braserie și un bar. Includerea magazinelor în hol s-a făcut numai prin prevederea de pereți despărțitori ușori și prin vitrine, ele devenind astfel componente nemijlocite ale holului. La etajul 1 este o sală de festivități, iar la ultimul etaj, sînt două săli de reuniuni cu câte 90 locuri fiecare, un bar (25 locuri), un restaurant (90 locuri) și o cafenea cu ring de dans (100 locuri).

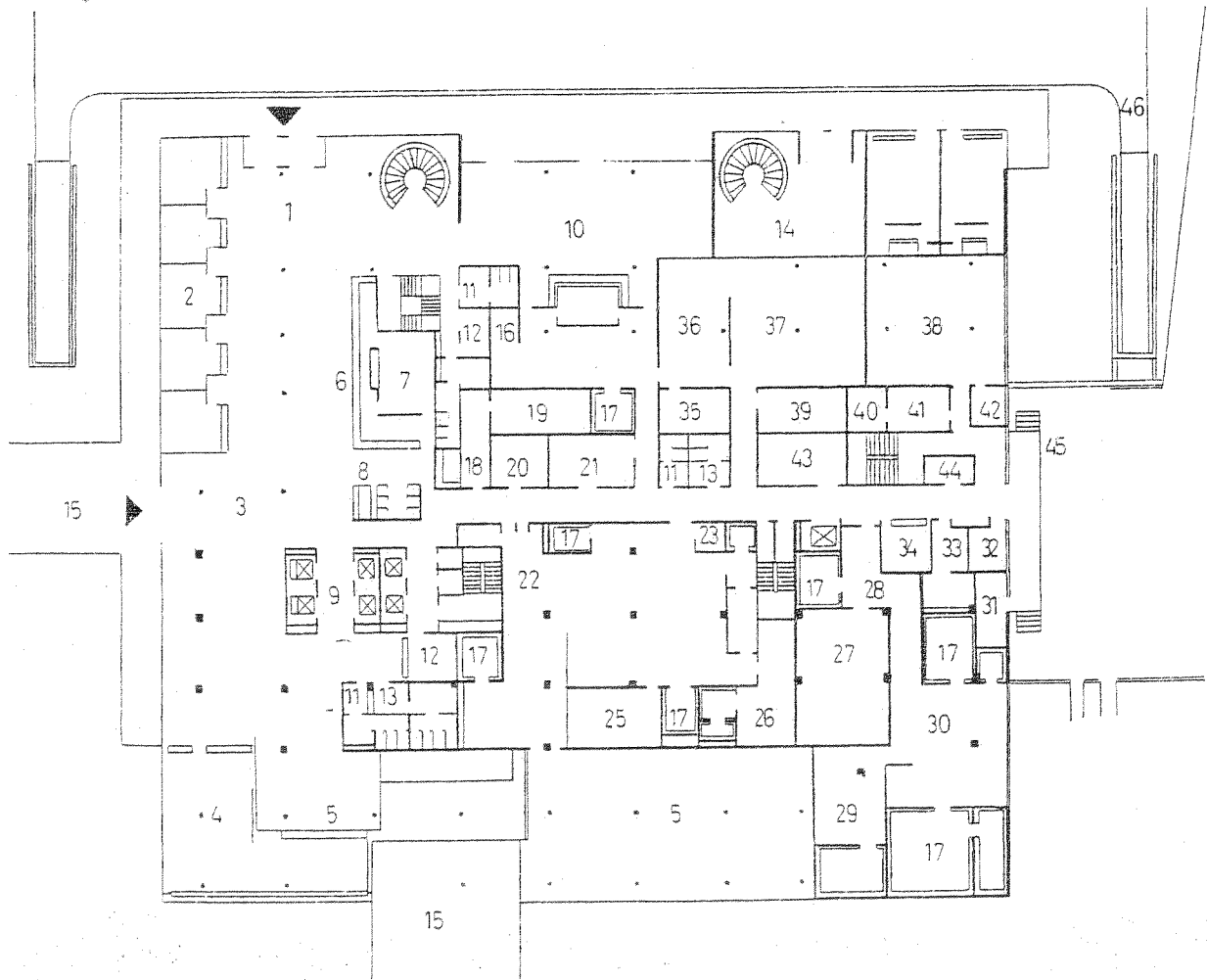
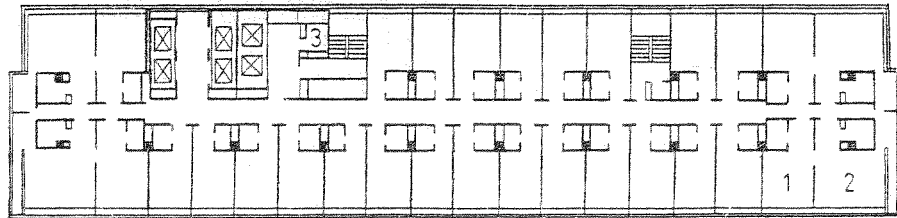
Execuția 1961—1963.

Capacitatea 963 paturi, 1300 locuri în săli.

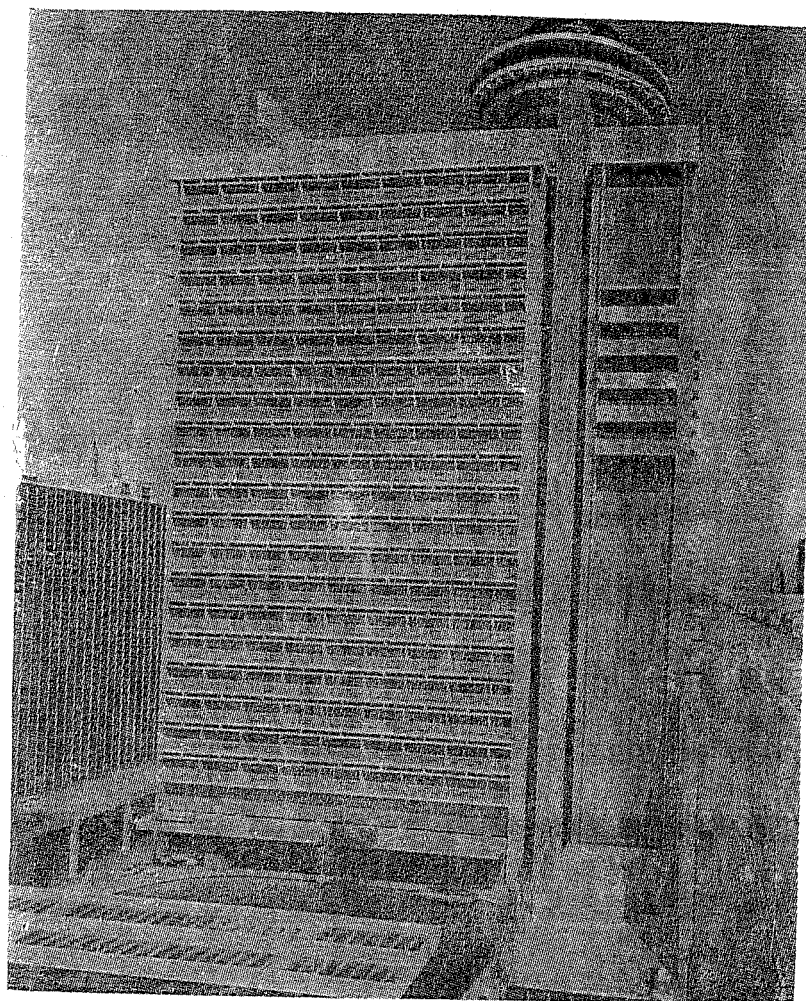


Plan parter: 1 — hol; 2 — magazine; 3 — salon; 4 — bar; 5 — restaurant; 6 — recepție; 7 — birou; 8 — ziare; 9 — ascensoare; 10 — braserie; 11, 12, 13 — grup sanitar; 14 — intrare în sala de bal; 15 — terasă; 16 — cofetărie; 17 — cameră frigorifică; 18 — birou; 19 — servicii; 20 — depozit; 21 — servicii de etaje; 22 — bucătărie; 23 — bucătar șef; 24, 25 — spălător; 26, 27 — depozite; 28 — primire; 29 — băuturi; 30 — preparatii; 31 — compresor; 32 — depozit intermediar; 33 — deșeuri; 34 — odihnă; 35 — spălător; 36 — bucătărie personală; 37 — sala de mese personal; 38 — contabilitate; 39 — birou; 40 — șef personal; 41 — birou; 42 — caserie; 43 — șef depozit; 44 — control; 45, 46 — curte de serviciu; 47 — intrare garaj.
Plan etaj curent: 1 — camere studio; 2 — apartamente.

Interiorul unei camere.



Fațada principală cu restaurantul
de la ultimul nivel.



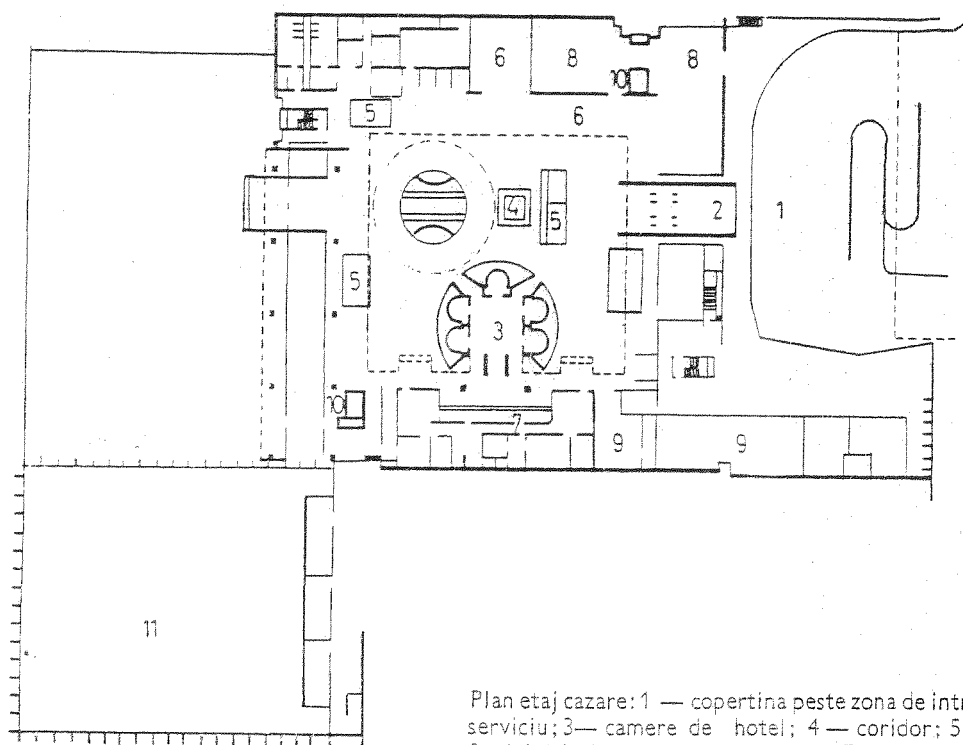
Arhitectul consideră că un hotel este un mic oraș, trebuind să cuprindă deci tot ceea ce este necesar pentru viața acestuia; mai ales în condițiile nefavorabile care caracterizează mediul din zonele centrale urbane, hotelul trebuie să preia o parte din funcțiunile spațiilor stradale și ale piețelor orașenești.

Astfel, în afară de cele 1192 paturi din 800 camere, hotelul cuprinde o sală de dans cu o capacitate de 2 500 persoane, magazine, tonete comerciale, saloane de cosmetică și coafură, birourile unor agenții de transport aerian și auto, precum și circa 3 000 plante și flori. Caracteristica o constituie dispunerea diverselor funcțiuni în jurul unei curți interioare, acoperite și amenajate ca o piață, cu plante și fântâni arteziene și completată cu grupuri de scaune și bănci ca într-un parc.

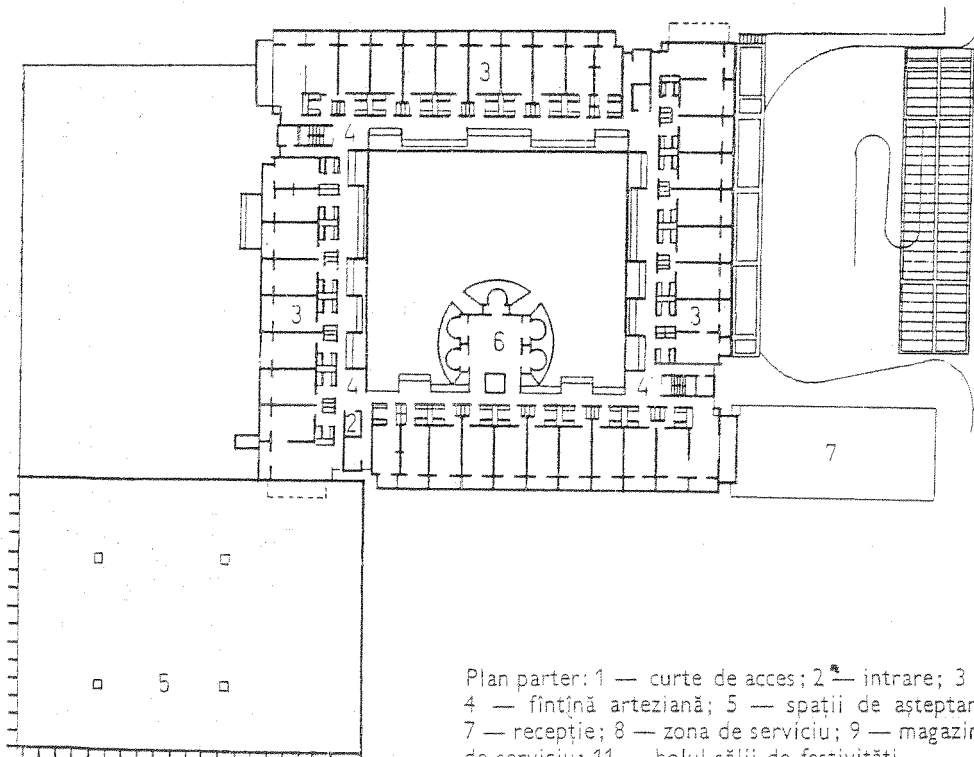
Această „piață”, limitată de restaurant, recepție, și zonele de serviciu, și de unde pornesc scările și ascensoarele, reprezintă pentru oaspete imaginea vieții urbane. Prin scări vizitatorul coboară la nivelurile inferioare unde se găsesc sălile de expoziții și reuniuni, sălile de club, piscina, restaurantul și sala de dans. Un turn de ascensoare permite accesul la cele 20 etaje de cazare, și la un restaurant situat deasupra hotelului propriu-zis.

Hoiul înalt de 21 etaje și cu un volum de 80 000 m³ a pus probleme dificile de climatizare, care s-au rezolvat prin introducerea unui etaj tehnic, imediat deasupra nivelului de intrare.

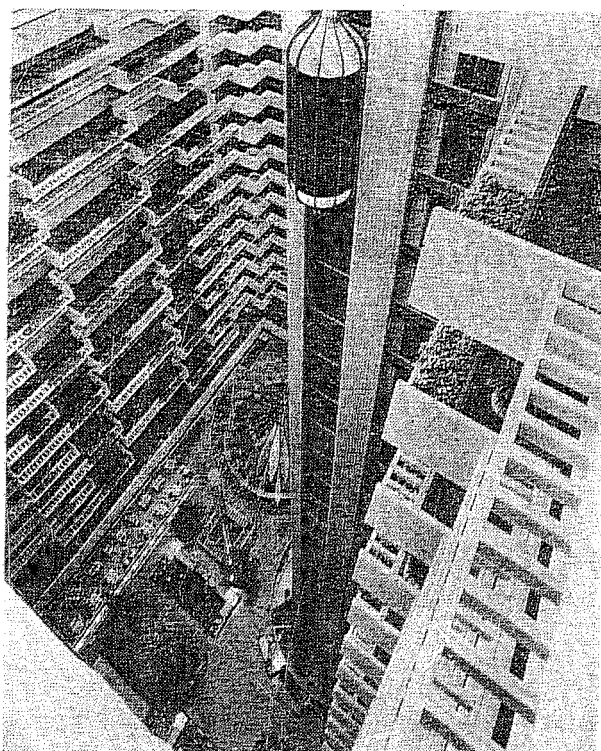
HOTELUL REGENCY HIATT
HOUSE — ATLANTA — S.U.A.
arh. John Portman



Plan etaj cazare: 1 — copertina peste zona de intrare; 2 — ascensor de serviciu; 3 — camere de hotel; 4 — coridor; 5 — acoperișul sălii de festivități; 6 — ascensoare publice; 7 — acoperiș magazine.



Plan parter: 1 — curte de acces; 2 — intrare; 3 — grup ascensoare; 4 — fântână arteziană; 5 — spații de așteptare; 6 — restaurant; 7 — recepție; 8 — zona de serviciu; 9 — magazine; 10 — ascensoare de serviciu; 11 — holul sălii de festivități.

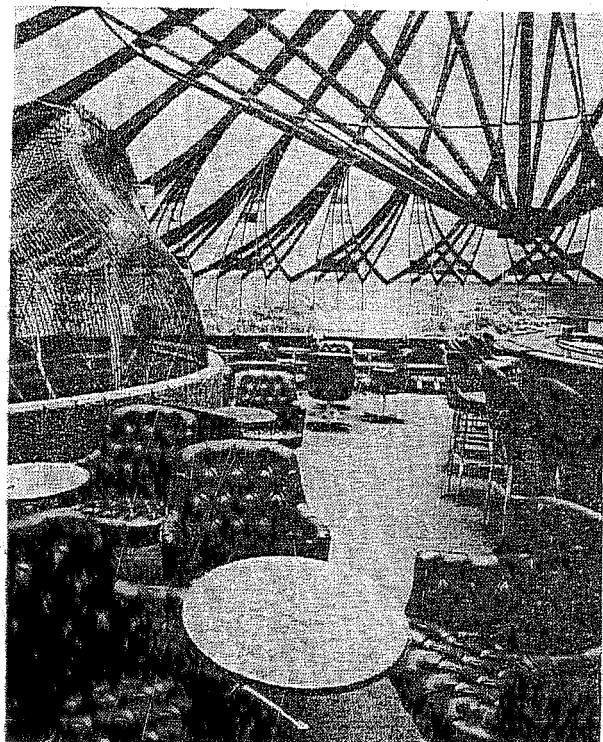


Vedere în hol de la etajul 17.

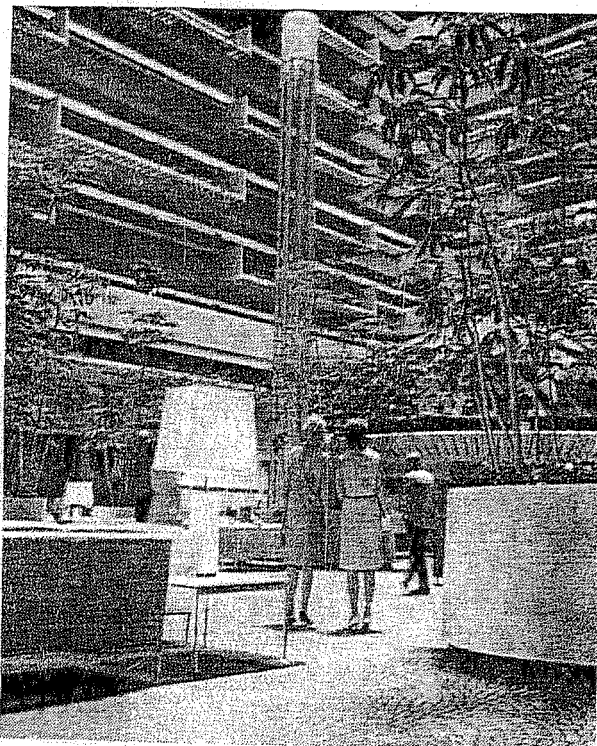


Grădina interioară.

Restaurantul suspendat pe cabluri de oțel
în holul principal.



Holul interior cu recepția și restaurantul.



Vedere de ansamblu



HOTEL ROYAL
OSAKA — JAPONIA
arh. Isoya Yoshida

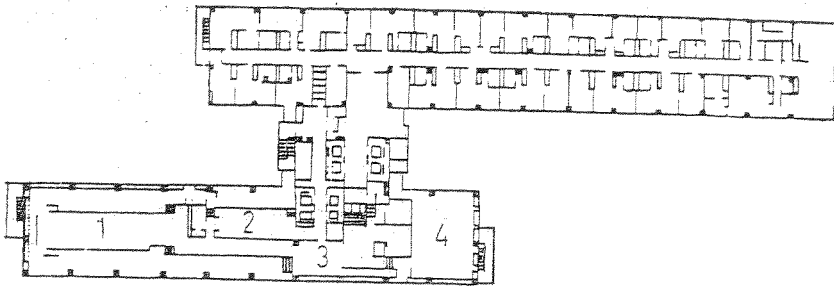
Înscriindu-se printre marile hoteluri din Japonia, care au apărut abia după cel de-al doilea război mondial, hotelul Royal are o capacitate de 1244 locuri, în 875 camere. Volumul principal de cazare, în formă de H, se ridică pe 13 niveluri peste spațiile comune și serviciile dezvoltate pe plan orizontal. Terenul îngust de care s-a dispus, a obligat la unele soluții mai dificile de acces la hotel și în parcajul pentru 300 automobile.

Remarcabilă este toată decorația interioară tratată în stilul artei populare japoneze.

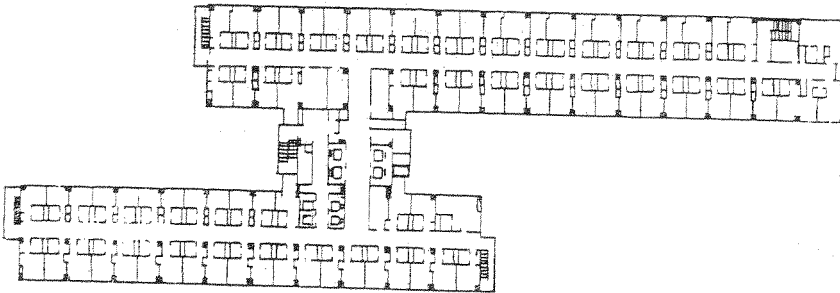
Cameră de 1 persoană	573 — 65,0%	Suprafața teren	8 460 m ²
Camere de 2 persoane	47 — 5,4%	Suprafața construită	5 220 m ²
Studiouri	70 — 8,0%	Suprafața desfășurată	54 385 m ²
Camere cuplate	156 — 18,4%	Suprafața construită/pat	62 m ²
Apartamente	22 — 2,5%	14 niveluri peste teren	
Camere în stil japonez	7 — 0,7%	2 subsoluri	
Total	875 — 100%	4 etaje tehnice peste acoperiș	



Intrarea principală.

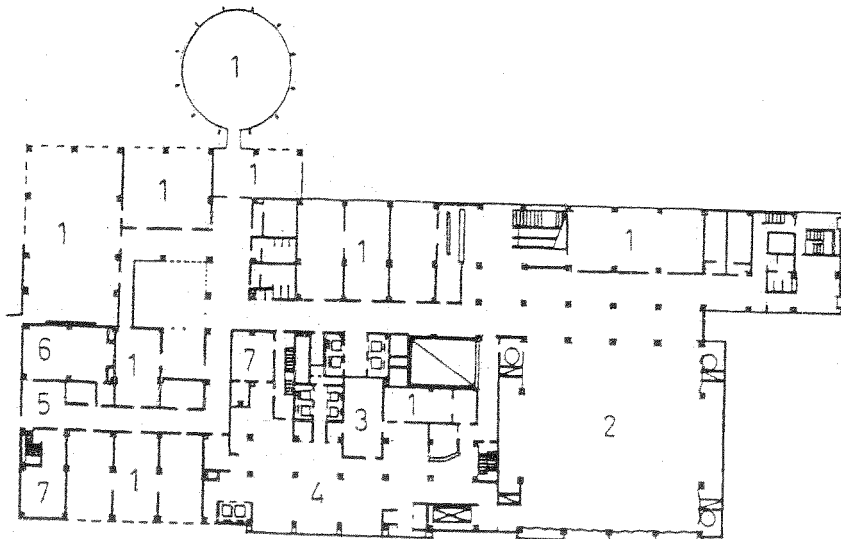
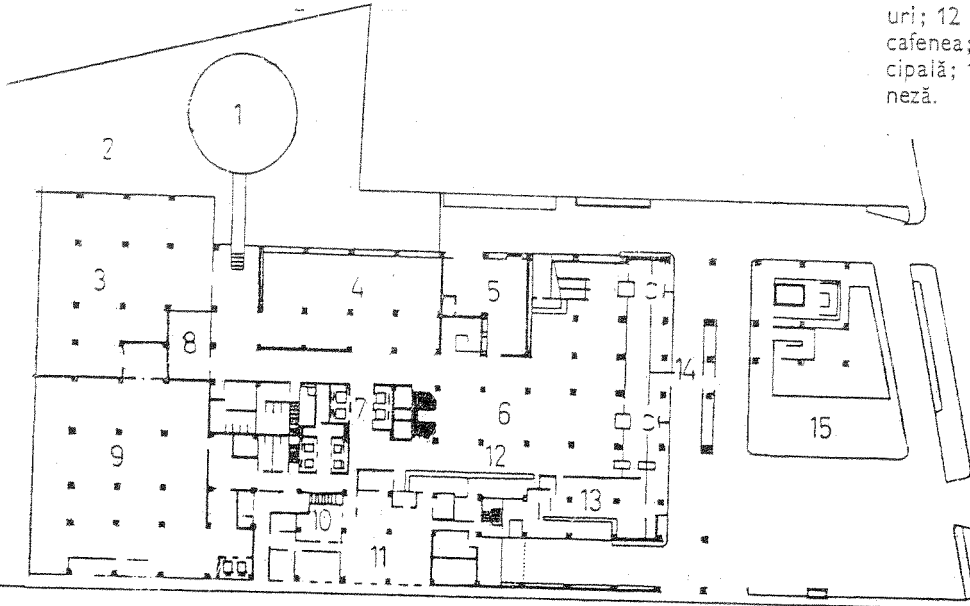


Plan etajul 14: 1 — restau-
rant; 2 — bucătărie; 3 — hol;
4 — sală de mese.

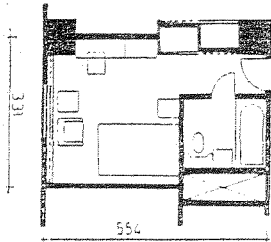
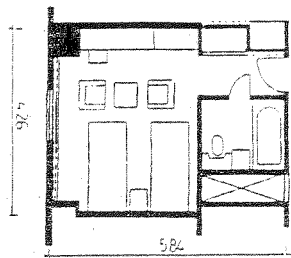


Plan etaj curent.

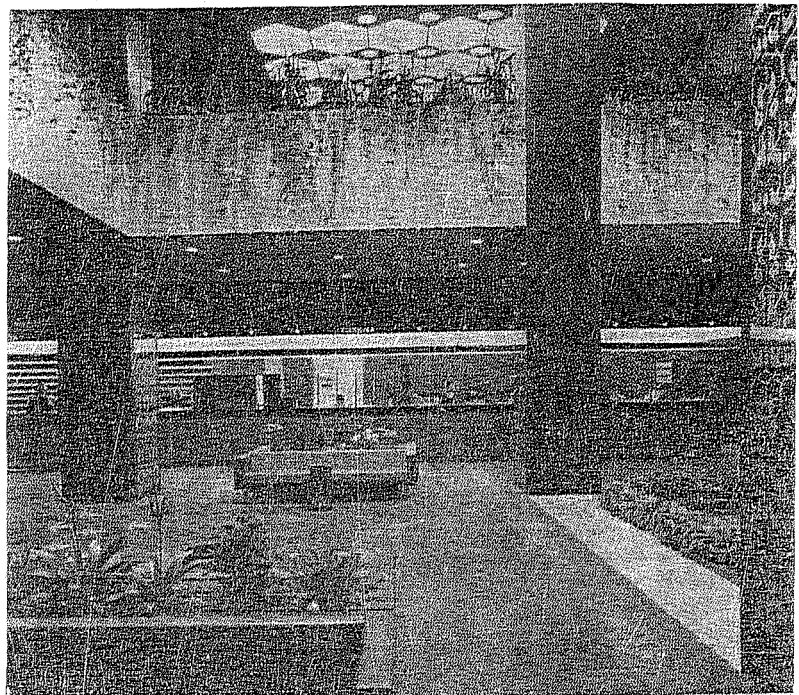
Plan parter: 1 — rotondă
bar; 2 — grădină în stil japo-
nez; 3 — salon oficial;
4 — hol; 5 — bar; 6 — foa-
ier; 7 — baterie lifturi;
8 — curte; 9 — bucătărie;
10 — director; 11 — biro-
uri; 12 — recepție; 13 —
cafenea; 14 — intrare prin-
cipală; 15 — grădină japo-
neză.



Plan etajul 1: 1 — salon
banchete; 2 — salon princi-
pal de banchete; 3 — oficiu;
4 — bucătărie; 5 — hol;
6 — salon pentru celebrarea
căsătoriilor; 7 — depozit.

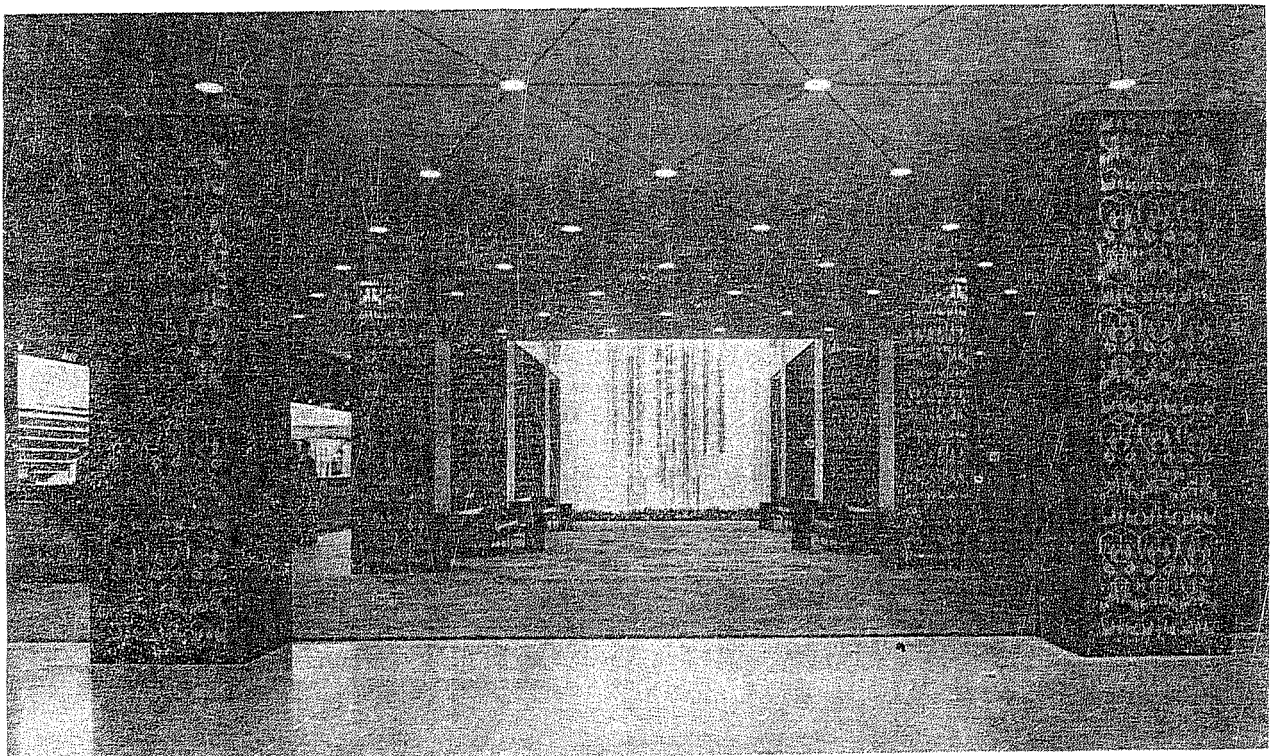


Tipuri de camere.



Holul principal.

Recepția văzută din hol.





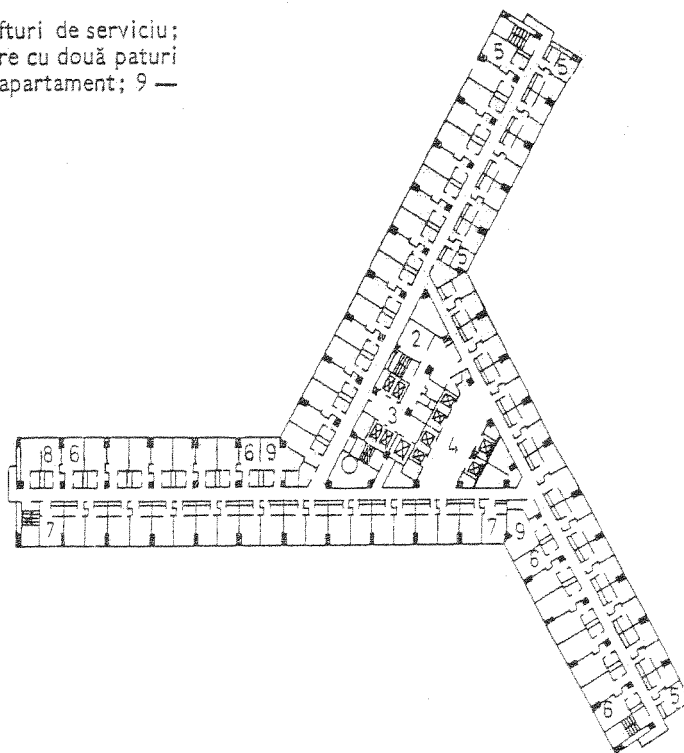
Fațada pe latura restaurantului.

HOTEL NEW OTANI — TOKYO — JAPONIA
arhitectura: Taisei Construction Co. Ltd

Este cea mai înaltă construcție și în același timp cel mai mare hotel din Japonia: 1 058 camere repartizate pe 17 niveluri.

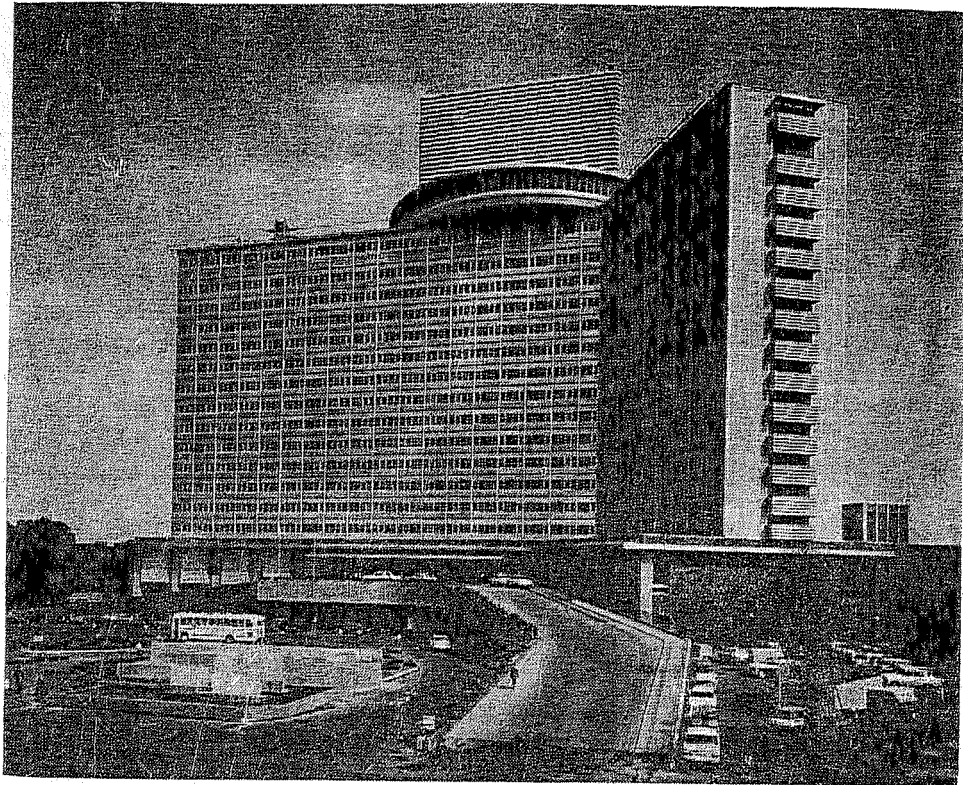
Planul de bază este un Y format dintr-un miez central cu trei aripi. Cazarea, amplasată la etajele 2—15, este compusă din camere cu travee standard de 3,55 m, diferitele clase depinzând de adâncimea lor variabilă. Clădirea include un mare număr de saloane de restaurant (primul nivel), săli de distracții, saloane și holuri (etajele 16 și 17), care constituie astăzi sursa majoră a veniturilor la majoritatea hotelurilor japoneze. La ultimul nivel se află un mare salon circular rotativ, care beneficiază de o frumoasă perspectivă a orașului.

Etaj curent: 1 — personal; 2 — rufe; 3 — lifteri de serviciu;
 4 — hol; 5 — camere cu un pat; 6 — camere cu două paturi
 cuplate; 7 — camere cu două paturi; 8 — apartament; 9 —
 cameră specială cu două paturi.

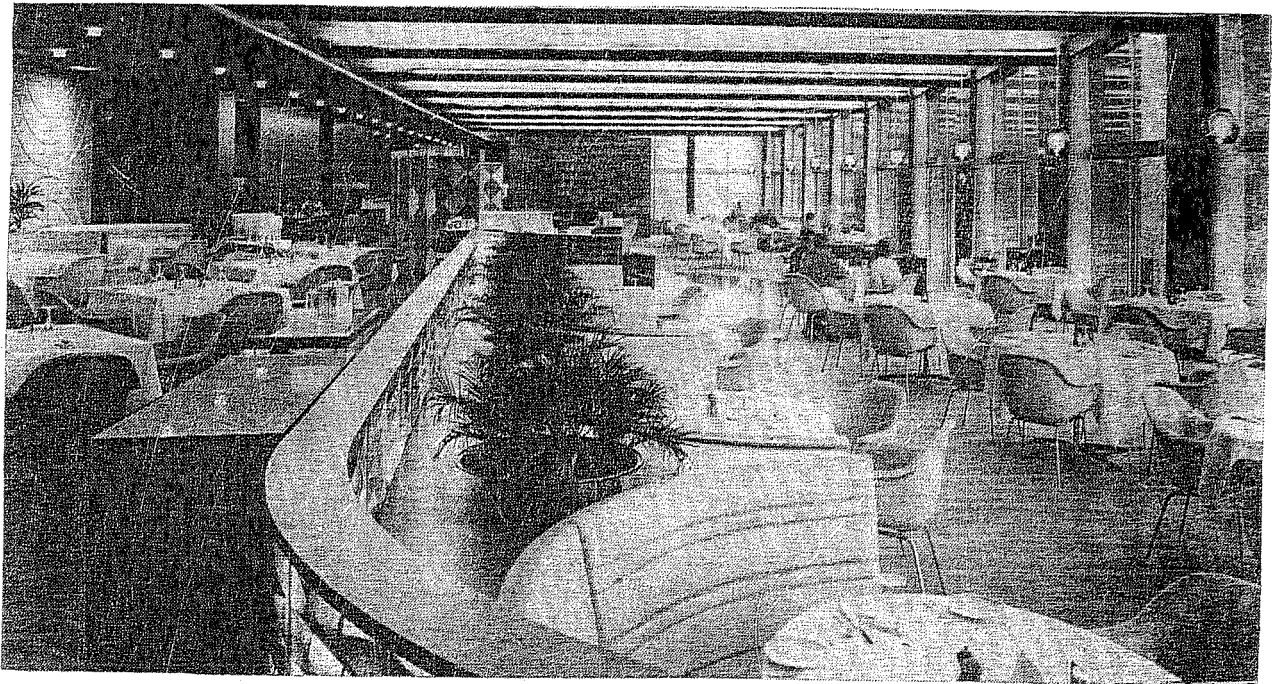


Plan etaj: 1 — hol intrare principală; 2 — recepție;
 3 — birou; 4 — magazin; 5 — depozit; 6 — hol; 7 —
 restaurant chinezesc; 8 — barul principal; 9 — bucătărie
 principală; 10 — restaurant; 11 — hol peste banchete;
 12 — grătar; 13, 14 — magazine; 15 — cafenea; 16 —
 salon restaurant; 17 — garderobă.

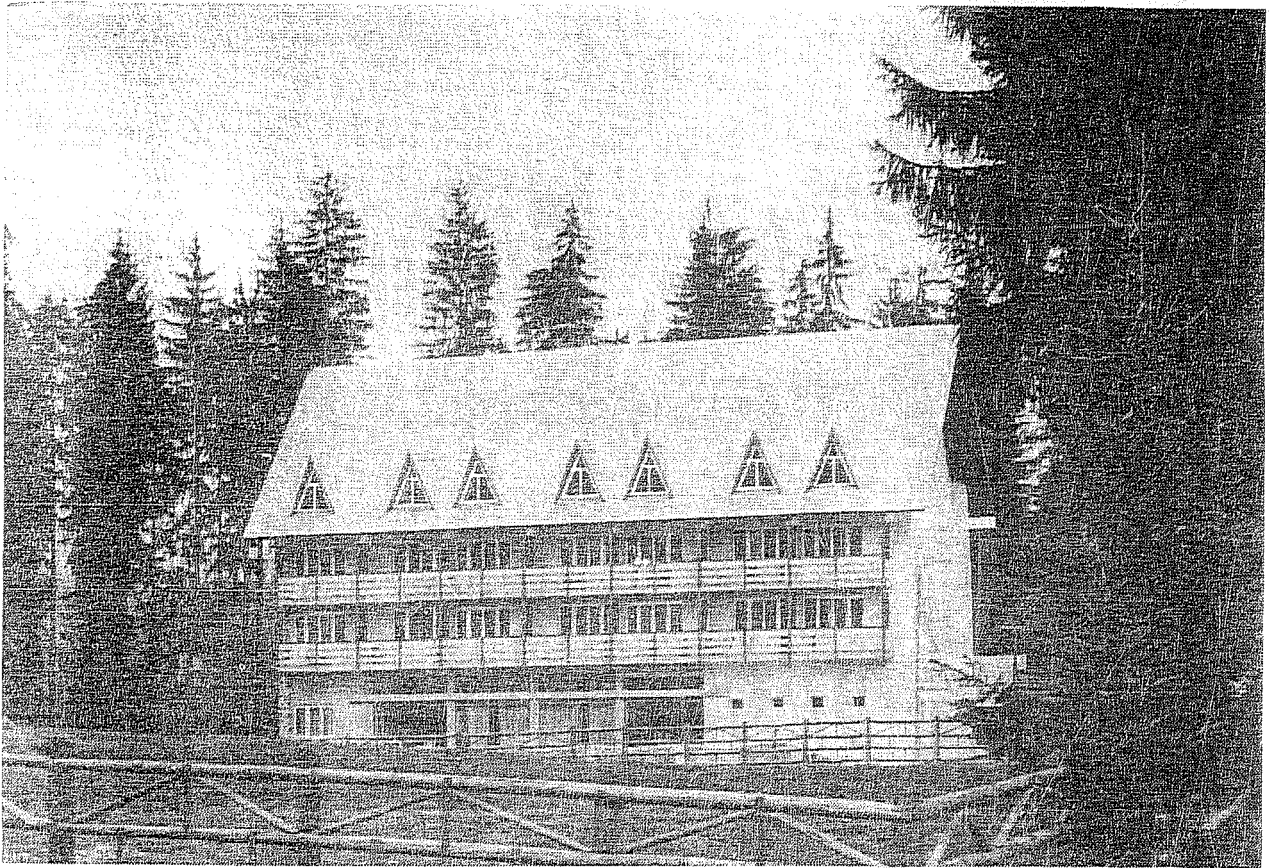
Vedere generală.



Interiorul restaurantului.

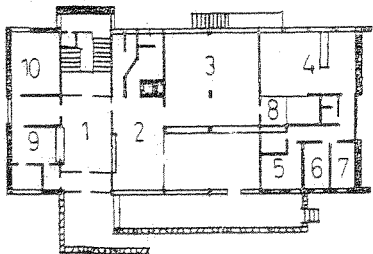
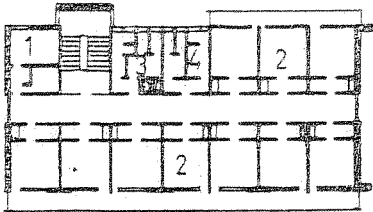


HOTELURI SEZONIERE



Vedere de ansamblu.

Plan etaj: 1 — cameră 1 pat; 2 — camere 2 paturi; 3, 4 — grupuri sanitare.



Plan parter: 1 — hol de intrare; 2 — salon; 3 — restaurant; 4 — bucătărie; 5, 6, 7 — depozite; 8 — oficiu; 9 — recepție; 10 — administrație.

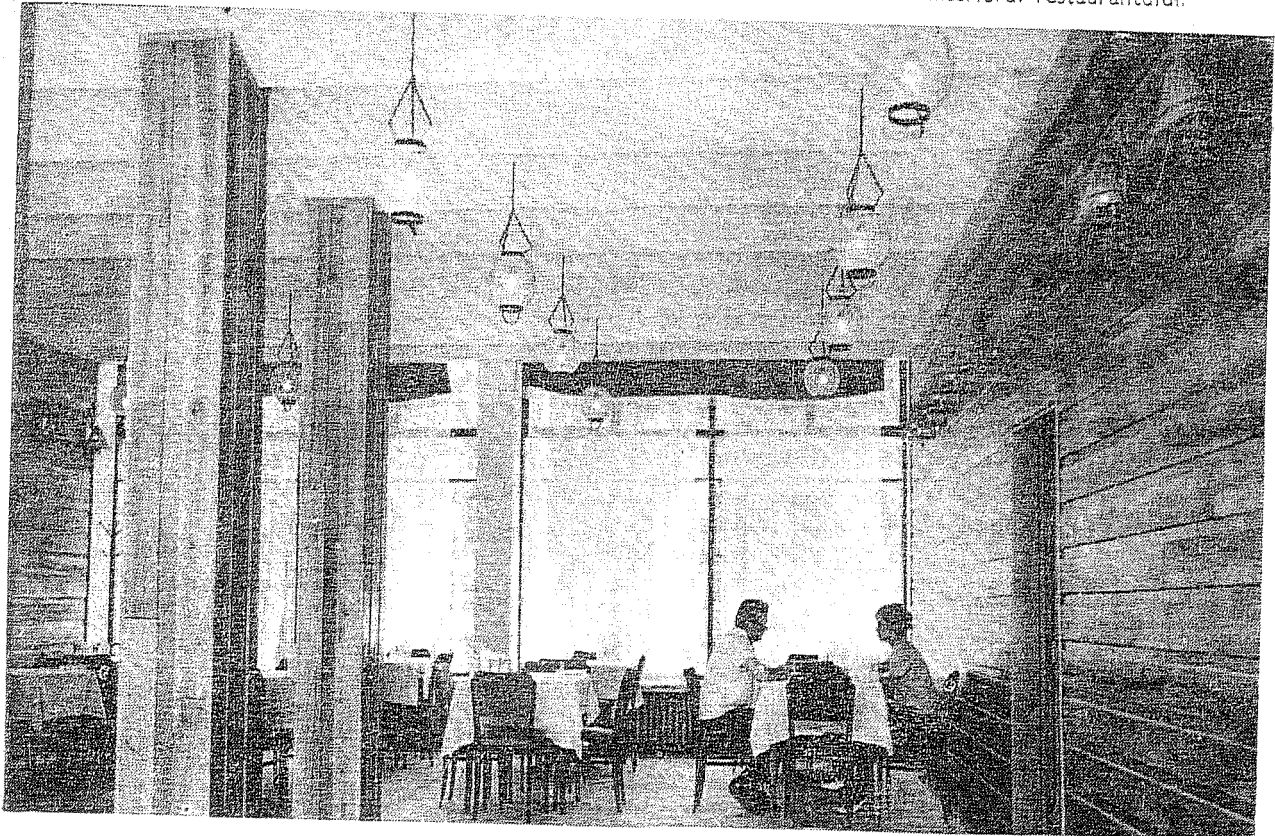
CABANA IZVOARE
BAIA MARE — ROMÂNIA
arh. Viorel Neaga

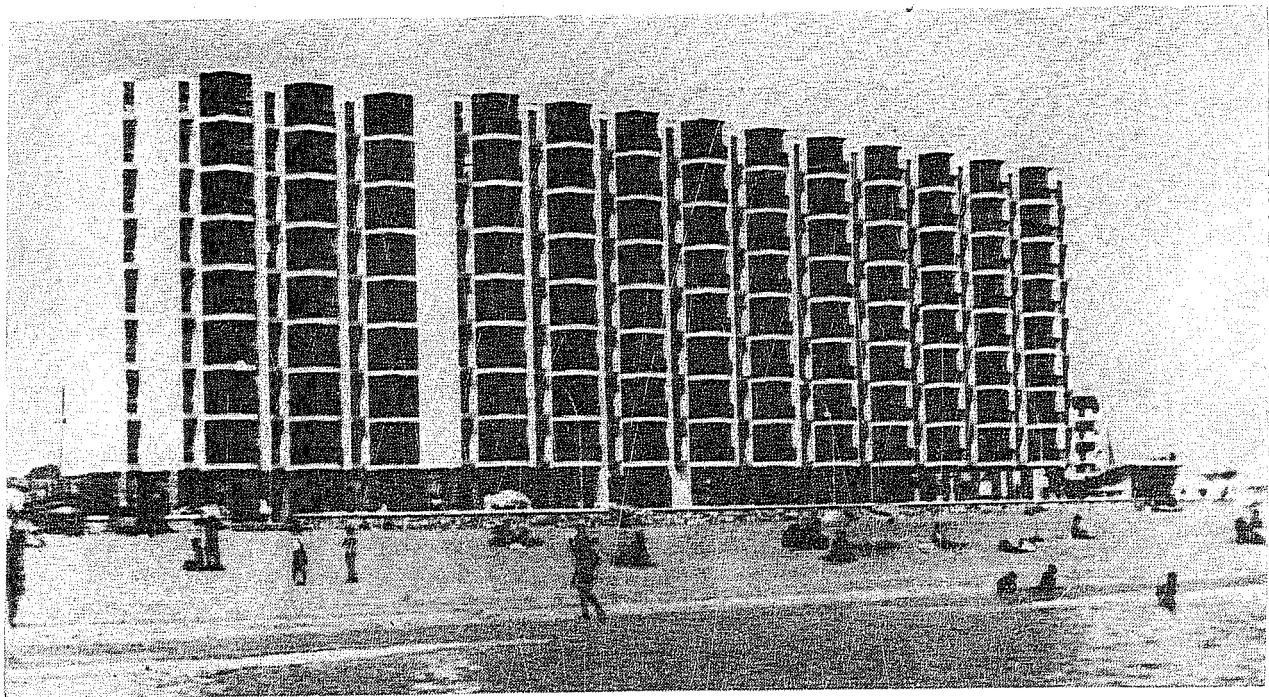
Cabana are o capacitate totală de 96 locuri de cazare și 80 locuri în restaurant. Amplasată la o altitudine de circa 1 000 m, în masivul Gutin, asigură cazarea turiștilor ce vin să viziteze noile lacuri de acumulare create. A fost dată în funcțiune în anul 1969.



Fațada principală.

Interiorul restaurantului.





Fațada spre mare.

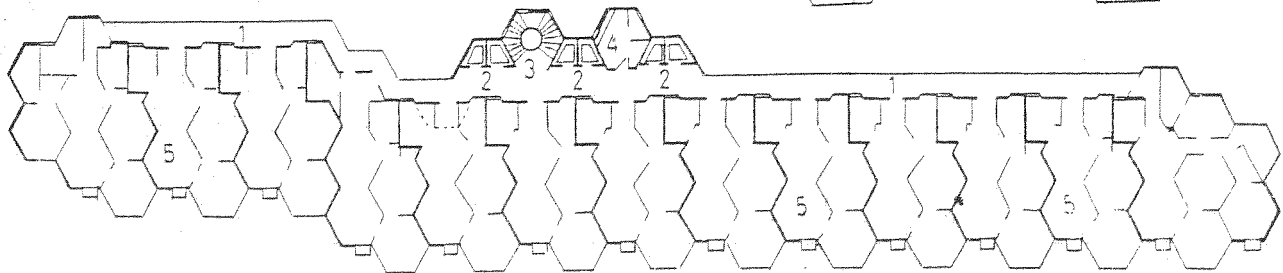
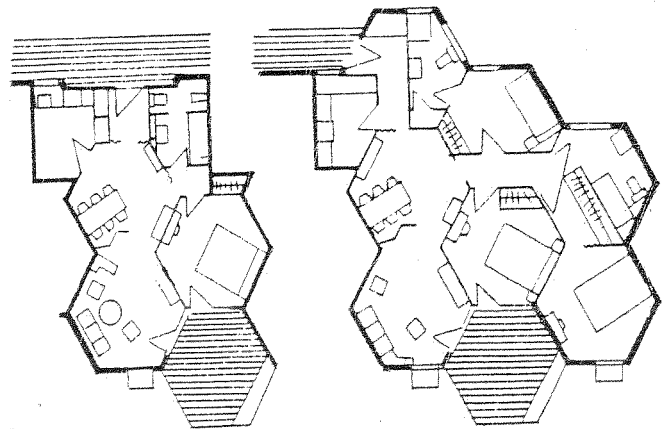
HOTEL CU APARTAMENTE LA PERLA 3
— FUENGIROLA — COSTA DEL SOL —
SPANIA

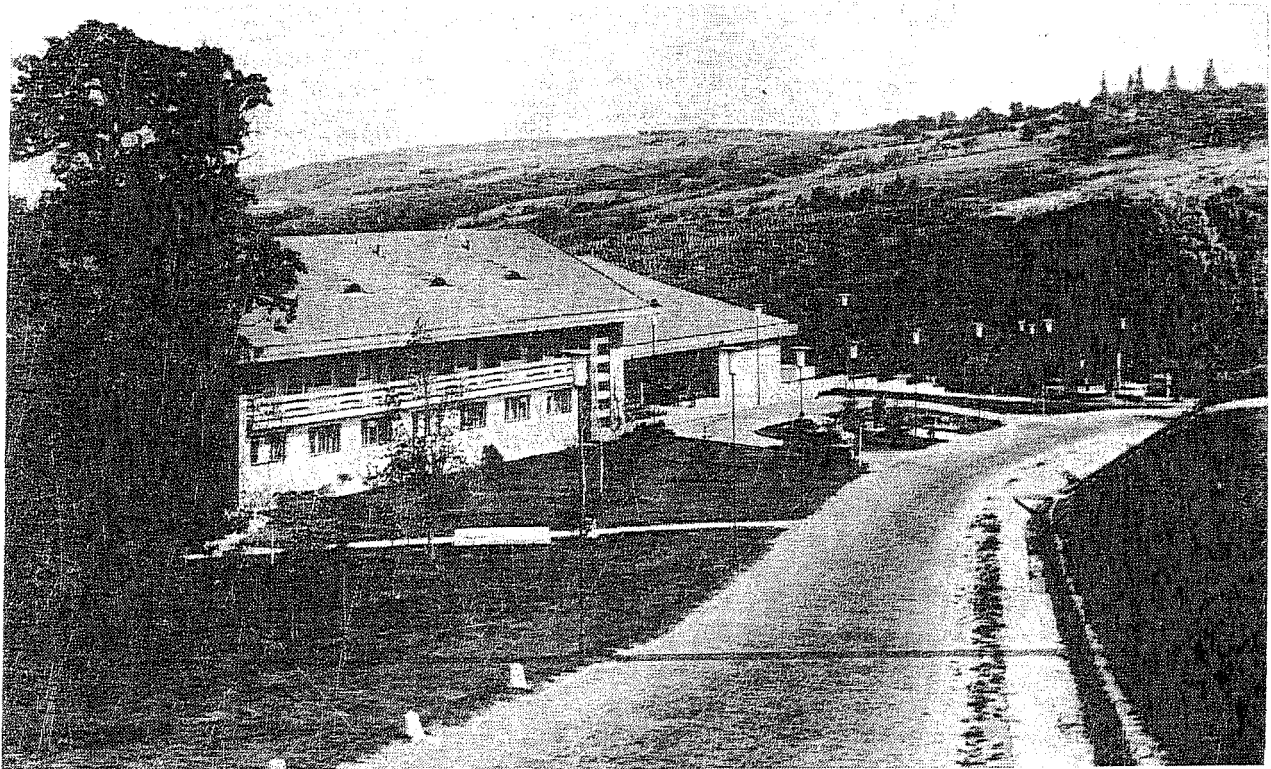
arh. Don Ignacio Dosao Orduna

Clădirea care se întinde pe un front de 82 m și cuprinde 104 apartamente, repartizate câte 13 pe fiecare din cele 8 etaje. Ele au o componență variată, fiind în general de un confort ridicat. Accesul se face pe un culoar exterior, deservit de 6 ascensoare. În afara spațiului ocupat de hol și de serviciile de recepție, restul parterului este deschis, folosind ca parcaj. Construcția este realizată cu pereți portanți de beton armat.

Plan etaj curent: 1 — galerie deschisă; 2 — ascensoare; 3 — scara; 4 — servicii de etaj; 5 — apartamente.

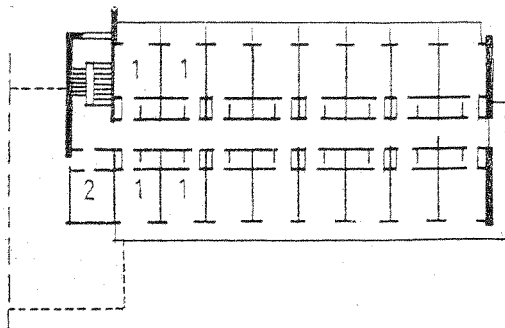
Diverse tipuri de apartamente.





Vedere de ansamblu a motelului.

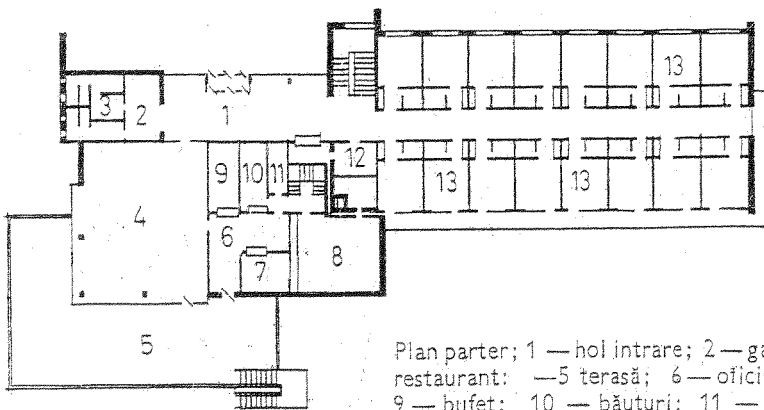
Plan etaj: 1 — cameră; 2 — servicii de etaj.



MOTELUL BUCIUM
IASI — ROMANIA
arh. Gh. Cheptea

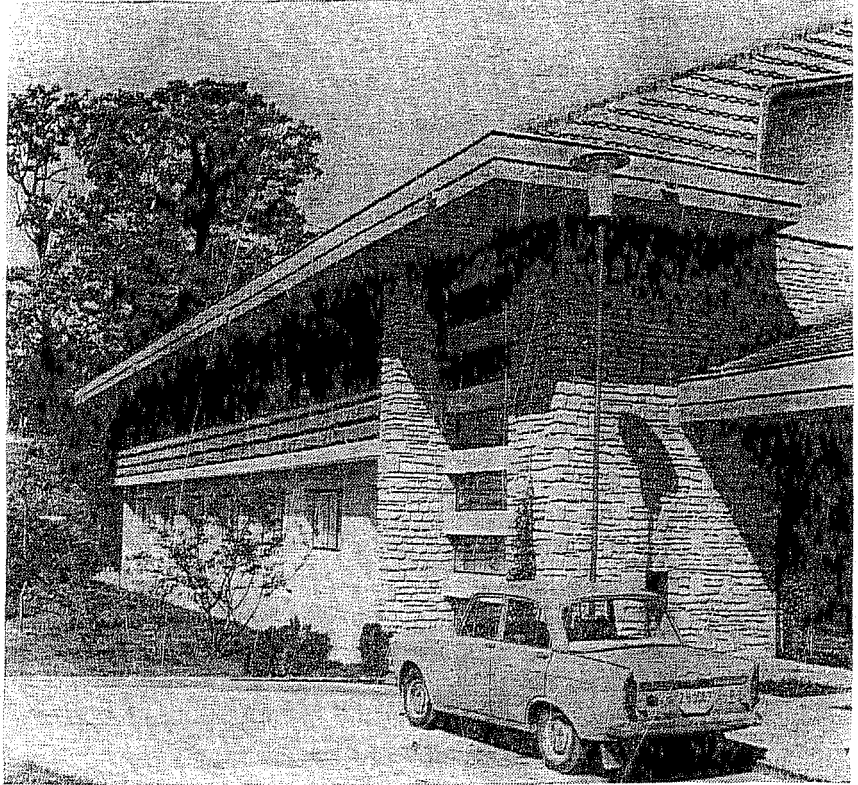
La o altitudine de 400 m, într-un cadru deosebit de atractiv, motelul Bucium constituie prima unitate de acest gen în cadrul dezvoltării turistice a regiunii respective. Construcția realizată în 1966 cuprinde, în diverse tipuri de camere, 75 locuri de cazare și un restaurant cu 84 locuri în săli și 300 pe terasele înconjurătoare.

Atât materialele folosite cât și plastica adoptată, caută să înscrie construcția în peisajul înconjurător și în linia arhitecturii locale.



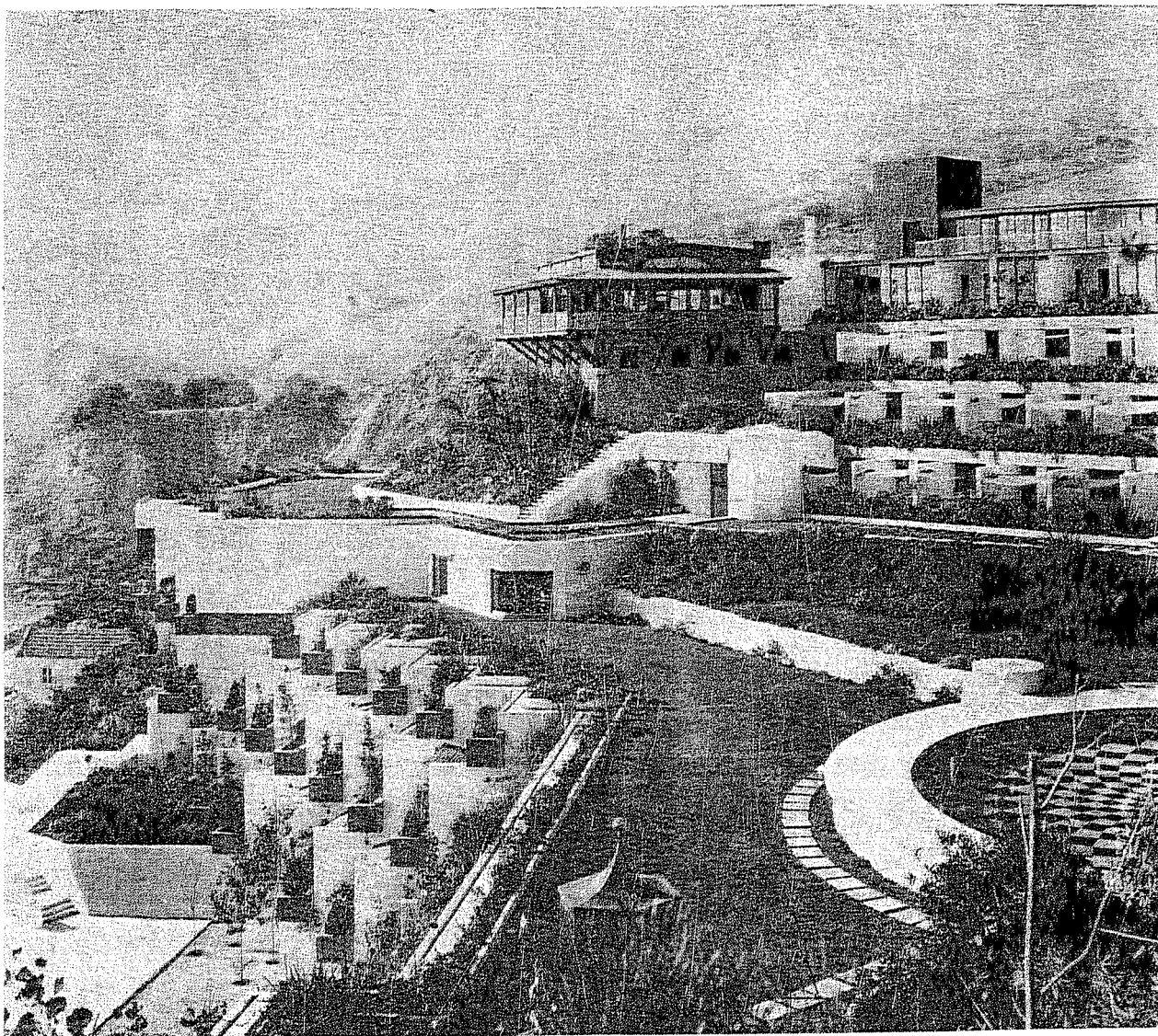
Plan parter: 1 — hol intrare; 2 — garderobă; 3 — grupuri sanitare; 4 — sală restaurant; 5 — terasă; 6 — oficiu; 7 — spălător veselă; 8 — bucătărie; 9 — bufet; 10 — băuturi; 11 — cămară; 12 — bagaje; 13 — cameră.

Intrarea principală.



Vedere de ansamblu





Vedere cu platforma intermediară cu piscina în primul plan.

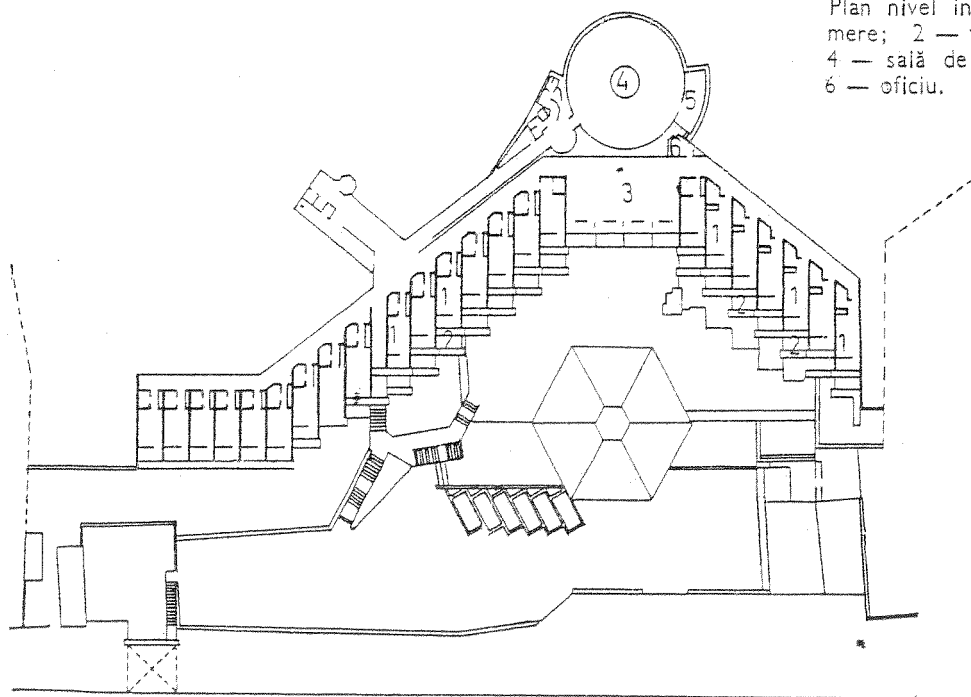
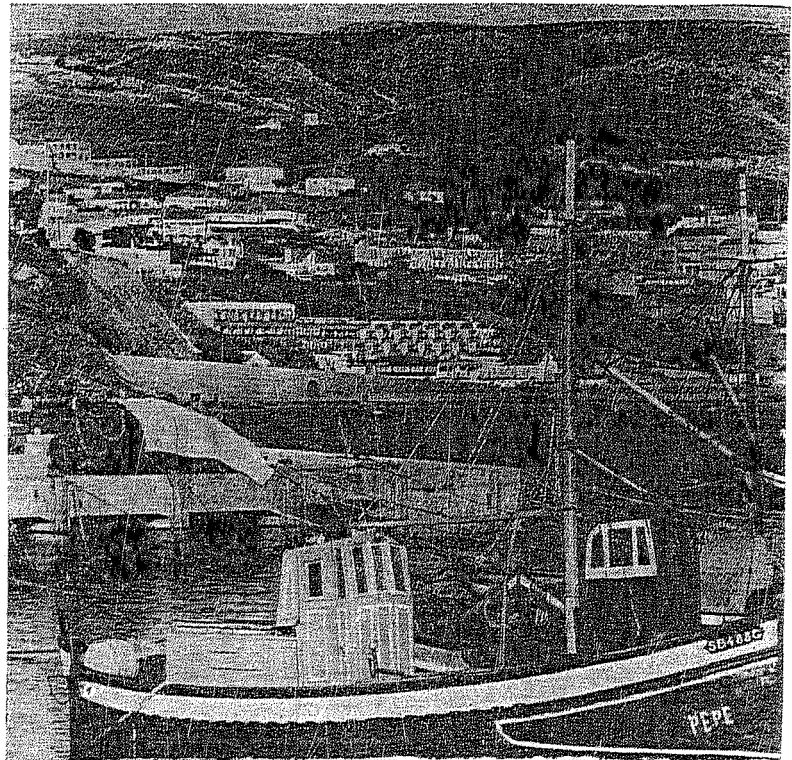
HOTEL TURISTIC DO MAR ÎN SESIMBRA — PORTUGALIA
arh. Conceição Silva și Maurício de Vasconcellos

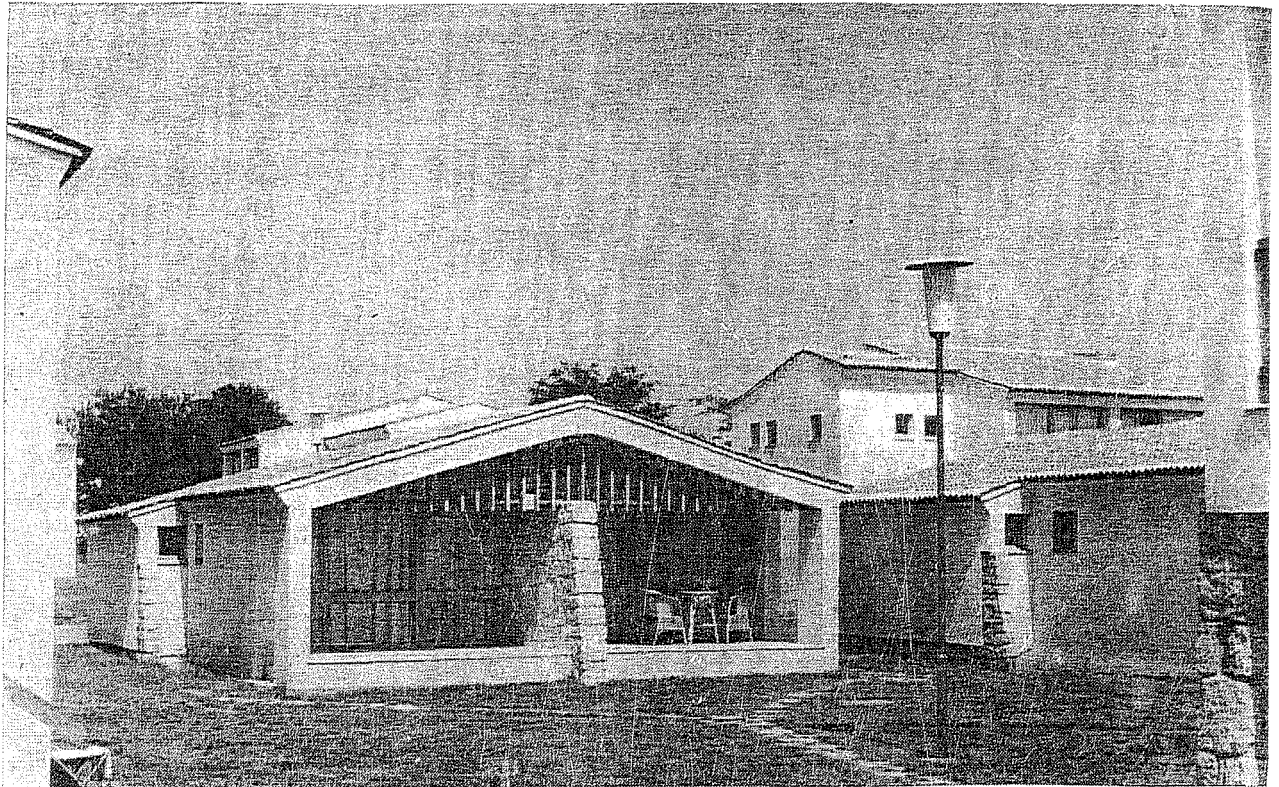
Sesimbra este un sat de pescari, deosebit de frumos, amplasat în imediata apropiere a unei zone turistice, la o distanță de 30 km de Lisabona. Într-un asemenea cadru trebuia integrat un hotel de mărime mijlocie, adaptat peisajului și formei terenului, precum și scării construcției locale, fără să imite limbajul formal tradițional.

Hotelul are 120 camere de câte 2 paturi, toate cu baie și 8 apartamente, dispuse pe 8 niveluri, decalate atât pe plan vertical cât și pe plan orizontal, obținându-se astfel impresia unui ansamblu de case de locuit individuale; camerele și loggiile beneficiază de o largă perspectivă spre mare.

Locul de întâlnire zilnică a oaspeților, îl formează bazinul circular de înot, situat pe un platou intermediar, la jumătatea înălțimii ansamblului. Cele două restaurante se află la nivelul cel mai de sus și cel mai de jos. Diferitele niveluri sînt legate între ele printr-un grup de ascensoare și o scară interioară și cu accese separate prin scăriile exterioare.

Hotelul văzut de pe mare.



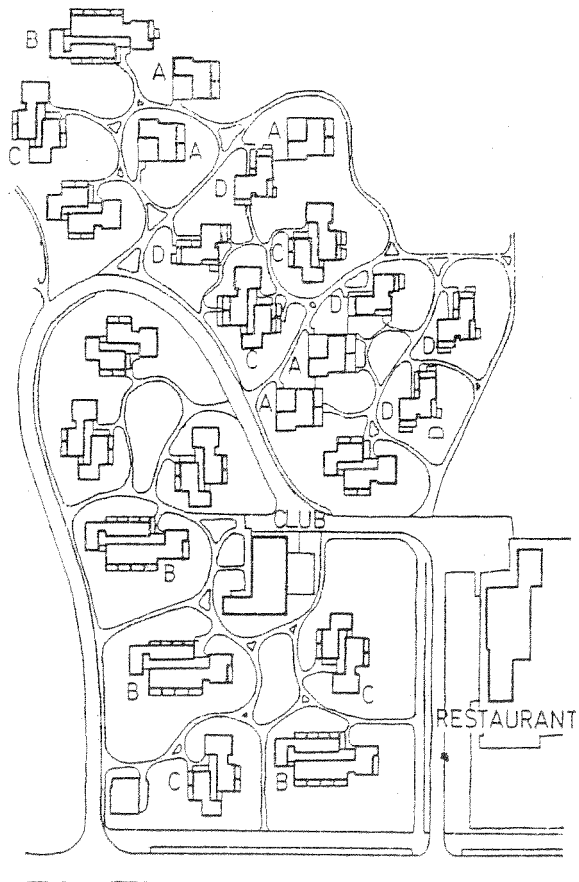


Vedețe de ansamblu.

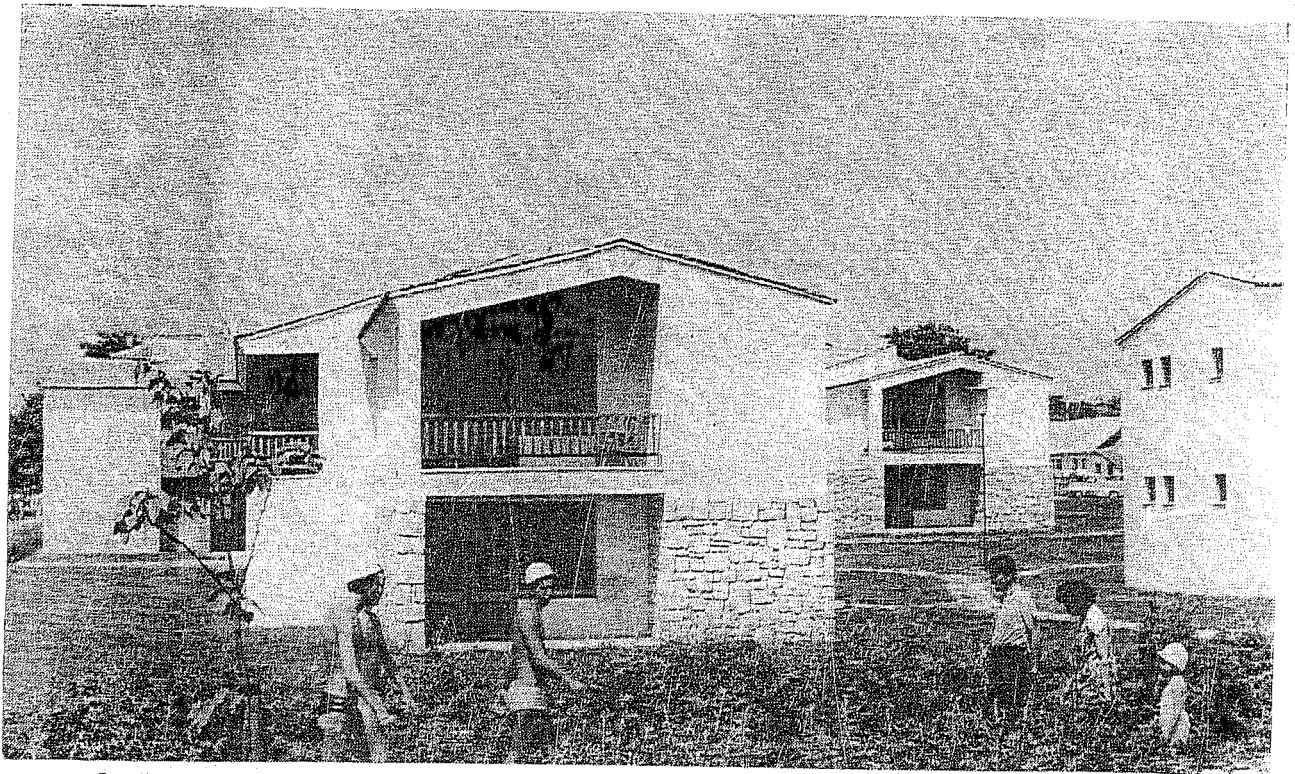
ANSAMBLU DE ODIHNĂ LA COSTINEȘTI
ROMÂNIA
arh. Dan Răsovan

Grupul de vile de vacanță cu o capacitate totală de 500 locuri a fost conceput ca un nucleu independent, amplasat pe malul mării în contact direct cu plaja. Cele 25 pavilioane reprezintă două categorii de confort: tipurile A și D, cu grup sanitar complet, afectat la una sau două camere. Tipurile B și C cu grup sanitar comun pe coridor și lavoar în fiecare cameră. Primele permit utilizarea lor atât ca apartamente cât și sub formă de camere izolate.

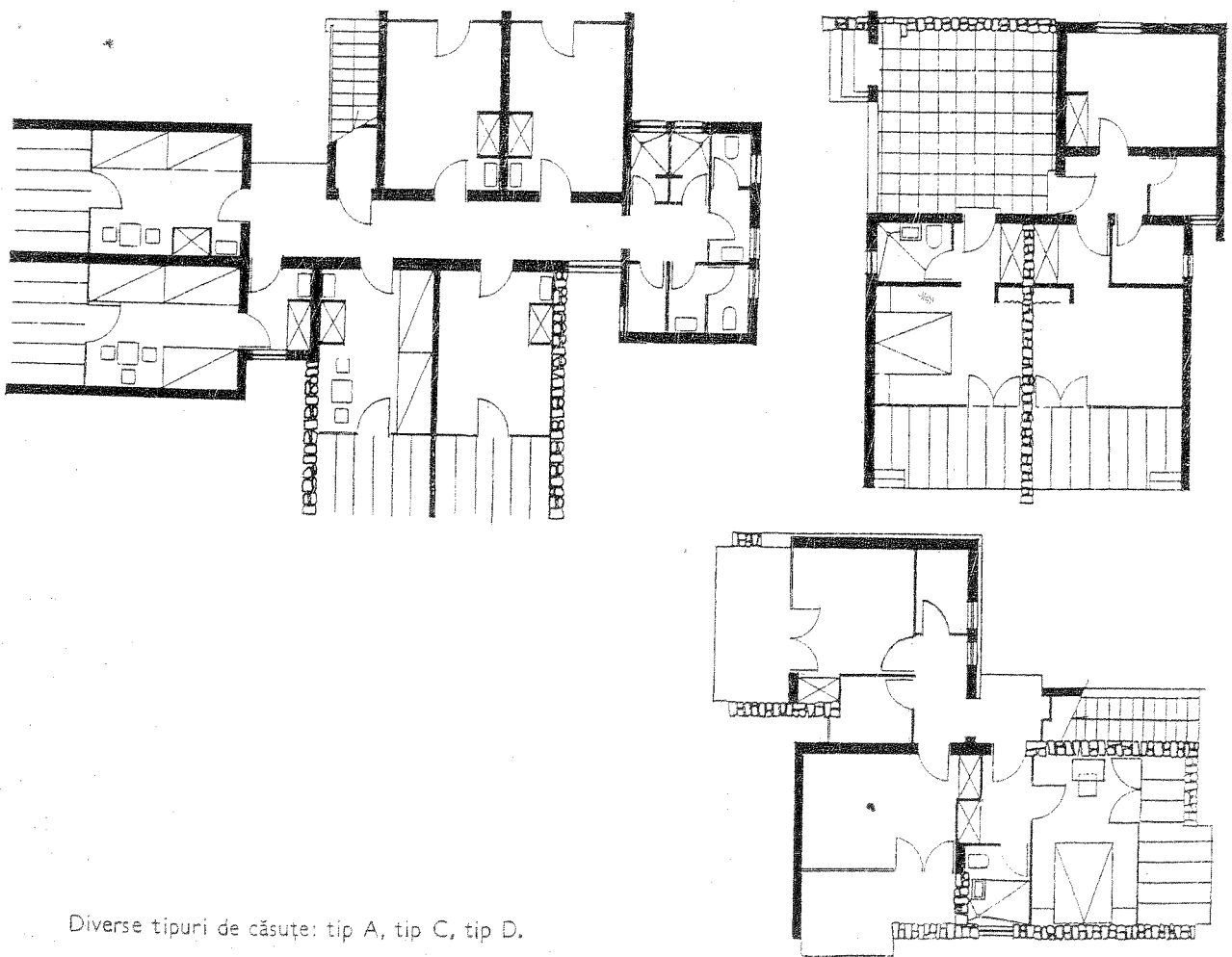
Compoziția de ansamblu, regimul de înălțime și plastica adoptată încearcă integrarea ansamblului în atmosfera înconjurătoare.



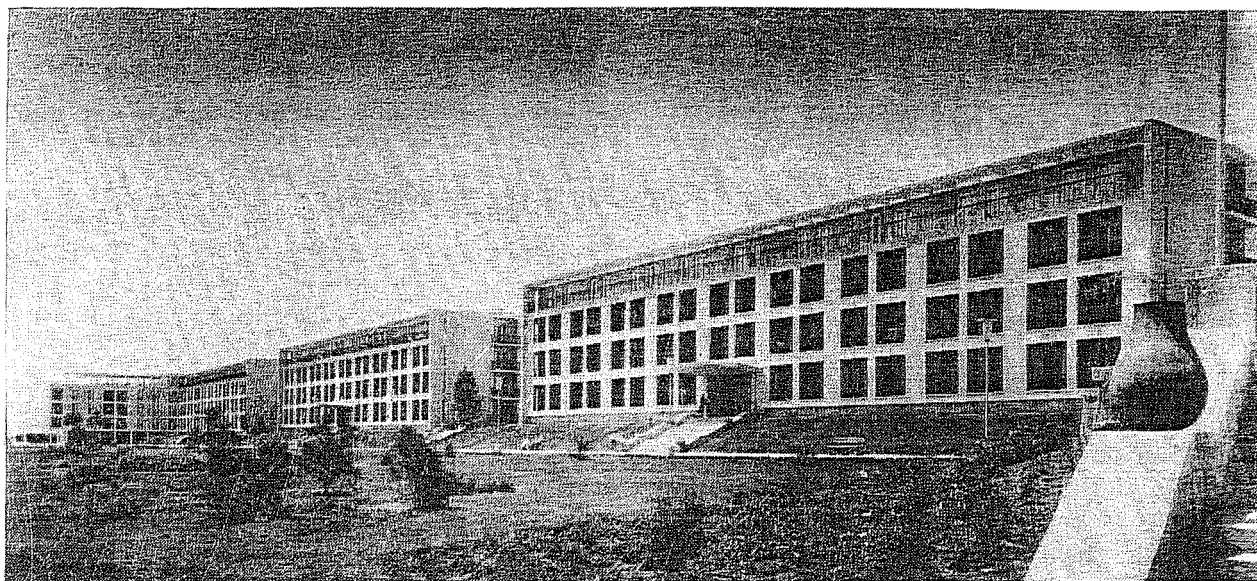
Plan de ansamblu.



Fațada unor vile.



Diverse tipuri de căsuțe: tip A, tip C, tip D.



Vedere de ansamblu.

ANSAMBLUL DE ODIHNĂ EFORIE I — ROMÂNIA
 autor: dr. arh. Cezar Lăzărescu

colaboratori: arh. S. Grimberg, L. Popovici, M. Laurian, V. Krochmalnic, V. Petrea, A. Aioanei, N. Florescu

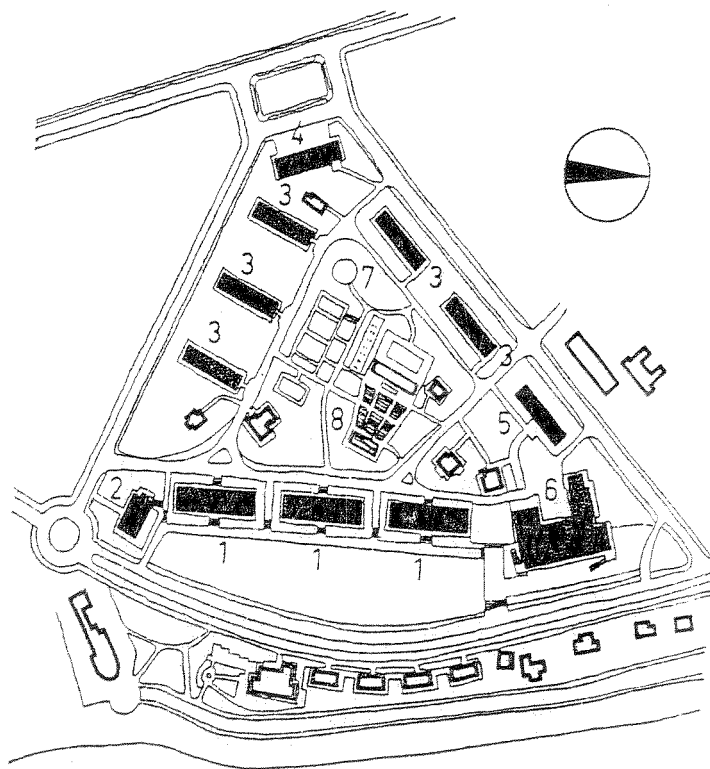
Plan de ansamblu: 1 — blocuri cu 260 paturi; 2 — bloc cu 24 apartamente; 3 — blocuri cu 104 paturi; 4 — bloc cu magazine la parter; 5 — bloc locuințe personal și spălătorie; 6 — bloc alimentar și servicii; 7 — sport; 8 — cinematograful în aer liber.

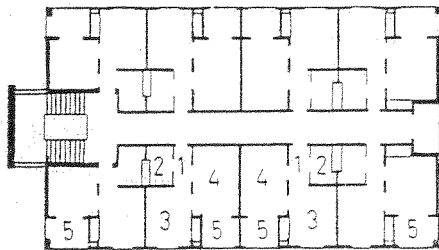
Acest grup de hoteluri cu o capacitate totală de 1528 paturi este unul dintre primele realizate pe litoralul românesc al Mării Negre, în 1958. Organizat pe principiul separării diverselor funcțiuni în construcții independente, el cuprinde: 3 hoteluri cu câte 260 paturi, 6 hoteluri cu câte 104 paturi, un hotel cu 24 apartamente, un bloc cu locuințe și cantina personal, spălătorie, și grup alimentar.

Toate camerele sînt cu 2 paturi, unele cu grup sanitar separat cu WC, lavabou și duș (50%), altele doar cu duș (46%); apartamentele (4%) au: vestibul, cameră de baie și două camere. Terenul mărginit de trei străzi a dat posibilitatea ca prin dispunerea perimetrală a blocurilor, să se realizeze un parc interior, cu terenuri de sport și un cinematograful în aer liber.

Hotelurile fiind toate sezoniere au o rezolvare foarte simplă: cel cu apartamente are la parter un mic restaurant separat, cu serviciile sale. Traveele constructive sînt de 3,00 și 2,80 m. Înălțimea liberă este de 2,50 m. Construcțiile realizate cu zidărie portantă sînt finite cu piatră naturală și tencuiele de terasit colorat.

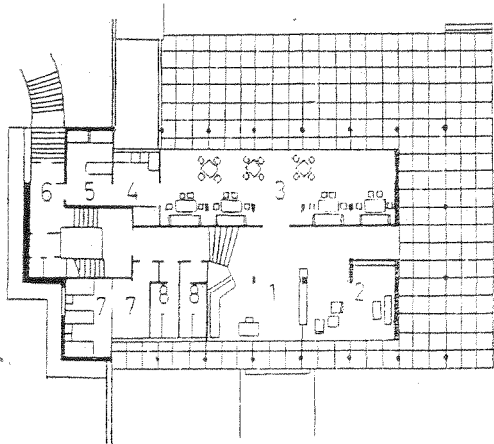
Blocul alimentar grupează: restaurantul, clubul, barul, cofetăria, magazinele, centrala termică, fabrica de gheață, depozitele generale. Capacitatea de servire simultană este de 750 persoane. Fiind folosit exclusiv vara, arhitectura caută o întrepătrundere a spațiilor interioare cu cele exterioare, cu deschideri mari și suprafețe mari vitrate. Construcția în osatura de beton armat în mare parte are un procent de zidărie foarte redus.





Bloc cu apartamente: plan parter: 1 — hol; 2 — salon;
3 — restaurant; 4 — spălător; 5 — oficiu; 6 — intrare
secundară; 7 — personal; 8 — grupuri sanitare.

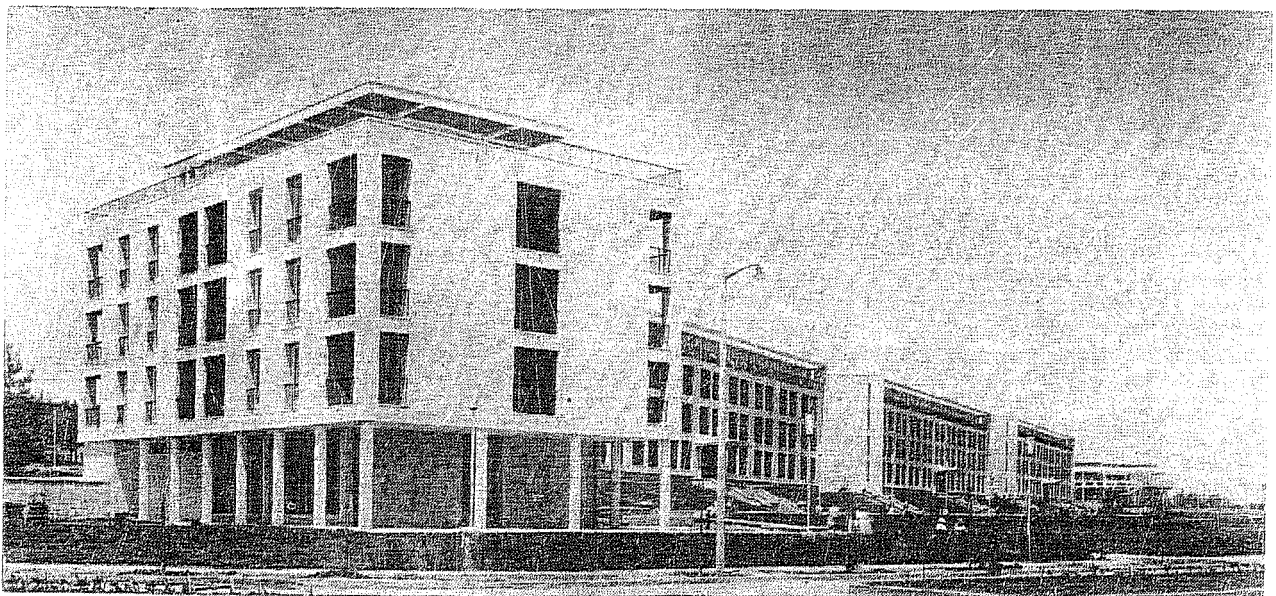
Bloc cu apartamente: plan etaj: 1 — vestibul; 2 — baie;
3 — dormitor; 4 — salon; 5 — loggie.



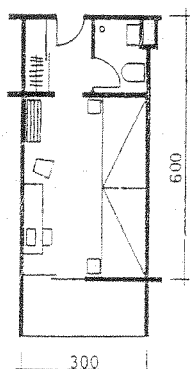
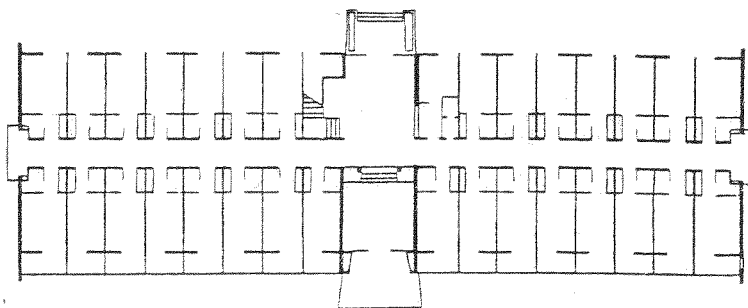
Date generale asupra ansamblului:

Capacitate totală	1 528 paturi
Suprafața construită	73 071 m ²
Suprafața construită / pat	15,00 m ²
Suprafața teritoriului ocupat	74 110 m ²
Suprafața de teren / pat	49,10 m ² .

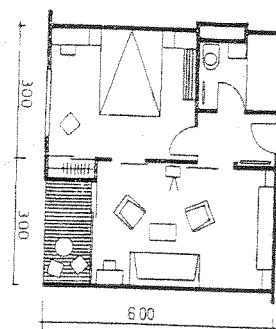
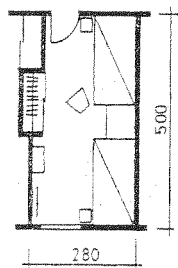
Vedere de ansamblu cu hotelul cu apartamente în prim plan.



Bloc cu 260 paturi — plan parter

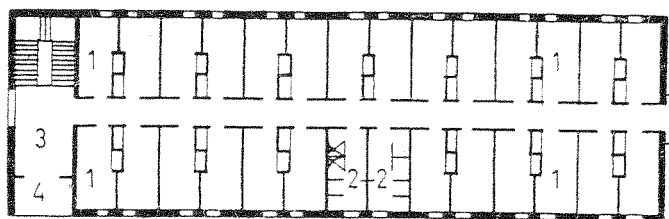


Detalii de camere.

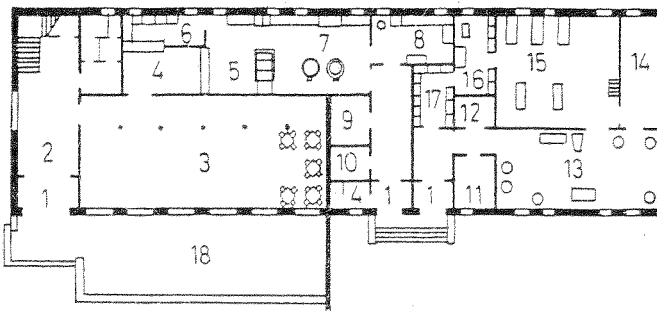


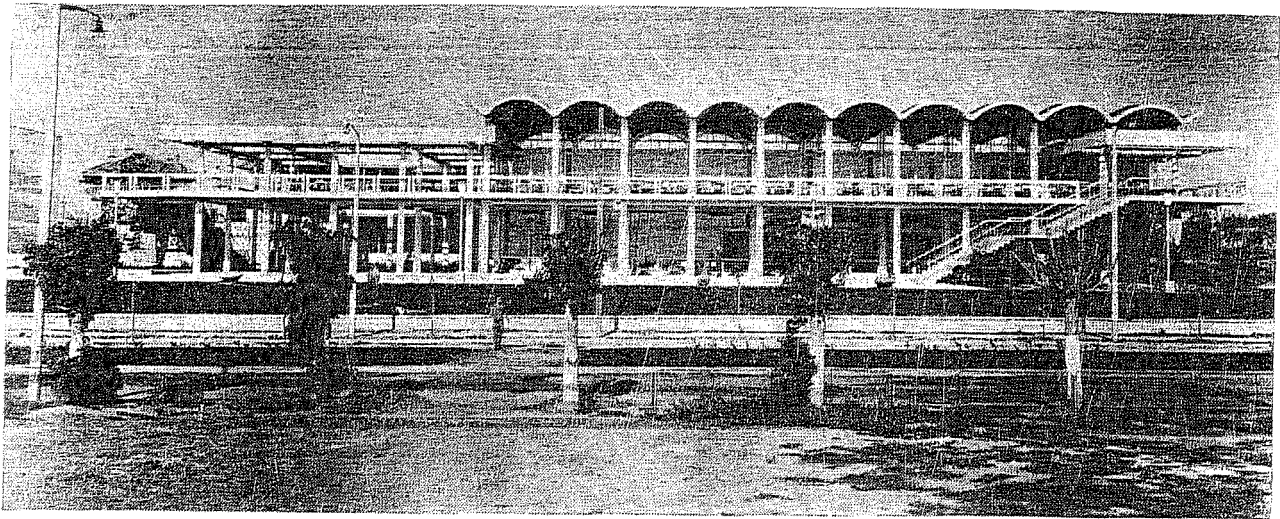
Detaliu de apartament.

Bloc de locuințe personal — plan etaj: 1 — cameră; 2 — grup sanitar; 3 — hol; 4 — loggie.

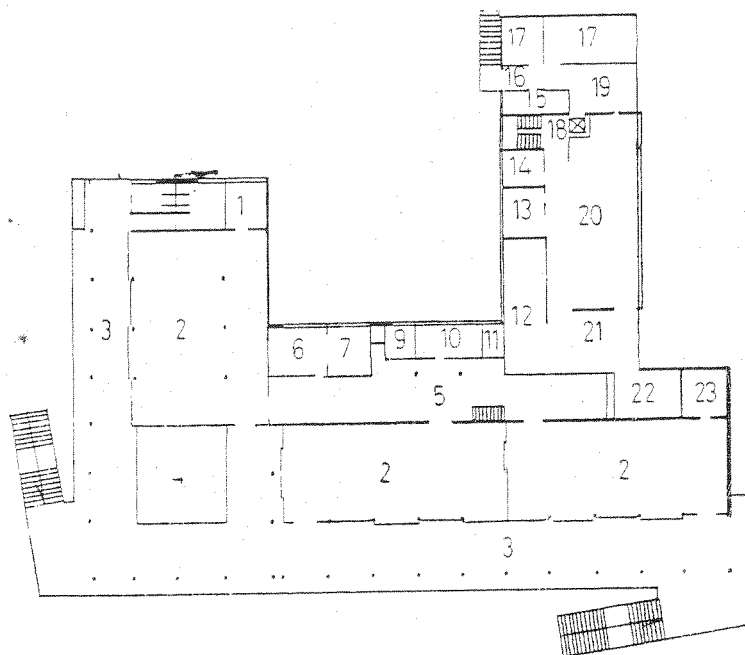


Bloc locuințe personal: plan parter: 1 — vestibul; 2 — hol; 3 — sala de mese; 4 — grup sanitar; 5 — oficiu; 6 — spălător vase și veselă; 7 — bucătărie; 8 — preparații; 9 — cameră ventilație; 10 — cămară; 11 — primire; 12 — depozit de materiale; 13 — spălătorie; 14 — uscătorie; 15 — călcătorie; 16 — reparații; 17 — depozit de expediție; 18 — terasa.

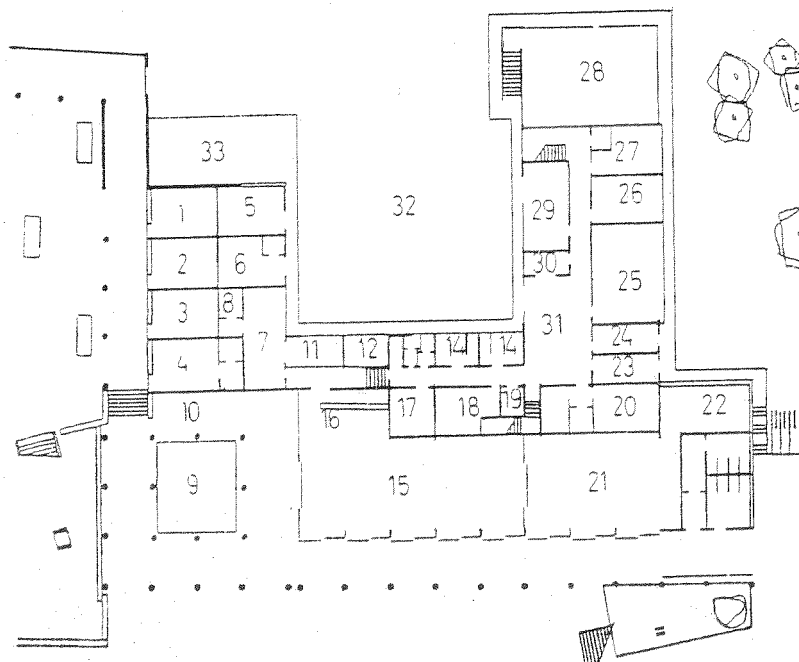




Fațada restaurantului.



Restaurant — plan etaj; 1 — depozit; 2 — săli de mese; 3 — terase; 4 — gol; 5 — oficiu; 6 — distribuție; 7 — spălător; 9 — ascensor; 9 — băuturi; 10 — ceai, cafea, lapte; 11 — pâine; 12 — spălător veselă; 13 — spălător vase; 14 — cămară; 15 — tablouri electrice; 16 — sas; 17 — depozit mobilier; 18 — ascensor; 19 — ventilatoare; 20 — bucătărie; 21 — predare; 22 — grătar; 23 — depozit sală.

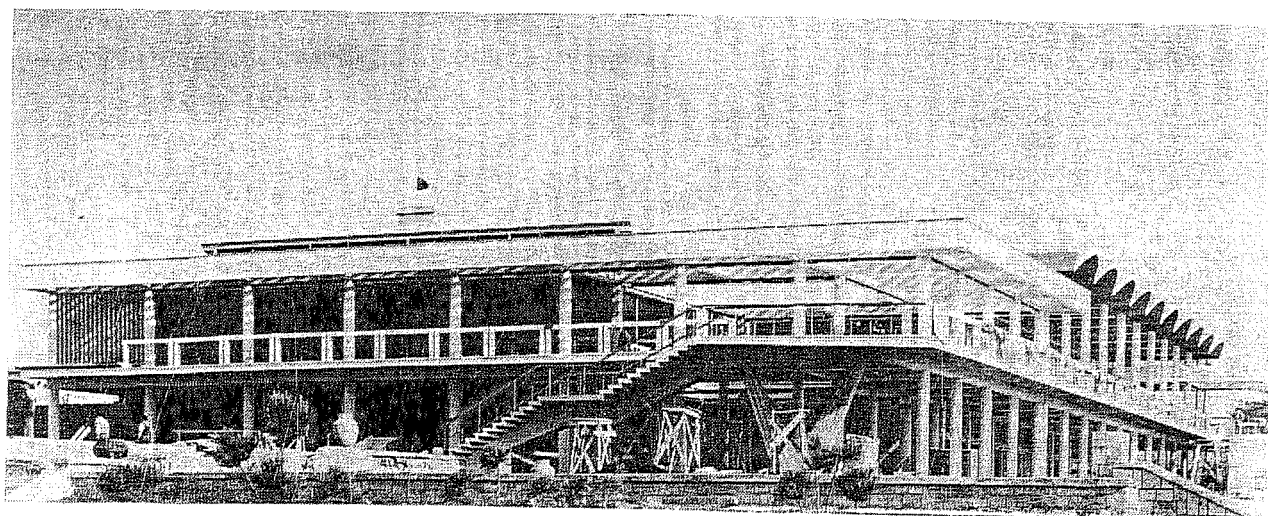


Restaurant: plan parter: 1 — farmacie; 2 — debit; 3 — frizerie; 4 — coafor; 5 — hidrofoare; 6 — fabrica de gheață; 7 — patiserie; 8 — frigoriifer; 9 — ring de dans; 10 — orchestra; 11 — spălător; 12 — laborator înghețată; 13 — ascensor; 14 — vestiare; 15 — cofetărie; 16 — bar, depozit de băuturi; 17 — depozit de produse uscate; 19 — tablouri electrice; 20 — grup frigorific; 21 — club; 22 — depozit club; 23 — sala mașini; 24 — depozit inventar; 25 — depozit săptăminal; 26 — preparare pește; 27 — preparare carne; 28 — centrala termică; 29 — preparare legume; 30 — birou; 31 — primire alimente; 32 — curte de serviciu; 33 — platforma de descărcare.



Detaliu de fațadă a restaurantului.

Fațada restaurantului.





Vedere de ansamblu.

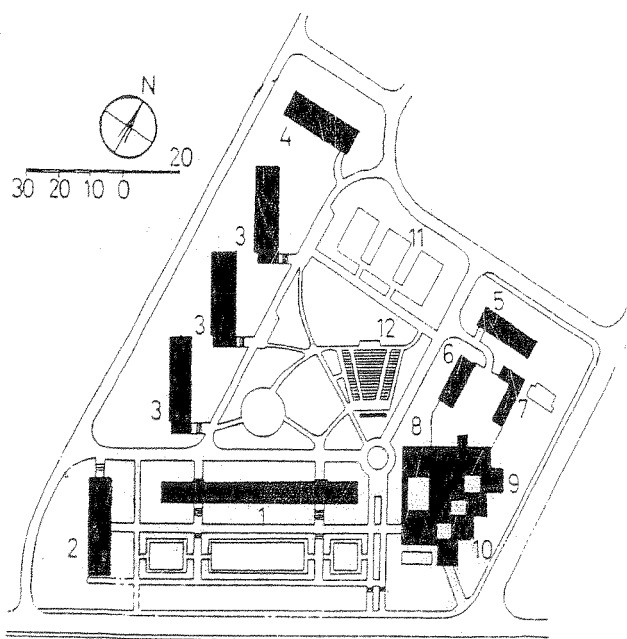
ANSAMBLUL DE ODIHNĂ EFORIE II — ROMÂNIA
 dr. arh. Cezar Lăzărescu, arh. Lucian Popovici

Amplasat la Eforie Nord, în apropierea gării, ansamblul cuprinde în cele 6 hoteluri 2 000 locuri. Compoziția generală ține seama de principiul separării complete a funcțiilor, aplicat la toate marile ansambluri de pe litoralul Mării Negre și de amplasamentul deosebit pe un teren cu panta spre mare. Toate camerele sînt cu 2 paturi, cu grup sanitar propriu, majoritatea dispunînd și de cîte o loggie individuală.

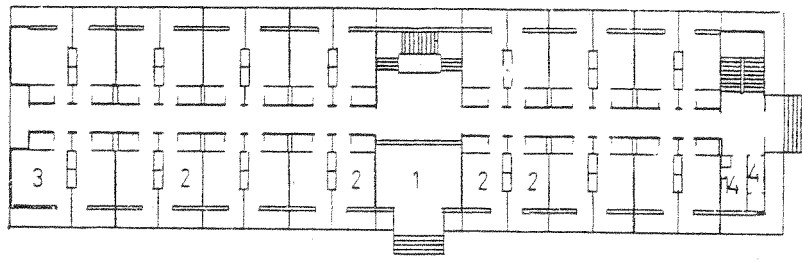
În afară de aceste hoteluri, ansamblul mai cuprinde un bloc cu locuințe pentru personal (circa 200 paturi), diverse servicii (spălătorie, ateliere, depozite, garaje etc.), restaurant, cofetărie-bar, diverse magazine comerciale.

Restaurantul pe două niveluri, cu o capacitate pe 2 000 locuri este organizat cu mai multe săli și terase, separate de curți interioare, grupate toate în jurul unor grădini decorative. Construcția lui este în osatură de tuburi de oțel.

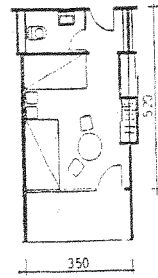
În spațiul liber central, amenajat ca un parc, a fost realizat un cinematograful în aer liber cu o capacitate de 1 000 locuri. Proiectarea și realizarea întregului ansamblu s-a făcut în 10 luni, fiind dat în exploatare în 1959.



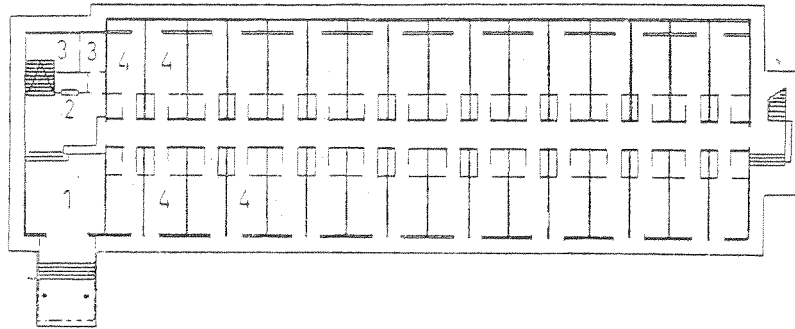
Plan de ansamblu: 1 — hotel cu 600 paturi; 2 — hotel cu 350 paturi; 3 — hoteluri cu 270 paturi; 4 — hotel cu 250 paturi; 5 — locuințe personale; 6 — spălătorie mecanică; 7 — garaje și ateliere de reparații și întreținere; 8 — centru comercial; 9 — restaurante; 10 — bar; 11 — sport; 12 — cinematograful în aer liber.



Parterul unui hotel tip 2.



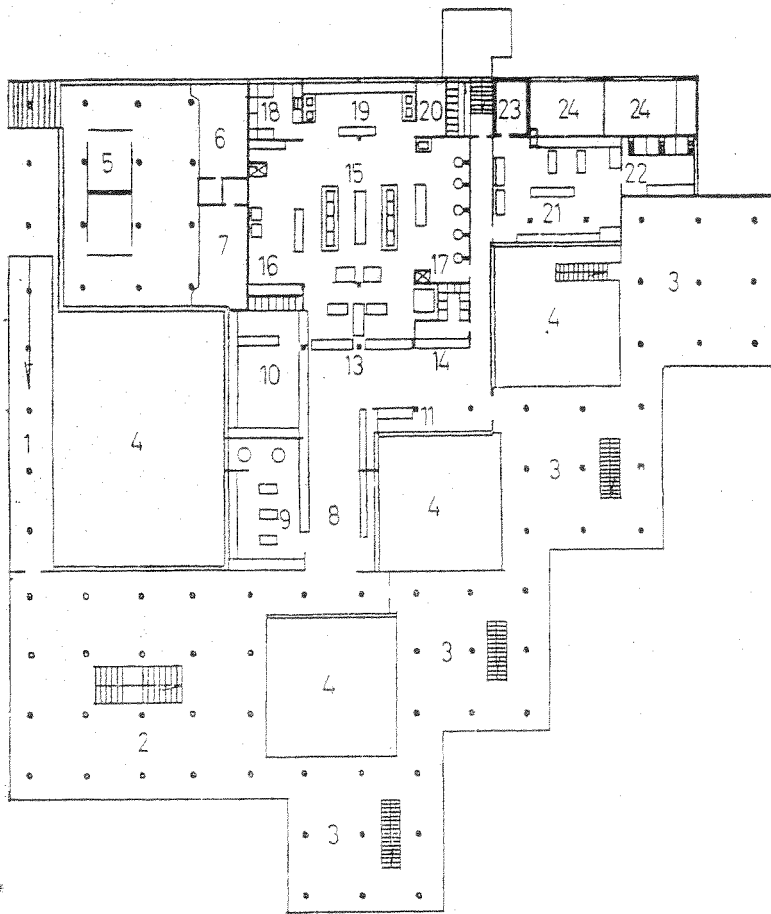
Detaliu de cameră.



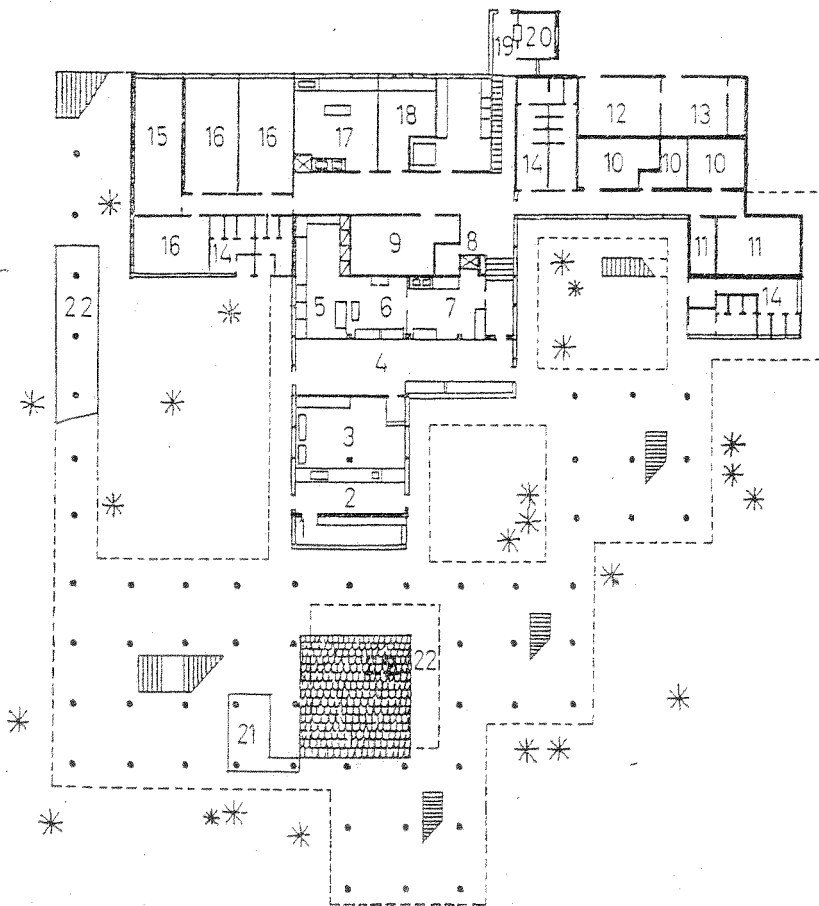
Parterul unui hotel tip 3.

Vedere din interiorul incintei.





Restaurant, plan etaj: 1 — rampă; 2 — sală de mese cu 276 locuri; 3 — săli de mese cu 128 locuri; 4 — curți interioare; 5 — magazine; 6 — coafor; 7 — frizerie; 8 — oficiu; 9 — bucătărie rece; 10 — spălător veselă; 11 — pahare; 12 — băuturi; 13 — preparare porții; 14 — pine; 15 — bucătărie; 16 — grătare; 17 — montcharge; 18 — spălător vase; 19 — preparări; 20 — câmară de zi și patiserie; 21—22 cofetărie; 23 — cameră frigorifică; 24 — fabrica de gheață.

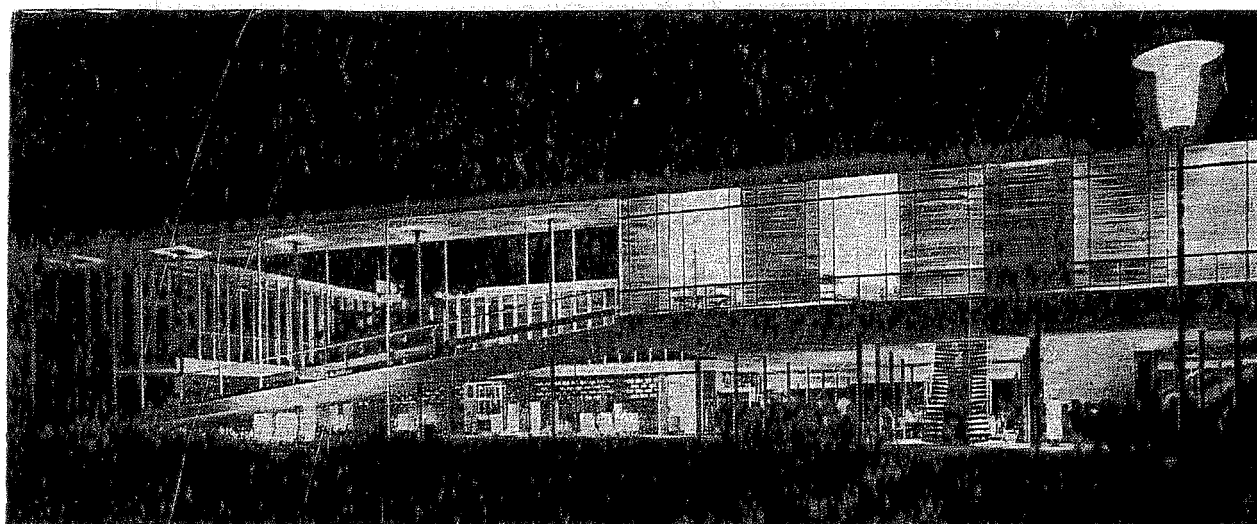


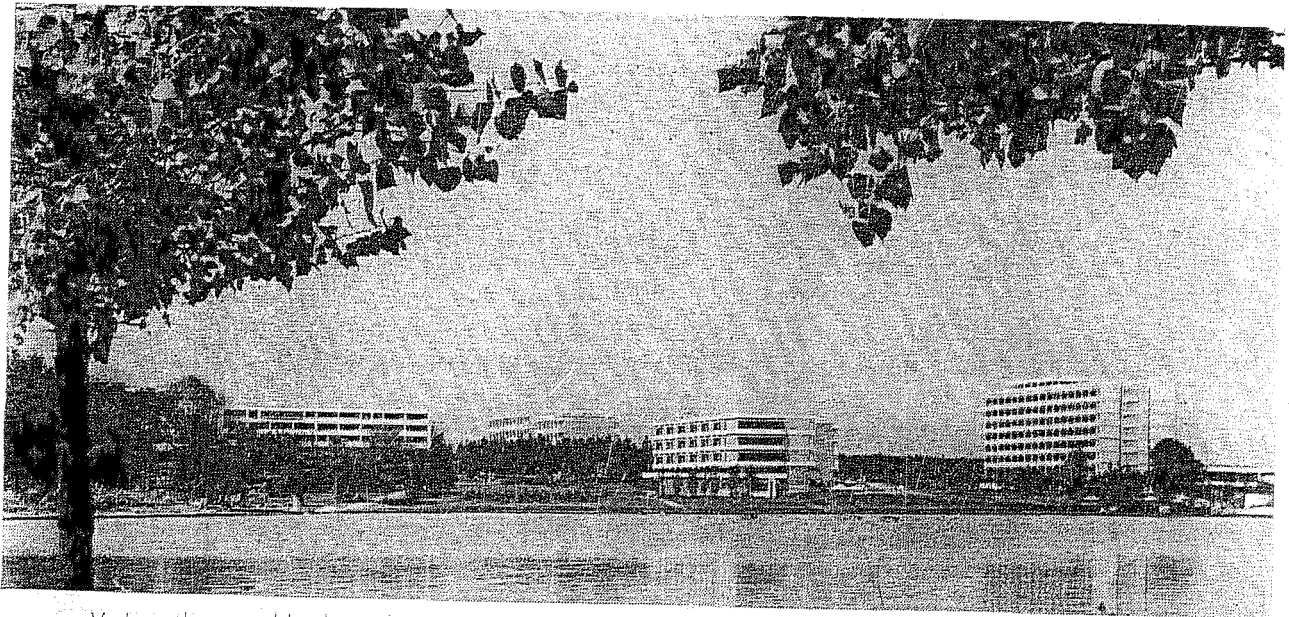
Restaurant, plan parter: 1 — bar; 2 — oficiu bar; 3 — preparări bar; 4 — oficiu restaurant; 5 — spălător vase; 6 — preparări restaurant; 7 — bucătărie rece; 8 — montcharge; 9 — depozit de băuturi; 10 — depozit frigorific diverse; 11 — depozit frigorific carne; 12 — sala mașinilor; 13 — fabrica de gheață; 14 — vestiare personal; 15 — sub centrală termică; 16 — depozite; 17 — preparare legume; 18 — preparare pește și carne; 19 — primirea alimentelor; 20 — birou și orcheștră; 21 — ring de dans.



Restaurantul Perla.

Vedere de noapte a restaurantului.





Vedere de ansamblu de pe lac.

ANSAMBLURI DE HOTELURI MANGALIA NORD — ROMÂNIA

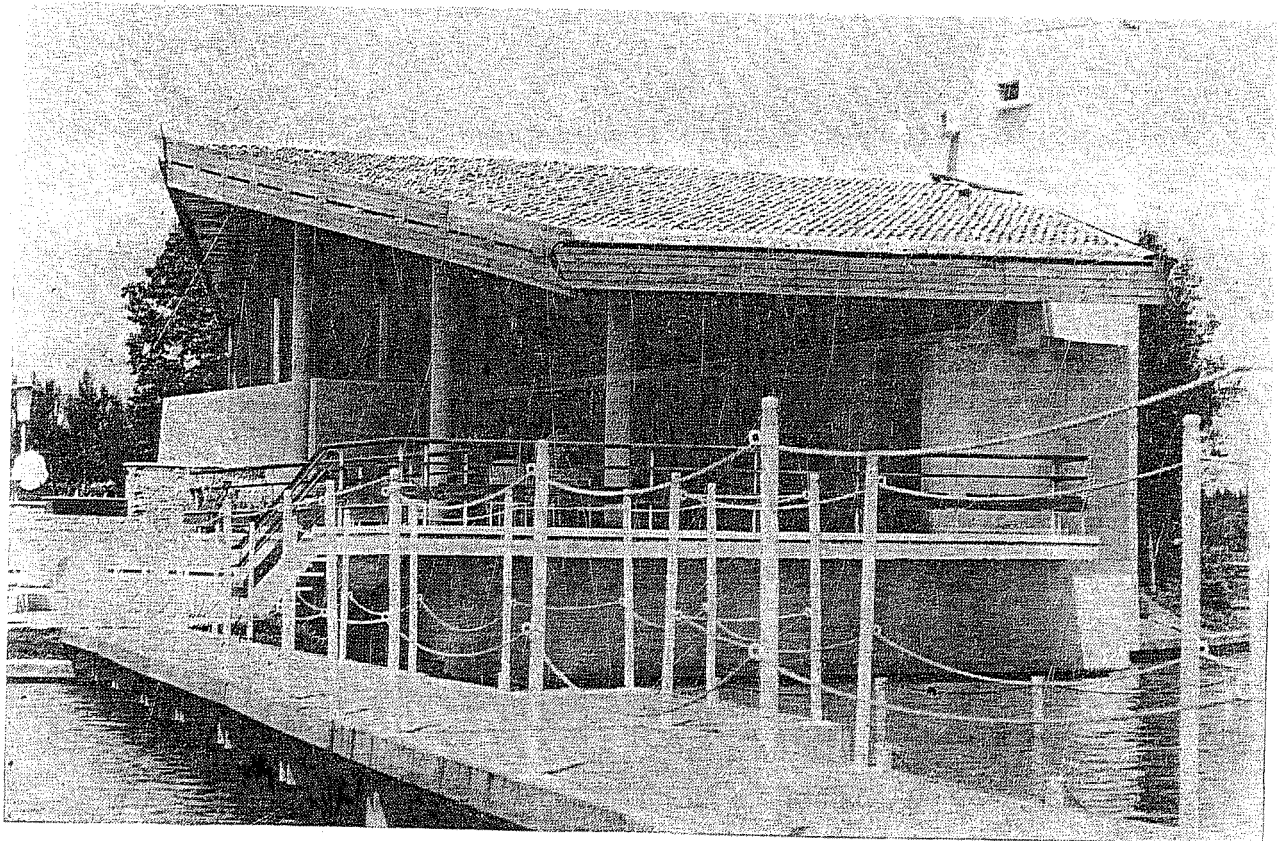
autor: I.S.C.A.S.

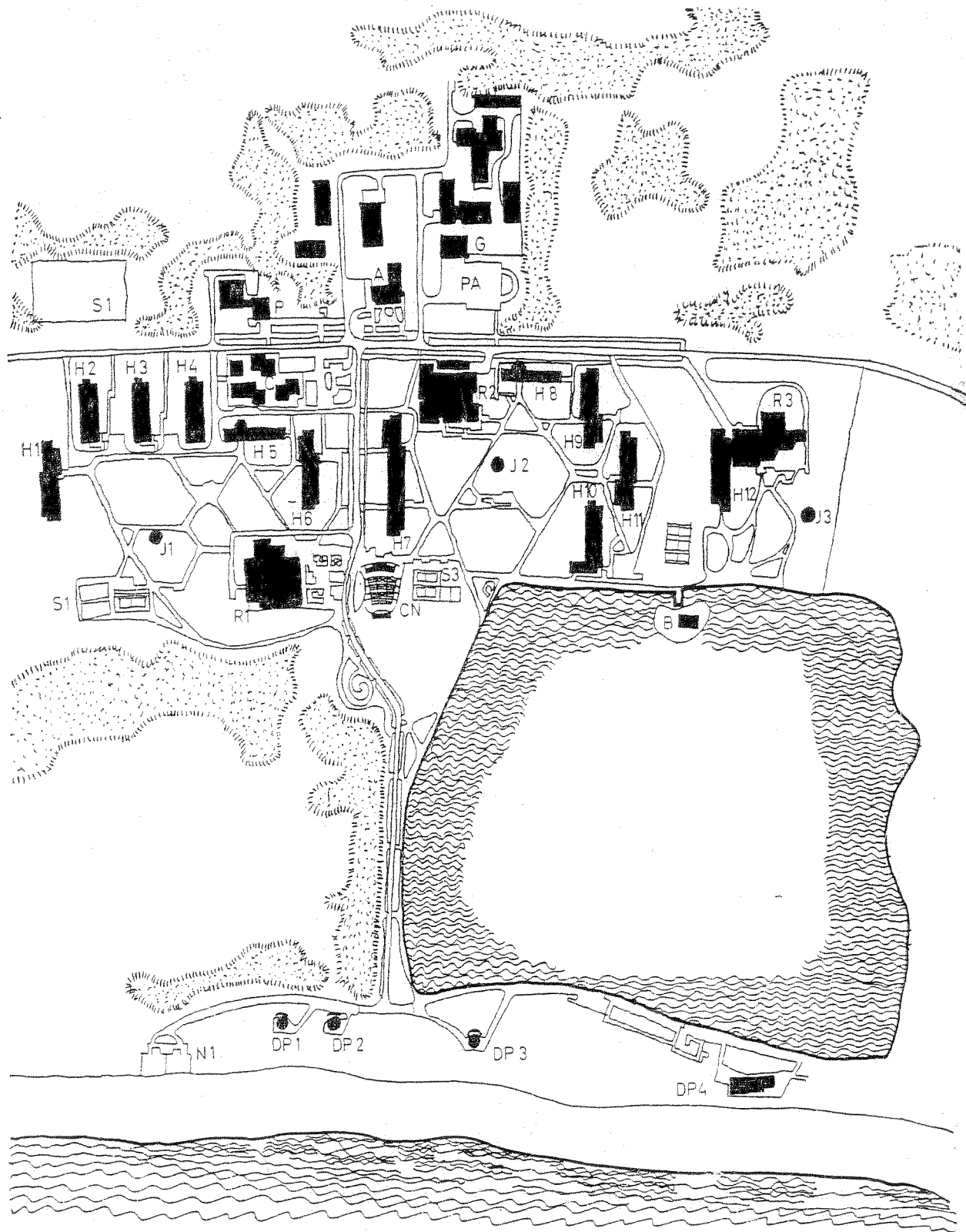
coordonatori: arh. Gh. Pavlu, arh. V. Sebestyan

Ansamblul realizat în 1965—1967 cuprinde circa 3 000 locuri în hoteluri de diferite grade de confort, cu grup de vile, trei restaurante, centre comerciale, poșta, grupări administrative și gospodărești, dotări culturale și amenajări sportive.

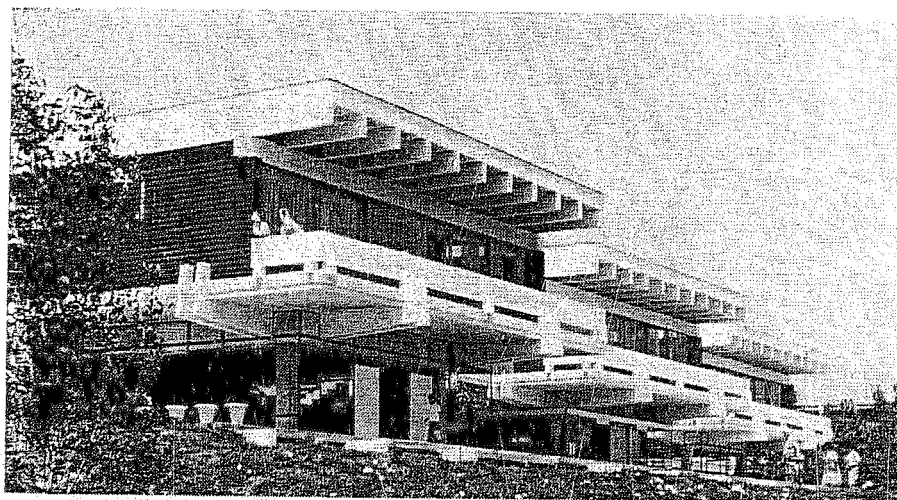
* Beneficiind de un cadru natural deosebit, compoziția generală și realizările de detaliu se îmbină armonios cu natura înconjurătoare, creînd o ambianță deosebit de plăcută noii stațiuni.

Braserie pe insulă.

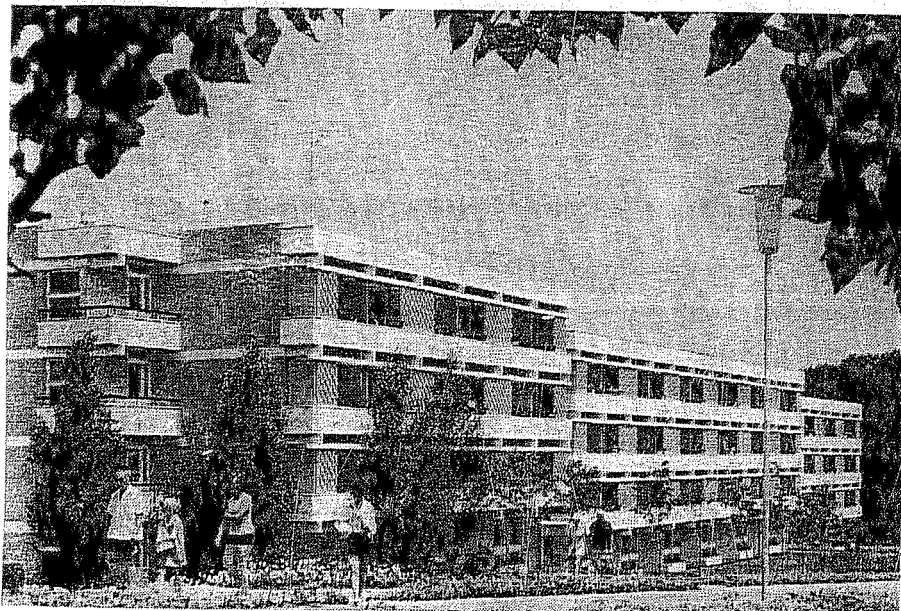




Plan de ansamblu: H₁—H₁₂ — hoteluri; R₁—R₃ — restaurante; C — complex comercial; P — poștă; A — administrație; G — grupul gospodăresc; PA — parcaj auto; CN — cinematograful în aer liber; J₁—J₃ — spații de joc; S₁—S₄ — terenuri de sport; N — amenajări băi de nămol; DP₁—DP₄ — dotări de plaje; B — bufet.



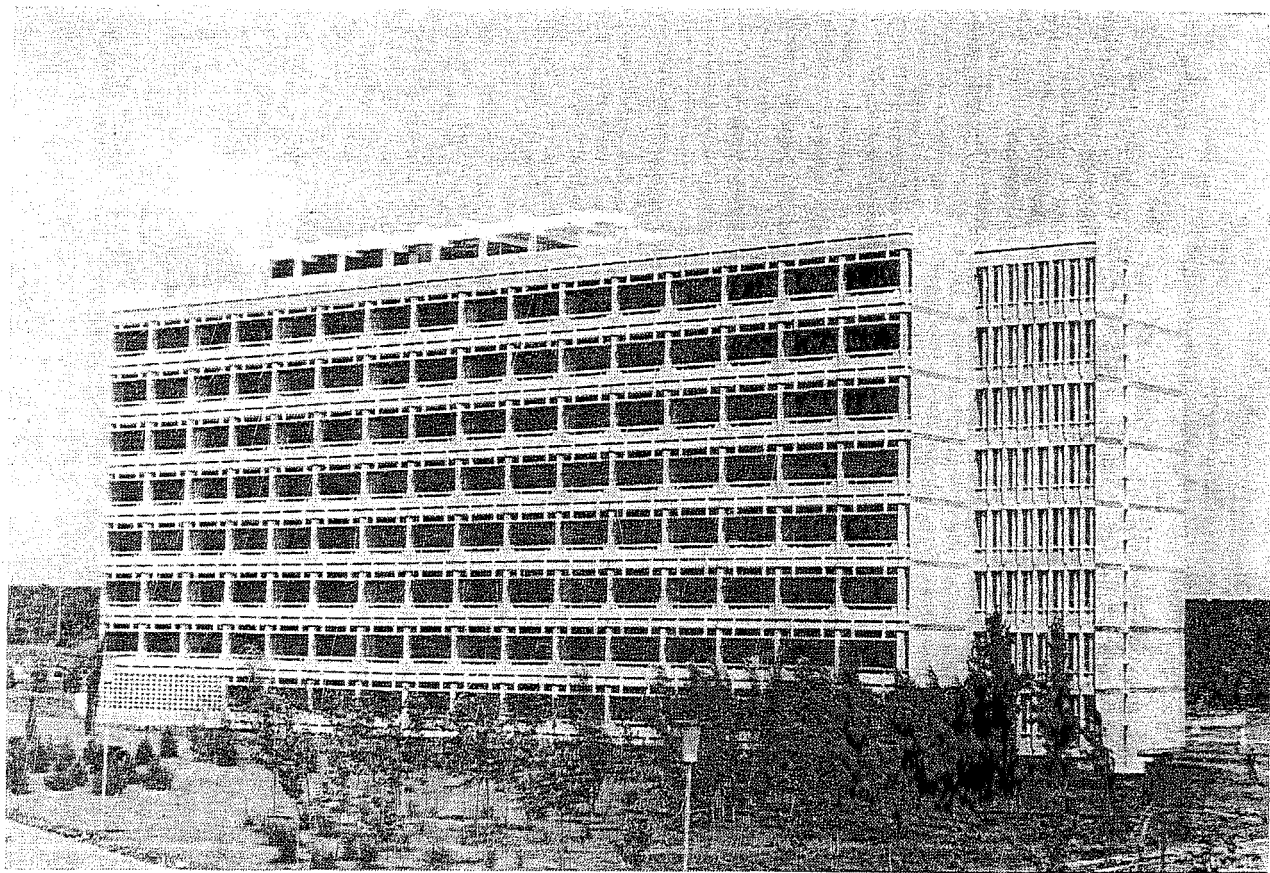
Unul din restaurantele ansamblului.



Grup de hoteluri.

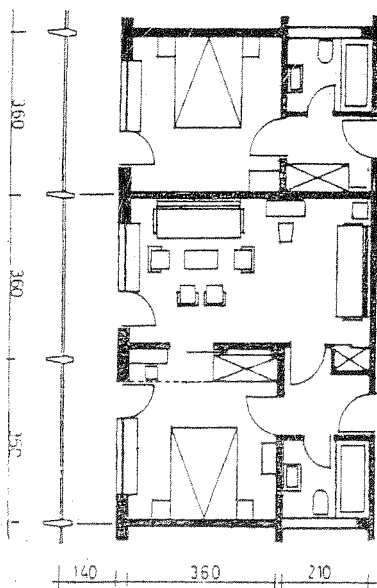


Restaurant.



Fațada hotelului Neptun.

Detaliu de cameră și apartament.

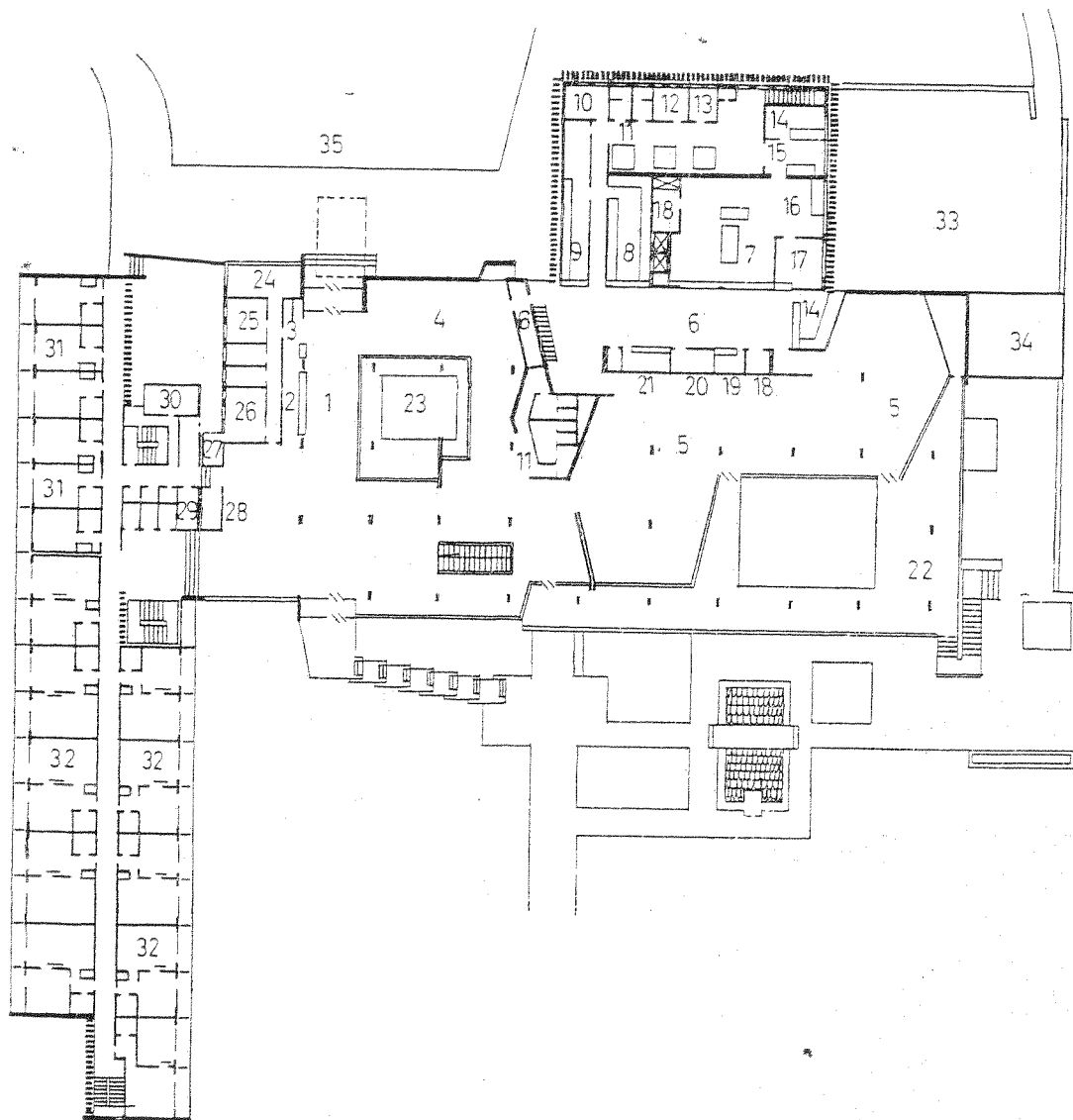


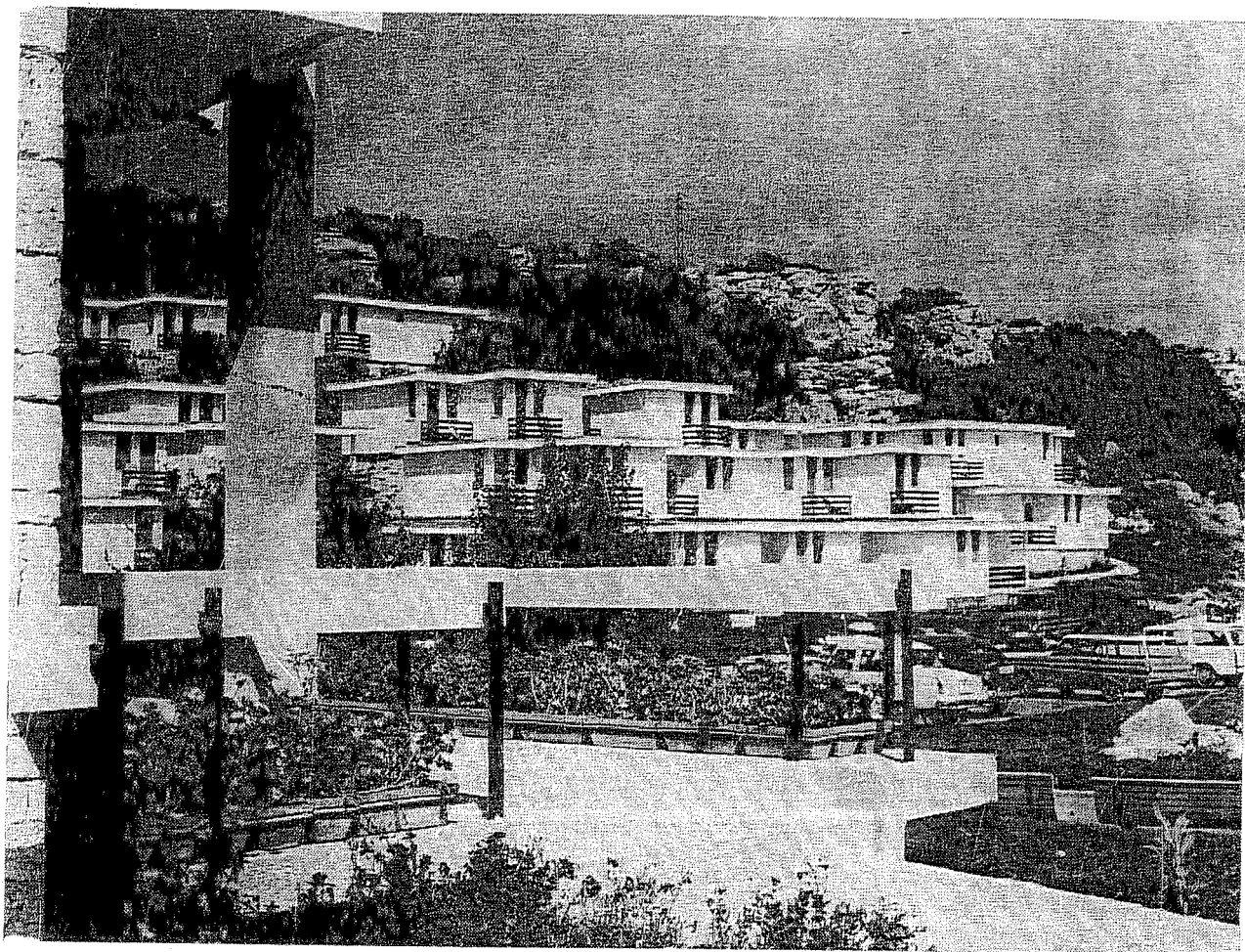
HOTEL NEPTUN — MANGALIA NORD — ROMÂNIA
 arh. Virginia Lupu

Hotelul cu o capacitate de 412 paturi dispuse în camere cu 2 paturi și apartamente este conceput în două corpuri distincte: cazarea tratată pe 8 niveluri și restaurantul cu serviciile sale pe 2 niveluri. Holul de acces de la parter permite legătura directă cu parcajul sau cu marea. Amplasamentul permite o frumoasă vedere spre mare, din toate spațiile mai importante. Decorația interioară din lemn, ceramică și marmură creează o atmosferă intimă și plăcută.

✿ Organizarea interioară a camerelor și apartamentelor permite o utilizare corespunzătoare și variată. Construcția a fost dată în folosință în 1968.

Plan parter: 1 — hol intrare; 2 — recepție; 3 — telefon; 4 — bufet; 5 — restaurant; 6 — oficiu; 7 — bucătărie; 8 — bucătărie rece; 9 — băuturi; 10 — cameră inventar; 11 — W.C.; 12 — depozit; 13 — medic; 14 — spălător veselă; 15 — spălător legume; 16 — preparare carne; 17 — grătar; 18 — bucătar șef; 19 — pahare; 20 — amplificarea sonoră; 21 — pîine; 22 — terasă; 23 — patio; 24 — birou; 25 — frizerie; 26 — coafură; 27 — pedicură; 28 — depozit bagaje; 29 — rufe; 30 — personal; 31 — cameră cu 2-paturi; 32 — apartamente; 33 — curte de serviciu; 34 — post trafo; 35 — parcaje auto.





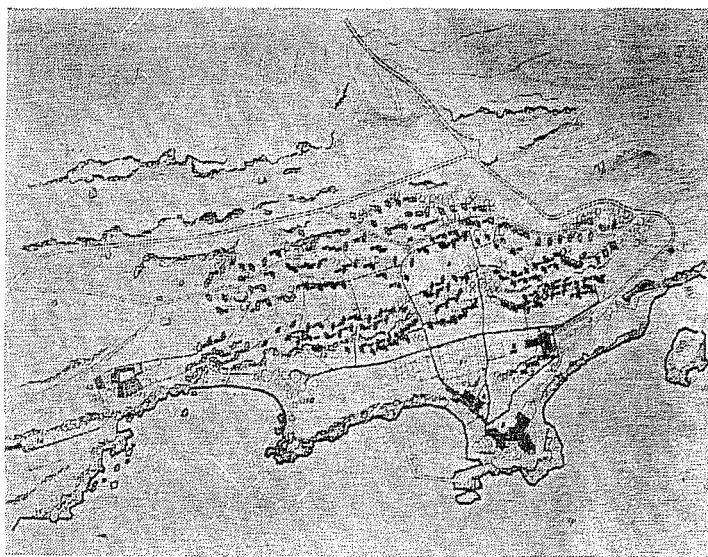
Vedere de ansamblu.

Plan de ansamblu.

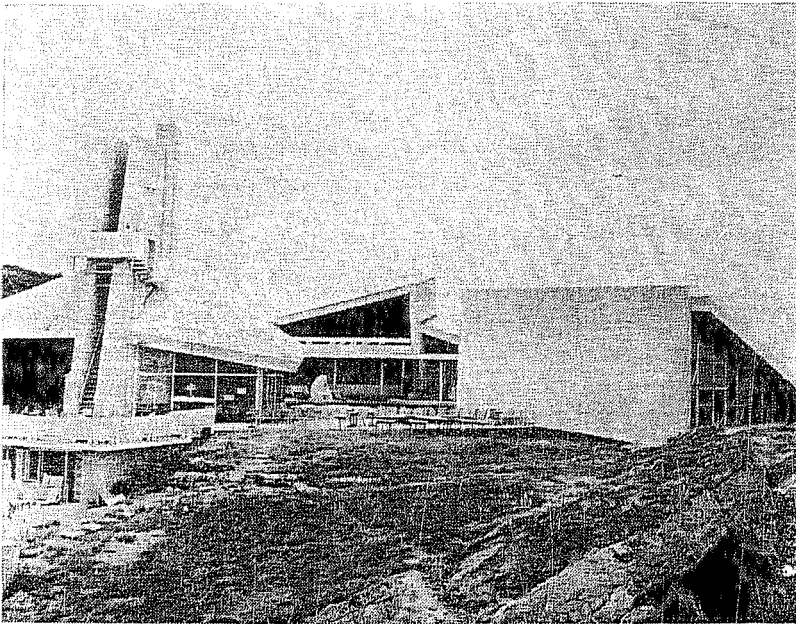
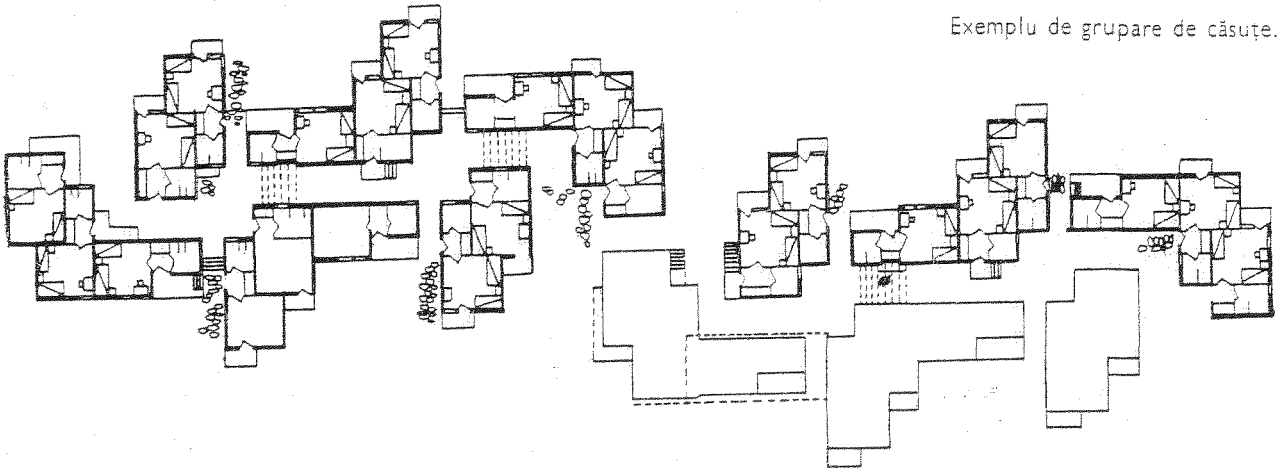
ANSAMBLUL BALNEAR ROUSSALKA
BULGARIA
arh. Marin Marinor

Stațiunea de vacanță este situată într-un amplasament pitoresc pe litoralul Mării Negre, „Golful Păsărilor”.

În prima etapă de dezvoltare s-au realizat: un grup de căsuțe de odihnă cu o capacitate de 650 paturi; un centru administrativ; un bar; un restaurant și un centru comercial. A fost amenajat un port pentru iahturi și plaje artificiale în terase. Deosebit de interesantă este dispunerea liberă a construcțiilor ce se integrează perfect în natura înconjurătoare; fiecare cuprinde una sau două camere. Se prevede dezvoltarea în continuare a stațiunii care a suscitât un interes deosebit.

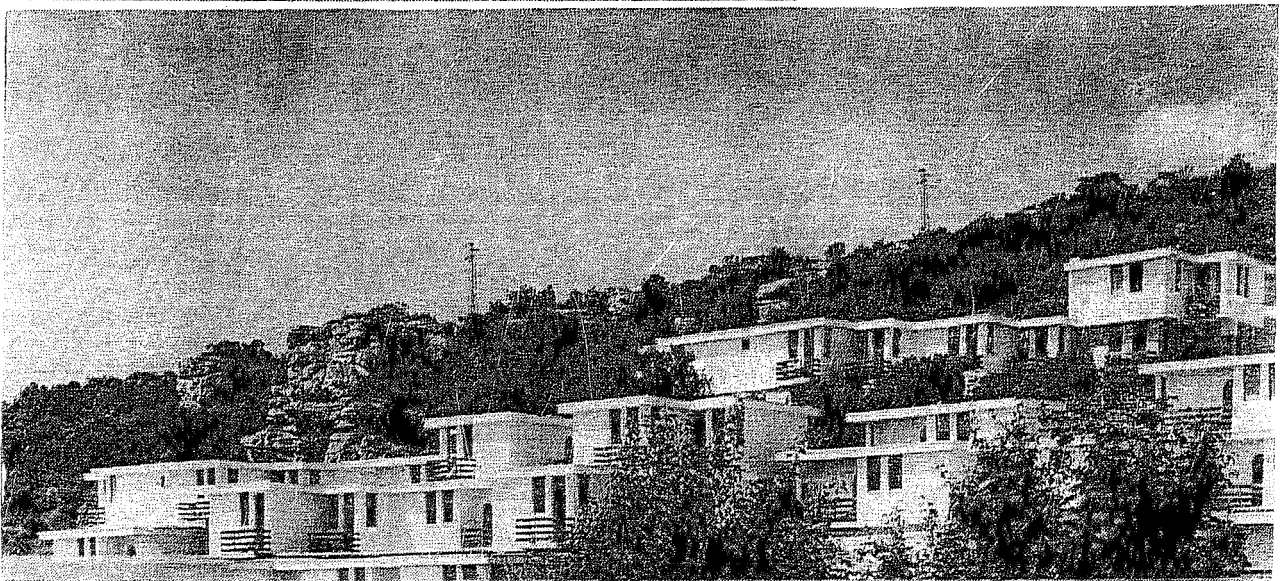


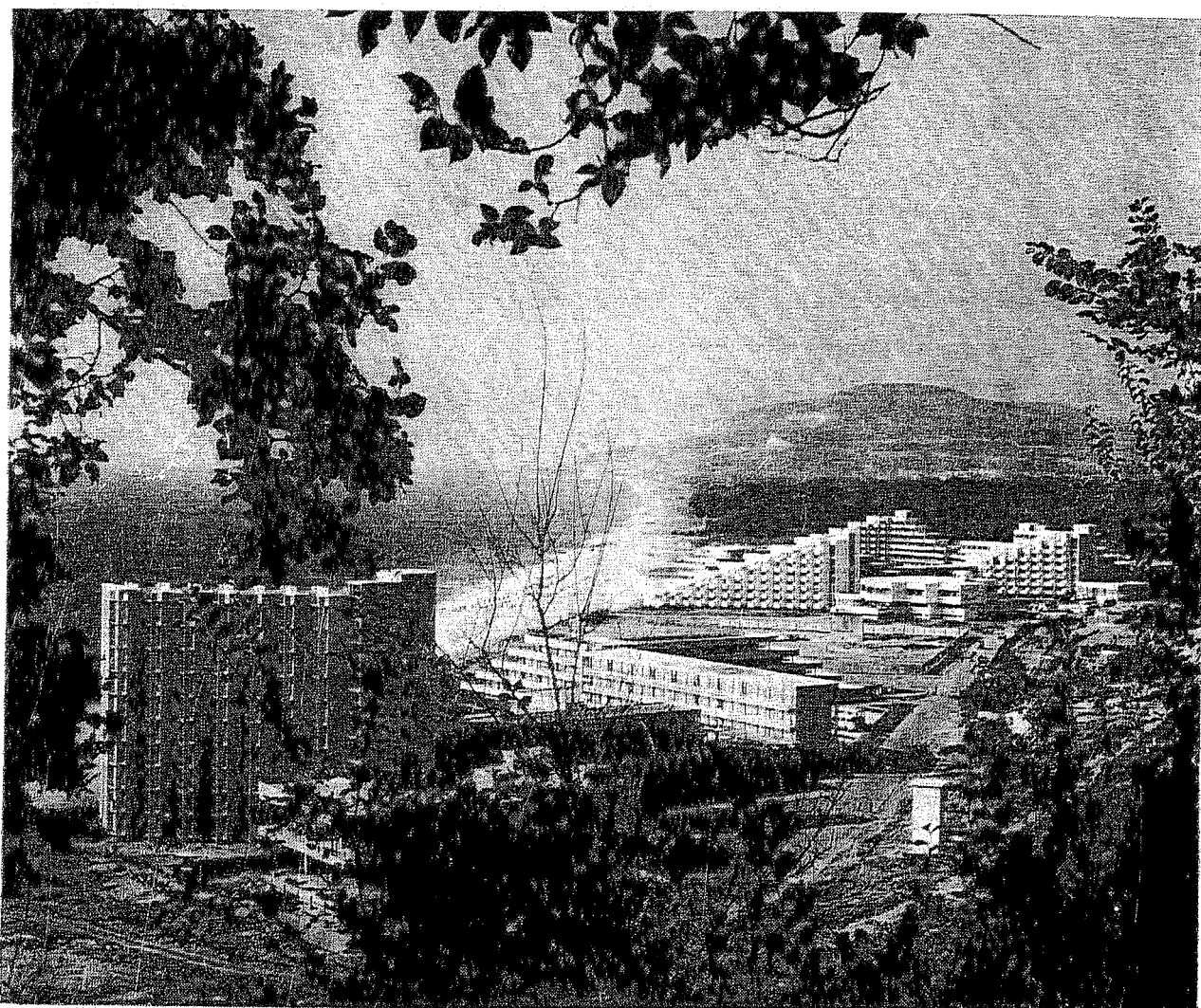
Exemplu de grupare de căsuțe.



Cazinoul.

Vedere generală.





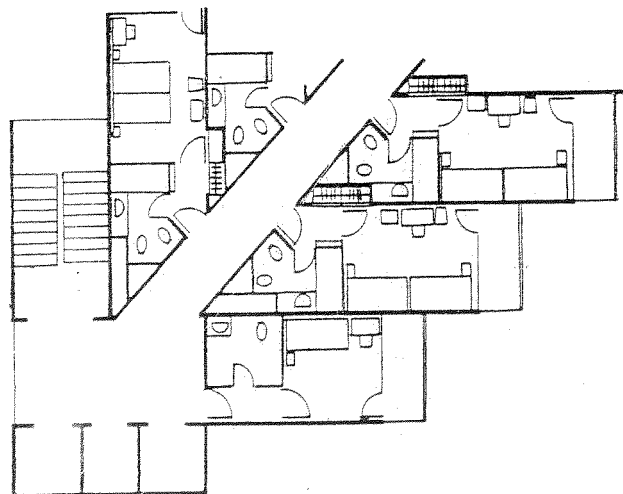
Vedere generală de ansamblu.

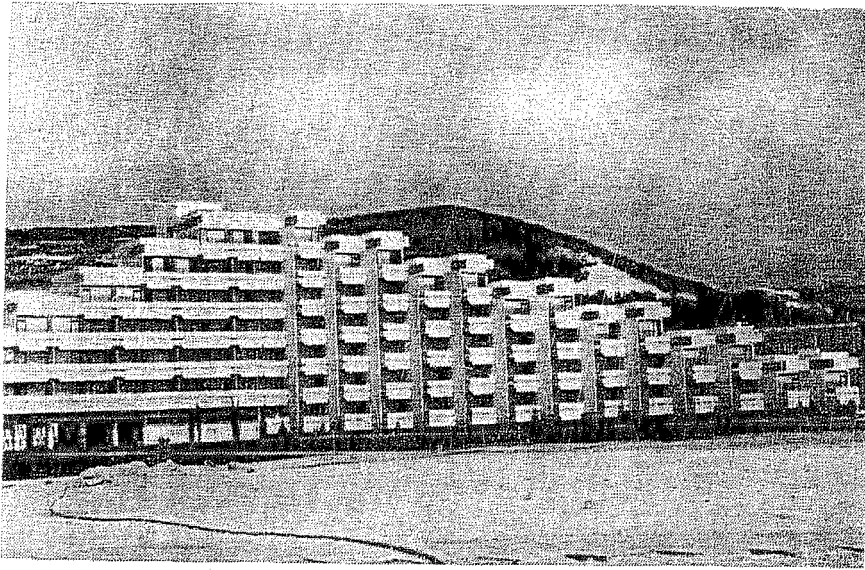
ANSAMBLUL ALBENA — BULGARIA
 arh. Nicolae Nenov, ing. Aret Aretov

Complexul Albena, amplasat pe litoralul Mării Negre, va avea în faza finală o capacitate de circa 10 000 locuri, în hoteluri sezoniere de diverse categorii. El cuprinde numeroase dotări comerciale, culturale, sportive, tot ansamblul încadrându-se armonios în peisajul specific al regiunii. Caracteristica acestui ansamblu este realizarea lui integrală din panouri mari prefabricate de beton armat, de 12 cm grosime, cele portante, și de 6 cm grosime pereții despărțitori. Elementele cele mai grele nu depășesc 5,5 t.

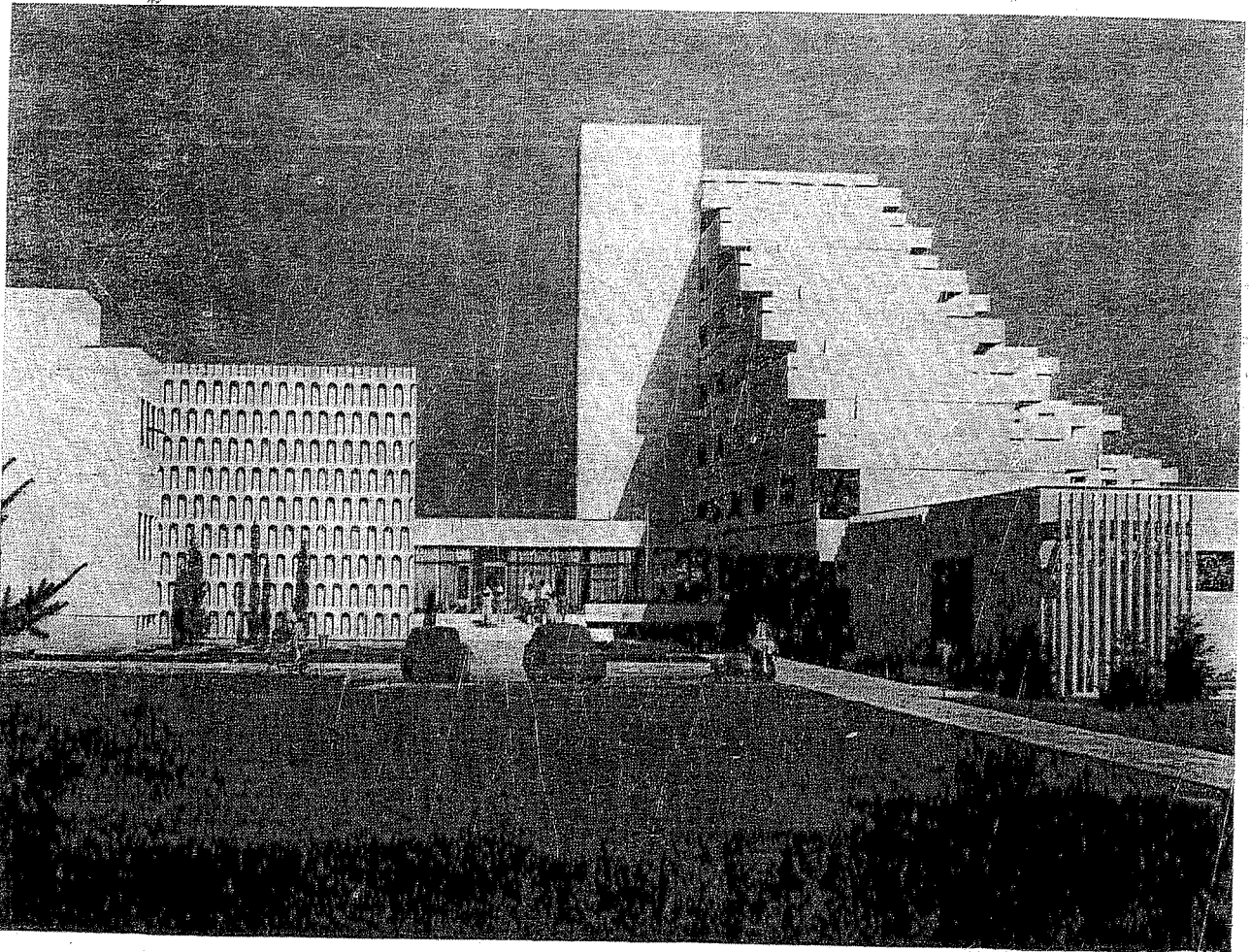
Cu tot gradul avansat de prefabricare, plastică generală a ansamblului este reușită, creindu-se o arhitectură deosebit de interesantă.

Detaliu de plan caracteristic.

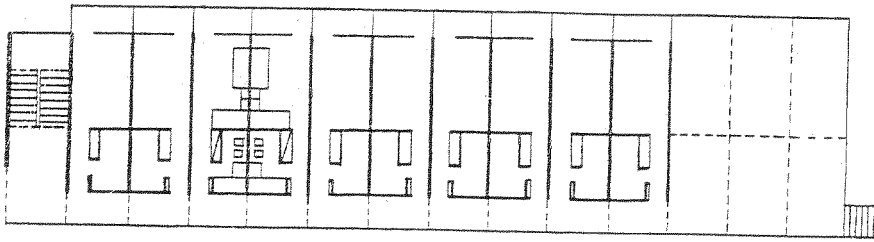




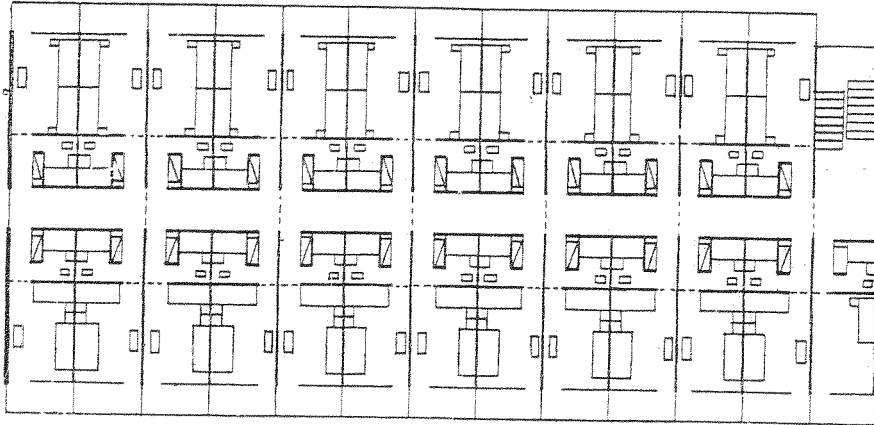
Vedere de ansamblu.



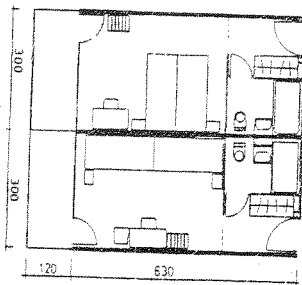
Intrarea unui hotel.



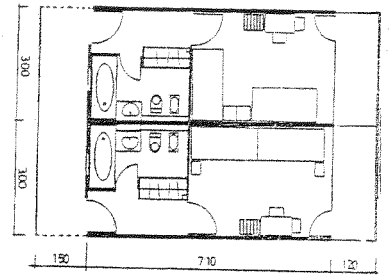
Etaj curent în hotel de categoria I.



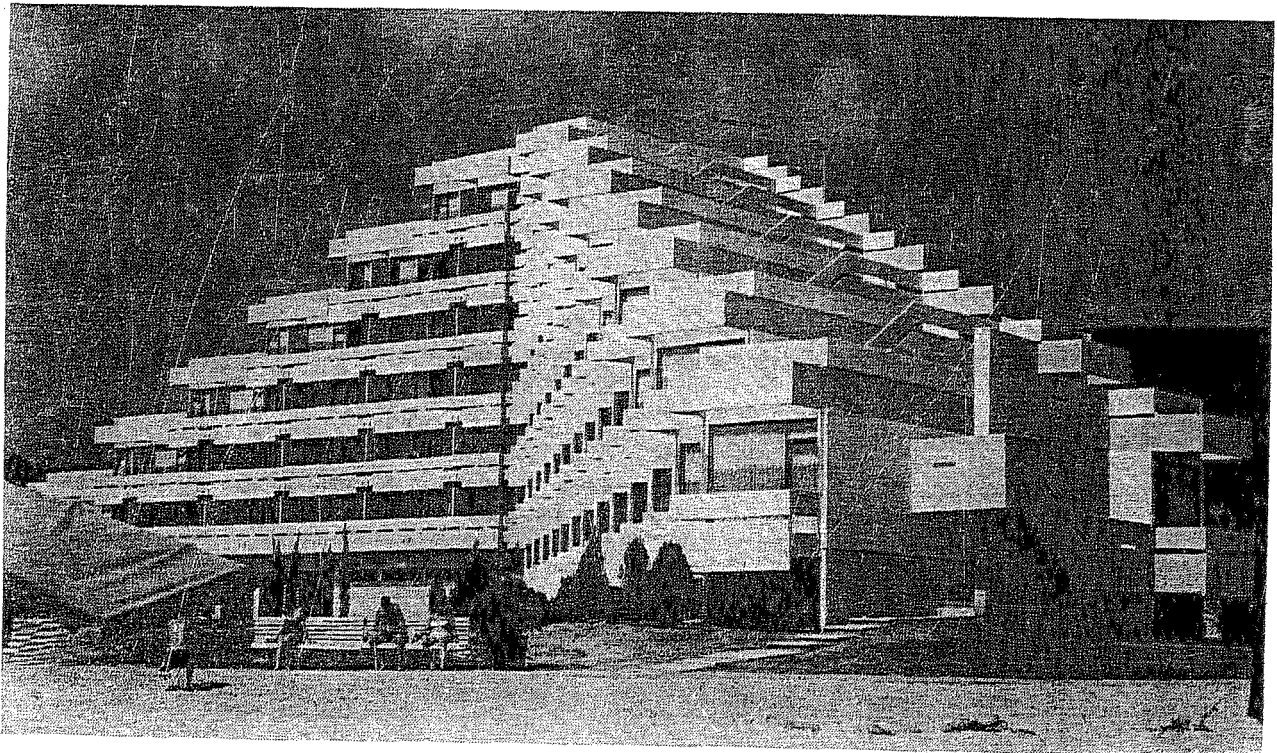
Etaj curent în hotel de categoria II.

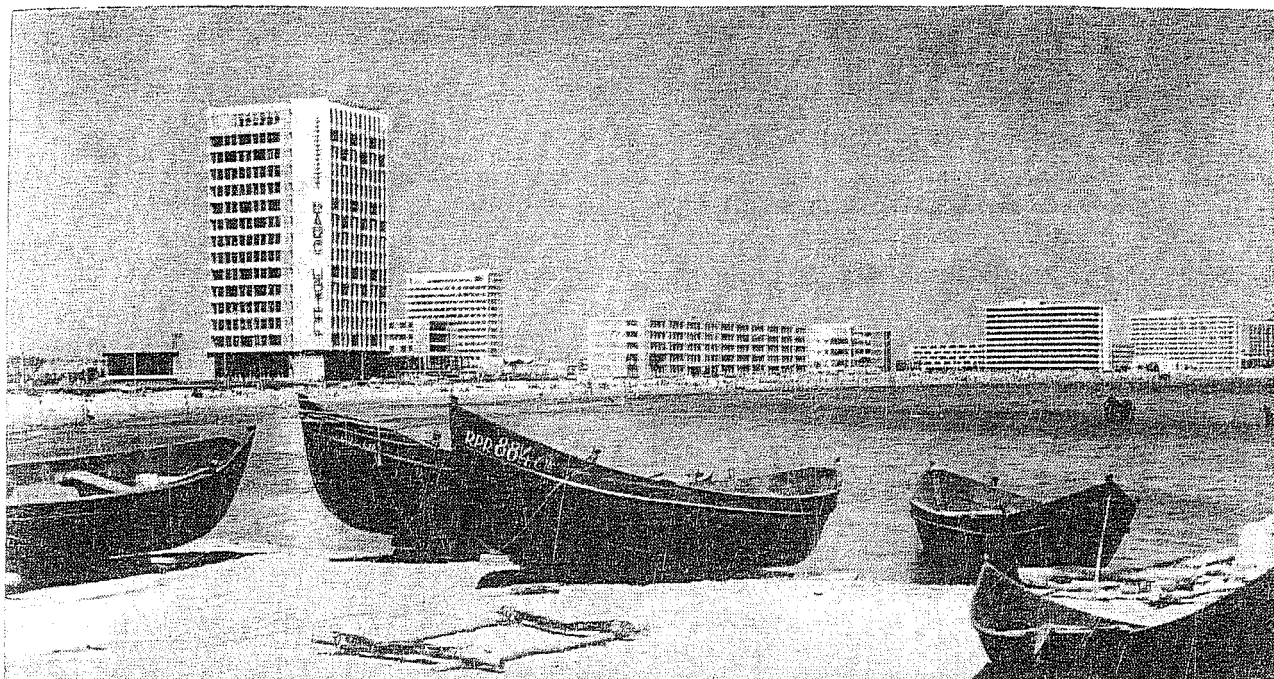


Detaliu de cameră de categoria II.



Detaliu de cameră de categoria I.





Vedere de ansamblu.

ANSAMBLUL HOTELIER DE 10 000 PATURI DE LA MAMAIA — ROMÂNIA

dr. arh. Cezar Lăzărescu (coordonator general),

Lucian Popovici, Ludovic Staadeker, Adam Toma, Virginia Petrea, Mina Laurian, Violeta Constantinescu

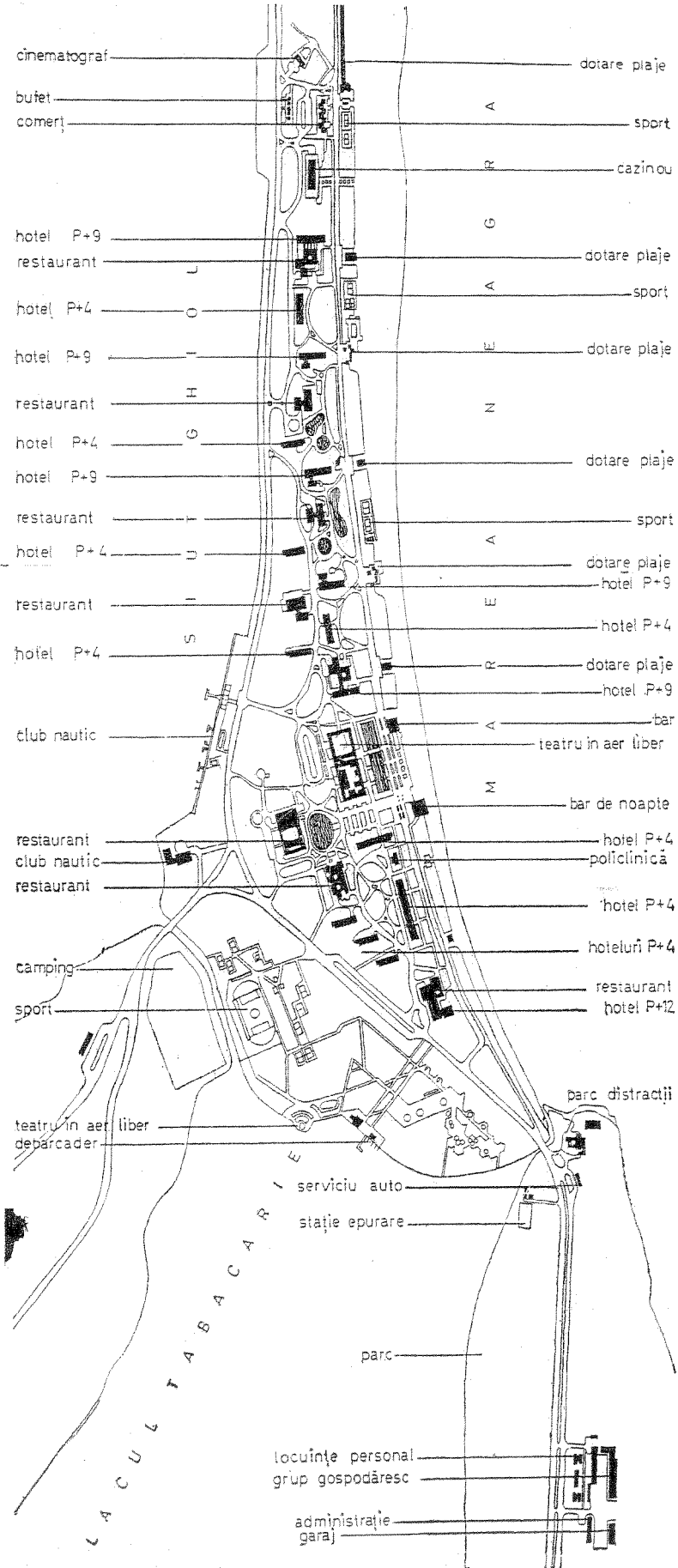
Amplasat la începutul stațiunii Mamaia, pe un cordon litoral de 200—300 m lățime, ansamblul se întinde între lacul Siut-Ghiol și Marea Neagră, pe o lungime de 2 km. Concepția de ansamblu este lineară, de-a lungul autostrăzii care îl deservește. Cele 10 000 paturi sînt distribuite în mai multe unități hoteliere și anume: 7 hoteluri cu 9—12 etaje, cu 420—900 paturi fiecare, 10 hoteluri cu 4 etaje, cu 360—450 paturi fiecare. Toate camerele sînt de două paturi, cu grup sanitar cuprinzînd: lavoar, duș, WC. Hotelurile înalte care dau silueta stațiunii au fost amplasate perpendicular pe plajă, pentru a da tuturor camerelor posibilitatea unei vederi directe spre mare și spre lac. Pentru rapiditatea execuției ele au fost executate în beton armat turnat în cofraje glisante; din această cauză holurile, saloanele și toată recepția de la parter este grupată într-un volum adiacent.

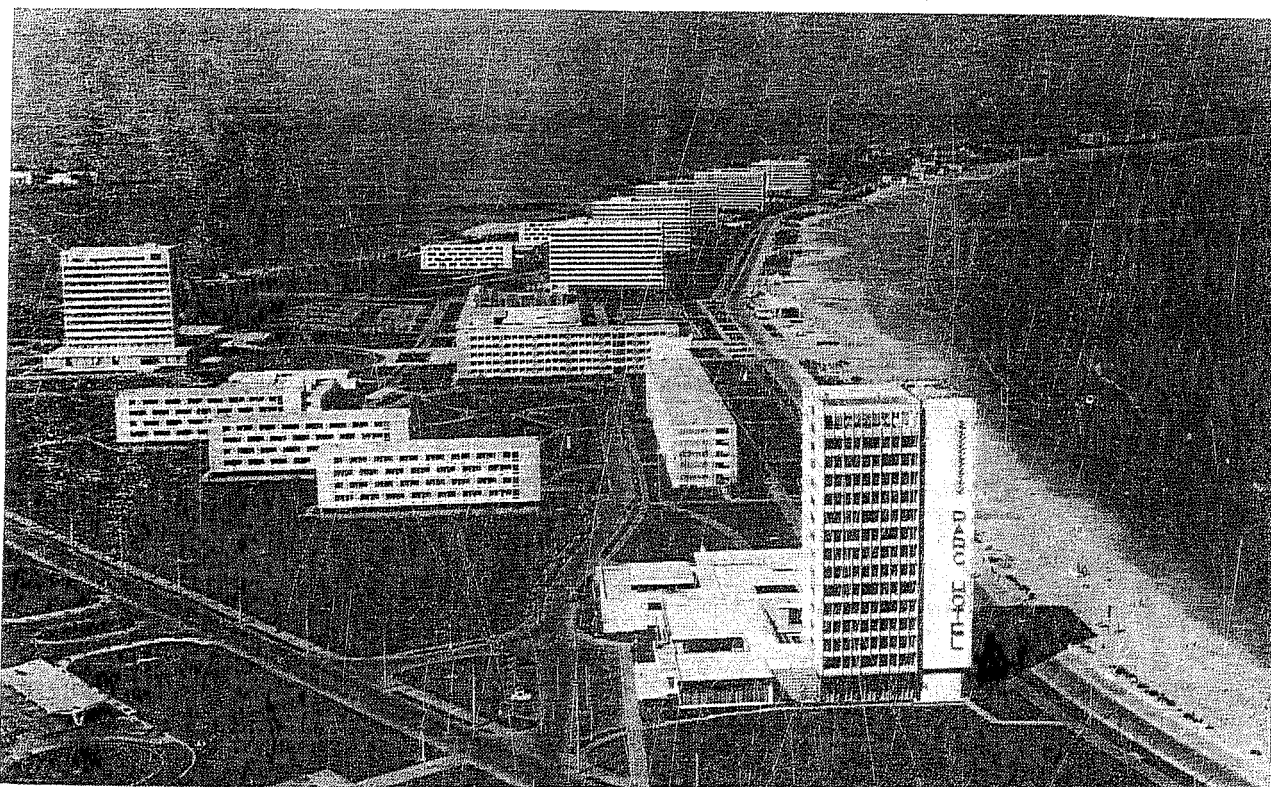
În afară de acestea ansamblul cuprinde: 8 restaurante, 3 baruri de zi, 2 baruri de noapte, un cazinou cu diverse săli de jocuri și baruri, numeroase bufete, braserii și dotări de plajă, 3 centre comerciale, 2 teatre-cinematografe în aer liber, cluburi nautice, parcuri de distracție, și numeroase terenuri de sport.

Pentru eliminarea tuturor funcțiilor incomode din interiorul ansamblului s-a realizat un grup gospodăresc amplasat în Constanța și care reunește: administrația, garajele, atelierile de întreținere, depozitele de inventar, de produse alimentare, frigorifice, grupul de pregătire a semi-preparatelor, laboratorul de dulciuri, fabrica de înghețată, fabrica de gheață, centrala termică, spălătoria, stația de dedurizare a apei, precum și toate locuințele personalului permanent de deservire și întreținere. Prin această soluție se realizează de asemenea o mare economie de construcții și o reducere simțitoare a numărului personalului de serviciu.

Întregul ansamblu este tratat ca un parc, cu mari suprafețe de flori, oglinzi de ape și plantații bogate. Lucrările au fost realizate în două etape de cîte 10 luni, terminîndu-se în vara anului 1962.

Plan de ansamblu





Vedere aeriană.

Vedere de ansamblu cu hotelul Victoria în prim plan.

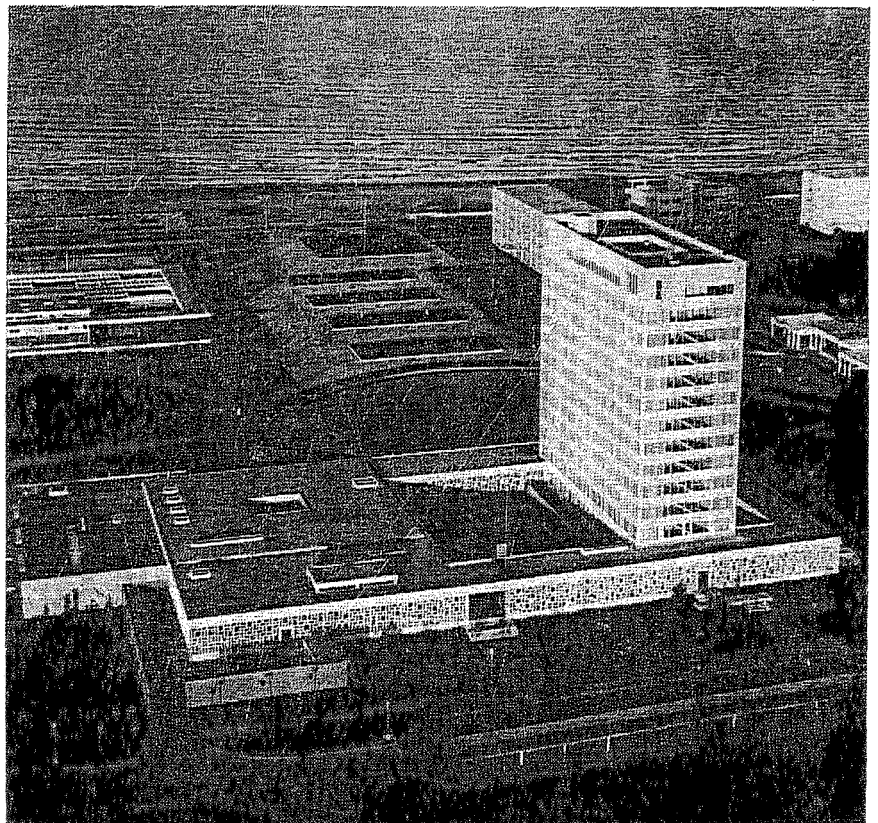




Hotel Sirena.

Vedere aeriană a hotelului Perla.

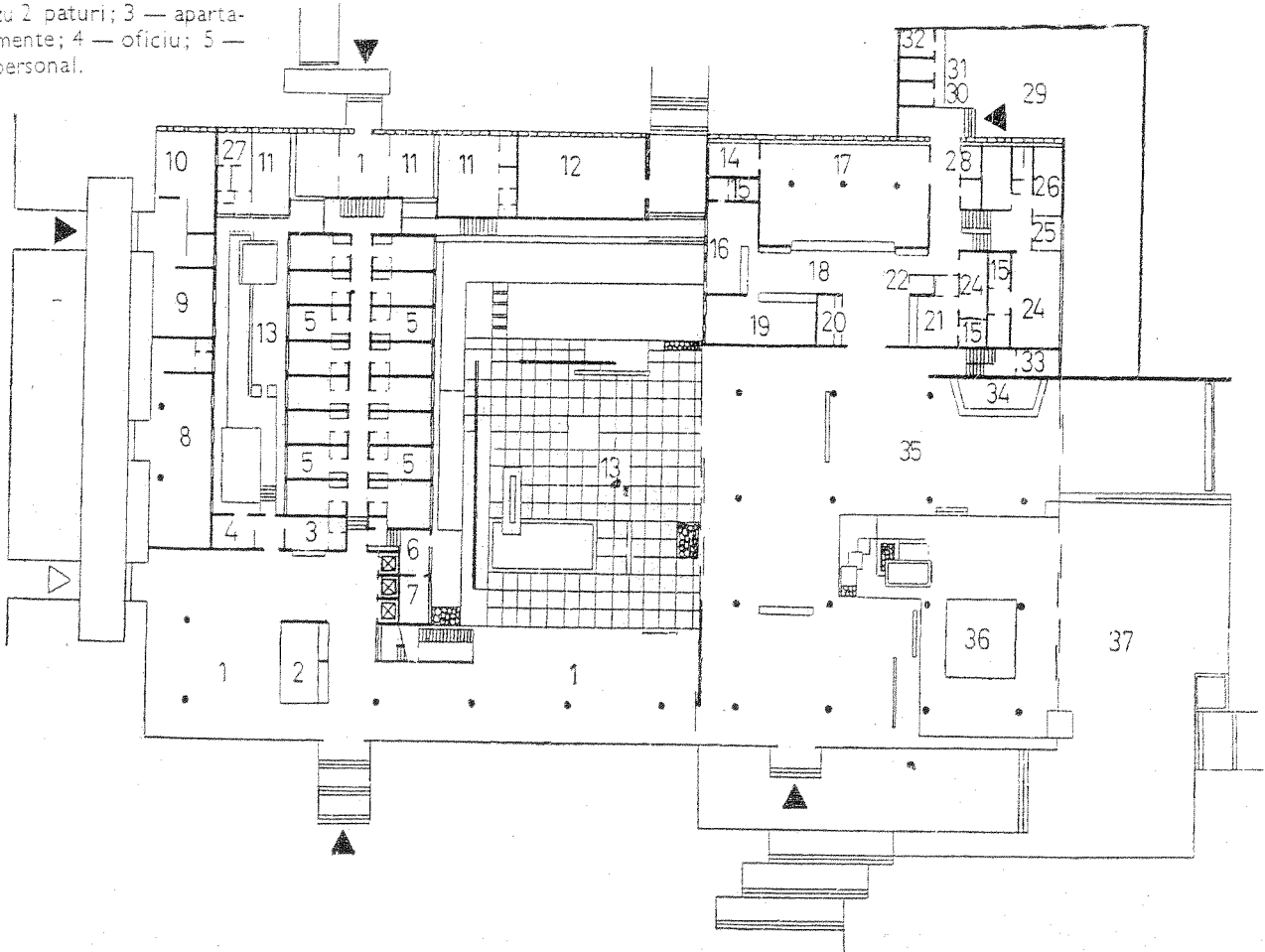
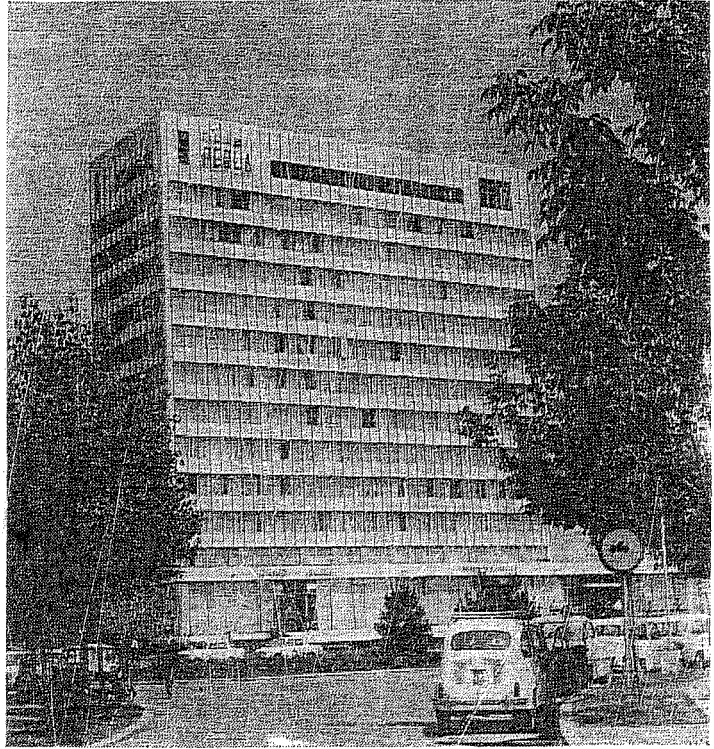
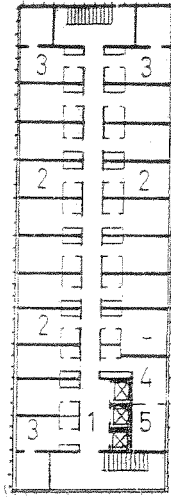
Hotelul Perla are o capacitate de 580 paturi vizitatori și 86 paturi pentru personalul de serviciu, distribuite pe 11 niveluri. Fiecare nivel cuprinde camere cu 2 paturi, 3 apartamente cu câte 2 camere, un oficiu și o cameră de personal. La parter au fost prevăzute, pe lângă holul cu recepția, și birourile anexe, saloane, restaurant cu 800 de locuri, birouri de turism, saloane de coafură și frizerie, diverse magazine. Construcția este din beton armat monolit, realizată cu cofraje glisante.



Fațada hotelului Perla.

Plan parter: 1 — hol; 2 — stand de vânzare; 3 — recepție; 4 — birou; 5 — camere cu 2 paturi; 6 — oficiu; 7 — personal; 8 — agenții de voiaj; 9 — frizerie; 10 — coafor; 11 — ateliere de reparații; 12 — hidrofor; 13 — curte interioară; 14 — spălător vase; 15 — cameră frigorifică; 16 — bucătărie rece; 17 — bucătărie; 18 — oficiu; 19 — spălător veselă; 20 — spălător pahare; 21 — băuturi; 22 — birou; 23 — gheață; 24 — depozit; 25 — legume; 26 — sala de mese personal; 27 — grup sanitar; 28 — bucătar șef; 29 — curte de serviciu; 30 — gheață; 31 — deșeuri; 32 — gunoi; 33 — radioficare; 34 — bar; 35 — sala de mese restaurant; 36 — ring de dans; 37 — terase.

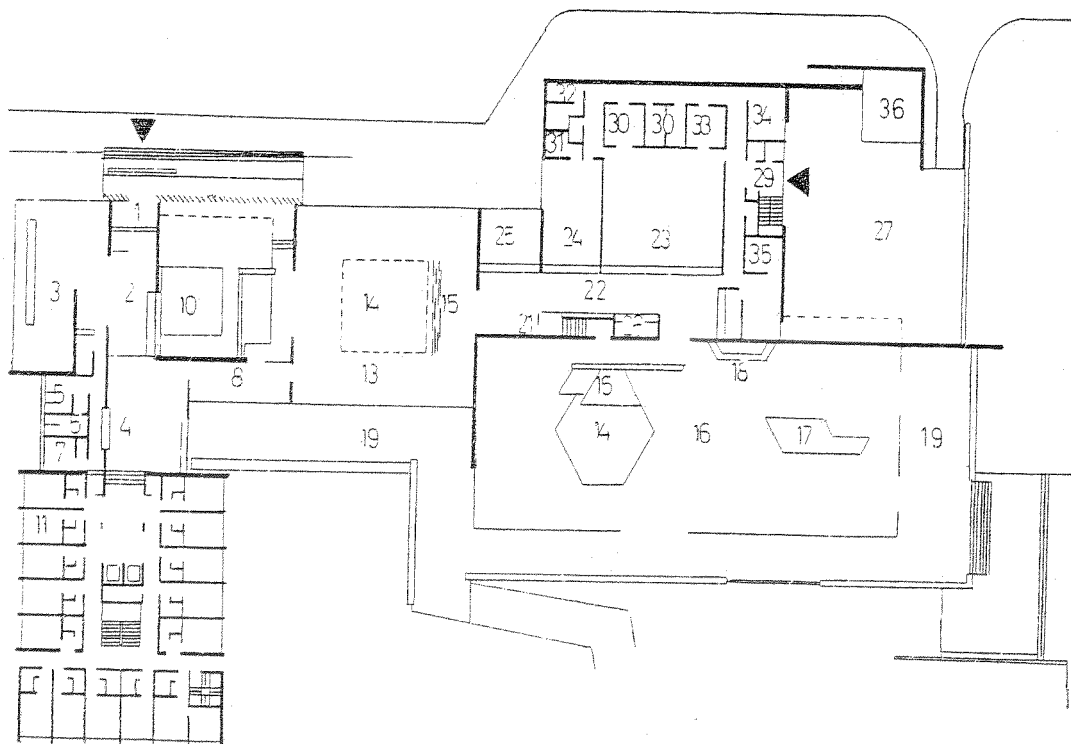
Plan etaj curent: 1 — ascensoare; 2 — camere cu 2 paturi; 3 — apartamente; 4 — oficiu; 5 — personal.



Illuminare de noapte la Parc Hotel.

Hotelul Parc are o capacitate de 425 paturi, repartizate pe parter și 13 etaje. Holul de la parter este legat de restaurant prin saloane și o curte interioară. Etajul 14 cuprinde un club cu terase ample de unde se desfășoară o largă perspectivă a întregii stațiuni.

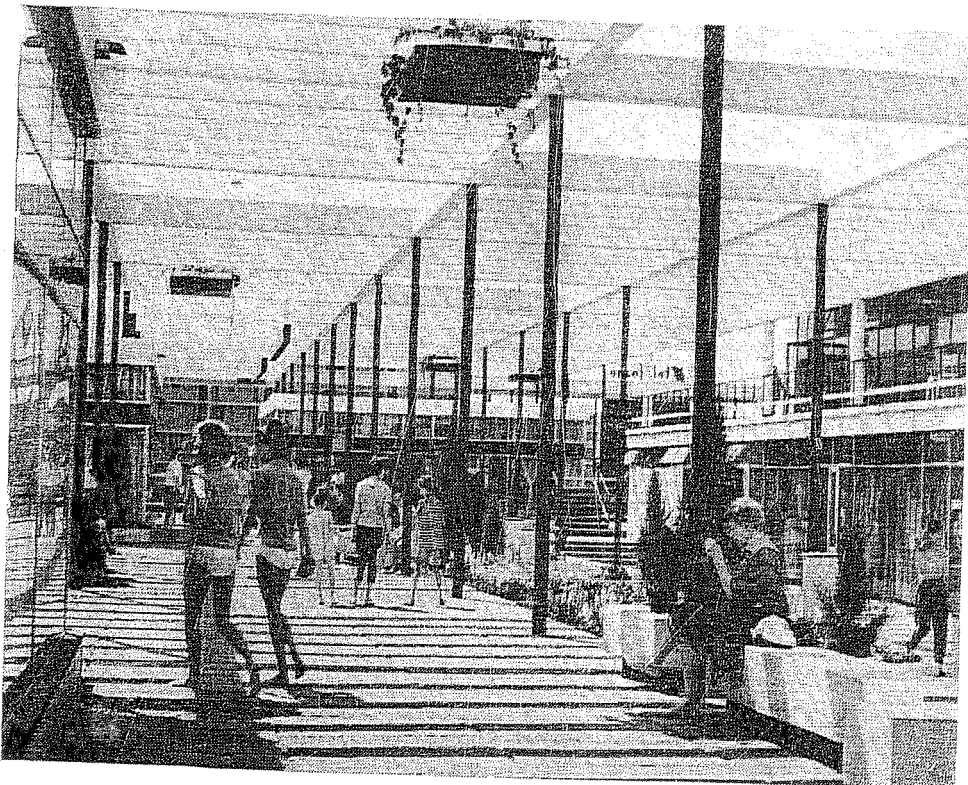
Plan parter: 1 — windfang; 2 — hol; 3 — salon; 4 — recepție; 5 — grup sanitar; 6 — vestiar; 7 — administrație; 8 — acces spre plajă; 9 — vestibul; 10 — grădină interioară; 11 — camere cu 2 paturi; 12 — grup sanitar; 13 — sala restaurant închisă; 14 — ring de dans; 15 — orchestra; 16 — sala restaurant de vară; 17 — bazin; 18 — bar; 19 — terasă; 20 — grup sanitar; 21 — birou; 22 — oficiu; 23 — bucătărie; 24 — bucătărie rece; 25 — spălător veselă; 26 — spălător pahare; 27 — băuturi; 28 — depozit băuturi; 29 — ascensor; 30 — preparări; 31 — grup frigorific; 32 — bucătar șef; 33 — spălător vase; 34 — sală de mese personal; 35 — depozite; 36 — post trafo; 37 — curte de serviciu.



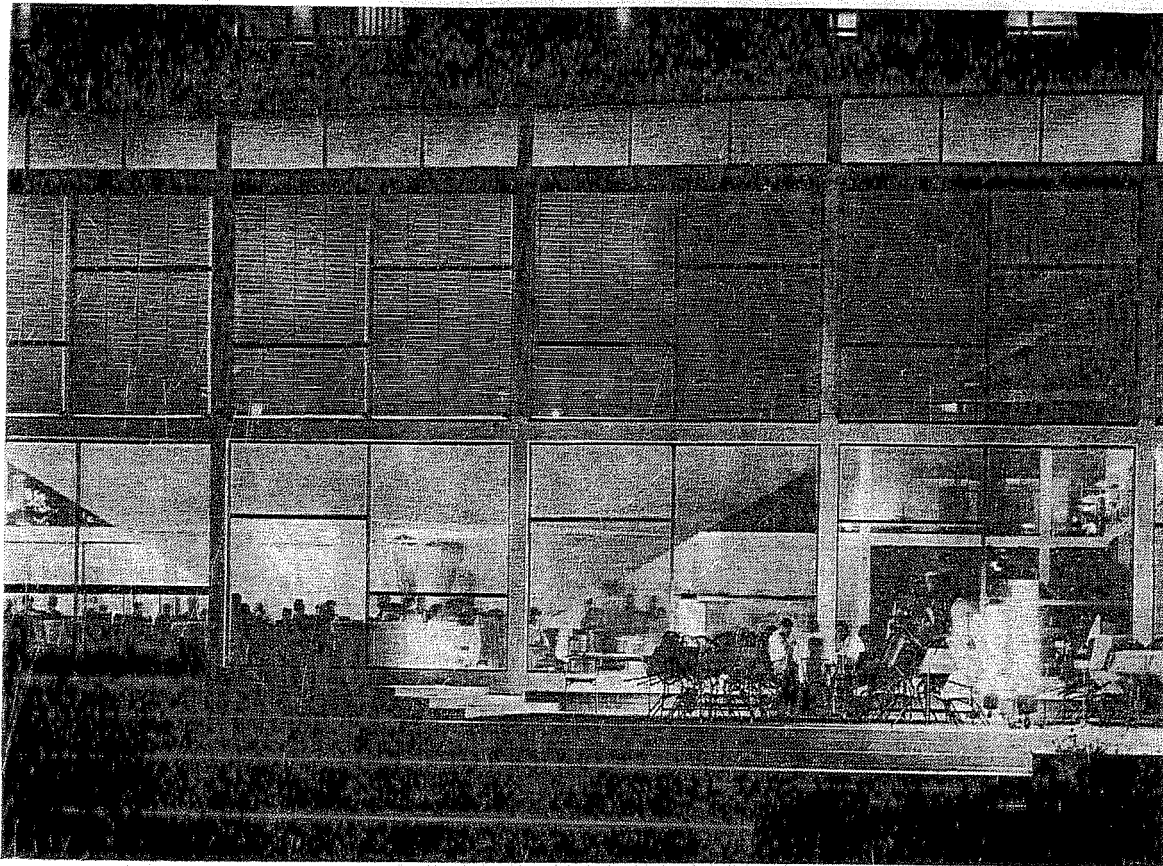


Hotel Victoria cu restaurantul în prim plan.

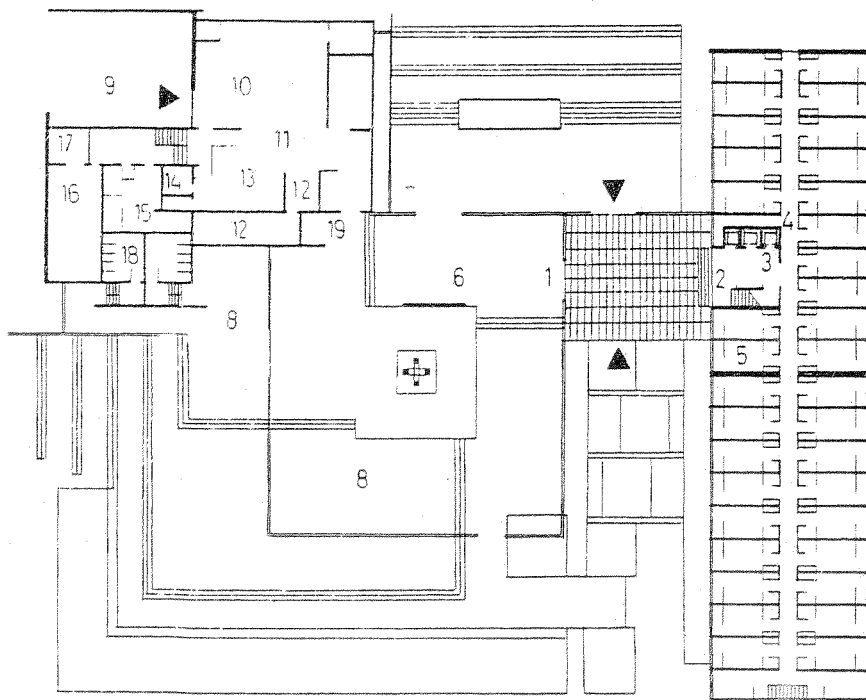
Vedere din centrul comercial.



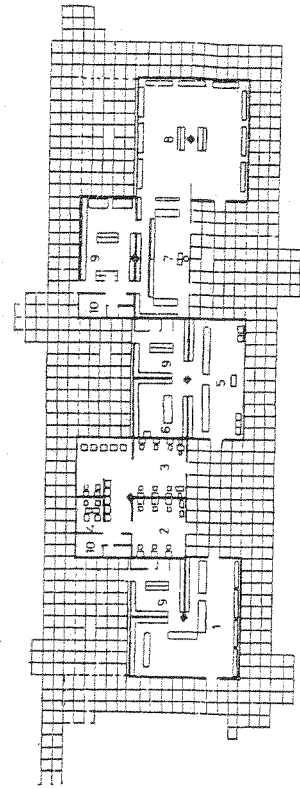
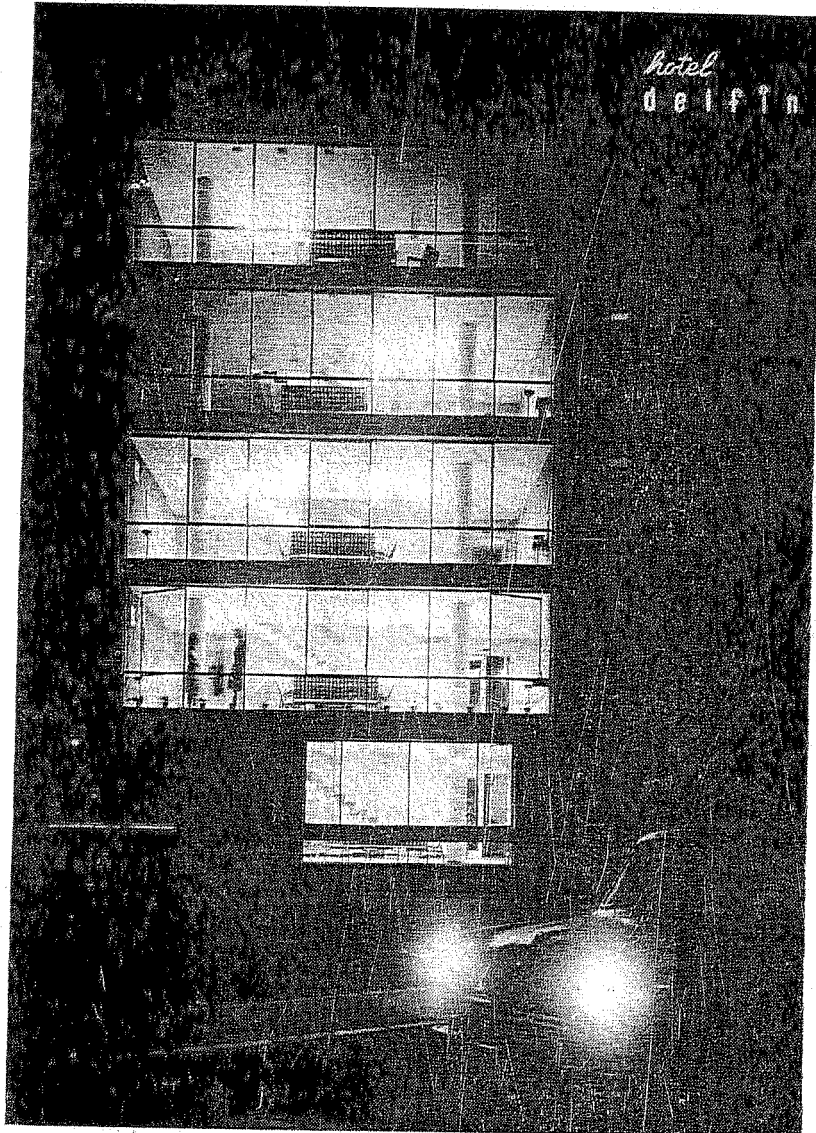
Restaurantul Victoria este legat de hotelul cu 10 etaje pe care îl deserveste în principal. Atât funcțional cât și plastic cele trei elemente care îl compun (holul hotelului, sala restaurantului și serviciile acestuia) constituie elemente arhitecturale distincte, realizate din materiale diferite. Sala restaurantului de beton armat are un plan pătrat acoperit cu o ciupercă formată din 4 paraboloizi hiperbolici. La baza ei un bazin de apă constituie un element decorativ, folosind în același timp și pentru scurgerea apelor. Serviciile realizate în principal din zidărie aparentă asigură deservirea a 1 300 persoane zilnic.



Restaurant Victoria.

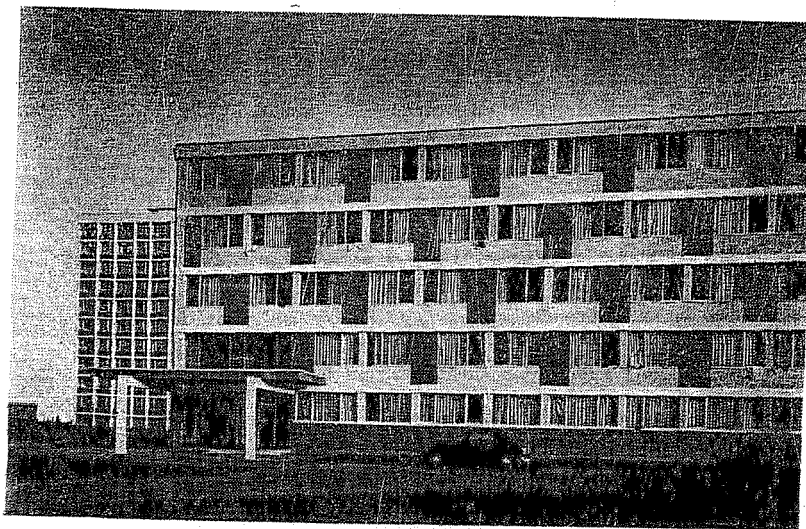


Plan parter: 1 — hol intrare hotel; 2 — hol hotel; 3 — ascensoare; 4 — cameră de curățenie; 5 — cameră de serviciu; 6 — sala restaurant; 7 — terasă hotel; 8 — terasă restaurant; 9 — curte de serviciu; 10 — bucătărie; 11 — oficiu; 12 — băuturi; 13 — bufet rece; 14 — camere frigorifice; 15 — cămară; 16 — sala de mese personal; 17 — oficiu personal; 18 — grup sanitar; 19 — birou.

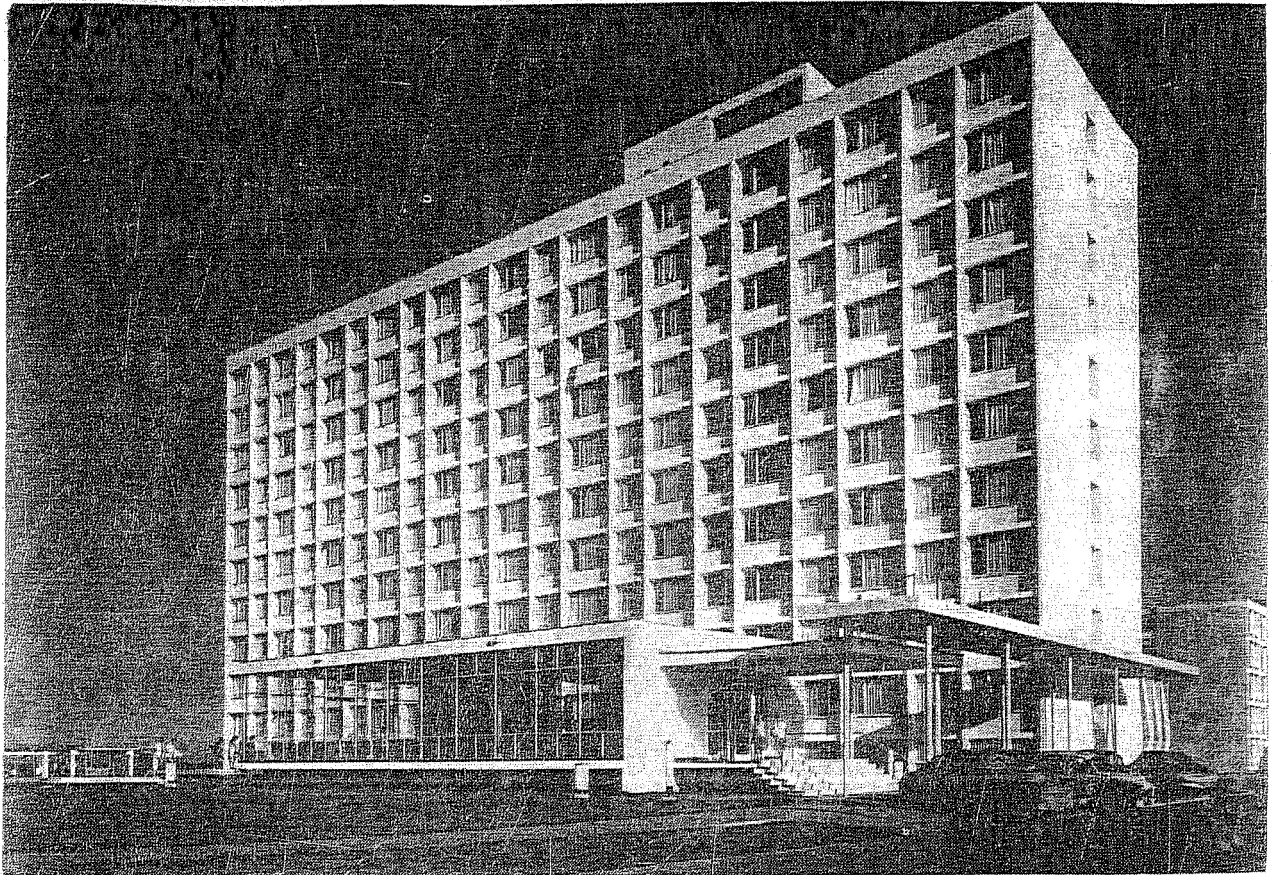


Grup de magazine sezoniere realizate printr-o grupare de ciuperici de beton armat cu laturile de 11 m.
 Plan: 1 — librărie; articole foto; 2 — frizerie; 3 — coafură; 4 — pedicură; 5 — farmacie; 6 — laborator; 7 — alimentara; 8 — magazin cu autoservire; 9 — depozite; 10 — vestiar.

Vedere de noapte hotel Delfin.

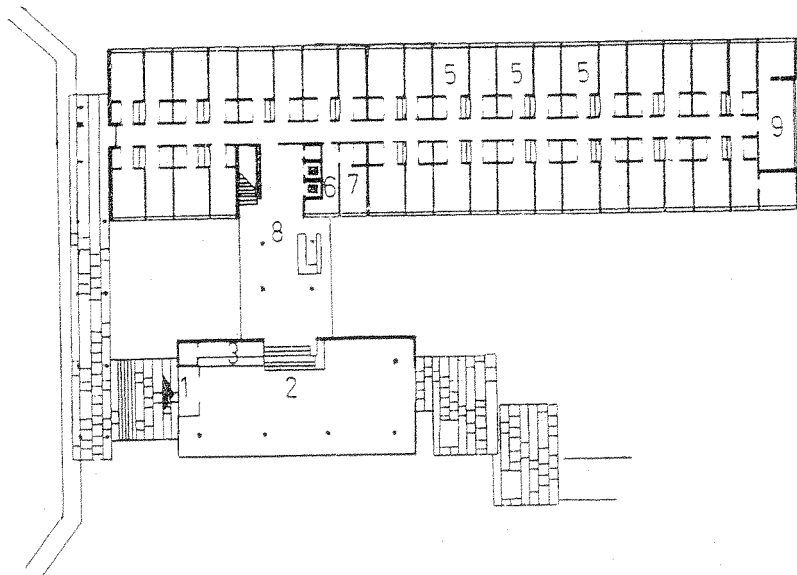


Hotel cu 5 niveluri.

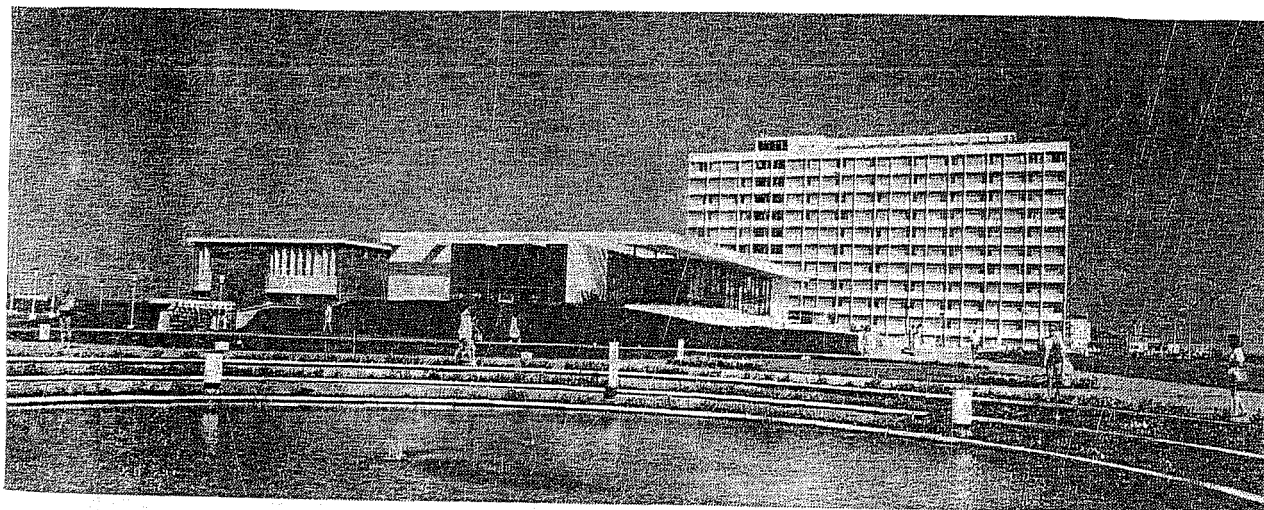


Hotel Sirena.

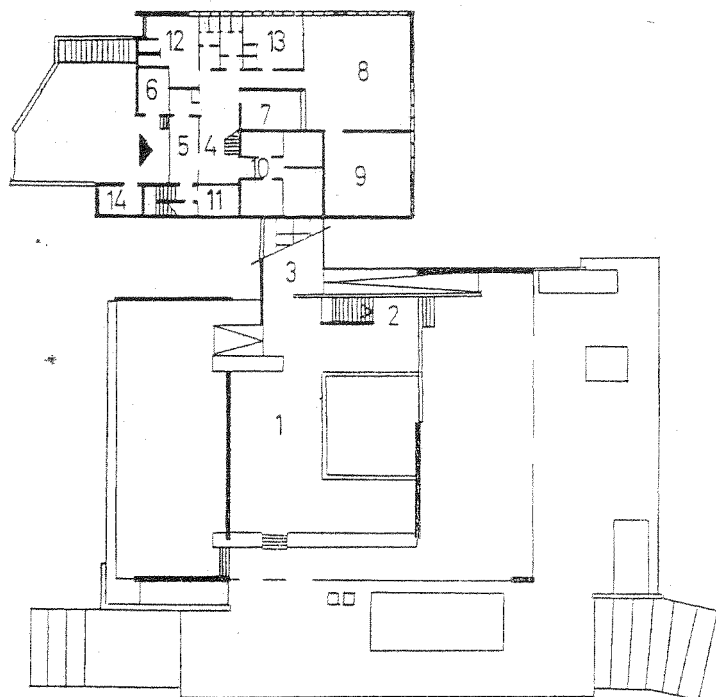
Plan parter: 1—windfang; 2—hol; 3—comert; 4—recepție; 5—camere; 6—oficiu; 7—cameră personal; 8—ascensoare; 9—loggie.



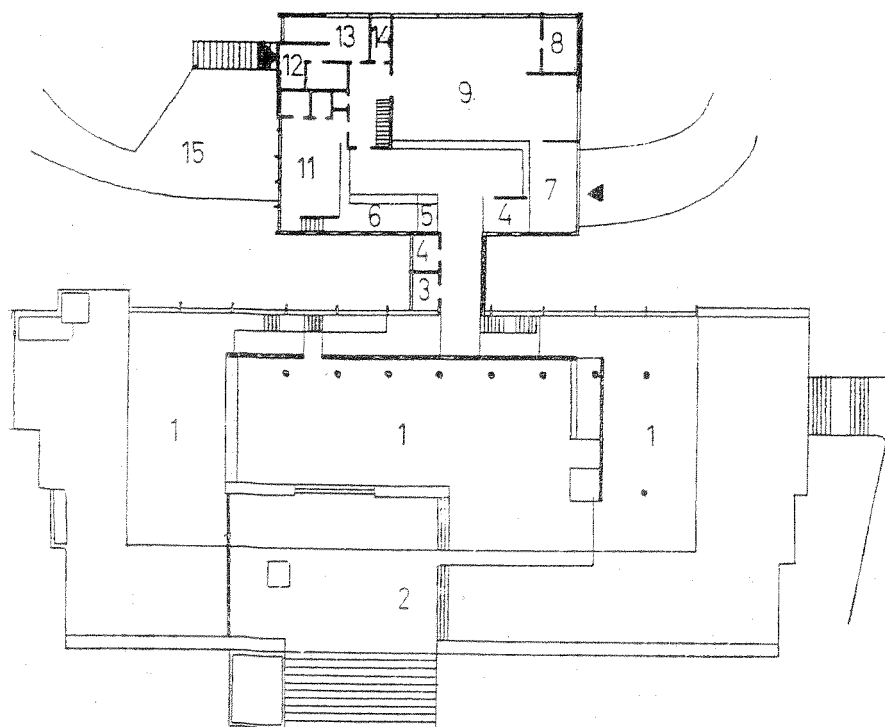
Hoteluri sezoniere cu parter și 9 etaje, cu o capacitate de 905 paturi și 120 paturi pentru personal. Camerele au o lățime de 2,40 m și 3,30 m și o adâncime de 4 m, având fiecare dulapuri înzidite, vestibul, grup sanitar cu lavabou, duș de mină și WC. Construcțiile sînt de beton armat monolit turnat în cofraje glisante.



Restaurantul Sirena.



Restaurantul Sirena este proiectat pe aceleași principii în două corpuri distincte, servicii și săli de consumație. Plan parter: 1 — sala de mese; 2 — scara la grupul sanitar; 3 — legătura cu bucătăria; 4 — hol servicii; 5 — birou primire; 6 — agregate frigorifice; 7 — oficiu; 8 — sala de mese personal; 9 — hidrofor; 10 — depozite; 11 — depozit de băuturi; 12 — vestiar bărbați; 13 — vestiar femei; 14 — moara de gunoi.



Restaurantul Doina deservește vizitatorii cazati în hotelurile învecinate (circa 1300 persoane în două serii). Este compus din două corpuri distincte: serviciile și sălile de consumație. Are un circuit închis servind meniuri fixe. Accesul la servicii se face printr-o curte de serviciu parțial acoperită. Sălile de restaurant sînt organizate pe mai multe nivele, amenajate ca terasele unei grădini.

Plan parter: 1 — săli de mese; 2 — terase; 3 — birou; 4 — depozit; 5 — spălător pahare; 6 — băuturi; 7 — spălător veselă; 8 — spălător vase; 9 — bucătăria; 10 — oficiu; 11 — bucătăria rece; 12 — depozite frigorifice; 13 — cameră; 14 — bucătar șef; 15 — curte de serviciu.

XIII. PROBLEME TEHNICO-ECONOMICE ȘI DE ORGANIZARE A DEZVOLTĂRII REȚELEI DE CONSTRUCȚII HOTELIERE

Așa cum s-a mai relevat de mai multe ori în capitolele anterioare, una din problemele cheie care condiționează dezvoltarea rețelei de construcții hoteliere în toată lumea este rentabilitatea lor. Este o problemă deosebit de complexă, care își manifestă prezența sub multiple aspecte, de la stabilirea planurilor regionale sau naționale pînă la precizarea conținutului fiecărei unități, a materialelor și detaliilor de execuție.

Modul în care aceste probleme sînt studiate în diferite țări este variabil, în funcție de condițiile specifice de dezvoltare, de sistemele economice aplicate și de principiile de organizare și dezvoltare a economiei naționale proprii. Unele aspecte generale sînt însă comune tuturor și analizarea lor poate constitui un sprijin în elucidarea unor probleme de detaliu.

În cele ce urmează vom încerca o incursiune în acest domeniu, pe baza practicii internaționale, cu referiri mai multe însă la situația din România. Vom analiza întîi condițiile generale de dezvoltare în teritoriu și apoi pe cele specifice fiecărei unități.

Pentru organizarea și amplificarea bazei materiale a turismului, se determină și se studiază mai întîi cererile pieții interne și internaționale, prin organisme specializate. Se folosesc pentru aceasta:

- publicațiile periodice statistice ale UIOOT (Uniunea Internațională a Organismelor Oficiale ale Turismului);
- contactele cu firmele partenere (organizații de turism);
- călătoriile de documentare și cercetare în diverse țări;
- participarea la conferințe și seminarii internaționale în care se tratează problemele legate de turism;
- cercetarea fluctuației tarifelor internaționale legate de conținutul serviciilor oferite.

Contractele care sînt încheiate anual sau pe perioade mai lungi cu diverse firme externe, sînt formulate și acceptate după o prealabilă cunoaștere a situației conjuncturale, ele determinînd la rîndul lor antrenarea de noi investiții.

De obicei, birourile de turism din diverse țări, au — în afara sarcinilor turistic-comerciale propriu-zise — și atribuția de a urmări fenomenele conjuncturale ce influențează turismul internațional.

Prin metoda testării directe a turiștilor, aplicată prin sondaj în anumite perioade caracteristice, se obțin de asemenea informații prețioase a căror prelucrare statistică ajută la determinarea preferințelor generale. În același scop turiștii sînt stimulați să corespundă cu birourile de turism, un serviciu specializat („Relații cu publicul”) ținînd această corespondență și selecționînd informațiile și sugestiile prețioase.

În baza studiilor conjuncturale, a informațiilor culese și a statisticilor încheiate se pot determina ritmurile de creștere ale turismului intern și internațional, făcîndu-se previziuni de perspectivă apropiată sau mai largă. Din studiile și determinările întreprinse pînă în prezent, se constată că factorii care determină creșterea activității turistice interne și internaționale sînt:

- creșterea nivelului de viață și a veniturilor pe cap de locuitor;
- creșterea nivelului cheltuielilor de consum particular, atunci cînd nu este determinată de creșterea prețurilor;
- reducerea timpului de lucru, creșterea timpului liber și mărirea duratei concediilor plătite;
- accelerarea urbanizării care determină migrări masive de scurtă sau mai lungă durată, spre cadre naturale;
- sporul natural al populației;
- structura populației pe vîrste;
- propaganda turistică și facilitățile create;
- echilibrul și destinderea relațiilor internaționale;
- modernizarea și ieftinirea transporturilor, în special a celor aeriene;
- creșterea posibilităților de deplasare cu mijloace auto proprii.

O încercare de sintetizare a cercetărilor conjuncturale anuale permite întrucîtva definirea unor caracteristici — deocamdată stabile — pentru turismul internațional.

1. Creșterea încasărilor din turism este permanentă în majoritatea țărilor, ritmul mediu de creștere al acestor încasări depășind ritmul de creștere a venitului național, global.

2. Dintre continente, ponderea încasărilor turistice în Europa deține prioritate: 42,4% din totalul mondial al încasărilor din 1950 și 63% în 1965. Creșterea încasărilor turistice în Europa între 1950 și 1965 s-a realizat pe seama diminuării încasărilor din America de Nord, America Latină, Caraibe și Africa.

3. Țările europene care înregistrează cele mai importante numere de plecări sînt: R.F.G., Anglia, Norvegia, Suedia, Danemarca, Franța, majoritatea acestora călătorind spre Marea Mediterană, Marea Adriatică, Marea Neagră, în sezonul cald.

4. Țările europene care se estimează că vor primi turiști în ritmuri din ce în ce mai ridicate sînt: Portugalia, Grecia, Jugoslavia, Bulgaria, România. Această constatare are drept cauză tendința de evitare a supraaglomerării din țările cu veche tradiție (Italia, Franța, Spania), care înregistrează în prezent cele mai însemnate încasări.

În paralel cu aceste studii de conjunctură internațională, care determină posibilitățile, natura și caracterul solicitărilor ce se pot ivi, se realizează studii pe plan intern asupra posibilităților de dezvoltare. Acestea pornesc, desigur, de la condițiile naturale specifice ale fiecărei regiuni, a căror valorificare reprezintă de fapt obiectul turistic principal. Dar aceste studii țin seama în concluziile lor și de problemele adiacente a căror rezolvare poate influența și chiar determina atît volumul total, cît mai ales ritmul de dezvoltare a regiunii respective, cum ar fi:

— existența și gradul de modernizare a căilor de acces și a sistemelor de transport și aprovizionare cu materiale în timpul construcției și cu alimente pe perioada exploatarei;

— existența mînii de lucru necesare realizării investițiilor și a personalului calificat necesar exploatarei;

— posibilitățile de echipare tehnică a teritoriului, existența sau condițiile de realizare a dotărilor edilitare.

Aceste studii sînt concretizate în planuri generale de sistematizare regională, care tratează aspectele multiple pe care le ridică dezvoltarea bazei materiale a turismului în cadrul dezvoltării economiei generale a regiunii. Ele conțin deci și elementele necesare pentru precizarea dezvoltării rețelei hoteliere, pe baza cărora se pot determina programele fiecărei unități sau ansambluri hoteliere.

Economia investiției. Relațiile dintre veniturile obținute și valoarea investiției și cheltuielile de exploatare stau la baza stabilirii rentabilității unei investiții în construcții hoteliere.

Tarifele unui hotel sînt însă fixate în urma încadrării într-o anumită categorie de confort, stabilită pe baza unor considerente generale, de multe ori internaționale. Ele sînt influențate de fluctuațiile pieții, de posibilitățile de contractare, de elemente care nu rezultă din costul investiției respective.

De aceea, pentru a asigura o rentabilizare optimă, una din posibilitățile sigure de acționare este reducerea costului investiției și a cheltuielilor specifice de exploatare. Această se poate face prin analiza detaliată pe bază de comparație a factorilor care influențează costul unui hotel. Vom încerca în cele ce urmează să prezentăm cîteva aspecte caracteristice ale acestei probleme, rezultate din analiza unor hoteluri executate de curînd, sau din studii special întocmite. Desigur că datele de care ne vom folosi reprezintă fiecare în parte un caz special, însă însumarea și sensul lor poate avea un caracter de generalitate și este de cele mai multe ori elocvent.

Mărimea unității hoteliere este poate primul factor ce influențează costul investiției raportat la unitatea de folosință. Studiul comparativ al unor hoteluri de categoria Lux în țara noastră arată fluctuații de ordinul a 23%, de exemplu, între costul pe unitatea de folosință la un hotel cu 500 locuri și unul cu 100 locuri — subliniem, pentru aceeași categorie de confort. Aceasta se datorește existenței unor servicii, a unor spații comune și instalații tehnice a căror suprafață

Tabelul 6

Indici de suprafețe și volume construite a cîtorva hoteluri europene

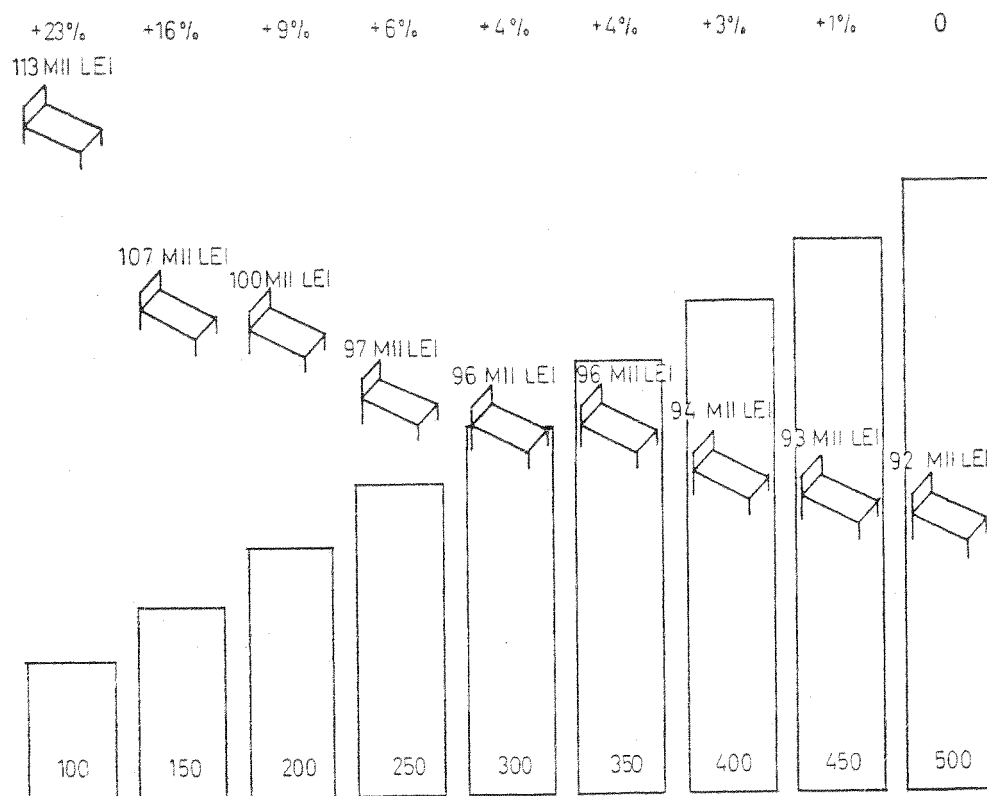
Hotelul	Categoria	Paturi	Camere	Locuri restaurant	Volumul total m ³ /pat	Suprafața totală m ² /pat	Suprafața restaurant m ² /loc
1. Berolina — Berlin (capitala R. D. G)	I și II	420	384	225	137	39,20	1,67
2. Continental — Brno	I și II	460	230	225	94,5	25,48	1,87
3. Intercontinental — Magdeburg	I	425	356	867	190	56,20	1,70
4. Deutschland — Leipzig	I	430	285	637	180	46,20	2,18
5. Hilton — Rotterdam	I	492	264	875	180	46,10	2,53
6. Hilton — Amsterdam	I	518	276	876	160	43,10	1,80
7. International — Brno	I	544	277	882	160	41,80	2,13
8. Intercontinental — Hanovra	I	556	292	700	150	50,80	2,12
9. Hilton — Vest Berlin	I	604	350	1 662	188	47,17	1,79
10. Mercury — Posnan	I	648	375	775	122	34,4	1,68
11. Intercontinental — Viena	I	923	495	1 190	144	42,55	1,83
12. Intercontinental — Frankfurt	I	943	504	1 297	136	40,10	1,77
13. TROTUS — Gh. Gheorghiu-Dej	I	234	126	250	154	44,06	1,8
14. CEHLĂUL — Piatra Neamț	I	264	154	250	150	42,06	1,8
15. EUROPA — Eforie	I	484	242	504	120	31,30	1,56
16. NORD — București	I	504	252	502	125	31,95	1,50

nu este proporțională cu capacitatea de cazare. Rezultă deci un plus de suprafață construită raportată pe pat de cazare, la hotelurile mici față de cele mai mari.

Din această cauză se poate considera că nu este indicată realizarea unor hoteluri cu confort ridicat, cu o capacitate mică, mai ales în mediul urban. Este concluzia practicii din multe țări și a hotelurilor Hilton sau Internațional, a căror capacitate variază între 500 și 1 000 de paturi.

Desigur că această capacitate este condiționată de asigurarea posibilităților ei de valorificare. În marile orașe nu constituie o problemă, deoarece în general se simte o lipsă continuă de hoteluri cu toată dezvoltarea din ultimii ani, însă în micile localități, ocuparea lui în limitele admisibile este discutabilă.

Gradul de confort este de asemenea un element determinant pentru valoarea investiției. Variația costurilor unitare este foarte mare, rezultând — din studiile pe care le-am întocmit — diferențe de peste 300% între categoriile inferioare și cele superioare. Deoarece gradul de confort al unui hotel este rezultatul mai multor elemente componente, vom reveni asupra influenței acestora în costul total. Se subliniază aici că din practica internațională se pot trage unele concluzii asupra relației dintre mărimea, gradul de confort și costul unui hotel, și anume: pentru categorii superioare de confort sînt rentabile doar hotelurile mari cu capacitate de 500—1 000 paturi. Pentru capacități inferioare sînt indicate grade de confort medii sau inferioare.



Variația costului unui hotel pe unitate de folosință, în funcție de mărimea lui.

Conținutul, care determină volumul și suprafața construită, este de asemenea un factor determinant în stabilirea costului de investiție a unui hotel. Pentru a putea găsi căile de reducere a acestui cost, este necesară cunoașterea diverselor lui componente, cu ponderile respective.

Prezentăm în cele ce urmează rezultatele analizării a patru hoteluri construite recent în România, atât în ceea ce privește suprafețele diverselor funcțiuni, cât și costul cu care intervine fiecare categorie de lucrări.

Indici de suprafețe construite pentru diverse funcțiuni (în m²)

Tabelul 7

	Funcțiuni	Trotuș, Gh. Gheorghiu-Dej	Ceahlăul Piatra Neamț	Europa Eforie	Nord București
Etaje curent	Cazare	12,78	12,30	10,86	10,95
	Circulații	4,94	4,72	5,56	2,85
	Servicii	1,68	1,74	1,45	1,24
	Ziduri coșuri ventilații				
	Total	23,76	23,56	20,90	17,87
	Loggii — Balcoane	—	2,00	2,01	—
Subsol Parter Mezanin	Recepția, servicii hotel	5,95	4,00	2,25	5,25
	Spații afectate comerțului	6,37	8,10	3,80	5,01
	Anexe	2,79	3,80	1,30	1,47
	Spații tehnice	2,45	0,50	2,17	1,00
	Ziduri, coșuri ventilații	2,75	2,10	0,88	1,35
	Total	20,3	18,50	10,40	14,08
	Terasa e	2,03	—	2,00	0,90
Indici pe funcțiuni					
Cazare (m ²)		23,76	23,56	20,90	17,87
%		54,00	56,00	67,00	56,90
Celelalte funcțiuni (m ²)		20,30	11,50	10,40	14,08
%		46,00	44,00	33,00	43,10
Total (m ²)		44,06	42,06	31,30	31,85
%		100	100	100	100

Costul diverselor capitole de lucrări, %

Tabelul 8

	Capitole de lucrări	TROTUȘ, Gh. Gheorghiu-Dej	CEAHLĂUL Piatra Neamț	EUROPA Eforie	NORD București
I	Proiectare	4,0	4,0	2,6	1,7
	Diverse și neprevăzute	3,8	4,7	4,7	1,0
	Supraveghere și control	0,4	1,2	0,3	0,2
	Organizarea șantierului	1,9	1,9	1,9	1,5
	Total	10,1	11,8	9,5	4,4
II	Demolări	—	0,4	1,0	1,6
	Expropieri	0,1	0,2	—	0,1
	Spații verzi	—	1,3	1,0	0,1
	Lucrări tehnico-edilitare	1,4	2,7	4,5	3,6
	Total	1,5	4,6	6,5	5,4
	Total I și II	11,6	16,4	16,0	9,8
III	Construcții instalații	72,0	65,8	64,4	68,6
	Mobilier și echipament	16,4	17,8*	19,6	21,6
	Total	88,4	83,6	84,0	90,2

Din studiile făcute rezultă — cum era și de așteptat — mari diferențe de cost pe metru pătrat între suprafețele afectate cazării propriu-zise și spațiile destinate holurilor, saloanelor și funcțiunilor de recepție și a celor destinate restaurantelor, acestea din urmă fiind în general de 2—3 ori mai scumpe.

Desigur că marile hoteluri amplasate în zonele centrale orășenești vor continua să aibă și alte funcțiuni cu caracter de dotare urbană, în afara celei de cazare a turiștilor; dar acest rol nu revine tuturor hotelurilor. Funcțiunea lor principală rămîne adăpostirea celor ce se deplasează de la locuințele lor și pentru aceasta; atenția trebuie îndreptată în special asupra spațiilor afectate cazării. Cu cît această suprafață va fi mai mare, în cadrul suprafeței generale construite a hotelului, cu atît costul final va fi mai redus.

Tabelul 9

Indici de cost pentru diverse funcțiuni

Funcțiuni	NORD — București		EUROPA — Eforie	
	Cost m ² construcție lei	Cost unitate folosită lei	Cost m ² construcție lei	Cost unitate folosită lei
Cameră, vestibul, baie, loggie, fără dotări	1 462	18 736	1 250	17 300
Etaj curent cazare fără fundații, dotări, utilaje	1 840	31 540	1 434	29 952
Id e m, inclusiv fundații	1 930	33 050	1 730	36 130
Hol recepție, administrație, fără fundații, dotări și utilaje	1 880	8 910	2 614	5 463
Id e m, inclusiv fundații	1 930	9 390	2 774	5 794
Alimentația publică (restaurant, grădină terase) fără utilaje și dotări	3 220	16 230	3 123	8 928
Id e m, cu utilaje și dotări	5 045	26 490	5 894	16 857

Variația suprafeței ocupate de cazare (% din total) la diversele categorii de confort

	Cat. I A	Cat. I B	Cat. II	Cat. III
Cazare, %	49—64	52—66	53—63	59—70

Suprafața propriu-zisă a camerei, a unității de cazare, nu este factorul determinant în stabilirea costului. Pentru aceleași partiuri și soluții constructive, mărirea suprafeței camerei nu adaugă un cost suplimentar proporțional, pentru că acest plus de suprafață nu intervine decît cu costul efectiv al planșului finisat pe ambele fețe și cote de încălzire a volumului rezultat. Toate celelalte elemente cu o pondere mult mai mare — circulația de serviciu, instalații, dotatie, mobilier — rămîn aceleași.

Reducerea excesivă a suprafeței camerelor de locuit nu duce decît la scăderea confortului general al hotelului, într-o proporție mult mai mare decît a eventualelor reduceri a costului total.

Justa dimensionare a suprafețelor afectate primirii și recepției pot contribui însă substanțial la reducerea costului. Desigur că aceste spații constituie primul contact cu hotelul, devenind reprezentative; în același timp ele trebuie să facă față aglomerărilor inerente ce se produc aici în anumite momente. Acestea trebuie însă cîntărite cu mare atenție pentru a putea satisface în final doar necesitățile reale, mai ales la hotelurile de categorii de confort mediu sau inferior.

În ceea ce privește alimentația publică cu anexele ei și tot sectorul comercial sînt multe de spus, pentru că ele intervin în costul final cu o pondere deosebit de importantă.

Hotelurile reprezentative, cu grad ridicat de confort, care sînt de fapt importante dotări orășenești, trebuie să asigure o deservire completă a clienților. Dar aceasta nu este obligatoriu pentru toate hotelurile din oraș.

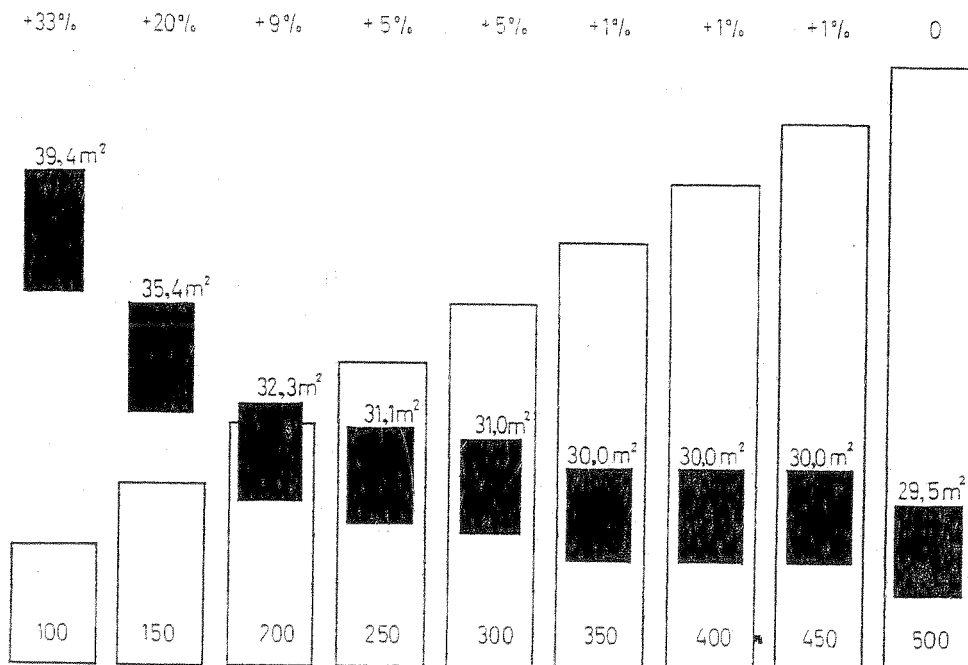
Tabelul 10

Procentele ocupate de diversele categorii de spații într-un etaj curent de cazare

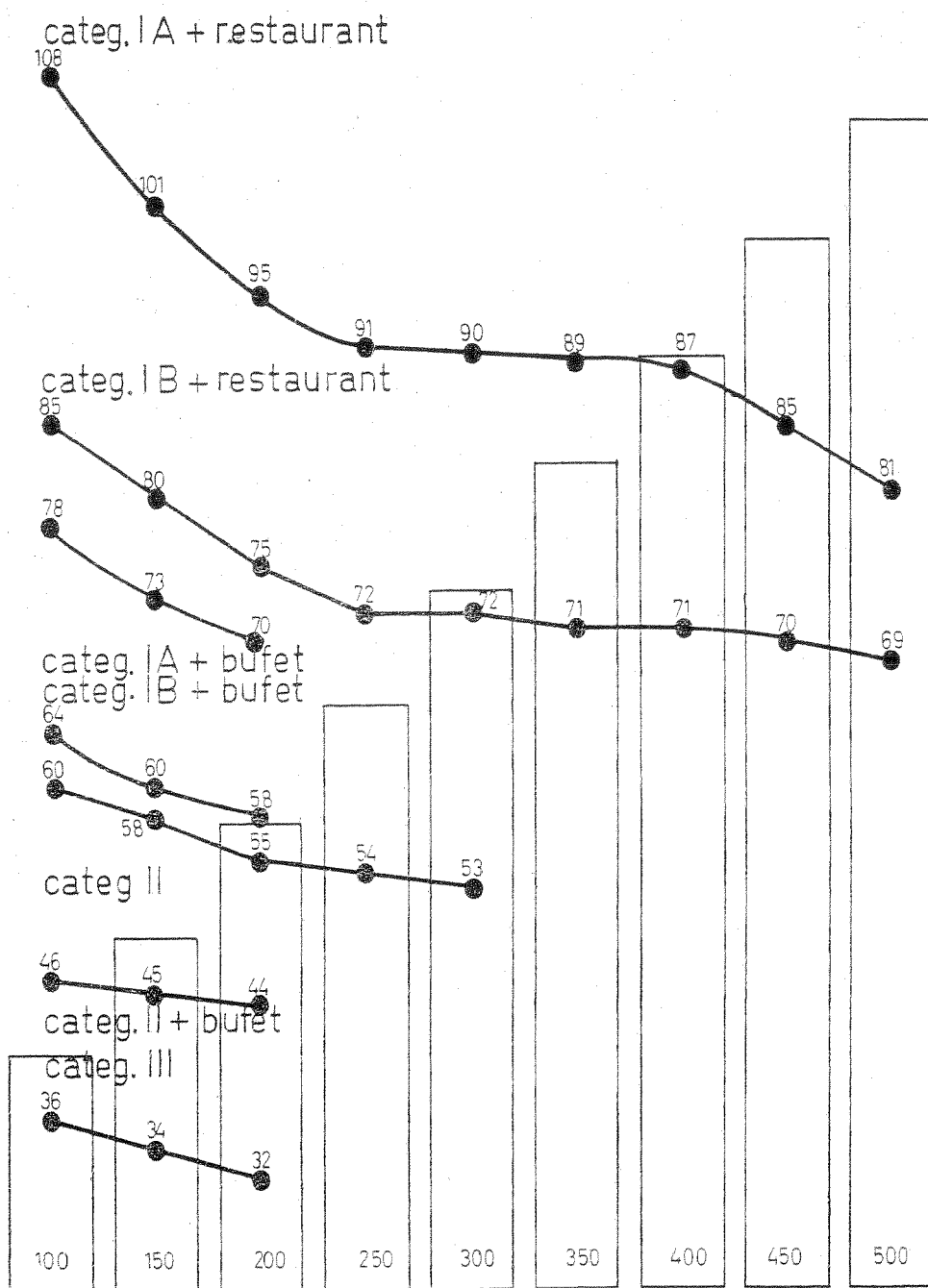
Hotelul	Suprafața, %			
	Camera	Tehnica	Circulația	Construcția
1. Berolina — Berlin (capitala R.D.G.)	61,1	6,5	17,0	15,4
2. Continental — Brno	55,7	7,6	22,1	14,6
3. Intercontinental — Magdeburg	60,2	4,7	20,0	15,1
4. Deutschland — Leipzig	55,7	7,9	19,6	16,8
5. Hilton — Rotterdam	68,2	1,8	14,6	15,4
6. Hilton — Amsterdam	69,5	1,9	15,1	17,5
7. International — Brno	65,0	2,6	17,2	15,2
8. Intercontinental — Hanovra	69,9	1,9	13,5	14,7
9. Hilton — Vest Berlin	66,3	2,6	15,7	15,4
10. Mercury — Posnan	64,8	2,7	19,3	13,2
11. Intercontinental — Viena	67,7	2,3	14,6	15,4
12. Intercontinental — Frankfurt	66,7	3,0	15,0	15,3
1. Troțuș — Gh. Gheorghiu-Dej	54,0	6,9	20,6	18,5
2. Ceahlăul — Piatra Neamț	54,0	5,5	20,0	20,5
3. Europa — Eforie	52,0	7,0	26,5	14,5
4. Nord — București	61,0	7,2	15,9	15,9

Ținând seama că suprafețele afectate alimentației publice — cu toate instalațiile, dotările și utilajele aferente — ajung la cel mai ridicat preț de cost pe metru pătrat construit, comparativ cu toate celelalte funcțiuni, existența și amplasarea lor trebuie analizate cu mult discernământ la fiecare hotel în parte.

Turistul străin, ca și cel intern de altfel, care se deplasează din ce în ce mai mult cu mijloace proprii de transport, nu este atât de legat de clădirea respectivă. Atunci când nu mănâncă din surse proprii, preferă un restaurant specific sau unul situat într-un cadru mai deosebit. Cei ce se deplasează în interes de serviciu — care constituie un procent destul de important — frecventează foarte rar restaurantul hotelului, din motiv de ordin economic în special.



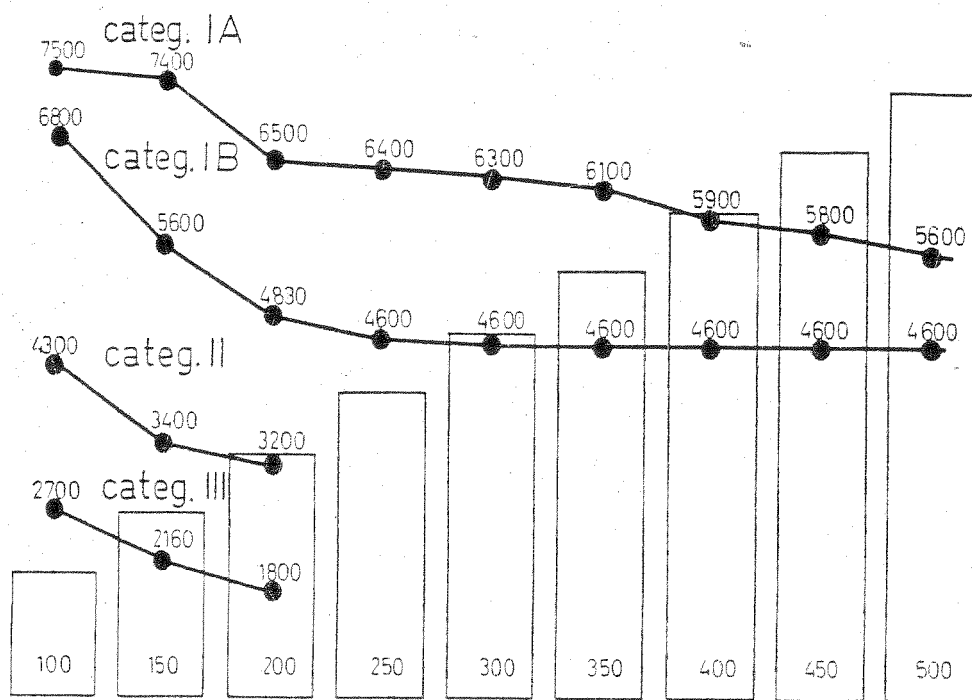
Variația suprafeței construite totale a unui hotel, raportată la numărul de paturi.



Variația costului pe unitate de folosință, în funcție de mărimea și gradul de confort al hotelului.

Americanii preferă să mănânce în restaurante speciale, considerînd servirea mesei ca nerentabilă în multe hoteluri, costul manoperei fiind foarte ridicat.

Capacitatea diverselor forme de deservire în alimentație trebuie să fie stabilite în directă legătură cu rețeaua existentă în zona respectivă, cu tradiția acestora, cu posibilitățile lor de dezvoltare viitoare, contribuind la utilitatea sau inutilitatea unor noi unități de acest fel. Se remarcă în practica internațională tendința de orientare spre forme și tipuri noi de alimentație,



Variația costului construcției spațiilor rezervate serviciilor legate de recepția clienților, raportate la numărul de paturi.

cît mai variate, cu posibilități ușoare și rapide de deservire și cu un cît mai pronunțat specific atît în tratarea arhitecturală cît și în arta culinară.

Realizarea unor hoteluri de capacități mai mici, fără restaurante complete, dotate însă cu un bufet ce poate servi micul dejun, gustări ușoare, desert, băuturi, duce la reduceri deosebit de importante ale prețului de cost.

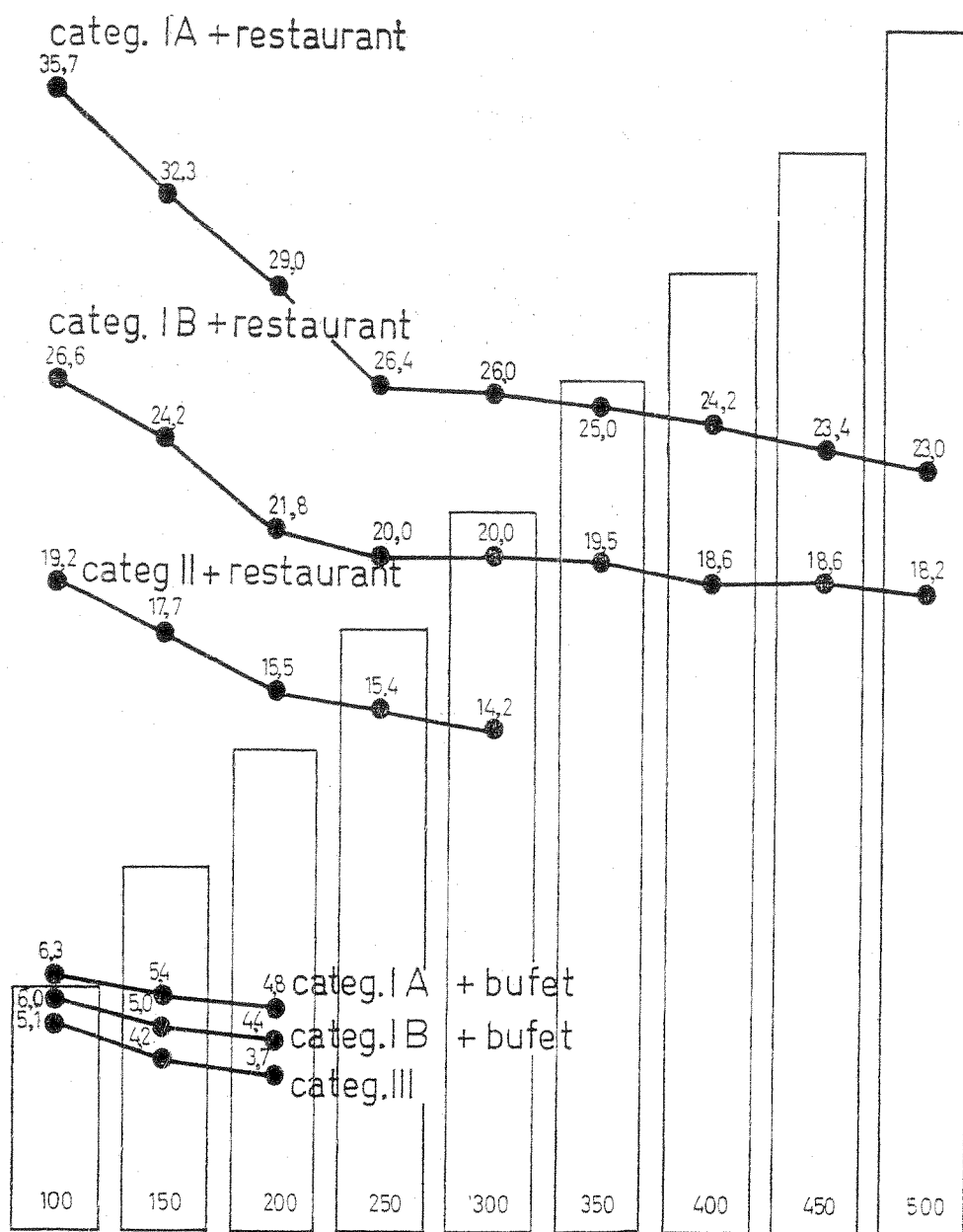
Dintre celelalte servicii curente ale unui hotel, menționăm în mod special spălătoriile. Existența unei unități proprii pentru spălarea lenjeriei de pat și a celei a restaurantului este de cele mai multe ori cu totul nejustificată. Tipurile de utilaje existente fac rațională folosirea lor numai la anumite capacități, care nu corespund totdeauna cu cele necesare diverselor capacități de hoteluri; de aceea costul lor raportat la capacitatea hotelului este foarte variabil, dovedind cele afirmate mai sus.

Din această cauză pare firesc ca această funcțiune să fie rezolvată pe plan orășenesc, ca rezultat al cooperăției mai multor unități, ducînd în general la un cost scăzut și o utilizare rațională a utilajelor.

Se poate considera astăzi că singurele spații rentabile ale unui hotel sînt cele destinate cazării și că celelalte spații publice și de deservire, inclusiv cele afectate alimentației, funcționează de obicei în pierdere. Pentru a se asigura totuși o rentabilitate oarecare a hotelului, mărirea acestor spații neproductive se compensează cu o mărire a numărului de camere.

Trebuie menționat însă că această poziție nu este însușită de către toți specialiștii din diverse țări, deoarece în multe cazuri alimentația publică constituie o sursă importantă de venituri. Nerenabilitatea spațiilor de cazare în aceste cazuri, se explică printr-o amplasare greșită sau prin apariția unui alt hotel cu un confort ridicat, care constituie o atracție importantă.

Toate considerentele arătate pînă acum se referă în special la hotelurile europene. În S.U.A. și Japonia hotelurile din marile orașe trebuie să satisfacă două categorii de cerințe: asigurarea unei cazări corespunzătoare și prevederea unor mari spații pentru tot felul de reuniuni. Aceste

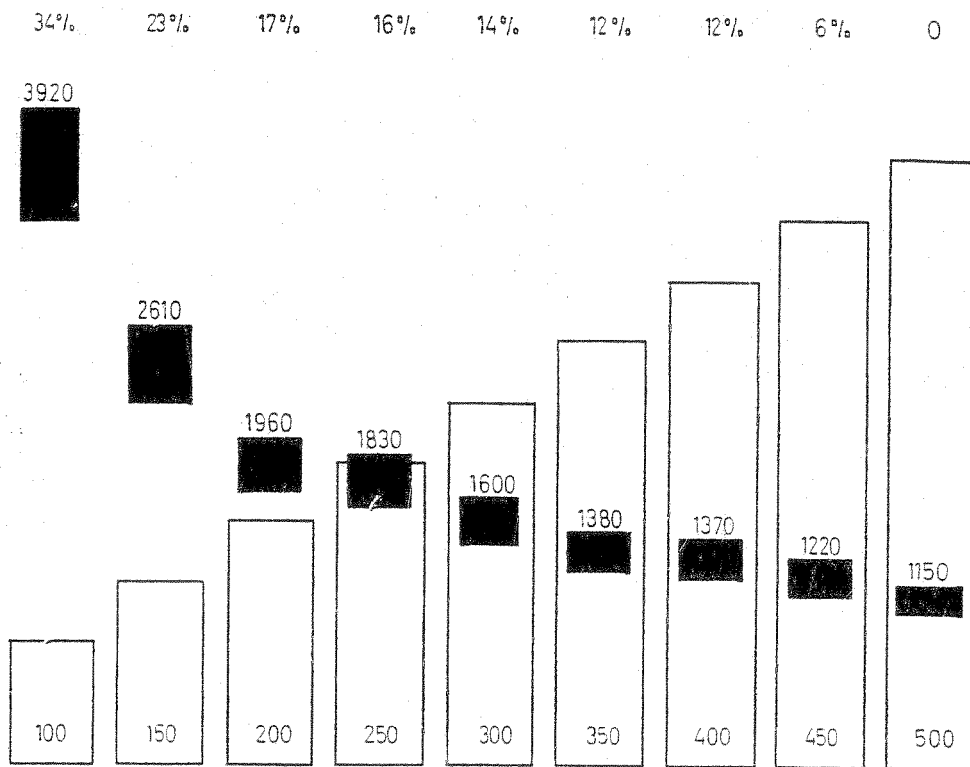


Variația costului ce revine pe pat de hotel, pentru sectorul de alimentație (construcție și dotație).

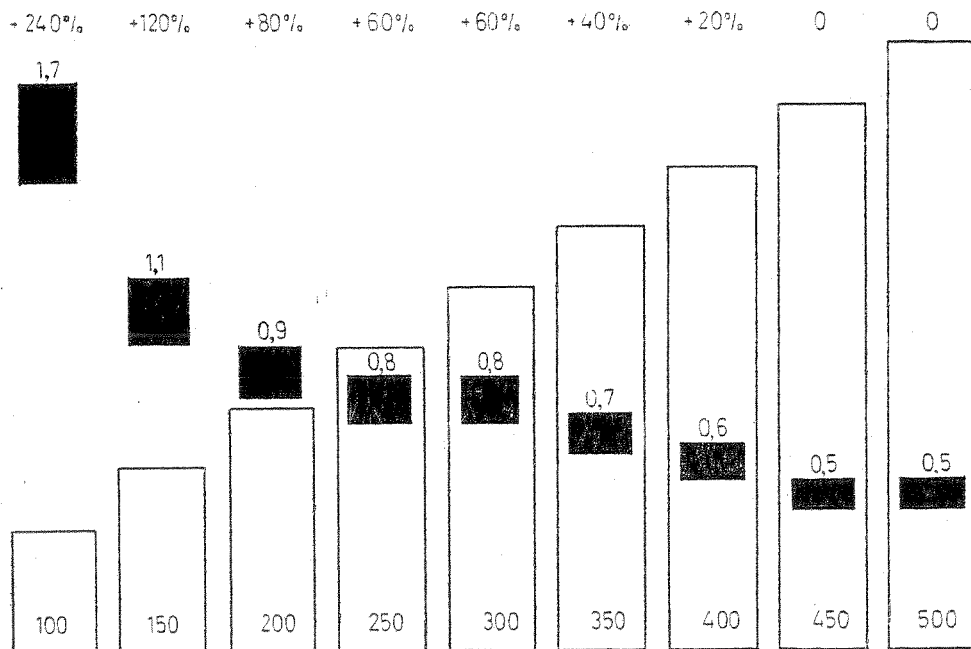
cerințe au dus la sporirea dimensiunilor spațiilor publice și de deservire. Sînt necesare bucătării deosebit de mari, care să asigure o deservire variată, în marile săli de restaurant sau de dans, atît pentru pasagerii hotelului cît și pentru cei din afară, de multe ori mai numeroși decît primii.

Am arătat în cele de mai sus importanța cîtorva factori care determină rentabilitatea unei investiții hoteliere, și anume a acelor care pot fi influenți prin proiectare; desigur că nu sînt singurii.

Amplasamentul unui hotel în cadrul orașului poate determina foarte mult rentabilitatea lui. Cu toate dezavantajele pe care le reprezintă zgomotul circulației intense, clienții continuă să prefere zonele centrale ale orașelor, care permit legături ușoare cu toate punctele de interes.



Variația costului utilajului de bucătărie, raportat la numărul de persoane servite.



Variația suprafeței construite a serviciilor restaurantului, raportată la numărul de persoane servite.

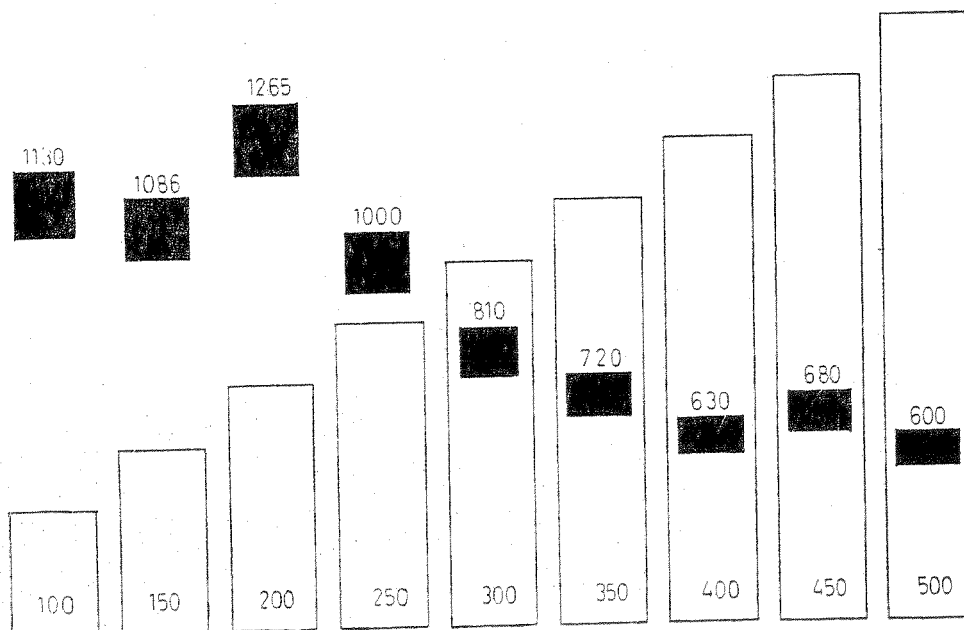
Existența unor teatre, săli de spectacole sau de concert în apropiere, pot face rentabile și restaurantele hotelului și celelalte spații de consumație, care constituie puncte de atracție suplimentare.

Pentru a fi rentabil un hotel, trebuie să i se asigure un procent de folosire de minimum 60%, greu de realizat la toate sectoarele și în toate anotimpurile. Pentru cele mai multe hoteluri orașenești, săptămîna de 5 zile a devenit un prejudiciu; majoritatea clienților, reprezentanți comerciali, ocupă camera de luni pînă vineri. Hotelierul trebuie să facă eforturi deosebite publicitare și organizatorice pentru a asigura un grad de ocupare mai mare.

Cu toată mecanizarea și automatizarea unor servicii și funcțiuni, costul personalului de deservire și administrativ reprezintă circa 40% din cheltuielile de exploatare. Găsirea unor formule organizatorice sau tehnice care să poată duce în continuare la reducerea acestor costuri este una din căile importante de rentabilizare a construcțiilor hoteliere.

În domeniul hotelurilor sezoniere, de vacanță, experiența țării noastre și a celorlalte care au realizat ansambluri hoteliere mai mari este elocventă. Organizarea pentru categoriile de confort mediu și inferior, chiar și superior, cu excepția celui de lux, a unor grupări mai mari, care să permită cooperarea unor servicii, duce la reduceri de cost deosebit de importante. Din punct de vedere arhitectural, nu este vorba de realizarea unor mari unități de cazare, ci de separarea diverselor funcțiuni hoteliere, în construcții independente, de realizarea unor hoteluri pavilionare. Capacitatea fiecărei unități hoteliere poate fi foarte variată, însă posibilitatea unei structuri constructive simple și unitare pe toate nivelurile duce la mari economii în costul construcției propriu-zise. Structuri mai simple pentru funcțiile comune, datorită independenței lor, duc la aceleași rezultate. Posibilitatea grupării unor servicii administrative, depozite și ateliere de întreținere, și a realizării în comun a unor serii de instalații și funcțiuni secundare, aduc de asemenea o mare reducere a costului general al investițiilor.

Se poate afirma pe baza experienței țării noastre, că pentru același grad de confort și același număr de locuri de cazare (care în general este mare, peste 1000 locuri) diferențele de cost între un sistem de hoteluri complete, cu toate funcțiunile în fiecare pavilion, și un sistem pavilionar cu construcții specializate pe funcțiuni este de 25—30% în favoarea ultimului.



Variația costului utilajului de spălătorie, raportat la capacitatea hotelului.

Acest sistem este și mai apropiat noii formule de hoteluri de vacanță, a cluburilor care nu oferă numai cazarea și masa, ci organizează viața clienților pe toată perioada petrecută în el. Apar noi funcțiuni culturale, sportive, distractive, științifice etc., care completează pe cele tradiționale, care se pot rezolva mai ușor din punct de vedere arhitectural și care, desigur, prin beneficiile care le produc, contribuie în plus la rentabilizarea generală a investiției.

Ținând seama de evoluția contemporană a preferințelor clienților pentru petrecerea vacanțelor, considerăm că însuși partiul de arhitectură poate contribui la amortizarea rapidă a investiției. Astăzi, cea mai mare parte a solicitanților doresc să-și schimbe în timpul vacanței modul de viață; să trăiască două săptămâni într-o atmosferă deosebită de cea în care trăiesc tot restul anului. De aceea, sînt din ce în ce mai mult preferate formulele de hotel în care te simți cît mai apropiat de natură, în care intervenția omului prin construcții sau amenajări pare cît mai redusă, în care clientul trăiește cît mai nemijlocit în mediul natural. Aceste partiuri de arhitectură pot fi în general mai economice și pot contribui astăzi la asigurarea ocupării complete în timpul sezonului de vacanță.

Desigur că mai sînt încă mulți factori care pot contribui la rentabilizarea unei construcții hoteliere, însă, așa cum am mai precizat anterior, am subliniat în special pe cei care pot fi influențați prin proiectare.

Universitatea Tehnică Iași

HOTELURILE PREZENTATE ÎN LUCRARE

Hoteli permanente

	Capacitate paturi	Pagina
1. Bellevue — Pilatus Kulm — Elveția	32	152
2. Osado — Insula Sado — Japonia	52	153
3. Tre Ege — Braband — Danemarca	64	155
4. Pacific — Chigasaki — Japonia	80	157
5. Sado — Insula Sado — Japonia	80	160
6. Stravrby Skov — Fionia — Danemarca	80	161
7. Filimon Sîrbu II — Eforie Nord — România	100	163
8. Predeal — România	120	165
9. Queen Anne — Bruxelles — Belgia	110	167
10. In Römö — Danemarca	116	168
11. Atrium — Braunschweig — RFG	120	169
12. Kranjska Gora — Jugoslavia	130	172
13. Poiana Brașov — România	144	173
14. București — Baia Mare — România	168	174
15. Delta — Tulcea — România	220	175
16. Unirea — Iași — România	371	178
17. Trotuș — Gh. Gheorghiu-Dej — România	230	179
18. Ceahlău — Piatra Neamț — România	264	181
19. Parc — Turnu Severin — România	288	183
20. Astoria — Arad — România	295	185
21. Oradea — România	377	187
22. Carpați (extindere) — Brașov — România	333	189
23. Berolina — Berlin	420	192

24. Ambasador — Opatija — Jugoslavia	450	193
25. Interhotel Deutschland — Leipzig — R.D.G.	430	195
26. Internațional-Magdeburg — R. F. G.	425	197
27. Continental — Brno — Cehoslovacia	460	200
28. Hilton — Rotterdam — Olanda	492	203
29. Europa — Eforie Nord — România	490	205
30. Nord — București — România	504	209
31. Hilton — Amsterdam — Olanda	518	211
32. Internațional — Brno — Cehoslovacia	544	213
33. Intercontinental — Hanovra — R. F. G.	556	215
34. Hilton — Berlin Vest	604	217
35. Mercury — Poznan — Polonia	648	221
36. Intercontinental — Viena — Austria	923	223
37. Sovetskaia — Leningrad — U. R. S. S.	937	225
38. Intercontinental — Frankfurt/Main — R. F. G.	943	227
39. Regency Hiatt House — Atlanta — S. U. A.	1 192	229
40. Royal — Osaka — Japonia	1 244	232
41. New Otani — Tokyo — Japonia	2 000	235

Hoteluri sezoniere

1. Cabana Izvoare — Baia Mare — România	96	238
2. La Perla 3 — Fuengirola — Spania	300	240
3. Motel Bucium — Iași — România	75	241
4. Do Mar — Sesimbra — Portugalia	240	243
5. Ansamblul Costinești — România	500	245
6. Eforie I — România	1 500	247
7. Eforie II — România	2 000	252
8. Ansamblul Mangalia Nord — România	3 000	256
9. Hotel Neptun — Mangalia Nord — România	412	259
10. Rusalka — Bulgaria	650	261
11. Ansamblul Albena — Bulgaria	10 000	263
12. Mamaia — România	10 000	266

BIBLIOGRAFIE

1. Abrab en, E. *Resort Hotels. Planing and Management*. New York, Reinhold Publishing Corporation, 1965
2. Alo i, G. *Alberghi, Motelli, Ristoranti*. Milano, Ulriche Hoepli, 1961.
3. Baker, G., Funaro, B. *Motels*. New York, Reinhold Publishing Corporation, 1960.
4. Bour se au, M. *L'équipement hôtelier*. Paris, Ed. Flammarion, 1966.
5. Corvin, T. și Makra, S. *Motelul — mici unități de cazare pentru turism*. București, Editura tehnică, 1967.
6. Ch rist ea, A.I. *Ventilarea și condiționarea aerului*. București, Editura tehnică, 1968.
7. Gar ms, M. *Heizungs — und Lüftungstechnik*. Leipzig, Fachbuch Verlag, 1966.
8. Henry, E. *Interiors book of Hotels and Motor Hotels*. New York, Whitney Library of Design, 1963.
9. Mair, O., Hierl, F. *Hotelbau*. München, Verlag Georg D.W. Callwey, 1966.
10. Neufert, E. *Bauenturslehre*. Berlin, 1959.
11. Kalinina, G. F. *Tipi ucirejdenii dlia ot dha za rubejom*. Moscova, Gosstroizdat, 1962.
12. Koch, A. *Hotelbauten*. Stuttgart, Verlagsanstalt Alexander Koch GmbH, 1969.
13. Koch, A., F engler, M. *Hotelbauten. Hotels und Ferien-Häuser*. Stuttgart, Verlagsanstalt A. Koch, 1967.
14. Rietschel, H., Rais, W. *Tehnica încălzirii și ventilării* (trad. din l. germană). București, Editura tehnică, 1967.
15. Sprenger, R. *Taschenbuch für Heizung-, Lüftung-, Klima Technik*. München, Oldenbourg, 1967.
16. Weisskamp, H. *Hotels International*. Stuttgart, Verlag Gerd Hatje, 1967.
17. Wenzel, K. *Hotelbau*. Berlin, VEB Verlag für Bauwesen, 1966.
18. Wise, A. și Curtis, M. *Development of Ventilation Systems for Multistorey Housing*. Ed. Buildings Research Station.
19. * * * Alberghi — *Architettura i arrendamento*. Milano, Görlich Editore, 1962.
20. * * * *Hotels, Motels, Restaurants and Bars*. New York, P. W. Dodge Corporation, 1960.
21. D' Astons și Pothier. *Panouri prefabricate la cel mai înalt hotel din Canada*. În: *Industrialised Building* (Anglia), nr. 9, 1966.
22. Ap el și Beckert. *Hotel la Frankfurt pe Main*. În: *Bouwkundig Weekblad* (Olanda), nr. 18, 1966.
23. Cristescu D. *Complexul hotelier Carpați din Brașov*. În: *Arhitectura R.P.R.*, nr. 5, 1966.
24. Constantinescu V. *Hotelul Trotuș din Municipiul Gh. Gheorghiu-Dej*. În: *Arhitectura R.S.R.*, nr. 6, 1968.
25. Erețian, Ara. *Hotel Poiana la Poiana Brașov*. În: *Arhitectura R.P.R.*, nr. 5, 1966.

